

**LÜBB-İ LÜBÂBÜ'L-HİKME
(GİRİŞ – İNCELEME – METİN – DİZİN)**

Pamukkale Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Yüksek Lisans Tezi

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Yeni Türk Dili Bilim Dalı

Gökhan ÖZCANER

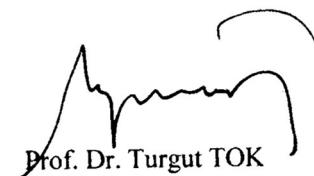
Danışman: Doç. Dr. Özgür Kasım AYDEMİR

Haziran 2017

DENİZLİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ ONAY FORMU

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yeni Türk Dili Bilim Dalı öğrencisi Gökhan ÖZCANER tarafından Doç. Dr. Özgür Kasım AYDEMİR yönetiminde hazırlanan "Lübb-i Lübâbü'l-Hikme (Giriş-Inceleme-Metin-Dizin) başlıklı tez aşağıdaki juri üyeleri tarafından 29.06.2017 tarihinde yapılan tez savunma sınavında başarılı bulunmuş ve Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Turgut TOK
Jüri Başkanı

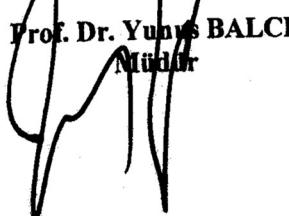

Doç. Dr. Tuncay BÜLBÜL
Jüri Üyesi

Doç. Dr. Özgür Kasım AYDEMİR
Jüri Üyesi

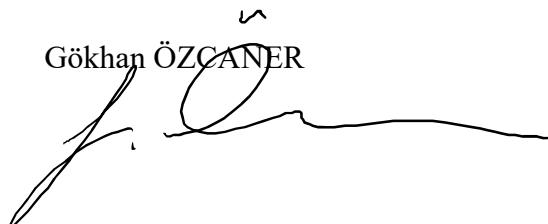
Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun
23/06/2017 tarih ve 29/05... sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. Yunus BALCI
Müdür

Bu tezin tasarımlı, hazırlanması, yürütülmesi, araştırmalarının yapılması ve bulgularının analizlerinde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini; bu çalışmanın doğrudan birincil ürünü olmayan bulguların, verilerin ve materyallerin bilimsel etiğe uygun olarak kaynak gösterildiğini ve alıntı yapılan çalışmalarla atıfta bulunulduğunu beyan ederim.

Gökhan ÖZCANER

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Gökhan ÖZCANER". The signature is fluid and cursive, with a distinctive upward flourish above the name.

ÖNSÖZ

Bir milletin edebî birikimi o milletin hafızası niteliğindedir. Değişik coğrafyalarda, değişik koşullarda, değişik alfabelerle bir bütünü oluşturan Türk edebî birikimi bugün bilinen yazılı kaynaklarıyla on üç asırı aşan sürekliliğiyle pek az milletin sahip olabileceği bir değerdir. İşte bu tez, bahsettiğimiz Türk hafızasının 18. yy'daki yansımalarından biri olan ve Hüseyin Râzî bin Muhammed Amîdî tarafından yazılan *Lübb-i Lübâbü'l-Hikme* adlı eserin dil incelemesidir.

Çalışma üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm dil bilgisi incelemesidir ve üç alt bölümden oluşmaktadır. Birinci alt bölüm eserin yazım özellikleri ile ilgilidir. Bu alt bölümde eserde kullanılan hat açıklanmış, ünlü ve ünsüz gösteriminde kullanılan işaretler, hareke kullanımı ve yazımında yapılan bazı hatalar metinden alınan örneklerle gösterilmiştir. İkinci alt bölüm eserin ses özellikleri hakkındadır. Bu bölümde eserde görülen bazı temel ses değişiklikleri ile ekleri ilgilendiren dudak ve damak uyumları tespit edilmeye çalışılmıştır. Üçüncü alt bölüm eserin biçim özellikleri ile ilgilidir. Bu bölümde eserde görülen temel biçim özellikleri, fiil ve isim işletmesi metinden alınan örneklerle açıklanmıştır. Böylece bu üç alt bölümde hareketle, eserin Türk dilinin tarihi gelişimi ekseninde yer aldığı konum açıklanmaya çalışılmıştır.

İkinci bölüm eserin Türk çevriyazısına aktarılmasıdır. Bu bölümde eserin yazım özelliklerine bağlı kalınmaya çalışılmış, bu özelliklerin en isabetli şekilde aktarmaya yansması hedeflenmiştir. Eserde yer alan Arapça ifadelerin Türkçe karşılıkları dipnotlarla verilmiştir. Ayrıca eserde düzelterek okumayı uygun gördüğümüz yazım hataları ve gereksiz ifade yinelemelerinde metin tamiri yapılmış ve yapılan değişiklikler dipnotlarda gösterilmiştir.

Üçüncü bölüm zengin bir kelime varlığı gösteren eserin dizinidir. Bu bölümde eserde yer alan kelimeler alfabetik olarak dizilmiş, geçikleri yerler aldıkları çekim ekleri ile birlikte gösterilmiştir ve bu kelimelerin kökenlerinin hangi dile ait olduğu belirtilmiştir. Eserde yer alan kişilerin isimleri kişiler dizini içinde verilmiştir.

Bu tezin hazırlanması sırasında destegini hep arkamda hissettiğim kıymetli aileme; tanıdığım ilk günden beri bilgisi ve kişiliği ile önemini aydınlatan saygıdeğer hocam Doç. Dr. Özgür Kasım Aydemir'e; üzerimdeki emekleriyle bu çalışmanın hazırlanmasını mümkün kılan tüm hocalarıma, hayatın her alanında olduğu gibi bu

çalışmada da da yanımda olan, akademik birikimini benimle paylaşan sevgili eşim Gizem Bilge Özcaner'e ve eserin temin edilmesinde katkısı olan Topkapı Sarayı Müzesi Müdürlüğü'ne teşekkür ederim.

ÖZET

**Lübb-i Lübâbü'l-Hikme
(Giriş – Metin – İnceleme – Dizin)**

ÖZCANER, Gökhan

Yüksek Lisans Tezi

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Yeni Türk Dili Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Özgür Kasım AYDEMİR

Haziran 2017, 408 Sayfa

Bu tez on sekizinci yüzyıl Osmanlı Devleti’nde Hüseyin Râzî bin Muhammed Amidî tarafından yazılan Lübb-i Lübâbü'l-Hikme adlı el yazması siyasetnamenin dil incelemesi ve Türk çevriyazısına aktarılmasıdır.

İnceleme dört bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm eserin tanıtımıdır. İkinci bölüm dilbilgisi incelemesidir ve eserin hat bilgisini, yazım özelliklerini, eserde yer alan seslerin tanımını, eklerin ünlü ve ünsüz seslerin özelliklerine göre sınıflandırmasını, ses değişimelerini, eserde görülen biçimbirimlerin tanımını ve sınıflandırılmasını içerir. Üçüncü bölüm el yazması metnin Türk çevriyazısına aktarılmasıdır. Dördüncü bölüm el yazması metnin dizinini içerir.

Anahtar Kelimeler : Türkçe, Osmanlı Türkçesi, Eski Anadolu Türkçesi, Transkripsiyon, Siyasetname, Lübb-i Lübâbü'l-Hikme, Hüseyin Razi.

ABSTRACT

**Lübb-i Lübâbü'l-Hikme
(Giriş – Metin – İnceleme – Dizin)**

ÖZCANER, Gökhan

Master Thesis

Turkish Language and Literature Department

New Turkish Language Programme

Adviser of Thesis: Associate Professor, Özgür Kasım AYDEMİR

June 2017, 408 Pages

This master thesis is based on a siyâsatnâmeh called Lübb-i Lübâbü'l-Hikme written by Hüseyin Râzî bin Muhammed Amidî in Ottoman Empire during eighteen century.

This study contains four parts. First part is about the introduction of the manuscript. Second part is about the writing spesifications, the phonology and the morphology of the manuscript and includes, but not limited to, calligraphic introduction, introduction of the vowels and consonants, classification of the morphems based on the spesifications of the vowels and consonants, phonological rules and procesesses seen on the manuscript, introduction and the classification of the morphems seen in the manuscript. Third part is the transcription of the manuscript to Turkish Transcription alphabet. Forth and the last part is the grammatical index of the manuscript text.

Keywords : Turkish, Ottoman Turkish, Old Anatolian Turkish, Transcription, Siyasatnameh, Lübb-i Lübâbü'l-Hikme, Hüseyin Razi

KISALTMALAR

a.g.e.	Adı Geçen Eser
ar.	Arapça
bkz.	Bakınız
C.	Cilt
fa.	Farsça
K. B.	Kutadgu Bilig
L.B.H.	Lübb-i Lübâbü'l-Hikme
s.	Sayfa
tr.	Türkçe
Yay.	Yayınları
yer. i.	Yer ismi
yun.	Yunanca

ÇEVİRİYAZI ALFABESİ

ص §

ا a, e, ā

ڏ ض

ب b

ٻ ڦ

ت t

ڙ ڦ

ڦ ڦ

ع ڻ

ڦ p

غ ڻ

ج c

ڦ f

ڦ ڦ

ڦ ڦ

ح h

ڪ k, g, ڻ

ڦ h

ڦ l

د d

ڦ m

ڏ ڦ

ڦ n

ر r

ڦ h, e

ڇ r

ڻ v, u, ü, o, ö, ڻ

ڙ j

ڦ y, ڻ

س s

ڦ ڻ

ڦ ڦ

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	iii
KISALTMALAR.....	vi
ÇEVİRİYAZI ALFABESİ.....	vii
İÇİNDEKİLER.....	viii
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM DİL BİLGİSİ İNCELEMESİ

1.1. Eserin Yazım Özellikleri.....	7
1.1.1. Ünlüler İçin Kullanılan Yardımcı Yazı İşaretleri.....	8
1.1.1.1. Med.....	8
1.1.1.2. Dik Med.....	9
1.1.1.3. Dik Esre.....	9
1.1.1.4. Hemze.....	10
1.1.2. Ünsüzler İçin Kullanılan Yardımcı Yazı İşaretleri.....	10
1.1.2.1. Şedde.....	10
1.1.2.2. Cezm.....	11
1.1.2.3. Tenvin.....	11
1.1.3. Birleşik Yazılan Kelimeler.....	11
1.1.4. Yinelenen İfadeler.....	12
1.1.5. Yanlış Yazılan Kelimeler.....	12
1.1.6. Türkçe Kelimelerde Görülen Yazım Tutarsızlıklar.....	12
1.2. Eserin Ses Bilgisi Özellikleri.....	13
1.2.1. Kalınlık-Incelik Uyumu.....	13
1.2.1.1. Uyuma Bağlı Ekler.....	13
1.2.1.1.1. -AcAK Sıfat-Fiil Eki.....	13
1.2.1.1.2. -ArAK Zarf-Fiil Eki.....	13
1.2.1.1.3. -dUK Sıfat-Fil Eki.....	13
1.2.1.1.4. -IcAK Zarf-Fiil Eki.....	13
1.2.1.1.5. +IİK İsimden İsim Yapım Eki.....	13
1.2.1.1.6. +mAK İsimden İsim Yapım Eki.....	13
1.2.1.2. Uyuma Bağlı Olmayan Ekler.....	14
1.2.1.2.1. -ken Zarf-Fiil Eki.....	14
1.2.1.2.2. +ki Aitlik Eki.....	14
1.2.2. Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu.....	14
1.2.2.1. Yuvarlak Ünlülü Ekler.....	14
1.2.2.1.1. +ArU Yön Eki.....	14
1.2.2.1.2. -dUK Sıfat-Fiil Eki.....	14
1.2.2.1.3. +dUr Kuvvetlendirme Eki.....	14
1.2.2.1.4. -sUn Teklik 3. Kişi Emir Eki.....	15
1.2.2.1.5. -Ub Zarf-Fiil Eki.....	15
1.2.2.1.6. +IU İsimden İsim Yapım Eki.....	15
1.2.2.1.7. +sUz İsimdem İsim Yapım Eki.....	15
1.2.2.1.8. +(n)Uñ İlgi Durum Eki.....	15
1.2.2.1.9. +(U)m Teklik 1. Kişi İyelik Eki.....	15

1.2.2.1.10. +(U)ñ Teklik 2. Kişi İyelik Eki.....	15
1.2.2.1.11. -(U)ñUz Çokluk 2. Kişi İyelik Eki.....	15
1.2.2.1.12. -(U)ñ -(U)ñUz Çokluk 2. Kişi Emir Eki.....	15
1.2.2.2. Düz Ünlülü Ekler.....	16
1.2.2.2.1. -dI Görülen Geçmiş Zaman Teklik 3. Kişi Eki.....	15
1.2.2.2.2. gil Teklik 2. Kişi Emir Eki.....	15
1.2.2.2.3. -InCA Zarf-Fiil Eki.....	15
1.2.2.2.4. -mAdIn Zarf Fiil Eki.....	15
1.2.2.2.5. -mIş Öğrenilen Geçmiş Zaman Eki.....	17
1.2.2.2.6. +(s)I Teklik 3. Şahıs İyelik Eki.....	17
1.2.2.2.7. cIIAyIn İsimden İsim Yapım Eki.....	17
1.2.2.2.8. +(I)ncI İsimden İsim Yapım Eki.....	17
1.2.2.2.9. IIK İsimden İsim Yapım Eki.....	17
1.2.2.2.10. -(I)l- Fiilden Fiil Yapım Eki.....	17
1.2.2.2.11. +(I)n Fiilden Fiil Yapım Eki.....	17
1.2.2.2.12. -(I)ş- Fiilden Fiil Yapım Eki.....	17
1.2.2.2.13. +I Yükleme Durum Eki.....	17
1.2.2.2.14. +mI Soru Eki.....	18
1.2.3. Ünsüz Uyumu.....	18
1.2.4. Ses Değişmeleri.....	18
1.2.4.1. /i/ ~ /e/ Değişimi.....	18
1.2.4.1.1 /i/ Ünlüsünün Kullanıldığı Kelimeler.....	18
1.2.4.1.2. /e/ Ünlüsünün Kullanıldığı Kelimeler.....	19
1.2.4.2. /k/ Sesini İlgilendiren Değişimler.....	19
1.2.4.2.1. /k/ Ünsüzünün Kullanıldığı Kelimeler.....	19
1.2.4.2.2. /h/ Ünsüzünün Kullanıldığı Kelimeler.....	19
1.2.5. Ses Birleşmesi.....	19
1.3. Eserin Biçim Bilgisi Özellikleri.....	19
1.3.1. İsimler.....	19
1.3.1.1. Durum Ekleri.....	19
1.3.1.1.1. Yükleme Durumu Eki.....	19
1.3.1.1.2. Yönelme Durumu Eki.....	19
1.3.1.1.3. Bulunma Durumu Eki.....	20
1.3.1.1.4. Ayrılma Durumu Eki.....	20
1.3.1.1.5. İlgi Durumu Eki.....	20
1.3.1.1.6. Araçlık/Birliktelik Durumu Eki.....	20
1.3.1.1.7. Eşitlik Durumu Eki.....	20
1.3.1.2. Çokluk Eki.....	20
1.3.1.3. İyelik Ekleri.....	20
1.3.1.3.1 I. Teklik Kişi.....	21
1.3.1.3.2 II. Teklik Kişi.....	21
1.3.1.3.3. III. Teklik Kişi.....	21
1.3.1.3.4. I. Çokluk Kişi.....	21
1.3.1.3.5. II. Çokluk Kişi.....	21
1.3.1.3.6. III. Çokluk Kişi.....	21
1.3.1.4. Aitlik Eki.....	21
1.3.1.5. Soru Eki.....	21
1.3.2. Sıfatlar.....	22
1.3.2.1 Niteleme Sıfatları.....	22

1.3.2.2. Belirtme Sıfatları.....	22
1.3.2.2.1. İşaret Sıfatları.....	22
1.3.2.2.2. Soru Sıfatları.....	22
1.3.2.2.3. Belirsizlik Sıfatları.....	22
1.3.2.2.4. Sayı Sıfatları.....	22
1.3.3. Zamirler.....	22
1.3.3.1. Kişi Zamirleri.....	22
1.3.3.2. İşaret Zamirleri.....	23
1.3.3.3. Soru Zamirleri.....	22
1.3.3.4 Dönüşünlük Zamirleri.....	22
1.3.3.5. Belirsizlik Zamirleri.....	22
1.3.4. Zarflar.....	22
1.3.4.1. Zaman Zarfları.....	22
1.3.4.2. Yer-Yön Zarfları.....	23
1.3.4.3. Durum Zarfları.....	23
1.3.4.4. Miktar Zarfları.....	23
1.3.5. Edatlar.....	24
1.3.5.1. Bağlama Edatları.....	24
1.3.5.2. Kuvvetlendirme Edatları.....	24
1.3.5.3. Çekim Edatları.....	24
1.3.5.4. Karşılaştırma Edatları.....	24
1.3.5.5. Gösterme Edatları.....	24
1.3.5.6. Ünlem Edatları.....	24
1.3.6. Fiil İşletmesi.....	25
1.3.6.1. Kişi Ekleri.....	25
1.3.6.1.1. Zamir Kökenli Kişi Ekleri.....	25
1.3.6.1.1.1. I. Teklik Kişi.....	25
1.3.6.1.1.2. II. Teklik Kişi.....	26
1.3.6.1.1.3. I. Çokluk Kişi.....	25
1.3.6.1.1.4. II. Çokluk Kişi.....	25
1.3.6.1.2. İyelik Kökenli Kişi Ekleri.....	25
1.3.6.1.2.1. I. Teklik Kişi.....	25
1.3.6.1.2.2. II. Teklik Kişi.....	25
1.3.6.1.2.3 I. Çokluk Kişi.....	25
1.3.6.1.2.3. II. Çokluk Kişi.....	26
1.3.5.1.3. Emir Kipi Kişi Ekleri.....	26
1.3.6.2. Şekil ve Zaman Ekleri.....	26
1.3.6.2.1. Geniş Zaman.....	26
1.3.6.2.2. Görülen Geçmiş Zaman.....	26
1.3.6.2.3. Öğrenilen Geçmiş Zaman.....	27
1.3.6.2.4. Gelecek Zaman.....	27
1.3.6.2.5. Emir Kipi.....	27
1.3.6.2.5.1. I. Teklik Kişi.....	27
1.3.6.2.5.2. II. Teklik Kişi.....	27
1.3.6.2.5.3. III. Teklik Kişi.....	27
1.3.6.2.5.4. I. Çokluk Kişi.....	27
1.3.6.2.5.5. II. Çokluk Kişi.....	27
1.3.6.2.5.6. III. Çokluk Kişi.....	28
1.3.6.2.6. Dilek Şart Kipi.....	28
1.3.6.2.7. İstek Kipi.....	28

1.3.6.2.8 Gereklilik Kipi.....	28
1.3.6.3. Birleşik Zaman Çekimleri.....	28
1.3.6.3.1. Öğrenilen Geçmiş Zamanın Hikayesi.....	28
1.3.6.3.2. Geniş Zamanın Hikayesi.....	29
1.3.6.3.3. İstek Kipinin Hikayesi.....	29
1.3.6.3.4. Şart Birleşik Çekimi.....	29
1.3.6.3.4.1. Görülen Geçmiş Zamanın Şartı.....	29
1.3.6.3.4.2. Geniş Zamanın Şartı.....	29
1.3.6.3.4.3. Öğrenilen Geçmiş Zamanın Şartı.....	29
1.3.6.4. Zarf Fiil Ekleri.....	29
1.3.6.5. Sıfat Fiil Ekleri.....	30
1.3.6.6. İsim Fiil Ekleri.....	30
1.3.6.7. Soru Eki.....	30
1.3.7. Yapım Ekleri.....	30
1.3.7.1. İsimden İsim Yapım Ekleri.....	31
1.3.7.2. İsimden Fiil Yapım Ekleri.....	31
1.3.7.3. Fiilden İsim Yapım Ekleri.....	31
1.3.7.4. Fiilden Fiil Yapım Eklei.....	31

İKİNCİ BÖLÜM METİN

2. Metin.....	33
---------------	----

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM DİZİN

3.1. Dizin.....	153
3.2. Kişiler Dizini.....	392
3.2.2. Düzeltmeler.....	396
 SONUÇ.....	397
KAYNAKLAR	399
ÖZGEÇMİŞ.....	401
TIPKIBASIM ÖRNEKLERİ.....	402

GİRİŞ

Siyasetname ana hatları ile devlet idaresi üzerine yazılmış sistemli siyasi söylev özelliği taşıyan metindir. Siyasetname olarak adlandırılacak olsa da iktidarın meşruiyet kaynağını, halkın ve iktidarın karşılıklı sorumluluklarını açıklaması; kamu idaresi konusunda tavsiye ve uyarıları, bu uyarıların dayandığı tarihi örnekleri ile Orhun yazıtları bu ihtiyacın Türk kültüründeki ilk örneği olarak düşünülebilir.

Türk edebiyatının bilinen ilk siyasetnamesi 1069 yılında Yusuf Has Hâcib tarafından Tavgaç Uluğ Buğra Han'a sunulan Kutadgu Bilig'dir. Türk devlet geleneğinin, idare anlayışının İslam ve İran kültürleri ile harmanlandığı Kutadgu Bilig'in temel kaynağı ve muhtevası yine Türk kültürüdür. Ercilasun bu durumu şöyle açıklar;

“Gerçekten de kendilerinden sık sık alıntılar yapılan Türk hanı, Türk buyruki, Ötüken begi, İla begi, İl kend begi Yagma begi, v.b. devlet yöneticileri Yusuf Has Hacib'in asıl kaynaklarının bunlar olduğunu açıkça göstermektedir. Sözleri aktarılan yöneticilerin adlarının belirtilmemiş olması daha da ilgi çekicidir. Demek ki bu sözlerde ifadesini bulan düşünceler Yusuf Has Hâcib'in Türk çevresi ve döneminin genel kabul gören anonim düşünceleridir (Ercilasun, 2003: 772).”

Osmalı yönetiminin siyasetnamelerle tanışması İslam dünyası gibi çeviriler yoluyla olmuştur. *“Nasıl İslam aleminde bu gibi hareketler İran'dan, Hint'ten ve Yunan'dan tercümelerle başlamış ise Osmanlı Türkiyesi'nde de yine öyle olmuştur. Yalnız burada aktarma kaynağı hemen hemen bütünüyle Farsça ve Arapçadandır* (Uğur, 2001: 53)". Bu erken dönem siyasetnameleri özellikle XVI. yy'dan sonra yaygınlaşan telif siyasetnamelerin temelini oluşturacaktır.

Lübb-i Lübâbü'l-Hikme'de İslam dairesinin diğer siyasetnameleri gibi dini öğretilere rastlanılır. Anlatım hadis ve ayetlerle desteklenir. Ancak Türk siyasi anlayışında devlet idaresi ile kamu işleyişinin ilkelerini belirleyen temel kaynak yalnızca din değildir. Kutadgu Bilig'de kutun korunmasının ve yükseltilmesinin aracı bilgidir. Aydemir Kutadgu Bilig'de bilginin işlevini şöyle açıklar:

“Yusuf Has Hâcib'in eserinde hükümdara Tanrı tarafından verilen kutun korunması ve yükseltilmesi için, hükümdar dışındakilerin ise, yine iktidarca olumluanan ve baki âleme (dini kaynaklara uygun olarak) dayandırılan payelere ve nimetlere ulaşabilmeleri için elde edilmesi gereken temel kavram ‘bilgi’dir (Aydemir, 2013)”

Lübb-i Lübâbü'l-Hikme'de de iktidarın korunmasının ve yükseltilmesinin aracı bilgidir. Eserde Sasanî hanedanının yıkılışına sebep olarak büyük işlerin küçük ve bilgisiz kişilere verilmesi gösterilmiştir;

“mervîdür ki âl-i sâsânândan âl-i sâsân pâdişâhları dört biñ yıl ƙalub soñra ƙhanedânları taḥvîl olmağa sebeb ne oldı diyü sū'âl eyledükde eşgâl-i büzung ki lâyîk-1 erbâb-1 rîfîk u hîred idî güçcük ve nâ-dân kimselere virdiler giderek şâhib-i rây u tecrübe zâyi olub pîrân u büzungân-1 devlet ƙalmayub ve 'akılları esîr-i hevâ olan kimseler mes'ûlî olub re'âyâ vü berâyâyi esirgemedükleri sebebiyle pâdişâhîk ellerinden gitdi diyü cevâb virmişler. (046a/01-09)”

Türk siyasetnameleri farklı dönemlerde ve farklı koşullarda yazılsalar da benzer kaynaklardan beslenen, aynı kültür dairesine ve aynı devlet anlayışına hizmet eden metinler olarak hem Türk yaşamışının hem Türk dilinin önemli tarihî vesikalarındandır.

Lübb-i Lübâbü'l-Hikme Osmanlı Padişahı II. Süleyman'a (d. 1642 ö. 1691) ithafen Nişancı Abdurrahman Abdi Paşa'nın (ö. 1692) divan kâtibi Hüseyin Râzî bin Muhammed Amidî (ö. 1708) tarafından yazılan bir ahlak risalesidir. Risalenin yöneticilere hitap etmesi sebebiyle askeri harcamalar, istihbarat ve güvenlik gibi konularda da tavsiyeler içeriyor olması metne bir siyasetname niteliğini kazandıran başlıca özellikleidir.

Lübb-i Lübâbü'l-Hikme'nin ulaşabildiğimiz tek nüshası Topkapı Sarayı Müzesi Kütüphanesinde B.186 arşiv numarası ile kayıtlıdır. 112 varaktan oluşmaktadır. Her varakta 13 satır bulunmaktadır. Katalog künyesine düşülen nota göre miklep ve şemseli vişneçürügü deri cıltlidir, yaldızlı serlevhalıdır ve ince aharlı kâğıda yazılmıştır. Arapça bir terkip olarak Lübbü Lübâbü'l-Hikme olarak okunabilecek eser adı kütüphane kataloglarında ve çeşitli arşiv kayıtlarında Lübb-i Lübâbü'l-Hikme olarak yer aldığı için biz de bu okumaya uymayı tercih ettik.

Eser fiziksel olarak gayet iyi durumdadır. Çalışmamız sırasında fiziksel tahribat yüzünden okunamayan kelime olmamıştır.

Eserin adı iç kapakta net olarak görünmesinin dışında yazar tarafından 006b/6'da zikredilmiştir;

فَلِتْ لَبَابُ الْحِكْمَةِ اسْمِهِ مُسْتَقْبَلُ بِكَابِ

(ve lübb-i lübâbü'l-hîkme ismiyle müsemma bu kitâb 006b\6-7)

Eser Nişancı Abddurrahman Abdi Paşa namına yazılmıştır. Telif yeri belli olmamakla birlikte Basra'da yazılmış olmalıdır. Eserde Abdurrahman Abdi Paşa'nın hayat hikâyесini anlatan kısım Basra'ya atanmasına kadar yaşadıklarını içermektedir. Abdurrahman Abdi Paşa 1689'da Basra valiliğinden azledilecek, 1691'de Sakız adasına atanacak ve bir yıl sonra burada vefat edecektir (Derin; 2008). Eserde bu olaylardan bahsedilmemesi kitabın Abdurrahman Abdi Paşa'nın Basra görevi sırasında yazıldığı, ya da en azından Basra görevi sırasında yazılmaya başlandığını düşündürebilir.

سَنَةُ مُحَارَرِهِ مِنْ سَكَنِيِّ خَبَرِ الْمُشَاهِدِ

(sene 1189 muharremüñ on sekizinci tahrîr olınmışdur 100b\13)

Eserin istinsah tarihi olarak hicri 1189 senesi Muharrem ayının on sekizi zikredilmektedir. Mezkûr tarih miladi olarak 21 Mart 1775'e işaret etmektedir. Bu tarihe göre nüshanın orijinal nüsha olmadığı ya da ancak müellif hayatını kaybettikten sonra tamamlanmış olduğu düşünülebilir. Çünkü eserin müellifi Hüseyin Râzî bin Muhammed Amidî Miladi 1708 yılında vefat etmiştir (Beysanoğlu; 1957). Eserin müstensihi ya da istinsah tarihi ve yeri hakkında başka bir bilgi yoktur.

Eserin yazılışını Hüseyin Râzî şöyle anlatmaktadır;

“[006a] ²kütüb-*i* evrâk ³rûzgârdâ bâkî ⁷ ve zîkr-i cemîllerî elsine-*i*
cihâniyânda ⁴cârî olmağa bâ’is ba’zî ‘arabi ⁶ ve fârisî ⁵ ve türki ⁵kütüb u
resâ ⁹ilden şu’ârâ-yı ribâb-*i* dîn u devlet ⁶ ve dişâr-*i* aşâhâb-*i* câh u hükûmet
rây-*i* tedbir-*i* ⁷umûr-*i* cumhûra nâfi’ ¹⁰ ve mažarrat-*i* a’da-yı dünyâ vü ahîr
⁸dâfi’ ahlâk-*i* ۀamîde ve ۀanûn-*i* pesen-dîdeleri ⁹muttaşif her remzide bir
kenz münderic ve her işâ ¹⁰retinde bir bişâret mütebehhic miftâh-*i* ma’âkid
ve ¹¹mîşbâh-*i* maķâsid fâ ¹²ide beyân ve mâ ¹²ide-i bî-şumârî ¹²şeml-*i* naşâyiħ-*i*
i sûd-mend ¹³anberîn-meşâm ve ¹³keyfiyyet-*i* aḥvâl-*i* selâṭîn-*i* ‘izâm u

vüzerā [006b]¹ ve vīkelā-yı fīhāme müte^callik kelām-ı cevher-nīzām² devlet-intīzām hikmet-irtışam tetebbu^c ve lisān-ı ³türkīye tercüme ve temettu^c ve kitāb-ı hikmetden müntahab⁴ kırk bāb üzre mebnī risāle bir ma^cnā ile cem^c ⁵ve bir muķaddime ve dört bāb ve bir hātime üzre ⁶tertīb ve tezyīn ve lübb-i lübābü'l-hikme ismiyle ⁷müsemmā bu kitab-ı miskin-ḥīṭāyi te 'lif ve tahrīrine ⁸ṣurū^c idüb"

Buna göre Hüseyin Râzî bin Muhammed Amidî, Abdurrahman Abdi Paşa namına Arapça, Farsça ve Türkçe kaynaklardan yaptığı çalışmalar ile Kütüb-ı Hikmet'ten aldığı kıssaları bir hatime, dört bab ve bir hatime ile zenginleştirip Lübb-i Lübâbü'l Hikme adıyla tahrir ve telif etmiştir.

Kitap sonraki varakta (006a) ifade edildiği şekliyle beş ana bölümden oluşmaktadır:

1. Çeşitli hikmet kitaplarından toplanmış risaleler
2. Büyük padişahların vasıfları
3. Büyük vezirler ve çeşitli hizmetkârların vasıfları
4. Faydalı hikmetler, emsaller ve nasihatler
5. Dünyanın ve dünyaya hırs duyanların hali

Birinci bölümde çeşitli hikmet kitaplarından toplanmış kırk seçme kıssa bulunmaktadır, bu kıssalarda hem iyi bir insan olmanın hem de iyi bir yönetici olmanın gereği olan vasıflar ifade edilmiştir. Anlatım teorik değil pratik eksenlidir. Ahlakin kaynağı, doğruluğun tanımı gibi felsefi tartışmalarda çok zaman harcanmamış, metnin ilerleyen bölümlerinde de görüleceği şekilde kimi zaman çeşitli ayet ve hadisler üzerinden temellendirilerek çeşitli kıssalarla bu vasıfların varlığı ve yokluğunun nelere neden olacağı gösterilmeye çalışılmıştır. Anlatım kimi yererde manzum parçalarla desteklenmiştir.

İkinci bölüm tarihte tanınmış meşhur sultanlar hakkındadır. İskender, Anusirvan, Tuğrul, Sancar gibi hükümdarların vasıfları anlatılmakta, padişahlığın önemi ve padişahların sorumlulukları üzerinde durulmaktadır. Anlatım ekseninin bu bölümde değişmediği görülür. Ahlaki ve siyasi olarak neyin doğru olduğu teorik felsefi tartışmalar sonucu değil, bu vasıflara sahip hükümdarların ulaştıkları başarılar ve sahip olmayanların karşılaşlıklarları sorunlar üzerinden gösterilmeye çalışılmıştır.

Üçüncü bölüm meşhur vezirler ve diğer hizmetkârlar hakkındaır. Bu bölümde Aristo, Sokrat, Zenon gibi filozofların ve Buzurcmihr, Menucehr gibi vezirlerin vasıfları anlatılmakta, hizmetkârların sultanlarla ilişkileri konusunda tavsiyeler verilmektedir. Bu bölüm hem yönetici kesimi hem yönetici kesime yardımcı olan hizmetkârları ilgilendirir. Yönetici kesim için hizmetkârların nasıl seçileceği, bu konuda nelere önem verileceği yine eserin diğer bölmelerinde görülen şekilde kışalar üzerinden anlatılmıştır. Hizmetkârlar için ise sahip olmaları gereken vasıflar, sarayda nasıl davranışacakları ve hükümdarlarla olan ilişkileri yine kışalarla örnek verilerek, hadis ve ayetlerle desteklenerek ifade edilmiştir.

Dördüncü bölümün odak noktası iyi ahlaktır. Bu bölümde iyi huylar ve kötü huylar anlatılmakta, daha önceki bölmelerde olduğu gibi iyilik ve kötülük üzerine teorik tartışmadan kaçınılarak örneklerle bu huyların varlığının ve yokluğunun neden olacağı sonuçlar üzerinde durulmaktadır.

Beşinci bölümde daha önce de bahsi geçen cömertlik ve hırs üzerinde ayrıca ve özellikle durulmuştur. Eserin yönetici kesime hitap ediyor olması, dönemin sanatçılarının bu kesim tarafından himaye ediliyor olması, müellifin eserin başında zikrettiği geçim sıkıntılıları ile bir araya geldiğinde, yönetici tabakaya cömertlik tavsiyesi için ayrı bir bölüm hazırlanmasının şaşırtıcı olmadığı düşünülebilir.

Eserin yazarı olan Hüseyin Râzî bin Muhammed Amidî ile ilgili bilgilerimiz sınırlıdır. Bursalı Mehmet Tahir Efendi'nin Ahlak Kitaplarımıza adlı eserinde (Özgen, 2010) Hüseyin Râzî bin Muhammed Amidî'nin II. Süleyman'ın vezirlerinden Abdurrahman Paşa'nın divan kâtibi olduğu belirtilmektedir.

Adı Hüseyin, mahlası Râzî'dir. Eğitimini Diyarbakır'da tamamlamış ve sonrasında divan kâtibi olarak görev almıştır. Bağdatlı İsmail Efendi'nin Esmaü'l-Müellifin adlı eserine göre Lübb-i Lübâbü'l-Hikme dışında Nesayihü'l-Ebrâr adlı bir eseri daha olan Hüseyin Râzî 1708 yılında vefat etmiştir. (Beysanoğlu; 1957). Vefat yeri hakkında elimizde bilgi yoktur.

Eserin dil incelemesi üç başlıkta yapılmıştır; eserin yazım özellikleri, eserin ses özellikleri ve eserin biçim özellikleri. Eserin yazım ve ses özelliklerinin incelenmesi

sırasında örneklerin hem Arap harfli asıl şekilleri hem de çevriyazları verilmiş, biçim özellikleri incelemesi sırasında yalnız çevriyazları verilmiştir.

Eserin çevriyazıya aktarılmasında metnin yazım özelliklerine sadık kalınmasına çaba gösterilmiştir. Araştırmacıların eserin Arap harfli asılına başvurmadan da yazım özellikleri hakkında azami bilgi sahibi olması hedeflenmiştir. Bu yüzden çeviri yazıya aktarmada metnin orijinal sayfa düzeni korunmuştur. Her sayfa on üç satırdan oluşacak şekilde aktarma yapılmış, satır numaraları işaretlenmiş ve satır sonuna geldiği için bölünen kelimeler eserin asılına uygun şekilde bölünmeye çalışılmıştır. Bu şekilde bölünen kelimelerin anlam farklılığı yaratmaması için dipnotlarda bütün şekliyle yeniden ifade edilmiştir. Bugün ayrı yazılan bazı kelime ve eklerin aktarılmasında da metinde yazıldıkları şekle bağlı kalınmaya çalışılmıştır. Yanlış ve eksik yazımlarda metin tamiri yapılmış, bu durumlarda Arap harfli asıl şekilleri de dipnotlarda verilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

DİL BİLGİSİ İNCELEMESİ

1.1. Eserin Yazım Özellikleri

Lübb-i Lübâbü'l-Hikme aharlı ince kâğıt üzerine nesih hat ile yazılmıştır. Her sayfada on üç satır bulunmaktadır. Satır sonuna sıgmayan bazı kelimeler ikiye bölünerek iki satırda yazılmıştır. Bu kelimelerin bölünerek yazılmasında herhangi bir kural takip edildiği görülmemektedir. Biz de çevriyazıyla aktarmada eserdeki yazımları esas aldık ancak anlam karışıklıklarının önüne geçmek için böyle kelimeleri dipnotlarla açıkladık. Eserde bazı Arapça ayet-i kerime, hadis ve alıntılar hareketlidir. Eserin geri kalanı harekesizdir. Ancak çeşitli durumlarda ve sıklıkta cezm, şedde, tenvin ve med işaretleri kullanılmıştır.

Yıldızlı cetvel içindeki metinde siyah ve kırmızı renkli mürekkep kullanılmıştır. Metnin gövdesini oluşturan asıl kısım siyah mürekkeple yazılmıştır. Bunun dışında kırmızı renkli mürekkep de eserde sıkça kullanılmıştır. Kırmızı mürekkebin kullanıldığı durumlar şunlardır;

1. Konu başlıklar: Metni oluşturan beş bölümden her birinin başlığı kırmızı mürekkeple yazılmıştır.

mukaddime ki ahlâk beyânındadur (007b/01)

2. Alt başlıklar: Bir kıssa, nasihat, açıklama ya da özet gibi yeni alt bölümlerin başlığını gösteren kelimeler ya da kelime grupları kırmızı mürekkeple yazılmıştır.

benüm žararum bu ki bu ķadar akçeyi şaňa ‘aṭā’ itdüğünden seħā’ ile meşhūr-ı ‘ālem olurdum ve senүñ žararuň budur ki bu ķadar meblağdan olduň **imdi** var ol ‘aşer meblağı ki қarār virmişdүn al ve dahı benüm meclisüme uğrama, (018b/08-12).

melik-i ‘ādil olan anūşirvān zamānında ṭoğdum dimekdür **pes bilgil ki** her pādişāh ki dīni ma‘ mūr eyleye, (046b/09-10)

riyā ki bir eyüce iş işledükde allāh için etmeyüb ħalq kendüyi eyü fi‘ illü bilmek için ³işlemekdür **kibr ki** ħalqa ululanmakdur ‘ucb ki kendüzin ħalqdan eyü görmekdür **ħased ki** ⁵bir müni‘ müñ ni‘ meti zevālin istemekdür (011b/01-05).

3. Sayı sıfatları: Yeni bir alt başlığı ifade ettiği durumlarda sayı sıfatları kırmızı mürekkeple yazılmıştır.

evvel hayrlı işlerde ḥalqa muḥālefet etmemek **ikinci** kendü nefşine insāf virmek **üçüncü** ḥalkuñ ‘uyūbin tecessüs etmemek (027a/06-08).

4. Özel isimler: Peygamber, hükümdar, vezir, filozof gibi bazı şahsiyetlerin isimleri kırmızı mürekkeple yazılmıştır.

mūsā ‘aleyhi’s-selām gelüb ol buzağıyı ateşe қoyub eridüb yandurdu (022b/06-07).

5. Arapça ayet-i kerime ve hadisler ile Arapça alıntılar kırmızı mürekkeple yazılmıştır.

ed-dünyā fān kullī men ‘aleyhā fān iftāsına dūnyā-yı fāniyyetüñ devāmı olmayub (004a/11-12).

6. Nazım biçimleri: Eserde yer alan manzumeler kırmızı mürekkeple belirtilmiştir.

beyt eyülik eyü şey getürür birine ḥudā yüz ⁸bin **‘ivaż virür** yirine (025a/07-08).

7. Allahü teala'nın isimleri: Allahü teala'nın ismi ve ismini barındıran kelime grupları kırmızı mürekkeple yazılmıştır.

allāhü te‘ālā celle şāne bu ni‘ met-i ‘uzmā-yı fāhire-i vāfire ve bu derece-i ‘ulyā-yı nādire ile sā’ir ibādetden (038a/08-09).

1.1.1. Ünlüler İçin Kullanılan Yardımcı Yazı İşaretleri

1.1.1.1 Med

Eserde bazı Arapça ve Farsça kelimelerde kelime başı uzun a (ā) sesini göstermek için med işaretti kullanılmıştır. Med işaretinin metin boyunca kullanılışı tutarlılık göstermemektedir. Aynı kelimeler için med işaretinin kullanıldığı ve kullanılmadığı örnekler görülmektedir. Kimi zaman aynı kelimeler aynı sayfada hem medli hem medsiz şekilde yazılmıştır.

اينه aynayı (020b/01)

آينهيه
aynaya (020b/05)

آب زلال
āb-ı zülāl (106a/04)

اب زلال
āb-ı zülāl (102b/02)

1.1.1.2. Dik Med

Eserde bazı Arapça ve Farsça kelimelerde kelime içinde ya da sonunda uzun a (ā) sesini göstermek için dik med işaretini kullanılmaktadır. Eserin ilk sayfalarında düzenli bir görüntü çizen dik med kullanımı ilerleyen sayfalarda seyrekleşmiş ve kullanılmaz olmuştur.

انبیا
enbiyā (002a/12)

سلطین
selātīn (002b/07)

سلطانلر
selātīnlerüñ (063a/04)

1.1.1.3. Dik Esre

Arapça ve Farsça kelimelerde uzun i (ī) sesini gösteren bu işaret eserin yalnızca ilk sayfalarında, Türkçe ve yabancı kelimelerde kelime içindeki ya da eklerdeki /i/ ve /ɪ/ seslerini göstermek için çok kısıtlı bir şekilde kullanılmıştır.

إنساني
insāni(001b/04)

ایدوب
idüb (001/04)

1.1.1.4. Hemze

Hemze işaretti Arapça kelimelerdeki ünsüz sesi göstermesinin dışında Farsça terkiplerde kelimenin hā-i resmiye ya da uzun i (î) ile bitmesi durumunda izafet esresini göstermek için kullanılmıştır.

خزنة بادشاهہ *hazîne-i pâdişâhiye* (046a/13)

Bunun dışında hemze işaretti hā-i resmiye ile biten kelimelere gelen yükleme ekinin sesini göstermekte de kullanılmıştır.

كَسْهُ سَبَقَنْ وَمِيَاءُ الْمُتَوَقِّبِ kimseyi rencide ve remide etmeyüb (083b/12)

1.1.2. Ünsüzler İçin Kullanılan Yardımcı Yazı İşaretleri

1.1.2.1. Şedde

Şedde işaretti bazı Arapça kelimelerde tek harf ile yazılan çift ünsüzü göstermek için kullanılmıştır.

خَذَامٌ *ḥuddām* (041b/01)

مَهْيَا *müheyyā* (079a/02)

Lam (ل) harfi ile biten bazı Türkçe kelimeler lam harfi ile başlayan bir eki aldıklarında bu harflerin ikisi de yazılmasına rağmen şedde işaretti kullanılmıştır.

فَعَلْفَنْ *ķullığın* (053a/02)

حَالَرْبَنْهُ *ḥâllerine* (063a/10)

Dal (د) ya da te (ت) harfi ile biten bazı kelimeler bulunma ya da ayrılma durum eki aldıklarında bu harflerinden ikisi de yazılmasına rağmen şedde işaretti kullanılmıştır.

غَفْلَتْعُ *ġafletde* (017a/08)

بِعْجَتْدَنْ bu cihetden (092b/05)

مُجَبَّدَه mecidde (043a/09)

Sedde işaretti aynı zamanda Arapça terkiplerde harf-i tarif şemsi harflerle bir araya geldiğinde oluşan ses ikizleşmesini göstermek için kullanılmıştır.

1.1.2.2. Cezm

Kapalı heceyi gösteren cezm metinde en çok kullanılan yazı işaretlerinden biridir. Eserin ilk sayfalarında hem Türkçe hem yabancı kökenli kelimelerde düzenli şekilde kullanılan işaret ilerleyen sayfalarda seyrekleşmiştir ve kullanılmaz olmuştur.

دِينِ خَصْوَضُورْنَ dīn hūshūslarında (15a/07)

دُوْسْتِ صَدِيقْ dost-ı şadıķ (025b/09)

1.2.3. Tenvin

Eserde tenvin kullanımı tutarlı değildir. Tenvin çok nadir gösterilmiş, genellikle sadece elif kullanılmıştır.

شَفَقَاتَا şefekaten (002a/01)

جَدَا cidden (085a/13)

1.1.3. Birleşik Yazılan Kelimeler

Bugün ayrı yazılan bazı kelime ve ekler eserde bazen birleşik yazılmıştır.

نَفَدَهْ nekadar (62b/06)

صَلَحْ أَوْ لَفَلَتْ دَنْصَكْ şulh olduklarından sonra (100b/08)

دِيَشَكْ dimişki (033b/03)

1.1.4. Yinelenen İfadeler

Eserdeki kimi kelime ve kelime grupları ikileme oluşturmayacak şekilde ve bir anlam farklılığı yaratmadan yinelenmiştir.

فَلِإِنَّهُ إِنَّهُ وَبِرَبِّكُمْ كَبِيْرٌ فِيْكُمْ قَرْبٌ خَلَعَتْ لِفْجَهِ إِلَهِ دَبْرَكُ أَوْكَنَهُ قَوْدَى

ķalemi eline **eline** virdükleri gibi kalemün basın kırub hil^c at akçe ile debirün öñine ķodı (056a/04-05)

1.1.5. Yanlış Yazılan Kelimeler

Eserdeki bazı kelimelerde kimi harfler yanlış yazılmıştır ya da yazılmamıştır.

اصْرَاج ihrāc (088b/03)

دَشَانْمَهُ düşnāmina (063b/01)

اِدَلَام iķdām (109b/07)

1.1.6. Türkçe Kelimelerde Görülen Yazım Tutarsızlıkları

Eserde yer alan Türkçe kelimelerden bazlarının yazımında imla birliği yoktur.

ابْرَاع irağ (25a/12)

ابْرَاق iraқ (108b/06)

انْكَلَار īngler (35b/03)

اكْلَسِن iñlersin (35b/03)

1.2. Eserin Ses Bilgisi Özellikleri

1.2.1. Kalınlık-İncelik Uyumu

Arap harfli metinlerde kalınlık-incelik uyumunu tespit edebilmek güçtür. Esre, üstün ve ötre harekeleri kalınlık ve incelik göstermez. Çalışmamızda eklerdeki kalınlık incelik uyumunu tespit için kaf (ق) kef (ك) ve gayin (غ) harflerinden yararlanılmıştır¹.

1.2.1.1. Uyuma Bağlı Ekler

1.2.1.1.1. -AcAK Sıfat-Fiil Eki

أَبْرِشَجَك olacak (061b/09), **أَوْلَاجَت** irișecek (069b/05).

1.2.1.1.2. -ArAK Zarf-Fiil Eki

أَوْرَدَرَاقَ urdurarak (017b/03), **كَيْدَكَ** giderek(046a/05), **جَحَّكَ** çekerek
يَنَارَقَ (058a/07), yanarak (109a/01).

1.2.1.1.3. -dUK Sıfat-Fiil Eki

كَلَدَكَ söylediğ (058b/09), **اصْرَدَغَى** işirdüğü (070b/04), **سُوْبِلَدَكَ** geldiği (102b/10).

1.2.1.1.4. -IcAK Zarf-Fiil Eki

أَوْطَابَجَنَكَ olmayacağı (061b/02) **كَيْدَكَ** gidicek (103a/12).

1.2.1.1.5. +lIK İsimden İsim Yapım Eki

بَذْلَكَ bedlik (025b/01), **يَكْنَلَكَ** nişancılık (004a/02), **نَشَانَخَلَقَ** yigitlik (013b/09),
جَنْلَكَكَنَ çetinlikden (095b/05), **أَجْلَقَ** açılık (097b/12).
خَسْلَقَدَلَقَ hoşnudalık (064a/07),

1.2.1.1.6 +mAK İsimden İsim Yapım Eki

¹ Osmanlı Türkçesinde kalınlık incelik uyumu hakkında daha fazla bilgi için bkz. Kartallıoğlu, 2011: 47.

فَعْلَاتِمَكْ سُوْيِكْدَنْ söylemekden (012a/06), fi'1 vâşıl olmak (004b/06), وَاصْنَالْأَوْلَقْ etmemege (37a/03), بِعِرْلَمَنْهْ buyurulmamağa (037a/04), تَقْيِيلَتِنْكِي taşayyûd etmegi (109b/10).

1.2.1.2. Uyuma Bağlı Olmayan Ekler

1.2.1.2.1. -ken

كَرْكَنْ gezerken (070a/10), اَوْلَعَكَنْ olurken (076a/13).

1.2.1.2.2. +ki Aitlik Eki

Eserde yalnızca ince ünlülü kelimelere eklenmiş şekilde görülen +ki ekinin kalınlık incelik uyumunu tespit edebilmek bu yüzden mümkün değildir.

دُنْكِي dünki (022a/06), بِعِجْنَكْ bugünkü (022a/07), مَحْشِرْدَكْ mahşerdeki (055b/02).

1.2.2. Düzlük – Yuvarlaklık Uyumu

Dudak uyumunun güçlü olmadığı eserde yuvarlaklaşma etkilidir.

ابْجَنْ كَنْدُو kendü (035a/09), بُغْلُو الْعَرْمِ bağılu (025a/06), الْعَرْمِ alurum (026b/13), يَوْلَلَيْبْ كَلْمَلُوْيَزْ gitmelüyük (100b/10), يَوْلَلَيْبْ yollayub (108b/10), اِلْرُو ilerü (087a/08), اِنْجُو içeriü (098a/06), كَلْلَوْغَنْ içindü (063b/07).

1.2.2.1. Yuvarlak Ünlülü Ekler

1.2.2.1.1. +ArU Yön Eki

اِلْرُو ilerü (087a/08), اِنْجُو içeriü (098a/06).

1.2.2.1.2. -dUK Sıfat Fiil Eki

فَلَنْدَوْغَنْهْ itdügünden (018b/09), اِيتْدُوكْدَنْ virdüğü (017a/10), قَلْنَدَوْغَنْهْ kılındığına (038a/10)

1.2.2.1.3. +dUr Kuvvetlendirme Eki

طبع ابديچىدىن emin olmaqdur (012a/01), اولى در evlädür (067a/04),
 اخبار انىشۇزىدۇر idicidür (071a/03) لازىمىدۇر lâzımdur (073a/08), اىتىھىار etmişüzdür
 (081b/06).

1.2.2.1.4. -sUn Teklik 3. Kişi Emir Eki

فالفسق қалксун (050a/10), **بِلْسُونَكَ** bilsün ki (050b/11), **گلسونلار** gelsünler (074b/09), **دۇرسۇنلار** dursunlar (087a/01).

1.2.2.1.5. -Ub Zarf-Fiil Eki

بیوروب buyurub (052b/12) سبز خرم او لوب sebz ü hürrem olub (019b/09),
گچوب gicüb (100b/10).

1.2.2.1.6. +IU İsimden İsim Yapım Eki

فَعَلَوْ *ff̄llü* (012b/02), **عَقْلَوْ** *‘akıllu* (040a/012), **طَنَلُو** *ṭatlu* (070b/07),
صَقْلُو *saklu* (099b/06).

1.2.2.1.7. +sUz İsimden İsim Yapım Eki

خطابسوز hītābsuz (060a/07), **صعسوز** şusuz (077a/11), **اڱسۇز** akçesüz (103b/03)

1.2.2.1.8. +(n)Uñ İlgi Durum Eki

نەنڭ نەنڭ kimsenüñ (012a/09), **پادشاھەك** pādişāhuñ (64b/01), **نىڭ** niç metüñ
خەلقاناك خەلقاناك hulefānuñ (088b/01), **تەنكىرىنەك** tañrınuñ (089b/11), **اڭجاك** ağacuñ
(070b/10), (100b/12).

1.2.2.1.9 +(U)m Teklik 1. Kişi İyelik Eki

عَسْكَرٌ سِرْرَمْ سُونْمَهْ قُوْمَهْ sözüm (026b/08), kapuma(058a/02), sırrum (065b/12), askerüm (075a/12), cevābum (087b/11).

1.2.2.1.10. +(U)ñ Teklik 2. Kişi İyelik Eki

إِشْكَنْ مَالِكْ مَالُونْ māluñ (049a/02), اسْرَارُوكَيْ esrāruñi (065b/07), اِشْكَنْ işüñ (082a/03), دُولْتَكْ مَلِكَهْ devletüñ (082b/10), meliküne (104a/12).

1.2.2.1.11. +(U)ñUz Çokluk 2. Kişi İyelik Eki

أَمْرَكَنْ emrüñüz (075a/01), خَرْجَكَنْ harcuñuzı (094a/02).

1.2.2.1.12. -(U)ñ, -(U)ñUz Çokluk 2. Kişi Emir Eki

مَرْجِعِيْ إِبْلِكَنْ كَنْكَنْ getürüñ (019b/08), mer̄i itdüñüz (044a/06), buyuruñ (074b/09) بِلْكَنْ bilüñ (95a/05).

1.2.2.2. Düz Ünlülü Ekler

1.2.2.2.1. -dI Görülen Geçmiş Zaman Teklik 3. Kişi Eki

بَاشْلَادِي كَلْدَيْ eytdi ki (18a/07), geldi (022b/04), başladı (070b/02).

1.2.2.2.2. -gil Teklik 2. Kişi Emir Eki

بِلْكِيلْ bilgil (46b/11).

1.2.2.2.3. -InCA Zarf-Fiil Eki

أَوْلَيْنِجَهْ كُفْرِمِنْجَهْ بِلْيَنْجَهْ bilince (058a/11), görmeyince (082a/05), olmayınca (097b/08).

1.2.2.2.4. -mAdIn Zarf-Fiil Eki

أَوْمَدِينْ طَوْغَدِينْ togmadın (073b/03), urmadın (087b/06).

1.2.2.2.5. -mIş Öğrenilen Geçmiş Zaman Eki

بۇرىمىشىن buyurmuşdur (017b/01), **دېمىشلىر** dimişler (028a/13), **يولىشىن** bulmışsun (035b/04) **قىلىنىش** kılılmış (050b/03), **انشىم** etmişüm (056a/03), **قاڭىزنىشىن** kazanmışsun (103a/08).

1.2.2.2.6. +(s)I İyelik Teklik 3. Şahıs Eki

اپچىسى ilçeşi (057b/10), **فادى** kanadı (096a/08), **قدوقسى** korkusu (099a/12), **اورىتىسى** örtisi (104a/06).

1.2.2.2.7. +cIIAyIn İsimden İsim Yapım Eki

سېخالىن sencileyin (067a/03), **بۇنجىلىنىس** buncılayındır (068b/13).

1.2.2.2.8. +(I)ncI İsimden İsim Yapım Eki

اچىنچى üçüncü (027a/07), **اوېشىنچى** onuncı (041a/10), **اپكىنچى** ikinci (052a/04).

1.2.2.2.9. +lIK İsimden İsim Yapım Eki

بىلەككەن bilmeglik (008a/04), **ايمەك** eyülik (022a/10), **پاباق** baylık (101a/08).

1.2.2.2.10. -(I)l Fiilden Fiil Yapım Eki

لەھلەك açıldı (107b/02), **قۇنىش** konulmuş (104a/07), **سايلىۋەر** sayılır (056b/13).

1.2.2.2.11. -(I)n Fiilden Fiil Yapım Eki

دېنىش bürünmiş (104a/06), **قىلىنىش** kılılmış (050b/03), **اولۇرۇر** olnur (021b/08).

1.2.2.2.12. -(I)s Fiilden Fiil Yapım Eki

اپشىنىش irişmiş (057a/06), **باشقىنىشلار** bakışdilar (022a/05).

1.2.2.2.13. +I Yükleme Durum Eki

جَهَانِيٌّ cihāni (046b/12), **بُونِيٌّ** bunı (047b/04), **كَسْنَةٌ** kimseyi (083b/12)

1.2.2.2.14. +mI Soru Eki

وَارْجِيْدَرْ revāmidur (036a/ 09), **وَارْجِيْ** varmı (074b/05), **وَارْجِيْدَرْ** varmidur (091a/13), **أَوْلَشْمِيدَرْ** olmuşmidoor (105a/09).

1.2.3. Ünsüz Uyumu

Eserde ünsüz uyumu bulunmamaktadır.

قِيَامْدَرْ چىامىدى (020b/03), **قِيَامْدَرْ** kıyāmetde (038b/02), **كِيجَلْبَرْ** giçdiler (052b/06), **فِلَاتِينَ** vilāyetden (070b/13), **سِيَاسَتَنَ** siyāsetde (072b/04), **أَيْدِيلِبْ** itdiler (073a/10), **أَيْدِيْهِيْ** itdürmeye (079b/01), çıktı (107b/07).

1.2.4. Ses Değişmeleri

1.2.4.1. /i/ ~ /e/ Değişimi1

Eski Türkçe döneminden beri bu iki ses arasında geçişler olagelmiştir². Eski Anadolu Türkçesi dönemi metinlerinde /i/ ünlülü görülen, bugün /e/ ünlüsü ile kullanılan bazı kelimeler Lübb-i Lübâbü'l-Hikme'de /i/ ünlülüdür. Bazı kelimelerin hem /i/ hem /e/ ünlülü şekilleri metinde görülür.

1.2.4.1.1 /i/ Ünlüsünün Kullanıldığı Kelimeler

دِيلِي irtesi (21b/13), **إِيْنَسِي** itdi (004b/10), **دِيْبُ** diyüb (20a/12), **أَيْدِي** didi (023a/11), **بِيْسُو** yiyü (047a/04), **كِيرِي** girü (49a/03), **إِلْجِيْسِي** ilçisi (057b/10), **أَيْرِيشِه** iriše (061b/09), **كِيجَلْرَ** giceler (66a/12), **أَيْدِيْهِيْ** itdürmeye (079b/01).

² Daha fazla bilgi için bkz. Duman, 1995: 174.

1.2.4.1.2. /e/ Ünlüsünün Kullanıldığı Kelimeler

بِشُّحْسِنَةٍ اتَّخَذَ etmekdür (011a/13), اتَّمَشَ etmiş (018a/09), اتَّعَدَ etme (021b/06),
بِشُّحْسِنَةٍ يَتَّسِعَ beşincisine (24a/03), يَتَّسِعَ yetter (036b/10), يَتَّسِعَ yetmiş (081a/13).

1.2.4.2. /k/ Sesini İlgilendiren Değişimler

1.2.4.2.1. /k/ Ünsüzünün Kullanıldığı Kelimeler

فَنْدَقٌ قَانْدَقٌ қanda (004b/09), بُوكْجَهٌ boğca (021b/13), فَنْدَقٌ қandan (036a/05),
فَنْدَقٌ қانқı (042b/02).

1.2.4.2.2. /h/ Ünsüzünün Kullanıldığı Kelimeler

الْخَشَامُ دَخْيٌ dahı (024b/02), الْأَهْشَامُ ahşam (039b/12).

1.2.5. Ses Birleşmesi

نَلِيَرْسِنْ نَلِيَرْسِنْ neylersin (026b/12), نَبِدِسْنَ نَبِدِسْنَ nidersin (047a/03), نَلِيَلِيَ نَلِيَلِيَ nolaydı (084a/12).

1.3. Eserin Biçim Bilgisi Özellikleri

1.3.1. İsimler

1.3.1.1. Durum Ekleri

1.3.1.1.1. Yükleme Durumu Eki

+ (y)I / +n /

seni (023b/01), sözi (058b/10), hıfızını (065b/05).^c askeri (075a/07), düşmeni (083a/11).

ahvālin (043b/07), sözin (058b/08), şohbetin (091b/05).

1.3.1.1.2. Yönelme Durumu Eki

+A

islāma (021b/10), kimesneye (053b/13), vezīre (072a/10), dünyāya (92b/08).

1.3.1.1.3. Bulunma Durumu Eki

+dA

gafletde (017a/08), arzda (020b/10), bābindadur (091b/10), gözinde (097b/10).

1.3.1.1.4. Ayrılma Durumu Eki

+dAn

ḥadīşden (021a/12), zenāndur (032b/10), şerefindendür (097b/07), korķudan (099a/11).

1.3.1.1.5. İlgi Durumu Eki

+(n)Uñ

insānuñ (008b/01), bendenüñ (053a/04), ḥulefānuñ (088b/01), tañrınıñ (089b/11), ḫaftānimuñ (091a/02).

1.3.1.1.6. Araçlık/Birliktelik Durumu Eki

+(y)lA

ḥaķla (002a/06), ḥaķīkīyle (015b/12), kendiyle (058b/03), şuyla (080b/13), şabırsuzlıklıla (094b/13).

1.3.1.1.7. Eşitlik Durumu Eki

+cA

mefhūmınca (009b/06) eyüce (011b/01), niyyetce (075a/09).

1.3.1.2. Çokluk Eki

+lAr

mübālagalar (066a/01), şandūklarda (075b/09), şāhiblerinden (097b/12).

1.3.1.3. İyelik Ekleri

1.3.1.3.1 I. Teklik Kişi

+(U)m

meclisüme (018b/12), elümi (067a/06), hikāyetüm (074b/13), niyyetüm (081b/13).

1.3.1.3.2 II. Teklik Kişi

+*(U)ñ*

māluñ (17a/10), kapuñda (043a/03), devletüñe (099b/03), eñerüñden (107a/08).

1.3.1.3.3. III. Teklik Kişi

+*I* / +*sI*

korķusından (012a/01), şerrinden (019a/09), dučāsī (083b/04), nedīmine (091a/10).

1.3.1.3.4. I. Çokluk Kişi

+*(U)mUz*

gencümüzdür (046b/01),ecdādumuz (100b/10),

1.3.1.3.5. II. Çokluk Kişi

+*(U)ñUz*

keremüñüzden (018b/05), emrüñüz (052b/11), harcuñuzı (094a/02).

1.3.1.3.6. III. Çokluk Kişi

+*lArI*

göñüllerine (044b/04), kuluñları (077a/05), kılıçları (083a/09), ardlarında (100b/11).

1.3.1.4. Aitlik Eki

+*ki*

dünki (022a/6), mahşerdeki (055b/2).

1.3.1.5. Soru Eki

+*mI*

ebr mi (056b/09).

1.3.2. Sifatlar

1.3.2.1 Niteleme Sifatları

eyü işlere yürümek (014b/09), **'azîm** düşmen (031a/13), **akillu** kimseler (040a/12), **acı hîyâr** (070b/05).

1.3.2.2. Belirtme Sifatları

1.3.2.2.1. İşaret Sifatları

bu bezm-gâh (004a/01), **işbu** dört taraf (051b/08), **bu** ahvâl (074a/04), **sol** ucar kuş (96a/03) **ol** mâl (106a/07).

1.3.2.2.2. Soru Sifatları

niçe vüzerâ (003b/02), **kaç** sene (004a/03), **kankı** sehrdendür (042b/02), **ne** elemi (053b/11).

1.3.2.2.3. Belirsizlik Sifatları

bir kimse (050a/01) **başka** bir sehâ (056b/13) **ba'zı** hâl u ahvâl (077a/99) **her** hâl (013b/12) **cümle** hüccâc (057a/06).

1.3.2.2.4. Sayı Sifatları

beş sene (004b/03) **bir** yıl (023b/07) **altmış** sene (038b/11) **yedi** kimsenün (038b/13) **yüz biñ** dinâr (083a/02).

1.3.3. Zamirler

1.3.3.1. Kişi Zamirleri

ben / sen / o / biz / siz / anlar

ben (057b/13) senün (036b/10) andan (22a/11) o (104b/05), biz (081b/05) size (083a/03) anlara (46b/03).

1.3.3.2. İşaret Zamirleri

bu / o / ol

aña (007a/02), buña (034b/07), ol (94a/09).

1.3.3.3. Soru Zamirleri

ne / kim

ne (020a/05) neye (020b/13) kimüñ (027a/05), kime (044a/01).

1.3.3.4 Dönüşlüük Zamirleri

kendü / kendi / öz / kendüz

kendüzin (011b/04) öz (019b/11) kendi (021a/02), kendü (021a/09).

1.3.3.5. Belirsizlik Zamirleri

ba^cžisin (001/10), ba^cžidan (001/10), her kimse (044a/11), ba^cžı (069a/09), birisi (068b/03), cümleden (075b/11), kimesne (079b/13), cümlesi (087b/09).

1.3.4. Zarflar

1.3.4.1. Zaman Zarfları

kırk günden şoñra bulub (22b/09), **gün tülü^c** idinceye dek evrād okumağa (052a/11-12), **bu gice** hāk-pāya gelüb (074b/06), **evvelinde** kendü hazırlı içün sa^cy eyleye (090a/06), cānına **dā’im** ‘azāb etmekdedür (093a/09-10), **hemîşe** dīde-i hākiyatle müşāhede idüb (109a/11).

1.3.4.2. Yer-Yön Zarfları

cemiyet **icre** müstahsen görüb (080b/08), **ilerü** gelüb (087b/11), **gerü** geldüğinde (089a/05), **taşra** getürür (101b/01).

1.3.4.3. Durum Zarfları

eyüce işledükde (011b/01), dünki gün **öyle** didüm ve bugünkü **böyle** dirüm (22a/06-07), **eger** sen ma^cşiyet işleyesin (036a/07).

1.3.4.4. Miktar Zarfları

binīşı çok ola (042a/04-05), artık idesin mālı (106/06)

1.3.5. Edatlar

1.3.5.1. Bağlama Edatları

bu ādem benüm bildügündür ve seyyid **degil** cingānlardandur (057b/12), pādişāh her ne dir ise taşdīk ve taħķīk eyleye **meger** muhālif-i şer^c-i şerīf ola (064a/08-10,) hıffet etme her cevāba sebḳat etme her söze **kim** hītābsuz söz ile sebḳat iden nā-dāndur (064a/06-08), efraiyab ile menuçehrüñ mā-beyinlerinde şulh vāki^c olub (095b/06-07), tābūtuñ başına ḫoyuñ ve tābūtuñ başına yazuñ (106b/05).

1.3.5.2. Kuvvetlendirme Edatları

bilmezmisin ol **da** diler kendü murādında; (102a/10), bay taleb ider ki **dahı** ziyāde bay ola; (103b/01) ḥaṭī'at u seyyi^cātdan ḡayri bir nesne **bile** götürəsin; (103a/07)

1.3.5.3. Çekim Edatları

kaç seneden **şoñra** istanbulda şadāret-i ‘użmā kā’im-maḳāmı olduklarında (004a/03), ‘ahd-i şeyhūhete **dek** ‘izzet ü rif^c at u cāh ve du‘ ā-yı pādişāh-ı ‘ālem-penāh ile evkāt-güzār iken (004a/08-09), muhāṭabdan **evvel** cevāb virmeye (059b/07), ol vakte **degin** ki sultānuñ ḡażab ve hiddeti sākin olub (064a/01-02), ni^c metūñ şükriñ edā itdüğün içün seni mālumdan āzād itdüm (070b/10), birāderi müşāhede itdüğü **gibi** ser-āsime olub (072b/11).

1.3.5.4. Karşılaştırma Edatları

her kimse ki bir ‘amele ta^cyīn itdüm **ne** hıṣımdan ötürü **ne** kendü hevāmdan ötürü ta^cyīn etmedüm; (044a/11-13) zīrā **hem** saña ve **hem** baña žarar itdüñ (018b/07)

1.3.5.5. Gösterme Edatları

ta nedāmet çekmeyəsin (043b/01), **işbu** dört tarafı (051b/08).

1.3.5.6. Ünlem Edatları

ya rabbī beni ḫuvvetlendür didi (016b/07) **eyyühe** d-debīr ol kesdüğüm ḫalem (056a/02) **ey** ‘aziz (084 a).

1.3.6. Fiil İşletmesi

1.3.6.1. Kişi Ekleri

Eserde üç çeşit kişi eki görülmektedir. Birincisi zamir kökenli kişi ekleri, ikincisi iyelik kökenli kişi ekleri ve üçüncüüsü emir kipi kişi ekleridir. Zamir kökenli kişi ekleri geniş zaman öğrenilen geçmiş zaman ve gereklilik çekimlerinde ayrıca istek çekiminin I. tekil kişisi dışında kullanılmıştır. İyelik kökenli kişi ekleri görülen geçmiş zaman ve şart çekiminde ayrıca istek çekiminin I. teklik kişisinde kullanılmıştır. Emir kipi ise kendisine has kalıplışı bir kişi sistemine sahiptir. Emir kipi bahsinde bu kişiler gösterilecektir.

1.3.6.1.1. Zamir Kökenli Kişi Ekleri

1.3.6.1.1.1. I. Teklik Kişi

+Um

iderüm (81a/5), olurum (089a/04).

1.3.6.1.1.2. II. Teklik Kişi

+sIn

neylersin (26b/12), dirsın (074a/04), korğarsın (082b/06).

1.3.6.1.1.3. I. Çokluk Kişi

+vUz +Uz +z

diñlevüz (075a/02), kalmışuz (100b/10), gitmelüüz (100b/11), arasaz (102b/01), sayaruz (102b/03).

1.3.6.1.1.4. II. Çokluk Kişi

+sIz

olursız (018a/09), çekersiz (074a/05).

1.3.6.1.2. İyelik Kökenli Kişi Ekleri

1.3.6.1.2.1. I. Teklik Kişi

+m

gördüm ki (035a/10) ursam (087b/06).

1.3.6.1.2.2. II. Teklik Kişi

+ñ

virmişdün (018b/11), koduñ (082a/04), geldüñ (100b/02), kılsañ (101b/02).

1.3.6.1.2.3 I. Çokluk Kişi

+k / +ķ

eylesek (102a/13), dirildik (107a/05), kılsak (109b/01).

1.3.7.1.2.3. II. Çokluk Kişi

+ñUz

virseñüz (18a/08), eyledüñüz (035a/08).

1.3.6.1.2. Emir Kipi Kişi Ekleri

(bkz. 1.3.6.2.5. Emir Kipi)

1.3.6.2. Şekil ve Zaman Ekleri

1.3.6.2.1. Geniş Zaman

Eserde geniş zaman eki -(A)r/-Ur şeklinde ve zamir kökenli kişi çekimi ile birlikte kullanılmıştır.

yakar (019b/13), severüm (048a/10), bilürler (054b/06), gelür (087a/09), sayaruz (102b/03), iderdün (107a/03).

1.3.6.2.2. Görülen Geçmiş Zaman

Eserde görülen geçmiş zaman -dI/-dU şeklinde ve iyelik kökenli kişi çekimi ile birlikte kullanılmıştır. İkinci teklik kişi ve üçüncü teklik kişi çekimlerinde dar ünlülü olan ek diğer kişi çekimlerinde yuvarlak ünlülü görülür.

eytdi (018a/11), eyledüñüz (035/08), bezedüm (044b/03), eglendüñ (052b/09) getürdiler (074a/11), çekdük (107a/12).

1.3.6.2.3. Öğrenilen Geçmiş Zaman

Eserde görülen geçmiş zaman -mIş şeklinde ve zamir kökenli kişi çekimi ile birlikte kullanılmıştır.

bulmışsun (035b/04), uğurlamış (047b/03), buyurmuşlardır, (095a/12) kalmışuz (100b/10).

1.3.6.2.4. Gelecek Zaman

Eserde işletimi oldukça seyrek olan gelecek zaman tek bir yerde -iser şeklinde ve zamir kökenli kişi çekimi ile birlikte görülür.

gidisersin (100b/03)

1.3.6.2.5. Emir Kipi

1.3.6.2.5.1. I. Teklik Kişi

+AyIm

varayım (036a/10) göndereyim (042b/04)

1.3.6.2.5.2. II. Teklik Kişi

-gIl

Eserde +gIl eki yalnız üç yerde görülmektedir.

bilgil (009b/10, 046b/11, 104b/10).

1.3.6.2.5.3. III. Teklik Kişi

-sUn

ķalksun (050a/10) bilsün (050/11) varsun (088b/08).

1.3.6.2.5.4. I. Çokluk Kişi

-elüm

hazer idelüm (095a/07), isteyelüm (095a/07)

1.3.6.2.5.5. II. Çokluk Kişi

-ñ -Uñ -UñUz

rūcūc etmeyüñüz (018b/06), getürüñ (019a/09), melāmet etmeñ (022a/06) buyuruñ (074b/09), bilüñ (095a/05).

1.3.6.2.5.6. III. Çokluk Kişi

-sUnlAr

getürsünler (074a/10), dursunlar (087a/01), gelsünler (074b/09).

1.3.6.2.5. Dilek Şart Kipi

-sA

uğrasa (063b/01), ursam (087b/06), kılsañ (101b/01)0, arasaz (102b/01), kılsak (102b/12), virseñüz (018/08), virseler (105a/12).

1.3.6.2.6. İstek Kipi

-A

varam (004/10) gelesin (026a/08) biline (085a/10) bulalar (007a/01) süresiz (087a/08).

1.3.6.2.7 Gereklilik Kipi

Gereklilik eki eserde tek bir yerde ve I. çokluk kişi çekiminde -melü şeklinde görülmektedir.

gitmelüyüz (100b/11)

Eserde bunun dışında gereklilik çekimi için gerek kelimesi kullanılmıştır:

bir böyle dīnde olmak gerekdir (024a/07-08), murād eyleyeler gerekdir (043b/06), söyleye gerekdir (055a/04), sabr etmek gerekdir (060a/03), nā-muvāfiq ola gerekdir (072a/03), şalsa gerek (103a/09).

1.3.6.3. Birleşik Zaman Çekimleri

1.3.6.3.1. Öğrenilen Geçmiş Zamanın Hikayesi

virmiṣdün (018b/11)

1.3.6.3.2. Geniş Zamanın Hikayesi

iderdi (021a/01), çekmezdi (058a/10), yimezdüñ (104b/01).

1.3.6.3.3. İstek Kipinin Hikayesi

olmayaydı (046b/06), olaydum (084b/01), eyleyeydi (090b/02)

1.3.6.3.4. Şart Birleşik Çekimi

1.3.6.3.4.1. Görülen Geçmiş Zamanın Şartı

itdüm ise (004b/09),

1.3.6.3.4.2. Geniş Zamanın Şartı

eyler iseñ (026a/11), iderler ise (062a/12), etmez iseñ (065b/13), olur ise (076a/04), virür iseñ

1.3.6.3.4.2. Öğrenilen Geçmiş Zamanın Şartı

etmiş ise (061a/02) etmiş isem (084a/12)

1.3.6.4. Zarf-Fiil Ekleri

-A : ol nesne ki maķbūl veya mekrūh **olabilmek** gerekdürler (089b/09) hālim olanlar gālib **olagelmişlerdir** (085b/13).

-U : pādişāh muhālefet eyleye **diyü** buyurdukları (051b/12).

-Ub : dicle kenarına **varub** koynından kelām-ı izzeti **çikarub** bir yere **koyub** vužuya meşgūl iken bir ‘ avrat **gelüb** (026/04-05-06).

-mAdIn : kaç gün **giçmedin** emîr-i şām gelüb (075b/01) gün **toğmadın** neler toğa (073b/03).

-mAdAn : acidur diyü **almadan** biraqmaga ‘ ār itdüm (070b/08).

-IncA : kılma vaşfin herkesün ta **bilince** hālini (058/11).

-dUkcA : yādigār ola ehl-i dehre **durdükça** cihān (006b/13) böyle gerekdir ki gelüb **gitdükce** fā‘ ide-i bekā (045a/08).

-dUkdA -dIkda : ve āhirete **gitdükde** mālin ġayre biraķdurub (017b/02) hışmla nazar **buyurdıkda** (023a/09)

-ken : bir gün serîr-i şâltanatda **otururken** (035a/09) bir şuğl ile meşgul **iğen** (053b/03)

- IcAk : sen **gidicek** āhire ķalub ider şûkrini (103a/12) mütenebbih **olmayıçak** (61b/02).

1.3.6.4. Sıfat-Fiil Ekleri

-AcAK : ve mânî^c **olacak** huzûr u^c ays (061b/09)

-An : rüşvet **alan** virenüñ zebûni olmuş olur (085b/03) ādemoglanuñ ķocaldub kendüsü civân **kalan** iki şeydür (105b/10).

-dUk : şâdir **olduguñ** müşâhede itdükde (078b/11) ħaġ **virdügine** râzî olmak (014b/03)

1.3.6.5 İsim-Fiil Ekleri

-mAK : bu miķdâr-ı meblâg ile bir miķdâr^c asker **şaklamak** olur (053b/07) kaçub **ķurtulmak** olur (101b/07) iżħâr **olınmaġa** sa^c y eyleye (090b/03).

1.3.6.6 Soru Eki

Fiillerde soru şekli -mI ekiyle yapılmaktadır.

ṭaleb ideyim mi (023b/10), delilüñ var mı (074b/05).

1.3.7. Yapım Ekleri

1.3.7.1. İsimden İsim Yapım Ekleri

+lIK,: **kişilik** (013b/09), **doğrılık** (106b/02), **ħastelikden** (032a/10), **ħārlik** (060b/07), **ħulikndan** (024a/05).

+an: **oğlan** (032b/09).

+lU: **ħışmlu** (012b/04), **gizlü** (059a/04), **bağlu** (107b/02).

+CI: **nişancılık** (004a/02), **ilçisi** (057b/10), **kapucı** (098a/08).

+cIK: **şemmecik** (056a/03).

+Incl: **beşinci** (026b/01), **dördüncü** (026b/01), **oninci** (027b/04).

+sUz, : **işsüz** (012b/08), **şusuz** (077a/11), **havşalasuzluk** (085b/12) ve **fəsuz** (094a/09).

+cağız: **kızcağız** (090b/09).

+cA: **hoşça** (058a/09), **yufkaca** (094b/12), **oldukça** (017a/04), **bokça** (021b/13).

+daş: **yoldaş** (017b/04) **karındadaşum** (066b/13).

+düz: **gündüz** (083a/12).

+eş: **gunesden** (097b/10).

+kA: **başka** (056b/13).

+rek: **yigrek**dür (081a/13), **eksikrek** (071a/09), **eyürek** (096b/09).

+cılAyIn: **buncılayındur** (075b/10), **sencileyin** (067a/03).

+l: **bungıl** (013a/03).

+ArU: **ilerü** (062b/08), **içerü** (098a/06).

+ra: **içre** (003b/11) **taşra** (060b/08).

1.3.7.2. İsimden Fiil Yapım Ekleri

+A: **beñzer** (096a/03). **bezədüm** (044b/03).

+lA: **taķviyelendür** (016b/04), **āzārlanalar** (061b/02), **tazeleyüb** (062/07).

1.3.7.3. Fiilden İsim Yapım Ekleri

-IcI: **idici** (098a/12), **gidici** (101a/03), **göçici** (109a/10).

-K: **budaķ** (100b/13), **büyükler** (077b/08), **dilek** (094b/10), **karışık** (101a/13)

-(e)nek: **değnek** (099a/10).

-U: **giyü** (047a/06), **ķorkusından** (012a/01).

-m: **ölüm** (099a/11).

-mAK: oturmakdan (081b/01), uçmak (096a/04)

1.3.7.4 Fiilden Fiil Yapım Ekleri

-Ar: çıkışarub (02b/05)

-dUr: sindürub (044b/09), yandurdı (022b/07), çekdürdi (0206b/03) döndürüb (067a/13).

-Il: yapılub (020a/13), çekilmese (098b/06).

-Iş: bakışdilar (022a/05), karışık (101a/13)

-In: bilinmez(021b/07)

-Ur: bişürüb (047b/10), bitürmek (027b/01) düşürüben (084b/12).

-T: çogaldur (100a/11), eksildüb (105b/03).

İKİNCİ BÖLÜM

METİN

[001 b]

bismi'llāhi'r-rahmani'r-rahīm

- 01 hamd-i bī-intihā ve şükr-i bī-inkīzā ol hālīk-i
- 02 kevn ü mekān ve rāzīk-i ins ü cāna ki **لَفْدَنْ**
- 03 خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ³ mazmūn-ı şerīfince
- 04 nev̄-i insāni mazhar-ı ihsān idüb tā dīl-i mizāc
- 05 ve nuṭk-ı faṣīḥ-i ḥikmet-i imtizāc ile sā'ir maḥlūkātdan
- 06 **وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمْ وَجَعَلْنَاهُمْ كِيَمَتَلُّ وَمُمْتَازَ**
- 07 **فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الظِّيَابَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ**
- 08 **عَلَى كَثِيرٍ مِنْ خَلْقَنَاهُ تَفْضِيلًا**⁴ mefhūm-ı müniñfince
- 09 bā žisin bā židan mufažżal u ser-efrāz

[002 a]

- 01 ve şefakaten li'l-ibād taķvīm-i dīn ü devlet
- 02 ve kīrvām-ı mülk ü millet ve ī lān-ı şer̄-i mübiñ
- 03 ve menār-ı hākkā'l-yakīn içün **يَا دُوْلَةُ دُرَّا تَاجَعَلْنَاكَ**
- 04 **خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُمْ بَيْنَ النَّاسَ بِالْحَقِّ وَلَا**
- 05 **تَبْيَغْ الْهُوَى فَيُفْضِلُكَ عَنْ شَيْءِ إِلَهٍ**⁵ mazmūn-ı sā'adet-meşhūnincə
- 06 rūy-ı zemīnde nās mā-beyninde hākkla hükm
- 07 idüb azdurıcı hevāya tābīc olmamaq emriyle me'mūr

³ 95/Tin-4; "Biz, gerçekten insanı en güzel bir biçimde yarattık."

⁴ 17/İsra-70; "Andolsun, biz insanoğlunu şerefli kıldık. Onları karada ve denizde taşıdık. Kendilerini en güzel ve temiz şeylerden rızıklandırdık ve onları yarattıklarımızın birçoğundan üstün kıldık"

⁵ 38/Sad-26; "Ona dedik ki: "Ey Dāvūd! Gerçekten biz seni yeryüzünde halife yaptık. İnsanlar arasında hak ile hüküm ver. Nefis arzusuna uyma, yoksa seni Allah'ın yolundan saptırır."

- 08 | قَاتُونَ يُصْلَوْنَ عَنْ شَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ
 09 شَدِيدٌ مَا نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ⁶ mazmanı-1 terhib-
- 10 mefhüminka tarık-i hakan 'udul iden 'azab-1
 11 şedid ile mu'azzeb olmasun mahbür-1 tarık-i
 12 hidâyeti müstedell niçe enbiyâ-yı 'adl-'ayin ve hulefâ-yı
 13 râşidîn ve şehen-şâhân-1 rûy-1 zeminleri

[002 b]

- 01 فَلِلَّهِمَّ مَا لَكَ الْمُلْكُ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ شَاءَ⁷
 02 irâde-i 'inâyet-i bi-gâyeti ile mâlik-i mülk ü millet
 03 ve mütevvec-i tâc-1 ibtihâc-1 saltanat قَرَبَكَ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ
 04 ihtiyârında zimâm-1 iktidâri yed-i bahtiyârlarına
 05 taklîd ve niżâm-1 intizâm-1 umûr-1 saltanat u eyâlet
 06 içün niçe vüzerâ vü vükelâ-yı şâhib-tedbîr-i ihdâ
 07 ve bâ-huşüs sultân-1 selâtin-i cihân ve burhân-1
 08 hâvâkin-i devrân pâdişâhân-1 âl-i 'osmândan
 09 sultân-1 selâtinü'l-'âşr ve hâkân-1 mâlikü'l-
 10 berrü ve'l-bâhr süleymân-nişân iskender-'unvân
 11 bâsiyü'l-emnü ve'l-imân sultânü ibnü's-sultân
 12 ve hâkânü ibnü'l-hâkân sultân süleymân ibni
 13 sultân ibrâhîm ibni sultân ahmed hân

[003 a]

- 01 nazm pâdişâh-1 cemm-i haşem sultân süleymân şân kim
 02 hulķ-1 haseni fâhr-1 'âlem hüsn-i halķuñ maşdarı
 03 kâmilü'l-aħlāk ve şâfi'i dil-i vilâyet-mertebe

⁶ 38/Sad-26; "Allah'ın yolundan sapanlar için hesap gününü unutmaları sebebiyle şiddetli bir azap vardır"

⁷ 3/Al-i İmrân-26; "De ki: "Ey mülkün sahibi olan Allah'ım! Sen mülkü dilediğine verirsin."

⁸ 26/Kasas-68; "Rabbin, dilediğini yaratır ve seçer."

- 04 bir melā'ik-sıret ve şüret-i hidāyet mazharı
 05 gelmemiş bir böyle nīk-aħlāk u ṭiyet 'āleme
 06 görmemiş çeşm-i cihān bir böyle vālā-gevher
 07 maṭla'-i şubḥ-1 sa'ādet menba'-1 'adl ü kār
 08 merci'-i niçe selaṭin-i cihān-1 ḥak-deri ḥafitāb-1
 09 devleti pür-nūr olub dā'im ola ḥażret-i allāh

10 mu'īni evliyālar rehberi **خَلَدَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ**

11 وَتَعَالَى مَلِكُ وَسُلْطَانُهُ وَفَاعِضُ عَلَى الْعَالَمَيْنِ

- 12 13 **عَدْلٌ وَّ حُسْنَةٌ**⁹ ḥażretlerini pādişāh-1 āl-i oşmān
 ve ḥalīfe-i devrān u zamān ḥilāfetlerinde

[003 b]

- 01 tedbīr-i umūr-1 salṭanat ve niżām-1 mülk ü millet için
 02 niçe vüzerā-yı şāhib-i rāy u tedbīr vāṣif-1 nişānlar
 03 i'ṭā u 'ale'l-ḥuṣūş sebeb-i te'līf-i kitāb
 04 'ālī-ḥażret felek-rif' at melek-ḥaslet şāhib-
 05 devlet ve velī-ni' met nażm hażret-i aşāf-arā
 06 vezīr-i pādişāh 'abdu'r-rahmān pāşa fāżıl-1 mazhār-1
 07 luṭf ile aşmān-ķadr felek-rif' at şüreyyā-menzilet
 08 ma' delet-ārā memleket-pirā ve dil-i pür-intibāh müşteri-
 09 tedbīr aristo-aķl eflaṭun-ḥükਮ 'isā-dem
 10 ferruh-ķadem bī-mişl ü mānend mā-hışal dehr
 11 içre zātında müsellemidür bugün ḥüsni aħlāk
 12 ve şiyem-i fażl u kerem bī-ictibāh bākī ola ṭūl-1
 13 eyyām ile 'ömr ü devleti rāy ü tedbīr ile dā'im

[004 a]

- 01 nażm ola bu bezm-gāh hażretler dahı ḥarem-i ḥaşş-1

---

⁹ "Allah Teālā mülkünü ve saltanatını korusun, adlini ve ihsanını iki alemde çoğatlsın."

02 pādişāh̄iden vezāretle nişāncılık ile çıktı
 03 ba‘ de kaç seneden şoñra istanbulda şadāret-i
 04 ‘uzmā kā ‘im-makāmı olduklarında fakīr ü hākir
 05 ve ƙalı̄lü’l-bidā‘ a beyt her nefs her hālde rabb-i
 06 ǵafūruñ hāmidī rāziyyü'l-muħlis hüseyin ibni
 07 muhammed āmidī ǵafer'allāhü lehü ve li-vālidiyye ve aħsen
 08 allāh ‘aleyhe ve vahd-ı tufūliyyetden ‘ahd-ı
 09 şeyħūhete dek ‘izzet ü rif'at u cāh ve du‘ā-yı
 10 pādişāh-ı ‘ālem-penāh ile evķāt-güzār iken

11 **الدّنّيَا فَانٌ كُلُّ مِنْ عَلَيْهَا فَانٌ**¹⁰ iftāsınca dünyā-yı
 12 fāniyyetüñ devāmî olmayub māl u cāhi ma‘ raż-ı
 13 fenāda serīc ü’z-zevāl ve misāfir-i mihmān-hānede

[004 b]

01 cān-sitānesi karībü'l-irtihāl olmağın yed-i
 02 ‘āriyetde olan māl u mülk ü cāh zā‘il ve on
 03 beş seneden mütecāviz dār-ı salṭanat-ı ‘aliyye kostantiniyye-i
 04 **حَرَسَهُ اللَّهُ تَعَالَى عَنِ الْأَفَاتِ وَالْبَلَيْهِ**¹¹ tayyibe
 05 ṭarḥ-ı temekkün idüb kifāf-ı nafaķa-ı ‘iyāl-ı şikeste-
 06 bāle¹² kāfi bir nān-pāre-i şāfiye vāşıl olmak ümniye
 07 siyle¹³ niçe senedür bī-devlet māl u cān şarf
 08 ide gerdān-ı vüzerā vü vükelā ihsānin sā‘il
 09 oldukça beyt ƙanda ‘azm itdüm ise arayaraķ
 10 bir pāre nān elde ki varam alub itdi felek
 11 sūdi ziyān mažmūnında seħāb-ı zulmet-i idbār
 12 şu‘āc -ı afitāb-ı ikbāle hā‘il ve inkībāz-ı

¹⁰ “Dünya fanıdır, tüm insanlık fanıdır”

¹¹ “Allahü Teala afetlerden ve belalardan saklasın.”

¹² şikeste-bāle

¹³ ümniyesiyle

13 hāl-i ma^c āş māni^c-i ^cizz ü rīf at ü inti^c āş

[005 a]

01 ve ^{الْحَيَاةِ يُنْعِنُ الرِّزْقَ}^{١٤} ^{الْحَيَاةِ يُنْعِنُ الرِّزْقَ}^{١٥} hāl- zāhir ü
 02 bātına yoldaş olmağla min-vech bir murāda nā [’]il
 03 olmak müyesser olmayub müddet-i medid tehi[̄]-dest
 04 ü hātır-şikest niçe nūfūs-ı evlād u ^ciyāl ile dest-i
 05 felek-i gaddārdan baķiyyetü’d-dav^c māl-ı muzaħrefat

06 buyū^c ile giçinerek hāl ^{الفَقْرُ سَوَادُ الْمُجْهَّهِ}

07 ^{فِي الدَّارِينَ}^{١٦} menziline nuzūl ve vaqt-ı ^cömr-i girān-māye
 08 iħtiyārlik mertebesine vušūl ve ateş-i faķr ü faķa
 09 ķalb ü ķalibe hulūl iderek cān u teni emrāz-ı
 10 mütenevvi^ca ile ma^c lūl etmegin kār u kesbe iktidār
 11 ve ma^c işet-i ^ciyāle medār olmayub mużtaribü’l-hāl
 12 ve münkesirü’l-bāl müterakķib-ı füyūzāt-ı mülk
 13 ve müte^c āl iken müşārū’n-ileyhüñ kā’im-maķām

[005 b]

01 şadāretleri eyyām-ı sa^c ādet-hengāmında bir rūz-i
 02 fīrūzda müstahdem-i hizmet-i kātib-i şā’irleri olmağa
 03 me^c mūr ve kaç sene hizmet-i mezbûre ile şarf-ı
 04 maķdūr ide du^c ălarında iken taraf-ı şehriyārıden
 05 eyālet-i başra ^caṭā olınub teveccüh buyurduklarında
 06 faķir ü nā-tuvān meşāk-ı rāh-ı sefere bir kaç vechle
 07 bi[̄]-taķāt ve bi[̄]-dermān olmağın kitāb-ı mezbûre
 08 içün itdükleri ta^c yīn-i muķarreri ile hizmet-i

¹⁴ “Haya rızka mani olur.”

¹⁵ “Haya imandandır.”

¹⁶ “Fakirün yüzü iki dünyada karadır.”

09 du^c āalarında olmağa ihsān-ı şerīfleri olub
 10 du^c ā-yı ḥayrları ḥirz-cenān verd-zebān
 11 ola hizmet-i du^c āalarında evvelā sa^c ādetle
 12 başradan āsitāne-i sa^c ādete müteveccih olduklarında
 13 teşrīf-i mekān-ı sa^c ādet-mekīnlerinde tehniye-i

[006 a]

01 ķudūm-ı devlet-mersūmlarında hediyet-i piş-gāh
 02 ve'l-iclālleri ķılınmağa nām-ı sāmīleri kütüb-ı evrāk-ı
 03 rūzgārda bāki ve zikr-i cemīllileri elsine-i cihāniyānda
 04 cāri olmağa bā' iş ba^c žı 'arabī ve fārisī ve türkī
 05 kütüb u resā 'ilden şu^c ārā-yı rebāb-ı dīn ü devlet
 06 ve dişār-ı aşhāb-ı cāh u ḥükūmet rāy-ı tedbīr-i
 07 umūr-ı cumhūra nāfi^c ve mażarrat-ı a^c dā-yı dūnyā vü āhīr
 08 dāfi^c aħlāk-ı ḥamīde ve ķānūn-ı pesen-dīdeleri
 09 muttaşif her remzinde bir kenz-i münderic ve her işā
 10 retinde¹⁷ bir beşāret-ı mütebehhic miftāh-ı ma^c āķid ve
 11 müşbāh-ı maķāsīd-ı fā 'ide beyān ve mā 'ide-i bī-şumārī
 12 şeml-i naşāyīh-i sūd-mend-i 'anberīn-meşām ve
 13 keyfiyyet-i aħvāl-i selāṭīn-i 'izām u vüzerā

[006 b]

01 ve vükelā-yı fiħāme müte^c allik kelām-ı cevher-nizām
 02 devlet-intizām ḥikmet-irtışam tetebbu^c ve lisān-ı
 03 türkīye tercüme ve temettu^c ve kütüb-ı ḥikmetden müntahab
 04 kırk bāb üzre mebnī risāle bir ma^c nā ile cem^c
 05 ve bir muķaddime ve dört bāb ve bir ḥātime üzre
 06 tertīb ve tezyīn ve lübb-i lübābü'l-hikme ismiyle
 07 müsemmā bu kitāb-ı miskīn-ḥiṭāyı te'līf ve taħrīrine

---

¹⁷ işāretinde

08 şurū^c idüb nażm ibtidā itdüm be-nām-ı müste^c ān
 09 kim odur ķudret-dih-i ‘ akl u cenān ‘ avn-ı ҳakk
 10 itdüm ricā īmān ile eyleyim taħrīr ü taşvīr ü
 11 beyān ‘ abdu’r-raḥmān nām vezīr-i nām-dār nāmına telīf
 12 idüb ķıldum ‘ ayān nāmī bākī ʐikri cārī
 13 yādigār ola ehl-i dehre durdukça cihān

[007 a]

01 bir du^c ā ile vezīri yād idüb bulalar müzd-i şevāb
 02 dü-cihān bu fakīri de du^c āda aña anı raḥmetle
 03 yarlıgaya müste^c ān muқaddime ʐikr-i ahlāk beyānındadur
 04 bāb-ı evvel
 05 kütüb-ı hikmetden müntahab risale bir ma^c nī beyānındadur
 06 bāb-ı şānī
 07 keyfiyyet-i aḥvāl-i selāṭīn-i ‘ ɪzām beyānındadur
 08 bāb-ı şālis
 09 keyfiyyet-i aḥvāl-i vüzerā-yı ‘ ɪzām ve sā ’ir ḥuddām beyānındadur
 10 bāb-ı rābi^c
 11 hikmet ve emşāl-i naşāyiḥ-i ber-menāfi^c beyānındadur
 12 bāb-ı ḥamis
 13 keyfiyyet-i aḥvāl-i dūnyā ve dūnyāya ḥariş olmak beyānındadur

[007 b]

01 muқaddime ki ahlāk beyānındadur
 02 žamīr-i münīr-i erbāb-ı başıre rūşen ve hüveydādur ki
 03 ḥallāk-ı ‘ ālem rezzāk-ı benī ādem serādīkāt-ı ‘ ālem-i
 04 ḡayb ve gencīne-i lā-reybinden vucūd-ı pāk insān
 05 gibi bir dürr-i yekta-yı ‘ adīmū'l-miṣl şidk-ı zuhūra
 06 getürüb mecmū^c a-ı ‘ āleme ḥātem idüb
 07 ‘ akl-ı azīz şāhib-i temīz nuṭk-ı lezīz şehd-rız

- 08 ile cümle mahlükatdan mümtâz ve hâlât-ı te' ayyüsleri
 09 içün ba' zı ba' zıdan hükümetle ser-efrâz
 10 *وَمَا حَلَقْتُ لِجَنَّ وَالْأَنْسَ إِلَّا يَعْبُدُونَ*¹⁸ emr-i
 11 şerîfi ile me'mûr-ı ibâdet etmegin pes her 'abde
 12 vâcib olan budur ki mazmûn-ı ayet-i şerîfle 'âmil
 13 ve hizmet-i ubûdiyyet kâbil olub cevher-i bi-hem-tâ

[008 a]

- 01 hediyye-i sübhânî olan 'akl-ı girân-mâyelerin hâzret-i
 02 *فُلُّهُوَ اللَّهُ أَحَدٌ*
 03 *إِنَّ اللَّهَمَّ لَكَ بِرِيكَ وَمَنْ يُؤْمِنْ بِكَ فَكَانَ مُؤْمِنًا*¹⁹
 04 tevhîd ü taâdîsi ile bilmeglik ubûdiyyetin edâya
 05 şarf idüp zebân-ı mu'ciz-beyânları râhîndan
 06 zuhûra gelmege vâdi'-i vedâyi'-i ni' met-i uzmâ ve şâni'-i
 07 revâyih-ı muhâdes kübrâ olan vâhibü'l-'atâ
 08 yânuñ²⁰ a' tâ eylediği nâtîka-ı pür-sermâyelerin *فَادْكُنْ*
 09 *أَذْكُرْكُمْ وَأَشْكُرْوْنِي وَلَا تَكْفُرْنِي*²¹ emr-i şerîfi
 10 üzere edâ-yı şükür iderek kelime-i tevhîd lâ ilâhe
 11 illallâh ezkârı ile vahdâniyyet ikrâr etmege
 12 hârc idüb vesâ'ir a' zâ' ü civâr hâllerin
 13 dahî ol a' zâ'larâ mahşûş ibâdetlere şarf ideler

¹⁸ 51/Zariyat-56 “Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım.”

¹⁹ 112/İhlas-1-4: “De ki: “O Allah’tır, bir tektir. Allah Samed’dir. O’ndan çocuk olmamıştır (kimsenin babası değildir). Kendisi de doğmamıştır (kimsenin çocuğu değildir). Hiçbir şey O’na denk ve benzer değildir.””

²⁰ 'atâyânuñ

²¹ 2/Bakara-152: “Öyleyse yalnız beni anın ki ben de sizi anayım. Bana şükredin sakın nankörlük etmeyin.”

[008 b]

- لَقَدْ
لَقَدْ
- 01 zirā ki nev^c-i insānuñ merātib-i a^clāsı
 02 خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي أَحْسِنِ تَقْوِيمٍ²² mūcibince
 03 'ilm ü hikmet ve derece-i ednāsı شَرَدَ ذَنَاهُ
 04 اَسْفَلَ الْسَّكَافِلِينَ²³ mūcibince cehl ü denā 'etdür
 05 pes insāna lāzım olan budur ki cehl ü denā 'et
 06 olan esfelü's-sāfilīne düşmeyüb adamlık lafzı
 07 ile müsemmā olmaklıktan ḥalāş olub merātib-i
 08 'ilm ü hikmet olan derece-i 'ulyāya irtikāb idüb
 09 ism-i insāniyyet ile müsemmā olmağa lāyık olmağa
 10 sa^c y eyleye pes ez-īn ma^c lūm ola ki ādem ḥasarāt
 11 u mehāliklerden ḥurūc ve merātib-i a^clā-yı melekiyyeye
 12 'urūc etmek rezā'il-i nefsāniyye-i cismāniyyeden
 13 ictināb ve fezā'il-i ḥaṣā'il-i envār-ı rūhāniyye

[009 a]

- 01 iktisāb etmedükce olmaz ve rezā'ilden ḥalāş
 02 ve fezā'il-i ḥaṣā'ile ihtişāş dahı bi-iqtisāb
 03 evşaf-ı ḥamīde ve ahlāk-ı mecīde-i sübħānī ve
 04 bi-intisāb-ı ma^c ārif-i ḥaḳāyık-i daḳayık-i raḥmānī olmaz
 05 ve bu iktisāb u intisāb ḥāşıl kılınduğca o emr-i
 06 nevāhi-i allāh u resūlu'llāh üzre ef^c āl ü a^c māl-i
 07 ḥāliş mükerrer ve taḳarrub-ı ḥaẓret-i raḥmān
 08 tene^{cc} um-ı cennet-i hūr u ḡilmān müyesser olmayub

²² 95/Tin-4: "Biz gerçekten insanı en güzel bir biçimde yarattık."

²³ 95/Tin-5: "Sonra onu aşağıdaların aşağısına indirdik."

09   أُولَئِكَ كَلَّا نَعَمْ بِكُمْ أَصَلَ²⁴   müşdâkînca

- 10   mertebe-i hayvâniyyetde belki dahî alçaķda ķalur
 11   zîrâ cümle ef̄ āl ü āc māl envâ̄ -i aħlâk
 12   u evşâf ile işlenmege muhtâcdur hûy
 13   eyü olursa ol fī l̄ amele getürümekde

[009 b]

- 01   eyülik tarafı gâlib olur emr ü nehy-i bârī üzre
 02   ‘amel olinan fâ ’ide-i dü-cihânī hâşıl ķılınur
 03   hûy bed olursa el-‘iyâzen bi’llâh emr-i ber-‘aks

04   قُلْ إِنَّ الْحَسِينَ الْتَّيْنَ حَسِرُوا
olub

05   اَنفُسَهُمْ بِمَا رَأَيْتُمْ الْاَذْلَكَ هُوَ الْحَسَرُانُ

06   06   لَهُمْ²⁵ mefhûmînca hâ̄ ib ve hâsir ķalub

07   فِي الدُّنْيَا خَرَقَ وَلَمْنَمْ فِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ²⁶

- 08   mažmûn-ı terhîb-i temevvüti üzre rüsvâ-yı dünyâ
 09   ve ‘azâb-ı ‘azîm-i ‘ukbâ ile mu‘âkib ve maħsûrû’d-
 10   dâreyn olur ey ‘azîz bilgil ki insânuñ
 11   ‘akl-ı temîzi tîlsim-ı ā zam gencîne-i ma‘ârif-i me‘ânī
 12   ilâhī ve ol künûz-ı rumûz-ı haķâ’ik-1 dakâ’ik-1
 13   defâyinüñ mistâħ-ı fütûħı nuŧķ-1 faşıħ-ı şarîħü’l-

[010 a]

- 01   beyân olduğu hîkmet-i mahż-ı hakîm-i fettâħ
 02   u ‘alîm olub beşer ‘akl u temyîz ve nuŧķ-1 lezîz-i

²⁴ Onlar şaşırılmış hayvanlar gibidir.

²⁵ 39/Zumer-15: (kelimesi eksik.) “Siz de Allah’tan başka dilediğiniz şeylere ibadet edin! De ki: Şüphesiz hûsrana uğrayanlar, kıyamet gününde kendilerini ve ailelerini hûsrana sokanlardır. İyi bilin ki bu, apaçık hûsrانın ta kendisidir.”

²⁶ 2/Bakara-114: “Allah’ın mescitlerinde onun adının anılmasını yasak eden ve onların yıkılması için çalışandan kim daha zalimdir. Böyleleri oralara (eğer girerlerse) ancak korka korka girebilmelidirler. Bunlar için dünyada rezillik, ahirette de büyük bir azap vardır.”

03   ‘aziz ile sā’ir hayvāndan mümtāz ve tā’ir-i vücūd-1
 04   ma‘arifet-i mevcūdī ile cemī‘ halāyıldan
 05   pervāz bir tūṭī-i nağme-perdā-ız gūy-i şūkr-i
 06   şān-ı feşāḥat ve bir ‘andelīb-i terennüm-sāz-ı gūlistān-
 07   maķālet bir ḥinet-i pāk ve māye-i fehm-i idrāk
 08   ve ‘ale’l-ḥuṣūṣ server-i kā’inat ve ḥulāṣa-1
 09   mevcūdāt şafiyyü’z-zāt zekiyü’ş-şifāt
 10   ceyb-i ekrem şalla’llāhū ‘aleyhi ve sellem ḥażretlerinüñ
 11   ḥinet²⁷-i pāk zāt-ı tab-nākları müstecmi‘ -i
 12   ihsān-ı şifāt iken cenāb-ı kibriyā cellet-i ‘azamehü
 13   بَعْثَتْ لِأَنْتَ مَكَانَةَ الْأَخْلَاقِ²⁸ hijābiyla muhāṭab

[010 b]

01   kılındıkdandanşoñra izdiyād-ı tehzīb-i ahlāk ile
 02   muğayyed olub kāmilü'l-ahlāk olduklarında **وَإِنَّكَ**
 03   لَعَلَّهُ خَلَقَ عَظِيمٌ ayet-i şerīfi vārid olub pesendīde-i
 04   ahlāk olmağın şefekaten li'l-ibād ümmeti taħṣil-i
 05   ahlāka sa‘y etmek için **خَلَقُوا بِخَلْقِ اللَّهِ**
 06   وَضَفُوا بِصَفَاتِ اللَّهِ kelām-ı durer-bārı ile
 07   emr-i taħṣil-i ahlāk olub **وَاقِلْ مَا يُضِعُ**
 08   فِي الْبَيْانِ يَوْمَ الْقِيَمَةِ الْخُلُقُ الْحَسَنُ hadīs-i
 09   şerīfi ile muħbir-i fezā’ıl-i ahlāk-ı hasene olub

²⁷ Metin bağlamından hareketle yinelenen kelimelerden yalnız birine yer verilmiştir.

²⁸ “Ahlakı tamamlamak için gönderildim.”

²⁹ 68/Kalem-4: “Şüphesiz sen büyük bir ahlaka sahipsin.”

³⁰ “Allah’ın ahlaklıyla ahlaklanın, Allah’ın sıfatıyla sıfatlanın.”

بَارِسُوا لِلّهِ أَعْلَمْ مِنْ
10 ve bir def^ca dahı

أَحْسَنُهُمْ³¹
11 diyü su'äl olındıkda

خُلُقًا³²
12 kelām-ı güher-rīzi ile şāhib-i

الْهَالَكُونَ
13 ھالکون eyüligin ھulki eyüligi ile vaşf

[011 a]

- 01 buyurdukları ve taħṣil-i hüsn-i aħlāk ve aħsen-i
 02 sıfatuň қavā' idi niçe āyāt u eħādiż ve rivāyāt
 03 u һikāyat aşħab-1 fażl u kerāmet ile ma'lūm
 04 olduğundan gayıri her insān-1 şāhib-i iz̄ān
 05 dahı başireti miķdārı niçe aħlāk-1 hasenetin
 06 haseniyyāt ve fā'idesin kendü nefsinde ve sā'ir
 07 insān u һayvānatuň ef̄āl ve a' mālinde müşāhede
 08 idüb dīn ü devlet ü dūnyā umūrlarına nekadar kesirü'n-nef̄
 09 اظْرَمْ مِنْ شَمْسٍ لَا فَلَاكْ
olduğu dur cümle
 10 aħlāk-1 hasene vü seyyi' e bunlardur ki zikr olınur
 11 aħlāk-1 seyyi' eden biri küfrdür ki allāhū te'ālā celle
 12 şānhü һazretlerin inkār edüb inanmamağdur
 13 bida' ki şoñradan yaramaz şey icād etmekdür

[011 b]

- 01 riyā ki bir eyüce iş işledükde allāh için
 02 etmeyüb ھalq kendüyi eyü fi' llü bilmek için
 03 işlemekdür kibr ki ھalqa ululanmağdur 'ucb
 04 ki kendüzin ھalqdan eyü görmekdür hased ki
 05 bir müni' müñ ni' meti zevālin istemekdür buħl ki mālini

³¹ “Müminlerin en üstünü hangisidir?”

³² “İyi huylu olan.”

06 imsâk idüb allâh için kimseye bir şey
 07 virmemekdür isrâf ki mâlini beyhûde yerlere
 08 ya^c nî hevâ vü hevese müte^c allîk şeylere şarf etmekdür
 09 cehl ki ^c ilm ögünmeyüb bir şey bilmemekdür kûfrânü'n-
 10 ni^c me ki allâhû te^c âlâ virdügi ni^c meti setr etmekdür
 11 sahtü'l-kažâ ya^c nî allâh hûkmîne râžî olmayub
 12 hîşm u ǵažablanmaķdur ceza^c bir mušîbetüñ ağrı
 13 acıſından feryâd u zâr eylemekdür emîn ki

[012 a]

01 allâhû te^c âlânuñ ķorķusından emîn olmaķdur
 02 ye's ki bir şeyden nâ-ümîd olub allâhdan
 03 ümîdin ķat^c eylemekdür ħubbü'z-żaleme ki ʐalemeyi
 04 sevmekdür buğžu's-ʂâlihiñ ki ʂâlihlere düşmenlik
 05 eylemekdür ħubbü'l-câh ki manşibi sevmekdür ħavfü'z
 06 zemm ki bir kimse kendü ^c aybin söylemekden ķorķmaķdur
 07 ittibâ^c ü'l-hevâ ki hevâ vü hevese tâbi^c olmaķdur
 08 tūl'ü'l-āmâl ki uzun uzaq fikirlerde olmaķdur
 09 ɻama^c ki bir kimsenüñ mâlinâ rîzkına meyl eylemekdür
 10 şemâtet ki düşmenüñ belâ vü mušîbetine ve ǵam u ǵuşşasına
 11 sevinmekdür ^c adâve ki ħalqa düşmenlik eylemekdür
 12 tehevvr ki bir işi fîkr idüb ķayırmadan
 13 tîzlik idüb işlemekdür ǵadr ki vefâyî

[012 b]

01 terk idüb ^c ahdden şindurmaķdur ħalefû'l-
 02 va^c d ki bir kimse bir müddet ümîd-vâr idüb
 03 şoñra nâ-ümîd etmekdür sū'ü'z-żann ki yaramaz
 04 cîrkin gümânlı olmaķdur ʈîre ki hîşmlu ve ǵažablu
 05 olmaķdur ħubbu'l-mâl ki mâlı sevmekdür ħubbu'd-

06   dünyā ki dünyayı sevmekdür hırs ki tama^c idici
 07   olmakdur sefah ki şabr sükünü olmayub
 08   ḥafīfū'l-^c akıl olmakdur betâle ki işsüz
 09   epsem oturmakdur ^cacele ki ivmekdür tesvīfū'l-
 10   ^camel ki ḥayrлу işi nā-ḥayr eylemekdür
 11   kużā^ca ki miğdārından tecāvüz eylemekdür
 12   vekāhe ki yüzü pek olmakdur hüznü fī emri'd-dünyā
 13   ki dünyā işleri çün ġam u ġuşşa çekmekdür fitne

[013 a]

01   ki kimseyi azdurmakdur müdāhene ki iki
 02   yüzlü olub yumşaklık göstermekdür
 03   ḥiffe ki buṅgil olmakdur ünsü'l-^c avām ki
 04   ^cavām ile konuşmakdur ^cinād ki kimse ile
 05   berāberlik idüb karşılaşmakdur taşalluf
 06   ki haddinden ziyāde ögünüb tekebbürlük da^cvā
 07   etmekdür ḡabāve ki añlamayub ahmaç olmakdur
 08   iṣrār ki ma^c şiyyete müşir olmak ya^cnī dā 'im
 09   ma^c şiyyet üzre olmakdur bu cümle ahlāk-1
 10   zemīmedür ve ahlāk-1 hasene dahı bunlardur
 11   īmānu bi'llāhi te^c ̄lā biri allāhü te^c ̄lā celle celālühüyī
 12   taṣdīk etmekdür i^c tiḳād-1 ehl-i sünnet
 13   ve cemā^c at ehl-i sünnet ve cemā^c ate i^c tiḳād etmekdür

[013 b]

01   iħlāş ki ṭā^c atın pāk idüb riyā eylememekdür³³
 02   ihsān ki ḥalqa ve kendüye eyülik üzere olmakdur
 03   tevāżu^c ki alçaklık eylemekdür zikrū'l-minnehü ki dā 'imā

³³

şeklinde yazılan kelime metin bağlamından hareketle “eylememekdür” olarak okunmuştur.

04 dā 'imā allāhü te^c ālāya ḥam̄d ü şükr eylemekdür en-naṣīḥa
 05 ögüt ṭutub ögüt virici olmaķdur el-ḡayruhū
 06 ki işinde gücünde iķdāmlu olmaķdur el-ḡibṭahū ki
 07 kendū ḥāli daḥı ḡayrılaruñ ḥāli gibi eyü olmaklığı
 08 istemekdür es-seḥāvehū ki cōmerdlikdür el-müruvvəhū ki
 09 kişilik etmekdür el-fütuvvəhū ki yigitlik ve cōmerdlik
 10 etmekdür el-ḥikmehū ki ḫavlı ve fi^c li şahīh olmaķdur
 11 eş-şükr ki ḥakkı tanıyub ta^c ȝim ile medh ü ȝenā
 12 etmekdür er-riżā ki her ḥāle ḥoşnūd olmaķdur
 13 eş-şabr ki belā vü կazā vü mušibetlere ceza^c u feza^c

[014 a]

01 etmeyüb şabır eylemekdür el-ḥavfu mina'llāhü te^c ālā
 02 ki dā 'imā allāhü te^c ālānuñ ḫorķusın gönlinden
 03 çıķarmamaķdur el-ḥuzn ki dā 'imā dūnyā vü āhiret ^c azāblarından
 04 emīn olmayub ḡuşsalu olmaķdur er-ricā allāhü
 05 te^c ālānuñ dā 'imā luṭf u ihsānına ümīd ṭutmaķdur
 06 el-buğju fi'llāhi allāh içün buğz eylemekdür
 07 el-ḥubbu'llāh bir kimseyi allāh içün sevmekdür et-tevekkül
 08 ^cacz iżħār idüb işi allāha işmarlamaķdur el-ḥubbü'l-
 09 ȝumūl ḫalķ nażarından düşmegi sevmek el-istivā^c
 10 ü'l-medhü ve'z-ȝemm medh ü ȝemmi berāber³⁴ ṭutmak
 11 el-cāhidehü allāh yolına girib āhiret işine
 12 çalışmak et-tahfīf kendüyi bungıl
 13 ṭutmak կaşru'l-emel ümīd ü ricā vü endișeyi

[014 b]

01 az eylemek ȝikrü'l-mevt dā 'imā ölümü ve ḥālāt-1
 02 āhireti yād eylemek et-tefvīz işi allāha işmarlamak

---

³⁴ Metin bağlamından hareketle yinelenen “berāber” kelimelerinden yalnız birine yer verilmiştir.

- 03 et-teslîm allâhuñ hükmîne râzî olub kendüyi
 04 allâha işmarlamaç selâmetü's-şadr kibr ü kin
 05 ü kizb u bühtân ve sâ'ir ahlâk³⁵-ı zemîmeden
 06 gögsi pâk olmak eş-şecâ'a bahadir olmak
 07 el-hilm yavaş ve sükûn üzere olmak er-rîfîk
 08 mülâyim ve yumşak olmak el-inâbe günâhlarına nâdim
 09 olub dönüb eyü işlere yürümek
 10 el-incâz va' de tögrî eylemek el-vefâ 'ahde turmak
 11 el-hüsnu'z-żann eyü gümânlı olmak ya'nî cümle ھالکی
 12 eyü bilmek ez-zühd ھarâmdan şakînmak el-қanâ'a
 13 ھاک virdügine râzî olmak er-rûşd ھاک

[015 a]

- 01 u şavâb olan ya'nî tögrî olan yolu
 02 tutmak es-sa'y ھayrlu işlere yürümek
 03 el-înâb yaramaz işlerden şabr idüb
 04 nefsin tehîr eylemek el-mübâderetü fi'l-'amel eyü işlere
 05 ivmek er-rikkâ қalbi yufka olmak eş-şefka
 06 ھالکی esirmek el-ھayâ ھal�dan ve ھالیکdan utanmak
 07 eş-şalâbetü fi emri'd-dîn dîn ھuşşalarında
 08 muhkem olmak el-muhîbbe ھalqa muhabbet üzere olmak
 09 el-'iffe ھaramdan şakînmak el-istikâme
 10 her işde tögrî olmak el-erb şalâh-ı nefslle
 11 muğayyed olmak el-ferâse zîrek olmak et-tefekkûr
 12 te'emmûl üzere olmak eş-sîdîk tögrî ve gerçeklik
 13 üzere olmak el-murâbaتا gõnlini allâha bağlayub

[015 b]

- 01 allâhdan geleni gözlemek el-murâkabe allâhuñ

---

³⁵ Metin bağlamından hareketle yinelenen kelimelerden yalnız birine yer verilmiştir.

- 02 emrlerine dikkat üzere naṣar idüb allāhdan gelenüñ
 03 yolın gözlemek el-mu‘ātebe dā’imā kendüye niçün böyle
 04 itdüñ niçün eyülik ve şalāḥ üzre olmazsin
 05 diyü hīṭāb etmek ya‘nī söylemek el-mu‘ākabe dā’imā
 06 nefrine işkence ya‘nī ‘azāb eylemek ķullık ve tevāżu‘
 07 yüzinden el-kezm nefşini açlık ve gažablar mahallinde men‘
 08 ü habs eylemek el-‘afv ḥalķuň taķışırāt u günāhlarından
 09 giçmek en-niyyet ṭoğrılıklara ve ṭoğrı ṭarīklere kaşd eylemek
 10 et-tevbe günāhlardan ferāğat idüb eyüliklere dönmek
 11 el-ħušū‘ nefşini alçaķ tħutub dā’imā öñine baķmaķ
 12 el-yakīn her nesneyi hakīk ile bilmek göñül virmek pes
 13 her insān-ı şāhīb-iz‘ āna lāzım u lāyik olan

[016 a]

- 01 budur ki nefs-i nef̄isini ḥabā’iṣ-i denā’et-i aħlāk-ı
 02 rezile-i seyyi‘eden ḥalāṣ ‘arā’is-i
 03 ‘aṭīyye-i ilāhī olan ķuvāyā-yı leṭā’if-i ẓarā’if-i
 04 ȝevāhir u bavāṭin mekārim-i aħlāk ve meħāsin-i
 05 evşāf-ı eşfāk ile müzeyyen idüb o evāmir-i nevāhī-i
 06 ilāhī üzere ef‘al-i ḥāliş ve a‘māl-i şālihe şarf etmege
 07 sa‘y idüb *كَمَا إِنْ كَانَ مِنَ الْقَرِيبِينَ فَرَبْحَ*
 08 *فَرِيْحَانَ حَجَّةَ نَعِيمٍ*³⁶ va‘d-ı kerīmi mīsdākınca
 09 ḥażret-i allāh celle celālühuya müşeyyed ve tena‘‘umāt-ı
 10 cemīle-i celīle-i *مَا تَشَهِّي لِأَنفُسِ وَتَلَذُّلَاعِيْنِ*³⁷
 11 mefhūm-ı münīfi üzre cenān-ı na‘imde muħalleld ola
 12 rubā‘i‘ucb-ı ni‘met devlet-i sa‘ādet

³⁶ 56/Vakıa 88-89: “Fakat (ölen kişi) Allah'a yakın kılınmışlardan ise, ona rahatlık, güzel rızık ve Naîm cenneti vardır.”

³⁷ 43/Zuhurf 71: “Orada nefslerin iştahlandığı ve gözlerin hoşlandığı şeyler vardır.”

13 aña kim ola hąkdan bu hidāyet ide taḥṣıl-i

[016 b]

- 01 ahlāk-ı mehəsin gelüb ḥarfān gide cehl ü
- 02 hamākat hażret-i allāh celle celālühū kaçanki īmāni
- 03 halķ itdi īmān münācāt itdi kim ya rabbi
- 04 beni taķviyelendür hażret-i mücībü'd-da' vāt
- 05 ricasın ķabūl idüb anı eyü hūyla ķuvvetlendürdi
- 06 kaçan kūfri halķ itdi kūfr dahı münācāt idüb
- 07 ya rabbi beni ķuvvetlendür didi cenāb-ı kāzīyyü'l-hācāt
- 08 anuñ dahı hācetin revā idüb anı dahı ķuvvetlendürdi
- 09 ve bu ahlāk-ı hasene vü seyyi' enüñ haqlarında ķatı
- 10 çok āyāt u eħādiś ile edilleler vārid olmuşdur
- 11 cümle ahlāk-ı reddiyeden biri buhldur ki ħakkında
- 12 وَمَنْ يَجْعَلْ فَانِماً يَجْعَلُ عَلَيْ نَفْسِهِ vārid olub
- 13 ve peygamber şalla'llāhü ḥalefi ve sellem dahı النَّبِيُّ الْأَكْرَمُ

[017 a]

- 01 ^{٣٨} لَجْنَةٌ diyü buyurmuşdur ahlāk-ı bedden
- 02 insānuñ kendüye ve sā'ir ħalqa ziyāde mažirratlusı
- 03 buhldur zirā māluñ şāhibine fā'idesi hayāt-ı
- 04 muste' āride oldukça tavassut üzre ħäl-i ma' işetine
- 05 şarf idüb mā- adāsin 'āķibet merci' i olan
- 06 menzil-i bekāya zahire idüb maħzun-ı hazine-i āhiret
- 07 kılmaķdur buħl ise şāhibini cehl ile ālude
- 08 ve h̄āb-ı ġafletde ġunūde idüb mun' im-i ħakīki
- 09 لَئِنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ مِثَالًا allāh olub

³⁸ "Cimri cennete girmez."

³⁹ 6/En'am 160: "Kim bir kötülük yaparsa sadece o kötüluğun misliyle cezalandırılır."

10   mışdākınca allāh yolına virdügi māluñ yirine
 11   on ḥasene virildüğine taḳayyud itdürmeyüb
 12   mālı eksilüb dünyā faḳīri olmadan ḫorḳudub
 13   fā'ideyi ḫazar ve ḫararı fā'ide kiyās itdürüb

[017 b]

01   dünyāda ḫalḳ katında buḥl ile mezmūm u medḥūr
 02   ve āhirete gitdükde mālin ḡayre biraḳdurub ḫasret
 03   elin nedāmet başına urduraraḳ bī-zād u zevāde
 04   kendüye yoldaş olub mehcūr u maḥsūr-ı āhirete
 05   götürür pes bir ḥūy kişiyyi mālından fā'ide
 06   etmege māni' ola andan bed ḥūy niçe ola rübā'ī
 07   kerīm-nefs ḥüsн-i ḥulk u müşfik olan olur
 08   riyāż-ı ravża-ı riḍvāna lāyık vāşıl bahīl
 09   buḥli ucindan çeker hemiṣe 'azāb-ı bahīl buḥli ḳomaz
 10   gāvile cennete dāhil buḥl ḡāyet mezmūm u medḥūr-ı
 11   aḥlāk olub şāhibi hemiṣe mebğūz u merdūd
 12   u menfūr-ı ḥalā'iķdur ve niçe ki seḥā' u 'atā' settārū'l-'uyūbdur
 13   buḥl dahı settārū'l-hüner ve kāşifü'l-'uyūbdur rübā'ī

[018 a]

01   ne ḫadar sa' y eyleseñ hünere buḥl setr etmesi mu᷑arrerdür
 02   ve 'uyūbı hezār olursa eger şāhib-i cūd
 03   olan hüner-verdür ḥikāyet olinur ki
 04   selefde cūd u 'atā' ile ma'rūf ve kerem ü seḥā' ile
 05   mevşūf pādişāhlardan biri mu᷑arriblerinden birine
 06   didi ki bir kimseye yüz biñ direm 'atā etmek isterüm
 07   niçe ma'kü'l görürsün ol mu᷑arrib eytdi ki
 08   bu mi᷑dār meblağı bir ādeme virseñüz bir göñül
 09   mesrūr etmiş olursız ammā yüz ādeme biñer

10 direm virseñüz yüz hāfir mesrūr olur pādişāh
 11 eytdi nişfen virsem niçedür didi çokdur
 12 şülüsen didi çokdur rüba^c en didi çokdur
 13 ve'l-hāşıl^c aşerime ƙarār virdi pādişāh eytdi

[018 b]

01 ey bī-devlet gerçi bizi şiyānet itdüñ ve lākin
 02 bu işde kendüne ihānet itdüñ zīrā ben bu meblağı
 03 saña^c atā etsem gerek idi sen kendüni maḥrūm idüb
 04 ve beni sehā^c dan alıköoduñ muƙarrib dönüb
 05 eytdi ki ben haṭā itdüm ise siz yine keremüñüzden
 06 rūcū^c etmeyünüz pādişāh eytdi ey bed-baht sen lāyık-1
 07 'uķubetsin ne lāyık-1^c aṭiyyet zīrā hem saña ve hem
 08 baña žarar itdüñ benüm žararum bu ki bu ƙadar akçeyi
 09 saña^c atā itdüğümden sehā^c ile meşhūr -1^c ālem olurdum
 10 ve senüñ žararuñ budur ki bu ƙadar meblağdan olduñ
 11 eytdi var ol^c aşer meblağı ki ƙarār virmiṣdüñ
 12 al ve dahı benüm meclisüme uğrama beyt istemez buḥl olan
 13 kimseye ihsān olsun böyle bed-baht olan

[019 a]

01 ḥakla yeksān olsun ve aḥlaḳ-1 bedüñ dahı biri
 02 ḥaseddür ki peyğamber şalla'llāhū^c aleyhi ve sellem⁴⁰ الحسون الابش⁴⁰
 03 diyü buyurmuşdur ve bu ḥased dahı bir ḥulk-1 ƙatildür ki
 04 hiç bir tiryāk ile devā olmaz ve bir maraż-1 mehlekedür ki
 05 hiç bir devā ile şifā bulmaz beyt ḥased bir nār-1
 06 muḥrikdir salur her cāna ateşler ne cāna kim düşer
 07 ḥussāddan dünyaya ateşler bu sebebden cenāb-1

⁴⁰ "Hased eden mutlu olmaz."

وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ⁴¹

08 kibriyā cellet azū
 09 buyurmuşdur ya' nī ḥussād şerrinden baña penāh getürüñ
 10 ve bir ḥadīṣ-i şerīfle vārid olmuşdur ki ḥased
 11 ādemüñ ḥasenātin mahv ider ateş odunu yakub
 12 kül itdugi gibi ve nefsu'l-emrde ḥased gibi bir ẓelīl
 13 ve ḥār bir ḥaşlet dahı yokdur zīrā ki aşlı

[019 b]

01 denā'et-i himmet ve ḥasāset-i tabī' atden vücūda gelüb
 02 netā'ici cehl ü ḥamākatdur ve bu şifat 'akluñ nokşā
 03 nlığına⁴² delīl-i ḫāt'ı ve sebil-i vāzīhdur zīrā dā 'imā
 04 ḥussāddan mer 'ī olınan budur ki ḥussād dā 'imā ḡayr
 05 īlerüñ⁴³ rāḥat u ḥużūrda olduğuna renc ü meşakkat
 06 çeküb kāse kāse şarāb-ı zehr alur tecerru' ider
 07 ve her ḫanda bir kimse neşāt ayağın yire başşa
 08 ol ḥasret elin başına urur ve her kaçan bir kimsenüñ
 09 bostān-ı 'isreti sebz ü ḥürrem olub meserret gülerin
 10 açsa ḥār-ı ḥased-i muğaylān enker-i cigerin pāre
 11 pāre eyler nażm ḥasūda öz ḥasedi bes durur bu
 12 'ālemde ki dā 'imā elem ü renc ile giçer 'omri ḥasūd
 13 iller içün gerçi kim yakar ateş yine özin yakar

[020 a]

01 ol ateş etmez ol fikri ḥikāyet olnur ki
 02 iskender zamānında bir 'aca 'ib ü ḡarīb cān-ver ẓāhir
 03 olur her kimseye nażarı rāst gelse fi'l-ḥāl
 04 helāk olurdu iskender bu vākı' adan bī-tāb

⁴¹ 113/Felak-5: "Hased ettiği zaman hasetçinin kötülüğünden"

⁴² nokşānlığına

⁴³ ḡayrılerüñ

05 olub hükümdan bunuň def^c ine her nedeňlü çäre
 06 istediyse cümlesi ‘āciz ve müteħayyir қalub bir ‘ilāc-ı
 07 dāfi‘ bulamadılar āħirü’l-emr aristeṭalis
 08 niçe zamān tefekkür ve te’emmül idüp bir gün iskendere
 09 gelüb eytdi bu yılanuň def^c içün bir tedbir fikr
 10 idüb buldum emrүň olur ise mübāşeret
 11 ideyim iskender hakīme ‘izzetler idüb ḥayren ta^c cil
 12 diyüb niçe va^c delerden şoñra hakīm buyurdu
 13 bir büyük ayna düzdiler ve bir ‘araba yapıłub

[020 b]

01 aynayı ol ‘araba üzerine bend itdürüb gitdi ayna
 02 nuň⁴⁴ eñsesinde muhtefi olub ol ‘arabayı cān-ver
 03 tarafına çekdürüd ki қaçanki ‘araba cān-verə yakın
 04 varub ādem rāyihasın işidüb ‘araba tarafına meyl
 05 idüb gözin açub nažar eyledükde nažarı aynaya
 06 tökinub kendi şüretin aynada gördüğü gibi
 07 düşüb helāk oldu duyub iskendere gelüb
 08 aħvāli takrīr idüb iskender hakīmden sebebin sū ’äl
 09 itdi bunuň aşlı budur ki niçe zamānlardan berü
 10 mute^c affin tüccārlar arzda muhtesib olub ol tüccārlar
 11 bir yere cem^c olub ķudret-i bārī ile bir böyle
 12 cān-ver ħalq olub yeryüzine çıkışmış ki anuň gözinüň
 13 nažarı semm-i қātil ve zehr-i helāhil gibi olub her neye

[021 a]

01 rāst gelse helāk iderdi ben daħħi bu aynayı
 02 tedārik itdüm ki nažar idüb kendi şeklin
 03 gördüğü gibi nažarunuň eṣeri yine kendiye

---

⁴⁴ aynanuň

- 04 rāci‘ olub helāk itdi pes iskender
 05 ḥakīme niçe du‘ālar idüb ve ‘ahdine vefā idüp
 06 niçe ihsān-ı firāvan itdi bu ḥikāye ‘ayniyla
 07 hussāduñ ḥālidür ki **النَّارُ كُلُّ نَفْسٍ هَا نَ**
 08 ya‘nī ateş odun bulmadıkda **لَمْ تَجِدْ مَا كَلَّهُ**⁴⁵
 09 kendü kentin yiyyüb maḥv olur ve ahlāk-ı
 10 haseneden dahı biri seḥādur peygamber şalla’llāhū
 11 ‘aleyhi ve sellem ḥakkında **السُّخْيَّفِ جَوَارِدَةٍ وَإِنَا**
 12 diyü buyurmuşdur ve bu ḥadīşden ġayırı dahı **رَفِيقَةٌ**⁴⁶
 13 niçe ḥadīşler ile seḥānuñ fā’ideleri zikr
 [21 b]

- 01 olinmişsdur ve emīrū'l-mü’minin ‘alī kerrema’llāhū vechehū
 02 dahı dimişsdür ki **شَعْرُ زَادَاهْبَتْ رِيَاحَكَ فَأَ**
 03 غَنَقْهَا فَإِنْ لَكَلْ عَاصِفَهْ سَكُونْ فَلَا تَغْفِلْ
 04 عَنِ الْإِحْسَانِ فِيهَا فَلَا تُنْدِي السَّكُونْ مَتَّكِنْ
 05 terceme ġanimetlen kaçan ki bād-ı devlet ese var
 06 her esen bāduñ sükün teğāfūl etme insāndan
 07 sen anda ki bilinmez kaçan olur süküni ḥikāyet
 08 olinur ki imām ağmeş bir mescidde oturmış idi
 09 kādī ebū yūsuf ol mescid öñinden giçdi
 10 ağmeş didi ki allāhū te‘ālā islāma bu zālimden
 11 ḥalāşlık vire kādī ebū yūsufa bu haberİ
 12 virdüklerinde ol gice biñ dirhem ile bir
 13 boķça esbāb gönderdi irtesi gün

⁴⁵ “Ateş yiyecek bulamazsa kendini yer”

⁴⁶ “Cömert olan Allah'a yakındır ve ben de ona yoldaş olacağım.”

[022 a]

- 01 yine ol mescid öñinden güzar idüb ağmuş görüb
 02 didi ki allāhü te' ālā bu müşillü dīn muğtedālarını
 03 islāma bākī eyleye şākirtleri ağmuşuñ bu rāst
 04 güftär-ı hākk-ı girdārına ta' accüb iderek birbirine
 05 bakışdılar 'ameş görüb didi ki ey oğullar
 06 melāmet etmeñ ki dünki gün öyle didüm ve
 07 bugünkü böyle dirüm baña bin dirhem dinar ile
 08 bir boçca esbāb gönderdi ve kişi ise bende-i
 09 ihsāndur nitekim dimişlerdür **الْحَسْبُ عَبْدُ الْبَّنِينَ** ya' ni
 10 āzādlar eyülik ķulidor nazm revāndur hindū
 11 ve andan bir eyü pend ķabūl it eyleme gerek
 12 h̄ired-mend eyüligi idüb var bir yola at
 13 ki ol göstüre yolu saña ķat ķat

[022 b]

- 01 sezā-vārına vir kim ol sezā içen cennet
 02 derrin ehl-i sejhādur hikāyet olınur ki evvel
 03 vakıt ki mūsā 'aleyhi's-selām tūr-ı sīnādan
 04 girü geldi sāmirī altundan bir buzağı
 05 yapub ķavm-i mūsāyi aña tapdurmuş idi
 06 mūsā 'aleyhi's-selām gelüb ol buzağıyı
 07 ateşe ķoyub yandurdı ve sāmirīyi
 08 aratdurub kırk güne dek bulamadılar kırk
 09 günden şoñra bulub mūsā 'aleyhi's-selām
 10 hužurına getürdüklerinde ķanda idüñ diyü su'āl
 11 itdüğinde yük nānān ardında şaklu idüm didi
 12 mūsā 'aleyhi's-selām yek nānān ne dimekdür didi
 13 sāmirī eytdi her gün allāh yoluna bir ekmek virür

[023 a]

- 01 idüm ta allāhü te' ālā beni senden şaklar idi
- 02 bugün viremedüm elbetde aña uğradum didi
- 03 ve eyü hulküñ fā' ideleri lā-yuhadd u lā-yuhsā
- 04 olub ve cümlesinden biri dahı ' afvdur ki
- 05 hüseyn ibn 'alī rağiya'llāhü 'anh bir gün şā'ım
- 06 olub iftārda şofraya oturdukda bir ḡulām
- 07 bir kāse aş getürüb öñine ḫorken üzerine
- 08 döküb imām rađiya'llāhü 'anh aña hışmla nażar

09 buyurdukda ḡulām **وَالْكَاظِمِينَ الْغَيْطَ**⁴⁷

- 10 didi imām rağiya'llāhü 'anh hışmı girü yidüm didi
- 11 ḡulām girü **وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ**⁴⁸ didi
- 12 imām rađiya'llāhü 'anh ' afv itdüm didi ḡulām girü
- 13 didi imām rađiya'llāhü **وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ**⁴⁹

[023 b]

- 01 'anh seni mālumdan āzād itdüm diyüb āzād eyledi
- 02 ve yine ahlāk-ı haseneden biri dahı ḥilm ü ḥayādur
- 03 ki ḥikāyet olınur ḥaźret-i imām-ı 'azam ve hümām-ı
- 04 ekrem ebū ḥanīfe rahmetu'llāhi 'aleyh ḥaźretlerinüñ bir
- 05 yehūdiye bir miķdar akce deyni var idi vekili
- 06 taleb eyledükde yehūdi üç gün va' de isteyüb
- 07 ve biraķub sefere gidüb bir yıl miķdari giç
- 08 dükdənşoñra⁵⁰ geldükde vekili imām⁵¹ ḥaźretlerine yehūdīnüñ

⁴⁷ 3/Al-İmran-134: "(onlar) öfkесини yutanlardır"

⁴⁸ 3/Al-İmran: "(onlar) insanları affedenlerdir"

⁴⁹ 3/Al-İmran: "ve Allah muhsinleri sever"

⁵⁰ giçdükdenşoñra

⁵¹ Metin bağlamından hareketle yinelenen imām kelimelerinden yalnız birine yer verilmiştir.

- 09 geldügin haber virdükde ve akceyi taleb⁵²
 10 ideyimmi diyü icāzet istedükde imām hażreti
 11 yoldan gelmişdür bir hafta şabr eyle diyü buyurub
 12 bir haftadan şoñra varup istedükde
 13 yehūdī bir kaç gün dahı va‘ de isteyüb yine

[024 a]

- 01 sefere gidüb bir yıl kadar gā ‘ib olub gelüb
 02 yine mühlet alub yine gidüb ve’l-hāşıl beş
 03 def^c a böyle def^c ü’l-vakt idüb beşincisine
 04 geldükde imām hażretleri yine tekāża ile
 05 rencide etmeyüb hoş hūligindan hilm ü şabr etmekle
 06 bir gün yehūdī hizmet-i şerifine gelüb
 07 müselmān olub didi ki bir böyle dīnde olmaç
 08 gerekdir ki ol dīnde senüñ gibi kimseler
 09 ola cümle ‘ulemā vü fużelā dimişlerki eyü hulklulik
 10 ve eyü fi‘ llulik bi’l-ittifāk cümle ‘ālemiyāt
 11 katında maķbūl ve cümle edyān ve şeri‘ atlarda
 12 müstaħilik ile menkūl u mezkürdur
 13 ve cümle ‘ukālā buña müttefiķdür ki dünyāda insānuñ

[024 b]

- 01 dünyā vü āhiretine fā ‘idelü eyü hulkdan ve eyülik etmekden
 02 bir eyü şey dahı yokdur her kimse ki eyülik etmege
 03 kādir ola etmege iķdām etsun kim bir āfet sebebiyle
 04 eyiligüñ vaqtı fevt olmayub āhiret şevābindan⁵³ maħrūm
 05 kalmaya zīrā kışinüñ ḥayrāt-ı āhireti eyü söz eyü

⁵² Metin bağlamından hareketle yinelenen taleb kelimelerinden yalnız birine yer verilmiştir.

⁵³ توانندن şeklinde yazılan kelime metin bağlamından hareketle düzeltilerek “şevābindan” olarak okunmuştur.

06 ff' İden gayriyla olmaz niteki kelām-ı mecidde buyurılmışdur
 07 **أَحَسِنَ كَا أَحَسَنَ إِلَيْكَ**⁵⁴ ya^c n̄i allāhü te^c alā
 08 saña niçe ihsān itdiyse sen dağı anuñ şükri
 09 muğabilesinde ihsān eyle dimekdür ve haberde dağı
 10 gelmişdürki resulu'llāh şalla'llāhü 'aleyhi ve sellem dağı
 11 **أَحَسِنْ قَبْلَ اَنْ تَفْرُكَ الْحَسَنَ**
 12 buyurmuşdurki
 13 ya^c n̄i ihsān eyle ihsān senden fevt olmazdan
 14 muğaddem ki şoñra etmege kādir olamayub peşimān
 [025 a]

01 olmayasın zinon-ı ekber ki meşhūr küberā-yı hükemā-yı
 02 yunandandur dimişki her kimse ki eylige kādir ola
 03 ve bir kimseden esirgeye öyle kimse kendüye düşmenlik
 04 ider ve her kimse ki yaramazlığa yārlıq eyleye
 05 kendüye sitem eyleye ve her kimse ki naşihat dilini
 06 bir kimseden bağlı tuta mennā' ü'l-hayr u kühen-kār olā
 07 beyt eyülik eyü şey getürür birine ħudā yüz
 08 biñ 'ivaż virür yirine eyü ħüylilik eyü
 09 baħtlılıguñ māyesidür çalış ki eyü baħthu
 10 olasın ve eyüleri dost ṭutmaħ perħiż-
 11 kārlaruñ⁵⁵ sıretidür çalış ki perħiż-kār
 12 olasın ve yaramazlıktan ıraq ol ki
 13 yaramazlık bir şaklu işdür nā-gāh bir gün

[025 b]

01 baş kıldurub seni yakar nazm bedlik ateş gibidür
 02 der-nihān kendüden peydā olur ol nā-gehān

⁵⁴ 28/Kasas-77: "Allahın sana iyilik yaptığı gibi sen de iyilik yap."

⁵⁵ perħiż-kārlaruñ

- 03 bedligi etsen eger zır-i zemīn ṭağ başında
 04 görinür yarın ‘ayān eyülik cūd u seħā it
 05 ḥalqa kim emr ü fermānuñ bugün olur revān
 06 zırā yarın vakıt ola kim ārzū idesin eyiliği
 07 el virmez zamān eyülik bir fā’idelü şeydür ki
 08 eger ol eyüligi bir kimseye idesin ki āşnā olanuñ
 09 dost-ı şādık ola ve eger dosta idesin ḫul
 10 mesābehesinde ola eger bir bī-gāne ola bir gün işine
 11 yaraya ve ol eyüligin mükāfati elbetde dünyāda
 12 ve āhiretde saña iriše ve eger öyle bir kimse
 13 ola kim hiçbir işe yaramak iħtimāli olmaya eyü işlülugin

[026 a]

- 01 ̄sevābindan girü ḫalmayasin hükemā dimişler ki
 02 her kimse ki kendü yaramaz fī’ lini bile ol kimse
 03 eyü girdārludur ve her kimse ki kendüyü eyü girdārlu
 04 bile ol bed-girdārludur nitekim resūl ṣallallāhu
 05 ‘aleyhi ve sellem buyurmuşdur ki *مَنْ يَرْجِعَ خَيْرًا مُّبْخِدًا*
 06 *رَبِيعَةً وَمَنْ يَرْجِعَ شَرًّا يَحْصُدُ نَدَمًا* ya’ nī
 07 her kimse ki eyülik eke raġbet biçe ve her kimse ki bedlik
 08 eke nedāmet biçe nażm idesin ger eyülik
 09 bil ki taħkīk mükāfati irišür eyle taṣdīk
 10 mükāfāt kaç nev’ dür al ḥaber sen ne zer’
 11 eyler iseñ añi biçersin küberā-yı hükemā dimişler ki
 12 ‘ākil olan bu beş nesneyi iħtiyār ve bahtına yār-1
 13 vefā-dār eyler evvel eyü ḥūy ikinci ḫanā’ at

[026 b]

- 01 üçinci şabır dördüncü tatlu dil beşinci

02 merhamet hikāyet olinur ki ma^crūf-ı kerhī
 03 rahmetu'llāhi ^c aleyhüñ eyü hūylarından biri bu idi ki
 04 bir gün dicle kenārına varub koynından kelām-ı
 05 ^cizzeti çıkışarub bir yire koyub vužūya meşgūl
 06 iken bir ^cavrat gelüb kelām-ı ^cizzeti alub gitdi
 07 ginden⁵⁶ haber-dār olub eñsesine düşüb ey
 08 hātūn havf etme tur saña bir sözüm var söyleyim
 09 diyü çağırub ^cavrat daḥı turub ma^crūf
 10 eytdi ki ey hātun қurān okumak bilür iseñ
 11 alduğun kelām-ı ^cizzeti saña bağışlayayım
 12 ^cavrat eytdi bilmem didi ya neylersin eytdi gömlegüm
 13 yokdur şatub gömlek alurum ma^crūf eytdi

[027 a]

01 getür vir saña gömlek vireyim ^cavratı kelām-ı
 02 ^cizzeti virüb ma^crūf daḥı arkasından gömlegin
 03 çıkışarub virdi imdi eyü hūylarunu yigregi
 04 seḥā ve bünyādı hāyā ve pāsbāni ^caklä u dānişdür
 05 her kimün ki hūyi eyü ola bu on nişāne ol
 06 kimsede nūmāyān olur evvel hāyrlu işlerde
 07 hālka muhālefet etmemek ikinci kendü nefrine inşāf
 08 virmek üçinci hālkuñ ^cuyūbin tecessüs etmemek
 09 dördüncü kaçan bir kimseden bir kabāḥat şādir
 10 olsa anı eyü te[']vīl ve hūsn-i ta^cbīr ile zikr
 11 eylemek beşinci bir günāh-gerde cürmine mu^cterif olub
 12 ^cözrin dileyüb merhamet ve ^cafv taleb etse
 13 kabūl ve ^cafv etmek altıncı muhtāclarunu hācetin

[027 b]

---

⁵⁶ gitdüğinden

- 01 bitürmek yedinci ḥalquñ cefasına taḥammül etmek
 02 sekizinci kendü nefsinüñ ‘uyūbin görmek
 03 ḥokuzıncı ḥalqa şırın dil ve güler yüz göstermek
 04 onıncı ḥalq ile söyleşdükde rıfk ü mülāyemet
 05 ve ḥilm ü mülāṭafet ile söyleşmek beyt ḥalq-1
 06 ḥüsün vaṣf-ı mesīhā durur ve ḥaṣlet kim merg-i müfā
 07 cā⁵⁷ durur beyt kimin kim sīret u ḥulkı hasendür aña
 08 cennet maḳām-1 muhteremdür bāb-1 evvel
 09 kütüb-1 hikmetden müntehab kırk bāb üzre mebnī
 10 olan resāle-i pür-ma‘ nānuñ kelām-1 hikmet-nīzām
 11 ve naṣayīḥ-i sa‘ ādet-encām-1 miskiyetü'l-hīṣāmī
 12 bābındadur bāb-1 evvel ḥukemā-yı fārs
 13 dimişler ki āsāyiş-i saltanat ve ārāyiş-i devlet

[028 a]

- 01 dört nesne ile mü ’ebbeddür evvel pākīzegī-i
 02 dīn ṣānī vezir-i emīn ṣālīṣ ‘ adl ü dād rābi‘
 03 fażl-ı şeri‘ at-ābād bāb-1 ṣānī buzurcmihr
 04 ḥakīm dimiški dört nesnenüñ huşılı
 05 müyesser degil illā dört nesnenüñ vuşılı
 06 ile muşavverdür evvel kīyām-1 cihān-dārī ve devām-1
 07 tāc-dārī olmaz illā bi-‘ adl ṣānī zafer-i ā‘ dā ve
 08 def‘ -i belā müyesser degil illā bi-meşveret-i ṣāhib-i
 09 ‘ akl ṣālīṣ nās ile ülfet ve taḥṣīl-i muḥabbet
 10 u meveddet olmaz illā bi-ahlāk-1 ḥamīde ve tevāzu‘ -1
 11 pesen-dīde rābi‘ huşūl-1 maḳṣūd ve vuşūl-1
 12 maṭlūb müyesser degil illā bi-ṣabr-1 eyyūb bāb-1
 13 ṣālīṣ feylesofān-1 cihān dimişler ki dört

---

⁵⁷ müfācā

[028 b]

- 01   dört kimseden dört nesne lâzımdur
- 02   evvel pâdişâhlardan lutf u siyâset şâni vezîrden
- 03   emânet u diyânet şâlis^c askerden münâcat
- 04   râbi^c re^c âyâdan itâ^c at bâb-1 râbi^c
- 05   sokrat hakîm dimîski dört nesneye dört
- 06   nesne mühimdir evvelâ şâh-1 dânâ ve pâdişâh-1 şâhib-
- 07   zekâya vezîr-i hâyır-hâh ve ma^c şer-i devlet-penâh
- 08   şâni merd-i tehemten leşker şekline silâh u cevşen
- 09   şâlis esb-i tâziye mahmûz u tâziyâne râbi^c
- 10   tîg-i âbdâra merd-i şemşîr-zen bâb-1 hâms
- 11   melik-i şeref dimîski⁵⁸ dört nesneden iştirâz
- 12   gerek evvel nâ-ehle tefvîz-i hizmet şâni nâ-
- 13   sezâya meyl ü rağbet şâlis ehl-i fesâd ile

[029 a]

- 01   ülfet râbi^c umûr-1 müşâlihde^c acelet bâb-1
- 02   şâdis tîh-i şefîk dimîski dört nesne âfet-i
- 03   devlet ve mühlik-i ni^c metdûr evvel ǵaflet-i emîr
- 04   şâni hîyânet-i vezîr şâlis hased-i akrân râbi^c
- 05   küstâhî-yi fakırân bâb-1 şâbi^c me'mûn һalîfe
- 06   dimîski dört nesne makbûl-i^c âlem ve memdûh-1 benî
- 07   âdemdir evvel^c akl şâni hâyâ şâlis^c adl
- 08   râbi^c şabır bâb-1 şâmin կadiyy'ü-l haremeyn dimîski
- 09   dört nesne mahall-i һatârdur evvel hizmet-i sultân
- 10   şâni ülfet-i bedân şâlis şohbet-i zenân râbi^c
- 11   meşveret-i nâ-dân bâb-1 tâsi^c hakîm aristô
- 12   dimîski aşl-1 devlet dört nesne ile mürekkebdür

---

⁵⁸ Metin bağlamından hareketle yinelenen “dimîski” ifadelerinden yalnız birine yer verilmiştir.

13 evvel ‘ināyet-i bārī şānī muvāfaḳat-ı teşirāt-ı

[029 b]

- 01 āsmānī şālis evkāt-ı sa‘ idē rābi‘ ahlāk-ı
- 02 ḥamīde bāb-ı ‘aşer ḥakīm-i dānā dimiṣki dört
- 03 nesne körlükden ziyāde rūṣen ‘alāmetdür evvel
- 04 cāhillik şānī kāhillik şālis nā-keslik
- 05 rābi‘ bī-keslik bāb-ı ḥādī ‘aşar lokmān hekīm
- 06 dimiṣ ki şerā’it-i salṭanat ve levāzīm-ı raġbet dört
- 07 nesneden mürekkebdür evvel pādiṣāhlardan şefkat
- 08 şānī vezīrden şadākāt şālis ‘askerden himāyet
- 09 rābi‘ ra‘ iyyetden itā’at bāb-ı şānī ‘aşer
- 10 ḥakīm-i dānā dimiṣ ki ḥuṣūl-ı ‘afiyet ve uṣūl-ı ḫanā’at
- 11 dört nesneden müyesserdür evvel rīzā-yı ḥakk
- 12 şānī bī-niyāzi ḥulķ şālis nüvāziş-i merdümān
- 13 rābi‘ ḫaṭ‘-ı tevekkü‘-ı sūd u zamān bāb-ı şālis

[030 a]

- 01 ‘aşer ḥakīm-i dāna dimiṣki dört nesneden dil-i
- 02 ḡam-ğın şād ve ḥāṭır-ı melālet-nişin ḡamdan āzād
- 03 olur evvel nażar-ı sultān şānī āvāz-ı hoş-
- 04 elḥān şālis du‘ā-yı ‘alīmān rābi‘ ṣenā-yı merdümān
- 05 bāb-ı rābi‘ ‘aşer feylesofān-ı yunan dimiṣlerki
- 06 merd-i dānā vü feżā’il dört kimsenüñ muvāşalatından
- 07 mağrūr ve muşāḥabetinden mesrūr olma evvel
- 08 zāhid-i bī-‘ilm şānī devlet-i bī-ḥilm şālis nüvāziş-i
- 09 zenān rābi‘ sitāyiş-i ṭāma‘ān bāb-ı ḥāmis
- 10 ‘aşer ḥakīm-i dānā dimiṣki dört nesneden dört
- 11 nesne ḥāṣıl olur evvel şabrdan ḥuṣūl-ı
- 12 murād şānī perhīz-kārlıkdan şalāḥ-ı

13 sa^c ādet-nişān sālis ḥanā^c atden baylık

[030 b]

- 01 rābi^c sa^c y-1 cemīlden huzūr-1 bī-pāyān bāb-1 sādis
- 02 ‘aşer şāh-1 yunan iskender-i rūmīden nakl idüb
- 03 dimiški dört nesne bī-ictibāh tāc u taht ve mülk
- 04 ü salṭanatı tebāh eyler evvel ṭa^c n-1 düşmenān sānī
- 05 zemm-i merdümān sālis rīzā^{-y} fāṣikān rābi^c
- 06 fesād-1 ẓālimān bāb-1 sābi^c ‘aşer ca^c fer-i şādık
- 07 dimiški dört ḥaşlet-i nāfi^c dört fi^c l-i şeni^c e
- 08 māni^c olur evvel perhīz-kārlık ḥarāma sānī
- 09 zekā yaramaz ef^c āle sālis seḥāvet ẓillete rābi^c
- 10 emānet ķillete bāb-1 sāmin ‘aşer lokmān ḥekīm dimiški
- 11 dört nesne eblehlige ‘alāmet ve ḥamākate delālet
- 12 ider evvel muṣāḥabət-i eblehān sānī meşveret-i
- 13 zenān sālis dost-1 bedān rābi^c naṣīḥat-1 fużūlān

[031 a]

- 01 bāb-1 tāsi^c ‘aşer yine lokmān dānā dimiški dört
- 02 nesne sebeb-i melālet-i dūnyā ve mūcib-i ‘uķubet-i āhīridür
- 03 evvel nā-dānī sānī ṭama^c-kārī sālis bahīlī
- 04 rābi^c merdüm-āzārī bāb-1 iṣrīn buzurcmihr
- 05 ḥakīm dimiški dört nesne cehāletden nişāne
- 06 ve ḥamākatden bahānedür evvel telef-i māl sānī
- 07 ḡaflet-i aḥvāl-i rūzgār sālis meşveret-i zenān
- 08 rabi^c muḥālefet-i naṣīḥat-1 dostān bāb-1 hādi
- 09 ‘iṣrīn eflaṭun-1 cihān dimiški dört nesne
- 10 ‘unvān-1 izzet ve bürhān-1 sa^c ādetdür evvel rīzā^{-y}
- 11 ḥakk sānī ḥoşnūd-ḥulk sālis nīk-ḥaşlet
- 12 rabi^c emānet bāb-1 sānī ‘iṣrīn emīr şehīd

13 dimişki dört nesne insâna ‘azîm düşmendür

[031 b]

- 01 aña muğaddem-i tedârik gerek evvel düşmen şâni
- 02 ateş şâlis bîmârî rabi‘ dâniş bâb-ı şâlis
- 03 ‘îşrin ‘emr ibnü'l-huqtâb radîya'llâhü teâlâ ‘anh
- 04 dimişki dört nesne ile ibkâ-yı devlet ve ihdâ-yı
- 05 sa‘âdet müyesser degil evvel ǵaflet-i sultân şâni
- 06 tedbir-i nâ-dân şâlis mâl-ı hârâm rabi‘ gerdiş-i eyyâm
- 07 bâb-ı râbi‘ ‘îşrin ebû ‘abîde zâhid dimişki
- 08 dört nesne ile şemere-i devlet ve netîce-i siyâdet müyesser
- 09 degil evvel muhâlefet-i şâhân şâni müşâhabet-i bedân
- 10 şâlis muhâbbet-i zenân râbi‘ dostân-ı ķadîm ü yârân-ı
- 11 müstâkîme cevr-i bî-pâyân bâb-ı hâmis ‘îşrin ca‘fer-i
- 12 şâdîk radîya'llâhü ‘anh dimişki merd-i ‘âkîl u dâna dört
- 13 nesne ile dört nesneye ķâdir olur evvel ‘âkl ile

[032 a]

- 01 rif‘ ate şâni taķvâ ile sa‘âdete şâlis şûkr
- 02 ile ni‘ mete râbi‘ hizmet ile himmete bâb-ı
- 03 sâdis ‘îşrin hûkemâ-yı hind dimişler ki insân-ı kâmil
- 04 dört eyü ҳaşlet ile dört râhata vâşıl
- 05 olur evvel sehâvetden riyâsete şâni şûkrden
- 06 ni‘ mete şâlis hasen-ħulķdan ‘afîyyete râbi‘
- 07 sükündan selâmete bâb-ı sâbi‘ ‘îşrin hûkemâ-yı
- 08 hind dimişler ki dört fi‘l-i ȝelîlden dört
- 09 ȝavâş zâ‘il olur evvel minnetsüzlikden ni‘ met
- 10 şâni hastelikden կuvvet şâlis kâhillikden
- 11 rif‘ at râbi‘ küstâhlîkdan hûrmet
- 12 bâb-ı şâmin ‘îşrin hûkemâ-yı bağdâd dimişlerki dört

13 nesne merd-i tüvānānuñ ḥaddin lām ve cānın bī-ārām

[032 b]

- 01 eyler evvel kesret-i a^cdā ʂānī zen-i bed-liƙā^c ʂālis
- 02 deyn-i bī-şümār rābi^c iyāl-i bī-bār bāb-1 tāsi^c işrin
- 03 imām enşārī dimiški dört nesneyi her merd-i ākil
- 04 bilür ki gitdüğdenşoňra girü gelmez evvel söylenen
- 05 söz ʂānī atılmış ok ʂālis қazā-yı refte rābi^c
- 06 ömr-i güzeşte bāb-1 ʂelāşīn yine imām-ı mezbürden
- 07 menkūldürki dört nesne delālet-i izzet ve alāmet-i
- 08 devlet degildür evvel nā-ehle sifāriş-i hizmet
- 09 ʂānī oğlān uşak ile müşāhebet ʂālis
- 10 żarar-ı ahmaķdan emin olmak rābi^c zenändan vefā
- 11 ummaķ bāb-1 aħdi vü şulüşīn hind-bād ħakimden
- 12 mervidür dört nesnenüñ ifrāṭı mūcib-i
- 13 helākdur evvel kesret-i mücāma^c at ʂānī fart-ı

[033 a]

- 01 mu^c āşeret ʂālis şayd-ı bī-ħadd rābi^c müdāvemet-i
- 02 kumār-ı nerd bāb-1 iṣnā vü şulüşīn emir-i buħārī
- 03 dimiški icmāl-i tefsīr dört nesne müş^c irdür
- 04 evvel edā-yı ferā^ciż ü sunin-i peyğamber aleyhi's-selām
- 05 ʂānī ve rızā-yı peder u māder ʂālis bendegān-ı
- 06 ħudāya nīk-nażar rābi^c vesvese-i şeytān-ı
- 07 la^cinden ħuzūr bāb-1 ʂelāş u ʂelāşīn sokrat
- 08 ħakim dimiş ki āşar-ı devlet ve envār-ı sa^c ādet dört
- 09 nesneden işāretdür evvel taħṣil-i dostān
- 10 ʂānī ta^c mīr-i dil-i miskinān ʂālis afv-ı günāh-kārān
- 11 rābi^c ġurebā ve fuķarāya luṭf u ihsān bāb-1
- 12 erba^c u ʂelāşīn ħukemā-yı yunan dimişlerki her merd-i

13 dānādan dört kimseye müdārā lāzımdur evvel

[033 b]

- 01 sultān-ı sitem-kāre şānī üstād-ı perhīze şālis
- 02 merd-ı bīmāre rābi‘ yār-ı bengü-kāre bāb-ı hāmis u şelāşīn
- 03 şāh zülkarneyn dimişki dört nesneden kiyām-ı
- 04 salṭanat ve devām-ı devlet mürettebdür evvel emānet
- 05 şānī sehāvet şālis tevāzu‘ rābi‘ iffet
- 06 bāb-ı sitte u şelāşīn ebūzer zāhid dimiş ki dört
- 07 nesne delīl-i selāmet ve ma‘şer-i istirāhatdur evvel
- 08 müşāvere-i dostān şānī mudārā-yı düşmenān şālis
- 09 teskin-i hiddet rābi‘ hevā vü hevesden ferāğat
- 10 bāb-ı seb‘ u şelāşīn büzürgān-ı dīn dimişler ki dört
- 11 nesne dāfī‘ -i zillet ve nāfi‘ -i devletdür evvel perhīz-i
- 12 a‘ dā şānī taḥṣīl-i yār-ı bī-riyā şālis her merd-i şāhib-i
- 13 zekāyla müşāveret rābi‘ mahall-i gażabda şabr u ḥamīyyet

[034 a]

- 01 etmek bāb-ı şāmin u şelāşīn emīrū'l-mü'minīn
- 02 hāzret-i 'alī rádiya'llāhü anh u kerema'llāhü vechu buyurmuşlar ki
- 03 her merd dört nesnenün terki ile mekrūhāt-ı
- 04 dünyeviyye ve mahzūrāt-ı uhreviyyeden sālim olur evvel
- 05 ta‘accül şānī tekebbür şālis vahdet rābi‘ ihmāl-i hīzmet
- 06 bāb-ı tāsi‘ u şelāşīn 'ömer ibni 'abdu'l-azīz
- 07 hāsan başrı hāzretlerine nāme gönderüp kendünüñ
- 08 umūr-ı salṭanatı bābında def‘ -i a‘ dā içün naşīhat
- 09 taleb eyledüklerinde cevāb virmişler ki eger
- 10 hūdā-yı tebareke vü te‘ ālā sizüñledür hāvfuñuz kemden
- 11 mertebe-ķanā‘ at ‘ālemden bī-niyāz olmakdur ve iħtirāz-ı
- 12 kibr ü hāsed izdiyād-ı meveddedtdür ve terk-i sehvət vuşūl-i

13 sa^c ādetdür şabır-ı beliyyāt ḥuşūl-ı murādātdur

[034 b]

01 ve daḥı buyurmuşlarki hiṣām ibni ‘abdu'l-melik ebū ḥāzīm
 02 mekkīden rāḥmetullāhu ‘aleyh istifsār eyledi kim netāyīc-i
 03 sälṭanat ve maṣāliḥ-i ra^c iyyet külli maṣlaḥatdur dūnyā
 04 vü āḥiretde bunuñ su 'alinden niçe ḥalāṣ müyesserdür
 05 cevāb virdiler ki her aḵcenüñ ḥuṣūlī ṭarīk-i ṣer^c iye
 06 muvāfiḳ ve meṣārifī emr-i ḥaḳḳa muṭābiḳ gerekdür
 07 hiṣām didi ki buña kim ḫādir olabilür şeyḥ buyurdu ki
 08 her kim ateş-i dūzeḥden gürbüzān ve ni^c ām-ı behiṣte cobān
 09 ola lā-cūrm ol şān-ı devlet-niṣān ṭaleb-i rīzā-yı
 10 ḥudāī ve rāḥmet-i rāḥmāna rāğbet olur ve yine şeyḥ-i
 11 mezbūrdan su 'al buyurmuşlar ki ḡinā-yı ḥāṭır neden
 12 ḥāṣıl olur cevāb virdiler ki dört nesne
 13 ile ādem aña vāṣıl olur evvel fermān-ı ḥudāya

[035 a]

01 rīzā şānī nāsdan ḫaṭ^c-i dest-i rica ṣāliṣ firā^c-ı
 02 dil rābi^c ṣāfi-ḥāṭır bāb-ı erba^c in ibrāhim
 03 edhem ḥażretleri buyurmuşlarki dört nesneden
 04 dört nesne ḥaṣıl olur evvel 'arż-ı iḥtiyācdan
 05 ḥavāri şānī bī-nā 'illikden peşimānī ṣāliṣ ḥiffet-i
 06 'aḳldan bed-nāmī rābi^c muḳābele-i sultāndan helākī
 07 ve 'azīz-i mezbūrdan su 'al eylediler ki size ne oldıki
 08 tāc u taht u mülk-i belhi terk eyledünüz cevāb buyurdılar ki
 09 bir gün serīr-i sälṭanatda otururken kendü ḥālüme
 10 nażar idüb gördümki āḥir menzil gūr ben yār u
 11 hem-niṣān^cinden devr ve sefer 'azīm ben zād u zevāde

12 den⁵⁹ mehcür ve hākim ‘ādil ben su ’āl u cevābdan

13 gāfil pes terk-i dünyā idüp āhiret ile meşgūl

[035 b]

01 oldum hikāyet olinur ki ‘azīz-i mezbūr bir gün

02 bir dervişi görüd ki ‘uryān ve faqr u fākadan giryān

03 olub iñgler didi ki ey derviş ne iñlersin

04 meger merātib-i fakırı bulmışsin derviş gürisne

05 u bürehne ta‘ accüb idüb didi ki dervişlik hod-

06 mahall-i miḥnet ve mevkī‘-i zecriyyetdür ol şatun alınur mi

07 ‘azīz buyurub didiler ki belī ben taht u belhi virdüm

08 ammā henüz müft aldum ve yine menķuldür ki bir kimse

09 huzūr-ı şerîflerine gelüb didi ki müddet-i ‘omr-dirâzda

10 bī-hadd ma‘ şiyyet idüb nefsume ‘azīm zulm eyledüm

11 ammā dāmen şalāh henüz hevā-yı şūm ve nefsi mezmūm

12 elinden halaş olmamışdur ibrāhīm edhem hażretleri

13 buyurdılar ki eger bu altı hışāl-ı pesendide ve ahlāk-ı

[036 a]

01 hamīde ile ‘āmil olasin ef‘ āl-i ḫabihe ve a‘ māl-i

02 şeyniyyeden ḥalāş bulub insān-ı kāmil ve merd-i ‘ākil

03 olursın evvel buña eger sen ma‘ şiyyet işleyesin

04 münāsibdür ki rızk-ı ḥudādan nesne ekl etmeyesin

05 didi ki ya ḫandan ekl ideyim ‘azīz buyurdu ki

06 hīç kişi velī ni‘ metine ‘āṣī mi olur şānī

07 eger ma‘ şiyyet ḫasd idesin münāsib oldur ki milk-i

08 ḥudādan ṭaşra gelesin ol kimse didi ki ya ḫanda

09 varayım ‘azīz buyurdıki revāmidur ki anuñ milkinde

10 olasın ve aña ‘āṣī olasın şālis bu ki eger

---

⁵⁹ zevādeden.

11 ff' l-i şeyniyyeden mübāşeret idesin münāsibdür ki
 12 nażar-ı hūdādan mestūr olasın didi ki ol mümkünidür
 13 'azīz buyurdılkı revāmidur ol pādişāh-ı 'azīz

[036 b]

01 ü's-şān huzūrında ef̄ āl-i kabīhe ve ā māl-i şeyniyyeye
 02 mübāşeret idesin rābī bu ki kaçan melekü'l-mevt
 03 kabż-ı rūh için gele pes ol mahallde lazımdurki
 04 tevbe ve istigfār için andan mühlet alasın
 05 ol emr-i hākdan tecāvüz eylemez bir mefhūm-ı sā adet

06 *إِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْنِفُنَّ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْبَلُونَ⁶⁰*

07 ibrāhīm edhem hāzretleri buyurdu ki ey gāfil pes
 08 ol vakıt-ı hevli hemān bu mahall bil hāmis bu ki
 09 çün munker ve nekīr gelüb saña su'āl eylerler sen
 10 def̄ idesin didi ki aña kimüñ gücü yeter 'azīz
 11 buyurdılar ki pes senüñ hāliñ bed-terden bed-terdür
 12 sādis bu ki rūz-ı kiyāmet ü yevm-i nedāmetde çün
 13 güneh-kārān u 'āsiyān dūzehe buyurila cehd eyle ki

[037 a]

01 varmayasın ol şahıs didi ki ey mürşid-i kāmil
 02 aña kim kādir olur şeyh eytdi çünkü ol mahall-i dūzehe
 03 girmemege kādir degilsin bu mahallde öyle fīl etmemege kādirsin
 04 ki dūzehe buyurulmamağa lāyik olasın çün ol
 05 merd-i kābil şeyh-i şāhib katından bu kelām-ı dürr-i meknūni
 06 istimā̄ eyledi anuñ nefes-i mübārekleri te'sir idüb
 07 der-hāl ef̄ āl-i māziyye ve efkār-ı āyinesine istigfār
 08 eleyüb zühd ü taķvāya iştigāl idüb mazhār-ı

⁶⁰ 7/Araf-34: "Onların eceli geldi mi, ne bir an geri kalabilirler, ne de öne geçebilirler."

09 hidāyet oldu pes imdi her insāna lāzim
 10 olan budur ki bu misāfirhāne olan dünyā-yı ḡaddār-ı
 11 vām-kāruñ bir kaç günlük ḥayāt-ı müste^c ārina ferifte
 12 olmayub ve māl u cāhina göñül ‘akd etmeyüb merci^c-i
 13 ‘ākībet olan dār-ı bekānuñ su[’]äl u cevāb-ı hesāb

[037 b]

01 ve kitāb-ı ‘azāb u ‘ikāb u ḥucubımı acılıklardan ve riyāż-ı
 02 ravża[’]-ı rīḍvān ve ḥor u Ḳuṣūr u vildān u ḡilmān
 03 ve cenān-ı nā^c imüñ ni^c met-i firāvān u rızk-ı bī-pāyānı ṭatlu
 04 lıkların⁶¹ dā ’imā hāṭırında tutub ḡaflet-i şeyāṭīne
 05 yol virmeyüb aña göre ma^c aşiden ictināb
 06 ve şalāḥ ḥāl ile zühd ü taḳvāya iştigāl etmege himmet
 07 eyleyeler bāb-ı ṣānī keyfiyet-i ahvāl-i selāṭīn-i ‘izām
 08 ve ḥulefā-yı enām beyanındadur aşhāb-ı naẓar ve erbāb-ı
 09 başıre pūşide ve nihān degildürki pādişāhlik ‘azīm
 10 ü'l-aşl⁶² bir ḥükūmet ve kāriz-rek-i maḳām-ı vilāyet
 11 ve nokṭa-ı pür-kār-ı devlet u saltanatdur fe-li-hazā
 12 cellallāhü te^c ḥālā celle ṣānehü zāt-ı ‘azīmü’ş-ṣānların cümle
 13 ḥālikdan güzide ve mümtāz idüb pādişāhlik mertebe

[038 a]

01 siyle⁶³ o emr ü nevāhī mekānında mütemekkin ve derecesin
 02 nübvvet derecesine mā ’il ve ser-rişte-i *اطِبِعُ اللَّهَ*
 03 *وَاطِبِعُ الرَّسُولَ وَأُولَئِكَ الْمُرْتَبُونَ*⁶⁴ ile ta^c zīm
 04 idüb fermānını ḥāş u ‘āmuñ nufūs u emvāline

⁶¹ ṭatlulıkların.

⁶² ‘azīmü’l-aşl.

⁶³ mertebesiyle.

⁶⁴ Nisa/59: “Allah'a itaat edin. Peygambere itaat edin ve sizden olan idarecilere de.”

05 cāri ve nākız eyledi herāyine ol pādişāhān-ı
 06 dil-i ittibahlara dahı vācib olan budur ki kendü
 07 dahı sā'ir 'ibād gibi allāhü te'ālānuñ bir ķulı iken
 08 allāhü te'ālā celle şānehü bu ni' met-i 'uzmā-yı fāhire-i vāfire
 09 ve bu derece-i 'ulyā-yı nādire ile sā'ir 'ibādetden mütefevvik
 10 ü güzide ü mümtāz-ı hūkūmet ķıldığına şukr idüb
 11 iśā' at-ı 'adl ü inşāf ve iķāzet-i bezl-i berr u
 12 ihsāna sa'y ve i'lā-yı i'lām-ı dīn ve i'lān-ı menārifine
 13 gūşış eyleye ta şebāt-ı dīnle umūr-ı eyālet menūt

[038 b]

01 kala ve yakın bile ki melālikī bendelerinden her bendeye ki
 02 bir bendesinden cevr irişmeye rūz-ı ķiyāmetde ol
 03 mutābi'i nüñ mu'ātebesi kendüye rāci' olub
 04 ve itdügi ʐulm kendüden taleb olına ammā ķaçan aħvāl-i
 05 re'āyā vü fuķarāya meşgūl olub dīn ü millete çalışub
 06 ŧoğrılık üzre 'adl ü dād eyleye anuñ bir günlik
 07 'adlinüñ ʂevābı cümle 'ayānuñ tā' atına berāber olub
 08 maħall-i ķabülde ola niteki peygamber şalla'llāhü 'aleyhi ve sellem
 09 buyurmuşdur *عَنْ السَّاعَةِ حَبَرٌ مِّنْ عِبَادَةِ سَيِّدِنَا*
 10 ya' nī pādişāhān-ı fāzıldan bir sā'atüñ 'adli
 11 altmış senenüñ mütekabbil 'ibādetinden ħayrludur ve rūz-ı
 12 ķiyāmetde yedi kimse allāhü te'ālānuñ gölgesi altında
 13 gölgelenür diyü ħaberde vārid olan yedi kimsenüñ

[039 a]

01 biri pādişāh-ı 'ādildür ve selātīn-i māziye-i
 02 rahmehümu'l-lāhlar mervidür ki āsāyiş-i devlet
 03 ve medār-ı saltanat ve itmām-ı mehām-maşlaħat-ı şāhān-ı

04 cihān bu on kā' ideyi hīfz u žabṭ idüb kendü
 05 zamānunuñ şī'är u dişārı etmek ile olur kā' ide-i evvel
 06 oldurki her ferifte vāki' ola kendüyi
 07 rağbet ve ġayıyı pādişāh taķdīr idüb her şeyi ki
 08 kendüye revā görmeye re' āyāya cā'iz görmeye
 09 ikinci ol ki erbāb-ı hācet dergāhına gelüb
 10 intizār çekdüğin hākīr görmeyüb tūl-ı intizāri
 11 sebeb-i bed-du'ā olduğından hāzır ide
 12 hikāyet olınur ki bir gün aristeṭalıs iskendere

[039 b]

01 naşīhat virüb didi ki eger isterseñ ki allāhü
 02 te' ālānuñ 'ināyetinden bī-behre olmayasın feryād-ı h̄āhlara
 03 i'ānet eyle üçinci evvel ki cümle evkātin şehevāti
 04 insānī ve ķazā-yı me'rib-i nefsāniyye müstağrak eyleyüb
 05 ekseriyyā ilerü ve evkātını tedbir-i memleket ve 'adl u dād
 06 ra'iyeye şarf eyleye hikāyet olınur kibir hākim bir
 07 melike naşīhat virüb didi ki hāb-ı ḡaflet ile
 08 uyuma ta zāyi'ān ma' adelet üzre ķalkmayalar ve allāhü
 09 te' ālāya şikāyet eylemeyeler ve anuñ veħāmet-i 'ākıbeti
 10 şūmlüğüyla mu'aheze olınmayasın ve eger yatasın ol ķadar
 11 yat ki 'ömri fāsid etmeyesin ki devlet ve 'ömr āfitāb
 12 gibidür ki şabāḥ bir diyü orda ve ahşam bir diyü orda
 13 dur⁶⁵ aña eyvāh dile sa'y eyle ki bu dünyāda kendü

[040 a]

01 naşībinı āheste ve āsānlık ile ķaldırasın dördinci
 02 ol tekaddür-i ķādir ise her kāruñ esāsin tebasın rīfķ
 03 ve müdārā ile ķoyub 'unf ile ħušūnetle ķomaya

---

⁶⁵ ordadur

04 nitekim resülu'llâh şalla'llâhü 'aleyhi ve sellem buyurub
 05 ve du'ā eylemişdürki ya rabb her vâlî ki re'âyâya
 06 rîfîk eyleye sen de aña rîfîk eyle 'unf eyleye sen de
 07 'unf eyle hikâyet olınur ki bir gün bir 'ulemâ bir
 08 pâdişâha naşîhat virüb didi ki eger isterseñ
 09 allâhü te'âlâ senden hoşnûd ola re'âyâya bî-vech
 10 âzâr eyleme ve tekaddür-i kâdir iseñ allâhü te'âlânûn rîzâsın
 11 halkuñ hoşnûdlugından iste beşinci ol ki her
 12 işi hoşuñen umûr-ı hükûmeti 'akıllu ve uslu 'âdil-
 13 tab' kimselere virüb bî-'akl zâlim-tab' lulara virmeyeler

[040 b]

01 zîrâ 'akılsuzlıklar sebebiyle kâr-ı devlete râhne
 02 irişdürüb şalâha getürülmege niçe zağmete bâ'is
 03 olur ve zulümleri sebebiyle re'âyâya ǵadr u ǵayf
 04 olub niçesi âhir memlekete hicret etmege sebeb olduğundan
 05 ǵayırı pâdişahlara günâh kazanub rûz-ı cezâda su'âl
 06 u cevâb-ı itâb u 'ikâba sebeb olur altıncı ol
 07 ki hiç bir ǵerîde rîzâ'sını allâhü te'âlânûn rîzâ'sına
 08 muhâlefet etmekle muktezîyat-ı şehvâniyye ile emr-i şer'
 09 üzerine muğaddem tutmaya zîrâ eger bir kimse fermân-ı şerîfden
 10 incinüb nâ-hoşnûd ola anuñ ol nâ-hoşnudlığı
 11 kendüye ziyân eyleye yedinci ol ki kaçan kendüden
 12 hükm taleb ideler 'adl eyleye râhmet taleb
 13 ideler 'afv eyleye ve ol nesneye ki va' de eyleye

[041 a]

01 ǵilâf etmeye nitekim resûl şalla'llâhü te'âlâ 'aleyhi

الْعَدْمُونَ الَّذِينَ

02 ve sellem buyurmuşdur ya^c ni^z ahd
 03 īmāndandur sekizinci ol ki muvella^c u muverra^c olub
 04 ‘ulemā vü müftîler didârina ḥarîs ola ve anlardan va^c z
 05 ve naşıhat taleb ide ve kendüden celb-i menfa^c at
 06 talebiçün ‘işve-i medh ü şenâ ile mürâyîlik iden
 07 ‘ulemâlardan ictinâb ide toküzungi ol ki tekaddür-i
 08 kâdir ise kendüden fâhr u tekebbürlenmekligi ref^c ide ki
 09 naḥvet-i pâdişâhî hadem ü haṣem ü re^c âyâya mûcib-i
 10 kışretdür oninci ol ki kendü zulm etmem diyü teselli
 11 olmayub taşarrufında olan vilâyetler hükkâmunuñ ve sâ’ir
 12 ‘ummâl u kâr-dârlarından haber-dâr olub zulm itdürmemeye
 13 taκayyûd idüb memleketini maζbût ve maḥfûz tuta

[041 b]

01 ve hizmetinde olan huddâm u ǵulâmân u nevvâbâtın mühezzeb
 02 tuta ve kendü rây u tedbîr-şâhiblerin ve erbâb-ı
 03 rifk u hîredi kendüye yakın tuta ki büzürgân dimişlerdür
 04 ‘ummâl-i dîn u devlet ve eşgâl-i mûlk ü millet pâkîze
 05 muhlis hizmet-kârlar ile niżâm bulur ve evâmir ü
 06 nevâhî ki farż-ı ayndur müdebber ferzâneler der-naîmesiyle
 07 itmâm-ı ākıbet bulur her gâhki bu fevâ^c idi
 08 ittişâl üzre mer^c ā tuta gün-be-gün ol
 09 haζretüñ emn ü īmâni aşâr u eṣmâri vâzîh
 10 u firâvân-ter ola ve devletinüñ meymeneti envâri
 11 lâyiḥ ve umûr-ı devleti muhaddet ve aḥvâl-i memleketi müretteb-ter
 12 olub ‘alemiyân-ı eṭrâf ve ādemiyân-ı eṭnâk
 13 anuñ ravża-ı celâl ve hadîka-ı iKBâline yüz tутub

[042 a]

01 elṭâf-ı şiyem ve eṣnâf-ı ni^c metden hazz u vâfir ile

- 02 huşşa-mend olub da 'im ḥayr ve du^c ā üzre olalar
 03 hükemā-yı yunan dimişler ki her gāhki pādişāhlaruñ
 04 erbāb-1 dīn ü dāniş-i rāy u binişī
 05 çoğ ola esbāb-1 sa^c ādet ü siyādeti mütevāfir-ter
 06 olub mu^c āraża-1 i^c rāż-1 e^c ādī eṭrāfindan sālim
 07 ola ve şe^c āmet-i ḥallāk u nizā^c dan pīrāmen-ḥiṭṭaları
 08 maḥrūs ḫala ḥikāyet olinur ki şehr-i reyde
 09 ebū naşır ḡāzi nām bir kimse var idi ve ol 'aşrda
 10 ḥasan ibn buya pādişāh idi ebū naşır dir ki
 11 ben bir ḡazāda idüm ol ḡazāda behre-i evveliđe 'asker-i
 12 islām ḡālib gelüb bizi şındurub ve ben esīr oldum
 13 melik-i rūm oturub cümle ekābir karşısında ṭurub

[042 b]

- 01 cümle esīrleri aña^c arż eyledüklerinde beni görüb
 02 tercümāna bu ḫankı şehrdendür su[']äl eyle diyüb tercümān
 03 şorduğında şehr-i reyden idügüm didügümde
 04 pādişāh eger seni bir ḫaber ile pādişāhuña göndereyim
 05 götürürmisin didükde سعنا و طعنا⁶⁶ didüm
 06 baña didi ki var ḥasan ebū buya söyle ki ben ḫostanṭiniyyeden
 07 çıkmadum illā ol ḫasd ile ki cümle pādişāhlığında
 08 olan memālikī ḫarāb ve seni helāk ideyim ammā çünkü
 09 senüñ keyfiyyet-i aḥvālüñi ādemlerüñden su[']äl eyledüm
 10 ' alāmet-i şevāhid-i devletüñ müşāhede idüb bildümki
 11 henüz ākıbet-i devletüñ zirve-i kemālde mütemekkin evtād-1
 12 iğbaldür zīrā ol kimsenüñ ki āfitāb-1 sa^c ādeti
 13 perde-i ufūle yüz ṭutub ve ḫażīz-i zevālde münhadır

⁶⁶ “İşittik ve itaat ettik”

[043 a]

01 ola ‘amīd ebū ca‘ fer hārun ve ‘alī ve kāsim
 02 ve ebū el-fazıl hind ve ebū ‘alī mubā‘ī gibi kimseler
 03 anuñ yakını olmaz kaçan bu tā‘ife senūn ķapuñda
 04 ve eger ġayrı pādişāh ķapusında cem‘ olalar anuñ
 05 devām-ı ikbāl ve şebāt-ı devletidürler ol sebebden
 06 senūn vilāyetine ta‘arruż etmedüm lākin bundan şoñra
 07 bu ķadar renc ki saña irişüb elüñ elüñ üstindedür
 08 imdi saña gerekdürki hemiše erbāb-ı hīred ile müşāvere
 09 eyleyesin ki allāhü te‘ ălā celle şānūh ķurān-ı mecidde

10 وَنَأْرِهُمْ فِي الْأَفْرِيْقِيْا⁶⁷ buyurub ve peygambere şalla’llāhü

11 لَامْظاہِرَةً أَوْ فَتْنَةً مِنَ الشَّافِعِيْهِ⁶⁸ ya‘nī
 12 müşāvereden muhkem arka yoķdur diyü buyurmuşdur
 13 imdi dā‘imā yanuñda olan dānālar ile müşāvere idüb

[043 b]

01 geregi kişi ile ‘āmil olasın ta nedāmet çekmeyesin
 02 pes bu hikāyeden ma‘lūm ve müstefād bu oldu kim
 03 pādişāhlara ‘ākil u dānā kārdān ve şāhib-i rāy ü tedbir-
 04 müşāhibler dahı ehemm-i umūr-ı dīn ü devletden olub
 05 kaçan bir kimseyi manzūr-nażar-ı ‘ināyetleri idüb müşāhib
 06 ve mukarrib-i ittiḥāz etmek murād eyleyeler gerekdir ki kaç eyyām
 07 nekadar aḥvālin mihek-i imtiḥāna sūde ķilub isti‘ dād
 08 u ķabiliyyetin müşāhede eyleyeler zīrā niçe def‘ a vāki‘
 09 olmuşdur ki nā-müste‘ ad kimesneler sezā-vār-ı ihsān ve
 10 müsteħaġ-ı ni‘ met-i ferāvān olinub ba‘ de niçe evzā‘-ı
 11 bed-girdār ve eṭvār-ı nā-hem-vārlarına iṭṭilā‘ hāşıl ķılındıķdan

⁶⁷ 3/Al-i İmrān-159 “İş konusunda onlarla müşavere et.”

12 şoñra merdûd-ı nañar ve mañhûr-ı bañar olmuşlardır

13 bu meñulenüñ rif' at u nikbeti selâtiñe münhañırdur

[044 a]

01 nazm kime kim meyl-i terbiyet ideler imtihân ideler anı

02 niçे gün  abiliyetleri olursa eger  izzet ü rif' atın

03 ziyâde ideler musta' id olmayan h ar u  avi devlete

04 etmeye anı b ari hik yet olinur ki melik-i r um

05 n şirev n-ı  adile n ame götürüb su' l itdi ki

06 m ulk ü ra' iyyeti ne şey' ile mer'  itd n z ki h c

07 kimse size muh alefet g  st rmedi n şirev n  haber

08 g  nder b eytdi yedi şey' le evvel ol ki dilimi

09 s ogmeden  akladum ikinci hergiz emr ü nehyimde hurg u

10 l  g etmed m  ucinci va' de-i va'  id mde h c  hil f

11 etmed m d ordinci her kimse ki bir  amele ta' y n itd m ne

12 h  şmdan öt ri ne kend  hev mdan öt ri

13 ta' y n etmed m beşinci  afv n  gun ah iç n itd mki

[044 b]

01 edeb h as l ideler kend  h  sm u hev mdan öt ri

02 etmed m alt nci re'  y nuñ g  n llerini t ogr  adl u d  d

03 ile bezed m yedinci kend m n muh abbetini t ogr l k ile

04 ey  g  ft r ile anlaruñ g  n llerine b ra kd m ne egrilik

05 ve hev  v  heves ile ve  abdull h bin  omer rad ya' ll h  h  anh

06 dir ki h cbir şeyde r y u ted r  h lesi  apus n g  s de

07 etmekden ey  iş yok dur ve h c adl u d  ddan ey 

08 m ulk bezeyici bir cevher yok dur ve h c r  h-1  av b

09 yok dur meşveretden t ogr  ve h c le keri sindurmama ka

10 bir yol yok dur sabr u  an iden  ay ri ve h c bir ni' met

11 h f z idici şey yok dur müste ak lara şarf etmeden

- 12   ġayrī ve hiç mülke ziyād-ı ziyān idici yokdur
 13   re^cāyānuñ emvāl u ḥaremīne el uzunluğu etmekden ġayrı

[045 a]

- 01   ve hiç bir eyü şan^c at yokdur ‘adl u dāddan ġayrı
 02   ḥükemā[’]-yi pārs dimişlerdür ki pādişāhlara vezīr-i dānā
 03   ve nīk-sīḥatden ġayı bir eyü şey yokdur vezīr-i
 04   nā-dān ve bed-güftār u bed-umūrdan yaramaz bir şey yokdur
 05   nazm işitdüm pādişāhlar kutlu olur vezīri ola
 06   pākīze sūhan-gū degil lāyik şehe destūr-ı nā-dān
 07   debīr-i bī-ḥired nā-dān u bed-hū vezīr ile mu^cāmele
 08   leri⁶⁸ böyle gerekdir ki gelüb gitdükçe fā^c ide başa
 09   vuruş-ı sālifeleri ne resm üzre ise terk olınmaya
 10   ve umūr-ı cüzī ve külli māl u mülke müte^callik her ne ise
 11   vekālet-i külli ile istifāl virilüb ‘umūm u ḥuṣūş
 12   müşāvere ve müzākereye muhtac olan umūrlar ma^crifetleriyle
 13   görülüb anlardan mahfi bir nesne olmamak gerekdir

[045 b]

- 01   ve mülk ü māl ve umūr-ı ḥayr u vebāl bābında arż u i^clām
 02   ve takrīr u efhām itdükleri kelāmi ışgā olınub müvecceh
 03   görülen kabūl ü mā-^c adası ta^cbir olına büzungān
 04   ḥükemā dimişlerki pādişāhlara vācibdür hemiše
 05   şey kendüye ‘ādet idine evvel genc-i vilāyeti ābādān
 06   etmege sa^c y ide ikinci re^cāyāya merhamet ve şefkat
 07   üzre olub aralarında ‘adl-i rāst eyleye üçinci
 08   büyük işleri güçlük ve bī-ḥired kimselere virmeye
 09   resūl şallallāhu ‘aleyhi ve sellem āl-i sāsānuñ pādişā

---

⁶⁸ mu^cāmeleleri

10 hligi⁶⁹ dört biñ sene karib karar-dade olduğuna
 11 hikmet ne ola diyü su'äl eyledüklerinde **لِرَأْفَةِ حِكْمَةٍ**
 12 **بِالْعِبَادِ وَعَمَانِمَ فِي الْبَلَادِ** ya' ni şefkāt-ı ra' iyyet
 13 ve 'imāret-i vilāyet ile diyü buyurdılar ve mervidür ki
 [046 a]

01 āl-i sāsāndan āl-i sāsān pādişāhları dört
 02 biñ yıl ķalub şoñra hānedānları tahvīl olmağa sebeb
 03 ne oldu diyü su'äl eyledüklerinde eşgāl-i büzürg ki
 04 lāyik-ı erbāb rīfķ u ħired idi güççük ve nā-dān
 05 kimselere virdiler giderek şāhib-i rāy u tecrübe
 06 zāyi' olub pīrān u büzürgān-ı devlet қalmayub
 07 ve 'akılları esīr-i hevā olan kimseler mes'ūlī
 08 olub re'āyā vü berāyayı esirgemedükleri sebebiyle
 09 pādişāhlık ellerinden gitdi diyü cevāb virmişler
 10 hikāyet olnur ki bir gün nūşirevān-ı 'ādile falān
 11 kimsenüñ mālı bī-nihāye ve ni' meti ħadden gāyedür
 12 kendüye kifāyet miķdārından ezyedi ħazīne-i
 13 pādişāhiye yarar didiklerinde nūşirevān-ı
 [046 b]

01 'ādil u dānā anuñ varlığı bizim gencümüzdür ki ra' iyyetiñ
 02 varlığı pādişāhlaruñ ħażīnesidir kaçan pādişāh
 03 anlara 'adl u dād üzre rāstlik eyleye her ne zamānki
 04 lāzım gele ahşen-vechle anlardan alınmak olur diyü
 05 cevāb virdi büzürgān dimişler ki nūşirevāna
 06 'adl vesīle olmayaydı anuñ nāmī hergiz cihānda
 07 işidilmeye idi ol 'adli sebebiyle peyğamber 'aleyhi's-

---

⁶⁹ pādişāhlığı

- 08 selâm tefâhûr idüb **وَلَدْتُ فِي هُنْدُنْ مُلّكٍ**
- 09 العادل افعشیروان diyü buyurmuşdur ya^c nî ben
- 10 melik-i ‘adil olan anuşirvan zamânında töğdum
- 11 dimekdur pes bilgil ki her pâdişâh ki dîni ma^c mûr eyleye
- 12 cihâni ma^c mûr eyler ve her ki cihâni ‘adl ile ma^c mûr
- 13 eyleye allâhü te^c âlâ anı yarlıgaya ve anuñ nâmı cihânda
- [047 a]
- 01 eyülik ile añılub raḥmet kazana nażm ferîdûn
- 02 pâdişâh ferişte olmaz ya^c anber-i misk ile sırışte
- 03 olmaz bulursın ‘adl eyle eyülik nidersin anı
- 04 sensin ferîdûn ‘adl idersen yiyü ve iç
- 05 ve giyü it hâlka in^c âm saña bunda bu ancak
- 06 hîşşe-i nâm ve levâzime-i umûr-ı pâdişâhî oldur ki
- 07 ķaşr-ı salṭanatuñ dört kâ’imesi ya^c nî dört
- 08 rükni var ki ol erkân-ı erba^c anuñ biri olmasa
- 09 niżām-ı intiżām-ı memleket istihkâm bulmaz ve ol
- 10 dört rüknüñ her birinde umûr-dîde dâna
- 11 ve kâmil-i sâkin-i sâlim-i müttakî ve perhîz-kâr ve hüner-mend ü
- 12 ver-kâr kimesneler naşb u ta^c yîn olinub câhil
- 13 ‘acil gâfil hevâî nefse tâbi^c kimseleri ıraq
- [047 b]
- 01 eyleyeler hikâyet olınur ki nûşirevân-ı ‘adile
- 02 ‘arż eylediler ki emîr-i ḥorâsanuñ hânesin hîrsuz
- 03 açub vâfir emti^c a u akmışe uğurlamış nûşirevân
- 04 bunu işitdiği gibi bir kimse ki kendü hânesin hîfz
- 05 u hîrâset etmege kâdir olmaya memleketi niçe hîfz hîrâset
- 06 idebile diyüb emîr-i ḥorâsanı ma^c zûl itdi

07 buzurcmihr dimiški pādišāhlar şāhib-i şabr u şāni
 08 olub vākı‘ olan işlerde ‘acele etmemek gerek
 09 şāhib-i şabr u şāni‘ olan pādišāh meyveyi tedrīc
 10 bişürüb kemāle getüren afitāba ve şitāsında kar
 11 olan odun yakıcı ateşe müşābih ola ardeşir
 12 dimiški üç nesne pādišāhlara ‘ayb degildür evvel
 13 dānālardan tedbīr istemek ikinci dost u yārānidan

[048 a]

01 düşmen için yardım istemek üçinci her vaqt
 02 re‘ āyāya hoş dil ile istimālet virmek nazm
 03 müsteħaq oldur ki evvelā pādišāh mālī çok ola
 04 ħazīneüu sipāh ‘āmmīde māl-dār olur ise eger
 05 munṭażam-1 hāl ola ol bī-iştibāh öyle şāha lāyik
 06 oldur şaklaya hāşş u ‘āmī ‘adl u dād ile
 07 o şāh zīrā ħalķuñ haqqın andan mū-be-mū zerre
 08 ü zerre ala fenāħüsrevden şordılar ki
 09 cümle şeylerden ne şeyi dostin tursun didi ki
 10 anı ziyāde severüm ki güneh-kār günāh eylemiş ola
 11 ve ben anı ‘afv idem melik-i hinde şordılar ki sen ne
 12 nesne dostin tursun didi hīç andan artık
 13 severüm ki ben gice uyuyam ve hīç kimse benden korkmaya

[048 b]

01 ve benüm ‘adlüm yaramaz ve zālimler üzerinde karār eyleye
 02 ve bu iki ķažiyyeyi nūşirevān-1 ‘ādile şordılar ben andan
 03 artık nesneyi dost tutmam ki bī-günāh ve bī-havf olam
 04 diyü cevāb virdi buzurcmihr bir gün nūşirevān-1
 05 ‘ādile naşīhat virüb didi ki pādišāhlar sertlik
 06 mahallinde sertlik ve merhamet mahallinde merhamet ve şefkat

07 etmek gerek ve dā‘ ima tā‘ at işleyüb ma‘ āşını
 08 terk idici ol ta cihānı sen yiyesin cihān
 09 seni yimeye ve öldükden şoñra eyü ef‘ āl ve eyü
 10 edā ile cihānda ebedī diri olasın ta öyle
 11 ölmeyesin ki cihān böyle қalasın böyle қalmayasın
 12 hikāyet olınur ki aristatalis iskendere du‘ ā
 13 idüb naşihat itdi ki eger istersen hergiz

[049 a]

01 h̄ār olmayasın һaқ te‘ ālānuň emrine muhālefet
 02 eyleme ve eger istersen māluň һazz̄ etmedügin yerlere
 03 gitmeye müsteħaqlardan girü tutma ve istersen ki
 04 işün şavāb üzre ola mu‘ cibü’l-rāy ve müsta‘ celü’l-
 05 ‘amel olma ve dīnүni devletine ve seħāni māluňa
 06 h̄išār eyle ki ‘ ömr az dostuňi eyü tut ki ‘ ākibet
 07 düşvārdur hikāyet olınur ki bir gün mu‘ āviye
 08 ahnef қayşa şūal eyledi ki zamān niçedür ahnef

أَنْتَ الْنَّهَانُ إِذَا
09 қays cevāb virüb didi ki

صَلَحَتْ صَلْحَ الْنَّهَانُ وَإِذَا فَسَدَتْ فَسَدَ الْنَّهَانُ
10

11 ya‘ nī zamāne sensin eger şalāh üzre olasın
 12 zamāne şalāh üzre ola eger fesād üzre olasın
 13 fesād üzre ola mu‘ āviyeye didi ki dād eyle

[049 b]

01 ki dād bir siperdür ki kişiyi afatdan şaklar niteki
 02 resūlu’llāh salla’llāhu ‘aleyhi ve sellem buyurmuşdur ki
 03 المَدْلُجَةُ بِاقْبَةٍ وَجَنَّةُ بَاقِيَةٍ
ya‘ nī ‘ adl eylemek
 04 belālardan nigāh tutıcı қalķāndur ve cennet gibi ebedidür
 05 hikāyet iderler ki bir pādişāha biri bir nāme yazub

- 06 falān tācir öldi ve vāfir mālı қaldı ve bir kaç
 07 trfsil uşağı қaldı anlara nafaқalarına kifayetden
 08 mā-‘adāsı һezāneye lāyikdур didi ol pādišāh
 09 dağı nāmenüñ җuhūrına yazdurdu ki **الْبُشْرَةُ**
 10 **اللهُ وَالْمَلَكُ وَرَبُّهُ اللَّهُ وَالْوَارِثُ رَزْقُهُ اللَّهُ**
 11 **وَالسَّاعِي لِعَنْهُ اللَّهُ** ya‘nī mürdeye allāhü te‘ ālā rahmet
 12 ider ve māl vārislere irişür ve vārisleri
 13 allāhü te‘ ālā besler ve ǵammāza allāhü te‘ ālā la‘ net ider
 [050 a]

- 01 hikāyet olnur ki ebū ca‘ fer zamānında bir kimse hıyānet⁷⁰
 02 etmiş idi ebū ca‘ fer anı қatl etmege fermān eyledi yegāne-i
 03 devrāndan olan mübārek bir қazā anda hāzır idi
 04 didi ki ya emīrū'l-mü'minīn resūlu'llāh şalla'llāhü 'aleyhi
 05 ve sellemden saña bir һaber söyleyim benden işit һalīfe
 06 söyle didi hasan başrı rahmetullāh 'aleyhe rivāyet
 07 ider resūl şalla'llāhü 'aleyhi ve sellem buyurmuşdur ki
 08 kıyāmet gününde allāh teālā cümle һalāyiķı bir şahrāya cem‘
 09 idüb ve münādī nidā idüb dir ki⁷¹
 10 her kimse ki allāhü te‘ ālānuñ emniyyeti ile ola қalksun
 11 hiç kimse қalkmaya ol kimse ki ‘afv etmiş ola öyle
 12 kimseler қalķdukda allāhü te‘ ālā buyuraki ben dağı bunları
 13 afv itdüm onlar günāhlularuñ günāhların ‘afv itdükleri
 [050 b]

- 01 gibi қıt‘ a cihānda ‘azm işlü pādišāhdur

خاتم

⁷⁰ şeklinde yazılan kelime metin bağlamından hareketle “hıyānet” olarak okunmuştur.
⁷¹ Yineleinen “idüb dir ki” ifadelerinden yalnızca birine yer verilmiştir.

02 ki ḥaḳ emri ile fermān-ı devādur ḥired-mendān dimişler
 03 pādişāhlar dīn iḥyā ‘ adl içün kılınmış anlar
 04 bāb-ı şālis erkān-ı devlet olan vüzerā vü vükelā-yı
 05 devlet ve sā’ir ḥuddām u ḥaṣem u a‘yān u ḥavāş
 06 ve muḳarreb-i salṭanat olanlar pādişāh ile niçe sūlūk
 07 idüb adāb-ı ḥizmet ve ṭarīk-i istikāmetde
 08 niçe vaż‘ u ḥareket etmek gerek idügi bābindadur
 09 dānā ve ḥired-mendāna maḥfī degildür ki pādişāhlara
 10 ḥizmet etmek kār-ı ‘azīm ve emr-i vahīmdür her kimse ki
 11 mülāzīm-ı ḥizmet-i pādişāh ola bilsünki niçe
 12 taḳarrüb-i sa‘ādet-maḳarr ise olḳadar dahı şadr-ı
 13 ḥaṭardur ve maḥall-i iltifātları ma‘raẓ-i ḥaṣem-i pür-şūr

[051 a]

01 ve cā-yı ḥitāb u ‘itāb ve ‘ikāb u muāḥeze-i
 02 pür-ḥazerdür⁷² bu sebebden peygamber şalla’llāhū ‘aleyhi ve sellem
 03 buyurmuşdur **من افرب من ابول السلطان**
 04 افتنه ya‘nī her kimse ki pādişāh dergāhına yakın
 05 ola tevakķu-ı fitne aña yakın-ter ola ve ‘arab tā’ifesi
 06 meşel-zede olub dimişlerdir **من شرب من**
 07 كاس الملوک احترق شفاته yānī her kimse ki pā
 08 dişāhlaruñ⁷³ kāsesinden içe ṭudaqları yana
 09 beyt işitdümki ateşdür pādişāh varub
 10 ateşe ‘ākil etmez penāh fi’l-cümle eger bir kimse siyāk-ı
 11 taḳdīr-i rabbānī ile ḥizmet-i pādişāha taḳarrüb eyleye
 12 hīçbir vechle muḥālefet-i emrin cā’iz görmeyüb

خذر

⁷² şeklinde yazılan kelime metin bağlamından hareketle “ḥazer” olarak okunmuştur.

⁷³ pādişāhlaruñ

إِنَّ اللَّهَ لِيَغْضِبُ
13 ve peyğamber şalla'llâhü 'aleyhi ve sellem [051 b]

مَنْحَالَفُ السُّلْطَانِ

01 ya^c nî allâh te^c alâ ǵažab
 02 ider ol kimeye ki pâdişâh muhâlefet eyleye diyü
 03 buyurdukları hadîş-i şerîfûñ mefhûm-ı münîfin
 04 düşünüb aña göre muhâlefetsüzce hîzmet ide
 05 pes imdi 'arż u vakâr-ı şehrîyâriye lâyîk
 06 ve emr ü fermân-ı şehen-şâhiye muvâfiķ ve ta^c mîr-i
 07 bilâd u def^c -i ȝulm u fesâda münâsib važ^c u ȝareket
 08 eylemek ol ȝâl ile müyesser olur ki işbu dört
 09 ȝârafi ri^c âyet üzre olalar evvel ri^c âyet-i cânib-i
 10 hak ȝâni^c ri^c âyet-i cânib-i pâdişâh ȝâlis kendi
 11 cânibi ri^c âyeti râbi^c ri^c âyet-i cânib-i ra^c iyyet
 12 ammâ ri^c âyet-i cânib-i haâda beş şart vardur
 13 evvel oldur ki kendü ȝakkında olan ni^c met-i ilâhi

[052 a]

01 u fažl nâ-mütenâhi şükrin yerine getürmege sa^c y ide
 02 ta sebeb-i izdiyâd-ı ni^c met ü irtifa^c ve ibkâ-yı devlet
 03 ola beyt şükr-i ni^c met ni^c meti efzûn ider
 04 ȝâmidini rif^c ate maâkrûn ider ikinci tâ^c at
 05 u 'ibâdetin terk etmeyüb cenâb-ı bâri hîzmetin
 06 pâdişâh hîzmetine taâdîm eyleye ta ki muârrib-i
 07 ȝâzret-i şamediyyet olmak ile ȝalkuñ yanında 'azîz
 08 ve muhterem olub cümle göñüllerde muhabbeti sâri ola
 09 ȝikâyet olınmışdur ki sultân tuğruluñ vezîri
 10 olan ebû manşûr ȝâyet ile şâlih ve dâna bir kimesne
 11 idi şabâh namâzı edâsından şoñra gün tulû^c

12 idinceye dek evrād okumak mu^c tādī idi
 13 bir gün ber-mühim için ḥalīfe ta^c cīl ile taleb
 [052 b]

01 idüb birbiri ardınca tekrar ādemler gönderüb taleb
 02 itdüklerinde ebū manṣūr mu^c tādī üzere seccāde üzerinde
 03 oturub virdinden ḥalāş olmamağın hareket etmedi
 04 bu ḥälde ḥāsidler fırsatı ḡanīmet ^c add idüb sultāna
 05 bunuñ ^c ucb u kibrine ve ^c azamet u ḡurūruna müte^c allik niçe
 06 sözler söyleyüb bir mertebe giçdiler ki ḥalīfenüñ
 07 beşeresi müteğayyir ve ḡażabı müstevlī oldı ba^c de
 08 ebū manṣūr virdden tekmil idüb sultāna geldüğinde
 09 sultān dahı ḡażab yüzinden niçün eglendüñ diyü
 10 ^c itāb u ḥiṭāb eyledükde manṣūr eytdi ya ḥalīfe
 11 ḥātīr-1 ^c āliye girān gelmesun bir sözüm var emrūnūz olursa
 12 ^c arż ideyim ḥalīfe işāret buyurub manṣūr
 13 eytdi ki haқ te^c ālānuñ bendesiyum ve senüñ hīzmet-kāruñ
 [053 a]

01 sübhānuñ ķulluğın edā etmedükce sultānuñ
 02 hīzmetine gelemezüz didüğinde ḥalīfe ba^c de't-teemmül
 03 idüb manṣūra ḥayr du^c ā ile ḥātīr-nevāz
 04 līklar⁷⁴ idüb ma^c ʐeret istedi kīt^c a bendenüñ
 05 bendeligi haқka ^c ibādet etmek kimki bed-bahtdurur
 06 işi şekāvet etmek şāh u derviṣ anuñ bende-i
 07 muhtācidur pes gerek ḥalīka mahlūk ^c ibādet etmek
 08 üçinci cenāb-1 kibriyānuñ rīzāsin pādişāhuñ
 09 rīzāsına taķdīm eyleye zīrā ķaçanki haқ te^c ālā bir
 10 bendeden rāzi ve ḥoşnūd ola mahlūkuñ hīşm-1

⁷⁴ ḥātīr-nevāzlılıklar

11   gažabından aña žarar irmez ve eger el-‘iyâz-ı billâh
 12   bir bendeden ki haň te‘ alâ hoşnûd olmaya hîşm eyleye
 13   ‘umûmen hâlkun rîzâ vü şukrâneleri cidden fâi ‘de virmez

[053 b]

01   ve yine mervîdür ki hulefâdan birisinüñ meclisinde
 02   kibârdan ‘abdullâh bin hâsan hâzır iken halîfe bir suql
 03   ile meşgûl iken namâz vaqtı giçmek üzre olub
 04   hâtırına gelmemegin ‘abdullâh namâza kalkmak istedü
 05   ginde⁷⁵ huddâmın biri niçün şabr etmezsin ki halîfe
 06   dahı namâza hâzır ola ‘abdullâh etydi ki haň
 07   te‘ alânuñ emrin halîfe hâtırıçün tevaffuka şalmak
 08   olmaz ol kimse girü eytdi otur ve illâ
 09   halîfe elem çeküb saña gažab ider didüğinde
 10   ‘abdullâh eytdi kim kaçan haň te‘ alânuñ rîzâsı hâşıl ola
 11   gayrunuñ gažabından ne elem çekerüm halife buni
 12   işidüb ‘abdullâha ziyâde ‘izzet idüb ve ol
 13   mu‘âraža iden kimesneye gažab u ķahr itdi

[054 a]

01   dördinci ķadir u ķahhârdan sultân havfindan
 02   ziyâde havf eyleye zîrâ haberde gelmişdür ki her kim
 03   cenâb-ı kibriyânuñ ‘azamet u ķudretinden ve gažab u ķahrından
 04   havf üzre ola cümle ħalâyik andan havf üzre
 05   ola beşinci sultâna ümîd-vâr olmaķ gerekdir hiç bir ümîd-
 06   rabbü'l-ġarraya ümîd-vâr olmaķ gerekdir hiç bir ümîd-
 07   vâr anuñ dergâhından mahrûm ve me ‘yûs dönmez
 08   ammâ pâdişâh tarafınıñ ri‘ âyeti yigirmi beş şart iledür
 09   evvel teżellül ü teżarru‘ ve iżhâr-ı ‘acz u hîzmet-kâr

---

⁷⁵ istedüğinde.

10 lıkdur⁷⁶ zırā selāṭīn maḳūlelerinüñ ḥälleri
 11 kebīr ü himmetleri ‘azīm olub bu ḥalde
 12 ġayrıldan münferid ve kendüler mahşūsdurlar mazhār-ı luṭf
 13 ve salṭanat ehli oldukları ecilden ve añınçün

[054 b]

01 ȝillu’llah ıtlāk iderler pes bu şüretde cümle
 02 ḥalķdan istihdām ve ‘ubūdiyyet isterler ve kendülere
 03 bu mertebe-i sezā-vār zātī görüb hāṭırların mahall-i nuķūş-ı
 04 ḥaḳā’ik ve levh-i žamīrlerin mehbit-i envār-ı daḳā’ik idüb
 05 rāy-ı şā’ib ve tedbīr-i şā’ibleri ile her umûrda
 06 müştakıl ve münferid bilürler ve her nekadar esās-ı salṭanat
 07 ve esbāb-ı haşmetleri ziyâde ola şıfat-ı mezkûruñ
 08 daḥı zuhûr ve şudûrı ziyâde ola bu taḳdirce
 09 muḳteżā-yı devlet ve istığnā-yı fer u şevketleri oldur ki
 10 dā’imā ḥaḳ kendülere ‘arz-ı ihtiyyāc idüb meskenet
 11 u tażarru‘ u teżellül göstüreler şāni muḥabbet u meşakkate
 12 taḥammül olınub cefā vü riyāżetine şabr etmekdür zırā
 13 mülük hizmetinden mebnîdür hukemā kütüblerinde mezkûrdur ki

[055 a]

01 selāṭīn hizmeti ādeme ḥā’ildür āsâyiş u rā
 02 ḥat⁷⁷ ve tena‘um u lezzete pes bu maḳūleleri mülük hizmetinde
 03 olanlar mahālātdan bileler üçinci her ne ḥuṣūsiçün
 04 endiṣe idüb söyleye gerekdir ki ol ḥuṣūslarda
 05 pādişāhuñ dīn u dünyasın mülâḥaza idüb
 06 ve taraf-ı āhireti elden komayub dünyâya tercīh eyleye
 07 dördinci ḳādir oldukça ȝulme müte‘ allik işleri

---

⁷⁶ hizmet-kârlıkdur.

⁷⁷ râhat.

08 rıfk u mülâyimet tarîkiyle pâdişâhuñ gözine ve göñline
 09 kabîh u h̄ar göstürüb ictinâba sa^cy itdüre
 10 ve ^cadli ta^crîf ü tavşîf ile göñline muhabetin
 11 bırakub gözine şerrîn göstürüb ne vechle
 12 müyesser ve mümkün ise ژulm ü te^caddî men^c ine sa^cy
 13 eyleye ve eger ژulme kendü dahı rîzâ virürse

[055 b]

01 ol mazlemede kendü dahı şerîk olub ^c arşa-1
 02 mahşerdeki nidâ-yı ^{احسِرُوا لِلَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ وَجَهُمْ}⁷⁸
 03 ile anı dahı ol mazlemede ma^craż-ı hîtâb u ^citâba
 04 getüreler nakl olınurki yahyâ-yı vasitī gâyet
 05 ile hâtât ve münşî idi bir gün halîfenüñ
 06 münşisi olan kimesne ta^crîf itdiler ki yahyâ eyü
 07 kalem tîrâş eyler münşî dahı yahyâyi taleb idüb
 08 getürdüğinde buyurdu ki benüm için bir kalem tîrâş eyle
 09 yahyâ dahı kalemi eline alub kemâl-i takayyûd ile bir kalem tîrâş
 10 idüb münşî dahı bir riķ^ca yazdîki ol
 11 yazdîklarından a^clâ gâyet-pesend idüb mahzûz
 12 olduğundan yahyâya bir hîl^cat ile bir mikdâr aķce
 13 in^cām idüb yahyâ dahı hîl^catı giyüb ve aķceyi

[056 a]

01 alub çıkışub kapuya geldüğünde fi'l-hâl ^cavdet
 02 idüb gelüb didi ki eyyûhe'd-debir ol kesdüğüm
 03 kalemüñ bir yerinde bir şemmecik sehv etmişüm ihsân
 04 idüñ anı dahı tamâm ideyim kalemi eline virdükleri
 05 gibi kalemüñ başın kırub hîl^cat aķce ile debirüñ

---

⁷⁸ 37/Saffat-22: “Zulmedenleri ve onların eşlerini bir araya toplayın!”

06 öñine կօդı deb̄ır müteħayyir olub aşlı nedür diyü
 07 su 'äl itdi yaħyā eytdi ki կաčan bundan çıkuþ
 08 kapuya vardum bu ayet-i ker̄ime hāt̄ıruma ve gūş-1 cānuma
 09 iriþdi ki ^{اَخْسِرُوا الَّذِينَ طَمَّلُوا اَرْوَاحَهُمْ}⁷⁹
 10 ya' nī haþr itdünüz zālimleri şerikleriyle ma' āyiþ-i
 11 hāv̄f itdümki sen bu կalem ile զulm ü sitem olacak
 12 bir nesne yazasın ol mažlemeye ben dahı şerik
 13 olub 'itāb-1 'aleyhe girif-tār olam beþinci pādišāhi

[056 b]

01 dā 'imā һayrlara sevk idüb һayr u ihsānuň herkese
 02 iriþdürüb mebzūl-i 'äm itdüre günešün žiyā
 03 vü ſu' ā' 1 sehāb-1 raḥmet gibi her yere doðunub pertevi
 04 iriþe ve ihsānuň bir şartı dahı budur ki 'atā
 05 itdüğinde beþāset ve letāfet ile 'atā ola rivāyet
 06 olınur ki mub' ain bin zaïd ġāyetle ker̄im ve sahī olub
 07 cūd u 'atā itdüğü mahallerde ibtisāt u neşāt üzre
 08 olurdu bir gün bir 'azīze su'äl itdiler ki
 09 ebr mi sahīdür yāħūd ma' z cevāb virdi ki ma' z ebrden
 10 sahīdür ne sebeble didükde eytdi ki ebr her ne
 11 virürse giryān giryān virür ma' z her ne virse
 12 һandān һandān virür beyt ibtisāt u neşāt
 13 vaqt-1 sehā olduhı başkā bir sehā şayıfur sādis

[057 a]

01 ta bir kimsenüň sā 'iķasın ve şifāt u hālātin bilmeyüb
 02 važ'-1 vaķārin imtiħān etmedin pādišāh hūzürında
 03 ta' rīf ve tavṣīf etmeye ta imtiħān mahallinde hacālet

---

⁷⁹ 37/Saffat-22: "Zulmedenleri ve onların eşlerini bir araya toplayın!"

04 ü şerm-sârlık çekmeye hikâyet iderlerki bir gün
 05 sultân sancaruñ vüzerâsından birinüñ yanına bir rezzâk
 06 geldi ki hırkalar giymış ve saçları beline irişmiş kisve-i
 07 ka‘be-i mükerremeden bir pâre getürüb öñine köyub
 08 didi ki ben ehl-i beyt hażret-i risâlet-penâhdanum
 09 bu sene hac-ı şerîfde idüm sultâna bir hac itdüm
 10 ve ravża-ı muṭâhhare-i hażret-i resûlu’llâh şalla’llâhü
 11 ‘aleyhi ve sellemde cümle huccâc huzurlarında sultân
 12 içün ve erkân-ı devlet ve ‘ayân-ı hażret içün mute‘ addid
 13 du‘alar etmişüm beni⁸⁰ pâdişâha buluşturmak ricâ

[057 b]

01 iderüm ümiddür ki bir ihsânları ile müşerref
 02 ü dil-şâd ideler ve sen dahı șevâbda bulinasın
 03 vezîr dahı bunuñ aḥvâlin taħkîk ve tefâħħus etmedin
 04 götürüb pâdişâha bir mertebe-i ta‘rif ve tavṣîf
 05 itdi kim pâdişâha iştibâk-ı ‘âriż olub iħżârına
 06 emr idüb getürdüklerinde varub dâmen-bûs
 07 idüb bir gûşede ķarâr dutdu sultân şordı ki
 08 ne vilâyetdensin didi kim iſfahândanum hacca ne zamân
 09 gitdûñ didi bu sene gitdüm hükemâen iſfahân
 10 hâkiminüñ ilçisi dahı meclisde hâzır idi
 11 mezbûrı gördüğü kişi bilüb didi ey sultân
 12 bu ādem benüm bildügündür ve seyyid degil cingânlardandur
 13 bunların ekseri böyle saçlı olur ve ben bunı

[058 a]

01 bu sene iſfahânda gördüm hattâ ‘iyd-i edħâda
 02 benüm ķapuma gelüb kurbân hişsesi aldı sultân

---

⁸⁰ Metin bağlamından hareketle yinelenen kelimelerinden yalnız birine yer verilmiştir.

03 bu sözden ziyâde mü'essir olub vezîre eytdi
 04 bârekallâh eyü seyyid ve eyü hâci bulub getürmişsin
 05 diyü çok 'itâb-âmîz sözler söyleyüb
 06 vezîr itdûgi hâm tabî atlulîğinden gâyet münfa il
 07 olub hacâlet çekerek çıkışub gitdi niçe müddet
 08 bu hacâlet sebebiyle sultâna gelmedi imdi eger
 09 ol şâhsuñ ahvâline bir hoşça vâkîf olaydı
 10 böyle hacâlet çekmezdi beyt kılma vaşfin
 11 herkesin ta bilince hâlini şoñra 'aksi vâki olına
 12 münfa il olsañ gerek sâbi at u esbâb
 13 u hizmet-kâr ü emti a u emlâk ve her ne ki

[058 b]

01 pâdişâha lâyîk ve münâsib olub meyyâli ola kendüde
 02 şaklamayub belki istidâ tarîkiyle vire ki nażar-ı
 03 kabûle iriše şâmin kaçanki pâdişâh kendüyle müşâhib
 04 eyleye cân u göñül ve 'akl u hûş ve çeşm u gûş
 05 ve tamâm-ı cevârih-i a'zâ ile kelâmına müteveccih ve meşgûl
 06 olub hâtırına bir fîkr ü 'amel-i âhir getürmeyüb
 07 bir cânına dahı nażar etmeye ve ne deñlü žarûr ise⁸¹
 08 dahı kimsenüñ sözin işgâ etmeyüb öyle bir hâl
 09 etmeyeki pâdişâhuñ söylediði sözlerden
 10 şoñra bir sözi unutmaya zîrâ selâtin gâyet gâyür
 11 olub kaçanki kendüleri bir kimesneye teveccûh idüb
 12 müzâkere üzre iken ol âdem-i ahiye teveccûh idüb ya gâyrilar
 13 müşâhibetine meşgûl olduğuna muþla evvelâlara

[059 a]

01 kışret gâyrilarından elbette müte'ellim olub hîşm ider

---

⁸¹ Metin bağlamından hareketle yinelenen ifadelerden yalnız birine yer verilmiştir.

02 ler⁸² ve hışmları ol mahallde zāhir olmazsa da mürür ile
 03 ēseri zāhir olmak la-reybdür tāsīc pādişāhlar
 04 hūzūrında birbiriyle gizlü söz söylemekden ictināb
 05 ideler zīrā bir sözi ki sultān dimemiş ola īhfā ile
 06 iki ādem söyleşe pādişāh elbette efkāra düşüb
 07 niçe ̄hayāl ü mazinne etmesi mūkarrerdür agleb-i īhtimāl
 08 budurki gine şaklayub ‘adāvet eyleye ve ol
 09 mahallerde şayed ki bir ā dā dahı falān kimse şirk ile
 10 şādākat ve istikāmet üzre olmayub ̄kalblerinde
 11 ̄kaşd ve dimāğında fesād olub huşumet üzre
 12 dür⁸³ diyü pādişāh-ı cihāna ol važ̄c vākīc olmazdan
 13 evvel ya vākīc oldukça şoñra dimiš ola veyā diye

[059 b]

01 ve pādişāh dahı bir böyle aḥvālin müşāhede ide bu def̄ a
 02 ehl-i ̄garažuñ ̄garažen söyledīgi kelām muvāfīk gelüb
 03 mü’essir olub mütekellim ü muhāṭab ikisi dahı mā raz-ı
 04 ̄gażab belki varṭa-ı helāka düşeler beyt nihānī
 05 söz dimek meclisde ̄gāfil degildür şīve-i dānā vü
 06 kāmil-i ‘aşır pādişāh ̄kaçan bir kimseye ̄hitāb eyleyüb
 07 söyleye ya bir nesne su’al eyleye muhāṭabdan evvel cevāb
 08 virmeye ki hükemā bunı ̄hiffet-i ‘akldandur dimişler
 09 ve ̄hiffet-i ‘akldan olduğundan mā-‘adā sā ’ile īc tirāz
 10 etmiş olur ki sen su’al idecek mahalli teşhīş
 11 idemedüñ ve mesûle de dahı doķınmış olurki bu su’ale
 12 iştihkāki olmadığın izhār idüb h̄ār olmuş olur
 13 bundan mā-‘adā pādişāh dise ki ben senden su’al

⁸² iderler.

⁸³ üzredür.

[060 a]

01 etmedüm ne cevāb virmek olur ve nekadar infīc āl
 02 ve hacālet çekilür pes imdi ol su 'älüñ cevābına
 03 kādir olduğu şüretde şabır etmek gerekdir ki ta mesūl-ı
 04 muhātab cevāb virüb döndükdenşoñra andan
 05 eyü cevāba kādir ise söyleye ve illā süküt etməgi eyü
 06 bilüb süküt eyleye beyt hıffet etme her cevāba
 07 sebkat etme her söze kim hıtābsuz söz ile sebkat
 08 iden nā-dāndur hādī 'aşer gerekdir ta sultān
 09 kendüden bir su 'äl etmeye kelāma kendü ibtidā
 10 etmeye ve kaçanki feth-i kelām ide cevābin dahı kifāyet
 11 kādarı virüb hāmūş ola şāñi aşer sultān
 12 bir nesneden ki kendüyi vāķif etmeye muṭlaķā
 13 anuñ tefahħuṣ ve tecessüsinde iķdām u iibrām etmeye

[060 b]

01 zīrā eger kābiliyet mahremiyet ola idi āgāh olur idi
 02 imdi eger ani bilmekde mübālağa ise ma'c raz-ı ḡażab
 03 olur şālis 'aşer tuħfe u hediyye u 'aṭiyyeden
 04 her ne ki sultān ihsān u 'aṭā etse istiġnā etmeye
 05 her ne kādar h̄ar u hākīr ise dāhi zīrā ihsān-ı
 06 şehriyārinün kālīl u keşiri olmaz ve istiġnā ise
 07 h̄arlık nişanesi olub hākīr ider rābi'
 08 'aşer tarīk-i emānetden taşra kudūm komaya ki emānet
 09 bir şifatdur ki mer'ī ḥutan h̄arları 'azīz ider
 10 ve h̄iyānet bir haşletdür ki 'amel idenleri 'azīz
 11 iken hākīr ider zīrā ki emānet şifat-ı īmāndur hādişde
 12 gelmişdür ki emāneti olmayanuñ īmāni olmaz ve h̄itāb-ı
 13 kibriyā hā 'inleri kendü muḥabbetinden b̄c aid dutar niteki

اَنْ

[061 a]

- اَللّٰهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَيْرٍ كَفُورٍ
- buyurmuşdur
- 01   02   03   04   05   06   07   08   09   10   11   12   13
- hāmis ‘aşer pādişāh her ne ta‘ yīn-i ihsān etmiş
      ise kāni‘ ve rāzī olub ziyāde ṭalebine hāriş
      olmaya zīrā hırsuñ lāzimesi hırmāndur kīt‘ a
      hırs u hırmān tev’emāndur dā ’imā cümle hāsletden
      beterdür hırs u āz h̄ār ider tama‘-ı zillet
      virür kāni‘ olanlu olur gerden-firāz
      sādis ‘aşer selāṭīnūñ dā ’imā giybetinde zikr-i mahāmid
      ü neşr-i mekārimine müdāvemet olınub ta‘ rīf ü
      tavṣīdi ile muķayyed olmaķ gerekdür ve eger bir kimseden
      kesr-i şān u şevket ve nākış-ı dīn u diyānet ve sā’ir
      bunlara mānend söz işideler nisbeten ol ādemİ
      melāmet ve naşīhat ideler eger mütenebbih olmayub

[061 b]

- 01   02   03   04   05   06   07   08   09   10   11   12   13
- girü söyleye i‘ tāb ile dürüşlük ve sertlik
      ile āzārlanalar girü mütenebbih olmayacağı terk-i mecāliset
      ü muşāhabet idüb bir vechle dāhil-i şohbet etmeyeler
      sābi‘ ‘aşer bir umūra ki me’murdur kemāl-i takayyud ile
      muķayyed olub h̄ār görüb ikrāh u ihmāl ile
      dutmāyalar ve bir hızmete ki kendü mu‘in ve mütekeffil olmuş
      ola gāfil olmayub sa‘y u cehd eyleye ki ithām-ı
      hızmət ile hāzır ola ki vaqt-ı ṭalebde fi’l-hāl
      irişe ve māni‘ olacaķ huzūr u aşy
      u ṭarabuñ terekkün urub edā-yı hızmete hāzır ve muheyŷā
      bulına şāmin ‘aşer selāṭīnūñ muhabbet ve iltifatına
      i‘ timāden ziyāde hızməti sebkət itdüğinden
      ma‘rūz olmaya zīrā gurūr ‘izz ü cāh-ı muhabbeti

[062 a]

- 01 ve kisret-i hizmeti mahallinde ferāmūş itdürür
- 02 pes luṭf u muḥabbet gördükce hizmet⁸⁴
- 03 ü mürāca' atda dahı mübālağa etmek lāzimdur ve selā
- 04 tine kendü hizmet itdügin ve ḥukūk-ı sābiḳa
- 05 sīn⁸⁵ ' arż u keşf etmeyeler ammā ḳādir olduča
- 06 tecđid-i hizmet ü tağayyüd-i da' vāt u levāḥīk-ı emsāl
- 07 emr eyledükce ḥukūk-ı sābiḳi tāzeleyüb hāṭira getürmesi
- 08 muğarrerdür zīrā bir hizmetuñ ki āhiri
- 09 olmaya evveli ferāmūş olınur anlar bir kimsenüñ
- 10 hizmetinde minnet-dār olmazlar zīrā kendülerin
- 11 hizmet-kāruñ hizmetine sezā-vār görüb lāyık
- 12 bilürler tāsi' ' aşer aḥvāl u umūr ' arż ide
- 13 cek⁸⁶ mahalleri bilmek gerek zīrā mülūka umūr

[062 b]

- 01 u hācet ' arż olinmasın namāza teşbīh etmişlerdir
- 02 ķaçanki şalat dahı mahallinde edā ola kābuli ümid
- 03 olınur imdi hācet dahı vaqtinde ' arż olına
- 04 revā vü mucāb olur ve ' arża dahı olğadar gire ki
- 05 sultān ta' cīz getürmeyüb melāl çekmeye ' işrin
- 06 sultān kendüyi neğadar ' azīz ve muhterem dutsa
- 07 oldahı sultānuñ sā 'ir muğarrebi ve ḥukūk-ı hizmet-i
- 08 ķadīmesi olanlara tekaddüm etmeyüb kendüyi ilerü
- 09 etmeye zīrā bu şüret-i sefāhat u nā-dānlık ve hiffet-i
- 10 ' aklı delīldür taḥmil ki sultānuñ ol kimseler ile
- 11 unsiyyeti ve ülfeti ziyāde olub ḥukūk-ı hizmet

---

⁸⁴ Metin bağlamından hareketle yinelenen kelimelerden yalnız birine yer verilmiştir.

⁸⁵ sābiḳasın.

⁸⁶ idecek

12 ve ri‘ äyet-i hâtırların göre dib muhabbet u müveddeti
 13 ola niçe anlara taķaddüm olınur imdi kibâr

[063 a]

01 bu maķûlede važ‘ u hârekâta muķayyed olub ta mülâyim
 02 hâreket idenlerden hâtırı muħarrif olub müte’ellim
 03 olmaları mukarrerdür pes bu maķûle-i hârekâtda mübâlağa
 04 olınmak gerekdir hâdi‘ işrin selâtinlerüñ
 05 sitem ü ‘itâblarından rencîde olmayub göñül hoşluğu
 06 ve beşâset-i vech ile ķabûl u ihtiyâr olınmak gerekdir
 07 zîrâ mukteżâ-yı devlet ve lâzime-i saŷvet-i salṭanat
 08 böyledür ki gâh bi-sebeb ve gâh bî-sebeb cefâ vü sitem olınur
 09 ve gâh leṭâ ‘if yüzinden düsnâm dahı virirler
 10 her ne ise hâllerine ve evzâ‘larına taħammül olınub
 11 du‘â vü şenâ vü taħsin olınmak ve her ne deñlü hışma
 12 gelüb şiddet iderler ise mülâyimet ü iltiyâm
 13 u temellük etmek gerekdir şâni‘ işrin ķaçan sultânuñ

[063 b]

01 gažab ya hışm yâ ‘itâb veyâ düsnâmina⁸⁷ uğrasa
 02 bir kimseye hikâyet ü şikâyet etmeyüb hîkd u ġaraż
 03 u ‘adâvet u bugż hâtırina yol virmeyüb yine
 04 cürmi kendüden bilüb taķîrâtına ħaml eyleye
 05 beyt her ne deñlü cevr görse ya cefâ yine cürmi
 06 kendüden fehm eyleye bundan şoñra izâle-i ķahri
 07 içün bir sebeb müheyŷâ eyleye zîrâ selâtin ‘âli-meşreb
 08 olub kendü kulu tarafından olan cûrm ü hâṭayâ
 09 içün ķin u kedret şaklamazlar şâlis ‘işrin
 10 eger sultân bir kimseye hışm ide veyâ bir cûrm içün

---

⁸⁷ **دشمنه** şeklinde yazılan kelime metin bağlamından hareketle “düsnâmina” olarak okunmuştur.

11 müttehim idüb redd eyleye gerekdür ki ol mağzūb
 12 ve menfûr-ı 'aleyhden ictinâb idüb bir mecâlisde
 13 ictimâ' ve i̇htilât etmeyeler ve mahall-i ǵaǵabında mu'āvenet

[064 a]

01 ve ǵadr-ḥahlik etmeyeler ol vakte degin ki
 02 sultânuñ ǵaǵab ve hiddeti sâkin olub
 03 ā'ṭafet ve mihrbânlik ve merhamet eṣeri ǵâhir ola
 04 ba' de tażarru' ve i' tizâr ile rîzâsin hâşıl eyleyeler
 05 râbi' 'işrin pâdişâhuñ rîzâ vü emri ardınca
 06 olub öyle eyleyeler ki taḥṣîl-i mizâc idüb
 07 hoşnûdlık hâşıl ola ol ise dört nesne
 08 ile olur evvel oldur ki pâdişâh her ne dir
 09 ise taşdîk ve taḥkîk eyleye meger muhâlif-i şer'-i
 10 şerîf ola ikinci rây u tedbîrinde 'acele eylemeye
 11 üçinci menâkıb ve mehâmidden ǵâhir eyleye dördüncü
 12 müsâvî ve mekâbihlerin setr eyleye һâmis 'işrin
 13 kitmân-ı esrârdur ve şavtuñ 'umdesi ve adâbuñ

[064 b]

01 güzide ve aşlı budur pes gerekdür ki pâdişâhuñ
 02 esrârı i̇hfâsında ǵayet ile mübâlaǵa ideler
 03 ve bu tarîküñ i̇htiyâtı bâbı budur ki bir alhvâl ki
 04 ǵâhir ola ve sâ'ir һaddânlar dahı muṭṭali' olmuş ola
 05 kâdir olduğu mertebe setr etmege sa'y ide ta şifat-ı
 06 ketmân-ı esrâr hâşıl ola ba' de i̇htikâ-yı sırr
 07 aña ńasân olub kaçan sultân alhvâline muṭṭali' ola
 08 bir sırr fâş olur ise ol vaqt töhmetden beri ola
 09 zîrâ mahfî olan sırr ki fâş ola ol sırr-ı müşterek
 10 olandan olur 'akl u ferâset ve fehm ü zekâvet

11 delâleti ile gitmeden ne maķule kimseden fâş olduğu
 12 fehm ile teşhiş olınur ammâ ķaçan sırrı hifz etmekde
 13 mücerreb ola ve bu şifat ile meşhûr ola tereşşuh-ı esrâr-ı

[065 a]

01 töhmetden ba‘id ola el-‘iyâzı billâhü te‘âlâ bir kimse
 02 ki kitmân-ı esrâra ķâdir olmaya ol kimse ma‘raż-ı
 03 helâkdadur hikâyet olınur ki bir pâdişâh bir ‘azîm
 04 ü’ş-şân hâkîmden vaşıyyet taleb itdüğinde hâkîm eytdi ki
 05 cümle vaşıyyetler bu iki kelime-i şerîfde mündericdür

06 **الْغَظِيمُ لِأَمْرِهِ وَلِشَفَقَتِهِ عَلَى مَحْلِنِهِ**
 ya‘nî
 07 hâk te‘âlânuñ emrini ululayib ta‘zîm eyleñ ve
 08 mahlûkîna merhamet ü şefkat eyleñ dimekdür pâdişâh
 09 didi ey hâkîm siyâset bâbında dahı söyle eytdi ki
 10 katlı-i nefse sa‘y u meyl etme zîrâ vücûd-ı âdem niyâ-yı
 11 ķudret-vaż‘ hikmet-bâridür niyâ-yı bâriyi
 12 hedm etmek eyü ‘amel degildür meger üç kimse ki anlar
 13 hâkînda ma‘zûr olursun evvel ol kimse ki

[065 b]

01 tağı ve bağı olub ‘adem-i itâ‘at ve kesret-i sekâ
 02 vetlerinden⁸⁸ mülk ü millette zulm-ı iħtilâl vire ikinci
 03 ol vükelâ vü ümenâlar ki mülk ü mâluña hîyânet üzere
 04 ola üçinci ol ol vükelâ vü vüzerâlar ki mahrem-i esrâr
 05 olub emîn olduğu esrâruñ hifzını mer‘â tutmayub
 06 keşf ü iżħâr eyleye hikâyet bir gün nûşirevâna
 07 didiler ki filân kimse senüñ esrârını keşf ider
 08 buyurdı ki ol âdemi toprakda nihân eyleñ ki bâki

⁸⁸ sekâvetlerinden

09 olan esrâr dahı pinhân қala beyt kim ki keşf-i
 10 sırr-ı sultân eyleye kendüyî toprağda nihân eyleye
 11 hikâyet bir pâdişâh kendü mukarriblerinden birisine didi ki
 12 saña bir iħfâsi mühim sîrrum var söylerüm ol şartlaşdır ki
 13 keşf etmez iseñ saña ziyâdeler ile iħsân ideyim

[066 a]

01 ol ādem dahı keşf etmemek bâbında ziyâde mübâlagalar
 02 ile taşdîk virdükdenþoñra pâdişâh didi ki ben
 03 filân karîndaşumdan emîn degilim öyle añlarum ki baña ķasdı
 04 var imdi ol ķasd etmedin ben anuñ def^c ü ref^c ine
 05 mübâşeret etmek isterüm gerekdir ki bu işde sen dahı
 06 baña mu^c āvenet eyleyesin ve anuñ tarafından ne istimâ^c ider

07 iseñ baña i^c lâm eyleyesin ol dahı سمعنا و طعنا⁸⁹
 08 diyüb ahd u şart itdüğinden şoñra ittifâken
 09 bir gün ol ādem fırsat bulub birâderine varub
 10 ķažiyye-i i^c lâm ve mā-beyinde câri olan ‘uhûd u şurûti
 11 kemâ-ecrî ifhâm eyleyüb birâderi dahı bu kelâm-ı mûhiş
 12 peyâmi işidüb ħavfindan giceler bi-ħar u ħâb ve
 13 gündüzleri bi-istirâħat u tâb olub ve bu ādemüñ

[066 b]

01 haber virdüğinden āgâh olub kendü hifz u hirâsetine
 02 muķayyed olub ve ol kimseye vâfir iħsânlar idüb
 03 ve niçe iħsânla dahı mev^c üd kılub niçe eyyâm bu hâl
 04 ile güzer ve pâdişâh dahı bunuñ bu kadar hifz
 05 u iħtiyâṭ üzre olub ķatline żäfer bulmadığından
 06 ġumûm u humûm ecel irisüb āħirete sefer kılındukda

⁸⁹ “iştikk ve itaat ettik”

07 nşoñra⁹⁰ salşanat birâderine intikâl idüb ibtidâ
 08 taht-ı pâdişâhiye cülûs itdûgi gibi ol gammâzi
 09 getürib ķatline fermân itdi ol ādem ceza^c
 10 u feza^c idüb eytdi ey melik ben senden ihsân
 11 ümîdinde idüm bu ne cûrm muķâbelesindedür diyü hezâr
 12 tażarru^c u zâri itdükde pâdişâh didi ey münâfiķ
 13 benüm karândaşum seni bu deñlü nâz u na^c īm ve ihsân-ı

[067 a]

01 ‘azîme erzâni görüb maḥrem-dârı etmişken
 02 sen haqq-ı ni^c meti setr ve sırrını keşf itdüğün için
 03 benüm dağu saña i^c timâdum olmayub sencileyin küfrân-ı ni^c met
 04 olanuñ haqqından gelinmesi evlâdur diyü cezâsına ir
 05 işdürdi⁹¹ beyt bir pir-i encâma şordım ki nedür râh-ı
 06 necât elümi aldı eline didi esrârı şâkîn
 07 ammâ vezîrüñ kendü tarafına lâzım olan ri^c âyet
 08 dahı yedi vech üzredür evvel bu ki bir yerden
 09 ki bir nesne alınmamışdur almayub ve virilmeyecek yere dahı
 10 nesne virmeye ta anuñ semeresiyle dünyâda bed-nâm ve āhîretde
 11 rüsvâ vü şerm-sâr olmaya şâni ħalķdan yaramazlığı
 12 def^c idüb eyülik irişdürmege ve ol eyülik
 13 ile ħalķuñ ķulübini kendüye döndürüb ḥayr du^c ā

[067 b]

01 almağa sa^c y eyleye ki ħalķuñ du^c āsın almakda
 02 çok hâlet vardur şâlis bülend-i himmet ola ki
 03 herkesüñ hemîşe i^c tibârı himmetine göredür zîrâ
 04 her kim ki duâ-yı himmetlik şifatı ile mevşûf ola

⁹⁰ kılındıukturadanşoñra.

⁹¹ irişdürdi

05   nefsü^c l-emrde h̄ār u ḥaḳīr olmayub kendü nefs-i
 06   nef̄isin ḥabāṣet olur olan dünyā-yı dīni içün bāde
 07   virmeye rābi^c ā halķa ziyāde cevr ü sitem etmekle āḥiretin
 08   berbād etmeye imām hüccetü'l-islām ķudsu'llah surre
 09   el-^c azīz buyurmuş ki 'aceb bed-baht kimsedür ol
 10   kimse ki maḥlūk içün kendüyi ḥaḳ te^c ālānuñ ḥışmina
 11   giriftār eyleyüb sultānuñ ḥużūriçün bu deñlü
 12   mazlemeler boynına alub kendü nefs-i 'azīzin cehennem ateşinüñ
 13   ḥaṭbı eyleye ḥāmisen elde olan ihtiyyāruñ kıymetin

[068 a]

01   ve iktidāruñ firşatın ḡanīmet bilüb andan evvel ki
 02   şademāt-ı zelzäl ve hūcūm-ı hādimü'l-lezzāt
 03   ola diger cemīl ve eṣer-i celīl andan yādigār ķala sādisen
 04   kendü cā^c ü mertebesine ma^c zūr olmayub 'azīz ve muḥterem
 05   liginden⁹² kibr ü ḡurūr ḥaṣıl etmeye ki dehr-i ḡaddār-ı bed-kār
 06   düşmen girdārlıkla meşhūr ve beher nā-sāz-kār
 07   cefā vü tünd hūlūklı ma^c rūfdur rübā^c ī olma
 08   mağrūr cāh u bī-cāya sen gibi niçeler gelüb gitdi
 09   aç gözüñ ḥalķa eyülik ide Gör ki ba^c žı mālı
 10   heb koyub gitdi sābī^c an nekadar mümkün ise ḥalķa
 11   eyülik ve mu^c āvenet ve ḡam-h̄arlık eyleye ki ķaribiyyatı mülük
 12   u ḥavāķinden murād-ı 'amm u ḥaṣuñ girü şagırine
 13   fā'ide ve eyülik iriṣdirüb her biri mā^c ide-i cāh u devletden

[068 b]

01   nevāle-mend ve devā^c-ı iħšānından 'āfiyet-yāb ola
 02   zīrā eyülik iden kendüye eylediği şer^c en ve żāhir-i ebāhirdür
 03   ḥaberde getürmişler ki 'ulemā-yı dīnden birisi buyurur

---

⁹² muḥteremliginden

04 idi ki ben müddet-i ömrümde kimseye eyülik etmedüm huzzârdan
 05 birisi didi ki senüñ feyz ü ihsân u luft u en amuñ
 06 ale'd-devâm mahlûk-i aleme âm ve cûd u keremüñ
 07 bu şehrüñ ekser halkına meşmûl olub cümlesi senden
 08 marzî vü maķîyyü'l-merâmdurlar buyurdıki bu sözüñ
 09 ma nâsın tefhîm idüñ cenâb-ı kibriyâ kelâm-ı mefhar
 10 niżâmında bu vechle buyurmuşdur ki **إِنْ أَحَدْنَا**
 11 **أَحَدْنَا لِنَفْسِنَا**⁹³ fehvâ-yı şerîfînce eyülik
 12 itdüm ise kendü nefsume etmiş olurum ve kemlik
 13 tarafı dahı buncılayındır **إِنْ آسَأْنَا فَلَمَّا**⁹⁴ mîsdâ

[069 a]

01 kînca⁹⁵ kemligi id dahı kemligüñ afvı
 02 râci' olur reşha ammâ hukuk-ı ri'âyet
 03 taraf-ı rağbeti dahı bilmek gerekdür ki esâs-ı câh
 04 u devlet re'âyâdur imdi re'âyâ tarafı dahı mer'i
 05 tutulub tutulub ri'âyet-i ibâd u imâret-i bilâd
 06 ehemm-i mühimmât u elzem-i levâzîmâtdandur ve bu ise
 07 iki şartla olur evvelâ budur ki anlaruñ muhâfażat-ı
 08 hâl ü müsâ'adat-ı aḥvâllerinden gâyet ile ihtimâm olınub
 09 öyle olmak gerek ki amellerinde ve işlerinden
 10 fâriğ kalmayub oldukları yirlerinden âhir yire
 11 nakl ü hareketleri câ'iz görülmeye şâniyyen mezâlimüñ
 12 şerrin üzerinden def' ve ref' eyleyeler ki ekâbir-i
 13 mütekaddimîn dimişler ki ra'iyyet koyun ve hükkâm

⁹³ 17/İsra-7: "İyilik ederseniz kendinize iyilik etmiş olursunuz."⁹⁴ 17/İsra-7: "Kötülük ederseniz de kendinize (etmiş olursunuz)."⁹⁵ mîsdâkînca

[069b]

- 01 anlaruñ çobānı müşābehesinde ve pādişāhlar şāhibdür
 02 imdi կoyundan çobān gāfil olsa կurd žāyi^c
 03 etmesi muķarrerdür ve կoyun žāyi^c olduğına şāhibi
 04 rāzī olmayub mertebe elem çekdigi muhaķķak oldugı
 05 kiyās olınub aña göre žarar u զulm irișecek
 06 yırlerden muhāfażat olınmaga sa^c y ide lāyika
 07 pes vüzerā vü vükelāya bu on iki kā^c ide dahı ri^c âyet
 08 idüb hıfz eylemek lāzımdur evvel imtisāl-i emr-i
 09 rabbü'l-ğarra idüb ҳalқ kendüye itdükleri hizmet
 10 ü iṭā^c atlerinden kendüsi dahı һaқ te^c ՚alānuň hizmet
 11 u^c ibādetin anlardan eksik etmegi revā görmeye sānīen
 12 hifz-1 ՚hukūk-1 ni^c met gerekdir ki veli ni^c metüň ՚haqq-1 ni^c meti
 13 ferāmūş olınmayub muhālefet yüzin gösturmeye ki

[070 a]

- 01 küfrān-1 ni^c metde çok yaramaz neticeler var cümle
 02 den⁹⁶ biri budur ki eger selātīn ve eger mülükdan
 03 kimse aña i^ctimād etmez olub cümle ՚halқ yanında bī-i^c tibār
 04 olub ՚akıbet-i murāda irisimeyüb h̄ar u zār u
 05 mezellete giriftār olur ve dimişlerdir ki murādlık
 06 nīk-bahṭlık oldur ki eger veli ni^c metden bir kerāhiyyet
 07 ya bir mužirret irisē anı menfa^c at u ihsān-1 sā^c ika
 08 muķābelesinden ՚add eyleye ta ki şükr-i ni^c met edā
 09 olınmış ola ՚hikāyet olınur ki kibārdan birisi
 10 bağ seyrin idüb gezerken bostān kenārindandan güzar
 11 itdükde kendü eliyle bir tāzece ՚hıyar ՚kopurub yanınca
 12 bir maḥbūb dil-pesend vezirün ve musta^c id bir ՚abdi var

⁹⁶ cümleden.

13 idı aña virdi ki ol 'abd dahı alub işirdikda

[070 b]

01 acılığı zāhir olub ḡulām acılığına bağmayub tamām
 02 lezzet ile yimege başladı efendisi bunuñ böyle
 03 lezzet ile yedügin görüb kendü dahı ārzūlayub
 04 çeküb elinden alub işirdüğü gibi acılığın
 05 görüb ḡulāma eytdi ki bu acı hıyarı niçe yir idüñ
 06 ḡulām eytdi benüm sultānum bunca müddetdür elünüzden
 07 niçe tatlu ve lezīz ta'āmlar yirüm hālā elüñ ile
 08 virdügin bir hıyarıacidur diyü almadan bırakmaga
 09 'ār itdüm didüğinde efendisi gāyet ile mahzūz
 10 olub ni' metüñ şukrin edā itdüğün için
 11 seni mälumdan əzād itdüm diyüb əzād eyledi ve mertebe
 12 sin⁹⁷ a' lā kıldır şālişen adāb-ı vüzerādan biri dahı
 13 budur ki emvāl ü erzākı vilāyetden müşālih-i

[071 a]

01 müslimini görmekten peydā idüb pādişāh mālinā
 02 tama' etmeye zīrā herkese māl maḥbūb u maṭlūk-ı
 03 maḳāmetde olub herkes tama' idicidür imdi
 04 tūluya tama' olınmak ma' raż-ı 'adavetdür hükemā dimişler ki
 05 selāṭinden esbāb-ı nef' taleb etmek gerek degil
 06 nefs-i menāfi' ve kādir oldukça nef' iriştürmek
 07 gerek ne taleb-i nef' rābi' en 'arzī ve cümle emvāl
 08 ü erzāk ve esbāb-ı ihtişāmī pādişāhuñ bārgā
 09 hīndan⁹⁸ aşağı ve eksikrek gerektür illā nefsini
 10 taḥammüli ziyāde gerek zīrā bu şifat hem ədem-i ķarīb ü haḳ

---

⁹⁷ mertebesin

⁹⁸ bārgāhından.

11 şinâstliga lâyîk olub bil ki ol esbâbuñ istîfâsı
 12 bu şüretdedür hâmisen pâdişâha taklîd-i meşîllerden
 13 hazır ide ol nesneler ki pâdişâhlara mahşûs

[071 b]

01 ola menâzil u merkûbât u melbûsât u ǵayrılar gibi
 02 zîrâ haṭâ ihtiṭâli var sâdisen pâdişâhdan her ne
 03 ef̄ âl u akvâl şâdir olur ise ki muhâlif-i şer̄ -i
 04 şerîf olmaya medh ü tavşîf iderek pesend u taḥsîn
 05 olmak gerek beyt **كُنْ دُونْ** dirse şehler lâzım
 06 oldur ki ideler işite mâh ile şüreyyâ ve cümle 'ukâlâya
 07 zâhir u 'ayândur ki dünyada bir iş yoķdur ki iki
 08 vech üzre olmaya biri celâl ü biri cemâl ya'ñî
 09 cemîl ü ķabîh imdi cemâl ü cemîl yüzinden her işi
 10 pâdişâha havâle ve taleb eyleyeler ol maşlahat eger
 11 nâ-ma'ķûl ve nâ-maṭbû' olur ise hûkemâ ne terârik
 12 üzre hâtîr-nîşân ve tefhîm ü iz̄ ân ideler
 13 sâbi' an kaçan selâtiñ bir hûşûsi rây görüb

[072 a]

01 murâd eyleye ki kendü nefrine muhâlefet ve muğâyir veya
 02 bir kelâm ırad eyleye ki tab̄ a mekrûh ve nâ-muvâfiķ
 03 ola gerekdir ki muvâfaḳat ve mutâba'at ve tezellül ve tażarru'
 04 olınub mürâca'at göstermek gerek zîrâ ol
 05 sultân ve bu çâkerdir imdi çâkere lâzım olan çok
 06 mutâba'at ve mürâca'atdur şâminen gerekdir ki pâye ü câh
 07 ve mertebe ü kurb-ı pâdişâh ile ma'ruz olmayub 'izzet
 08 ü ihtiṭâm-ı şehriyâri ile hadden ziyâde kıdem başmaya
 09 adâb-ı ibnü'l-muķni' ada mezkûrdur ki eger sultân
 10 vezîre birâderümdür diyüb 'izzet eyleye lâzım olan

11 budur ki yine կullıq haddinden tecāvüz etmeyüb evvelki
 12 mertebe üzre hizmetde olub kendüyi կul ve pādişāhı
 13 efendi bilmek gerekdür ve eger oğullık lafzı ile

[072 b]

01 hıṭāb eylese yine bende maḳāmında olub her nekadar
 02 ḡazīz ve mükerrem dutub iḥtirāmin ziyāde ide vezīr
 03 bende ve hizmet-kārlığı daḥı ziyāde eyleye ve hūkūmet
 04 u ḫahr u siyāsetde pādişāha müşābih bir iş işlese
 05 elbetde ṭabi‘ atlarına ağır ve mekruh gelüb sureten iżhār
 06 etmezler ise ḥāṭırlarında cāy-gīr olmak muḳarrerdür
 07 hikāyet olınur ki sultān maḥmūd ḡāzinün birāderi
 08 bir կulına müc̄rim olduğu ḥālde siyāset etmegin
 09 sultān maḥmūd ḥaber alub fi'l-ḥāl tabl u kūs u nefīr
 10 u ḡalemi birāderinün կapusına göndürdi birāderi
 11 müşāhede itdürü giber ser-āśime olub ḥavf
 12 u iżdīrābından sultānuñ hizmetine varub rūy-ı
 13 teżellül ve çehre-i tażarru‘ı yire sürüb bu կuluñdan

[073 a]

01 ne cürm şādir ve ne ḥaṭā şādir olmuşdur ki bu ḥālāt
 02 vāki‘ oldı diyü teżellüm itdüğinde sultān eytdi
 03 ey bī-edeb eger salṭanat benüm ḥakkumdur saña ne lāyikdur
 04 ademe siyāset etmek ol ḡulāmuñ cürmi var idi
 05 baña i‘ lām ideydün ta tefahhus idüb senden aña
 06 ve andan saña bir hayf u ḡadr giçmeyeydi zīrā ḥaḳ
 07 te‘ālā bendelerin baña sipāriş etmişdür anlaruñ
 08 su‘āl u cevāb u ‘itāb u ḥaṭāyi baña lāzımdur
 09 diyü çok cefā vü ‘itāb idüb niçe ilhā‘ ile ‘afv
 10 itdiler tāsi‘ān selāṭīn umūr-ı sipāh u ḥadem u ḥaṣemi

11 vezirlerine tefvîz iderler imdi anlara dahî lâzım
12 olan budur ki pâdişâhuñ 'asker ü sipâhîsin hîfz
13 u hîrâset ü žabt u rabt u himâyet ü sıyânet üzre

[073 b]

01 müzeyyen u müretteb ü mükemmel ü müşâlih idüb hârb u  arب
02 içün hâzır ve müheyyâ tuta zîrâ  âlem mahall-i havâdi dür

03 **الْيَهُ خَبَلٌ** mazm̄uninca müfred ve gün toğmadıñ

04 neler toğa şubḥ ola nā-gehān mefhūmınca hādise ne

05 vakt zâhir ve fitne ü fesâd ne tarafından şâdir olacağı

06 kimse bilmez ve hükm etmez zîrâ sultân cem' u tahsi

07 māla meşgūl olub 'asker cem' ine takayyüd etmese mah

08   zarüretde 'usret çekmesi muğarrer olur imdi

09 māl ile ricāl cem'i kāvil ve ricāl ile vilāyet teshīri

لاماك الآ بالحال و لابحال الآ
10   mümkündür ki

11 **بِالْمَكَّةِ**^{٩٩} hikâyet olinur ki selâtiñinden birisi

12   vüzeräsiniň biri ile müşävere idüb didi ki ben

13 māl u 'asker ahvālinde müteħayyirüm ki eger māl u hazine

[074 a]

[074 a]

[074 a]

01

01 cemine mesgül olursam kulu asker müteferrika

02 ye perakende olur eger lesker tertibine takavvüd idersem

03 hazineye 'usret cekilüb mäl iktifā etmez imdi

04 bu ahyâle ne dirsen didüğünde vezîr evtdi ki ev

05 sehrivär bu husúsda ne tefekkür ve tereddüt cekersiz mäl

06 cem^cine mesgūl ve hazineye cem^c ü müjhevyā eyleñ ki ehyānen

07 'askere muhtac olınsa hazine ile 'asker bulınub

⁹⁸ cem^c olunur sultān evtdi ki bu söze delīlüñ

⁹⁹ "Yöneticisiz mülk, mülksüz yönetici olmaz."

09 nedür vezir didi ki hālā bu maḥallde bir dāne siñek
 10 yokdur bir ṭabak ḷasel getürsinler buyurdu bir bir ṭabak
 11 ḷasel getürdiler pādişāhuñ ḥużūrına ḳodilar
 12 fi'l-hāl ol ḷasele ziyāde siñekler üşdi didi
 13 pādişāhum delīl budur ve ḷasker dahı bu misāldür

[074 b]

01 pes pādişāh iriṣdi bir vezire dahı bu müşāvereyi didükde
 02 ol vezir didi ki ḷasker tertibine ve cem'ine taκayyud lāzimdür
 03 ki tefrika ve remide olmayalar ve muhāfaẓalarından dahı
 04 ziyāde mübālağa gerekdir ki lāzim olan maḥallde hāzır ve müheyŷā
 05 bulınalar didi sultān delīlüñ var mı didükde
 06 beli be-var bu gice hāk-pāya gelüb ḷarż ideyim didi
 07 kaçanki gice oldı bir ṭabak ḷasel getürüb sultānuñ
 08 ḥużūrına ḳodi cidden bir siñek gelmedi sultāna
 09 didi ki buyuruñ siñekler gelsünler imdi ey şehriyār
 10 maḥall-i žarūretde akçe ve hāzîne dahı buncılayındır
 11 ol göñüller ki müteneffir olub ʐulmāt-i nefrete düşeler
 12 her nekadar māl ile anlara cilve vireler ḳalbleri rūşenā
 13 olub tarafına uğramayalar ve buña münâsib bir hikāyetüm

[075 a]

01 var emrūñuz olursa hizmet-i şerîfe ḷarż ideyim
 02 sultān eytdi diñlevüz didi ki selāṭin-i misirdan
 03 biri ḡäyet ile cem'-i māla ḥariş olub ḳul ve ḷaskerüñ
 04 aḥvâline taκayyud etmeyüb h̄ār u ʐelīl u zebūn olmaryyla
 05 perâkende ve perişān olub cem' itdugi mālı şandūklara
 06 koyub der-maḥzen iderdi ḳażāyā şām hākimi
 07 ḷaskeri cem' idüb üzerine gelmek niyyet itdüğinden
 08 vezirüñ biri āgāh olub pādişāha ḥaber virüb

09 didi ki bu aḥvāl-i şüret girü niyyetçe pedīz olursa
 10 ‘askerümüz yok aḥvāl ne yüzden olmaḥ icāb ider
 11 sultān şandūklara iṣāret idüb didi ki benüm
 12 ‘askerüm bu şandūklardadur murād itdüğüm maḥallde
 13 bunuñla mudde‘ā üzre ‘asker cem‘ ü tedārik eylerüm

[075 b]

01 hikmeten kaç gün giçmedin emīr-i şām gelüb vilāyetinüñ
 02 bir tarafın urub māl u rızkın nehb u ḡāreb itdi
 03 sultāna ḥaber iriṣdükde şandūkları açub
 04 ‘asker taleb itdi kendü ittibā‘ ndan ḡayrı kimesne bulmayub
 05 emīr-i şām gelüb āsān-ı vechle sultānı esīr
 06 idüb ve cümle māl u ḥazīne ve şandūkları ḫabt idüb
 07 eytdi ki her kimki selāṭīn-i sābiḳanuñ tarafi üzre
 08 yürümeyüb ‘asker yirine māl u ḥazīne cem‘ idüb
 09 şandūklarda ḥabs eyleye ser-encām-ı ḥāli böyle olmaḥ
 10 muḳarrerdür beyt mālin ‘azīz dutān elbetde ḥ̄ar
 11 olur ḥ̄ar ile māluñı gāvlesin cümleden ‘azīz
 12 ‘āşır sultānuñ dahı rāy u tedbīri muşīr u
 13 müsteşarı olan vezīr ile olmaḥ gerekdir her

[076 a]

01 her cānibe cā-be-cā cāsūslar ve aḥvāl bilür ve her ḥālden āgāh
 02 muḥbirler gönderüb cevābin düşmenden ve eṭrāf-ı mülkden
 03 iḥbārlar getürüb ne tarafda fitne fesād ve ne cānibde zulm
 04 ü dād olur ise āgāh olub tīzī def‘ ve ref‘ ine
 05 iḳdām ve iḥtimām göstüre ḥikāyet olunur ki şāhib
 06 bin‘ imād faḥrūddevle deylemi vükelāalarından olub
 07 ekser evkātda ḫīrāzda ikāmet ider idi ittifāken
 08 üç gün faḥruddevle ḥizmetine varmayub dördinci

09 gün vardığında su'äl itdi ki bu üç gün
 10 gelmediğine 'illet nedür şahib eytdi ki ibtidā gün
 11 hıtā-yı mülki tarafından bir kāşid gelüb didi ki
 12 ben hıtāda idüm hıtā-yı hāfī diyü andan қalķub
 13 haremī tarafından müteveccih olurken erkān-ı devletden

[076 b]

01 birisiyle bir miqdār maḥfice müşāhebet itdi ne
 02 söylediği ma'lum olmadı diyü haber virmegin
 03 ol günden berü mużtaribü'l-hāl olub niçe
 04 efkār¹⁰⁰ ve endişeler itdümki ne söylediler
 05 bu hāṭira-yı def̄ için mütereddid olub herkesden tefahhus
 06 etmek üzere idüm ta ki bugün bir kāşid dahı
 07irişdi ki hān nehiyye-i leşker idüb etraf-ı cevānibe
 08 ādemlar perākende itdiler diyü haber virmegin hāṭirum
 09 cem̄ olub hizmete geldüm imdi vüzerā vü vükelā
 10 kemāl-i ḡayret u hāmiyyetlerinden umūr-ı mülk ü vilāyet ve
 11 mühimmāt u ḥademāt-ı devlet u salṭanatda bu mertebe
 12 taḳayyud ve iḳdām ve her aḥvāl-i tecessüs ve tefahhus-ı māla kelām
 13 idüb dūr-endiş ve dūr-binlik ider idiler

[077 a]

01 pes vüzerā vü vükelā olanlarıñ rāy-ı şākib
 02 ve tedbir-i şā'ibleri bu vech üzere gerek hādī 'aşer
 03 gerekdir ki fuḳarā vü mazlūmlarıñ aḥvāline muḳayyed
 04 olub pādişāha buluşdurub aḥvällerin 'arż
 05 etmege vesile ola ta ki emrāz-ı kulūbları dārū'l-ṣifāyi
 06 'adāletde ṭib-i ḥażfa taḳrīr idüb evcā' larına
 07 münāsib ve emrāzlarına muṭābiḳ her biri şerbet-i şifāyi

---

¹⁰⁰ Metin bağlamından hareketle, yinelenen kelimelerden yalnız birine yer verilmiştir.

08 nūş ve ol kündüretden hātīrların hoş eyleyeler
 09 ve ihyānen vākīc olur ki rē āyā bā zı hāl u aḥvāllerin
 10 hāvflarından ḥarz u taṣrīr idemezler aña müşābihdür ki
 11 bir şusuz ādem ırmağa ırışe ve ırmağda ise neheng
 12 merdum h̄ar olduğından şu içmeye kādir olmaya
 13 imdi ol maṣkūlelere rīf̄ u eṣfāk yüzin göstürüb

[077 b]

01 hilm ü mülāyimet ile söyleşüb aḥvāllerin istifsār
 02 eyleyeler sānīc aşer taht-ı yedinde olan aşağı mertebeler
 03 iyle¹⁰¹ bir şekl-i sülük ve ḥareket eyleye ki kendü dahı kendüden
 04 büyüklerinden umduğu gibi ola ve ḥadīṣ-i şahīhde vāriddürki
 05 من لا يرحم لا يرحم yānī her kimki merhamet etmeye aña da
 06 merhamet olınmaz haberde gelmişdür ki aṭā ve ihsān
 07 idüñüz sizlerden aşağıalara ki size dahı ihsān
 08 eyleye sizden büyükler beyt zīr-i deste naṣar it ta ki
 09 zīr-i dest-i cihān seni manzūr ide ta irmeye esib
 10 zamān ammā vüzerānuñ adāb u şavāb ve ḥimāyet-i
 11 bilād u rīc āyet-i ayādları sā'ir vükelā ve ümerā be erkān-ı
 12 devletden ziyāde mütefāvit olmak gerekdür zīrā
 13 zīrā selāṭīnūñ hizmetinde vezāret-i hizmetinden sarp

[078 a]

01 meşakkatlı ve hātīr-rek bir şab hizmet yokdur
 02 ale'l-huṣūş hussādı çok olduğundan ḡayrı
 03 muḳarreb-i sultān olub şubh u şām hizmetinde kiyām
 04 göstürüb ve hem-nişīni olanlar dā'īmā dīde-i āz u
 05 naṣar-ı hāsedlerin anuñ cāh u cāyına diküb hemīşe

---

¹⁰¹ mertebeleriyle

06 taraf-ı ḥilāf u bed-ḥ̄âhlığı siteminde olub ber-dâma
 07 düşürmek isterler ki ṭarîk-i ḥalâş u necât olmaya
 08 imdi bu aḥvâlde ṭoğrılık ve istikâmet ve terk-i
 09 ṭama‘ u ḥasâset lâzım pes adâb-ı sâbiķ u reviṣ
 10 u Ḥavâ‘ id-i sâlife muṭâbiķ ḥareket olinub min-ba‘ d bir
 11 vechle tecâvüz u ḡurûr etmeye ta ki taḳayyûdi olan
 12 erbâb-ı ḡarażlar bir nufûz bulmaya niteki ekâbir-i mütekaddimîn
 13 dimişlerdür beyt pâk olanuñ pâkî olmaz iḥtisâb-ı

[078 b]

01 ḥalefden şâdîka dahil idebilmezler cevâsişü’l-‘uyûb
 02 ḥikâyet budur cemherden su’äl itdiler ki vezârete
 03 lâyiķ kimlerdür didi ol kimselerdür ki bu üç dört ve
 04 iki ve bir nesneyi etmege kâdir ola biri budur ki mütenebbih
 05 u hüşyâr u mubaşşır olub her muşâlıh u umûruñ
 06 serencâmın bilüb taķdîm u te’ḥîrin fîkr eyleye ikinci
 07 uyanık olub ḡâfil olmamakdur ki maḥalsûz kendüyi
 08 tehlikeye ve ḥâtre bırakmaya üçinci büyük umûrlarda
 09 ve maşlaḥatlarda cerâ ’it ve ihtimâm etmek dördüncü
 10 maḥalline seḥâ vü ‘aṭâ etmek ammâ ol üçün biri
 11 budur ki huddâmdan bir eyü hîzmet şâdir olduğın
 12 müşâhede itdükde muķâbelesinde mükâfat ile
 13 dil-nüvaz ve dil-şâd etmegde ta‘cîl ide ikinci ser-keşlik

[079 a]

01 ve tecâvüzlük eyleyenleri ḥaddince te‘ dîb eyleye üçinci
 02 ḥavâdiş-i rûzgâra müheyŷâ ve āmâde ola ve ol iki
 03 dahı oldurki taraf-ı pâdişâha ‘izzet ve hürmet
 04 üzre olub re‘ âyâ cânibinden ḡaflet etmeye
 05 ve ol yer dahı budur ki cümle işinde ḥâk sübâhane vü te‘ ālâ

06   hâzretlerini hâzır ve nâzır bilüb ferâmuş etmeye
 07   hâdiş-i şerîfde vârid olmuşdur ki kaçan cenâb-ı kibriyâ
 08   bir pâdişâha ya bir hâkime ki luft u merhamet ile nazar
 09   idüb derecesin refî‘ ü mertebesin derece-i ‘âlâ ve eyülik
 10   rûzı kılmağ murâdî eylese aña müstaķîm ve dîndâr
 11   ve şadîku'l-ķavl ve perhîz-kâr bir vezîr müyesser ider ki
 12   eger ķavâ‘ id-i dîn ü devlet revîş-ı mülk ü saltanatdan
 13   bir nesne ferâmuş eylese hâtîrîna getürüb sehv

[079 b]

01   u hâtâ itdürmeye ve eger hâtîrînda ise istimdâd
 02   idüb ‘amele getüre ta ki yevmü’s-su ’âlde cevâbına ķadir
 03   olub nedâmet eliyle başına urmaya ve eger ħâk te‘ âlâ
 04   hâzretinüñ murâdî olmaya aña bir vezîr vire ki dakâ ‘îk-1
 05   ‘adl u insâf ve ħâkâ ‘îk-1 merhamet ü ȝulm u fesâdî
 06   ferâmuş etmiş ise hâtîrîna getüre ve hâtîrînda
 07   ise i‘ ânet ve ihânet yüzinden imdâd etmeyüb
 08   bir ȳarîk ile men‘ eyleye imdi vüzerâ selâtiñüñ meded-
 09   kârı¹⁰² ve umûr-ı cumhurunuñ mu‘âvin u yâridür
 10   nikât ammâ vüzerânuñ adâb u şerr u şulbindan on
 11   ȳokuz nükte dahı ȳrâd olnmışdur evvel ri‘ âyet-i
 12   cânib-i ħakk ve bu şûret ise cümleden muķaddemdir
 13   zîrâ ki eger bir kimesne taraf-ı ħakkı ri‘ âyet eyleye dâ ‘imâ

[080 a]

01   kendü aħvâlini mülâħaża idüb ictinâbı lâzım
 02   olan aħvâllerden ictinâb etmesi muķarrerdür şâni
 03   müsâvât üzre olub taraf-ı pâdişâh u sipâh ü ra‘ iyyetde
 04   sū-i niyet ile ħareket eleyüb bir cânibe meyl etmekle

---

¹⁰² meded-kârı

05 cānib-i āhire ȝulm u ȝadr u ȝavf vâkı‘ olmaya bu ise
 06 vezâret-i umûrinüñ müşkil ü şâ‘b u tâz gereklerindendür
 07 şâlis bir umûra ki şurû‘ ide bidâyet u ‘âkîbetin
 08 endîşe idüb ȝâtimesin bir hoşça fîr eyleye ki
 09 ba‘ de nedâmet çeküb taḥayyür-i pûr-mâgz dendân-i taḥayyür ile
 10 işirmaya râbi‘ eyü ȝavâ‘ idleri resm idüb
 11 yaramazları terk ü def‘ itdire ȝâdiş-i şerîfde
 12 gelmişdür ki her kimki kâ‘ ide-i ȝasene ve resm-i müstaḥsene
 13 ȝursa ecr-i ‘azîme nâ’ıl olur ve eger yaramaz

[080 b]

01 kâ‘ ide ȝarh idüb bid‘ at ȝicâd iderse anuñ
 02 vizri aña râci‘ olduğından mâ-‘ adâ ‘ amel eyleyenlerüñ
 03 dahı sübâti anuñ üzerine taḥmil olınur ȝâmis
 04 kendü kifâyetin ȝâhir eyleye umûr-i külliyye ki vüzerânuñ
 05 kifâyet-i devletidür ȝavâ‘ id-i muşâlihi temhîdî takrîr
 06 pedîz olmað ȝadden ziyâdedür sâdis bir ȝuşûşda
 07 ki mâl u mûlk nef‘ yî ahyâl olmaya ol makûleye şureten
 08 rîzâ gösterilmeye lâkin cem‘ iyyet içre müstaḥsen görüb
 09 ȝilâf-i rây sultân ise dahı telaftuf u ȝilm ü tažarru‘
 10 ile sultânuñ ȝalvetinde takrîr u tefhîm ve aña mişâl
 11 ȝikâyat u delâ’iller ile ȝâfir-nişân itdireler
 12 sâbi‘ en manşîb u mertebe taķarrub-i sultân ve kemâl-i
 13 ihtiyyâr ile mağrûr olmaya ki mulûkuñ mizâcları şuyla

[081 a]

01 ateş gibi olub i‘ timâd olinmaz ve yakîn bile ki
 02 her ‘ amelüñ ‘ âkîbetince ‘ azli muķarrerdür ȝikâyet kibâruñ
 03 birinden su’âl itdiler ki niçün bir sarây ‘ imâret
 04 etmezsiñ didi benüm bu şehirde iki sarâyum var biri ol

05 sarāydur ki divān iderüm ve biri de ol zindāndur ki
 06 ba‘ de’l-‘azl girürüm şāminen fırsat-ı ḡanīmet ‘ add idüb
 07 ‘ aṭā vü ihsān etmegden ḡaflet etmeye ki ‘ aṭā vü seḥāda
 08 çok fā‘ ideler ve menāfi‘ -i keşir vardur tāsi‘ an maḥrūmlaruñ
 09 ve meyūslaruñ ve ümīd-vārlaruñ hācetin revā etmege
 10 sa‘ y eyleye ki pādiṣāh ḥuddāminuñ kefāretleri muhtāclaruñ
 11 hācetin devā eylemegdür ḥazret-i emīrū'l-mü‘minīn
 12 imām hüseyin rađiya'llāhü ‘anhdan menkūldür ki bir mü‘minüñ
 13 hācetin görmek baña yigrekdür yetmiş sene böyle

[081 b]

01 oturmağdan ḥazret-i dānyāl ‘aleyhi’s-selāmdan
 02 rivāyet olınur ki niçe seneler pādiṣāhlar hizmetinde
 03 olub rikāblarından dutmaç ihtiyyār itdüm hemān ḡarażum
 04 ḥalķuñ maşlaḥatlarından görmek hizmetinde bulunmak idi
 05 ve niçe evliyādan daḥı naḳl iderler ki biz daḥı bu ma‘nā
 06 içündür ki sultān hizmetin ihtiyyār etmişüzdür
 07 şeyh-i kebīr kuddise sırruhüden menkūldür ki bir gün bir mü‘minüñ
 08 huşuşiqün yedi def‘ a ‘aḍudu’d-devle huzūrına
 09 varub ol huşuşı murād itdüm görmedi def‘ aten āhirde
 10 vardığında didi ey şeyh ‘acep kimesne imişsin bu deñlü
 11 gelüb gidersin işüñ bitmez ve yine mümteni‘ olmayub
 12 girü gelüb gidersin şeyh eytdi ey melik benüm
 13 işüm bitmişdür zīrā niyyetüm rızā’ullāh içün olub

[082 a]

01 bu gelüb gitdüğümden inşā'ullāhü te‘ālā
 02 rāzī olub çok şevāb hāṣıl etmişüm ammā senüñ
 03 işüñ bitmemişdürki bir müslümānuñ işinde ihtimām etmeyüb

04 nā-üm̄id¹⁰³ köoduñ ve bilmedüñ ki ehl-i devlet ta
 05 bir müslümānuñ işin görmeyince kendü işi dahı görülmez
 06 didüğinde ‘adudu’d-devle müteessif olub ol
 07 sā‘at şeyhüñ işin görüb ve niçe ma‘zuratlar ile ‘izzetler
 08 ve ri‘āyetler itdi nażm hācetin yetir muhtāclaruñ
 09 dādınairiş mazlūmlaruñ kim vire rızķın maķsim’ü
 10 r-rezzāk göre hācetin kādīyyü’l-hācāt ‘aşer
 11 sultānı hāyra delil ü sevk eyleyüb hāyrāt u hāsenātin
 12 ‘ām u hāşşa mebzūl ü bī-dirīğ itdüre hikāyet
 13 olınur ki atabegüñ vezīri māl-ı pādişāhiyle ziyāde

[082 b]

01 hāyrāt u hāsenāt iderdi atabeg istimā‘
 02 itdüginde hāzīne-dārına eytdi ki b‘ade’l-yevm
 03 nesne virür iseñ elüñi keserüm bir gün yine fuķarādan
 04 birisi nesne ṭaleb idüb vezīr hāzīne-dārdan akçe
 05 ṭaleb itdüginde hāzīne-dār te’emmül itdi vezīr
 06 idersiñ andan ḫorķarsın ki elüñ ḳat‘ ider ammā ben
 07 ‘ukūbet ile ḳatl iderüm bu söz atabegeirişüb
 08 vezīri çağırub hāzīne-dārı niçün ḳatl idersin
 09 vezīr eytdi ey melik ben isterüm ki senüñ serā-perde-i
 10 devletiñ şebātin mismār-ı devām ile müstaħkem eyleyüm
 11 ol ise māni‘ olmaķ ister didüğinde atabeg muteessir
 12 olub vezīre çok ‘izzet idüb hāyrāta ruhsat
 13 virdi ve yine ķuvā-yı rihetde mastūrdur ki sultān

[083 a]

01 melikşāha didiler ki nizāmü’l-mülk her sene māl-ı sultānidən
 02 yüz biñ dinār ‘ulemā vü şulehā vü meşayiḥ ü dervišāna

---

¹⁰³ Yinelenen nā-üm̄id ifadelerinden yalnız birine yer verilmiştir.

03 taşadduğ virür ve size ise andan bir nef^c yok
 04 bu miğdār meblag ile bir miğdār ‘asker şaklamağ olur
 05 bu zevā ’id-i maşrafa sultānuñ rızāsı var mıdur
 06 didüklerinde sultān nizāmı taleb idüb
 07 bu zevā ’id-i maşrafa bā ’ış nedür diyü su’al itdüğinde
 08 didi beli pādişāhum bu miğdār akçe ile bir miğdār
 09 ancılayın ‘asker şāklanur ki kılıçları ber-dıraq olub
 10 okları ikiyüz ķadem yir gide ol kılıç ve ol ok
 11 ile ancağ biraz düşmeni def^c idebilirler ammā ben
 12 bundan bir leşker tedārik ve müheyyā etmişüm ki gice gündüz
 13 hāk te’ālā dergāhına ķadem-i şıdkla durub senüñ

[083 b]

01 içün lisānları du’āda ve ellīleri taleb-i hācetde
 02 olub himmet kılıçlarınuñ semāya ve tīr-i āhaların heft
 03 āsmāndan giçirüb siz ve cümle ‘askerümüz anlaruñ
 04 du’āsı hīfzında ve maḥaṭa-ı hīṭa-yı emānetindeyüz
 05 didüğinde melikşāh ağlayub bu endīşe
 06 hāṭırumı celb ü ķalb-i hāzinümden şübhe-i ḡubārī seleb
 07 itdi bundan böyle ‘inān-ı iħtiyārī saña teslīm
 08 ve bu umūruñ izdiyādi saña tevfiż olnmışdur
 09 diyü nūvāzişle hāyr du’ālar itdi hādī ‘aşer
 10 bir hāyrlu ‘amel itdi ki göñül ķudret bilüb mühim-sāz
 11 u dil-nūvāzlıkda sa’y u gūşış eyleye ve kādir olduķda
 12 kimseyi rencide vü remide etmeyüb żarar mulāhažasın
 13 etmeye zīrā kevn ü fırsat durmayub mürūr etmekdedür

[084 a]

01 vakit fevt olduķdan şoñra hāsret ve nedāmetden
 02 ġayrı elde nesne ķalmayub nedāmet eliyle hāsret sīne

03 sin¹⁰⁴ urub peşimānlık bī-fā 'ide ve bī-hāşıl
 04 olur hikāyet olınur ki ümerādan birisi ma^c zūl
 05 olduğında giryān giryān zārılık iderdi
 06 hem-nişinlerinden biri eytdi revā mīdir ki bir
 07 dünyā manşabı içün böyle giryān olasın eytdi
 08 ey 'azīz benüm giryānlığum 'azl degildir zīrā dünya
 09 'azl ü naşībi tev'emān ve devlet u 'izzeti bī-zamān
 10 idügin muḥakkak bilmüşüm velikin zār u giryān olduğum
 11 anuñçündür ki manşıbda iken bir kimseye eyülik etmiş
 12 isem nolaydı dahı ziyāde ideydüm ve eger bir yaramazlık
 13 etmiş isem nolaydı benden kimesne rencīde olmayub anlara

[084 b]

01 dahı eyülik etmiş olaydum diyü te 'essüfümden nedāmet
 02 ü ḥacālet çekerüm şānī 'aşer ḥalefūn kendüye gelüb
 03 gidüb tereddüd itdüklerinden 'acz u kesel çekmeyüb geldüklerinde
 04 bürüdet u ḥuşūnet idüb yüz çevirmeye ve yakīn
 05 ile taḥkīk bile ki ḥalḳ iḥtiyār u rīzā u muḥabbet
 06 u ihsān Ḳullarıdurlar imdi kimde ki bu şifat
 07 mevcūd ola ḫat^c-1 ta^c alluḳ-1 ḫadem muğarrerdir hikāyet
 08 olınur ki fazl bin sehl zamān-1 vezāretinde deyr idi ki
 09 ḥalķuň gelüb gitmesinden 'āciz ve erbāb-1 hācetūn
 10 kıyl 1 ḫalından melūl u bīzārim ḥużżāruň birisi eytdi ki
 11 ey vezīr bāliş-i 'izz u vakārı yanuñdan ref^c ü mesnede
 12 vezāret-i pür-iftiḥārı düşürüben mütekeffil ki bir kimse gelüb
 13 dahı saña kıyl u ḫal idüb ṭab^c-1 şerīke gider virmeyeler

[085 a]

01 şālis 'aşer eyü muḥlis ve şādīk dostlar ve muhibler ele

---

¹⁰⁴ sinesin

02 getüreler ki yek-dil ve yek-muhabbet olub dostlıklar
 03 şadākat ve istīkām üzre ola zīrā dost-ı muhliş
 04 ve muhibb-i siddīk gibi ‘azīm ni‘ met olmaz ve ‘urefā dimişler ki
 05 dost-ı hāliş ve muhibb-i şādīk zer-i hāliş’l-‘ayār
 06 ve genc-i miqdārdan yegdür rābi‘ ‘aşer umerā-yı zālim
 07 ve ümenā-yı hā’inden gāfil olmayub dā’imā hāllerin tecessüs
 08 ve tefahhūş etmege meşgūl¹⁰⁵ ola zālim ve sitem-kār hākimleri
 09 hālka musallaṭ eylemeyeler ve kaçanki zulm ve te‘āddīleri taħkīk
 10 biline ta‘ cīl üzre sā’ire ‘ibret içün cürmüne göre
 11 mūcib şer‘ ile lāzım gelen ‘itāb u ‘ikabın eyleye muṭlaqā
 12 cezalarında ihmāl ve musāhele cā’iz görülmeye hāmis ‘aşer
 13 ümerā ve ümenādan cidden rüşvet almayalar zīrā kaçanki vezīr

[085 b]

01 rüşvete meyl eyleye virenlere dahı icāzet olmuş olur
 02 hūşen rüşveti virmek ve almak ḥarāmdur ve rüşvet
 03 alan virenüñ zebūnı olmış olur vezirler rüşvet
 04 zebūnı olmağ münāsib-i devlet degildür sādis ‘aşer
 05 kaçan bir hāsidüñ keydine veyā bir müfsidüñ ġamzına veyā bir mu‘ānid
 06 ve bed-gūlaruñ isnād u fesādına muṭṭali‘ olalar anı berü
 07 cehle iżhār eyleye ki güyā kendi ƙalbinde ve hāṭırında
 08 cidden pāk ü kemi yokdur ve pādişāhlar hūzūrında
 09 ol maƙulelere hīşm u kīne yüzin göstürmeye ki anlar
 10 sözlerinüñ mü’ekkidi olmuş olur ve eger bir su’āl ü
 11 cevāb mahāllinde münāżara ve cidāl vāki‘ ola hīlm ü vaƙār
 12 yüzinden cevāb virüb hīffet ve havşalasuzlık
 13 etmeyeler ki hemiše ḥalim olanlar gālib olagelmişlerdir

---

¹⁰⁵ مشغول şeklinde yazılan kelime metin bağlamından hareketle “meşgūl” olarak okunmuştur.

[086 a]

01 sābi^c ‘aşer kendüsün pādişāha bir mertebe inkiyād
 02 u teslīm itdüğini taḥķīk itdüre ki bir ednā işāretiyle
 03 ‘umūma emvāl ü erzāk u cehāletin bezl etmek cā’iz
 04 ola ķaçanki böyle ola pādişāh ṭama^c indan mālı emīn
 05 olub hemān kendü mālı bile şāmin ‘aşer bir kimesne ki
 06 bir hīzmete ta^c yīn ü istīhdām etmek murād ide niçe
 07 te’emmül u tefekkür idüb imtiḥān itdükce i^c timād etmeyeler
 08 ki ba^c de bir kabāhatı zuhūr idüb pādişāh
 09 ķatında mütefā^c il olmayalar tāsi^c ‘aşer bir işe
 10 şurū^c etmeyeler ki duħūli āsān ve hūrūcī ‘asīr
 11 ola reşha der-haḳḳ-ı debīr ammā erbāb-ı ķalem ve eṣhāb-1
 12 rağam münşī ve debirlerdür muķarrib u müte^c allik-1 selāṭīn
 13 olub divān u ħażiñe anlara müte^c allikdūr anlar emīn

[086 b]

01 u mu^c temed u ḥoş-ṭab^c u tīz-fehm olub iṣṭilāḥ
 02 u ‘ibāretden ḥayr-dār ve imlā u inşā u fenn-i kitābet u defterde
 03 hüner-dār olalar ḥikāyet olinur ki īrān pādişāhlar
 04 indan birinüñ ‘ādeti böleydi ki ceng maḥallinde ‘askerinüñ
 05 bir miķdārinuñ başına siyāh ‘alāmetler ķodırıb ceng
 06 ziyāde u şā^c b olanda anlara ruḥşat olub
 07 düşmene ẓafer bulurlar idi ittifāken tūrān pādişāhi
 08 elli biñ miķdarı ‘asker ile üzerine gelüb
 09 şaflar birbirine muķabil olub cenge mübāşeret etmek
 10 istediklerinde īrān pādişāhi bir mürtefi^c yerden düşmen
 11 ‘askerine nażar idüb keşretin müşāhede etmek ile
 12 ol gün cengi tehīre ķoma᷑ istediklerinde ol
 13 taşmīm ile eline kağıd ve ķalem olub bir tezkire yazdı ki

[087 a]

01 siyāh-dārlar girü dursunlar meger pādişāhuñ bir ‘ākil
 02 müdrik deb̄iri var idi gördü ki pādişāh böyle
 03 yazdı eger ol gün ceng te’ḥīr olnursa düşmen
 04 ķavī vü dil̄ir olub taḥmil ki ʐafer bulalar fi’l-ḥāl tezkire
 05 alub siyāhuñ altına bir nokta daḥı қoyub sipāh idüb
 06 göndürdi қaçan tezkire ki sipāh-dārānlar ki ser^c asker
 07 ler¹⁰⁶ idiler anlara irişdükde կiyās itdilerki kendülere
 08 ‘askerüñ arısında țurub ‘askeri ilerü süre
 09 siz¹⁰⁷ diyilmiş ve hem imdād gelür կiyasıyla bir uğurdan
 10 hamle idüb yürüdüklerinde düşmen ‘askeri görüb
 11 bunlaruñ cür’et ü şavletlerine ta^c accüb iderek ḥavf
 12 idüb münhezim oldılar ve sipāhdārların imdādına
 13 daḥı muhtac olnmadı bu def^c a deb̄ir şuret-i ḥāli

[087 b]

01 pādişāha ‘arż itdüğinde pādişāh envā^c-ı
 02 nüvāziş ve ‘izzetler ile ḥayr du^c ălar idüb eytdi ki
 03 deb̄ir böyle gerekdür ki nokta ile elli biñ ‘askeri
 04 münhezim eyleye ve yine mervidür ki bir pādişāh bir
 05 pādişāha nāme yazub göndürmiş ki sen kendüni
 06 baña urmadın ben kendümi saña ursam gerek
 07 nāmeyi okuduğandan şoñra bu deñlü ‘ukalā vüzerā vükelā
 08 vü ‘ulemā şulehā vü erkān-ı devlet cem^c olub bu su’älüñ
 09 cevābin istedükde cümlesi müteħayyir olub cevāba қadir
 10 olamadılar meger bir bed̄ir-i ‘ākil şāhib-i rāy-ı қāmili
 11 var idi ilerü gelüb eytdi ki bu su’ale bir cevābum

---

¹⁰⁶ ser^c askerler

¹⁰⁷ süresiz

12 var ‘arż ideyim pesend-i şehriyārī olur ise
 13 taḥrīre getürüsün pādişāh ve cümle hūzzār meclis
 [088 a]

01 ‘aleykü’l-beyān didiler debīr eytdi ki buna cevāb-ı
 02 bā-şavāb budur ki ben sen şīşe ile ṭaş meşābesindeyüz
 03 ister iseñ şīşeyi ṭaşa urasın ister iseñ
 04 ṭaşı şīşeye ur pādişāh ve şā’ir hūzzār pesend
 05 idüb nāmeye yazub gönderdiler der-ḥaḳ umenā¹⁰⁸
 06 ve ‘ummāl ta’ifeleri vüzerāya müte‘ allikdurlar bu
 07 maḳūle ḥadd-ı zātında hoş ḥūy pākīze nefs ve müstakīm
 08 ve hīrş u ṭama‘ dan perhīz-kār olmaḳ gerekdürler
 09 nūşirevān dimişdürki ‘ummāl kīsmī ḥaḳḳ-ı ‘adl
 10 içün elin açub ve ẓulm u ḥiyānetde elin bağlaya
 11 ve eyü resm ü ṭarīk vaż‘ idüb yaramaz ḫānūn ve
 12 żararlı bid‘ atları def‘ ü terk itdüre ki hem
 13 pādişāhı bed-nām etmeyüb hem kendü daḥı giriftār-ı nefrīn-ı
 [088 b]

01 ḥāṣ u ‘ām olmaya ḥikāyet olinur ki ḥulefānuñ
 02 birisi vāsiṭa ṭarafına bir emīn götürüb oldaḥı
 03 varub ta‘ addi ṭarafın ṭutub reviṣ-i ḫadīmi terk
 04 idüb niçe bid‘ atlар resm u niçe tekālif-i iḥdās
 05 idüb ziyāde māl taḥṣīl ve cem‘ eyleyüb geldüğinde
 06 ḥalīfe müte‘ellim olub niçe zeqrdenşoñra muāḥeze
 07 olunan ḫaç eyyāmdanşoñra celesden iħrāc idüb
 08 buyurdiki yine ol deñlü māl virüb vāsiṭa var
 09 sun¹⁰⁹ ve illla ‘uķūbet iderüm emīn bu ḥālden

¹⁰⁸ Metin bağlamından hareketle yinelenen kelimelerden yalnız birine yer verilmiştir.

¹⁰⁹ varsun.

10 mütehayyir olub meşayihden bi 'azizüñ hizmetine varub
 11 aḥvālin 'arż itdüğinde şeyh eytdi bu def^c a
 12 dahı kabūl idüb var ammā şart eyleki varduğunda
 13 min-ba^c de fuḳarā vü re^c āyaya zulm u sitem etmeyüb

[089 a]

01 eyü kā^c ideler ve rūşen-reviş tarḥ idüb
 02 yaramazların terk u def^c eyleyesin ve ehl-i
 03 vezā'ifüñ ve derviṣānuñ müstehakların tamāmı ile kendü
 04 lere¹¹⁰ iriṣdüre bundanşoñra ben mütekeffil olurum
 05 ki gerü geldüğinde ḥalīfe tarafından saña bir żarar
 06 u gezend irmeye ol emīn bu naşīhatla 'āmil olub
 07 gidüb geldüğinde giçen sene mālından bir miqdār
 08 dahı noxşān getürüb teslīm itdüğinde ḥalīfe
 09 bu def^c a meyl ü şefkat ve 'izzet u merhamet eyledüğinden
 10 'āmil-i mütehayyir olub girü şeyhe varub naql u
 11 takrīr idüb sebebin su'āl itdi şeyh eytdi ki
 12 ol def^c a geldüğünde kimseler saña mudde^c ī
 13 ve şākī ve haşım idiler öyle şeyhe virdi

[089 b]

01 ve bu def^c a ise bu deñlü ādem senden rāzī
 02 ve şākir ve ḥayr du^c ā ile zākirdürler böyle şemere virdi
 03 der-hākk nüdemā vü muşāhib ammā nüdemā vü muşāhib
 04 maküleleri çün sultānuñ mucāleset ve muşāhabeti
 05 devletine müşriķ maşriķ olmuşlardır anlara da 'izzet ve ri^c āyet-i
 06 edeb ve ḳavā^c id-i hürmeti hifz eylemege sa^c y u gūşis
 07 etmek gerek ve anlaruñ şartları dahı budur ki
 08 pādişāhlar yanında ol nesne ki maḳbūl veyā mehrūh

---

¹¹⁰ kendülere.

09 ola bilmek gerekdürler eger kendü nefslерine dahı
 10 mekrūh ise anı maķbūl bileler ve nedīm olanlar
 11 bunı muķarrer bileler ki tañrınuñ ‘ubūdiyetinden ve
 12 bendenüñ hizmetinden terk-i hazz-i nefs gibi fā ’ideli
 13 ve sūd-mend nesne yokdur ve kaçan bu ma‘ nāyi taħkīk

[090 a]

01 eyleyeler sultān ile kendü arasında olan
 02 mu‘ āmele ve muhāverelerde kendü tarafından bir behre fehm
 03 itdüğinde anuñ terkin idüb ictināb üzre
 04 ol hazz u behre pādişah tarafından müsellem dutalar
 05 ta şemere h̄ayr virüb ba‘ de taħmil ki kendüye rücū‘
 06 eyleye ve eger evvelinde kendü hazzı içün sa‘ y eyleye
 07 ise halelden hālī olmaz ve kaçan inbisāt mahallinde
 08 bir küstāhlik zāhir ola curm ü ķubħuñ bir vechle sultān
 09 tarafına h̄avāle etmeyeler ger nekadar ki haġ kendi
 10 cānibinde olursa ve bir aħiġir yirde dahı naķl etmeyeler
 11 ve eger sehv ile söylemiş ola söyledügin i‘ tirāf
 12 etmeye zirā tedriċle sultāna irişmek muķarrerdür
 13 ve eger sultān ile kendü arasında bir feyc-i aħvāl

[090 b]

01 vāki‘ ola ki ķubħi iki ṭarafa rücū‘ ide ceħl
 02 idüb ol ķubħi kendü tarafina rāci‘ eyleyeydi eger
 03 ve eger kādir ise bi’l-külliye izħār olinmaġa sa‘ y eyleye
 04 ve hasebin hizmetde göz ve ķulaġ ve dil ve elli
 05 ve ķalbi pādişah cihetinde¹¹¹ ve fermānında ola ta ki selāmet
 06 ve emniyyet ile me’mur ola hikāyet isma‘ il rivāyet

جھننل

¹¹¹ şeklinde yazılan gelime metin bağlamından hareketle “cihetinde” olarak okunmuştur.

07 ider ki bir gün hārūn er-reşide varub gördüm
 08 taht üzerinde oturub ve taḥmīnen beş yaşında
 09 kızcağız yanında almış baña hītāb idüb didi ki
 10 bu kızcağızı bilür misin kimüñ kızıdır didüm sultānum
 11 ālimdür didi oğlumuñ kızıdır gel başını būs it
 12 didüğinde müteħayyir қaldum endīše itdüm ki eger emrine
 13 imtiśāl etmezsem ‘ukūbet ider ve eger cür’et etsem

[091 a]

01 şāyed ki ġayret çeküb yine ‘ukūbet eyleye pes bunı
 02 fikr itdüm ki varub ḥaftānumuñ yañını çıkarub ķizuñ
 03 başına ķoyub қaldurub ol yañı būs itdüm
 04 hāruna bu edeb һoş gelüb eytdi ki eger bunuñ
 05 һilāfini ideydüñ ni‘ met-i ḥayātdan maħrūm olmak
 06 muķarrer idi biñ dinār in‘ ām idüb gelüb gitdüm
 07 ve ben bu varṭadan һalāş olduğum için cümlesin
 08 taşadduk itdüm hīkāyet olınur ki pādişāhlardan
 09 birisinüñ bir maķbūl ve merğūb hīzmet-kārı var idi ki
 10 gāyet hüsn ü cemāl şāhibi idi bir gün nedīmine
 11 didi ki bu hīzmet-kāruñ ne ā‘ lā cemāli ve ne ziyā gözi
 12 қaşı var ne dirsin didi beli buyurduğuñdan ziyādedür
 13 sultān senüñ meyl ü muħabbetüñ var mīdur didi

[091 b]

01 hāşā ne iħtimāldür su ’äl itdi¹¹² böyle maħcuba meyl ü muħabbet
 02 etmek niçe mümkündür didi bir kimesneye ki pādişāhumuñ
 03 meyl ü muħabbeti ta‘ alluk etmiş ola benüm ne һaddüm ve қudretüm
 04 var ki aña meyl ü muħabbet eyleyüm sultān hazz idüb

---

¹¹² ایتىد ^{itdi} şeklinde yazılan kelime metin bağlamından hareketle “itdi” olarak okunmuştur.

05 bunuñ böyle edebi hoş gelmegin şohbetin pesend ve derecesin
 06 bülend idüb niçe ihsānlar itdi nazm
 07 her kime kim edeb verilmişdür ulu cāha iriše etme
 08 ‘ucb edeb öğret kamu hünerlerden pek olan
 09 kişiye edebdür edeb bāb-ı rābi‘ hikmet ü emşāl
 10 ü naşīhat bābindadur aşhāb-ı dāniş ve erbāb-ı
 11 binişe pūşide olmaya ki ḥalā’ik-i ‘ālem egerçe
 12 sûreten eṭrāf-ı emākinlerde mütemekkinlerdür ammā ḥaḳīkaten
 13 misāfirlerdür zīrā dūnyā bir menzilgāhdur ne ḫarārgāh

[092 a]

01 ve eyyām u sā‘ āt menāzil ü merāhildür ve ‘āle’l-ḥaḳīka
 02 her neye ki kişinüñ mālik-āne üzre ḥükmi cāriđür
 03 cümle mecāzdur ve emvāl u zehārif-i dūnyā ‘āriyetdür
 04 çünkü bu ḫā‘ ide muķarrerdür pes ‘ākil ü dānāya lāyık
 05 olan budur ki var himmetin cevrüñ ‘āriyet ü mecāz olan
 06 şeylere şarf etmeyüb ‘ömr-i ‘azīzini anlaruñ ḡam u ḡuşşasıyla
 07 žāyi‘ etmeye ki dūnyāya dil virmekde iki büyük āfet
 08 vardur biri budur ki iştigāl-i umūr-ı muzaḥrefat-ı
 09 dūnyā ile ‘ākībet merci‘ ī olacak dārū’l-ḳarār ve ḥużūr-ı
 10 ḫahhārī oturub ẓahīre-i āhīret kesbinden girü
 11 kψlub maḥṣūr-ı āhīret olur ikinci budur ki emvāl u
 12 erzāk-ı dūnyā ma‘raż-ı fenāda bir metā‘ -ı serī‘ ü’z-zevāldür
 13 bir gün vakāyi‘ ve ḥavādiş rūzgāra uğrayub

[092 b]

01 dest-i taşarrufdan zā’il olduđda neşe’-i muḥabbeti kānūn-ı
 02 dile ateş-endāz olub müddet-i medīd ki mahall-i mevt
 03 u ‘iydda dil ol ateş ile muḥarrak olub dūnyada mu‘azzib
 04 ve ol meyl ile cān u dilin ihrāk itdügi sebebiyle

05 āhiretde dahı mes'ül ve mu'ākib ola bu cihetden hażret-i
 06 ḥabīb-i ekrem resūlu'llāh 'aleyhi ve sellem buyurmuşdur ki **حَبْ**
 07 الدَّنَارُ اِسْكَانٌ لِّخَطْئِهِ وَالرَّغْبَةُ فِي النَّيْكَرَةِ الْمُمْ

08 **الْجَنَّةُ** ya' nī dünyayı sevmek cümle haṭayānuñ başı
 09 ve dünyaya meyl etmek keşret-i ḡam u melālet yoldaşıdır
 10 rübā'ī lālezār-ı cihān' aceb cādur ḥandesi maḥż
 11 'ayn-ibkādур gulinüñ yok neşāt-ı būsinde bülbülü
 12 şavtı muḥabbet efrāzdur imdi çün aşl-ı dünyā ve mā-fī-hā
 13 bu gūne olduğu muhaḳḳak bilindüğinden şoñra 'ākil

[093 a]

01 ve hūş-yārlara lāyık budur ki aña meyl u ṭama' etmede
 02 gice gündüz fikr ü say'ı ol dünyā olmağla kesb-i esbāb-ı
 03 āhiretden girü ḫalmayub vücūd-ı nazmīnin ḡumūm u hümūm u
 04 mevt-i hücüm ile fenāya virmeyüb kendüyi kaç günlik
 05 misāfir ' add idüb ' alā ḫadri'l-imkān genc-i ḫanā' atda
 06 bir nān-ı kāfi ve bir loḳma-ı şāfi ve bir ḥırka-ı vāki ile ḫanā' at
 07 idüb iktisāb-ı fezā' il-i sa'ādet-i uhreviye sa'y ve müşkilāt-ı
 08 ' ukbādan ḫalāş ve necāt bulmağa meyl ideler naẓm
 09 dünyaya meyl eyleyen dil-i senç-ber cānına dā' im azāb
 10 etmekdedür būd u nā-būd-ı ḡamile rūz u şeb
 11 ḫavrılıub bağrıñ kebāb etmekdedür cevher-i ' ömri
 12 hevāya şarf idüb āhiret mülkin ḥarāb etmekdedür
 13 'ākil olan ākıbet-endīş olub dā' imā ḥayr u

[093 b]

01 sevāb etmekdedür rumiyān dimişler ki nekadar kādir
 02 iseñ meta' ḫār ve kendüni 'azīz dutmāğa sa'y
 03 eyle zīrā şey ne ḫadar 'azīz ise buḥl olkadar zelīldür

- 04 ve cümle 'ayblaruň bâşı olub şâhibi dâ 'imâ h̄âr ve hâkîrdür

05 râh-ı buhîlî kendü üzerüne bağılu idüb

06 allâhü te'âlâ herkesün kîsmetin irîşdûre hûkmîne

07 i' tikâd idüb mütevekkil ol ve gâfillerden olub

08 rûzgâruň dönmesinden dahı ǵaflet etme ki hâl-i

09 cihân bir ƙarârda degildür dânâyân dimişlerki

10 kişi ne şâdlığa göñül bağlaya ne ǵamdan nevmîd ola

11 zîrâ çok şâdlıklar olur ki belâya sebeb ola ve çok

12 ǵamlar olur ki şâdlığa done niteki bâri'-i 'izze şânehu kurân-ı

عسى ان تکر هو اشیائو هر mecidde buyurmuşdur.

[094 a]

خیلکم عسی ان تجتو شیا و هو شرکم 113

113

- 02 buzurcmihr dimiški kendi ḥarcuñuzı dahlinize göre idüñüz ve ḡayrinüñ
03 şey 'ine ḫasd eylemeyüñüz ve bir şey' olmadığına ve gelmediğine
04 ḡam itmeyüñüz anuñçün ol şey ki olacağdur andan
05 hazer bi-fa 'idedür nażm mevtden iki gün
06 ḫorkmaň dānāya revā olmaz evvel gün ki ḫażā olur
07 olur ol gün ki ḫażā olmaz devrān başuñ üzre ger dünden
08 ola yüksek mihrüñ ile peymānuñ göñlinde fenā olmaz
09 līkin ol vefasuz düşmendür anı meyl kim mihrinde şebāt olmaz
10 ' ahdinde vefā olmaz ḫuşk-leb olub göz yaşından
11 işim giçti deldi ḡam okı cānı bu derde devā olmaz
12 bir yufkaca şu vaşluñ gösterdi didi kim
13 giç cün basdum eyü başdan giçti ki şenā olmaz

[094 b]

¹¹³ 2/Bakara-216: "Olur ki bir şey hayatı ilen siz onu hoş görmezsiniz, yine olur ki bir şey sizin için kötü iken siz onu seversiniz."

- 01 hikāyet olinur ki iskender zülkarneynūn üstādı
 02 vilāyetine gitmek istedükde pādişāhla vedā^c etmege geldükde
 03 iskender eytdi ki baña bir kaç naşihat vir ki dīnūme ve dünyā
 04 vü āhiretümē fā[']ide ide diyü iltimās itdükde üstādı
 05 didi ki eger isterseñ hergiz h̄ār olmayasın allāh te^c ā
 06 lānuñ¹¹⁴ emrine muhālefet etme ve isterseñ ki emvālūn
 07 senūn istemedüğün yire gitmeye müsteħaқ-ı iħsān olanlardan
 08 girü dutma ve eger isterseñ cümle işlerün ḥoġri ola
 09 rāyına ma^c rūr olma ve işüñde şābb etme pārsīyān
 10 dimişlerdür ki tedbīr ile azacık dilek bī-tedbīr ile çok
 11 dilekden yegdür ve meşveret ile ḥaṭāya düşmek
 12 kendi rāy ile şavāba düşmekden yegdür beyt
 13 şabırsuzlıklı kāma irmeden dām-ı belā içre niçe

[095 a]

- 01 tarlık ile şabr u taħammül eylemek yegdür hikāyet
 02 menuçehrden rivāyet olinur ki kaçanki efrāsiyāb
 03 kendüyi ṭabaristānda hīšār eylemiş ^c askeri cem^c
 04 idüb ve taħt üzerinde ayağa durub hīṭabe idüb
 05 dimiški bilüñ ki her şey ki olacağdur aña çāre
 06 olmaz ol olur ve eger ki kažā-yı āsmāniñiden
 07 hāzer idelüm ve kaçmak isteyelüm fā[']ide virmez ammā
 08 kişilerün vazifesi budur ki kaçan öñine bir iş gele
 09 meşveret idüb aşħāb-ı hīredden isti^c ānet ṭaleb
 10 ide ve kaçan bir katılık yüz tuta şabr eyleye ki
 11 hāl-i cihān her laħza her dem mutegayyirdür¹¹⁵ niteki
 12 ehl-i taħķiķ buyurmuşlardır beyt biñ sā^c at

¹¹⁴ te^c ālānuñ.

¹¹⁵ مُتَعَجِّلُ دُر مekinde yazılan kelime metin bağlamından hareketle “mutegayyirdür” olarak okunmuştur.

13 ya biñ lah̄za ya biñ dem diger gün aḥvāl-ı ‘ālem

[095 b]

- 01 ve bir lah̄za niżām üzre қalmaz ve baǵlı işlerden
 02 daḥı ümīd ḫaṭ‘ eylemek olmaz ‘ākībet bir gün olur ki
 03 küşāde olur niteki ḥudā-yı ‘azze ve celle buyurmuşdur
 04 سُجْنَهُ اللَّهُ بَعْدَ عَسْرَيْنَ ya^c nī allāhü te^c ălā
 05 çetinlikten şoñra қolaylıq һalḳ etmişdür ba^c de zamān-ı
 06 yesirde efrāsiyāb ile menuçehrüñ mā-beyinlerinde şulḥ
 07 vāki‘ olub menuçehr tarlıkdan һalāş
 08 olub mütemekkin pestir-i istirāhat oldukça bu beyiti dimiş
 09 kīt‘ a āsmān şādī ve anda zīrdür görmez misin
 10 niçe alçak yüksek ve yüksekler alçak etmedi çekme
 11 ġam ki kār beste-i ‘ākībet bulur güşād niçe tarlık
 12 vüs‘ ate irdüğini bilmez misin nūşirevāna su^c ăl
 13 eylediler ki ne şey başdur ki cāni şaklaya didi dīn

[096 a]

- 01 didiler ne sipāh-ı қavīdür didi dād keykrāvus
 02 dimiški bir kimse her-çend dānā ola anuñla bir kimse olmaya
 03 ki eyüyi kemi bile fikr ide şol uçar қuşa beñzer ki
 04 her nekādar uçmaƙ istese uçamaya naẓm gerçi dāniş
 05 һańdan mevhübür līk ehlinden iṣitmek hūbdur
 06 böyle dimiş şāhib-i ‘aḱl-dirāz rehnümūnsuz kimse
 07 olmaz ber-niyāz tāzīyān bu meşeli maḥall-terde olmuşlar ki

08 كِيفَ بِطَيِّرِ مَقْصُصِ الْجَنَاحِ ya^c nī қanadı

- 09 kesik қuş niçe ucsun dimekdür mü ’ebbez
 10 dimiški ādem nekadar zīrek-ter ola dānālar tercübe-kār-ı
 11 rūzgārdur ardeşir ki pādişāhān-ı

12 կումա-ի մեշուրլար դմիշի կաշան բի կոմս
13 սա[‘]ած-ի մուսա[‘] ած ս իկբալի մո[‘] ավենտ իդենուն

[096 b]

01 րայի[‘] և ճանաւութեայ սալս անոն ազաչ
02 կիֆայետ-ի[‘] ակլի հալկոն գօզին բյու գօրինուր
03 ամմա[‘] կաշանկ րուզգար մովաֆակատ և տահ մորաֆակատ
04 էտմեյ հեր հեր կածար այ սիք իդ սեմեր բեդ-տեր հաշիլ օլա
05 բեյտ բախտ բեդ նիշ հոներլ էտս այբ օլուր
06 վելի նիկ-բախտոն չեշմ-ի հալկա չիշտ զիբալար գելուր
07 սինդբադ հակիմ դիր կի կաշան զիյան իրիշմէ իստէս
08 իշամոն յանանդ ֆա[‘] իդ յու շուրետ բացլամազ և կաշան
09 սա[‘] ած յուզին պերդ-ի զեվալ չեկ հեր նէկած այսէր
10 սիք իդիւ սոյլեմիշ օլա չիշտ-տեր սոյլեմիշ օլա
11 և հեր նէ շեյ մուհկեմ-տեր դուտ տիզ բերբադ օլա և կաշան րուզգար
12 յար ս տահ մեծ-կար օլա հեր նէ կի դիլինդ
13 չարի օլա հալկոն յար և ֆա[‘] իդ-դար օլա նազմ

[097 a]

01 կիմ իրիշմէ իստէս մեշէկկատ ազաչ սօզի
02 իլ իր զահմէտ նեդենլու իշլէս բեդ-ֆի[‘] օլուր
03 հյու կիմոն կիմ յար օլա բախտ ս դևլետ ֆենահսրէվ
04 դիր կի հեր կի կենդուի դոստ դուտ գերէդէր կի ընահծան
05 պերհիզ էյլեյ հեր կի ֆերզենդին դոստ
06 դուտ գայրիլարոն ֆերզենդին մերհամէտ էյլեյ հեր կիմկի
07 հոներ իստէյ գերէդէր կերիմլ ս շօհբէտ էյլեյ
08 պարսիան դմիշլէրկ կոմլ հոներլոն բաս բի-չամա[‘]
09 օլմակդէր ս կոմլ այ սուրոն բաս ընահլարծ
10 պերհիզ օլմակդէր ս կոմլ կերէմլոն բաս մերծում-ազար
11 օլմակդէր հյուսրէվ դիր կի հեր կոմս կի բախլա մեյլ իդ

12 yaramazlık ani ‘akıbet-i berbād ider ve her kimse ki hākka
 13 yardım ide bende āzād ider ve her kim ki kendü ‘aybını
 [097 b]

01 tatmaya hemiše ma‘yūb ola ḥakīm dir ki işler lāyik
 02 olan pirlerdür niçünki civānlar tīz ve ḥafīfdür¹¹⁶ ve cümle
 03 ḥaṭā ise ‘acele ve ḥiffetden zāhir olur bu sebebden

04 peygamber şalla’llāhū ‘aleyhi ve sellem buyurmuşdur **البركatum كلام**

05 **حَكَمْ** ya‘nī bir bereket sizün büyüklerünüz iledür bu ḥadīṣ-i
 06 şerīfde büyükden murād iḥtiyār ve mesnūndur ve pīrligüñ
 07 şerefindendür ki peygamber şalla’llāhū ‘aleyhi ve selleme ve vahiy civā
 08 nlıkda¹¹⁷ nāzil olmadı ta ḥadd-i erba‘ın tamām olmayınca
 09 eflaṭun dir ki her kimse ki kendü büyük
 10 görine ḥalķuñ gözinde ḥar u ḥakīrdir ve güneşden
 11 ḳaranlık gelmediği gibi bi-ḥayādan dahı dostlık gelmez
 12 ve ‘aselden acılık gelmediği gibi fütüvvvet ü kerem şāhiblerinden
 13 bi-ḥayālik gelmez dārā dir ki ḥardan bār u ṣimār gelmediği

[098 a]

01 gibi bi-ḥired ve bi-ehliyyet ādemdan hüner gelmez
 02 ḥikāyet hüccāc yūsuf bir kimseyi ‘ırāk tāhiyelerinden
 03 bir tāhiyeye ‘amele götürdü ki ol şāhıs ol ‘amelüñ
 04 ehli degil idi bir gün ẓulm olmuşlara münādī
 05 itdürdi ki ḥācet şāhibleri geleler ẓulmlerin def^f
 06 ve ḥayfların ahz idüb ‘adl eyleye bir mashara içeri
 07 girüb ve müteżallimlerün yerine oturub epsem oldu
 08 bir ḳapucı gelüb ḥācetuñ nedür söyle didükde

حقیقله

¹¹⁶ şeklinde yazılan kelime metin bağlamından hareketle “ḥafīfdür” olarak okunmuştur.

¹¹⁷ civānlıkda

09 mashara bir ayağın uzadup ayağum yalındur bir çarık
 10 isterüm didi bu hezel biri degildür diyü āzār
 11 itdüklerinde mashara eytdi ki ben bilürdümki siz
 12 didüğüñüz idici degilsiz ‘arżum ancak tecrübe
 13 idi diyüb қalķub gitdi қažiyye hüccācuñ

[098 b]

01 sem‘ ine lāhiķ olub ol ‘āmili ma‘ zūl idüb
 02 āhiri götürdü çün kār nā-ehle sipāriş
 03 ola masħaralar masħaralığa alub ‘akibet-i kār nedāmet-i
 04 encām olur nażm ne ḥoşça söylemişler ehl-i
 05 dāniş gerekdür ehline virile her iş ki nā-ehl
 06 işi encāma iletmez virilse ehle çekilmese teşevvüş
 07 baṭlamyus dir ki her kimse ki bed fikr ide ol kimse
 08 ol bed fikrden emīn olmak gerekmez ki nekadar ol
 09 bed fikri göñlinde pinhān duṭa anuñ eṣeri elbetde
 10 ẓāhir olur beyt nedeñlü dilde bed fikr
 11 olsa pinhān olur ol murāduñ alnında nūmāyān
 12 ḥakīm-i hind dir ki her ol kimsenüñ ögidin işleyicek
 13 işi ola ve ol göñlinde ġayrı ide her giz ol

[099 a]

01 ol tamām olmaya zīrā ḥānında nekadar üstād
 02 ola eliyle bir maķāmda sāz çalub ve diliyle āhir
 03 bir maķāmda bir şey’ okuyamaz batlamyus dāna dir ki
 04 bir iş ki muḥāl ola işlememek işlemekden yegdür
 05 anı işlemekde beyhūde renc çekmeye ki eger işleye pişmānlık
 06 çeke bir ḥakīmden şordilar ki қanķı ḥakdur ki
 07 ḥalqa cirkindür gerekmez didi ki kişi kendüyi
 08 ögmekdür eger istiħkač ile dahi olursa ve қanķı

09   'adldür ki ȝulm getüre didi acı söz ile
 10   cevâb virmek ardeşir dir ki sitem etmek degnek
 11   urmakdan artikdur ölüm ȝorkuðan eyüdür
 12   anınçün ki her kimüñ ki ȝorkuðı ola hergiz ȝamsuz olmayub
 13   bir dem şâd olmaya naȝm açılıb olur mi

[099 b]

01   anuñ göñli şâd ki ȝorkuðan olmaya râhat fevâd
 02   acılıkla dirilmeden yeg aña öle ȝurtula ola
 03   ȝamdan ȝazâd ȝâkimân dimişler ki dîni devletüne hisâr
 04   eyle ki ' ömr azdur ve niteki eyü eyle ki ' akıbet düshvârdur
 05   buzurcmihr dimiþki her kim ki hayâ gömlegini giye anuñ
 06   'aybları şaklu olur her kimki dilini şaklaya
 07   başını şaklamiş ola zîrâ ki yaramaz dil sebeb-i helâkdur
 08   ishâk cevpâri dir ki nazm zamâne pend-i müslim
 09   virüb didi ki baña zamâneye eyü baþ kim kamu işi
 10   penddür gözüñle dilüni şakla dilini nigâh u bed-gûdan
 11   ziyâni olmayanuñ baþlu pâyidür bendedür hâtime
 12   keyfiyyet-i ahvâl-i dünya ve metâc-i dünyaya ȝaris olmaðuñ
 13   mužirreti beyânindadur çâlib-i dünyâ ve tâlib-i âhiri olanlara

[100 a]

01   degildür ki ' ömr-i ' azîz her nedeñlü dirâz
 02   olsa âhîrligla ri' âyet ü zindegânîlik neðadar pâyidâr
 03   olsa ' akıbet nâ-pâyidârlık ile fenâ 'iyyet bulur ve
 04   hâşıl-i metâc kesret-i emvâl zehârif-i dünyâ dest-i
 05   'âriyyeden ihrâc ve yedd-i digerâta vedîc a kîlinub
 06   ser-encâm-i kâr nedâmet u hasret u pişmânlık u hasret
 07   u hasâretden ȝayı nesne degildür ve bu dünyâya şarf
 08   olan himmet-i külliñüñ netîcesi iksâr-i hemm ü ȝam u hûzn
 09   ü elemden ȝayı degildür bu sebebden peygamber şalla'llâhü

الرغبة في الدنيا يكثـر

10 'aleyhi ve sellem buyurmuş ki **الهم والحزن**
 11 ya' nī rağbet-i dünyā hemm ü hüzni ço
 12 galdur¹¹⁸ niçün ki hūṭām-ı memerre-i dünyāyı ol kimse
 13 götürür ki bu cihānda mālını ḥayrāt u ḥasenāta

[100 b]

01 şarf etmiş ola nażm dimiş ehl-i 'aql u dāniş
 02 cümle dānā-yı cihān nite geldüñ pā-yı bürehne bir kuri
 03 tenle hemān yine öyle gidisersin aç gözüñ olma
 04 ġufūl ṭatlu ṭatlu yiyyü giyü it 'atā kılma nihān
 05 bu cihān bir yol üzre bir kūrılmış köpridür
 06 kim gelen giçer giçen gelmez gerüye bil hemān ḥikāyet
 07 olınur ki menucehri efrāsiyāb ṭabaristānda türkler
 08 ile hisār idüb şulh olduḳdarındanşoñra leşkeri
 09 içün hūṭbe idüb eṣnā-yı hūṭbede didi kim
 10 abā vüecdādumuz giçüb bir cihānda kalmışız ve bize de
 11 çāre yokdur elbetde bizde ardalarınca gitmelüyük
 12 niçunki babalarumuz bize ağacuñ köki gibi idi ve biz
 13 anlara ağacuñ budağı gibiyüz kaçan kök ḳal' ola budaḳ

[101 a]

01 ḳalmaḳ iḥtimāli yokdur elbetde biz de anlaruñ ardınca
 02 gitmek gereküz ki bu dünyā bir sefer-gāhdur ve ādemler yüklerin
 03 dutub sefere gidicilerdür ve her ne ki atlar ile biledür
 04 cümle 'arabadur ve 'araba ise bu dünyāda ḳalsala
 05 gerekdir hūkemā dimişler ki dünyālar gül şüküfte gibidür ki
 06 eṭrāf-ı miyānı hār ile hūşūr ve bir şeker gibidür ki
 07 şabr ile maḥmūz ve bir deryā-yı ber-güher gibidür ki

---

¹¹⁸ cogaldur.

08 hevā ile andan baylık hāşıl olur¹¹⁹ hiç kimse andan
 09 āsānlıglā murād üzre murād bulmayub derviş ü
 10 ġanī ihtiyyācı ġamından ġalāş u necāt bulmamışdur
 11 beyt dünyede yok bir kişi ġamdan āzād şād
 12 görürseñde anı şanma şād eflaṭun dimiş ki
 13 cihānuň şeker ile karışık zehirlü yiceklerin çok

[101 b]

01 yimegin ki çün tenekkürde perākende evvelā cāni ṭaşra
 02 getürür beyt bu cihān şūr-āba beñzer ger anā kılsaň
 03 nażar aña artik¹²⁰ teşne olanlar anı artik içér
 04 batlamyus dimiški saňa yigin düşmanlardan yigin
 05 düşmen hırşdurki sā'ir düşmen yigin olsa ķaçub
 06 ķurtulmaķ olur veýā amān ṭaleb idüb emiñ
 07 olmaķ olur veýā māl virüb def etmek olur
 08 ammā hırş ki ġālib ola andan ķaçmak mümkün degildür
 09 zīrā nefsuñdedür her ķanda gidersen biledür
 10 amān dilesen dahı bed-ter dilir olur māl virmek
 11 dahı ziyāde ister doymaz 'ākıbet helāk ider
 12 beyt dost düşmenden ġulāşa niçe yüzden çāre
 13 çok hırşdan ķurtulmaǵa hiç vechle bir çāre

[102 a]

01 yok batlamyus ḥakīm dimiški bu cihān bir pādişāhdur
 02 ki bir kimseye bir şey bağışlamaz ve bir kimseyi dost
 03 dutmaz ve eger anı medh idesin medħden
 04 ve zemm idesin zemmden pākı yokdur bī-ħaġ virür
 05 ve bī-günāh alur ber-ġaddār bed-girdārdur nażm seninle

اولع

¹¹⁹ şeklinde yazılan kelime metin bağlamından hareketle “olur” şeklinde okunmuştur.

اونق

¹²⁰ şeklinde yazılan kelime metin bağlamından hareketle “artık” şeklinde okunmuştur.

06 gelmeyüb ger kemlik ide bu fenā dünyā nidesin
 07 kemliginden kime varub idesin şekvā sen anı istemezsin
 08 cevr ide ol böyle gelmişdür pesendide
 09 degildür ‘ākıl andan eyler istiğnā murāduñca niçün
 10 devr eylemez bilmezmisin ol da diler kendü murādınca
 11 ide bir devr-i bī-hem-tā keykrāvus dānā dimişki
 12 neşadar bu dünyāda çok қalsağ ve dünyayı ābādān
 13 eylesek āhir-kār ölüm tenümüzi virān ider eger

[102 b]

01 biñ yıl anı arasaz bulamasuz ve andan bir vechle
 02 behre-mend olmazuz ol yerinde қalur biz giderüz
 03 ve ol nesneyi ki biz andan āb-ı zülāl sayaruz ol tuzlu
 04 şudur nażm hāk-ı şūr-ı dest-i şâhrāyı dil-i leb-i
 05 teşneye gösterür şems-i felek mānende-i āb-ı zülāl
 06 cüst u cūyına sekr dib sū-be-sū ‘atşān
 07 ider bulmayub nām u nişānı ābdan artar melāl
 08 her gorinen reng-i sevdayı degildür misk-nāk
 09 gösterür reng-i siyāh hem dūd-ı çarh bī-misāl
 10 ‘akla ve fikre dimāğa ve gümāna geldiği güne gerdiş
 11 eylemez devrān bir serkeşte һäl eflaṭun dimişki
 12 dört şey kişiyi dört şey'e ırışdırır
 13 şabr dost edinmege ve çalışmak işine

[103 a]

01 ve zühd perhize ve қanā‘ at bayliga қit‘ a kimki
 02 oldı cihānda dil-i қāni‘ zaḥmeti anda olmadı
 03 lāmi‘ oldı ol māl-ı қarūnī cāmi‘ ne bulursa
 04 girü degil tāmi‘ چىنۇن دىمىشلىرى ol nesneyi ki
 05 ol cihāndan getürmemiş olasın ol ümīdde
 06 olma ki bu cihāndan gidende hayrāt u hasenāt veýā

07 haṭī'at u seyyī'ātdan ġayrı bir nesne bile götüresin
 08 ve her ne ki bu cihānda ḥazanmışsin ol senüñ
 09 degil yerinde kalsa gerek şī'r her şey ki cihāna
 10 getürmemiş olasın niçe idesin gidende götür
 11 megin¹²¹ fikrini her neki var elinde āriyet-i ġayrdur
 12 sen gidicek āhire ḫalub ider şükrimi ḥakīm-i dānā
 13 eydür ki sen ṭaleb idersin ḫanā'at ile bay

[103 b]

01 olasın ve bay ṭaleb ider ki dahı ziyāde bay ola
 02 ammā bay ki ṭama' şāhibi ola ol derviṣdür
 03 ve derviṣden derviṣdür beyt akçesüz derviṣ
 04 ḡanīdür dā'īmā ol ḡanīden kim ola derviṣ-ṭab'
الْتَّيَا لِأَنْصَفِ النَّشَارِبِ

05 ba'zı kümelā dimişler ki لَا تَنْقِعُ عَلَى الصَّاحِبِ
 06 ya' nī dūnyā şevārib içinde
 07 şāfi olmaz ve bāki ḫalmaz eflaṭun
 08 dimiški dūnyā deryā misāldür ki anı giçmek muḥāṭaradur ve
 09 içinde olmaş şāfi bīm-i helākdur cihān vefası yok
 10 bir bī-vefādur ki va' desine ümīd-vār olmaş olmaz dā'īmā
 11 işi ḡadr u nā-ḥaḳ olub 'ākili derviṣ nā-dānī ḡanī
 12 eyler ḥikāyet iderler ki sokrat hakīm ḫalķdan
 13 'uzlet idüb bir mağarada cay-gāh idinmiş idi

[104 a]

01 ol zamānda ol memleketüñ pādişāhi ḥasta olub
 02 vezīri sokraṭa şākirdlik etmişidi vezīr
 03 sokraṭa bir kimse götürdü ki getüre pādişāha 'ilāc
 04 ide sokraṭ icābet-i da' vet etmeyüb ḫarstide girü
 05 gelüb pādişāh vezīri gönderdi vezīr gidüb

---

¹²¹ götürmegin

06 mağaraya girdükde hak̄imi gördü ki örtisi ile bürinmiş
 07 ve öñinde bir deste giyāh konılmış ta ki anuñ ile orucın
 08 iftar ide vezir pādişāhuñ selāmin irişdürüb
 09 keyfiyyet-i aḥvāli ḡarz itdükde soḳraṭ her sözine
 10 hüccet ile cevāb virdi vezir eytdi hüccet ile
 11 meşgūl olma icābet-i dāvet it ta mu'alece idesin
 12 hak̄im eytdi ben senüñ meliküne hizmet etməgi bilmem
 13 vezir eytdi eger sen benüm pādişāhuma hizmet etmege kādir

[104 b]

01 olayduñ bu giyāhı yimezdüñ soḳraṭ eytdi eger sen bu
 02 giyāhı yimege kādir olayduñ senüñ gibi mahluka hizmet
 03 etmezdüñ şı' r rāh-ı hak̄dan bi'-haber ey bi'-niyāz
 04 hūdāvend ki ey haḳ bilmemiş aylar içre māh-ı tābāndur o kim
 05 kām-ı dünyadan o bir şey almamış bu sebebden peygamber

القَنَاعَةُ مَا لَلَا يَنْفَدُ

06 şalla'llāhü ḡaleyhi ve sellem
 07 diyü buyurmuşdur ya'ni ḫanā at bir dükenmez māldur ki
 08 من فَعَ شَيْعٍ muktedāinca ḫāni' olan ṭok olur
 09 beyt ehl-i ḫāni' ṭok olub olur ḡinā
 10 aġniyā hīrṣ aç ider dāni büzürgān dimişler ki bilgil ki
 11 ekābir-i afāk ki zātlarını lezzet-i dünyadan girü ve ıraq
 12 tutub ziynet-i dünyayı bercayına bırakmışlar idi
 13 cümle dünyayı cem' ü taħṣile kādir idiler zīrā ki

[105 a]

01 añlaruñ kimi ehl-i fażl u dāniş ve erbāb-ı ilm ü biniş
 02 ve mülk ü māl u cāh şahibi ve mülük ve ebnā-yı mülük
 03 idiler ḡacz u bi'-iqtidār ve belāhet ü ḥamākatlarından
 04 degil idi belki dīde-yi tevfīk ve hidāyet-i refīkligiyle
 05 dünya-yı fāninüñ fenā'iyyetin ve ḡubā-yı bākinüñ bekā'iyyetin görüb

06 ve rūzgāra i^c timād olinacağ degil idügin bildükler
 07 çün fenādan göñüllerin kat^c ve bekāya rab^t idüb
 08 dünyādan ā^c rāz u ictināb itdiler nażm hīç
 09 kimse şādkām olmuşmidoğdu bu cihāndan kim olasın
 10 şād sen bir cihetle ^c adlini görmişmidür ehl-i
 11 dāniş kim alasın dād sen baṭlamyus dimiški
 12 şāhib-i hīrş u ṭama^c a dünyā varını virseler yine derviṣdür
 13 ve hīred-mend eger nev-nā ola dünyānuñ cümle varlığı anuñ yanında

[105 b]

01 hīçle hīçdür imdi ehl-i ^c akl u dānişe lāyik
 02 ve lāzim olan budur ki olmiķdarda hīrş u āza yol
 03 virmeyüb anuñ sebebiyle renc-i dünyāyla ^c ömrin eksildüb
 04 ve ḥasr-ı āhiri ile cānını müsteħaġ-ı ^c ażāb etmeye beyt
 05 birine bir zehr düşse niçe olursa cān-güdāz
 06 kişinüñ de ^c ömrin öyle eridür bil hīrş u āz
 07 nitekim peygamber şalla'llāhū ^c aleyhi ve sellem buyurmuşdur **ابن ادم**
 08 **بَلْبُ وَيَغْرِي مِنْهُمْ أَثْنَانَ الْحَصَّ عَلَى الْمَالِ الْحَصَّ**

علي العز ya^c ni ādemoglanın kocaldub kendüsü

10 civān ḳalan iki şeydür biri māla ḥarīş olmak
 11 ve biri ^c ömre ḥarīş olmak bir ḥakīm-i dānāya şordılar ki
 12 dünyā neye beñzer didi bir ruyāya beñzer ki uyuyan
 13 görüb bīdār olduğda bir neşā'sı ḫalmaz ve bir bulūṭ

[106 a]

01 sāyesine beñzer ki bir şey [']üñ üzerinde bir laḥża ḫarār
 02 ṭutmaz dānāyān dimişler ki kişi dünyāya irişüb
 03 ṭutmāk ȝanniyla çalışıub ele getürmek ister bilmez ki teşneler
 04 ruyāsında āb-ı zülāl görüb uyandıkda bir eṣer bulmayub
 05 kendüyi yine teşne bulur nażm sen dilersiñ ki

06 renc ü zaḥmet ile çalışub artık idesin mālī
 07 bākī қala ol māl destüñde öyle degil bu dünyānuñ
 08 hāli hikāyet kaçan nūşirevān-ı ‘ādil dār-ı
 09 bekāya irtihāl itdükde aḥir vaşıyyetinde didi ki
 10 kaçan rūḥum қabż olub ḥużur-ı bāriye götürmege
 11 taşra çıkışasın alnumda yazuñ ol nesneyi ki ilerü
 12 göndürmişsin ol şey saña irișecegine
 13 ümīd-vār ol hiçbir şeyi yoldaşsuz eve қomazlar

[106 b]

01 mükāfâtını bulursın endām-tā eger toDatektir götür
 02 memiş olasın ve zehī bahtlulik ki toDatektir ile gitmiş
 03 olasın ve bu hātimi parmağımdan çıkarın ki aña
 04 yazılmışdur ki allāhdur ki ölmemiş ve ölmez ve girü tā
 05 būtuñ¹²² başına қoyuñ ve tābūtuñ başına yazuñ ki
 06 bu cihān hiçbir şey degildür benüm bu tenüme baķuñ ki
 07 dünyā mālin cem‘ eyledi ve hālatincadur ve girü dünyā içün
 08 ķodi ve cihāni ābādan eyledi ve ‘ākībet-i merk
 09 ānı һarāb eyledi nażm niçe miğnetle yiğduğuñ
 10 māluñ ateşi cānuña şacılmışdur nite қaldı saña
 11 қala ǵayra niçe pek kimselere қalmışdur hikāyet
 12 olinur ki kaçan iskender zülkarneyn cihāndan
 13 naķlı eyledükde tābūt-ı zerrin̄in gūrı kenārina

[107 a]

01 қodıklarında ol ‘aşruñ kübrā vü müşāhīr hükemāsından
 02 kaç kimesneler hāzır bulunub biri didi ki ey iskender
 03 dün sen altunu pinhān iderdüñ bugün seni
 04 pinhān eyledi digeri didi ki һayfā bize ki cihāna

---

¹²² tābūtuñ.

05 gāfil geldik ve anda gāfil-var dirildik ve andan
 06 kerāhiyyet ile mufāraḳat iderüz zinon-ı aşgar
 07 didi ki ḥayfā ki buluṭ sāyesi gibi sāyeñi düşür
 08 dük mülküñde eṣeründe hīçbir eṣer ḫalmadı ve senden
 09 bir kimse dahı ḥayr virmez eflaṭun didi ey
 10 sā^c ī mut^c aşṣib saña ḥizlān-ı āhiret olan şeyi
 11 cem^c idüb arka virdüñ ve yirde Ḥoyub gitdüñ
 12 ve meşekkətin sen çekdüñ ve anuñ ḡazabı saña lāzim
 13 oldu ve ḥalā rāḥat ve menfa^c atın ḡayrılar görir

[107 b]

01 diger ḥakīm didi ki ḡayret gözüyle baķuñ ki ḥāb
 02 ḥiffete niçe başā çıktı ve baǵlu buluṭlar niçe açıldı
 03 ḥakīm-i diger didi ki ey pādiṣāh niçe kimseleri sen
 04 ölmemek için öldürdüñ ve ḥalā hīç bir şey senüñ
 05 ölümüñi def^c etmedi ḥakīm diger de ey iskender
 06 niçe vilāyet ü e᷇alīm senüñ için idi ve ḥalā saña
 07 iki arş yer virildi ḥakīm diger de didi ki ey
 08 pādiṣāh-ı zū-ḥaṣem hīç böyle ā^c vān ve ’l-darrū’l’at
 09 ü esbābsuz sefer etmemiş idüñ ḥeṣim diger de didi ki
 10 ey iskender sen etmege ḫādir idüñ ve ben söylemege ḫādir
 11 degil idüm ve ḥalā ben söylemege ḫādirüm ve sen etmege ḫādir
 12 degilsin diger ḥakīm de didi ki bugüne dek ḥusemāsını
 13 ḥoṣnūd iderler idi ve bugün saña gerekdir ki sen

[108 a]

01 aňları ḥoṣnūd idesin digeri de didi ki hīç
 02 saña yoldaş olmış bir şey^c görmezüm meger senüñ girdā
 03 ruñ¹²³ ola diger ḥakīm didi ki dün senüñ ṭal^c atuñ

---

¹²³ girdāruñ

04 bizim üzerümüze hayatı bahş iderdi bugün saña
 05 bakmak hasteligi muktezidür hakim didi ki bugün
 06 sen sakin olduñ eikalim iżtirāba düşdi müteħarrik
 07 oldılar kīt'a böyle gitdi bu cihandan niçe var
 08 ey cihān nitekim cihandan bir faķir derviš-ter
 09 baħħlu ol kim cihanda aħsen a' malden gešt-zār-ı
 10 āħiretde ekmiş ola bış-ter pes bu dūnyā ve mā-fi-hānuñ
 11 kimseye devām u șebati olmayub ve bir kimse rahatlik ve şadlik
 12 görmeyüb bir köpri müşabhesindedür ki ħalq bir tarafından
 13 gelüb ve bir tarafa 'ubur idüb gider ve 'uburında

[108 b]

01 daħi bir tācir kendü vilāyetinden āħir diyāra ticārete gidüb
 02 meta' n fürūħt u ħarid idūn yine kendü vilāyetine ve ħānesine
 03 'avdet idüb gitmege niçe 'acele ider ise insān
 04 daħi vaṭan-ı aşliyyesi olan dār-ı bekāya gitmege öyle 'acele
 05 ile sa' ydadur lākin bir bu sa' ydur ki her insān ol sa' ydan
 06 ħaber-dār olmayub köprinüñ öte başını daħi irak ȝann
 07 ide ide giderek vakıt-ı mevtde köprinüñ öte başını
 08 görüb giçmek istedükde 'ummāl-i rāhdārān esbāb-ı
 09 dünyeviyeden mālik olduğın biraķdurub nehy-i dest
 10 yollayub giçüb sarāy-ı bākiye irdükde dār-ı dūnyāda
 11 a' māl-ı ħališe ve ef āl-i şalihe ve ħayrāt u ħasenātdan
 12 gešt-zār-ı āħiretde zirāt itdügi var ise
 13 anuñ ile mutemetti' ve muħalleed olub cennet-i na' īmde istirāħat

[109 a]

01 bulur 'aksī ise mute' azzab ve nār-ı dūzeħħde yanaraħ
 02 herkes a' māl u ef āline göre sezālarinca cezā vü mükāfāt
 03 bulur ħükemā dimişler ki kīt'a dört şey bu dünyede
 04 aşl-ı menāfi' dür ve māl degmez evvel bir devirde vaqtā kim

05 ire pâyâna hâl-i sağlık mevt acısına haclet-i
 06 ‘azle ‘amel-i cûrm şerm-i nedeme degmez hem ‘atâ zül su’âl
 07 pes ‘aklı başında fikri tâhsîl-i zâhire-i âhiret
 08 işinde olan insân şâhibü'l-insâna lâzım u lâyîk olan budur ki
 09 bu köpri müşâbehesinde mahall-i ‘ubûr
 10 olan misâfirhânedede kaç günlik göçici bir mihmân
 11 olduğın hemîse dîde-i hâkîkatle müşâhede idüb
 12 bu yitik mazmûni ki naâzîm dört şey'e ki mübtelâdur
 13 hîrşla cümle bu hâlk biri ekl ü şurb u ‘avret

[109 b]

01 birisi câmedurluk ahirine cümlenüñ kılsak
 02 hâkîkatle naâzîr biri pişmânlık biri dûs
 03 ve biri bevl u hârkâdur dâ ‘imâ yâd-i daşt idüb
 04 bu makûle-i telezzüzât-i mekruhe ve menfûre ile ‘udvân-ı
 05 dünyâ düşmen-i ‘ukbâ olan nefş-i bed-hâhuñ arzu
 06 sîn vîrmege mürtekib ma‘âşî ve günâh olmayub hârâma
 07 cûr’et ü iķdâm¹²⁴ eyleyüb mümkün olan mertebe-i
 08 zühd ü taķvâya muķayyed ve dâr-ı dünyâ-yı fenâda azacık
 09 ‘ayşile ta‘ayyûşे ķanâ‘at idüb kesb-i sa‘âdet
 10 zâhire-i âhiret ile taķayyud etmegi mühim görüb misâfirler
 11 seferden niçe fâ ‘ide-i celîle ve menâfi‘-i cemîle ile vilâyetine
 12 ve hânesine gidüb tenâ‘um-ı gûnâgûn ile pister-i istirâhatda
 13 niçe huzûr ider ise kişi dahî âhirete öyle

[110 a]

01 fâ ‘ide-i keşîre-i celîle ile gidüb istirâhat ide
 02 huzûr-ı sermedi bulmağa¹²⁵ sa‘y etmek gerekdir

¹²⁴ ایکدام

şeklinde yazılan kelime metin bağlamından hareketle “iķdâm” olarak okunmuştur.

¹²⁵ بولعه مسعي

şeklinde yazılan kelime metin bağlamından hareketle “bulmağı” olarak okunmuştur.

03 lâyîkmi bu dünyâya göñül bende ide ' âkil yek
 04 rûz ola mihmâni ve yekrûz ola râhil-dil virmek
 05 aña olmuş ola naşş ile münhi meyl etmez olan

06 naşş u ehlâdis ile ' âmil **اللَّهُمَّ أَعْلَمُنَا**

07 **مَشْغُولُنَّ بِذِكْرِكَ فَأَنْسَيْنَا بِكَ مُسْتَوْجِيزِنَ**

08 **مِنْ عَبْرِكَ غَانِمًا جَيَنَ لَكَ فِي نَاءِ الْلَّيْلِ مَاطِرَافَ**

09 **النَّهَارُ مُبْغِضِينَ لِلْدُنْيَا مُحِبِّينَ لِلأَغْرِفَةِ مُشَنَّا**

10 **قَبْنَ إِلَى لِقَائِكَ مُتَوَجِّهِينَ إِلَيْكَ تَقْتَلُونَا رَزْفَنَا**

11 **عَبِيشًا بِلَامَلَادِ وَرَبِّنَا بِلَاهَوَاءِ وَعَمَلَادِ بِلَاهِيَاءِ**

12 **وَنَعْفُوا بِلَاحِسَابٍ هَوَاجِنَةً بِلَاعِنَابٍ**

13 **رُؤَيَةٌ بِلَاهِيَاءِ هَوَعَافِيَةٌ فِي التَّقْسِ وَسَلَفَةٌ**

[110b]

01 **فِي الدِّينِ وَبِرْكَةٌ فِي الدُّنْيَا وَسَعَادَةٌ فِي الْأَغْرِفَةِ**

02 **وَرَبَّنَا أَتَنَا مَا وَعَدْنَا عَلَى مُرْسِلِكَ وَلَا خَيَّنَنَا يَوْمَ**

03 **نِسْمَشَ الرَّخْرَخِ الرَّحْمَنِ**

04 **حَافِظُو عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلُوةُ الْوُسْطَى**

05 **وَقُوْمُوا لِلَّهِ فَإِنَّمَا قَلَّ أَيُّؤْدُهُ حَفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ**

الْعَظِيمُ • فَالصَّالِحَاتُ فَانِتَاتُ حَافِظَاتُ
06

لِلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ • وَاحْفَظُوا أُمَانَكُمْ وَرِسْلُ
07

عَلَيْكُمْ حَفْظَةً فَمَا أَمْرَسْنَاكُمْ عَلَيْهِمْ حَفِظًا
08

وَكَلَّرَبَانِيَنَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا اسْخَفَطُوا مِنْ كِتابِ اللَّهِ
09

وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءٍ وَحَفَظُوا وَهُمْ عَلَى صَلَوةِ قَمْ
10

| إِيمَانًا فِي طُونَ • وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِظٍ • وَمَا جَعَلْنَاكُمْ
11

[111 a]

عَلَيْهِمْ حَفِظًا • وَالْمَا فِطُونَ لِحُدُفِ دِالِلَهِ
01

وَبَشِيرُ الْمُرْمِنَ • إِنَّ رَبَّنِي عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِظٌ
02

• وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِظٍ • وَإِنَّا لَهُ لَمَا فِطُونَ
03

إِنِّي حَفِظُ عَلِيمٌ • وَإِنَّا لَهُ لَمَا فِطُونَ • فَإِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ
04

حَافِظًا • وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ • وَيَحْفَظُ أَخَانَا
05

وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ • لَهُ مُعَقِّباتٌ مِنْ بَيْنِ
06

يَدِيهِ وَمِنْ خَلْفِهِ يَحْفَظُونَهُ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ • إِنَّا
07

مَنْ نَزَّلَنَا الْذِكْرَ • وَإِنَّا لَهُ لَمَا فِطُونَ • وَجَفَّنَا
08

- 09 هَمَنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَّجِيمٌ • وَجَعَلْنَا الْمَاءَ نَهَادِ
 10 سَقْفًا حَفَاظَةً • وَكُلَّا لَهُمْ حَافِظِينَ • وَالَّذِينَ
 11 هُمْ لِغُرْبِ جَهَنَّمْ حَافِظُونَ • وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى
 12 صَلَوةِ رَبِّهِمْ يَحْفَظُونَ • وَكُلَّا يَحْفَظُونَ فِي جَهَنَّمْ
 13 وَيَحْفَظُنَّ وَرْبَجَهَنَّمَ • وَالْمَاءِ حَافِظِينَ فِي جَهَنَّمْ
 [111 b]
 01 وَالْحَافِظَاتِ • وَرَبِّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَفِظٌ •
 02 وَحَفِظَ مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَارِدٍ • وَحَفِظَ أَدَالَكَ
 03 تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ أُولَيَاءُ اللَّهِ حَفِظٌ
 04 عَلَيْهِمْ • وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ حَفِظًا وَعِنْدَنَا
 05 كِتَابٌ حَفِظٌ • هَذَا مَا قُوْدُونَ كُلُّ أَقَابٍ
 06 حَفِظٌ • وَالَّذِينَ هُمْ لِغُرْبِ جَهَنَّمْ حَافِظُونَ •
 07 وَالَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَوةِ رَبِّهِمْ يَحْفَظُونَ • وَإِنَّ عَلَيْكُمْ
 08 حَافِظِينَ • وَمَا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَافِظِينَ • وَاللَّهُ
 09 مِنْ وَرَأْيِهِمْ حُجَّيْطٌ كَبِيلٌ هُوَ قُرْآنٌ بَحِيدٌ فِي لَوْجٍ

- 10 حَفْظٌ إِن كُلُّ نَفْسٍ لَا عَلَيْهَا حَافِظٌ هُنَّا نَعْمَلُ
 الحَفِظُ لِلَّهِ هُنَّا نَعْمَلُ الْقَادِرُ لِلَّهِ هُنَّا نَعْمَلُ
- 11 الْقَادِرُ وَهُنَّا نَعْمَلُ
- 12 الْقَادِرُ وَهُنَّا نَعْمَلُ her kim dilerse ^cilm-i ķurān hifz
- 13 eyleye işitdüğin unutmaya bu du^c āyi her gün oğumağa
 [112a]
- 01 meşgül ola allâh emriyle zihni iclâ du^c ā budur
- 02 بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَامَنَ لَهُ الْجُودُ وَالْكَرَمُ
- 03 وَيَامَنَ يُغْضِلُهُ يَسِّدُ الْأُمَمَ وَيَأْكُشِفُ الصُّورَ
- 04 وَاهْمَمَ وَيَامَنَ لَهُ الْبَيْتُ وَالْحَرَامُ يَامَنُ خَلْقَ
- 05 الْوَعْ وَالْقَلْمَ وَيَامَنَ رَازِقُ الْعَرَبِ وَالْعَجمِ
- 06 وَيَا فَابِلُ التَّقَبَّهِ وَالنِّدَمِ اشْتَخَ صَدَهِ بِالْفَنِ
- 07 وَفَهْمَتِي تَأْوِيلُ الْقُرْآنِ وَارْزَقْتِي عِلْمًا تَأْفِعًا
- 08 وَكَرْمًا فِي بِالْفَهْمِ وَالْحِفْظِ بِالْحَسْنَى يَا قَيْمَرْ
- 09 يَا ذَانَ الْجَلَلِ لِلْأَكْرَمِ يَرْجِعِكَ بِالْأَرْحَمِ الْأَرْجَى
- 10 sene 1179 muharremüñ on sekizinci
- 11 taħrīr olnmışdur

DİZİN İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

Metinde yer alan kelime ve kelime grupları varak, sayfa ve satır numarası ile alfabetik olarak sıralanmıştır.

‘**akılsuzluk**’ (ar.+tr.)

‘a.+ ları 040b/01

[=1]

Eserde çevriyazıyla aktarılmayan Arapça alıntı, hadis ve ayetler dizine alınmamıştır.

Terkipler terkibi oluşturan ilk kelime madde başı kabul edilerek verilmiştir.

Gramatik dizin verilmiştir, kelimelerin anlamları verilmemiş ancak kelimelerin ait oldukları dil madde başından hemen sonra parantez içinde ifade edilmiştir. Birden fazla dile ait biçimbirimlerle kurulan kelimeler için bu diller + işaretiyile birleştirilerek yazılmıştır.

Madde başının metinde kaç kez geçtiği köşeli parantez içinde işaretlenmiştir.

Ad soylu sözcüklerden sonra “+” fiil soylu sözcüklerden sonra “-“ işaretini kullanılmıştır.

Metinde yer alan kişilere ait adlar Kişiler Dizini başlığı altında verilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DİZİN

āb (fa.)		‘acelet (ar.)	
ā.-i zülāl 102b/03, 106a/04, 102b/05		‘a. 029a/01 [=1]	
ā.+ dan 102b/07 [=4]		acı (tr.)	
abā (ar.)		a. 070b/05, 099a/09 a.+ dır 070b/08 a.+ şına 109a/05 a.+ şından 011b/13 [=5]	
a. 100b/10 a.+ dan 106b/08 [=2]		acılık (tr.)	
ābād (ar.)		a. 097b/12 a.+ i [acılığı] 070b/01 a.+ in [acılığın] 070b/04 a.+ ina[acılığına] 070b/01 a.+ la 099b/02 a.+ lardan 037b/01 [=6]	
ā. 028a/03 [=1]		‘acıl (ar.)	
abādān (fa.)		‘ā. 047a/13 [=1]	
a. 045b/05 a. eylesek 102a/12 [=2]		‘aciz (ar.)	
‘abd (ar.)		‘ā. 020a/06, 084b/09 [=2]	
‘a. 070a/13 ‘a.+ e 007b/11 ‘a.+ i 070a/12 [=3]		‘acz (ar.)	
ab-dār (fa.)		‘a. 014a/08, 084b/03, 105a/03 ‘a. 054a/09 [=4]	
a.+ a 028b/10 [=1]		aç – (tr.)	
‘abide (ar.)		a.- an 022b/01 a.- ilub 099a/13 a.- sa 019b/10 a.-ub 020b/05, 047b/03, 075b/03, 088a/10 [=7]	
‘a. 031b/07 [=1]		aç (tr.)	
‘aca’ib (ar.)		a. 068a/09, 100b/03, 104b/10 [=3]	
‘a. 020a/02 [=1]		açıl - (tr.)	
‘aceb (ar.)		a.- dı 107b/02 [=1]	
‘a. 067b/09, 081b/10, 091b/08, 092b/10 [=			
‘acele (ar.)			
‘a. 012b/09, 097b/03, 108b/04 ‘a. etmemek 047b/08 ‘a. eyleye 064a/10 ‘a. ider 108b/03 [=6]			

açılık (tr.)	‘adāve (ar.)
a. 015b/07 [=1]	‘a. 012a/11 [=1]
‘add (ar.)	‘adāvet (ar.)
‘a. eyleye 070a/08 ‘a. idüb 052b/04, 081a/06, 093a/05 [=4]	‘a. 063b/03 ‘a.+ dür 071a/04 ‘a. eyleye 059a/08 [=4]
a‘dā (ar.)	‘adel (ar.)
a. 028a/07 a. 059a/09 a. 034a/08 a. 032b/01 a. 033b/12 a.-yı dünyā 006a/07 [=6]	‘a. 029a/07 [=1]
ādāb (ar.)	ādem (ar.)
a. 077b/10, 079b/10 a.-ı hizmet 050b/07 a.-ı 072a/09 a.-ı sābık 078a/09 a.-ı vüzerādan 070b/12 a.+ uñ 064a/13 [=7]	a. 008b/10, 020b/04, 034b/13, 057b/12, 059a/06, 066a/01, 066a/09, 066b/09, 077a/11, 089b/01 a. 065a/10 a.-i ahīre 058b/12 a.+ dür 029a/07 a.+ e 055a/01, 073a/04 a.+ i 061a/12, 065b/08 a.-i ḫarīb 071a/10 a.+ üñ 019a/11, 066a/13 [=19]
a‘dād (ar.)	‘adēm (ar.)
a.+ ı 042a/06 [=1]	‘a.-i itā‘at 065b/01 [=1]
‘adālet (ar.)	ādemiyān (ar.)
‘a.+ de 077a/06 ‘a.+ i 105a/10 [=2]	a.-ı etnāk 041b/12 [=1]
adamlık (ar.)	ādemoğlan (ar.+tr.)
a.+ 008b/06 [=1]	a.+ in 105b/09 [=1]
ādem (ar.)	‘ādet (ar.)
a. 096a/10 a.+ a 018a/08, 018a/09 a.+ dan 098a/01 a.+ lar 052b/01, 076b/08, 101a/02 a.+ laruñdan 042b/09 a.+ lılk 008b/06 [=9]	‘ā. 045b/05 ‘ā.+ i 086b/04 [=2]
‘ādil (ar.)	‘ā. 035a/12 ‘ā. 046b/01, 106a/08 ‘ā.+ dir 039a/01 ‘ā.+ e 044a/05, 046a/10, 047b/01, 048b/02

- ‘ā.+ e 048b/05
   ‘ā. olan 046b/10
     [=10]
 ‘**ādil-tab**’ (fa.)
   ‘ā. 040a/12
     [=1]
 ‘**adīmū'l-miṣl**’ (ar.)
   ‘a.- 007b/05
     [=1]
 ‘**adl** (ar.)
   ‘a. 003a/07, 028a/02, 038a/11,
     038b/06, 039b/05, 044b/02,
     044b/07, 045a/01, 046b/03,
     046b/06, 046b/12, 047a/03,
     048a/06, 050b/03, 079b/05,
     088a/09
     ‘a.-i ayīn 002a/12
     ‘a.+i 038b/10. 045b/07
     ‘a.+ dür 099a/09
     ‘a. eylemek 049b/03
     ‘a. eyleye 040b/12, 098a/06
     ‘a.+ i 046b/07, 055a/10
     ‘a. idersen 047a/04
     ‘a.+ üm 048b/01
     ‘a.+ inüñ 038b/07
     [=28]
- āfāk** (ar.)
   a. 104b/11
- āfāt** (ar.)
   a.+ dan 049b/01
     [=1]
- āferīde** (ar.)
   ā. 040b/07
     [=1]
- āfet** (ar.)
   ā. 024b/03, 092a/07
   a.-i devlet 029a/02
     [=3]
- āfitāb** (ar.)
   a. 039b/11
   a.+ a 047b/10
   ā.-i devleti 003a/08
   ā.-i ikbāle 004b/12
- ā.-i sa‘ādeti 042b/12
     [=5]
 ‘**āfiyet-yāb**’ (ar.)
   ‘ā. ola 068b/01
     [=1]
 ‘**afiyet**’ (ar.)
   ‘a. 029b/10
   ‘a.+ e 032a/06
     [=2]
 ‘**afv**’ (ar.)
   ‘a. 027a/12, 050a/13
   ‘a.-i günahkārān 033a/10
   ‘a.+ dur 023a/04
   ‘a. etdiler 073a/09
   ‘a. etmek 027a/13
   ‘a. etmiş 050a/11
   ‘a. eyleye 040b/13
   ‘a.+ in 044a/13, 069a/01
   ‘a. idem 048a/11
   ‘a. itdükleri 050a/13
   ‘a. itdüm 023a/12
     [=13]
- ağac** (tr.)
   a.+ uñ 100b/12, 100b/13
     [=2]
- āgāh** (fa.)
   a. 076a/01, 076a/04
   a. olub 066b/01, 075a/08
   a. olur 060b/01
     [=4]
- ağır** (tr.)
   a. 072b/05
     [=1]
- ağla -** (ar.)
   a.- yub 083b/05
     [=1]
- ağleb** (ar.)
   a.-i iḥtimāl 059a/07
     [=1]
- ağniyā** (ar.)
   a. 104b/10
     [=1]
- ağru** (ar.)

a. 011b/12	ā.+ den 093a/03
[=1]	a.+ e 017b/04
ah (tr.)	ā.+ i 014b/02, 024b/05, 055a/06
a.+ ların 083b/02	ā.+ in 067b/07
[=1]	ā.+ ine 024b/01
'ahd (ar.)	ā.+ üme 094b/04
‘a. 041a/02, 066a/08	[=6]
‘a.-ı şeyhūhete 004a/08	āhiri (ar.)
‘a.+ den 012b/01	a. 099b/13, 105b/04
‘a.+ e 014b/10	a.+ dür (mūcib-i ‘ukūbet-i)
‘a.+ inde 094a/10	031a/02
‘a.+ ine 021a/05	ahir-kār (ar.+fa.)
[=7]	a. 102a/13
‘ahdi	[=1]
<i>ar.</i>	ahirü'l-emr (ar.)
a. 032b/11	a. 020a/07
[=1]	[=1]
āheste (fa.)	ahlāk (ar.)
ā. 040a/01	a. 003b/11, 007a/03, 007b/01,
[=1]	009a/11, 010b/01, 010b/04,
āhir (ar.)	010b/07, 011a/01, 014b/05,
a. 006a/07, 035a/10, 058b/06,	016a/04, 017b/11
099a/02, 106a/09, 108b/01	a.+ a 010b/05
a.+ a 103a/12	a.-ı bedden 017a/01
a.+ a 080a/05	a.-ı bedüñ 019a/01
a.+ da 081b/09	a.-ı hamīde 006a/08
a.+ i 062a/08, 098b/02	a.-ı hamīde 029b/01, 035b/13
a.+ ina 109b/01	a.-ı hasene olub 010b/09
[=12]	a.-ı hasene 011a/12, 013a/10,
ahırlık (ar.+tr.)	016b/09
a.+ ila (ahırlığ) 100a/02	a.-ı haseneden 021a/09,
[=1]	023b/02
ahır (ar.)	a.-ı hasenetiñ 011a/05
ā. 040b/04, 069a/10, 090a/10	a.-ı meçide-i sübhānī 009a/03
a.+ e 058b/12	a.-ı meħāsin 016b/01
[=4]	a.-ı reddiyeden 016b/11
āhiret (ar.)	a.-ı rezile-i seyyi'eden 016a/01
ā. 014a/03, 014a/11, 017a/06,	a.-ı seyyi'eden 011a/13
024b/04, 035a/13, 092a/10,	a.-ı zemīmeden 014b/05
092a/11, 093a/12, 107a/10,	a.-ı zemīmedür 013a/09
109b/10	[=31]
ā.+ de 025b/12, 034b/04,	ahmak (ar.)
067a/10, 092b/05, 108a/10,	a.+ dan 032b/10
108b/12	

- a. olmakdur 013a/07
[=2]
- aḥsen** (ar.)
a. 108a/09
a.- i 046b/04
a.-i şifatuñ 011a/01
[=2]
- aḥsam** (tr.)
a. 039b/12
[=1]
- aḥvāl** (ar.)
a. 062a/12, 064b/03, 075a/10,
076a/01, 090a/13
a.-i ḥālem 095a/13
a.-i dūnyā 007a/13
a.-i dūnya 099b/12
a.-i memleketi 041b/11
a.-i re^c āyā 038b/04
a.-i rūzgār 031a/07
a.-i selāṭīn-i ḫizām 006a/13,
007a/07, 037b/07
a.-i śūret 075a/09
a.-i tecessüs 076b/12
a.-i vüzerā-yı ḫizām 007a/09
a.+ de 078a/08
a.+ e 074a/04
a.+ i 020b/08, 104a/09
a.+ in 057b/03, 059b/01,
077a/03, 088b/11
a.+ in 043b/07
a.+ inde 073b/13
a.+ ine 058a/09, 064b/07,
075a/04
a.+ ini 080a/01
a.+ iñi 042b/09
a.+ lerin 077a/04, 077a/09,
077b/01
a.+ lerinden 069a/08, 080a/02
a. olmaya 080b/07
[=39]
- aḥz** (ar.)
a. idüb 098a/06
[=1]
- akçe** (ar.)
a. 023b/05, 055b/12
a.+ yi 023b/09, 055b/13
[=4]
- akçe** (ar.)
a. 056a/05, 074b/10, 082b/04,
083a/08
a.+ nūñ 034b/05
a.+ yi 018b/08
[=6]
- akçesüz** (ar.)
a. 103b/03
[=1]
- ‘akd** (ar.)
‘a. 037a/12
[=1]
- ‘akibet** (ar.)
‘ā. 017a/05, 041b/07, 049a/06,
092a/09, 095b/02, 095b/11,
099b/04, 100a/03
‘a.-i berbād ider 097a/12
‘ā.-i devletüñ 042b/11
‘ā.-i helāk 101b/12
‘a.-i ḫar 098b/03
‘ā.-i merg 106b/08
‘a.-i murāda 070a/04
‘ā.+ i (vehāmet-i) 039b/09
‘ā.+ in 080a/07
‘a.+ ince 081a/02
‘ā. olan (merci^c-i) 037a/13
[=12]
- ākibet-endiş** (ar.+fa.)
ā. olub 093a/13
[=1]
- ‘akillu** (ar.+tr.)
‘a. 040a/12
[=1]
- ‘akıl** (ar.)
‘ā. 031b/12, 032b/03, 036a/02,
043b/03, 087a/01, 087b/10,
092a/04, 092b/13, 110a/03
‘ā.+ i 103b/11
‘ā. olan 026a/12, 093a/13

[=12]	[=5]
‘akl (ar.)	al - (tr.)
‘a. 006b/09, 010a/02, 027a/04, 28a/09, 029a/07, 031b/13, 058b/04, 064b/10, 100b/01, 105b/01	a. 018b/12 a.- an 085b/03 a.- asın 036b/04, 105a/11 a.- d1 058a/02, 067a/06 a.- dum 035b/08 a.- duğuñ 026b/11 a.- madan 070b/08 a.- mał 085b/02 a.- małda 067b/01 a.- mayalar 085a/13 a.- müş 090b/09
‘a.-ı dirāz 096a/06	a.- ub 004b/10, 024a/02, 026b/06, 055b/09, 056a/01, 067b/12, 070a/13, 070b/04, 072b/09, 087a/05, 098b/03
‘a.-ı temīzi 009b/11	a.- ur 019b/06, 102a/05 a.- urum 026b/13
‘a.+ a 102b/10	[=27]
‘a.+ a 062b/10	‘alā (ar.)
‘a.+ dan 059b/09	‘a. 079a/09
‘a.+ dan 035a/06	[=1]
‘a.+ dandur 059b/08	ā‘lā (ar.)
‘a.+ ı 109a/07	ā. 091a/11
‘a.+ ı 096b/02	[=1]
‘a.-ı azīz 007b/07	‘alāmet (ar.)
‘a.-ı girānmāye 008a/01	‘a. 030b/11
‘a.+ uñ 019b/02	‘a.-ı devlet 032b/07
‘a.+ ları 046a/07, 102a/09	‘a.-ı şevāhid-i devletiñ 042b/10
‘a. etmez 051a/10	‘a.+ dür 029b/03
[=25]	‘a.+ ler 086b/05
‘aklsuzlık (ar.+tr.)	[=5]
‘a.+ ları 040b/01	alçak (tr.)
[=1]	a. 095b/10
akmişe (ar.)	a.+ da 009a/10
a. 047b/03	a. etmedi 095b/10
[=1]	a. tutub 015b/11
akrān (ar.)	[=4]
a. 029a/04	alçaklık (tr.)
[=1]	a. 013b/03
aks	[=1]
‘a. olub 009b/03	‘ale’d-devām (ar.)
‘a. +ı 058a/11, 109a/01	
[=2]	
akvāl (ar.)	
a. 071b/03	
[=1]	
āl (ar.)	
ā.-ı ‘oşmān 003a/12	
ā.-ı ‘oşmāndan 002b/07	
ā.-ı sāsān 046a/01	
ā.-ı sāsāndan 046a/01	
ā.-ı sāsānuñ 045b/09	

‘a. 068b/06 [=1]	‘aleykü’l-beyân (ar.) ‘a. 088a/01 [=1]
‘ale’l-haķika (ar.) ‘ā. 092a/01 [=1]	aliko - (tr.) a.- duñ 018b/04 [=1]
‘ale’l-ḥuṣṣ (ar.) ‘a. 003b/03, 010a/08, 078a/02 [=3]	alın - (tr.) a.- ir 035b/06 a.- maķ 046b/04 [=2]
‘ālem (ar.) ‘ā. 003a/02 004a/10, 007b/03, 007b/06, 018b/09, 029a/06, 073b/02, 091b/11, 095a/13 ‘ā.+ dür 090b/11 ‘ā.+ de 019b/12 ‘ā.+ den 034a/11 ‘ā.+ dür 090b/11 ‘ā.+ e 003a/05, 007b/06, 068b/06 ‘a.+ i 072b/10 [=16]	alın (tr.) a.+ ımda (alnumda) 106a/11 [=1]
‘ālemiyān (ar.+fa.) ‘a.-ı eṭrāf 041b/12 [=1]	alınma - (tr.) a.- müşdur 067a/09 [=1]
‘ālemiyāt (ar.) a. 024a/10 [=1]	‘ālı (ar.) ‘ā. 003b/04 ‘ā.-meşreb olub 063b/07 ‘ā.+ ye 052b/11 [=3]
‘aleyh (ar.) a. 016b/13 ‘a.+ den 063b/12 ‘a.+ e 026a/05, 034b/02, 038b/08, 040a/04, 041a/01, 043a/11, 045b/09, 049b/02, 050a/04, 050a/06, 050a/07, 051a/02, 051a/13, 056a/13, 057a/11, 092b/06, 097b/04, 097b/07, 100a/10, 104b/06, 105b/07 ‘a.+ üñ 026b/03 [=24]	‘ālı (ar.) ‘a. 034a/02, 043a/01 [=2]
‘aleyi’s-sellām (ar.) a. 022b/03, 022b/06, 033a/04 ‘a.+ dan 081b/01 [=4]	‘ālim (ar.) ‘a. olub 010a/02 [=1]
	‘ālimān (ar.+fa.) ‘ā. 030a/04 [=1]
	āliyye (ar.) ā. 004b/03 [=1]
	allāh (ar.) a. 009a/06, 011a/13, 011b/01, 011b/06, 011b/10, 011b/11, 012a/01, 013a/11, 013b/04, 014a/02, 014a/04, 014a/06, 014a/07, 014a/11, 017a/09, 017a/10, 021b/10, 022a/02, 022b/13, 023a/01, 024b/07, 038a/07, 038a/08, 038b/12, 039b/01, 039b/08, 040a/09,

- 040a/10, 040b/07, 043a/09,
046b/13, 049b/11, 049b/13,
050a/08, 050a/10, 050a/12,
051b/01, 082a/01, 093b/06,
094b/05, 095b/04
a.+ a 014a/08, 014b/02,
014b/04, 015a/13
a.+ dan 012a/02, 015b/01,
015b/02
a.+ dur 106b/04
a.+ in 008a/01, 014b/03
a.+ uñ 015b/01
[=54]
- alma - (tr.)**
- a.- müş 104b/05
a.- yub 067a/09
[=2]
- almak (tr.)**
- a.+ a (almağa) 067b/01
[=1]
- alt (tr.)**
- a.+ ina 087a/05
a.+ inda 038b/12
[=2]
- altı (tr.)**
- a. 035b/13
[=1]
- altıncı (tr.)**
- a. 027a/13, 040b/06, 044b/02
[=3]
- altmış (tr.)**
- a. 038b/11
[=1]
- altun (tr.)**
- a.+ dan 022b/04
a.+ i 107a/03
[=2]
- alüde (fa.)**
- a. 017a/07
[=1]
- āmāde (fa.)**
- a. 079a/02
- ‘āmm (ar.)**
- ‘ā. 056b/02, 068b/06,
068a/12, 082a/12
‘ā.+ i 048a/06
‘ā.+ uñ 038a/04
‘ā. olmaya 088b/01
[=5]
- a‘māl (ar.)**
- a. 009a/11, 109a/02
a.-i dīn 041b/04
a.-i hāliş 009a/06
a.-i hālişe 108b/11
a.-i şālihe 016a/06
a.-i şeyniyyeden 036a/01
a.-i şeyniyyeye 036b/01
a.+ den 108a/09
a.+ inde 011a/07
[=10]
- amān (ar.)**
- a. 101b/07, 101b/11
[=2]
- ‘amel (ar.)**
- ‘a. 065a/12
‘a.-i ahır 058b/06
‘a.+ e 009a/13, 044a/11,
079b/02, 098a/03
‘a. eyleyenleriñ 080b/02
‘a.- i 109a/06
‘a. idenleri 060b/10
‘a.+ üñ 081a/02, 098a/03
‘a. itdi 083b/10
‘a.+ lerinde 069a/09
‘a. olınub 009b/02
[=14]
- ‘āmil (ar.)**
- ‘ā. 007b/12, 088a/06, 110a/06
‘ā.-i müteħayyir 089a/10
‘ā.+ i 098b/01
‘ā. olasın 036a/01, 043b/01
‘ā. olub 089a/06
[=8]
- ammā (ar.)**
- a. 018a/09, 035b/08, 035b/11,

- 038b/04, 042b/08, 051b/12,
 054a/08, 062a/05, 064b/12,
 067a/07, 069a/02, 077b/10,
 078b/10, 079b/10, 082a/02,
 082b/06, 083a/11, 086a/11,
 088b/12, 089b/03, 091b/12,
 095a/07, 096b/03, 101b/09,
 103b/02
 [=25]
- ‘ammi** (ar.)
 a. +de 048a/04
- aña** (tr.)
 a. 007a/02, 016a/13, 022b/05,
 023a/02, 023a/08, 027b/07,
 031b/01, 034b/13, 036a/10,
 036b/09, 037a/02, 037b/05,
 039b/13, 040a/06, 042b/01,
 051a/05, 051b/04, 053a/11,
 064b/07, 069b/05, 070a/03,
 070a/13, 073a/05, 077a/10,
 077b/05, 079a/10, 079b/04,
 080b/02, 080b/10, 091b/04,
 093a/01, 095a/05, 099b/02,
 101b/02, 101b/03, 101b/04,
 106b/03, 110a/05
 [=39]
- ‘anber** (ar.)
 ‘a.-i misk 047a/02
 [=2]
- ‘anberin** (ar.)
 ‘a.+ meşām 006a/12
 [=1]
- ancak** (tr.)
 a. 083a/11, 047a/05, 098a/12
 [=3]
- ancileyin** (tr.)
 a. 083a/09
 [=1]
- anda** (tr.)
 a. 021b/07, 050a/03, 095b/09,
 103a/02, 107a/05
 [=5]
- andan** (tr.)
- a. 017b/06, 022a/11, 036b/04,
 048a/07, 048a/12, 048b/02,
 054a/04, 060a/04, 068a/01,
 068a/03, 073a/06, 076a/12,
 082b/06, 083a/03, 094a/04,
 101a/08, 101b/09, 102a/09,
 102b/01, 102b/03, 107a/05
 [=22]
- ‘andelib** (fa.)
 ‘a.-i terennümsāz-1 gūlistān
 010a/06
 [=1]
- ‘anh** (ar.)
 ‘a. 031b/03 034a/02
 ‘a. + a 031b/12, 044b/05
 a.+ dan 081a/12
 [=4]
- anı** (tr.)
 a. 007a/02, 016b/05, 016b/08,
 026a/11, 027a/10, 044a/01,
 044a/04, 046b/13, 047a/03,
 048a/10, 048a/11, 050a/02,
 055b/03, 056a/04, 060b/02,
 070a/07, 085b/06, 089b/10,
 094a/09, 097a/12, 099a/05,
 101a/12, 102a/03, 102a/07,
 102b/01, 103b/08, 106b/09
 [=27]
- añıl -** (tr.)
 a.- ub 047a/01
 [=1]
- anuñ** (tr.)
 a. 016b/08, 024b/08, 020b/12,
 036a/09, 037a/06, 038b/06,
 039b/09, 040b/10, 041b/13,
 043a/03, 043a/04, 046b/01,
 046b/06, 046b/13, 053a/06,
 054a/07, 060a/13, 066a/04,
 066a/06, 067a/10, 078a/05,
 080b/01, 080b/03, 090a/03,
 094a/04, 096b/01, 098b/09,
 099a/12, 099b/01, 099b/05,
 104a/07, 105a/13, 105b/03,

- 107a/12
 a. + dür 084a/11
 a.+ la 096a/02
 [=37]
- añınçün** (tr.+fa.)
 a. 054a/13
 [=1]
- aña -**(tr.)
 a.- rum 066a/03
 [=1]
- anlar** (tr.)
 a. 050b/03, 062a/09, 065a/12,
 085b/09, 086a/13
 a.+a 046b/03, 049b/07, 062b/13,
 073a/11, 074b/12, 084a/13,
 086a/13, 086b/06, 087a/07,
 089b/05, 100b/13
 a.+ dan 041a/04, 045a/13,
 046b/04, 069b/11
 a.+ 1 108a/01
 a.+ uñ 044b/04, 069a/07,
 073a/07, 083b/03, 089b/07,
 092a/06, 105a/01
 a.+ in 069b/01, 101a/01
 [=29]
- ‘är** (ar.)
 ‘ā. itdüm 070b/09
 [=1]
- ara -**(tr.)
 a.- saz 102b/01
 a.- yarağ 004b/09
 [=2]
- ara** (tr.)
 a+ da 002b/01
 a.+ larında 045b/07
 a.+ sinda 090a/01, 090a/13
 [=4]
- ‘arā’is** (ar.)
 ‘ā.-i ‘atiyye-i ilahī olan 016a/02
 [=1]
- ‘arab** (ar.)
 ‘ā. 051a/05
 [=1]
- ‘arâba** (tr.)
 ‘ā. 020b/03, 020b/04, 020a/13,
 020b/01, 101a/04
 ‘ā.+ dur 101a/04
 ‘ā.+ yı 020b/02
 [=7]
- ‘arabi** (ar.)
 ‘ā. 006a/04
 [=1]
- aratdur -**(tr.)
 a.- ub 022b/08
 [=1]
- ārâyiş** (fa.)
 a.-i devlet 027b/13
 [=1]
- ā‘râż** (ar.)
 ā. 105a/08
 [=1]
- ard** (tr.)
 a.+ inca 052b/01, 064a/05,
 101a/01
 a.+ inda 022b/11, 087a/08
 a.+ larınca 100b/11
 [=6]
- ‘arıyet** (ar.)
 ‘ā. 092a/05
 ‘ā.-i ġayrdur 103a/11
 ‘ā.+ de 004b/02
 ‘ā.+ dür 092a/03
 [=4]
- ‘arıyye** (ar.)
 ‘ā.+ den 100a/05
 [=1]
- ‘arıż** (ar.).
 iştibâk-1 ‘ā. 057b/05
 [=1]
- arka** (tr.)
 a. 043a/12, 107a/11
 a.+ sindan 027a/02
 [=3]
- ‘arşa** (ar.)
 ‘ā.-i mahşerdeki 055b/01
 [=1]

arş (ar.)	[=2]
a. 107b/07	
[=1]	
art - (tr.)	
a.- ar 102b/07	
[=1]	
artık (tr.)	
a. 048a/12, 048b/03, 101b/04	
a.+ dur 099a/11	
a. idesin 106a/06	
[=6]	
‘arż (ar.)	
‘a. 051b/05, 062a/05, 062a/12,	
062b/01, 077a/10	
‘a.-ı ihtiyyāc idüb 054b/10	
‘a.-ı ihtiyyācdan 035a/04	
‘a.+ a 062b/04	
‘a.+ da 020b/10	
‘a. etmege 077a/04	
‘a. eylediler 047b/02	
‘a.+ um 098a/12	
‘a. ideyim 052b/12, 074b/06,	
075a/01, 087b/12	
‘a. itdüğinde 087b/01, 088b/11	
‘a. itdükde 104a/09	
‘a. olına 062b/03	
[=20]	
arż (ar.)	
a. 042b/01, 045b/01	
[=2]	
‘arżī (ar.)	
‘a. 071a/07	
[=1]	
ārzū (fa.)	
a. 025b/06	
a.+ sıń 109b/05	
[=2]	
ārzūla – (fa. + tr.)	
a.- yub 070b/03	
[=1]	
āsān (fa.)	
ā. 086a/10	
ā.-ı vechle 075b/05	
āsānlı́k (fa.)	
ā. 040a/01	
ā.+ la [āsānlı́ğ] 101a/09	
[=1]	
āşār (ar.)	
ā. 041b/09	
ā.-ı devlet 033a/08	
[=2]	
āşayış (fa.)	
ā. 055a/01	
ā.-ı devlet 039a/02	
ā.-ı salṭanat 027b/13	
[=3]	
‘asel (fa.)	
‘a. 074a/10, 074a/11, 074b/07	
‘a.+ den 097b/12	
‘a.+ e 074a/12	
[=5]	
aşhāb (ar.)	
a.-ı cāh 006a/06	
a.-ı dāniş 091b/10	
a.-ı fażl 011a/03	
a.+ ı 095a/09	
e.-ı nażar 037b/08	
e.-ı raķam 086a/11	
[=6]	
‘aşī (ar.)	
‘ā. 036a/06	
‘ā. olasın 036a/10	
[=2]	
‘asır (ar.)	
‘a. 086a/10	
[=1]	
āsitāne (fa.)	
ā.-ı sa‘ādete 005b/12	
[=1]	
‘aşıyān (ar. + fa.)	
‘ā. 036b/12	
[=1]	
‘asker (ar.)	
‘a. 073a/12, 073b/07, 073b/13,	
074a/01, 074a/07, 074a/13,	

- 074b/02, 075a/13, 075b/04,
 075b/08, 083a/04, 083a/09,
 086b/08
 ‘a.-i islām 042a/11
 ‘a.+ den 028b/03, 029b/08
 ‘a.+ e 074a/07
 ‘a.+ i 075a/07, 087a/08,
 087a/10, 087b/03, 095a/03
 ‘a.+ üm 075a/12
 ‘a.+ ümüz 075a/10, 083b/03
 ‘a.+ üñ 075a/03, 087a/08
 ‘a.+ ine 086b/11
 ‘a.+ inüñ 086b/04
 [=29]
- aşl** (ar.)
 a.-ı devlet 029a/12
 a.-ı dünyā 092b/12
 a.-ı menāfi‘dür 109a/04
 a.+ ı 019a/13, 020b/09,
 056a/06, 064b/01
 [=7]
- aşliyye** (ar.)
 a.+ si 108b/04
 [=1]
- ‘**aşr** (ar.)
 ‘a.+ da 042a/09
 ‘a.+ uñ 107a/01
 [=2]
- āsmān (fa.)
 ā. 003b/07
 a.-ı şādī 095b/09
 a.+ dan 083b/03
 [=3]
- āsmāñ (fa.)
 a. 029b/01
 a.+ den 095a/06
 [=2]
- aş** (tr.)
 a. 023a/07
 [=1]
- ‘**aşär** (ar.)
 ‘a. 029b/05
 [=1]
- ‘**aşer** (ar.)
 ‘a. 018b/11, 029b/02, 029b/09,
 030a/01, 030a/05, 030a/10,
 030b/02, 030b/06, 030b/10,
 031a/01, 060a/08, 060b/03,
 060b/08, 060a/11, 061a/02,
 061a/08, 061b/04, 061b/11,
 062a/12, 077a/02, 077b/02,
 082a/10, 083b/09, 084b/02,
 085a/01, 085a/06, 085a/12,
 085b/04, 086a/01,
 ‘a.+ īn 031a/12
 [=33]
- aşağı** (tr.)
 a. 071a/09, 077b/02
 a.+ lara 077b/07
 [=3]
- ‘**āşır** (fa.)
 ‘ā. 059b/06, 075b/12
 [=2]
- āşnā (fa.).
 ā. 025b/08
 [=1]
 [=1]
- at -** (tr)
 a. 022a/12
 [=1]
- at** (tr.)
 a. 058a/12
 a.+ lar 101a/03
 [=2]
- ‘**atā**’ (ar.)
 ‘a. 017b/12, 018a/04, 018a/06,
 018b/03, 018b/09, 077b/06,
 081a/07, 100b/04, 109a/06
 ‘a. etmek 078b/10
 ‘a. etse 060b/04
 ‘a. itdügi 056b/07
 ‘a. itdüğinde 056b/04
 [=13]
- atabeg** (tr.)
 a. 082b/01, 082b/11

a.+ e 082b/07	[=1]
a.+ üñ 082a/13	
[=4]	
a^ctafet (ar.)	
a ^c . 064a/03	
[=1]	
ateş (tr.)	
a. 019a/11, 019b/13, 020a/01,	
021a/08, 025b/01, 031b/02,	
081a/01, 092b/03	
a.-i dûzeñden 034b/08	
a.-i fakr 005a/08	
a.+ dür 051a/09	
a.+ e 022b/07, 047b/11,	
051a/10	
a.+ i 106b/10	
a.+ inüñ 067b/12	
a.+ ler 019a/06, 019a/07	
[=18]	
ateş-endəz (tr+fa.)	
a. 092b/02	
[=1]	
atıl - (tr.)	
a.- müş 032b/05	
[=1]	
atıyyet (ar.)	
‘ a. 018b/07	
[=1]	
atıyye (ar.)	
‘ a.-i ilahi olan 016a/03	
‘ a.+ den 060b/03	
[=2]	
atşan (ar.)	
‘ a. ider 102b/06	
[=1]	
avām (ar.)	
‘ a. 013a/04	
[=1]	
āvān (ar.)	
ā. 107b/08	
[=1]	
āvāz (fa.)	
a.-i hoşelhān 030a/03	
	[=6]
avdet (ar.)	
‘ a. idüb 056a/01, 108b/03	
[=2]	
avn (ar.)	
‘ a.-i hakk 006b/09	
[=1]	
avrat (ar.)	
‘ a. 026b/06, 026b/09, 026b/12,	
109a/13	
‘ a. +i 027a/01	
[=5]	
ay (tr.)	
a.+ lar 104b/04	
[=1]	
ayād (ar.)	
‘ a.+ ları 077b/11	
[=1]	
ayak (tr.)	
a.+ a [ayağa] 095a/04	
a.+ im [ayağım] 098a/09	
a.+ in [ayağın] 019b/07,	
098a/09	
[=4]	
ayān (ar.)	
‘ a. 006b/12, 025b/04	
‘ a.-i hažret 057a/12	
‘ a.+ dur 071b/07	
‘ a.+ uñ 038b/07	
[=5]	
ayān (ar.)	
a. 050b/05	
āyāt (ar.)	
a. 011a/02, 016b/10	
[=2]	
ayb (ar.)	
‘ a. 047b/12	
‘ a.+ in 012a/06	
‘ a.+ in 097a/13	
‘ a.+ ları 099b/06	
‘ a.+ laruñ 093b/04	
‘ a. olur 096b/05	
[=6]	

ayet (ar.)	‘ a.-i kerîme 056a/08 a.-i şerîfi 010b/03 a.-i şerîfle 007b/12 [=3]	‘ a.-i bahîl 017b/09 ‘ a. etmeye 105b/04 ‘ a.-i şedîd 002a/10 ‘ a. etmekdedür 093a/09 ‘ a. eylemek 015b/06 ‘ a.+ larından 014a/03 [=8]
ayîn (ar.)	a. 002a/12 [=1]	[=8]
‘ayn (ar.)	‘ a. 092b/11 ‘ a.+ dur 041b/06 ‘ a.+ ıyla 021a/06 [=3]	azacık (tr.) a. 097a/01 [=1]
ayna (ar.)	a. 020a/13 a.+ da 020b/06 a.+ nuñ 020b/01 a.+ sine 037a/07 a.+ yı 020b/01, 021a/01 a.+ ye 020b/05 [=7]	āzād (fa.) ā. 030a/02, 099b/03, 101a/11 ā. eyledi 023b/01, 070b/11 ā. ider 097a/13 ā. itdüm 023b/01, 70b/11 ā.+ lar 022a/10 [=5]
‘ayş (ar.)	‘ a. 061b/09 ‘ a.+ ile 109b/09 [=1]	ā‘zam (ar.) ā. 009b/11, 050b/01 [=1]
az (tr.)	a. 014b/01 a.+ dur 099b/04 [=2]	‘azamet (ar.) ‘ a.+ e 010a/12 ‘ a. 052b/05, 054a/03 [=2]
āz (fa.)	ā. 061a/06, 078a/04, 105b/06 ā.+ a 105b/02 [=3]	āzār (fa.) a. 040a/10 a. itdüklerinde 098a/10 [=2]
az - (tr.)	a.- acaç 096b/01 [=1]	āzārlan - (fa.+tr.) a.- alar 061b/02 [=1]
ā‘zā (ar.)	a. 008a/12, 058b/05 a.+ lara 008a/13 [=3]	azdur- a. -ıcı 002a/07
‘azâb (ar.)	‘ a. 037b/01 ‘ a.-ı ‘azîm-i ‘ukbâ 009b/09	azdurmak (tr.) a.+ dur 013a/01 [=1]
		azher (ar.) a. 011a/11 [=1]
		azıcık (tr.) a. 094b/10, 109b/08 [=2]

‘azım (ar.)	b. 002b/06
‘a. 031a/13, 035a/11, 050b/10, 085a/04	[=1]
‘a.-i ‘uḳbā 009b/09	bāb (ar.)
‘a.-i ȝulm eyledüm 035b/10	b. 006b/04, 006b/05, 027b/09
‘a.+ e 080a/13	b.-i ‘āşer 029b/02
‘a.+ e 067a/01	b.-i ‘iṣrīn 031a/04
‘a. olub 054a/11	b.-i ahḍī 032b/11
[=9]	b.-i erba‘ 033a/11
‘azīmet (ar.)	b.-i erba‘īn 035a/02
‘a.+ e 019a/08	b.-i evvel 007a/04, 027b/08, 027b/12
[=1]	b.-i ḥādī 029b/05, 031a/08
‘azīmü’ş-şān (ar.)	b.-i ḥāmis 030a/09, 031b/11
a. 037b/09, 065a/03	b.-i ḥāms 028b/10
‘a.+ ların 037b/12	b.-i ḥāms 033b/02
a.- ḥuzūrında 036a/13	b.-i hamse 007a/12
[=4]	b.-i iṣnā 033a/02
‘azīz (ar.)	b.-i rābi‘ 007a/10, 028b/04, 030a/05, 031b/07
‘a. 007b/07 009b/10, 010a/03, 035b/07, 036a/05, 036a/09, 036a/13, 036b/09, 052a/07, 060b/10, 062b/06, 068a/04, 072b/02, 075b/10, 084a/08, 093b/02	b.-i sābi‘ 030b/06, 032a/07
‘a.- i 035a/07	b.-i şābi‘ 029a/05
‘a.-i mezbür 035b/01	b.-i şadis 029a/01, 030b/01, 032a/02
‘a.+ e 056b/08	b.-i şālis 007a/08, 028a/12, 029b/13, 050b/04
‘a. ider 060b/09	b.-i şalıṣ 031b/02
‘a.+ üñ 088b/10	b.-i sāmin 029a/08, 030b/10, 032a/12, 034a/01
‘a.+ in 067b/12	b.-i sānī 007a/06, 028a/03, 029b/09, 031a/12, 037b/07
‘a.+ ini 092a/06	b.-i seb‘ 033b/10
‘a. ise 093b/03	b.-i sitte 033b/06
‘a. olur 075b/11	b.-i şulüşin 032b/06
[=26]	b.-i tāsi‘ 029a/11, 031a/01, 032b/02, 034a/06
‘azl (ar.)	b.+ 1 064b/03
‘a. 084a/08, 084a/09	b.+ 1nda 034a/08, 045b/01, 065a/09, 066a/01
‘a.+ e 109a/06	b.+ 1ndadir 091b/10
‘a.+ i 081a/02	b.+ 1ndadur 027b/12, 050b/08
[=4]	[=58]
‘azm (ar.)	baba (ar.)
‘a. itdüm 004b/09	b.+ larumuz 100b/12
[=1]	
bā-ḥusūs (fa.+ar.)	

[=1]	bahadır (tr.)
bād (fa.)	b. olmāk 014b/06
b.-ı devlet 021b/05	[=1]
b.+ uñ 021b/06	bahāne (fa.)
[=2]	b.+ dür 031a/06
ba^cde (ar.)	[=1]
b. 004a/03, 043b/10, 052b/07,	bahīl (ar.)
064a/04, 064b/06, 080a/09,	b. 017b/08
086a/08, 090a/05, 095b/05	b. 017b/09
[=9]	[=2]
bāde (fa.)	bahīlī (ar.)
b. 067b/06	b. 031a/03
[=1]	[=1]
ba^cde'l-'azl (ar.)	bahş (fa.)
b. 081a/06	b. iderdi 108a/04
[=1]	[=1]
b^cade'l-yevm (ar.)	baht (fa.)
b. 082b/02	b. 097a/03
[=1]	b.+ ı 096b/05
ba^cde't-teemmül (ar.)	b.+ ına 026a/12
b. 053a/02	[=3]
[=1]	bahtiyār (fa.)
bağ (fa.)	b.+ larına 002b/03
b. 070a/10	[=1]
b.+ ı 065b/01	bahtlu (fa+tr.)
[=2]	b. 025a/09, 108a/09
bağışla - (tr.)	[=2]
b.- yayım 026b/11	bahtlulik (fa.+tr.)
b.- maz 102a/02	b. 106b/02
[=1]	b.+ uñ (bahtluliguñ) 025a/09
bagla - (tr.)	[=2]
b.- maz 096b/08	b^caīd (ar.)
b.- ya 088a/10, 093b/10	b. 060b/13
b.- yub 015a/13	b. ola 065a/01
[=4]	[=2]
baglu (tr.)	bā^cis (ar.)
b. 025a/06, 095b/01, 099b/11,	b. 006a/04, 083a/07
107b/02	b. olur 040b/02
b. idüb 093b/05	[=2]
[=5]	bak- (tr.)
bagır (tr.)	b. 099b/09
b.+ ın (bagrıñ) 093a/11	b.- a 045a/08
[=1]	b.+ uñ 107b/01

[=3]	b.- i 093b/12
bakma- (tr.)	b.+ ye 106a/10
b.- mayub 070b/01	b.+ yi 065a/11
[=1]	[=7]
bakis - (tr.)	baş - (tr.)
b.- dilar 022a/05	b.- dum 094a/13
[=1]	b.- maya 072a/08
baki (ar.)	b.- şa 019b/07
b. 006a/03, 006b/12, 022a/03,	[=3]
103b/07, 106a/07	başar (ar.)
b. ola 003b/12	b. 043b/12
b. olan 065b/08	[=1]
b.+ nün 105a/05	ba-şavāb (fa+ar.)
b.+ ye 108b/10	b. 088a/02
[=8]	[=1]
bakiyyetu'd-dav' (ar.)	basdur - (tr.)
b. 005a/05	b.- ir 019b/11
[=1]	[=1]
bakmak (tr.)	başire (ar.)
b. 015b/11, 108a/05	b. 007b/02, 037b/09
[=2]	[=2]
balis (fa.)	başiret (ar.)
b.-i izz 084b/11	b.+ i 011a/05
[=1]	[=1]
baña (tr.)	başra (yer. i.)
b. 018b/08, 019a/09, 022a/07,	b. 005b/05
042b/06, 066a/03, 066a/06,	b.+ dan 005b/12
066a/07, 073a/05, 073a/07,	[=2]
073a/08, 081a/13, 087b/06,	baş (tr.)
090b/09, 094b/03, 099b/09	b. 025b/01
[=15]	b.+ a 107b/02
bär (fa.)	b.+ dir 095b/13
b. 097b/13	b.+ ı 092b/08, 093b/04,
[=1]	097a/08, 097a/09, 097a/10
bärekallah (ar.)	b.+ in 056a/05
b. 058a/04	b.+ uñ 094a/07
[=1]	b.+ ina 017b/03, 019b/08,
bär-gäh (tr.)	079b/03, 086b/05, 106b/05
b.+ indan 071a/08	b.+ ina 091a/03
[=1]	b.+ inda 025b/03, 109a/07
bäri (ar.)	b.+ inı 090b/11, 099b/07,
b. 009b/01, 020b/11, 029a/13,	108b/06, 108b/07
044a/04, 052a/05	[=22]

başka (tr.)	b.- 045a/07
b. 056b/13	[=1]
[=1]	
başla - (tr.)	b.- d1 070b/02
b.-	[=1]
bāṭl (ar.)	b.+ a 097a/11
b.+	[=1]
bāṭin (ar.)	b.+ a 005a/02
b.+	[=1]
bavāṭin (ar.)	b. 016a/04
b.	[=1]
bay (tr.)	b. 103b/01, 103b/02
b.	ola 103b/01
b.	olasın 103a/13
[=4]	
baylık (tr.)	b. 030a/13, 101a/08
b.	103a/01 (baylığa)
[=2]	
ba^cżī (ar.)	b. 006a/04, 007b/09, 068a/09, 077a/09, 103b/05
b.+	dan 001b/10, 007b/09
b.+	sın 001b/10
[=8]	
be-nām (fa.)	b. 107b/11
b.	006b/08
[=2]	
bed (ar.)	b. 017b/06, 026a/04, 045a/04, 096b/05, 097a/02, 098b/07, 098b/08, 098b/09, 098b/10
b.+	den 017a/01
b.+	iñ 019a/01
b.	olursa 009b/03
[=13]	
bed-hū (fa.)	b. 035a/06
	[=1]
bedān (fa.)	b. 029a/10, 030b/13, 031b/09
	[=3]
bed-baht (fa.)	b. 018b/06, 067b/09
	b.+ durur 053a/05
	b. olan 018b/13
	[=4]
bed-du^c ā (fa.+ar.)	b. 039a/11
	[=1]
bed-girdār (fa.)	b. 043b/11
	b.+ dur 102a/05
	[=2]
bed-gū (fa.)	b.+ dan 099b/10
	b.+ lerin 085b/06
	[=2]
bed-ḥ̄āh (fa.)	b.+ uñ 109b/05
	[=1]
bed-ḥ̄āhlīk (fa.+ tr)	b.+ i (bed-ḥ̄āhlığı) 078a/06
	[=1]
bed-kār (fa.)	b.-i düşmen 068a/05
	[=1]
bedlik (fa.)	b. 025b/01, 026a/07
	b.+ i (bedlig) 025b/03
	[=3]
bed-liķā' (fa.+ar.)	b. 032b/01
	[=1]
bed-nām (fa.)	b. 067a/10
	b. etmeyüb 088a/13
	[=2]
bed-nāmī (fa.)	b. 035a/06

- [=1]
bed-ter (fa.)
 b. 096b/04, 101b/11
 b.+ den 036b/10
 b.+ dür 036b/10
 [=4]
be-her (fa.)
 b. 068a/06
 [=1]
behışt (fa.)
 b.+ e 034b/08
 [=1]
behre (fa.)
 b. 090a/02, 090a/04
 b.-i evvelide 042a/11
 [=3]
behre-mend (fa.)
 b. olmazuz 102b/02
 [=1]
bekā (ar.)
 b.+ nuñ 037a/13
 b.+ ya 017a/06, 105a/07,
 106a/09
 [=4]
bekā'iyyet (ar.)
 b.+ in 105a/05
 [=1]
bel (tr.)
 b.+ inc 057a/06
 [=1]
belā (ar.)
 b. 012a/10, 013b/13, 028a/08,
 094b/13
 b.+ lardan 049b/04
 b.+ ya 093b/11
 [=6]
belahet (ar.)
 b. 105a/03
 [=1]
belh (yer. i.)
 b.+ i 035b/07, 035a/08
 [=2]
belī (fa.)
- b. 035b/07, 074b/06, 083a/08,
 091a/12
 [=4]
beliyyât (ar.)
 b. 034a/13
 [=1]
belki (ar.+fa.)
 b. 009a/10, 058b/02, 059b/04,
 071a/11, 105a/04
 [=5]
ben (tr.)
 b. 018b/02, 018b/05, 021a/01,
 035a/10, 035a/11, 035a/12,
 035b/07, 048a/11, 048a/13,
 048b/02, 050a/12, 056a/12,
 057a/08, 057b/13, 059b/13,
 066a/02, 066a/04, 066b/10,
 068b/04, 073b/12, 076a/12,
 082b/06, 082b/09, 083a/11,
 087b/06, 088a/02, 089a/04,
 091a/07, 098a/11, 104a/12,
 107b/10, 107b/11
 b.+ den 048a/13, 050a/05,
 084a/13
 b.+ i 016b/04, 018b/04, 023a/01
 b.+ üm 018b/08, 018b/12,
 048b/01, 055b/08, 057b/12,
 058a/02, 066b/13, 067a/03,
 070b/06, 073a/03, 075a/11,
 081a/04, 081b/12, 084a/08,
 091b/03, 104a/13, 106b/06
 [=58]
bend (fa.)
 b. idüb 020b/01
 [=1]
bende (fa.)
 b. 072b/01, 072b/03, 097a/13
 b.-i ihsändir 022a/08
 b.-i muhtacıdur 053a/06
 b.+ den 053a/10, 053a/12
 b.+ dür 099b/11
 b. ide 110a/03
 b.+ lerin 073a/07

- b.+ lerinden 038b/01
 b.+ nüñ 053a/04, 089b/12
 b.+ sinden 038b/02
 b.+ siyüm 052b/13
 b.+ ye 038b/01
 [=16]
- bende-gān** (fa.)
 b.-ı ḥudāya 033a/05
 [=1]
- bendelik** (fa.+tr.)
 b.+ i (bendeligi) 053a/05
 [=1]
- bengü-kār** (tr.+fa)
 b.+ e 033b/02
 [=1]
- ben̄ı** (ar.)
 b. 016b/07, 042b/01, 057a/13
 b.-‘ adem 007b/03
 b. ‘ ademdür 029a/06
 [=5]
- beñzer** (tr.)
 b. 096a/03, 101b/02, 101b/03,
 105b/12, 106a/01
 [=5]
- ber** (fa.)
 b.-i bereket 097b/05
 [=1]
- berāber** (fa.)
 b. 014a/10
 b. olub 038b/07
 [=3]
- berāberlik** (fa+tr.)
 b. 013a/05
 [=1]
- berāyā** (ar.)
 b.+ yı 046a/08
 [=1]
- ber-bād** (fa.)
 b. etmeye 067b/08
 b. ider 097a/12
 b. ola 096b/11
 [=3]
- ber-cā** (fa.)
- b.+ yına 104b/12
 [=1]
- ber-dām** (fa.)
 b.+ a 078a/06
 [=1]
- bereket** (ar.)
 b. 097b/05
 [=1]
- ber-gaddar** (fa.+ar)
 b. 102a/05
 [=1]
- ber-güher** (fa.)
 b. 101a/07
 [=1]
- ber-hāne** (fa.)
 b.-ı sa‘ ādetdür 031a/10
 [=1]
- ber̄ı** (ar.)
 b. ola 064b/08
 [=1]
- ber-niyāz** (fa.)
 b. 096a/07
 [=1]
- berr** (ar.)
 b. 009b/03, 038a/11
 [=2]
- berü** (tr.)
 b. 020b/09, 076b/03, 085b/06
 [=3]
- besle -** (tr.)
 b.- r 049b/13
 [=1]
- beste** (fa.)
 b. 095b/11
- beş** (tr.)
 b. 004b/03, 024a/02, 026a/12,
 051b/12, 054a/08, 090b/08
 [=6]
- beşāret** (ar.)
 b.-ı mütebehhic 006a/10
 [=1]
- beşāset** (ar.)
 b. 056b/05

b.-i vech 063a/06 [=2]	beze - (tr.) b.- düm 044b/03 [=1]
beşer (ar.) b. 010a/02 [=1]	bezeyici (tr.) b. 044b/08 [=1]
besere (ar.) b.+ si 052b/07 [=1]	bezl (ar.) b.-i berr 038a/11 b. itmek 086a/03 [=2]
beşinci (tr.) b. 026b/01, 027a/11, 040a/11, 044a/13, 054a/05, 056a/13 b.+ sine 024a/03 [=7]	bezm-gāh (fa.) b. 004a/01 [=1]
betāle (ar.) b. 012b/08 [=1]	bırak - (tr.) b.- dum 044b/04 b.- maga 070b/08 b.- maya 078b/08 b.- müşlar 104b/12 b.- ub 023b/07, 055a/11 [=6]
bevl (ar.) b. 109b/03 [=1]	bırakdur - (tr.) b.- ub b.- ub 017b/02, 108b/09 [=2]
beyān (ar.) b. 006a/11, 006b/11 b.+ indadir 007a/03, 007a/05, 007a/07, 007a/09, 007a/11, 007a/13, 007b/01 b.+ indadur 037b/08, 099b/13 b.+ ları 008a/05 [=12]	bī-devlet (fa.+ar.) b. 004b/07 [=1]
beyhūde (fa.) b. 011b/07, 099a/05 [=2]	bī-ricāl (fa.+ar.) b. 073b/10 [=1]
beyt (ar.) b. 004a/05, 004b/09, 018b/12, 019a/05, 025a/07, 27b/05, 027b/07, 051a/09, 052a/03, 056b/12, 057a/08, 058a/10, 059b/04, 060a/06, 063b/05, 065b/09, 067a/05, 071b/05, 075b/10, 078a/13, 094b/12, 095a/12, 096b/05, 098b/10, 101a/11, 101b/02, 101b/03, 101b/13, 103b/03, 104b/09, 105b/04 [=31]	bī-ictibāh (fa+ar.) b. 003b/12 [=1]
	bī-intisāb (fa+ar.) b. 009a/04 [=1]
	bī-pāyān (fa.) b. 030b/01 [=1]
	bi-sebeb (ar.) b. 063a/08 [=1]

bi-sebeb (fa.+ar.)		bi-gâyet (ar.)	
b. 063a/08	[=1]	‘ inâyet-i b.+ i 002b/02	[=1]
bi-`adl (fa.+ar.)		bi-günâh (fa.)	
b. 028a/07		b. 102a/05	[=1]
bi-ahlâk (fa.+ar.)		bi-haber (fa.+ar.)	
b.-ı hâmide 028a/10	[=1]	b. 104b/03	[=1]
bi-`akl (fa.+ar.)		bi-hadd (fa.+ar.)	
b. 040a/13	[=1]	b. 035b/10	[=1]
bi-ärâm (fa.+ar.)		bi-hâr (fa.)	
b.- eyler 032a/13	[=1]	b. 066a/12	[=1]
bi-behre (fa.)		bi-hâk (fa.+ar.)	
b.- olmayasın 039b/02	[=1]	b. 102a/04	[=1]
bi-fâ'ide (fa +ar.)		bi-hâyâ (fa.+ar.)	
b.+ dur nazm 094a/05		b.+ dan 097b/11	[=1]
bi-câ (fa. +ar.)		bi-hayâlık (fa.+ar.+tr)	
b.+ ya 068a/08	[=1]	b. 097b/13	[=1]
biç - (tr.)		bi-hem-tâ (fa.)	
b.- e 026a/07, 026a/08		b. 007b/13 102a/11	[=2]
b.- ersin 026a/11	[=3]	bi-hired (fa.)	
bîda` (ar.)		b. 045a/07	[=1]
b. 011a/15	[=1]	bi-hilm (fa.+ar.)	
bi-dâr (fa.)		b. 030a/08	[=1]
b. olduğda 105b/13	[=1]	bi-hired (fa.+ar.)	
bid`at (ar.)		b. 098a/01	[=1]
b. 080b/01		bi-iqtidâr (fa.+ar.)	
b.+ lar 088b/04		b. 105a/03	[=1]
b.+ ları 088a/12	[=3]	bi-inkîzâ (fa.+ar.)	
bidâyet (ar.)		b. 001b/01	[=1]
b. 080a/07	[=1]	bi-intihâ (fa.+ar.)	
bi-ehliyyet (fa.+ar.)			
b. 098a/01	[=1]		

- b. 001b/01
[=1]
- bi'-keslik** (fa.+tr.)
b. 029b/05
[=1]
- bil -** (tr.)
b. 026a/09, 100b/06, 105b/06
b.- düm 042b/10
b.- dügümdür 057b/12
b.- dükler 105a/06
b.- e 081a/01, 084b/05,
086a/05, 096a/03
b.- edür 101a/03, 101b/10
b.- eler 055a/03, 089b/10,
089b/11
b.- gil 009b/10, 046b/11,
104b/10
b.- iñ 095a/05
b.- ince 058a/11
b.- indüginden 092b/13
b.- medün 082a/04
b.- meglik 008a/04
b.- mek 062a/13
b.-mekde 060b/02
b.- mem 026b/12, 104a/12
b.- memiş 104b/04
b.- mez 073b/06, 095b/12,
106a/03
b.- müşim 084a/10
b.- sün 050b/11
b.- üb 057b/11, 060a/06,
063b/04, 068a/01, 078b/06,
079a/06, 083b/10
b.- ür 026b/10, 032b/04,
076a/01, 090b/10
b.- ürdüm 098a/11
b.- ürlər 054b/06, 062a/12
[=47]
- bilād** (ar.)
b. 051b/07, 069a/05, 077b/11
[=3]
- bilin -** (tr.)
b.- e 085a/10
- b.- mez 021b/07
[=2]
- bi'l-ittifāk** (ar.)
b. 024a/10
[=1]
- bi'l.-hamis** (ar.)
b. 036b/07
[=1]
- bi'l-lāh** (tr.)
b. 009b/03, 013a/11, 053a/11
[=3]
- bilme -** (tr.)
b.- yük 057a/01
b.- zmisin 102a/10
[=2]
- bilmek** (tr.)
b. 011b/02, 014b/12, 015b/12,
069a/03, 072a/13
[=5]
- bilmemek** (tr.)
b.+ dür 011b/09
[=1]
- bīm** (fa.)
b.-i helākdur 103b/09
[=1]
- bi'-māl** (ar.)
b. 073b/11
[=1]
- bīmār** (fa.)
b.+ e 033b/02
[=1]
- bīmāri** (fa.)
b. 031b/02
[=1]
- bi-meşveret** (ar.)
b.-i şāhib-i 'aķı 028a/08
[=1]
- bi'-misl** (fa.+ar)
b. 003b/10
[=1]
- biñ** (tr.)
b. 018a/06, 021b/12, 022a/07,
025a/08, 045b/10, 046a/02,

091a/06,	095a/12,	095a/13,	025a/03,	025a/06,	025a/13,
102b/01			025b/07,	025b/08,	025b/10,
b.+ er	018a/09		025b/12,	026b/04,	026b/05,
[=11]			026b/06,	026b/08,	027a/09,
bi-nā'illik (fa+ar.)			027a/11,	035a/09,	035b/01,
b.+ den	035a/05		035b/02,	035b/08,	036b/05,
[=1]			037a/11,	037b/10,	038a/07,
biniş (fa.)			038b/02,	038b/06,	038b/10,
b.	105a/01		039a/12,	039b/06,	039b/12,
b.+ e	091b/11		040a/07,	040b/07,	040b/09,
b.+ i	042a/04		042a/09,	042a/11,	042b/04,
[=3]			043b/05,	044a/11,	044b/08,
bi-niyāz (fa.)			044b/10,	045a/01,	045a/03,
b.	104b/03		045a/04,	045a/13,	046a/10,
b.-ı	ḥalak	029b/12	047b/04,	048b/04,	049a/07,
[=2]			049b/01,	049b/05,	049b/06,
bi-pāyān (fa.)			050a/01,	050a/03,	050a/05,
b.	031b/11		050a/08,	051a/10,	051a/12,
[=1]			052a/10,	052a/13,	052b/06,
bir (tr.)			052b/11,	053a/09,	053a/12,
b.	003a/04,	003a/05,	003a/06,	053b/02,	054a/06,
004b/06,	004b/10,	005a/02,	055b/08,	055b/09,	055b/10,
005b/01,	005b/06,	006a/09,	055b/12,	056a/03,	056a/12,
006a/10,	006b/04,	006b/05,	056b/04,	056b/08,	056b/13,
007a/01,	007a/05,	007a/11,	057a/01,	057a/04,	057a/05,
007b/05,	010a/05,	010a/06,	057a/07,	057a/09,	057b/01,
010a/07,	010b/10,	011b/01,	057b/04,	057b/07,	058a/09,
011b/05,	011b/06,	011b/09,	058b/06,	058b/07,	058b/08,
011b/12,	012a/02,	012a/06,	058b/10,	058b/11,	059a/05,
012a/09,	012a/12,	012b/02,	059a/09,	059b/01,	059b/06,
014a/07,	017b/05,	018a/06,	059b/07,	060a/09,	060a/12,
018a/08,	019a/03,	019a/04,	060b/09,	060b/10,	061a/10,
019a/05,	019a/10,	019a/12,	061b/03,	061b/04,	061b/06,
019a/13,	019b/07,	019b/08,	062a/08,	062a/09,	063b/02,
020a/02,	020a/06,	020a/08,	063b/07,	063b/10,	063b/12,
020a/09,	020a/13,	020b/11,	064b/03,	064b/08,	065a/01,
021b/08,	021b/12,	022a/08,	065a/03,	065b/06,	065b/11,
022a/11,	022a/12,	022b/04,	065b/12,	066a/09,	067a/05,
022b/13,	023a/05,	023a/06,	067a/08,	067a/09,	070a/06,
023a/07,	023b/04,	023b/05,	070a/07,	070a/11,	070a/12,
023b/07,	023b/11,	023b/12,	070b/08,	071b/07,	071b/13,
023b/13,	024a/01,	024a/06,	072a/02,	072b/04,	072b/08,
024a/07,	024b/02,	024b/03,	073a/06,	074a/09,	074a/10,

- 074b/01, 074b/07, 074b/08,
 074b/13, 075b/02, 076a/11,
 076b/01, 076b/06, 077a/11,
 077b/03, 078a/01, 078a/10,
 078a/12, 078b/04, 078b/11,
 079a/08, 079a/11, 079a/13,
 079b/04, 079b/08, 079b/13,
 080a/04, 080a/07, 080a/08,
 080b/06, 081a/03, 081a/12,
 081b/07, 082a/03, 082a/05,
 082b/03, 083a/03, 083a/04,
 083a/08, 083a/09, 083a/12,
 083b/10, 084a/06, 084a/11,
 084a/12, 084b/12, 085b/05,
 085b/10, 086a/01, 086a/02,
 086a/05, 086a/06, 086a/08,
 086a/09, 086b/05, 086b/10,
 086b/13, 087a/01, 087a/05,
 087a/09, 087b/04, 087b/10,
 087b/11, 088b/02, 089a/05,
 089a/07, 090a/02, 090a/08,
 090a/10, 090a/13, 090b/07,
 091a/09, 091a/10, 091b/02,
 091b/13, 092a/12, 092a/13,
 093a/06, 093b/09, 094a/03,
 094a/12, 094b/03, 095a/08,
 095a/10, 095b/01, 095b/02,
 096a/02, 096a/12, 098a/02,
 098a/03, 098a/04, 098a/06,
 098a/08, 098a/09, 099a/02,
 099a/03, 099a/04, 099a/06,
 099a/13, 100b/02, 100b/05,
 100b/10, 101a/02, 101a/06,
 101a/07, 101a/11, 101b/02,
 101b/14, 102a/01, 102a/02,
 102a/11, 102b/01, 102b/11,
 103a/07, 103b/10, 103b/13,
 104a/03, 104a/07, 104b/05,
 104b/07, 105a/10, 105b/05,
 105b/11, 105b/12, 105b/13,
 106a/01, 106a/04, 107a/09,
 107b/04, 108a/02, 108a/08,
 108a/11, 108a/12, 108a/13,
- 108b/01, 108b/05, 109a/04,
 109a/10
 [=328]
- birāder** (fa.)
 b.+ i 066a/11, 072b/07, 072b/10
 b.+ ine 066a/09, 066b/07
 b.+ inüñ 072b/10
 b.+ ümdür 072a/10
 [=7]
- biraz** (tr.)
 b. 083a/11
 [=1]
- birbiri** (tr.)
 b. 052b/01
 b.+ ne 022a/04, 086b/09
 b.+ yle 059a/04
 [=4]
- biri** (tr.)
 b. 011a/130, 13a/11, 016b/11,
 021a/100 ,18a/05, 019a/01,
 023a/04, 023b/02, 026b/03,
 039a/01, 047a/08, 049b/05,
 053b/05, 068a/13, 070a/02,
 070b/12, 071b/08, 073b/12,
 075a/03, 075a/08, 077a/07,
 078b/04, 078b/10, 081a/04,
 081a/05, 084a/06, 092a/08,
 098a/10, 105b/10, 105b/11,
 107a/02, 109a/13, 109b/02,
 109b/03b
 b.+ nde 047a/10
 b.+ nden 081a/03
 b.+ ne 018a/05, 025a/07,
 025a/08, 105b/05
 b.+ nüñ 057a/05, 086b/04
 b.+ si 068b/03, 068b/05,
 070a/09, 073b/11, 082b/04,
 084a/04, 084b/10, 088b/02
 b.+ sine 065b/11
 b.+ sinüñ 053b/01
 [=19]
- bī-riyā** (fa+ar.)
 b. 033b/12

	[=1]		
bi-şabr (ar.)		b.+ i 018b/01, 042a/12	
	b.-ı eyyüb 028a/12	b.+ üm 046b/01, 108a/04	
	[=1]	[=13]	
biş-ter (fa.)		bi-zād (fa+ar.)	
	b. 108a/10	b. 017b/03	
	[=1]	[=1]	
bişür (tr.)		bokça (tr.)	
	b.- üb 047b/10	b. 021b/13, 022a/08	
	[=1]	[=1]	
bit - (tr.)		bostān (fa.)	
	b.- mez 081b/11	b. 070a/10	
	b.- müşdür 081b/13	b.-ı 'ışreti 019b/09	
	[=2]	[=2]	
bi-tāb (fa.)		boyun (tr.)	
	b. olub 020a/04	b.+ uma (boynuma) 106b/06	
	[=1]	b.+ una (boynuna) 067b/12	
bi-ṭakāt (fa+ar.)		[=2]	
	b. 005b/07	böyle (tr.)	
	[=1]	b. 003a/05, 003a/06, 015b/03,	
bi-ṭama' (fa+ar.)		018b/13, 020b/11, 022a/07,	
	b. 097a/08	024a/03, 024a/07, 045a/08,	
	[=1]	048b/11, 057b/13, 058a/10,	
bi-teḍbir (fa+ar.)		059b/01, 070b/02, 075b/09,	
	b. 094b/10	081a/13, 083b/07, 084a/07,	
	[=1]	086a/04, 087a/02, 087b/03,	
bitme - (fa+ar.)		089b/02, 091b/01, 091b/05,	
	b.- müşdürki 082a/03	096a/06, 102a/08, 107b/08,	
	[=1]	108a/07	
bitürmek (tr.)		b.+ dür 063a/08	
	b. 027b/01	b.+ ydi 086b/04	
	[=1]	[=32]	
bi-vech (fa+ar.)		bu (tr.)	
	b. 040a/09	b. 004a/01, 006b/07, 007a/02,	
	[=1]	009a/05, 013a/09, 016a/13,	
bi-vefā (fa+ar.)		016b/09, 018a/08, 018b/02,	
	b.+ dur 103b/10	018b/08, 018b/10, 019a/03,	
	[=1]	019a/07, 019b/02, 019b/11,	
biz (tr.)		020a/04, 020a/09, 021a/01,	
	b. 081b/05, 100b/12, 101a/01,	021a/06, 021a/12, 021b/10,	
	102b/02, 102b/03	021b/11, 022a/02, 022a/03,	
	b.+ de 100b/11	026a/12, 026b/03, 027a/05,	
	b.+ e 100b/10, 100b/12,	035b/13, 036a/10, 036b/02,	

036b/07,	036b/11,	037a/03,	106b/03,	106b/06,	108a/07,
037a/05,	037a/10,	038a/08,	108a/10,	108b/05,	109a/03,
038a/09,	039a/04,	039b/13,	109a/09,	109a/12,	109a/13,
041b/07,	042b/02,	043a/03,	109b/04,	110a/03	
043a/07,	043b/02,	043b/13,	b.+ dir	074a/13	
047a/05,	048b/02,	051a/02,	b.+ dur	007b/12,	008b/05,
052b/04,	054a/11,	054b/01,	016a/01,	018b/10,	019b/04,
054b/03,	054b/08,	055a/02,	020b/09,	037a/10,	038a/06,
056a/08,	056a/11,	057a/09,	056b/04,	059a/08,	064b/01,
057b/09,	057b/12,	058a/01,	064b/03,	069a/07,	070a/02,
058a/03,	058a/08,	059b/01,	070b/13,	072a/11,	073a/12,
059b/11,	062b/09,	063a/01,	078b/02,	078b/04,	078b/11,
063a/03,	064b/03,	064b/13,	079a/05,	088a/02,	089b/07,
065a/05,	066a/05,	066a/11,	092a/05,	092a/08,	092a/11,
066a/13,	066b/03,	066b/04,	093a/01,	095a/08,	105b/02,
066b/11,	066b/13,	067a/08,		109a/08	
067b/11,	068b/07,	068b/08,	b.+ ña	034b/07,	036a/03,
068b/10,	069a/06,	069b/07,		024a/13,	074b/13,
070b/05,	071a/10,	071a/12,	b.+ nca	070b/06	
072a/05,	072b/13,	073a/01,	b.+nda	047a/05	
074a/04,	074a/05,	074a/08,	b.+ ndan	043a/06,	056a/07,
074a/09,	074a/13,	074b/01,		059b/13,	063b/06,
074b/06,	075a/09,	075a/12,		083a/12,	
076a/09,	076b/05,	076b/11,	b.+ ní	047b/04,	053b/11,
077a/02,	078a/08,	078b/03,		057b/13,	059b/08,
079b/12,	080a/05,	081a/04,		089b/11,	
081b/05,	081b/10,	082a/01,	b.+ nuñ	091a/04	
082b/07,	083a/04,	083a/05,		b.+ nuñla	075a/13
083a/07,	083a/08,	083b/05,	b.+ nlara	061a/12	
083b/08,	084b/06,	087a/13,	b.+ nlardur	011a/12,	013a/10
087b/07,	087b/08,	087b/11,	b.+ nlari	050a/12	
088a/06,	088b/09,	088b/11,	b.+ nlaruñ	057b/13,	087a/11
089a/06,	089a/09,	089b/01,	b.+ nuñ	020a/05,	020b/09,
089b/13,	090b/10,	091a/04,		034b/04,	052b/05,
091a/07,	091a/11,	092a/04,		057b/03,	
092b/05,	092b/13,	094a/11,		066b/04,	070b/02,
096a/07,	097b/03,	097b/05,	[=240]	091b/05	
098a/10,	100a/07,	100a/09,	būd (fa.)		
100a/13,	100b/05,	101a/02,	b.	093a/10	
101a/04,	101b/02,	101b/03,	[=1]		
102a/01,	102a/06,	102a/12,	budak (tr.)		
103a/06,	103a/08,	104b/01,	b.	100b/13	
104b/05,	105a/09,	106a/07,	b.+ 1 [budağ]	100b/13	
			[=2]		

- bugün** (tr.) [=30]
 b. 003b/11, 023a/02, 025b/05,
 076b/06, 107a/03, 107b/13,
 108a/04, 108a/05
 b.+ e 107b/12
 b.+ ki 022a/07
 [=9]
- bugż** (ar.)
 b. 063b/03
 b. eylemekdür 014a/06
 [=2]
- buġżu's-şalihin** (ar.)
 b. 012a/04
 [=1]
- buhl** (ar.)
 b. 011b/05, 017a/07, 017b/01,
 017b/10, 017b/13, 018a/01,
 093b/03, 093b/05
 b.+ dur 016b/11, 017a/03
 b.+ i 017b/09
 b. olan 018b/12
 [=13]
- bul** - (tr.)
 b.- alar 007a/01
 b.- amadılar 022b/08
 b.- amasuz 102b/01
 b.- dum 020a/10
 b.- madığından 066b/05
 b.- maduka 021a/08
 b.- mağa 093a/08
 b.- maya 078a/12
 b.- mayub 075b/04, 101a/09
 b.- maz 019a/05, 047a/09
 b.- müşsin 035b/04
 b.- ub 022b/09, 036a/02,
 058a/04, 066a/09, 096b/01
 b.- ur 041b/05, 041b/07,
 087a/04, 095b/11, 100a/03,
 106a/05, 109a/01, 109a/03
 b.- ular 086b/07
 b.- ursa 103a/03
 b.- ursan 047a/03
 b.- ursın 106b/01
- bulama** - (tr.)
 b.- dılar 020a/07
 [=1]
- bulma** - (tr.)
 b.- müşdur 101a/10
 b.- yub 102b/07, 106a/04
 [=3]
- bulmak**
 b.+ a (bulmağa) 110a/02
 [=1]
- bulun** - (tr.)
 b.- a 061b/11
 b.- alar 074b/05
 b.- asın 057b/02
 b.- mak 081b/04
 b.- ub 074a/07, 107a/02
 [=6]
- buluşdur** - (tr.)
 b.- mak 057a/13
 b.- ub 077a/04
 [=2]
- buluṭ** (tr.)
 b. 105b/13, 107a/07
 b.+ lar 107b/02
 [=3]
- buncılayın** (tr.)
 b.+ dur 068b/13, 074b/10
 [=2]
- bungıl** (tr.)
 b. 013a/03, 014a/12
 [=2]
- burehne** (fa.)
 b. 035b/05, 100b/02
 [=2]
- burhān** (fa.)
 b.-ı ḥavākin-i devrān 002b/06
 [=1]
- büs** (fa.)
 b.+ inde 092b/11
 b. it 090b/11
 b. itdüm 091a/03

[=3]	
buyū^c (ar.)	
b.+ ile 005a/06	
[=1]	
buyur- (fa.)	
b.- aki 050a/12	
b.- dı 034b/07, 036b/06,	
055b/08, 068b/08, 074a/10,	
088b/08	
b.- duğuñdan 091a/12	
b.- díki 036a/05, 036a/09,	
065b/08	
b.- dılar 035a/08, 035b/13,	
036b/10, 045b/13	
b.- dılarki 036a/13	
b.- du 020a/12	
b.- duñda 023a/09	
b.- dukları 011a/01, 051b/03	
b.- duklarında 005b/05	
b.- ıla 036b/12	
b.- müş 067b/09, 100a/10	
b.- müşdir 038b/09	
b.- müşdur 017a/01, 019a/03,	
019a/09, 021a/12, 026a/05,	
041a/02, 043a/12, 046b/09,	
049b/02, 050a/07, 051a/03,	
061a/01, 068b/10, 092b/06,	
093b/13, 095b/03, 097b/04,	
104b/07, 105b/07	
b.- müşdurki 024b/11	
b.- müşlar 034a/02, 034b/01	
b.- müşlar 034b/11	
b.- müşlardır 095a/12	
b.- müşlar 035a/03	
b.- ub 023b/11, 035b/07,	
040a/04, 043a/10	
b.- ub 052b/12	
b.- uñ 074b/09	
b.- ur idi 068b/03	
[=57]	
buyurıl - (tr.)	
b.- müşdur 024b/06	
[=1]	
	buyurılma - (tr.)
	b.- maǵa 037a/04
	[=1]
	buzağı (tr.)
	b. 022b/04
	b.+ yı 022b/06
	[=2]
	bühtān (ar.)
	b. 014b/05
	[=1]
	bülbül (fa.)
	b.+ i 092b/11
	[=1]
	bülend (fa.)
	b.-i himmet 067b/02
	b. idüb 091b/06
	[=2]
	bünyād (fa.)
	b.+ ı 027a/04
	[=1]
	bürüdet (ar.)
	b. 084b/04
	[=1]
	büyük (tr.)
	b. 020a/13, 045b/08, 078b/08,
	092a/07, 096b/02, 097b/09
	b.+ den 097b/06
	b.+ ler 077b/08
	b.+ lerinden 077b/04
	b.+ lerünüz 097b/05
	[=10]
	büzürg (fa.)
	b.+ e 046a/03
	[=1]
	büzürgān (fa.)
	b. 041b/03, 046b/05, 104b/10
	b.-ı devlet 046a/06
	b.-ı din 033b/10
	b.-ı hükemā 045b/03
	[=6]
	cā (fa.)
	c.-yı hıtāb 051a/01
	c.+ dur 092b/10

c.+ yına 078a/05 [=3]	[=17]
cā-be-cā (fa.)	cān-sitāne (fa.)
c. 076a/01 [=1]	c.+ si 004b/01 [=1]
cāh (ar.)	cān-ver (fa.)
c. 004a/09, 004b/02, 006a/06, 068a/08, 068a/13, 069a/03, 072a/06, 078a/05, 105a/02 c.-i muhabbeti 061b/13 c.+ a 091b/07 c.+ i 004a/12 c.+ ina 037a/12 [=13]	c. 020a/02, 020b/02, 020b/12 c.+ a 020b/03
cāhil (ar.)	cān-güdāz (fa.)
c. 047a/12 [=1]	c. 105b/05 [=1]
cāhillik (ar.+tr)	cānib (ar.)
c. 029b/04 [=1]	c.-i ahire 080a/05 c.-i hakkı 051b/09, 079b/12 c.-i hakkıda 051b/12 c.-i pādişāh 051b/10 c.-i ra ^c iyyet 051b/11 c.+ de 076a/03 c.+ e 076a/01, 080a/04 c.+ i 051b/11 v.+ inde 090a/10 c.+ inden 079a/04 [=12]
cā'iz (ar.)	cāri (ar.)
c. 039a/08, 051a/12, 069a/11, 086a/03 [=5]	c. 006a/04, 006b/12, 038a/05 c.+ dür 092a/02 c. ola 096b/13 c. olan 066a/10 [=6]
cālib (ar.)	cāsūs (ar.)
c.-i dünyā 099b/13 [=1]	c.+ lar 076a/01 [=1]
cāme (fa.)	cay-gāh (fa.)
c. 109b/01 [=1]	c. idinmiş 103b/13 [=1]
cāmi^c (ar.)	cefā (ar.)
c. 103a/03 [=1]	c. 054b/12, 063a/08, 063b/05, 068a/07, 073a/09 c.+ sına 027b/01 [=6]
cān (fa.)	cehālet (ar.)
c. 004b/07, 005a/09, 058b/04, 092b/04 c.+ a 001b/02, 019a/06 c.+ i 094a/11, 095b/13, 101b/01 c.+ imā 056a/08 c.+ in 032a/13 c.+ ina 058b/07, 093a/09, 106b/10 c.+ inī 105b/04	c.+ den 031a/05 c.+ in 086a/03 [=2]

cehd (ar.)	c. 061b/07 c. idüb 090b/01 [=2]	043a/09, 095b/03 [=8]
cehennem (ar.)	c. 067b/12 [=1]	cellet (ar.) c.-i 'azamına 010a/12 c. + ü 019a/08 [=2]
cehl (ar.)	c. 008b/04, 008b/05, 011b/09, 016b/01, 017a/07, 019b/02 c.+ e 085b/07 c. eyle 036b/12 [=8]	cem^c (ar.) c. 006b/04, 073b/06, 074a/06, 075a/13, 088b/05, 104b/13 c.-i māla 075a/03 c. eyledi 106b/07 c. idüb 050a/08, 075a/07, 075b/08, 095a/03, 107a/11 c.+ ine 074a/01, 074a/06, 074b/02 c. itdugi 075a/05 c. olalar 043a/04 c. olub 020b/11, 076b/09, 087b/08 c. olınur 074a/08 [=22]
celäl (ar.)	c. 041b/13, 071b/08 [=2]	cemā^c at (ar.) c. 013a/13 c.+ e 013a/13 [=2]
celälühū (ar.)	c. 016b/02 c.+ ye 016a/09 [=2]	cemāl (ar.) c. 071b/08, 071b/09, 091a/10 c.+ i 091a/11 [=4]
celālī (ar.)	c.+ yi 013a/11 [=1]	cem^c (ar.) c.+ i 073b/09 c.+ ine 073b/07 [=2]
celb (ar.)	c. 083b/06 c.-i menfa ^c at 041a/05 [=2]	cemī^c (ar.) c.- i 010a/04 [=1]
celes (ar.)	c.+ den 088b/07 [=1]	cemīl (ar.) c. 068a/03, 071b/09 c.+ den 030b/01 c.+ leri 006a/03 [=4]
celīl (ar.)	c. 068a/03 [=1]	cemile (ar.) c. 109b/11, 110a/01 c.+ yi 016a/10 [=3]
celīle (ar.)	c. 109b/11, 110a/01 c.+ yi 016a/10 [=3]	cellallāh (ar.) c. 037b/12 [=1]
cellallāh (ar.)	c. 037b/12	c. 068a/03, 071b/09 c.+ den 030b/01 c.+ leri 006a/03 [=4]
celle (ar.)	c. 011a/13, 013a/11, 016a/09, 016b/02, 037b/12, 038a/08,	cemile (ar.) c. 109b/11

c.-i celîleyi 016a/10 [=2]	c.+ dan 035a/12
cem'iyet (ar.)	c.+ ım 087b/11
c. 080b/08 [=1]	c.+ in 060a/10, 076a/02, 087b/09
cemm (ar.)	c.+ ina 060a/02, 079b/02
c.-i haşem 003a/01 [=1]	c. virdi 046b/05, 048b/04
cenâb (ar.)	c. virdiler 034b/12
c.-ı bârı 052a/05	c. virmek 060a/01
c.-ı kažiyyü'lħacāt 016b/07	c. virmişler 034a/09, 046a/09
c.-ı kibriyā 010a/12, 019a/07, 068b/09, 079a/07	c. virüb 049a/09, 085b/12 [=30]
c.-ı kibriyānuñ 053a/08 [=7]	cevâniň (ar.)
cenân (ar.)	c.+ e 076b/07 [=1]
c. 006b/09	cevâriň (ar.)
c.-ı na' īimde 016a/11	c.-i a' žā 058b/05 [=1]
c.-ı ni' āmuñ 037b/03 [=3]	cevâsişü'l-'uyūb (ar.)
ceng (fa.)	c. 078b/01 [=1]
c. 086b/04, 086b/05, 087a/03	cevher (fa.)
c.+ e 086b/09	c. 044b/08
c.+ i 086b/12 [=5]	c.-i ömri 093a/11
cennet (ar.)	c.-i bihemtā 007b/13
c. 027b/08, 049b/04	c.-i niżām 006b/01 [=4]
c.-i derin 022b/01	cevr (ar.)
c.-i hûr 009a/08	c. 038b/02, 063b/05, 067b/07
c.-i na' īimde 108b/13	c.-i bîpâyan 031b/11
c.+ e 017b/10 [=6]	c. ide 102a/08
cerâ'it (ar.)	c.+ iñ 092a/05 [=6]
c. 078b/09 [=1]	cevşen (fa.)
cevâb (ar.)	c. 028b/08 [=1]
c. 034b/05, 035a/08, 056b/09, 059b/07, 060a/04, 073a/08, 085b/11, 099a/10, 104a/10	ceyb (ar.)
c.-ı itâb 040b/06	c.-i ekrem 010a/10 [=1]
c.-ı başavâb 088a/01	ceza' (ar.)
c.-ı hesâb 037a/13	c. 011b/12, 013b/13, 066b/09 [=3]
c.+ a 060a/05, 060a/06, 087b/09	cezâ (ar.)
	c. 109a/02

c.+ da 040b/05	[=3]
c.+ larında 085a/12	cilve (ar.)
c.+ sına 067a/04	c. 074b/12
[=4]	[=1]
cidāl (ar.)	cīngān (fa.)
c. 085b/11	c.+ lardandur 057b/12
[=1]	[=1]
cidden (ar.)	cīsmāniyye (ar.)
c. 053a/13, 074b/08, 085a/13,	c.+ den 008b/12
085b/08	[=1]
[=4]	cīvān (fa.)
ciger (fa.)	c. 105b/10
c.+ in 019b/10	c.+ lar 097b/02
[=1]	[=2]
cihān (fa.)	cīvānlıq (fa.+tr.)
c. 002b/06, 003a/06, 006b/13,	c.+ da 097b/07
028a/13, 031a/09, 039a/04,	[=1]
048b/08, 048b/11, 077b/09,	cīvār (ar.)
092b/10, 093b/09, 095a/11,	c. 008a/12
100b/02, 100b/05, 101b/02,	[=1]
101b/03, 102a/01, 103b/09,	cōmerdlik (fa.)
106b/06, 108a/08	c. 013b/09
c.+ a 059a/12, 103a/09, 107a/04	c.+ dir 013b/08
c.+ da 046b/06, 046b/13,	[=2]
048b/10, 050b/01, 100a/13,	cūd (ar.)
100b/10, 103a/08, 108a/09	c. 018a/02, 018a/04, 025b/04,
c.+ dan 103a/05, 103a/06,	056b/07, 068b/06
105a/09, 106b/12, 108a/07,	[=5]
108a/08	cumhūr (ar.)
c.+ 1 003a/08, 046b/12,	c.+ a 006a/07
048b/08, 106b/08	c.+ inuñ 079b/09
c.+ uñ 101a/13	[=2]
[=42]	cūy (fa.)
cihān-dāri (fa.)	c.+ ina 102b/06
c. 028a/06	[=1]
[=1]	cūlūs (ar.)
cihāniyān (fa.)	c. itdügi 066b/08
c.+ da 006a/03	[=1]
[=1]	cūmel (ar.)
cihet (ar.)	c.+ inüñ 109b/01
c.+ den 092b/05	[=1]
c.+ inde 090b/05	cümle (ar.)
c.+ le 105a/10	c. 007b/08, 009a/11, 011a/11,

- 013a/09, 014b/11, 016b/11,
 024a/09, 024a/10, 024a/11,
 024a/13, 037b/12, 038b/07,
 039b/03, 042a/13, 042b/01,
 042b/07, 048a/09, 050a/08,
 052a/08, 054a/04, 054b/01,
 057a/11, 061a/05, 065a/05,
 070a/03, 071a/07, 071b/06,
 075b/06, 079a/05, 083b/03,
 087b/13, 092a/03, 092b/08,
 093b/04, 094b/08, 097a/08,
 097a/09, 097a/10, 097b/02,
 100b/02, 101a/04, 104b/13,
 105a/13, 109a/13
 c.+ den 070a/01, 075b/11,
 079b/12
 c.+ si 020a/06, 068b/07,
 087b/09
 c.+ sin 091a/07
 c.+ sinden 023a/04
 [=52]
- cür'et** (ar.)
 c. 087a/11, 109b/07
 c. etsem 090b/13
 [=3]
- cürm** (ar.)
 c. 063b/08, 063b/10, 066b/11,
 073a/01, 090a/08, 109a/06
 c.+ i 063b/04, 063b/05, 73a/04
 c.+ ine 027a/11
 c.+ üne 085a/10
 [=11]
- cüst** (fa.)
 c. 102b/06
 [=1]
- cüzî** (ar.)
 c. 045a/10
 [=1]
- çağır -** (tr.)
 ç.- asın 106a/11
 ç.- ub 026b/09, 082b/08
 [=3]
- çâk** (fa.)
- ç.+ i 102a/03
 [=1]
- çâker** (fa.)
 ç.+ dür 072a/05
 ç.+ e 072a/05
 [=2]
- çal -** (tr.)
 ç.- ub 099a/02
 [=1]
- çalış -** (tr.)
 ç. 025a/09, 025a/11
 ç.- ub 038b/05, 106a/03,
 106a/06
 [=5]
- çalışmak** (tr.)
 ç. 014a/12, 102b/13
 [=2]
- çâre** (fa.)
 ç. 020a/05, 100b/11, 101b/13,
 101b/14
 ç. olmaz 095a/05
 [=5]
- çarık** (tr.)
 ç. 098a/09
 [=1]
- çehre** (fa.)
 ç.-i tażarru^ci 072b/13
 [=1]
- çek -** (tr.)
 ç.- dik 107a/12
 ç.- dügi 069b/04
 ç.- dügin 039a/10
 ç.- e 096b/09, 099a/06
 ç.+ene 106a/12
 ç.- er 017b/09
 ç.- erek 058a/07
 ç.- erüm 053b/11, 084b/02
 ç.- ersiz 074a/05
 ç.- ilüb 074a/03
 ç.- me 095b/10
 ç.- mesi 073b/08
 ç.-meye 062b/05, 099a/05
 ç.- meyesin 043b/01

ç.- meyüb 084b/03	ç. 012b/04
ç.- mezdi 058a/10	ç.+ dür 099a/07
ç.- üb 019b/06, 053b/09, 070b/04, 080a/09, 091a/01 [=24]	[=2]
çekdür - (tr.)	çobān (fa.)
ç.- di 020b/03	ç. 069b/02
[=1]	ç.+ 1 069b/01
çekil - (tr.)	ç. ola 034b/08
ç.- mese 098b/06	[=3]
ç.- ür 060a/02	çoğald - (tr.)
[=2]	ç.- ur 100a/11
çekmek (tr.)	[=1]
ç.+ dür 012b/13	çok (tr.)
[=1]	ç. 016b/10, 042a/05, 048a/03, 058a/05, 067b/02, 070a/01, 072a/05, 073a/09, 078a/02, 081a/08, 082a/02, 082b/12, 093b/11, 094b/10, 101a/13, 101b/14, 102a/12
çeşm (fa.)	ç.+ dur 018a/11, 018a/12, [=20]
ç. 058b/04	çün (fa.)
ç.-i cihān 003a/06	ç. 012b/13, 036b/08, 036b/11, 037a/04, 067b/11, 089b/04, 092b/12, 094a/13, 098b/02, 101b/01, 105a/07
ç.-i ḥalķa 096b/06	[=11]
[=3]	çünkü (fa.)
çetinlik (tr.)	ç. 037a/02, 042b/08, 092a/04
ç.+ den 095b/05	da (tr.)
[=1]	d. 059a/02, 077b/05, 089b/05, 102a/10
çevir - (tr.)	[=4]
ç.-meye 084b/04	dā'īm (ar.)
[=1]	d. 003b/13, 013a/08, 042a/02, 093a/09
çılk - (tr.)	d. ola 003a/09
ç.- dı 107b/02	[=5]
ç.- madum 042b/07	dā'īmā (ar.)
ç.- maya 057a/04	d. 013b/03, 013b/04, 014a/02, 014a/03, 014a/05, 014b/01, 015b/03, 015b/05, 015b/11, 019b/03, 019b/04, 019b/12, 037b/04, 043a/13, 048b/07,
ç.- müş 020b/12	
ç.- ub 004a/02, 056a/01, 056a/07, 058a/07 [=8]	
çıkar (tr.)	
ç.- uñ 106b/03	
ç.- ub 026b/05, 027a/03, 091a/02 [=4]	
çıkarmamak (tr.)	
ç.+dur 014a/03 [=1]	
çırkin (fa.)	

- 054b/10, 056b/01, 061a/05,
061a/08, 078a/04, 079b/13,
085a/07, 093a/13, 093b/04,
103b/04, 103b/10, 109b/03
[=27]
- dād** (fa.)
 d. 028a/02, 038b/06, 039b/05,
044b/02, 046b/03, 048a/06,
049a/13, 049b/01, 076a/04,
096a/01, 105a/11
 d.+ dan 044b/07, 045a/01
 d.+ ina 082a/09
 [=14]
- dāde** (fa.)
 d. 045b/10
 [=1]
- dāfi‘** (ar.)
 d. 006a/08, 020a/07
 d.-i zillet 033b/11
 [=3]
- dah1** (tr.)
 d. 004a/01, 008a/13, 009a/02,
009a/10, 010b/10, 011a/05,
013a/10, 013b/07, 016b/06,
016b/08, 016b/13, 017b/13,
018b/12, 019a/01, 019a/03,
019a/13, 021a/01, 021a/10,
021b/02, 023a/04, 023b/02,
023b/13, 024b/02, 024b/08,
024b/09, 024b/10, 026b/09,
027a/02, 034b/01, 038a/06,
038a/07, 043b/04, 049b/09,
050a/12, 050b/12, 052b/09,
053b/06, 054b/08, 055a/13,
055b/01, 055b/03, 055b/07,
055b/09, 055b/10, 055b/13,
056a/04, 056a/12, 056b/04,
057b/02, 057b/03, 057b/10,
058b/07, 058b/08, 059a/09,
059b/01, 059b/03, 059b/11,
060a/10, 060b/05, 062a/03,
062b/02, 062b/03, 062b/04,
063a/09, 064b/04, 065a/09,
 065b/09, 066a/01, 066a/05,
066a/07, 066a/11, 066b/03,
066b/04, 067a/03, 067a/08,
067a/09, 068b/13, 069a/01,
069a/03, 069a/04, 069b/07,
069b/10, 070a/13, 070b/03,
070b/12, 072b/03, 073a/11,
074a/13, 074b/01, 074b/03,
074b/10, 075b/12, 076b/06,
077b/03, 077b/07, 079a/03,
079a/05, 079b/11, 080b/03,
080b/09, 081b/05, 082a/05,
084a/12, 084b/01, 084b/13,
085b/01, 087a/05, 087a/13,
088a/13, 088b/02, 088b/12,
089a/08, 089b/07, 089b/09,
090a/10, 092b/05, 093b/08,
095b/02, 097b/11, 099a/08,
101b/11, 101b/12, 103b/01,
107a/09, 108b/01, 108b/04,
108b/06, 109b/13
 [=130]
- dāhil** (ar.)
 d. 017b/10
 d.-i şohbet 061b/03
 d. idebilmezler 078b/01
 [=3]
- dahl** (ar.)
 d.+ inize 094a/02
 [=1]
- dakā’ik**
 d. 054b/04
 d.-i ‘adl 079b/04
 d.-i defayinüñ 009b/12
 d.-i raḥmāni 009a/04
 [=4]
- dām** (fa.)
 d.-i belā 094b/13
 [=1]
- dāmen** (fa.)
 d. 035b/11
 [=1]
- dāmenbūs** (fa.)

d. idüb 057b/06	d. 073b/01
[=1]	[=1]
dānā (fa.)	dārū'l-ķarār (ar.)
d. 028b/06, 029b/02, 029b/10, 030a/01, 030a/06, 030a/10, 031a/01, 031b/12, 043b/03, 045a/02, 046b/01, 047a/10, 050b/09, 052a/10, 059b/05, 099a/03, 102a/11, 103a/12	d. 092a/09
d.-yı cihān 100b/02	[=1]
d.+ dan 033a/13	dārū'l-ṣifā (ar.)
d.+ lar 043a/13, 096a/10	d.+ yı 077a/05
d.+ lardan 047b/13	[=1]
d. ola 096a/02	d^cavā (ar.)
d.+ ya 092a/04, 094a/06	d. itmekdür 013a/06
d.+ ya 105b/11	[=1]
[=27]	da^cvāt (ar.)
dānāyān (fa.)	d. 062a/06
d. 093b/09, 106a/02	[=1]
[=2]	da^cvet (ar.)
dāne (fa.)	d. 104a/04, 104a/11
d. 074a/09	[=2]
[=1]	de (tr.)
dāniş (fa.)	d. 007a/02, 040a/06, 059b/11, 074b/01, 081a/05, 087a/07, 098a/08, 100b/10, 101a/01, 105b/06, 107b/05, 107b/07, 107b/09, 107b/12, 108a/01
d. 031b/02, 091b/10, 096a/04, 098b/05, 100b/01, 105a/01, 105a/11	[=16]
d.-i rāy 042a/04	debīr (fa.)
d.+dür 027a/04	d. 056a/06, 086a/11, 087a/13, 087b/03, 088a/01
d.+ e 105b/01	d.-i ākil 087b/10
d.+ i 096b/01	d.-i bīhired 045a/07
[=11]	d.+ i 087a/02
dār (ar.)	d.+ iñ 056a/05
d.-i bekānuñ 037a/13	d.+ lerdür 086a/12
d.-i bekāya 106a/08, 108b/04	[=10]
d.-i dünyā-yı fenāda 109b/08	def^c (ar.)
d.-i dünyāda 108b/10	d. 020a/09, 066a/04, 069a/12, 076a/04, 083a/11, 088a/12, 098a/05
d.-i şalṭanat-ı āliyye 004b/03	d.-i a ^c dā 034a/08
[=6]	d.-i belā 028a/08
dārā (fa.)	d.-i zulm 051b/07
d. 097b/13	d. etmedi 107b/05
[=1]	d. etmek 101b/08
darb (ar.)	

d. eyleyesin 089a/02	d.+ üm 066a/03
d. idesin 036b/09	d.+ sin 037a/03, 107b/12
d. idüb 067a/12	d.+ siz 098a/12
d.+ ine 020a/05	[=36]
d. ‘itdüre 080a/11	
[=17]	
def a (ar.)	degin (tr.)
d. 010b/10, 024a/03, 043b/08,	d. 064a/01
059b/01, 081b/08, 087a/13,	[=1]
088b/11, 089a/09, 089a/12,	degnek (tr.)
089b/01	d. 099a/10
[=10]	[=1]
def aen (ar.)	dehr (ar.)
d. 081b/09	d. 003b/10
[=1]	d.-i ḡaddār 068a/05
defayı (ar.)	d.+ e 006b/13
d.+ nüñ 009b/13	[=3]
[=1]	dek (tr.)
def içün (ar. + tr.)	d. 004a/09, 022b/08, 052a/12,
d. 076b/05	107b/12
[=1]	[=4]
defter (ar.)	del - (tr.)
d.+ de 086b/02	d.- di 094a/11
[=1]	[=1]
defü'l-vakt (ar.)	delā'ıl
d. idüb 024a/03	d.+ ler 080b/11
[=1]	[=1]
deg - (tr.)	delālet (ar.)
d.- mez 109a/04, 109a/06	d. 030b/11
[=2]	d.-i ‘izzet 032b/07
degil (tr.)	d.+ i 064b/11
d. 028a/05, 028a/08, 028a/12,	[=3]
031b/05, 031b/09, 045a/06,	delil (ar.)
057b/12, 071a/05, 103a/04,	d. 074a/13, 082a/11
103a/09, 105a/06, 106a/07	d.-i ḫāṭi 019b/03
d.+ dür 032b/08, 037b/09,	d.-i selāmet 033b/07
047b/12, 050b/09, 059b/05,	d.+ dür 062b/10
065a/12, 084a/08, 085b/04,	d.+ iñ 074a/08, 074b/05
093b/09, 098a/10, 100a/01,	[=5]
100a/07, 100a/09, 101b/09,	dem (fa.)
102a/09, 102b/08, 106b/06	d. 095a/11, 095a/13, 099a/13
d. idi 098a/04, 105a/04	[=3]
d. idüm 107b/11	denā'et (ar.)
	d. 008b/05, 019b/01
	d.+ dir 008b/04

d.-i 016a/01	[=1]
[=4]	
dendān (fa.)	
d.-i taħayyür 080a/09	d. 035b/03, 035b/04, 053a/06,
[=1]	101a/09, 103b/03, 103b/11
deñlü (tr.)	d.+ den 103b/03
d. 020a/05, 058b/07, 063a/11,	d.+ dür 103b/02, 103b/03,
063b/05, 066b/13, 067b/11,	105a/12
081b/10, 087b/07, 088b/08,	d.+ i 035b/02
089b/01, 097a/02, 098b/10	d.+ lik 035b/05
[=12]	[=12]
der-hakk (fa. + ar.)	derviṣ (fa.)
d.- 088a/05, 089b/03	d. 035b/03, 035b/04, 053a/06,
d.+ 1 086a/11	101a/09, 103b/03, 103b/11
[=3]	d.+ den 103b/03
derd (fa.)	d.+ dür 103b/02, 103b/03,
d.+ e 094a/11	105a/12
[=1]	d.+ i 035b/02
derece (ar.)	d.+ lik 035b/05
d.-i 'ulyā-ı nādire 038a/09	[=12]
d.-i 'ulyāya 008b/08	derviṣān (fa.)
d.-i ednāsı 008b/03	d. 035b/03
d.+ i 079a/09	[=2]
d.+ sin 038a/01, 079a/09,	derviṣ-ṭab' (fa.)
091b/05	d. 103b/04
d.+ sine 038a/02	[=1]
[=8]	derviṣ-ter (fa.)
dergāh (fa.)	d. 108a/08
d.+ ina 039a/09, 051a/04,	[=1]
083a/13	deryā (fa.)
d.+ indan 054a/07	d. 103b/08
[=4]	d.-yi bergüher 101a/07
derhal (fa.)	[=2]
d. 037a/07	dest (fa.)
[=1]	d. 108b/09
derin (tr.)	d.+ e 077b/08
d. 022b/02	d.-i āriyyeden 100a/04
[=1]	d.-i cihān 077b/09
der-mahzen (fa. + ar.)	d.-i felek-i ḡaddardan 005a/04
d. iderdi 075a/06	d.-i rica 035a/01
[=1]	d.-i şahrāyı 102b/04
der-nihān (fa.)	d.-i taşarrufdan 092b/01
d. 025b/02	d.+ iñde 106a/07
	[=9]
	deste (fa.)
	d. 104a/07
	[=1]
	destūr (fa.)
	d.-i nā-dān 045a/06
	[=1]
	devā (ar.)
	d. 019a/04, 019a/05

- d. eylemegdür 081a/11
 d.-i iḥṣānından 068b/01
 d. olmaz 094a/11
 [=8]
- devām** (ar.)
 d. 082b/10, 108a/11
 d.-i devlet 033b/04
 d.-i i᷇bal 043a/05
 d.-i tācdārī 028a/06
 d.+ ı olmayub 004a/12
 [=6]
- devlet** (ar.)
 d. 002a/01, 003b/05, 006a/05,
 011a/08, 021b/05, 027b/13,
 029a/03, 029a/12, 031b/04,
 031b/08, 032b/08, 033a/08,
 033b/04, 034b/09, 037b/11,
 039a/02, 039b/11, 041b/04,
 046a/06, 050b/04, 050b/05,
 052a/02, 054b/09, 057a/12,
 063a/07, 069a/04, 076b/11,
 079a/12, 082a/04, 084a/09,
 085b/04, 087b/08, 097a/03
 d.-i bīhilm 030a/08
 d.-i intīzā 006b/02
 d.-i mersūmlerinde 006a/01
 d.-i sa᷇ādet 016a/12
 d.+ den 043b/04, 068a/13
 d.+ den 076a/13, 077b/12
 d.+ dür 033b/11
 d.+ e 044a/03
 d.+ e 040b/01
 d.+ i 003a/09, 003b/13, 041b/11
 d.+ idür 080b/05
 d.+ idürler 043a/05
 d.+ inüñ 041b/10
 d.+ üñ 042b/10, 042b/11,
 082b/10
 d.+ üne 049a/05, 089b/05,
 099b/03
 [=56]
- devlet-penāh** (ar. + fa.)
 d. 028b/07
- [=1]
- devr** (ar.)
 d.-i bīhemtā 102a/11
 d.+ de 109a/04
 d. eylemez 102a/10
 [=3]
- devrān** (ar.)
 d. 002b/07, 003a/13, 094a/07,
 102b/11
 d.+ dan 050a/03
 [=5]
- deyn** (ar.)
 d.+ i 023b/05
 d.-i bī-ṣūmār 032b/02
 [=2]
- di-** (tr.)
 d.- b 062b/12, 102b/06
 d.- di 016b/07, 018a/06,
 018a/11, 18a/12, 021b/10,
 022a/02, 022a/05, 022b/11,
 022b/12, 023a/02, 023a/10,
 023a/11, 023a/12, 023a/13,
 024a/07, 026b/12, 034b/07,
 035b/05, 035b/09, 036a/05,
 036a/08, 036a/12, 036b/09,
 037a/01, 039b/01, 039b/07,
 040a/08, 042b/06, 048a/12,
 048b/05, 049a/09, 049a/13,
 049b/08, 050a/04, 050a/06,
 056a/02, 057a/08, 057b/08,
 057b/09, 057b/11, 065a/09,
 065b/11, 066b/12, 067a/06,
 068b/05, 073b/12, 074a/09,
 074a/12, 074b/02, 074b/05,
 074b/06, 074b/09, 075a/02,
 075a/11, 075a/09, 076a/11,
 078b/03, 081a/04, 081b/10,
 083a/08, 090b/09, 090b/11,
 091a/12, 091a/13, 091b/02,
 094a/12, 095b/13, 096a/01,
 098a/10, 099a/07, 099a/09,
 105b/12, 107a/07, 107a/09,
 107b/07, 107b/09, 107b/12,

108a/01
d.- diki 035b/03, 048a/09,
066a/02, 091a/11, 094b/05,
099b/09, 106a/09, 107a/02,
107a/04, 107b/01, 107b/03,
108a/03, 108a/05
d.- dikim 100b/09
d.- diklerinde 046a/13
d.- diler 035b/07, 065b/07,
083a/01, 088a/01, 096a/01
d.- düm 022a/06, 042b/05,
090b/10
d.- dügünde 070b/09, 074a/04,
082a/06, 082b/11
d.- dügünde 090b/12
d.- düğünüz 098a/12
d.- düğümde 042b/03
d.- düğünde 053a/02, 053b/09,
083b/05
d.- dük 074b/01, 098a/08
d.- dükde 042b/05, 056b/10,
074b/05
d.- düklerinde 083a/06
d.- ler 102a/10
d.- mekdir 046b/11
d.- mekdür 022b/12, 024b/09,
065a/08, 096a/09
d.- memiş 059a/05
d.- müş 028b/11, 029a/02,
029b/06, 029b/10, 030a/01,
030a/10, 030b/10, 031a/01,
031a/05, 031a/09, 031a/13,
031b/07, 032b/03, 033a/08,
033b/03, 033b/06, 047b/07,
047b/12, 059a/13, 095a/05,
095b/08, 096a/06, 100b/01,
101a/12
d.- müşdir 021b/02, 088a/09
d.- müşki 025a/02, 028a/04,
028b/05, 029a/06, 029a/08,
029a/12, 029b/02, 030b/03,
030b/07, 031b/04, 031b/12,
033a/03, 094a/02, 096a/02,
096a/10, 096a/12, 099b/05,
101b/05, 102a/01, 102a/11,
102b/11, 103b/08, 105a/11
d.- müşler 026a/01, 027b/13,
028a/13, 030a/05, 032a/03,
032a/08, 033b/10, 042a/03,
046b/05, 050b/02, 059b/08,
069a/13, 071a/04, 085a/04,
093b/01, 097a/08, 099b/03,
101a/05, 103b/05, 104b/10,
106a/02, 109a/03
d.- müşlerdir 022a/09, 026a/11,
041b/03
d.- müşlerdür 045a/02, 051a/06,
070a/05, 078a/13, 094b/10
d.- müşlerki 024a/09, 032a/12,
033a/12, 045b/04, 093b/09,
103a/04
d.- r 042a/10, 044b/06, 050a/09,
064a/08, 084b/08, 097a/04,
097a/11, 097b/01, 097b/09,
097b/13, 098b/07, 098b/12,
099a/03, 099a/10, 099b/08
d.- rüm 022a/07
d.- rse 071b/05
d.- rsin 074a/04, 091a/12
d.- se 059b/13
d.- ye 059a/13
d.- yilmiş 087a/09
d.- yü 010b/11, 015b/05,
017a/01, 019a/03, 021a/12,
022b/10, 023b/10, 023b/11,
026b/09, 038b/13, 039b/12,
041a/10, 043a/12, 045b/11,
045b/13, 046a/03, 046a/09,
046b/04, 046b/09, 048b/04,
051b/02, 052b/09, 056a/06,
058a/05, 059a/12, 066b/11,
067a/04, 070b/08, 073a/02,
073a/09, 076a/12, 076b/02,
076b/08, 083a/07, 083b/09,
084b/01, 094b/04, 104b/07
d.- yüb 020a/12, 023b/01,

- 042b/02, 047b/06, 066a/08,
070b/11, 072a/10, 098a/10,
098a/13
[=282]
- dicle** (yer. i.)
d. 026b/04
[=1]
- didār** (fa.)
d.+ ina 041a/04
[=1]
- dīde** (fa.)
d.-i āz 078a/04
d.-i ḥaḳīḳatle 109a/11
d.-i tevfiḳ 105a/04
[=3]
- diger** (fa.)
d. 068a/03, 095a/13, 107b/01,
107b/03, 107b/05, 107b/07,
107b/09, 107b/12, 108a/03,
108a/05
d.+ i 107a/04, 108a/01
[=12]
- digerāt** (fa.)
d.+ a 100a/05
[=1]
- dik** - (tr.)
d.- üb 078a/05
[=1]
- dikkat** (ar.)
d. 015b/02
[=1]
- dil** (fa.)
d. 026b/01, 027b/03, 035a/02,
044a/08, 048a/02, 090b/04,
092a/07, 092b/03, 099b/07,
110a/04
d.+ de 098b/10
d.+ e 039b/13
d.+ e 092b/02
d.- i 093a/09
d.-i ḡam-ḡin 030a/01
d.-i ittibahlara 038a/06
d.-i ḫāni‘ 103a/02
- d.-i leb-i teşneye 102b/04
d.-i miskinān 033a/10
d.-i pür-intibāh 003b/08
d.-i vilāyet-i mertebe 003a/03
d.+ üm 075a/09
d.+ in 092b/04
d.+ inden 096b/12
d.+ ini 025a/05, 099b/06,
099b/10
d.+ iñi 099b/10
d.+ iyle 099a/02
[=30]
- dile** - (tr.)
d.- rsiñ 106a/05
d.- sen 101b/11
d.- yüb 027a/12
[=3]
- dilek** (tr.)
d. 094b/10
d.+ den 094b/11
[=2]
- dilir** (fa.)
d. olub 087a/04
d. olur 101b/11
[=2]
- dil-nüvāz** (fa.)
d. 078b/13
d.+ lıķda 083b/11
[=2]
- dil-pesend** (fa.)
d. 070a/12
[=1]
- dilşad** (fa.)
d. etmegde 078b/13
d. ideler 057b/02
[=2]
- dimāğ** (ar.)
d.+ a 102b/10
d.+ inda 059a/11
[=1]
- dimek** (tr.)
d. 059b/05
[=1]

dīn (ar.)	[=2]
d. 002a/01, 006a/05, 011a/08, 015a/07, 022a/02, 028a/02, 033b/10, 038a/120, 38b/05, 041b/04, 042a/04, 043b/04, 050b/030, 55a/05, 061a/11, 079a/12, 095b/13 d.+ de 024a/07, 024a/08 d.+ den 068b/03 d.+ i 046b/11, 067b/06, 099b/03 d.+ üme 094b/03 d.+ üñi 049a/05 [=26]	
dinar (ar.)	
d. 022a/07, 083a/02, 091a/06 [=3]	
dīn-dār (ar. + fa.)	
d. 079a/10 [=1]	
dinle - (tr.)	
d. 038a/13 d.- vüz 075a/02 [=2]	
dirāz (fa.)	
d. 096a/06, 100a/01 d.+ da 035b/09 [=3]	
direm (fa.)	
d. 018a/06, 018a/10 [=2]	
dirhem (ar.)	
d. 021b/12, 022a/07 [=2]	
diri (tr.)	
d. 048b/10 [=1]	
diril - (tr.)	
d.- dik 107a/05 d.- meden 099b/02 [=2]	
dişär (ar.)	
d.+ 1 039a/05 d.-ı aşhāb-ı cāh 006a/06	
divān (fa.)	
d. 086a/13 d. iderüm 081a/05 [=2]	
diyānet (ar.)	
d. 028b/03, 061a/11 [=2]	
diyār (ar.)	
d.+ a 108b/01 [=1]	
dokun - (tr.)	
d.- müş 059b/11 d.- ub 056b/03 [=2]	
dokuz (tr.)	
d.+ uncu 041a/07 [=1]	
dost (fa.)	
d. 025b/09, 047b/13, 048b/03, 097a/04, 097a/05, 101b/13, 102a/02, 102b/13 d.-ı bedān 030b/13 d.+ a 025b/09 d.+ 1 085a/03, 085a/05 d.+ lar 085a/01 d.+ lık 097b/11 d.+ luğları 085a/02 d. tutmaç 025a/10 [=16]	
dostān (fa.)	
d. 031a/08, 033a/09, 033b/08 d.-ı kadîm 031b/10 [=4]	
dost-ter (fa.)	
d. 048a/09, 048a/12 [=2]	
doy - (tr.)	
d.- maz 101b/12 [=1]	
dök - (tr.)	
d.- üb 023a/08 [=1]	

dön - (tr.)	d.- dükden 060a/04 d.- e 093b/12 d.- mesinden 093b/08 d.- mez 054a/07 d.- üb 014b/09, 018b/04 [=5]	d.-ı ´ âlimân 030a/04 d.-yı hâyrları 005b/10 d.-yı pâdişâh-ı 004a/09 d.+ da 007a/02, 083b/01 d. idüb 048b/12 d.+ lar 083b/09, 087b/02 d.+ lar etmişüm 057a/13 d.+ lar idüb 021a/05 d.+ larında 005b/04 d.+ larında 005b/09, 005b/11 d.+ sı 083b/04 d.+ sıń 067b/01 [=21]
döndür - (tr.)	d.- üb 067a/13 [=1]	
dönmek (tr.)	d. 015b/10 [=1]	
dördinci (tr.)	d. 026b/01, 027a/09, 040a/01, 054a/01, 055a/07, 064a/11, 076a/08, 078b/09 [=8]	
dört (tr.)	d. 006b/05, 028a/01, 028a/04, 028a/05, 028a/13, 028b/01, 028b/05, 028b/11, 029a/02, 029a/06, 029a/09, 029a/12, 029b/02, 029b/06, 029b/11, 030a/01, 030a/06, 030a/10, 030b/03, 030b/07, 030b/11, 031a/01, 031a/05, 031a/09, 031a/13, 031b/04, 031b/08, 031b/12, 031b/13, 032a/04, 032a/08, 032a/12, 032b/03, 032b/07, 032b/12, 033a/03, 033a/08, 033a/13, 033b/03, 033b/06, 033b/10, 034a/03, 034b/12, 035a/03, 035a/04, 045b/10, 046a/01, 047a/07, 047a/10, 051b/08, 064a/07, 078b/03, 102b/12, 109a/03, 109a/12 [=63]	düd (fa.) d.-ı 102b/09 [=1]
du^c ā (ar.)	d. 007a/01, 040a/05, 042a/02, 053a/03, 063a/11, 067a/13, 089b/02	dūğūl (ar.) d.+ i 086a/10 [=1]
		dūn (ar.) d. 071b/05 [=1]
		dur - (tr.) d.- duçca 006b/13 d.- mayub 083b/13 d.- sunlar 087a/01 d.- ub 083a/13, 095a/04 [=5]
		dūr (fa.) d. 035a/11 [=1]
		dūrgār (fa.) d.- kimesneler 047a/12 [=1]
		dūrbînlik (fa.) d. ider idiler 076b/13 [=1]
		dürendîş (fa.) d. 076b/13 [=1]
		dūs (ar.) d. 109b/02 [=1]

dut - (tr.)	101a/02, 102a/06, 103b/06, 103b/08, 105a/12, 105b/12, 106b/07, 108a/10, 109b/05
d.- a 097a/04, 097a/06, 098b/09	
d.- alar 090a/04	
d.- an 075b/10	d.+ da 017b/01, 024a/13, 025b/11, 039b/13, 067a/10,
d.- ar 060b/13	071b/07, 092b/03, 101a/04, 102a/12, 103a/02, 108b/10
d.- du 057b/07	d.+ dan 104b/05, 104b/11, 105a/08
d.- ma 094b/08	d.-ı ġaddār-ı vāmkāruň 037a/10
d.- māǵa 093b/02	d.-yı dini 067b/06
d.- mayalar 061b/06	d.-yı fānīnuň 105a/05
d.- maz 102a/03	d.-yı fāniyyetüň 004a/11
d.- sa 062b/06	d.-yı fenāda 109b/08
d.- ub 072b/02, 101a/03	d.+ lar 101a/05
[=14]	d.+ nuň 105a/13, 106a/07
dutmak (tr.)	d.+ sıń 055a/05
d.- mak 081b/03	d.+ ya 007a/13, 019a/07, 055a/06, 092a/07, 092b/09,
[=1]	093a/09, 100a/07, 106a/02, 110a/03
duy- (tr.)	d.+ yı 012b/06, 092b/08, 099b/12, 100a/12, 102a/12, 104b/12, 104b/13
d.- ub 020b/07	d.+ yla 105b/03
[=1]	[=74]
dūzeh (fa.)	
d.+ de 109a/01	
d.+ den 034b/08	
d.+ e 036b/12, 037a/02, 037a/04	
dü (fa.)	
d.-cihān 007a/02, 009b/02	
[=1]	
dükenmez (tr.)	
d. 104b/07	
dün (tr.)	
d. 107a/03, 108a/03	
d.+ ki 022a/06	
[=3]	
dünyā (ar.)	
d. 006a/07, 007a/13, 009b/08, 011a/08, 012b/13, 014a/03, 017a/12, 024b/01, 031a/02, 034b/03, 035a/13, 084a/07, 084a/08, 091b/13, 092a/03, 092a/09, 092a/12, 092b/12, 093a/02, 094b/03, 099b/12, 099b/13, 100a/04, 100a/11,	
	d.+ de 101a/11, 109a/03
	[=2]
dünyeviyye (ar.)	
d. 034a/04	
d.+ den 108b/09	
[=2]	
dürer (ar.)	
d.-bārī ile 010b/06	
[=1]	
dürr (ar.)	
d.-ı meknūnı 037a/05	
d.-ı yektāyı 007b/05	
[=2]	
dürüştük (fa.)	
d. 061b/01	
[=1]	

düş - (tr.)	d.- di 108a/06 d.- eler 059b/04, 074b/11 d.- er 019a/06 d.- meği 014a/09 d.- meyüb 008b/06 d.- se 105b/05 d.- üb 020b/07, 026b/07, 059a/06 [=10]	d.- dük 107a/07 d.- mek 078a/07 d.- üben 084b/12 [=3]
düşmek (tr.)	d. 094b/11 d.+ den 094b/12 [=2]	d.+ dur 049a/07, 099b/04 [=2]
düşmen (fa.)	d. 031b/01, 048a/01, 068a/06, b086b/10, 087a/03, 087a/10, 101b/06 d.+ dan 076a/02 d.+ dur 031a/13 d.+ den 101b/13 d.+ dür 094a/09 d.+ e 086b/07 d.+ i 083a/11 d.-i 'uğba olan 109b/05 d.+ lerden 101b/05 d.+ uñ 012a/10 [=17]	d.- diler 020a/13 [=1]
düşmenlik (fa.)	d. 012a/04, 025a/03 d. eylemekdür 012a/11 [=3]	e ^c ādi (ar.) e. 042a/06 [=1]
düşmenän (fa.)	d. 030b/04, 033b/08 [=2]	ebāhir (ar.) e.+ dür 068b/02 [=1]
düşnäm (fa.)	d. 063a/09 d.+ ina 063b/01 [=2]	ebedi (ar.) e. 048b/10 e.+ dür 049b/04 [=1]
düşün - (tr.)	d.- üb 051b/04 [=1]	eblehān (ar.) e. 030b/12 [=1]
düşür - (tr.)		eblehlik (ar. + tr.) e.+ e 030b/11 [=1]
		ebnā (ar.) e.-yi mülük idiler 105a/02 [=1]
		ebr (fa.) e. 056b/09, 056b/10 e.+ den 056b/09 [=3]
		ebū (ar.) e. 023b/04, 031b/07, 033b/06, 034b/01 e.- 'alī mubā ^c ī 043a/02 e.-ca ^c fer anı 050a/02 e.-ca ^c fer zamānında 050a/01 e.-elfazıl-hind ve 043a/02 e.-mansūr ḡayet 052a/10 e.-mansūr mu ^c tādı 052b/02 e.-mansūr virdden 052b/08

- e.-naşır dir 042a/10
e.-naşır-ğāzī nam 042a/09
e.-yūsuf ol 021b/09
[=14]
- ecdād** (ar.)
e.+ umuz 100b/10
[=1]
- ecel** - (ar.)
e.- i 066b/06
[=1]
- ecil** (ar.)
e.+ den 054a/13
[=1]
- ecr** (ar.)
e.-i 'azīme 080a/13
[=1]
- edā** (ar.)
e. 048b/10, 053a/01
e.-i ferā 'iż 033a/04
e.-i hizmete 061b/10
e.-yı şükür 008a/10
e. itdügiñ 070b/10
e. ola 062b/02
e. olınmış ola 070a/08
e.+ sindan 052a/11
e.+ ya 008a/04
[=10]
- edeb** (ar.)
e. 044b/01, 089b/06, 091a/04,
091b/07, 091b/08, 091b/09
e.+ dür 091b/09
e.+ i 091b/05
[=8]
- edille** (ar.)
e.+ ler 016b/10
[=1]
- edinmek**
e.+ e 102b/13
[=1]
- ednā** (ar.)
e. 086a/02
e.+ s1 008b/03
[=2]
- edyān** (ar.)
e. 024a/11
[=1]
- ef̄ ăl** (ar.)
e. 009a/06, 009a/11, 011a/07,
048b/09, 071b/03
e.-i hāliş 016a/06
e.-i ķubh 036a/01
e.-i ķubha 036b/01
e.-i māziyye 037a/07
e.-i şālihe 108b/11
e.+ e 030b/09
e.+ ine 109a/02
[=12]
- efendi** (yun.)
e. 072a/13
e.+ si 070b/02, 070b/09
[=3]
- efhām** (ar.)
e. 045b/02
[=1]
- efkār** (ar.)
076b/04
e.+ a 059a/06
e.-i āyinesine 037a/07
[=4]
- efrāt** (ar.)
e.+ i 032b/12
[=1]
- efzūn** (fa.)
e. ider 052a/03
[=1]
- eger** (fa.)
e. 018a/02, 025b/03, 025b/08,
025b/09, 025b/10, 025b/12,
034a/09, 035b/13, 036a/03,
036a/07, 036a/10, 039b/01,
039b/10, 040a/08, 040b/09,
042b/04, 043a/04, 044a/02,
048a/04, 048b/13, 049a/02,
049a/11, 049a/12, 051a/10,
053a/11, 055a/13, 058a/08,
060b/01, 060b/02, 061a/10,

061a/13,	063b/10,	070a/02,	e.-i fażl 105a/01
070a/06,	071b/10,	072a/09,	e.-i ġareżuñ 059b/02
072a/13,	073a/03,	073b/13,	e.-i kāni ^c 104b/09
074a/02,	079a/12,	079b/01,	e.-i seħādur 022b/02
079b/03,	079b/13,	080a/13,	e.-i sünnet 013a/12, 013a/13
084a/12,	085b/10,	087a/03,	e.-i sünnet
089b/09,	090a/06,	090a/11,	e.-i taħkiķ 095a/12
090a/13,	090b/02,	090b/03,	e.-i-fesād ile 028b/13
090b/12,	090b/13,	091a/04,	e.+ e 098b/06
092b/06,	094b/05,	094b/08,	e.+ i 098a/04
095a/06,	099a/05,	099a/08,	e.+ inden 096a/05
102a/03,	102a/13,	104a/13,	e.+ ine 098b/05
104b/01,	105a/13,	106b/01	[=20]
		[=69]	
eğerçe (fa.)			
	e. 091b/11		e. 074a/06
	[=1]		[=1]
eglen - (tr.)			
	e.- düñ 052b/09		e.- e 026a/07, 026a/08
	[=1]		e.- miş ola 108a/10
egrilik (tr.)			[=3]
	e. 044b/04		
	[=1]		
eğil - (tr.)			
	e.- meyüb 013a/07		ekābir (ar.)
	[=1]		
ehādis (ar.)			e. 042a/13
	e. 011a/02, 016b/10, 110a/06		e.-i afāk 104b/11
	[=3]		e.-i mütekaddimİN 069a/12,
ehadiyyet (ar.)			078a/12
	e. + ini 008a/02		[=4]
	[=1]		
ehemm (ar.)			ekālim (ar.)
	e.-i mühimmât 069a/06		e. 107b/06, 108a/06
	e.-i umūr-ı dīn 043b/04		[=2]
	[=2]		
ehl (ar.)			ekber (ar.)
	e. 089a/02		e. 025a/01
	e.-i 'aql 100b/01, 105b/01		[=1]
	e.-i beyt 057a/08		
	e.-i dāniş 098b/04, 105a/10		ekl (ar.)
	e.-i dehre 006b/13		e. 036a/05, 109a/13
	e.-i devlet 082a/04		e. etmeyesin 036a/04
			[=3]
			ekmek (tr.)
			e. 022b/13
			[=1]
			ekrem (ar.)
			e. 010a/10, 023b/04
			[=2]
			ekser (ar.)

e. 068b/07, 076a/07	el-^camel (ar.)
e.+ i 057b/13	e. 015a/04
[=3]	[=1]
ekseriyâ (ar.)	el-bâdiret (ar.)
e. 039b/05	e. 015a/04
[=1]	[=1]
eksik (tr.)	el-bugż (ar.)
e. etmegi 069b/11	e. 014a/06
[=1]	[=1]
eksikrek (tr.)	elbetde (ar.)
e. 071a/09	e. 023a/02, 025b/11, 072b/05, 075b/10, 098b/09, 098b/11, 100b/11, 101a/01
[=1]	[=8]
eksil - (tr.)	elbette (ar.)
e.- üb 017a/12	e. 059a/01, 059a/06
[=1]	[=2]
eksilt - (tr.)	el-câhide (ar.)
e.- ib (eksildib) 105b/03	e. 014a/11
[=1]	[=1]
el (tr.)	elem (ar.)
e. 025b/07	e. 019b/12, 053b/09, 053b/11, 069b/04
e. + üñüze 070b/06	e.+ den 100a/09
e.+ de 004b/10, 067b/13, 084a/02	[=5]
e.+ den 055a/06	el-erb (ar.)
e.+ e 085a/01, 106a/03	e. 015a/10
e.+ ümi 067a/06	[=1]
e.+ in 017b/03, 019b/08, 088a/10	el-ferâse (ar.)
e.+ iñ 043a/07, 070b/07, 082b/06	e. 015a/11
e.+ inde 103a/11	[=1]
e.+ inden 035b/12, 070b/04	el-fütuvve (ar.)
e.+ ine 055b/09, 056a/04, 067a/06, 086b/13	e. 013b/09
e.+ ini 082b/03	[=1]
e.+ iyle 070a/11, 084a/02, 099a/02	el-gayre (ar.)
e.+ leri 083b/01, 090b/04	e. 013a/05
e.+ lerinden 046a/09	[=1]
[=29]	el-ğibta (ar.)
el-^cafv (ar.)	e. 013b/06
e. 015b/08	[=1]
[=1]	el-haber (ar.)
	e.+ sin 026a/10
	[=1]

el-havf (ar.)	e. 014a/10
e. 014a/01	[=1]
el-hayā (ar.)	el-‘iyāz (ar.)
e. 015b/06	e.-ı billah 053a/11
[=1]	[=1]
el-hikme (ar.)	el-‘iyāzıbi’llah
e. 013b/10	e. 065a/01
[=1]	[=1]
el-hilm (ar.)	el-kanā‘a (ar.)
e. 014b/07	e. 014b/12
[=1]	[=1]
el-hubbullāh (ar.)	el-kezm (ar.)
e. 014a/07	e. 015b/07
[=1]	[=1]
el-hubbü'l-humul (ar.)	elli (tr.)
e. 014a/08	e.-biñ ‘askeri 087b/03
[=1]	e.-biñ miğdarı 086b/08
el-huṣū‘ (ar.)	[=2]
e. 015b/11	el-mu‘ākabe (ar.)
[=1]	e. 015b/05
el-huzn (ar.)	[=1]
e. 014a/03	el-mu‘ātebe (ar.)
[=1]	e. 015b/03
el-hüsdü‘z-zann (ar.)	[=1]
e. 014b/11	el-muhibbe (ar.)
[=1]	e. 015a/08
el-iffe (ar.)	[=1]
e. 015a/09	el-murābaṭa (ar.)
[=1]	e. 015a/13
el-ināb (ar.)	el-murākabe (ar.)
e. 015a/03	e. 015b/01
[=1]	[=1]
el-inābe (ar.)	el-mürüvve (ar.)
e. 014b/08	e. 013b/08
[=1]	[=1]
el-incāz (ar.)	elsine (fa.)
e. 014b/10	e.-i cihāniyānda 006a/03
[=1]	[=1]
el-istikāme (ar.)	elṭaf (ar.)
e. 015a/09	e.-ı şiyem 042a/01
[=1]	[=1]
el-istivā‘ül-medh (ar.)	et-tefvīz (ar.)

e. 014b/02	emlāk (ar.)
[=1]	e. 058a/13
et-tevekkül (ar.)	[=1]
e. 014a/07	emn (ar.)
[=1]	e. 041b/09
el-vefā (ar.)	[=1]
e. 014b/10	emniyyet (ar.)
[=1]	e. 090b/06
el-yakīn	e.+ i 050a/10
e. 015b/12	[=2]
[=1]	emr (ar.)
elzəm (ar.)	e. 009b/01, 025b/05, 038a/01, 044a/09, 051b/06, 062a/07
e.-i levāzīmātdandur 069a/06	e.- i 050b/10
[=1]	e.-i berr 009b/03
emākin (ar.)	e.-i hākdan 036b/05
eṭrāf-ı e.+ lerde 091b/12	e.-i hākka 034b/06
[=1]	e.-i nevāhī-i allāh 009a/05
emānet (ar.)	e.-i nevāhī-i ilāhī 016a/05
e. 028b/03, 030b/10, 031a/12,	e.-i rabbü'lğarra idüb 069b/08
033b/04, 060b/08, 060b/11	e.-i şer ^c 040b/08
e.+ den 060b/08	e.-i şerīfi 007b/10, 008a/09
e.+ i 060b/12	e.-i taḥṣīl-i ahlāk 010b/07
e.+ indeyüz 083b/04	e.+ i 050b/02, 064a/05
[=9]	e. idüb 057b/06
emin (ar.)	e.+ ile 002a/07
e. 011b/13, 028a/02, 066a/03,	e.+ in 053b/07
086a/04, 086a/13, 088b/02,	e.+ in 051a/12
088b/09, 089a/06, 098b/08	e.+ ine 049a/01, 090b/12, 094b/06
e. olduğu 065b/05	e.+ ini 065a/07
e. olmak 032b/10, 101b/07	e.+ iñiz 052b/11, 075a/01
e. olmaķdur 012a/01	e.+ lerine 015b/02
e. olmayub 014a/04	e.+ üñ 020a/10
[=14]	[=31]
emīr (ar.)	emrāż (ar.)
e. 029a/03, 031a/12	e.-i կուլուներ 077a/05
e.-i ḥorāsanuñ 047b/02,	e.-i mütenevvī ^c a 005a/09
047b/06, 075b/01	e.+ larına 077a/07
e.-i şām 075b/05	[=3]
[=6]	emşal (ar.)
emīrū'l-mü'min (ar.)	e. 091b/09
e.- īn 021b/01, 034a/01,	e.-i naşayih 007a/11
050a/04, 081a/11	
[=4]	

e. emr 062a/06	[=1]
[=3]	
emtīc a (ar.)	
e. 047b/03, 058a/13	e.+ sinde 020b/02
[=2]	e.+ sine 026b/07
envāl	[=2]
e. 044b/13, 070b/13, 071a/07, 086a/03, 092a/03, 092a/11, 100a/04	envāc (ar.)
e.+ iñ 094b/06	e.-i nüvāziş 087b/01
e.+ ine 038a/04	e.-i ahlâk 009a/11
[=9]	[=2]
en̄ām (ar.)	envār (ar.)
e. 037b/08, 047a/05	e.-i dakâyîk 054b/04
e.+ uñ 068b/05	e.-i rûhâniyye 008b/13
e. idüb 091a/06	e.-i sā ādet 033a/08
[=4]	e.+ ı 041b/10
enbiyā (ar.)	[=4]
e.-yı ´ adl-ı ayın 002a/12	epsem (tr.)
[=1]	e. 012b/09, 098a/07
encām (fa.)	[=2]
e.+ a 098b/06	erbāc (ar.)
e.-ı miskiyyetü'lhitâmi 027b/11	e. 033a/12
e. olur 098b/04	e.+ nuñ 047a/08
[=3]	[=2]
endişe (fa.)	erbâb (ar.)
e. 080a/08, 083b/05	e. 046a/04
e. idüb 055a/04	e.-ı ilm 105a/01
e. itdüm 090b/12	e.-ı basîre 007b/02, 037b/08
e.+ ler 076b/04	e.-ı binişe 091b/10
e.+ yi 014a/13	e.-ı din 042a/04
[=6]	e.-ı garazlar 078a/12
enker (ar.)	e.-ı hâacet 039a/09
e.-i cigerin 019b/10	e.-ı hâcetiñ 084b/09
[=1]	e.-ı hîred 043a/08
ennaşıhe (ar.)	e.-i kalem 086a/11
e. 013b/04	e.-i rifk 041b/02
[=1]	[=12]
enniyyet (ar.)	erbāc ìn (ar.)
e. 015b/09	bâb-ı e. 035a/02
[=1]	[=1]
enşârî (ar.)	erid - (tr.)
e. 032b/03	e.- ür 105b/06
	[=1]
	erkân (ar.)
	e.-ı devlet 050b/04, 057a/12

e.-ı devletden 076a/13, 077b/11	e.-ı hâşmetleri 054b/07
e.-ı erba ^c anuñ 047a/08	e.-ı ihtişamı 071a/08
e.+ ı 087b/08	e.-ı nef ^c 071a/05
[=6]	e.-ı sa ^c ādet 042a/05
er-rifk (ar.)	e.+ in 071a/11
e. 014b/07	[=10]
[=1]	esbâbsuz (ar. + tr.)
er-rizâ (ar.)	e. 107b/09
e. 013b/12	[=1]
[=1]	eser (ar.)
er-ricâ (ar.)	e. 106a/04, 107a/08
e. 014a/04	e.+ i 021a/03, 059a/03,
[=1]	064a/03, 068a/03, 098b/09
er-rikka (ar.)	e.+ iñde 107a/08
e. 015a/05	[=8]
[=1]	esfelü's-sâfilîn (ar.)
er-rüşt (ar.)	e. 008b/06
e. 014b/13	[=1]
[=1]	esir (ar.)
erzâk (ar.)	e.-i hevâ 046a/07
e. 071a/08, 086a/03	e. idüb 075b/05
e.+ ı 070b/13	e.+ leri 042b/01
e.-ı dünyâ 092a/12	e. oldum 042a/12
[=4]	[=4]
erzâni (fa.)	esirge - (tr.)
e. 067a/01	e.- medükleri 046a/08
[=1]	e.- ye 025a/03
es - (tr.)	[=2]
e.- e 021b/05	esirmek (tr.)
e.- en 021b/06	e. 015a/06
e.- ib 077b/09	[=1]
[=3]	esmâr (ar.)
esâs (ar.)	e.+ ı 041b/09
e.-ı câh 069a/03	[=1]
e.-ı salşanat 054b/06	esnâ (ar.)
[=2]	e.-yi hûtbede 100b/09
esb (fa.)	[=1]
e.-ı tâziye 028b/09	esnâf (ar.)
[=1]	e. 042a/01
esbâb (ar.)	esrâr (ar.)
e. 021b/13, 022a/08, 058a/12	e. 064b/06, 065b/09
e.-ı âhiretden 093a/02	e.+ a 065a/02
e.-ı dünyeviyeden 108b/08	e.+ dur 064a/13

e.+ 1 064b/02, 067a/06	e.- medi (alçak etmedi) 095b/10
e.-ı töhmetden 064b/13	e.- medüm 044a/10, 044b/02,
e.+ uñ 065b/05	068b/04
e.+ inı 065b/07	e.- medüm (hilāf etmedüm)
e. olub 065b/04	044a/11
[=10]	e.- medüm (su'äl etmedüm)
es-şabr (ar.)	060a/01
e. 013b/13	e.- medüm (ta ^c yīn etmedüm)
[=1]	044a/13
es-şıdk (ar.)	e.- medün (imtiḥān etmedün)
e. 015a/12	057a/02
[=1]	e.- medün (ḳasd etmedün)
esfāk (ar.)	066a/04
e. 016a/05, 077a/13	e.- medügin (ḥazz etmedügin)
[=2]	049a/02
esğāl (ar.)	e.- medükce 009a/01, 053a/01
e.-i büzürge 046a/03	e.- medüm (ta ^c arruz etmedüm)
e.-i mülk 041b/04	043a/06
[=2]	e.- megde (dilṣād etmegde)
es-şafaka (ar.)	078b/13
e. 015a/05	e.- mege 008a/11, 024b/03,
[=1]	024b/13, 037b/06, 040b/04,
es-şecā'a (ar.)	045b/06, 047b/05
e. 014b/06 [=1]	(^c arż etmege) e.- mege 077a/05
es-şükr (ar.)	(hizmet etmege) e.- mege
e. 013b/11	104a/13
[=1]	e.- mege (iyilik etmege)
et - (tr.)	024b/02
e.- diler (afv etdiler) 073a/10	e.- mege (ḳatl etmege) 050a/02
e.- dükce 086a/07	e.- mege (şarf etmege) 016a/06
e.- me 065a/10, 091b/07	e.- mege (setr etmege) 064b/05
e.- me (ḡaflet etme) 093b/08	e.- mege (tefaḥḥuṣ etmege)
e.- me (ḥavf etme) 026b/08	085a/08
e.- me (ḥiffet etme) 060a/06	e.- mege (vedā ^c etmege)
e.- me (muḥālefet etme)	094b/02
094b/06	e.- mege (revā etmege) 081a/09
e.- me (sebkat etme) 060a/07	e.- megi (eksik etmegi) 069b/11
e.- me (ṣāib etme) 094b/09	e.- megin (ma ^c lūl etmegin)
e.- meden (şarf etme) 044b/11	005a/10
e.- me (teḡāful etme) 021b/06	e.- megin (me'mūr-ı 'ibādet
e.- medin (tefaḥḥuṣ etmedin)	etmegin) 007b/11
057b/03	e.- megin (siyāset etmegin)
e.- medi 052b/03, 107b/05	072b/08

e.- mem (zulm etmem) 041a/10	057a/03
e.- meñ (melāmet etmeñ) 022a/06	e.-meye (vākīf etmeye) 060a/12
e.- memiş (sefer etmemiş) 107b/09	e.-meye (żāyīc etmeye) 092a/07
e.- mese (taķayyūd etmese) 073b/07	e.-meyeler 064a/01
e.- mesi (ictināb etmesi) 080a/02	e.-meyeler (ītimād etmeyeler) 086a/07
e.- mesi (mažinne etmesi) 059a/07	e.-meyeler (dāhil-i şohbet etmeyeler) 061b/03
e.- mesi (setr etmesi) 018a/01	e.-meyeler (ḥavāle etmeyeler) 090a/09
e.- mesi (żāyīc etmesi) 069b/03	e.-meyeler (ḥavşalasuzlık etmeyeler) 085b/13
e.-meye 044a/04, 060a/09, 062b/09, 083b/13, 096b/04	e.-meyeler (īhtilāt etmeyeler) 063b/13
e.-meye (berbād etmeye) 067b/08	e.-meyeler (keşf etmeyeler) 062a/05
e.-meye (ferāmuş etmeye) 079a/06	e.-meyeler (nakl etmeyeler) 090a/10
e.-meye (ġaflet etmeye) 079a/04, 081a/07	e.-meyeler (şurūc etmeyeler) 086a/10
e.-meye (ġurūr etmeye) 078a/11	e.-meyesin (ekl etmeyesin) 036a/04
e.-meye (ḥāl etmeye) 058b/09	e.-meyesin (fāsid etmeyesin) 039b/11
e.-meye (ḥāşıl etmeye) 068a/05	e.-meyiñiz (ġamm etmeyiñiz) 094a/04
e.-meye (hilāf etmeye) 041a/01	e.-meyiñiz (ḳasd etmeyiñiz) 094a/03
e.-meye (ītirāf etmeye) 090a/12	e.-meyiñiz (rūcūc etmeyiñiz) 018b/06
e.-meye (ibrām etmeye) 060a/13	e.-meyüb 011b/02, 037a/12, 052a/05, 062b/08, 104a/04
e.-meye (ibtidā etmeye) 060a/10	e.-meyüb (bednām etmeyüb) 088a/13
e.-meye (istiğnā etmeye) 060b/04	e.-meyüb (cezāc u fezāc etmeyüb) 014a/01
e.-meye (merħamet etmeye) 077b/05	e.-meyüb (ısgā etmeyüb) 058b/08
e.-meye (müsteħaķ-1 ‘azāb etmeye) 105b/04	e.-yük (īhtimām etmeyüb) 082a/03
e.-meye (nażar etmeye) 058b/07	e.-meyüb (imdād etmeyüb)
e.-meye (tamāc etmeye) 071a/02	
e.-meye (tavṣīf etmeye)	

079b/07	095b/05
e.- meyüb (remîde etmeyüb)	e.- müşdür (sifâriş etmişdür)
083b/12	073a/07
e.- meyüb (rencîde etmeyüb)	e.- müşidi (şâkirdlik etmişdi)
024a/05	104a/02
e.- meyüb (şarf etmeyüb)	e.- müşüm (du'âlar etmişüm)
092a/06	057a/13
e.- meyüb (sitem etmeyüb)	e.- müşüm (hâşıl etmişüm)
088b/13	082a/02
e.- yüb (şikâyet etmeyüb)	e.- müşüm (müheyyâ etmişüm)
063b/02	083a/12
e.- meyüb (tağayyûd etmeyüb)	e.- müşüm ihsân (sehv etmişüm)
075a/04	056a/03
e.- meyüb (tâma' e. etmeyüb)	e.- müşken (râzı etmişken)
093a/01	067a/01
e.- meyüb (tecâvüz etmeyüb)	e.- müşlerdür 062b/01
072a/11	e.- müşüzdür (ihtiyâr etmişüzdür) 081b/06
e.- mez 070a/03, 073b/06,	e.- se, 060b/04, 096b/05
020a/01, 065b/13, 110a/05	e.- se (taleb etse) 027a/12
e.- mez ('âkil etmez) 051a/10	e.- sem 018b/03
e.- mez (iktifâ etmez) 074a/03	e.- sem (cür'et etsem) 090b/13
e.- mezdûn (hizmet etmezdûn)	e.- sen 025b/03
104b/03	e.- sun (ikdâm etsun) 024b/03
e.- mezler 072b/06	[=138]
e.- mezsem (imtişâl etmezsem)	
090b/13	
e.- mezsiñ ('imâret etmezsiñ)	etmek (tr.)
081a/04	e. 027a/13, 027b/01, 034a/01,
e.- mezsiñ (şabr etmezsiñ)	043b/06, 048b/07, 053a/05,
053b/05	053a/06, 053a/07, 060a/03,
e.- müş 018a/09, 061a/02,	062a/03, 063a/13, 065a/12,
068b/12	066a/05, 071a/05, 073a/04,
e.- müş ('afv etmiş) 050a/11	076b/06, 078b/09, 078b/10,
e.- müş (ferâmuş etmiş) 079b/06	086a/06, 086b/09, 089b/07,
e.- müş (hiyânet etmiş) 050a/02	091b/02, 092b/09, 099a/10,
e.- müş (tîrâz etmiş) 059b/10	101b/08, 110a/02
e.- müş (iyilik etmiş) 084a/11,	e.+ dedür 093a/10, 093a/12
084b/01	e.+ den 024b/01, 081a/07
e.- müş (şarf etmiş) 100b/01	e.+ dür 011a/15, 054b/12
e. (ta'alluk etmiş) 091b/03	e.+ de 064b/12
e.- müş (yaramazlık etmiş)	e.+ dedür 083b/13, 093b/01
084a/13	e.+ den 044b/07, 044b/13
e.- müşdür (halk etmişdür)	e.+ e 037a/03, 078b/04,
	107b/10, 107b/11

e.+ i	060a/05, 104a/12, 109b/10	[=1]
e.+ le	040b/08, 067b/07, 080a/04	[=5]
	[=47]	e.-güzär iken 004a/10
etmemek (tr.)	e. 027a/07, 027a/08, 047b/08, 066a/01	e.-i s ^c aīde 029b/01
	[=4]	e.+ da 076a/07
etnâk (ar.)	ademiyān-ı e. 041b/12	e.+ in 039b/03
	[=1]	e.+ inı 039b/05
etrâf (ar.)	e. 041b/12	evlā (ar.)
	e.-ı cevānibe 076b/07	e.+ dur 067a/04
	e.-ı emākinlerde 091b/12	[=1]
	e.-ı miyānı 101a/06	evlād (ar.)
	e.-ı mülkden 076a/02	e. 005a/04
	e.+ indan 042a/06	[=1]
	[=6+]	evliyā (ar.)
et-tahfîf (ar.)	e. 014a/12	e.+ dan 081b/05
	[=1]	e.+ lar 003a/10
et-tefekkûr (ar.)	e. 015a/11	[=2]
	[=1]	evrâd (ar.)
et-teslîm (ar.)	e. 014b/03	e. 052a/12
	[=1]	[=1]
et-tevbe (ar.)	e. 015b/10	evrâk (ar.)
	[=1]	e. 006a/02
etvâr (ar.)	e.-ı nāhemvârlarına 043b/11	[=1]
	[=1]	evşâf (ar.)
ev (tr.)	e.+ e 106a/13	e. 009a/12
	[=1]	e.-ı eşfâk 016a/05
evâmir (ar.)	e. 041b/05	e.-ı hamîde 009a/03
	e.-i nevâhî-i ilâhî 016a/05	[=3]
	[=2]	evtâd (ar.)
evcâc (ar.)	e.+ larına 077a/06	e.-ı ikbâldür 042b/11
		[=1]
		evvel (ar.)
		e. 007a/04, 022b/02, 026a/13,
		027a/06, 027b/08, 027b/12,
		028a/01, 028a/06, 028b/12,
		029a/03, 029a/07, 029a/09,
		029a/13, 029b/03, 029b/07,
		029b/11, 030a/03, 030a/07,
		030a/11, 030b/04, 030b/08,
		030b/12, 031a/03, 031a/06,
		031a/10, 031b/01, 031b/05,
		031b/09, 031b/13, 032a/05,

- 032a/09, 032b/01, 032b/04,
 032b/08, 032b/13, 033a/04,
 033a/09, 033a/13, 033b/04,
 033b/07, 033b/11, 034a/04,
 034b/13, 035a/04, 036a/03,
 039a/05, 039b/03, 044a/08,
 045b/05, 047b/12, 051b/09,
 051b/13, 054a/09, 059a/13,
 059b/07, 064a/08, 065a/13,
 067a/08, 068a/01, 069b/08,
 072a/11, 079b/11
 e.+ i ferāmūş 062a/09
 e.+ inde 090a/06
 [=63]
- evvelā** (ar.)
 e. 028b/06, 050a/10, 069a/07,
 101b/01
 e.+ lara 058b/13
 [=5]
- evvelī** (ar.)
 e.+ de 042a/11
 [=1]
- evzā‘** (ar.)
 e.-1 bedgirdār 043b/10
 e.+ larına 063a/10
 [=2]
- ey** (ünl.)
 e. 009b/10, 018b/01, 018b/06,
 022a/05, 026b/07, 026b/10,
 035b/03, 036b/06, 037a/01,
 057b/11, 065a/09, 066b/10,
 066b/12, 073a/03, 074a/04,
 074b/09, 081b/10, 081b/12,
 082b/09, 084a/08, 084b/11,
 104b/03, 104b/04, 107a/02,
 107a/09, 107b/03, 107b/05,
 107b/07, 107b/10, 108a/08
 [=30]
- eyle –** (tr.)
 e.- (cehl eyle) 036b/12
 e.- (dād eyle) 049a/13
 e.- (hişār eyle) 049a/06, 099b/04
 e.- (ihsān eyle) 024b/09,
 024b/12
 e.- (i‘ānet eyle) 039b/03
 e.- (rifk eyle) 040a/06
 e.- (şabr eyle) 023b/11
 e.- (sa‘y eyle) 039b/13, 093b/03
 e.- (su‘al eyle) 042b/02
 e.- (şart eyle) 088b/12
 e.- (tirāş eyle) 055b/08
 e.- (‘unf eyle) 040a/07
 e.- di (abādan eyledi) 106b/08
 e.- di (āzād eyledi) 070b/11
 e.- di (şu‘al eyledi) 049a/08
 e.- di (cem‘ eyledi) 106b/07
 e.- di (fermān eyledi) 050a/02
 e.- di (istifsār eyledi) 034b/02
 e.- di (istimā‘ eyledi) 037a/06
 e.- di (ḥarāb eyledi) 106b/09
 e.- di (nākız eyledi) 038a/05
 e.- di (pinhān eyledi) 107a/04
 e.- di (şabr eyledi) 023b/01
 e.- di (şabır eylediği) 008a/08
 e.- düklerinde (‘arż eylediklerinde) 042b/01
 e.- düklerinde (su‘al eylediklerinde) 045b/11
 e.- diler (‘arż eylediler) 047b/02
 e.- diler (su‘al eylediler) 035a/07, 095b/13
 e.- düm (su‘al eyledüm) 042b/09
 e.- düm (zulm eyledüm) 035b/10
 e.- diñiz (terk ediñiz) 035a/08
 e.- dügi 068b/02
 e.- düginden 089a/09
 e.- dükce 062a/07
 e.- dükde (nakl eyledükde) 106b/13
 e.- dükde (nażar eyledükde) 020b/05
 e.- dükde (ṭaleb eyledükde) 023b/06
 e.- dükde (hitāb eyledükde)

- 052b/10
e.- düklerinde (su'äl eyledüklerinde) 046a/03
e.- düklerinde (ta'eb eyledüklerinde) 034a/09
e.- me (muħālefet eyleme) 9a/02
e.- mez (devr eylemez) 102a/10
e.-mez (tecāvüz eylemez) 36b/05
e.- miş (hişār eylemiş) 095a/03
e.- me 022a/11, 040a/10
e.- meyeler (musallaṭ eylemeyeler) 085a/09
e.- meyeler (şikāyet eylemeyeler) 039b/09
e.- mez (gerdiş eylemez) 102b/11
e.- miş (günāh eylemiş) 048a/10
e.- müşdir (du'ā eylemişdir) 040a/05
e.- ñ (müheyyā eyleñ) 074a/06
e.- ñ (nihān eyleñ) 065b/08
e.- ñ (şefkat eyleñ) 065a/08
e.- ñ (ta'zīm eyleñ) 065a/07
e.- r (bi-ärām eyler) 032b/01
e.- r (istiğnā eyler) 102a/09, 103b/12
e.- r (ma' mur eyler) 046b/12
e.- r (pāre eyler) 019b/11
e.- r (tebāh eyler) 030b/04
e.- r (tirāş eyler) 055b/07
e.- r (vefādār eyler) 026a/13
e.- r (zer' eyler) 026a/11
e.- rüm (tedārik eylerüm) 075a/13
e.- rler (su'äl eylerler) 036b/08
e.- se (ferāmuş eylese) 079a/13
e.- se (ḥiṭāb eylese) 072b/01
e.- se (murādī eylese) 079a/10
e.- sek (abādān eylesek) 102a/13
e.- señ (sa'y eyleseñ) 018a/01
e.- ye (***) eyleye) 081a/10
e.- ye ('acele eyleye) 064a/10
e.- ye ('adāvet eyleye) 059a/08
e.- ye ('add eyleye) 070a/08
e.- ye ('adl eyleye) 040b/12, 098a/06
e.- ye ('afv eyleye) 040b/13
e.- ye (bāķī eyleye) 022a/03,
e.- ye (cehd eyleye) 061b/07
e.- ye (dād eyleye) 038b/06
e.- ye (fehm eyleye) 063b/06
e.- ye (fikr eyleye) 078b/06, 080a/08
e.- ye (ġamħ-ārlīk eyleye) 068a/11
e.- ye (ħabs eyleye) 075b/09
e.- ye (ħaml eyleye) 063b/04
e.- ye (ħareket eyleye) 077b/03
e.- ye (ħaṭab.ı eyleye) 067b/13
e.- ye (ħavf eyleye) 054a/02
e.- ye (hişm eyleye) 053a/12
e.- ye (ihsān eyleye) 077b/08
e.- ye ('ikabin eyleye) 085a/11
e.- ye (irād eyleye) 072a/02
e.- ye (izħār eyleye) 065b/06, 085b/07
e.- ye ('izzet eyleye) 072a/10
e.- ye (karār eyleye) 048b/01
e.- ye (kūsiż eyleye) 038a/13, 083b/11
e.- ye (ma'mūr eyleye) 046b/11, 046b/13
e.- ye (men' eyleye) 079b/08
e.- ye (merħamet eyleye) 097a/06
e.- ye (meyl eyleye) 085b/01
e.- ye (muħālefet eyleye) 051b/02
e.- ye (murād eyleye) 072a/01
e.- ye (mušāhib eyleye) 058b/04, e.- ye (müheyyā eyleye) 063b/07
e.- ye (münhezim eyleye) 087b/04

- e.- ye (nedāmet eyleye) 079b/03
e.- ye (perhīz eyleye) 097a/05
e.- ye (rāst eyleye) 045b/07
e.- ye (rāstlık eyleye) 046b/03
e.- ye (redd eyleye) 063b/11
e.- ye (rif̄ eyleye) 040a/06
e.- ye (rīc̄ āyet eyleye) 079b/13
e.- ye (rūcū̄ eyleye) 090a/06
e.- ye (sāy eyleye) 008b/10,
055a/13, 067b/01, 090a/06,
090b/03
e.- ye (şabr eyleye) 095a/10
e.- ye (şarf eyleye) 039b/06
e.- ye (setr eyleye) 064a/12
e.- ye (sitem eyleye) 025a/05
e.- ye (şoħbet eyleye) 097a/07
e.- ye (sū'āl eyleye) 059b/07
e.- ye (sultān eyleye) 065b/10
e.- ye (süküt eyleye) 060a/06
e.- ye (taħķik eyleye) 064a/09
e.- ye (taķarrüb eyleye) 051a/11
e.- ye (taķidim eyleye) 052a/06,
053a/09
e.- ye (tē dīb eyleye) 079a/01
e.- ye (tercīh eyleye) 055a/06
e.- ye (uķubet eyleye) 091a/01
e.- ye (unf eyleye) 040a/06
e.- ye (vāde eyleye) 040b/13
e.- ye (yārlık eyleye) 025a/04
e.- ye (zāhir eyleye) 064a/11,
080b/04
e.- ye (ziyāde eyleye) 072b/03
e.- ye (ziyān eyleye) 040b/11
e.- yeler 064a/06
e.- yeler (taħķik eyleyeler)
090a/01
e.- yeler (ħašil eyleyeler)
064a/04
e.- yeler (himmet eyleyeler)
037b/07
e.- yeler (hoş eyleyeler)
077a/08
e.- yeler (ıraq eyleyeler)
- 047b/01
e.- yeler (istifsār eyleyeler)
077b/02
e.- yeler (murād eyleyeler)
043b/06
e.- yeler (mūşāhede eyleyeler)
043b/08
e.- yeler (ref̄ eyleyeler)
069a/12
e.- yeler (taleb eyleyeler)
071b/10
e.- yen (meyl eyleyen) 093a/09
e.- yenleri (tecāvüzlik
eyleyenleri) 079a/01
e.- yenleriñ (‘amel eyleyenleri)
080b/02
e.- yesin (def̄ eyleyesin)
089a/02
e.- yesin (īlām eyleyesin)
066a/07
e.- yesin (mūāvenet eyleyesin)
066a/06
e.- yesin (mušāvere eyleyesin)
043a/09
e.- yim (muħabbet eleyeyim)
091b/04
e.- yim (mūstahkem eleyeyim)
082b/10
e.- yeydi (rūcū̄ eleyeydi)
090b/02
e.- yüb (cem̄ eleyüb) 088b/05
e.- yüb (istigfār eleyüb)
037a/08
e.- yüb (ħitāb eleyüb) 059b/06
e.- yüb (sevk eleyüb) 082a/11
e.- yüb (giriftār eleyüb)
067b/11
e.- yüb (hareket eleyüb)
080a/04
e.- yüb (ifhām eleyüb) 066a/11
e.- yüb (iķdām eleyüb)
109b/07
e.- yüb (mūstagrak eleyüb)

039b/04	011b/13
e.- yum 006b/10	[=27]
[=177]	eyālet (ar.)
eylemek (tr.)	e. 002b/04. 038a/13
e. (az eylemek) 014b/01,	e.-i başra 005b/05
e. ('adl eylemek) 049b/03	[=3]
e. ('azāb eylemek) 015b/06	eyt - (tr.)
e. (ħabs eylemek) 015b/08	e.- di 018a/07, 018a/13,
e. (ħifż eylemek) 089b/06	018b/05, 018b/06, 018b/11,
e. (hareket eylemek) 051b/08	020a/09, 022b/13, 026b/10,
e. (ħifz eylemek) 069b/08	026b/12, 026b/13, 052b/10,
e. (ķasd eylemek) 015b/09	052b/13, 053b/06, 053b/08,
e. (ķat ^c eylemek) 095b/02	053b/10, 056b/10, 058a/03,
e. (taħammül eylemek) 095a/01	065a/04, 066b/10, 070b/05,
e. (toġri eylemek) 014b/10	070b/06, 073a/02, 074a/04,
e. (teħħir eylemek) 015a/04	074a/08, 075b/07, 076a/10,
e. (yād eylemek) 014b/02	081b/12, 082b/09, 084a/06,
e. (zikr eylemek) 027a/11	084a/07, 084b/10, 087b/02,
e.+ där (düşmanlık eylemekdür) 012a/05	087b/11, 088a/01, 088b/11,
e.+ där (alçaqlıq eylemekdür) 013b/03	089a/11, 094b/03, 098a/11,
e.+ där (bugż eylemekdür) 014a/06	104a/10, 104a/12, 104a/13,
e.+ där (devā eylemekdür) 081a/11	104b/01
e.+ där (düşmanlık eylemekdür) 012a/05, 012a/11	e.- di 018a/11, 037a/02,
e.+ där (ķat ^c eylemekdür) 012a/03	065a/09, 075a/02, 082b/02
e.+ där (meyl eylemekdür) 012a/09	e.- diki 056a/07, 091a/04
e.+ där (nāħayr eylemekdür) 012b/10	e.-dür (eydür) 103a
e.+ där (riyā eylemekdür) 013b/01	[=51]
e.+ där (şabr eylemekdür) 014a/01	eyü (tr.)
e.+ där (şükr eylemekdür) e 013b/04	e. 009a/13, 011b/02, 011b/04,
e.+ där (tecāvuz eylemek där) 012b/11	013b/07, 014b/09, 014b/11,
e.+ där (zār eylemekdür)	014b/12, 015a/04, 016b/05,

099b/09	ezkār (ar.)
e.+ ce 011b/01	e.+ ı 008a/11
e.+ dür 099a/11	[=1]
e.+ leri 025a/10	eyyedi (ar.)
e.+ lerüñ 097a/09	e. 046a/12
e.+ yi 096a/03	[=1]
[=59]	ez-zühd (ar.)
eyülik (tr.)	e. 014b/12
e. 009b/01, 013b/02, 015b/04,	[=1]
022a/10, 024b/01, 025a/07,	fā'ide (ar.)
025b/04, 025b/07, 026a/07,	f. 006a/11, 017a/13, 017b/05,
026a/08, 047a/01, 047a/03,	045a/08, 068a/13
067a/12, 068a/09, 068a/11,	f.-i dü-cihānī 009b/02
068b/02, 068b/11, 068a/13,	f.+ leri 021a/13, 023a/03
068b/04, 079a/09	f.+ li 089b/12
e.+ e (eyilige) 025a/02	f.+ si 017a/03
e. etmeğe 024b/02	f.+ sin 011a/06
e. etmiş 084a/11, 084b/01	f.+ yi 017a/13
e.+ i (eyiliği) 010b/13, 022a/12,	[=12]
025b/06, 025b/08	fā'idelü (ar. + tr.)
e.+ iñ (eyiligiñ) 024b/04	f. 024b/01, 025b/07
e.+ in (eyiligin) 010b/13,	[=2]
025b/11	fāhire (ar.)
e.+ lere 015b/10	f.-i vāfire 038a/08
[=33]	[=1]
eyürek (tr.)	fahr (ar.)
e. 096b/09	f. 041a/08
[=1]	f.-i ālem 003a/02
eyvāh (fa.)	[=2]
e. 039b/13	faka (ar.)
[=1]	f. 005a/08
eyyām (ar.)	f.+ dan 035b/02
e. 003b/13, 031b/06, 043b/06,	[=2]
066b/03, 092a/01	fakır (ar.)
e.-ı sa ^c ādet 005b/01	f. 004a/04, 005b/06, 108a/08
e.+ dan 088b/07	f.+ i 007a/02, 017a/12
[=7]	[=5]
eyyühe'debir (ar.)	fakirān (ar.)
e.- 056a/02	f. 029a/05
[=1]	[=1]
ez-İN (fa.)	fakr (ar.)
e. 008b/10	f. 005a/08, 035b/02
[=1]	f.+ ı 035b/04

[=3]	
falān (ar.)	
f. 046a/10, 049b/06, 059a/09	f. ide 094b/04
[=3]	f.+ lar 081a/08
fānī (ar.)	f. virmez 095a/07
f. + nüñ 105a/05	[=7]
[=1]	
fāniyyet (ar.)	fā'iide-dār (ar.)
f.+ iñ 004a/12	f. + ı ola 096b/13
[=1]	[=1]
fāriğ (ar.)	fāzıl (ar.)
f. 069a/10	f.-1 mazhār-ı luþf 003b/06
[=1]	f.+ dan 038b/10
fārisī (fa.)	[=2]
f. 006a/04	fažl (ar.)
[=1]	f. 003b/12, 011a/03, 105a/01
fārs (fa.)	f.-1 nāmutenāhī 052a/01
f. 027b/12	f.-1 şerî̄ at-ı ābād 028a/03
[=1]	[=5]
farṭ (ar.)	fehm (ar.)
f.-1 mū aþeret 032b/13	f. 063b/06, 064b/10, 064b/12
[=1]	f.-i idrāk 010a/07
farż (ar.)	f. itdüginde 090a/02
f.- ı 041b/06	f. olub 086b/01
[=1]	[=6]
fāsikān (ar.)	felek (ar.)
f. 030b/05	f. 004b/10
[=1]	f. 102b/05
fāsid (ar.)	f.-i gaddardan 005a/05
f. etmeyesin 039b/11	f.-i rif̄ at 003b/07
[=1]	f.-i rif̄ at 003b/04
faþih (ar.)	[=5]
f. 001b/06, 009b/13	fe-li-hazā (ar.)
[=2]	f. 037b/11
fāþ (fa.)	[=1]
f. 064b/09	fenā (ar.)
f. oldugū 064b/11	f. 102a/06
f. olur 064b/08	f.+ da 004a/13, 092a/12, 09b/08
[=3]	f.+ dan 105a/07
fā'iide (ar.)	f. olmaz 094a/08
f. 053a/13, 096b/08	f.+ ya 093a/04
f.-1 celîle 109b/11	[=7]
f.-1 keþire-i celîle 110a/01	fenā'iyyet (ar.)
	f. 100a/03
	f.+ in 105a/05
	[=2]

fenn (ar.)	[=1]
f.+ i 086b/02	
[=1]	
fer (fa.)	
f. 054b/09	
[=1]	
ferā'iż (ar.)	
edā-ı f. 033a/04	
[=1]	
ferağat (ar.)	
f. 033b/09	
f. idüb 015b/10	
[=2]	
ferāmūş (fa.)	
f. 062a/09	
f. etmeye 079a/06	
f. etmiş 079b/06	
f. eylese 079a/13	
f. itdürür 062a/01	
f. olınmayub 069b/13	
[=6]	
ferāset	
f. 064b/10	
[=1]	
ferāvān (fa.)	
f. 043b/10	
[=1]	
feriştē (fa.)fe	
f. olmaz 047a/02	
[=1]	
fermān (fa.)	
f.-ı ḥudāya 034b/13	
f.-ı revādur 050b/02	
f.-ı şehen-şāhiye 051b/06	
f.-ı şerīfden 040b/09	
f. eyledi 050a/02	
f.+ inda 090b/05	
f.+ inı 038a/04	
f. itdi 066b/09	
f.+ uñ 025b/05	
[=9]	
ferruh (fa.)	
f.-ķadem bimisl 003b/10	
feryād (fa.)	[=1]
f. 011b/13	
f.-ı ḥāhlara 039b/02	
[=2]	
ferzāne (fa.)	
f.+ ler 041b/06	
[=1]	
ferzend (fa.)	
f.+ ine 097a/06	
f.+ ini 097a/05	
[=2]	
fesād (ar.)	
f. 049a/12, 049a/13, 073b/05,	
076a/03	
f.-ı ȝālimān 030b/06	
f.+ a 051b/07	
f.+ ı 079b/05	
f.+ ina 085b/06	
f. olub 059a/11	
[=9]	
fesāhat (ar.)	
gūy-i şükr-i şān-ı f. 010a/06	
[=1]	
feth (ar.)	
f.-ı kelām ide 060a/10	
[=1]	
fethvā (ar.)	
f.-yı şerīfince 068b/11	
[=1]	
fettāḥ (ar.)	
f. 010a/01	
[=1]	
fevā' id (ar.)	
f.+ i 041b/07	
[=1]	
fevt (ar.)	
f. oldukça 084a/01	
f. olmayub 024b/04	
f. olmazdan 024b/12	
[=3]	
feylesofan (ar.)	
f.-ı cihān 028a/13	

f.-ı yunān 030a/05 [=2]	f. 012a/12, 058b/06, 093a/02, 098b/10
feyż (ar.)	f.+ den 098b/08
f. 068b/05 [=1]	f.+ e 102b/10
feza^c (ar.)	f. eyleye 078b/06, 080a/08
f. 013b/13 f. idüb 066b/10 [=2]	f.+ i 020a/01, 098b/09, 109a/07
fezā'il (ar.)	f. ide 096a/03, 096b/04, 098b/07
f. 030a/06 f.-ı ahlāk-ı ḥasene 010b/09 f.-ı ḥaṣā'il-i envār-ı rūḥāniyye 008b/13 f.-ı ḥaṣā' 009a/02 f.-ı sa ^c ādet-i uhreviyye 093a/07 [=5]	f. idüb 020a/09, 096b/10
fırşat (ar.)	f.+ ini 103a/11
f. 066a/09, 083b/13 f.-ı ḡanīmet 081a/06 f.+ ı 052b/04 f.+ in 068a/01 [=5]	f. itdüm 091a/02
fī (ar.)	f.+ lerde 012a/08
f. 014a/06 [=1]	[=19]
fi'1-cümle (ar.)	fī1 (ar.)
f. 051a/10 [=1]	f. 009a/13 f.-ı 013b/10, 036a/11 f.-ı şenī ^c a 030b/07
fi'1-häl (ar.)	f.-ı zelīlden 032a/08
f. 020a/03, 056a/01, 072b/09, 087a/04 [=4]	f.+ den 024b/06 f. etmemege 037a/03 f. olur 097a/02 [=7]
fī ed-dünyā (ar.)	filān (ar.)
f. 012b/12 [=1]	f. 065b/07, 066a/03 [=2]
fī il (ar.)	fī1-häl (ar.)
f.+ lü 011b/02 [=1]	f. 061b/08, 074a/12 [=2]
fīhāme (ar.)	fī llü (ar.)
f. 006b/01 [=1]	f. 026a/02 [=1]
fikr (ar.)	fī llülik (ar. + tr.)
	f. 024a/10 [=1]
	firā^c (ar.)
	f.-ı dil 035a/01 [=1]
	firāvan (fa.)
	f. 037b/03
	f. itdi 021a/06 [=2]
	firāvān-ter (fa.)
	f. 041b/10

[=1]	
fırız (fa.)	ġ. 012a/13, 040b/03, 073a/06, 080a/05, 103b/11
f.+ da 005b/02	[=5]
[=1]	ġadr-hahlik (ar. + tr.)
fitne (ar.)	ġ. 064a/01
f. 012b/13, 051a/05, 073b/05, 076a/03	[=1]
[=4]	ġafil (ar.)
fukarā (ar.)	ġ. 035a/13, 036b/06, 047a/13, 107a/05
f. 077a/03, 088b/13	ġ. degildür 059b/05
f.+ dan 082b/03	ġ.+ lerden 093b/07
f.+ ya 033a/11, 038b/05	ġ. olmamaķdur 078b/07
[=5]	ġ. olmayub 061b/07, 085a/07
fuzelā (ar.)	ġ. olsa 069b/02
f. 024a/09	[=11]
[=1]	ġaflet (ar.)
fuzūlān (ar.)	ġ. 039b/07
f. 030b/13	ġ.-i aḥvāl-i rūzgār 031a/07
[=1]	ġ.-i emir 029a/03
fütūh (ar.)	ġ.-i sultān 031b/05
f.+ 1 009b/13	ġ.-i şeyatīne 037b/04
[=1]	ġ.+ de 017a/08
furūħt (fa.)	ġ. etme 093b/08
f. 108b/02	ġ. etmeye 079a/04, 081a/07
[=1]	[=9]
füttüvvet (ar.)	ġafrallāh (ar.)
f. 097b/12	ġ. 004a/07
[=1]	[=1]
fuyūzāt (ar.)	ġafur (ar.)
f.-1 mülk 005a/12	ġ.+ uñ 004a/06
[=1]	[=1]
gā'ib (ar.)	gāh (fa.)
g. 024a/01	ġ. 041b/07, 042a/03, 063a/08, 063a/09
[=1]	[=4]
ġabāve (ar.)	ġālib (ar.)
ġ. 013a/07	ġ. 042a/12
[=1]	ġ. ola 101b/09
ġaddār (ar.)	ġ. olagelmişlerdir 085b/13
ġ. 068a/05	ġ. olur 009b/01
ġ.+ dan 005a/05	[=4]
ġ.-1 vāmkāruñ 037a/10	ġam (ar.)
[=3]	ġ. 012a/10, 012b/13, 092a/06,
ġadr (ar.)	

092b/09, 094a/04, 094a/11, 095b/11, 100a/08 ġ.+ dan 030a/02, 093b/10, 099b/03, 101a/11, 106b/03 ġ.+ lar olur 093b/12 ġ.+ indan 101a/10 ġ.+ ile 093a/10 [=16]	[=1]
ġam-ġin (ar.+fa.)	
g. 030a/02	
[=1]	
ġam-h̄ärlik (ar.+fa.+tr)	
ġ. 068a/11	
[=1]	
ġammāz (ar.)	
ġ.+ a 049b/13	
ġ.+ i 066b/08	
[=2]	
ġamsuz (ar. + tr.)	
ġ. 099a/12	
[=1]	
ġamz (ar.)	
ġ.+ ina 085b/05	
[=1]	
ġani (ar.)	
ġ. 101a/10, 103b/11	
ġ.+ den 103b/04	
ġ.+ dür 103b/04	
[=4]	
ġanīmet (ar.)	
ġ. 052b/04, 068a/01, 081a/06	
[=3]	
ġaraż (ar.)	
ġ. 063b/02	
ġ.+ im 081b/03	
ġ.+ iñ 059b/02	
ġ.+ lar 078a/12	
[=4]	
ġarażen (ar.)	
ġ. 059b/02	
[=1]	
ġareb (ar.)	
ġ. itdi 075b/02	
	[=26]
ġayr (ar.)	
ġ.+ dur 103a/11	
ġ.+ e 017b/02, 106b/11	
ġ.+ inuñ 053b/11, 094a/02	
[=5]	
ġayret (ar.)	
ġ. 076b/10, 091a/01, 107b/01	
[=3]	
ġayrı (ar.)	
ġ. 011a/04, 021a/12, 040b/05,	
043a/04, 044b/10, 044b/12,	
044b/13, 045a/01, 045a/03,	
075b/04, 078a/02, 084a/02,	
100a/07, 100a/09, 103a/07	
ġ. ide 098b/13	
ġ.+ lar 058b/12, 071b/01,	
107a/13	
ġ.+ lardan 054a/11	
ġ.+ laruñ 013b/07, 019b/04,	
097a/06	
ġ.+ larindan 059a/01	
ġ.+ yı 039a/07	
ġ.+ yla 024b/06	
[=26]	
ġayır (ar.)	

g. olub 058b/10	g.- en 085a/11, 100b/06
[=1]	g.+ eni 015b/01
gazā (ar.)	g.- enüñ 015b/02
g.+ da 042a/11	g.- esin 036a/08
[=2]	g.- inmesi 067a/04
gazab (ar.)	g.- medi 058a/08, 074b/08
g. 052b/09, 053b/13, 054a/03,	g.- medügi 097b/11, 097b/12,
059b/04, 060b/02, 063b/01,	097b/13
064a/02	g.- medügüne 076a/10, 094a/03
g.+ da 033b/13	g.- mege 008a/06
g.+ ı 052b/07, 107a/12	g.- megin 053b/04, 091b/05
g.+ ında 063b/13	g.- memiş 003a/05
g.+ ından 053a/11, 053b/11	g.- mesun 052b/11
g. ider 051b/01, 053b/09	g.- meyüb 102a/06
g.+ lar 015b/07	g.- mez 032b/04, 097b/11,
[=16]	097b/13, 098a/01, 100b/06
gazablanmak (ar. + tr.)	g.- müşdür 023b/11, 054a/02,
g.+ dur 011b/12	060b/12, 077b/06, 080a/12,
[=1]	102a/08
gazablu (ar. + tr.)	g.- müşdürki 024b/10
g. olmakdur 012b/04	g.- se 020a/03, 021a/01
[=1]	g.- sünler 074b/09
gazi (ar.)	g.- üb 016b/01, 019b/01,
g.+ nüñ 072b/07	020a/09, 020b/07, 022b/06,
[=1]	024a/01, 024a/06, 026b/06,
gel - (tr.)	035b/09, 036b/08, 039a/09,
g. 090b/11	042a/12, 045a/08, 056a/02,
g.- di 022b/04, 057a/06	058a/02, 059b/02, 063a/12,
g.- digünde 089a/12	068a/08, 072b/05, 074b/06,
g.- düm 076b/09	075b/01, 075b/05, 076a/11,
g.- düñ 100b/02	081b/11, 081b/12, 082a/01,
g.- dügi 102b/10	084b/02, 084b/09, 084b/12,
g.- düğinde 052b/08, 089a/07	086b/08, 087b/11, 091a/04,
g.- düğünde 056a/01, 088b/05	091a/06, 098a/08, 104a/05,
g.- düğünde 089a/05	108a/13
g.- düğün 023b/09	g.- ür 087a/09, 096b/06
g.- dük 107a/05	[=94]
g.- dükde 023b/08, 024a/04,	gelmek (tr.)
094b/02	g. 075a/07
g.- düklerinde 084b/03	[=1]
g.- e 036b/03, 046b/04, 095a/08	genc (tr.)
g.- eler 098a/05	g.-i ƙanā‘ atda 093a/05
g.- emezüz 053a/02	g.-i vilâyeti 045b/05

g.+ i-mīkdär.dan 085a/06	063b/11, 064b/01, 066a/05,
g.+ ümüzdür 046b/01	069a/03, 069b/12, 071a/09,
[=4]	072a/03, 072a/06, 072a/13,
gencine (fa.)	074b/04, 075b/13, 077a/03,
g.-i lâreybinden 007b/04	077b/12, 087b/03, 097a/04,
g.-i māārif 009b/11	097a/07, 098b/05, 101a/05,
[=2]	107b/13, 110a/02
ger (fa.)	g.+ dûrlər 088a/08, 089b/09
g. 026a/08, 043b/01, 090a/09,	g.+ lerindendür 080a/06
101b/02, 101b/03, 102a/06	g.+ üz 101a/02
[=6]	[=58]
gerçeklik (tr.)	gerek - (tr.)
g. 015a/12	g. -mez 098b/08, 099a/07
[=1]	[=2]
gerçi (fa.)	gerü (tr.)
g. 018b/01, 019b/13, 096a/04	g. 089a/05
[=3]	g.+ ye 100b/06
gerdân (fa.)	[=2]
g. 004b/08	geştzâr (fa.)
[=1]	g.-i âhiretde 108a/09, 108b/12
gerden (fa.)	[=2]
g.-firâz 061a/07	getür - (tr.)
[=1]	g.- 027a/01
gerdiş (fa.)	g.- diklerinde 022b/10
g.-i eyyâm 031b/06	g.- diler 074a/11
g. eylemez 102b/10	g.- düğünde 055b/08
[=2]	g.- düklerinde 057b/06
gerdün (fa.)	g.- e 079b/02, 079b/06,
g.+ dan 094a/07	099a/09, 104a/03
[=1]	g.- eler 055b/04, 085a/02
gerek (tr.)	g.- en 047b/10
g. 018b/03, 022a/11, 028b/12,	g.- ib 066b/09
031b/01, 047b/08, 048b/07,	g.- iñ 019a/09
050b/08, 053a/07, 058a/12,	g.- medi 044a/07
062a/13, 069a/09, 071a/05,	g.- mege 052a/01
071a/07, 071a/10, 071b/05,	g.- mesi 062a/07
072a/04, 077a/02, 087b/06,	g.- meyüb 058b/06, 062b/05
089b/07, 103a/09	g.- müşler 068b/03
g.+ dür 024a/08, 034b/06,	g.- müşsin 058a/04
043a/08, 043b/06, 045a/08,	g.- sinler 074a/10
045a/13, 054a/06, 055a/04,	g.- üb 007b/06, 023a/07,
060a/03, 060a/08, 061a/10,	057a/07, 074b/07, 076a/03,
063a/04, 063a/06, 063a/13,	

- 079a/13, 089a/08
g.- ür 025a/07, 101b/02
[=31]
- getürme** - (tr.)
g.- miş 103a/05, 103a/10
[=2]
- getürmek** (tr.)
g. 106a/03
[=1]
- getürül** - (tr.)
g.- meğe 040b/02
g.- mekde 009a/13
g.- sün 087b/13
[=3]
- gevher** (fa.)
g. 003a/06
[=1]
- gezend** (fa.)
g. irmeye 089a/06
[=1]
- gez** - (tr.)
g.- erken 070a/10
[=1]
- gılmān** (ar.)
g. 009a/08, 037b/02
[=2]
- ġinā'** (ar.)
g. 104b/09
g.-i hātırrından 034b/11
[=2]
- ġiybet** (ar.)
g.+ inde 061a/08
[=1]
- gibi** (tr.)
g. 007b/05, 013b/07, 019a/12,
020b/06, 020b/13, 021a/03,
024a/08, 038a/07, 043a/02,
047b/04, 049b/04, 050b/01,
056a/05, 056b/03, 066b/08,
068a/08, 070b/04, 071b/01,
072b/11, 077b/04, 081a/01,
085a/04, 089b/12, 097b/11,
097b/12, 098a/01, 104b/02,
- 107a/07
g.+ dür 025b/01, 039b/12,
101a/05, 101a/06, 101a/07
g.+ yüz 100b/13
[=35]
- gice** (tr.)
g. 021b/12, 048a/13, 074b/06,
074b/07, 093a/02
g.+ ler 066a/12
[=6]
- giç** - (tr.)
g. 094a/13
g.- di 021b/09, 094a/11,
094a/13
g.- diler 052b/06
g.- dükden 023b/07
g.- en 100b/06
g.- er 019b/12, 100b/06
g.- medin 075b/01
g.- mek 053b/03
g.- meyeydi 073a/06
g.- üb 100b/10, 108b/10
[=14]
- giçin** - (tr.)
g.- erek 005a/06
[=1]
- giçir** - (tr.)
g.- ip 083b/03
[=1]
- giçmek** (tr.)
g. 015b/09, 103b/08, 108b/08
[=3]
- gidici** (tr.)
g.+ lerdür 101a/03
[=1]
- gine** (tr.)
g. 059a/08
[=1]
- gir** - (tr.)
g.- dikde 104a/06
g.- e 062b/04
g.- ib 014a/11

g.- ü 081b/12	084a/10
g.- üb 098a/07	g. olasın 084a/07
g.- ürim 081a/06	[=7]
[=6]	giryānlık (fa.)
girān (fa.)	g.+ im (giryānlığ) 084a/08
g. 052b/11	[=1]
[=1]	git - (tr.)
girānmāye (fa.)	g.- di 020b/01, 046a/09, 058a/07, 068a/08, 068a/10, 098a/13, 108a/07
g.+ lerin 008a/01	g.- dik 107a/11
[=1]	g.- düm 057b/09, 091a/06
girdār (fa.)	g.- düñ 057b/09
g.+ dur 026a/04	g.- düğden 032b/04
g.+ uñ ola 108a/02	g.- düğimden 082a/01
g.+ ina 022a/04	g.- düğünden 026b/06
[=3]	g.- dükçe 045a/08
girdārlık (fa.+tr.)	g.- dükde 017b/02
g.+ la 068a/06	g.- düler 058b/11
[=1]	g.- e (gide) 016b/01, 083a/10
girdārlu (fa. + tr.)	g.- en (giden) 084b/03
g. 026a/03	g.- ende (gidende) 103a/06, 103a/10
g.+ dur 026a/03	g.- er (gider) 084b/13, 108a/13
[=2]	g.- erek (giderek) 046a/05, 108b/07
giriftār (fa.)	g.- iz (giderüz) 102b/02
g.-1 nefşin-ı hāş 088a/13	g.- ersen (gidersen) 101b/10
g. eyleyüb 067b/11	g.- ersin (gidersin) 081b/11, 081b/12
g. olam 056a/13	g.- icek (gidicek) 103a/12
g. olur 070a/05	g.- isersin (gidisersin) 100b/03
[=4]	g.- meden (gidmeden) 064b/11
girmek (tr.)	g.- mege (gidmege) 108b/03
g.+e (girmeye) 037a/03	g.- melüyük (gidmelüyük) 100b/11
[=1]	g.- mesinden (gidmesinden) 084b/09
girü (tr.)	g.-meye (gidmeye) 049a/03, 094b/07
g. 022b/04, 023a/10, 023a/11, 023a/12, 026a/01, 032b/04, 053b/08, 061b/01, 061b/02, 068a/12, 075a/09, 087a/01, 089a/10, 092a/10, 093a/03, 094b/08, 103a/04, 104a/04, 104b/11, 106b/04, 106b/07	g.- miş (gidmiş) 106b/02
g. tutma 049a/03	g.- üb 023b/07, 024a/01, 024a/02, 089a/07, 104a/05,
[=22]	
giryān (fa.)	
g. 035b/02, 056b/11, 084a/05,	

108b/01, 109b/12, 110a/01 [=47]	gönder - (tr.) g.- di 021b/13, 022a/08, 104a/05 g.- diler 088a/05 g.- eyim 042b/04 g.- üb 044a/08, 052b/01, 076a/02 g.- üp 034a/07 [=9]
gitmek (tr.) g. 094b/02, 101a/02 g.+ e 108b/04 [=3]	göndür - (tr.) g.- di 072b/10, 087a/06, 098b/02 g.- dügi 104a/03 g.- di 098a/03 g.- miş 087b/05 g.- mişsin 106a/12 g.- üb 088b/02 [=8]
giy - (tr.) g.+ e 099b/05 g.- miş 057a/06 g.- ü it 100b/04 g.- üb 055b/13 [=4]	göñül (tr.) g. 015b/12, 018a/08, 037a/12, 058b/04, 063a/05, 083b/10, 093b/10, 110a/03 g.+ i (göñli) 099b/01 g.+ ine (göñline) 055a/08 g.+ ini (göñlini) 015a/13 g.+ ler 074b/11 g.+ lerde 052a/08 g.+ lerin 105a/07 g.+ lerine 044b/04 g.+ lerini 044b/02 g.+ ünde (göñlünde) 094a/08, 098b/09, 098b/13 g.+ ünden (göñlünden) 014a/02 g.+ üne (göñlüne) 055a/10 [=21]
giyāh (fa.) g. 104a/07 g.+ i 104b/01, 104b/02 [=3]	gör - (tr.) g. 068a/09 g.- di 087a/02 g.- di.kim 035b/02 g.- digi 020b/06, 057b/11 g.- dici 021a/03 g.- düm 058a/01 g.- dükce 062a/02
giyü (tr.) g. 047a/05 [=1]	
giz (tr.) g. 098b/13 [=1]	
gizlü (tr.) g. 059a/04 [=1]	
göçici (tr.) g. 109a/10 [=1]	
gölge (tr.) g.+ si 038b/12 [=1]	
gölgelen - (tr.) g.- ür 038b/13 [=1]	
gögüs (tr.) g.+ i (gögsi) 014b/06 [=1]	
gomlek (tr.) g. 026b/13, 027a/01 g.+ im (gömleg) 026b/12 g.+ in (gömleg) 027a/02 g.+ ini (gömleg) 099b/05 [=5]	

- g.- düki 104a/06
 g.- dum 035a/10, 090b/07
 g.- e 082a/10
 g.- ine 097b/10
 g.- inen 102b/08
 g.- inür 096b/02
 g.- ir 107a/13
 g.- mek 081a/13, 081b/04
 g.-mekten 071a/01
 g.- memiş 003a/06
 g.-meye 039a/08, 069b/11
 g.-meyince 082a/05
 g.-meyüb 039a/10
 g.-mez 095b/09
 g.-mezüm 108a/02
 g.-mişmidir 105a/10
 g.-se 063b/05
 g.-üb 022a/05, 042b/01,
 54b/03, 061b/05, 062a/11,
 067a/01, 070b/03, 070b/05,
 082a/07, 087a/10, 105a/05,
 105b/13, 106a/04, 108b/08,
 109b/10
 g.-i 106b/13
 g.-üb 071b/13, 080b/08
 g.-ürseñde 101a/12
 [=45]
- göre** (tr.)
 g. 037b/05, 051b/04, 062b/12,
 069b/05, 085a/10, 094a/02,
 109a/02
 g.+dür 067b/03
 [=8]
- göril** - (tr.)
 g.-en 045b/03
 g.-üb 045a/13
 g.-meye 069a/11, 085a/12
 g.-mez 082a/05
 [=6]
- görme** - (tr.)
 g.-di 081b/09
 g.-ye 039a/08
 g.-yük 051a/12, 108a/12
- [=4]
- görmek** (tr.)
 g. 027b/02
 g.+dür 011b/04
 [=2]
- görün** - (tr.)
 g.-ür 025b/04
 [=1]
- göstür** - (tr.)
 g.-di 094a/12
 g.-e 022a/13, 076a/05
 g.-eler 054b/11
 g.-medi 044a/07
 g.-mek 072a/04
 g.-meye 069b/13, 080b/08,
 085b/09
 g.-üb 055a/09, 055a/11,
 077a/13, 078a/04
 g.-ür 102b/05, 102b/09
 [=14]
- göstürmek** (tr.)
 g. 027b/03
 g.+dür 013a/02
 [=2]
- götür** - (tr.)
 g.-esin 103a/07
 g.-meye 106a/10
 g.-memiş olasın 106b/01
 g.-üb 044a/05, 057b/04
 g.-ür 017b/05, 042b/05,
 100a/13
 [=8]
- götürmek** (tr.)
 g.+in (götürmegin) 103a/10
 [=1]
- göz** (tr.)
 g. 090b/04, 094a/10
 g.+i 091a/11
 g.+in 020b/05
 g.+iñ 100b/03
 g.+inde 097b/10
 g.+ine 055a/08, 055a/11,
 096b/02

g.+ inüñ 020b/12	ğurūr (ar.)
g.+ iyle 107b/01	g. 061b/13, 068a/05
g.+ üñ 068a/09	g. etmeye 078a/11
[=12]	g.+ ina 052b/05
gözlemek (tr.)	[=4]
g. 015b/01, 015b/03	ğuşşa (ar.)
[=2]	g. çekmekdür 012b/13
gubāri (ar.)	g.+sına 012a/10
g. 083b/06	g.+ sıyla 092a/06
[=1]	[=3]
gufül (ar.)	ğuşşalu (ar. + tr.)
g. 100b/04	g. 014a/04
[=1]	[=1]
gulām (ar.)	güş (fa.)
g. 023a/06, 023a/09, 023a/11, 023a/12, 070b/01, 070b/06	g. 058b/04
g.+ a 070b/05	g.-ı cānuma 056a/08
g.+ uñ 073a/04	[=2]
[=8]	güşe (fa.)
gulāmān (ar.)	g.+ de 057b/07
g. 041b/01	[=1]
[=1]	gūy (fa.)
gumūm (ar.)	g.-ı şükr 010a/05
g. 066b/06, 093a/03	[=1]
[=2]	guzeşte (fa.)
gün ā gün (fa.)	g. 032b/06
g. 109b/12	[=1]
[=1]	gütç (tr.)
gūne (fa.)	g.+ i 036b/09
g. 071b/05, 092b/13	g.+ ünde 013b/06
[=1]	[=2]
gunude (fa.)	gütçük (tr.)
g. idüb 017a/08	k. 045b/08, 046a/04
[=1]	[=2]
gür (fa.)	güftär (fa.)
g. 035a/10	g. 044b/04, 045a/04
[=1]	g.-ı hąkk-ı girdarına 022a/04
gurebā (fa.)	[=3]
g. 033a/11	güler-rız (fa.)
[=1]	g.+ i 010b/12
gurisne (ar.)	[=1]
g. 035b/04	gül (fa.)
[=1]	g.-ı şüküfte 101a/05

g.+ lerin 019b/09 [=3]	[=11]
gül – (tr.)	günāh-ger (fa.)
g.- er 027b/03 [=1]	g.+ de 027a/11 [=1]
gūlistān (fa.)	günah-kārān (fa.)
g. 010a/06 [=1]	g. 033a/10 [=1]
gümān (fa.)	gün-be-gün (fa.)
g.+ a 102b/10 [=1]	g. 041b/08 [=1]
gümānlu (fa. + tr.)	gündüz (tr.)
g. olmač 014b/11 g. olmačdur 012b/04 [=2]	g. 083a/12, 093a/02 g.+ leri 066a/13 [=3]
gün (fa.)	güneħ (fa.)
g. 020a/08, 021b/13, 022a/06, 022b/13, 023a/05, 023b/06, 023b/13, 024a/06, 025a/13, 025b/10, 026b/04, 035a/09, 035b/01, 039a/12, 040a/07, 046a/10, 048b/04, 049a/07, 052a/11, 052a/13, 055b/05, 056b/08, 057a/04, 065b/06, 066a/09, 073b/03, 075b/01, 076a/09, 076a/10, 081b/07, 082b/03, 086b/12, 087a/03, 090b/07, 091a/10, 092a/13, 094a/05, 094a/06, 094a/07, 095a/13, 095b/02, 098a/04 g.+ den 022b/09, 076b/03 g.+ e 022b/08, 102b/10 g.+ ünde 050a/08 [=48]	g.-kār günāh 048a/10 [=1]
günāh (fa.)	güneħ-kārān (fa.)
g. 040b/05, 044a/13, 048a/10 g.+ dan 097a/04 g.+ lardan 015b/10, 097a/09 g.+ ların 050a/13 g.+ larına 014b/08 g.+ larından 015b/08 g.+ lularuñ 050a/13 g. olmayub 109b/06	g. 036b/12 [=1]
	güneş (tr.)
	g.+ den 097b/10 g.+ iñ 056b/02 [=2]
	günlik (tr.)
	g. 037a/11, 038b/06, 093a/04, 109a/10 [=4]
	gürbüzān (fa.)
	g. 034b/08 [=1]
	güşād (fa.)
	g. 095b/11 [=1]
	güşāde (fa.)
	g. 044b/06 g. olur 095b/03 [=2]
	güyā (fa.)
	g. 085b/07 [=1]
	güzer (fa.)
	g. 066b/04

g. idüb 022a/01	066b/01, 072b/090, 75a/08,
g. itdükde 070a/10	076b/02, 076b/08
[=3]	h.+ de 024b/09, 038b/13,
güzide (ar.)	054a/02, 068b/03, 077b/06
g. 037b/13, 038a/10, 064b/01	h.+ i 021b/11
[=3]	h. irişdükde 075b/03
h̄āb (fa.)	h. virdükde 023b/09
h. 066a/12	[=17]
[=1]	haber-där (ar.)
h̄āh (fa.)	h. 026b/07
h.+ lere 039b/02	h. olub 041a/12
[=1]	h. olmayub 108b/06
h̄ān (fa.)	[=3]
h.+ inda 099a/01	habib (ar.)
[=1]	hażret-i h. 092b/06
h̄ār (fa.)	[=1]
h. 060b/05, 061a/06, 067b/05,	habbs (ar.)
070a/04, 075a/04, 075b/11,	h. eylemek 015b/08
077a/12, 093b/02, 093b/04,	h. eyleye 075b/09
094b/05, 097b/10	[=2]
h.+ ları 060b/09	hac (ar.)
h. olmuş 059b/12	h. + ca057b/08
h. olur 075b/10	h.-i şerîfde idüm 057a/09
[=14]	h. itdüm 057a/09
h̄ārlık (fa. + tr.)	[=3]
h. 060b/07	hacālet (ar.)
[=1]	h. 057a/03, 058a/07, 058a/08,
hā'ıl (ar.)	058a/10, 060a/02
h. 004b/12	h. çekerim 084b/02
[=1]	[=6]
hāb (ar.)	hacet (ar.)
h.-ı gaflet 039b/07	h. 039a/09, 062b/03, 098a/05
h.-ı gafletde 017a/08	h. 'arz 062b/01
h.-ı hiffete 107b/01	h.+ de 083b/01
[=3]	h.+ in 016b/08, 027a/13,
habā'is (ar.)	081a/13, 082a/08
h.-ı denā 'et 016a/01	h.+ iñ 081a/09, 081a/11,
[=1]	082a/10, 084b/09, 098a/08
habāset (ar.)	[=14]
h. olur 067b/06	hacı (ar.)
[=1]	h. 058a/04
haber (ar.)	[=1]
h. 042b/04, 044a/07, 050a/05,	haclet (ar.)

h.- i 109a/05 [=1]	h. 073b/04 [=1]
hadd (ar.)	hāfi (ar.)
h.+ den 046a/11	h. 076a/12
h.-i žâtında 088a/07	[=1]
h.+ an 072a/08	hafif (ar.)
h.+ en 080b/06	h.+ dür 097b/02
h.+ im 091b/03	[=1]
h.+ ince 079a/01	hafifü'l'akl (ar.)
h.+ inden 013a/06, 072a/11 [=7]	h. 012b/08
[=2]	[=1]
hadem (ar.)	hafta (fa.)
h. 041a/09, 073a/10	h. 023b/11
[=2]	h.+ dan 023b/12
hademât (ar.)	[=2]
h.-i devlet 076b/11 [=1]	hā'ib (ar.)
hādi (ar.)	h. 009b/06
h. 029b/05, 031a/08, 060a/08, 063a/04 [=4]	[=1]
hādi (ar.)	hā'il (ar.)
h. 077a/02, 083b/09 [=2]	h.+ dür 055a/01 [=1]
hadika (ar.)	hā'in (ar.)
h.-i ikbâline 041b/13 [=1]	h.+ leri 060b/13 h.+ den 085a/07 [=2]
hâdimü'l-lezzât (ar.)	hakk (ar.)
h. 068a/02 [=1]	h. 006b/09, 014b/13, 029b/11, 031a/11, 049a/01, 051b/10, 052b/13, 053a/09, 053a/12, 053b/06, 053b/10, 065a/07, 067b/10, 069b/10, 071a/10, 073a/06, 079a/05, 079b/03, 079b/12, 083a/13, 090a/09, 104b/04 h.+ a 034b/06, 053a/05, 097a/12 h.+ da 051b/12 h.+ dan 002a/10, 016a/13, 036b/05, 104b/03 h.+ dur 099a/06 h.+ i 013b/11, 079b/13 h.-i 'adl 088a/09 h.-i girdârina 022a/04
hadîs (ar.)	
h.+ de 060b/11	
h.+ den 021a/12	
h.+ ler 021a/13	
h.-i şahîhde 077b/04	
h.-i şerifde 079a/07, 080a/11, 097b/05	
h.-i şerîfi 010b/08	
h.-i şerifde	
h.-i şerîfile 019a/10	
h.-i şerifüñ 051b/03 [=10]	
hâdise (ar.)	

h.-i ni ^c meti 067a/02, 069b/12	hakim (ar.)
h.+ imdur 073a/03	h. 097b/01, 102a/01, 103b/12, 104a/12, 107b/01, 108a/03
h.+ in 048a/07	h.-i dānā 103a/12
h.+ indan 067a/04	h.-i dānāya 105b/11
h.+ ile 002a/06	h.+ den 099a/06
h.+ larında 016b/09	h.-i diger 107b/03, 107b/07
[=42]	h.+ dir 096b/07
hāk (ar.)	h.+ i 098b/12, 104a/06 [=14]
h. 003a/08, 050b/02	hakimān (ar.)
h.+ dan 096a/05	h. 099b/03 [=1]
h.-i śur-ı 102b/04	hakīr (ar.)
h.+ la 019a/01	h. 004a/04, 039a/10, 060b/05
[=5]	h.+ dür 093b/04, 097b/10
hāk-pā (ar. +fa.)	h. ider 060b/07, 060b/11
h.+ ya gelüb 074b/06	h. olmayub 067b/05 [=7]
[=1]	hakkında (ar.+tr.)
hakā'ik (ar.)	h. 016b/11, 021a/11, 051b/13, 065a/13 [=4]
h. 054b/04	hakku'l-yakın (ar.)
h.-i dağayık-i rahmāni 009a/04, 009b/12	h. 002a/03 [=1]
h.-i merħamet 079b/05	hāl (ar.)
[=4]	h. 004a/05, 005a/01, 005a/06, 037b/06, 048a/05, 051b/08, 066b/03, 069a/08, 072b/08, 077a/09, 102b/11
hākān (fa.)	h.+ de 052b/04, 054a/11
h. 002b/11	h.+ den 076a/01, 088b/09
h.-i mālikü'l-berr 002b/08	h.+ e 013b/12
[=2]	h. etmeye 058b/08
hakīkat (ar.)	h.-i cihān 093b/08, 095a/11
h.+ le 109a/11, 109b/02	h.-i ma ^c āş 004b/13
[=2]	h.-i ma ^c ışetine 017a/04
hakīkaten (ar.)	h.+ i 013b/07, 075b/09, 087a/13, 106a/08, 109a/05
h. 091b/12	h.+ idür 021a/07
[=1]	h.+ ime 035a/09
hakīki (ar.)	h.+ iñ 036b/10
h. 017a/08	
h.+ yle 015b/12	
[=2]	
hākim (ar.)	
h. 035a/12	
h.+ e 079a/08	
h.+ i 075a/06	
h.+ inüñ 057b/09	
h.+ leri 085a/08	
[=5]	

- h.+ ini 058a/11
 h.+ leri 054a/10
 h.+ lerin 008a/12, 085a/07
 h.+ lerine 063a/10
 [=35]
- hālā** (ar.)
 h. 070b/07, 074a/09, 107a/13,
 107b/04, 107b/06, 107b/11
 [=6]
- hālā'ik** (ar.)
 h. 054a/04
 h.+ dan 010a/04
 h.+ dur 017b/12
 h.+ i 050a/08
 h.-i ālem 091b/11
 [=5]
- halāṣ** (ar.)
 h. 009a/01, 016a/02, 034b/04,
 036a/02, 078a/07, 093a/08,
 101a/10
 h. oldugum 091a/07
 h. olub 008b/07, 095b/07
 h. olmamağın 052b/03
 h. olmamışdur 035b/12
 [=12]
- halāṣlik** (ar. +tr.)
 h. 021b/11
 [=1]
- hālāt** (ar.)
 h.-i āhireti 014b/01
 h.-i tē ayyüşleri 007b/08
 h.-i vākā̄ oldı 073a/01
 h.+ in 057a/01
 h.+ incadır 106b/07
 [=5]
- halef** (ar.)
 h.+ den 078b/01
 h.+ iñ 084b/02
 [=2]
- halefū'l-vād** (ar.)
 h. 012b/01
 [=1]
- halel** (ar.)
- h.+ den 090a/07
 [=1]
- halet** (ar.)
 h. 067b/02
 [=1]
- hālī** (ar.)
 h. olmaz 090a/07
 [=1]
- halife** (ar.)
 h. 029a/05, 050a/05, 052a/13,
 052b/10, 052b/12, 053a/02,
 053b/02, 053b/05, 053b/07,
 053b/09, 053b/11, 088b/06,
 089a/05, 089a/08
 h.-i devrān 003a/13
 h.+ nüñ 052b/06, 055b/05
 [=17]
- hālīk** (ar.)
 h.-i kevn 001b/01
 h.+ dan 015a/06, 037b/13
 [=3]
- halīm** (ar.)
 h. olanlar 085b/13
 [=1]
- hāliṣ** (ar.)
 h. 009a/07, 016a/06, 085a/05
 h.+ e 108b/11
 [=4]
- haliṣü'l-ayār** (ar.)
 h. 085a/05
 [=1]
- hālk** (ar.)
 h. 011b/02, 014a/09, 017b/01,
 017b/07, 027b/04, 031a/11,
 054b/10, 069b/09, 070a/03,
 084b/05, 090a/08, 108a/12,
 109a/13
 h.+ a 011b/03, 012a/11,
 013b/02, 015a/08, 017a/02,
 025b/05, 027a/07, 027b/03,
 047a/05, 053a/07, 067b/07,
 068a/09, 068a/10, 085a/09,
 096b/060, 99a/07

h.+ dan 011b/04, 015a/06, 024b/01, 032a/06, 054b/02, 067a/11, 103b/12	hāmid (ar.)
h. etmişdir 095b/05	h.+ i 004a/06
h.+ ı 015a/06	h.+ ini 052a/04
h.-ı hüsн 027b/05	[=2]
h.-ı hüsнı 003a/02	[=1]
h.-ı kātildir 019a/03	hamide (ar.)
h.+ ı 010b/13, 014b/11, 027b/07	h. 006a/08, 009a/03, 028a/10, 029b/02, 036a/01
h.+ ına 068b/07	[=5]
h. itdi 016b/03, 016b/06	hāmis (ar.)
h. olub 020b/12	h. 030a/09, 031b/11, 061a/01, 064a/12, 085a/12
h.+ uñ 003a/02, 010b/13, 015b/08, 023a/03, 027a/08, 027b/01, 040a/11, 048a/07, 052a/07, 053a/13, 067a/13, 067b/01, 081b/04, 084b/09, 096b/02, 096b/13, 097b/10	[=3]
[=65]	hāmisen (ar.)
halklulık (ar. + tr.)	h. 067b/13
h. 024a/09	[=1]
[=1]	hamiyyet (ar.)
hallâk (ar.)	h. 033b/13
h. 042a/07	h.+ lerinden 076b/10
h.-ı ālem 007b/03	[=2]
[=2]	haml (ar.)
halvet (ar.)	h. eyleye 063b/04
h.+ inde 080b/10	[=1]
[=1]	hamle (ar.)
hām (fa.)	h. idüb 087a/10
h. 058a/06	[=1]
[=1]	hams (ar.)
hamākat (ar.)	h. 028b/10, 033b/02
h. 016b/02	[=2]
h.+ den 031a/06	hamse (ar.)
h.+ dur 019b/02	h. 007a/12
h.+ e 030b/11	[=1]
h.+ larından 105a/03	hamsen (ar.)
[=5]	h. 071a/12
hamd (ar.)	[=1]
h. 013b/04	hamsin (ar.)
h.-ı biintihā 001b/01	h. 080b/03
[=2]	[=1]
	hāmūş (fa.)
	h. ola 060a/11
	[=1]
	hān (fa.)
	h. 002b/12, 076b/07

[=2]	[=2]
həndān (fa.)	hareket (ar.)
h. 056b/12	h. 052b/03
[=1]	h. eylemek 051b/07
hənde (fa.)	h. eyleye 077b/03
h.+ si 092b/10	h. eyleyüb 080a/04
[=1]	h. idenlerden 063a/02
həne (fa.)	h. itmek 050b/08
h.+ sin 047b/02, 047b/04	h.+ leri 069a/11
h.+ sine 108b/02, 109b/12	h. olınub 078a/10
[=3-4]	[=8]
hənedān (fa.)	harem (ar.)
h.+ ları 046a/02	h.-i həşş-ı pādişāhīden 004a/01
[=1]	[=1]
hanife (ar.)	haremī (ar.)
h. 023b/04	h. 076a/13
[=1]	[=1]
hər (fa.)	harid (fa.)
h. 019a/13, 101a/06	h. idüp 108b/02
h.-i həsed-i muğbilān 019b/10	[=1]
h.+ dan 097b/13	hariş (ar.)
[=4]	h. 061a/03
harāb (ar.)	h. ola 041a/04
h. 042b/08	h. olmağın 099b/12
h. etmekdedür 093a/12	h. olmak 007a/13, 105b/10,
h. eyledi 106b/09	105b/11
[=3]	h. olub 075a/03
harām (ar.)	[=8]
h. 031b/06	hark (ar.)
h.+ a 030b/08, 109b/06	h.+ dur 109b/03
h.+ dan 014b/12, 015a/09	[=1]
h.+ dir 085b/02	həş (ar.)
[=6]	h. 038a/04, 088b/01
harb (ar.)	h.+ uñ 068a/12
h. 073b/01	[=3]
[=1]	haşa'il (ar.)
harc (ar.)	h.+ e 009a/02
h. 008a/12	h.-i envār-ı rūhāniyye 008b/13
h.+ uñuzı 094a/02	[=2]
[=2]	hasarāt (ar.)
harekät (ar.)	h. 008b/10
h.+ a 063a/01	[=1]
h.+ da 063a/03	hasāret (ar.)

h.+ den 100a/07 [=1]	h.-ı metāc 100a/04 h. etmeye 068a/05 h. etmişim 082a/02 h. eyleyeler 064a/04 h. kılındıktan 043b/11 h. kılınur 009b/02 h. ola 053b/10, 064a/07, 096b/04 h. olur 030a/11, 034b/12, 035a/04 [=15]
hasāset (ar.) h. 078a/09 h.-i tabīc atden 019b/01 [=2]	hāsid (ar.) h.+ iñ 085b/05 h.+ ler 052b/04 [=2]
haseb (ar.) h.+in 090b/04	haşıl (ar.) h. ideler 044b/01 [=1]
hased (ar.) h. 011b/04, 019a/03, 019a/05, 019a/12, 034a/12 h.-i akrān 029a/04 h.-i muķbilān 019b/10 h.+ dür 019a/02 h. edmek 019a/10 h.+ i 019b/11 h.+ lerin 078a/05 [=11]	hāsir (ar.) h. 009b/06 [=1]
hasen (ar.) h. 032a/06 h.+i 003a/02 [=2]	haşlet (ar.) h. 003b/04, 019a/13, 027b/06, 031a/11, 032a/04 h.+ dür 060b/10 h.+ den 061a/05 h.-i nāfiç 030b/07 [=8]
hasenāt (ar.) h. 103a/06 h.+ a 100a/13 h.+ dan 108b/11 h.+ in 019a/11, 082a/11 h. iderdi 082b/01 [=6]	haşm (ar.) h. 089a/13 h.+ uñ 096b/08 [=2]
hasene (ar.) h. 011a/12, 013a/10, 016b/09, 017a/11, 080a/12 h.+ den 021a/10, 023b/02 h. olub 010b/09 [=8]	hasret (ar.) h. 017b/02, 019b/08, 084a/01, 084a/02, 100a/06 [=5]
hasenet (ar.) h.+ iñ 011a/05 [=1]	haşşa (ar.) h.+ 082a/12 h.-ı pādişāhiden 004a/01 [=2]
haseniyyāt (ar.) h. 011a/06 [=1]	hāşş (ar.) h. 048a/06 [=1]
haşıl (ar.) h. 009a/05, 064b/06, 101a/08	

hasta (fa.)		h.+ ı 067b/13
h. olub 104a/01	[=1]	
hastelik (fa. + tr.)		
h.+ den 032a/10		h. 018a/10, 035a/02, 053b/07
h.+ i (hastelig) 108a/05		h.+ dur 029a/09, 050b/13
[=2]		h.-ı ī aliye 052b/11
hasud (ar.)		h.-ı melāletnişin 030a/02
h. 019b/12		h.+ ı 063a/02
h.+ a 019b/11		h.+ ım 076b/08
[=2]		h.+ ıma 056a/08
hāṣā (ar.)		h.+ ımı 083b/06
h. 091b/01		h.+ ına 053b/04, 058b/06,
[=1]		063b/03, 079a/13, 079b/06
haṣem		h.+ ında 037b/04, 079b/01,
h. 003a/01, 041a/09, 050b/05		079b/06, 085b/07
h.+ i 073a/10		h.+ ından 034b/11
h.-ı pürşür 050b/13		h.+ ların 054b/03, 062b/12,
[=5]		077a/08
haṣmet (ar.)		h.+ larında 072b/06
h.+ lerı 054b/07		[=25]
[=1]		
haṣr (ar.)		hāṭir-nevāzlık (ar. + fa.)
h. itdiñiz 056a/10		h.+ lar idüb 053a/03
[=1]		[=1]
hāṭā (ar.)		hāṭira (ar.)
h. 018b/05, 071b/02, 073a/01,		h. 062a/07, 076b/05
097b/03		[=1]
h.+ da 076a/12		hāṭir-niṣān (ar. + fa.)
h. itdürmeye 079b/01		h. 071b/12
h.-yı hāfi 076a/12		h. itdüreler 080b/11
h.-yı mülki 076a/11		[=2]
h.+ ya 094b/11		hāṭir-ṣikest (ar. + fa.)
h.+ yı 073a/08		h.- 005a/04
[=10]		[=1]
hāṭar (ar.)		hāṭī'at (ar.)
h.+ a 078b/08		h. 103a/07
[=1]		[=1]
hāṭayā (ar.)		hāṭm (ar.)
h. 063b/08		h.+ i 106b/03
h.+ nuñ 092b/08		h. idüb 007b/06
[=1]		[=2]
hāṭb (ar.)		hāṭime (ar.)
		h. 006b/05, 099b/11

h.+ sin 080a/08 [=2]	h. 012a/05 [=1]
hatırrek (ar.+tr.) h. 078a/01 [=1]	havşalasuzlık (ar. + tr) h. etmeyeler 085b/12 [=1]
hattā (ar.) h. 058a/01 [=1]	hayā (fa.) h. 027a/04, 029a/07, 099b/05 h.+ dur 023b/02 [=4]
hattāt (ar.) h. 055b/05 [=1]	hayāl (ar.) h. 059a/07 [=1]
hatun (tr.) h. 026b/08, 026b/10 [=2]	hayāt (ar.) h. 108a/04 h.+ dan 091a/05 h.-i müste ^c āride 017a/03 h.-i müste ^c ārina 037a/11 [=3]
havādis (ar.) h. 092a/13 h.-i rūzgāra 079a/02 h.+ dür 073b/02 [=3]	hayf (ar.) h. 073a/06 h.+ ların 098a/06 h. olub 040b/03 [=3]
havākin (ar.) h.+ den 068a/12 h.-i devrān 002b/08 [=2]	hayfā (ar. + fa.) h. 107a/04, 107a/07 [=2]
havāle (ar.) h. 071b/10 h. etmeyeler 090a/09 [=2]	hayr (ar.) h. 042a/02, 053a/03, 083b/09, 087b/02 [=4]
havāri (ar.) h. 035a/05 [=1]	hayr-dār (ar.) h. 086b/02 [=1]
havāş (ar.) h. 032a/09, 050b/05 [=2]	hayrlu (ar. + tr.) h. 012b/10, 015a/02, 027a/06, 083b/10 h.+ dır 038b/11 [=5]
havf (ar.) h. 054a/04, 072b/11, 080a/05 h. etme 026b/08 h. eyleye 054a/02 h.+ indan 054a/01, 066a/12 h. idüb 087a/11 ma ^c āyiş-i h. itdümki 056a/11 h.+ larından 077a/10 [=11]	hayr (ar.) h. 045b/01, 056b/01, 067a/13, 089b/02, 090a/05, 093a/13,
havfü'z-zemmm (ar.)	

107a/09	h. iken 053b/02
h.+ a 082a/11	h. ola 053b/06, 061b/08
h.+ lara 056b/01	[=12]
h.+ ları 005b/10	
[=10]	
hayrān (ar.)	hazin (ar.)
h.-ı āhireti 024b/05	h.+ imden 083b/06
[=1]	[=1]
hayrāt (ar.)	hazine (ar.)
h. 082a/11, 082b/01, 100a/13,	h. 048a/04, 073b/13, 074a/07,
103a/06, 108b/11	074b/10, 075b/06, 075b/08,
h.+ a 082b/12	086a/13
[=6]	h.-ı pādişāhiye 046a/12
hayren (ar.)	h.+ sidir 046b/02
h. 020a/11	h.+ ye 074a/03, 074a/06
[=1]	h.+ yi 017a/06
hayr-hāh (ar. + fa.)	[=12]
h. 028b/07	
[=1]	hazine-dār (ar.)
hayvān (ar.)	h. 082b/05
h.+ dan 010a/03	h.+ dan 082b/04
[=1]	h.+ ı 082b/08
hayvānat (ar.)	h.+ ina eytdi 082b/02
h.+ uñ 011a/07	[=4]
[=1]	
hayvāniyyet (ar.)	hažiż (ar.)
h.+ de 009a/10	h.-ı 042b/13
[=1]	[=1]
hazer (ar.)	hažret (ar.)
h. 051a/02, 094a/05	h. 003b/04, 003b/05, 057a/12
h. idelüm 095a/07	h.+ i 023b/03, 023b/10
[=2]	h.-ı ‘alī 034a/02
hazf (ar.)	h.-ı allāhın 008a/01
h.+a 077a/06	h.-ı dānyāl 081b/01
[=1]	h.-ı emīrū'l-mü'minīn 081a/11
hāzim (ar.)	h.-ı ḥabīb 092b/05
h. 034b/01	h.-ı mücibü'dda' vāt 016b/04
[=1]	h.-ı raḥmān 009a/07
hāzır (ar.)	h.-ı resūlu'llāh 057a/10
h. 050a/03, 061b/10, 073b/02,	h.-ı risālet 057a/08
074b/04, 079a/06, 107a/02	h.-ı şamediyyet olmak 052a/07
h. ide 039a/11, 071a/13	h.+ iñ 041b/09
h. idi 057b/10	h. + ler 004a/01
	h.+ leri 024a/04, 035a/03,
	035b/12, 036b/06
	h.+ lerine 023b/08, 034a/07
	h.+ lerini 003a/12, 079a/06

h.+ lerin 011a/14	[=33]
h.+ lerinüñ 010a/10, 023b/04, 079b/04	
[=29]	
hażret-i allāh (ar.)	
h. 003a/09, 016a/09, 016b/02	
[=2]	
hazz (ar.)	
h. 042a/01, 090a/04	
h.-ı nefş 089b/12	
h. etmedügin 049a/02	
h.+ ı 090a/06	
h. idüb 091b/04	
[=6]	
heb (fa.)	
h. 068a/10	
[=1]	
hediyye (ar.)	
h. 060b/03	
h.-ı sübḥānı̄ olan 008a/01	
[=2]	
hediyyet (ar.)	
h.-ı pişgāh 006a/01	
[=1]	
hedm (ar.)	
h. etmek 065a/12	
[=1]	
heft (fa.)	
h. 083b/02	
[=1]	
hekim (ar.)	
h. 020a/12, 028a/04, 028b/05, 029b/05, 029a/11, 030b/10, 031a/05, 033a/08, 039b/06, 065a/04, 065a/09, 107b/12	
h.+ ı 107b/09	
h.+ı dānā 029b/02, 029b/10, 030a/01, 030a/10	
h.+ı diger 107b/05, 108a/05	
h.+ı fettāḥ 010a/01	
h.+ den 032b/11, 065a/04	
h.+ e 020a/11, 020b/08, 021a/05	
	[=5]
hem (ar.)	
h. 018b/07, 071a/10, 087a/09, 088a/12, 088a/13, 102b/09, 109a/06	
[=8]	
hemān (fa.)	
h. 036b/07, 081b/03, 086a/05, 100b/03, 100b/06	
[=5]	
hemîşe (fa.)	
h. 017b/09, 017b/11, 045b/04, 067b/03, 078a/05, 085b/13, 097b/01, 109a/11	
[=8]	
hemm (ar.)	
h. 100a/08, 100a/11	
[=2]	
hemnişin (fa.)	
h.+ den 035a/11	
h.+ı 078a/04	
h.+ lerinden 084a/06	
[=3]	
hengām (fa.)	
h.+ inda 005b/01	

[=1]		108b/05
henüz (fa.)		[=121]
h. 035b/08, 035b/11		
[=2]		
her (fa.)		[=1]
h. 004a/05, 006a/09, 007b/11,		
011a/04, 013b/12, 015a/10,		
015b/12, 015b/13, 019a/06,		
019b/07, 019b/08, 020a/03,		
020a/05, 020b/13, 021b/06,		
022b/13, 024b/02, 025a/02,		
025a/04, 025a/05, 026a/02,		
026a/03, 026a/07, 027a/05,		
032b/03, 033a/12, 033b/12,		
034a/03, 034b/05, 034b/08,		
037a/09, 038b/01, 039a/06,		
039a/07, 040a/02, 040a/05,		
040a/11, 041b/07, 042a/03,		
044a/11, 045a/10, 046b/03,		
046b/11, 046b/12, 047a/10,		
048a/01, 050a/10, 050b/10,		
051a/04, 051a/07, 054a/02,		
054b/05, 054b/06, 055a/03,		
056b/03, 056b/10, 056b/11,		
058a/13, 060a/06, 060a/07,		
060b/04, 060b/05, 061a/02,		
063a/10, 063a/11, 063b/05,		
064a/08, 067b/04, 068a/13,		
071b/02, 071b/09, 072b/01,		
074b/12, 075b/07, 075b/13,		
076a/01, 076b/12, 077a/07,		
077b/05, 078b/05, 080a/12,		
081a/02, 083a/01, 091b/07,		
092a/02, 095a/05, 095a/11,		
096a/04, 096b/04, 096b/09,		
096b/11, 096b/12, 097a/04,		
097a/05, 097a/06, 097a/11,		
097a/12, 097a/13, 097b/09,		
098b/05, 098b/07, 098b/12,		
098b/13, 099a/12, 099b/05,		
099b/06, 100a/01, 101a/03,		
101b/10, 102b/08, 103a/08,		
103a/09, 103a/11, 104a/09,		
[=1]		
herayin (fa.)		
h.+ e 038a/05		
[=1]		
herçend (fa.)		
h. 096a/02		
[=1]		
hergiz (fa.)		
h. 044a/09, 046b/06, 048b/13,		
094b/05, 099a/12		
[=5]		
herkes (fa.)		
h. 071a/03, 109a/02		
h.+ den 076b/05		
h.+ e 056b/01, 071a/02		
h.+ in 058a/10		
h.+ iñ 067b/03, 093b/06		
[=8]		
hesab (ar.)		
h. 037a/13		
[=1]		
hevā		
h. 011b/08, 012a/07, 033b/09,		
044b/05, 046a/07, 101a/08		
h.-yi şum 035b/11		
h.+ mdan 044a/12, 044b/01		
h.+ ya 002a/07, 093a/12		
h.- y1 047a/13		
[=12]		
heves (ar.)		
h. 044b/05		
h.+ den 033b/09		
h.+ e 011b/08, 012a/07		
[=4]		
hevl (ar.)		
h.+ i 036b/07		
[=1]		
hezâne (fa.)		
h.+ ye 049b/08		
[=1]		
hezâr (fa.)		
h.- ı 066b/11		

h. olursa 018a/02 [=2]	h.+ dur 061a/04 [=2]
hezel (ar.) h. 098a/10 [=1]	hırs (ar.) h. 012b/06, 061a/05, 061a/06, 088a/08, 101b/09, 104b/10, 105a/12, 105b/02, 105b/06 h.+ dan 101b/14 h.+ durki 101b/06 h.+ uñ 061a/04 h.+ la 109a/13 [=14]
hiffe (ar.) h. 013a/03 [=1]	hırsuz (tr.) h. 047b/02 [=1]
hiffet (ar.) h. 085b/12 h.-i 'aklä 062b/09 h.-i 'akldan 059b/09 h. etme 060a/06 [=4]	hışāl (ar.) h.-i pesendide 035b/13 [=1]
hifz (ar.) h. 039a/04, 047b/04, 047b/05, 066b/01, 066b/04, 073a/12 h.-i hukük-i ni ^c met 069b/12 h. etmekde 064b/12 h. eylemege 089b/06 h. eylemek 069b/08 h.+ inda 083b/04 h.+ inı 065b/05 h. idici 044b/11 [=13]	hışām (ar.) h. +ı 027b/11 [=1]
hıkḍ (ar.) h. 063b/02 [=1]	hışm (fa.) h. 011b/12, 044b/01, 063b/01, 085b/09 h.-i gażabuñdan 053a/10 h.+ a 063a/11 h.+ dan 044a/12 h. eyleye 053a/12 h.+ ı 023a/10 h.+ ina 067b/10 h. ide 063b/10 h. iderler 059a/01 h.+ la 023a/08 h.+ lari 059a/02 h.+ lu 012b/04 [=14]
hired (fa.) h. 043a/08 h.+ den 095a/09 h.+ i 041b/03 h. idi 046a/04 [=4]	hitāb (ar.) h. 055b/03 h. eylese 072b/01 [=2]
hired-mend (fa.) h. 022a/12, 105a/13 [=2]	hıtta (ar.) h.+ lar 057a/06 [=2]
hırka (ar.) h.-i vākı 093a/06 h.+ lar 057a/06 [=2]	hıyānet (ar.)
hirmān (ar.) h. 061a/05	h.+ ları 042a/07 [=1]

h. 060b/10, 065b/03	hikâyat (ar.)
h.+ de 088a/10	h. 011a/03, 080b/11
h. etmiş 050a/01	[=2]
h.-i vezîr 029a/04	hikâye (ar.)
[=5]	h. 021a/06
hiyâr (ar.)	h.+ den 043b/02
h. 070a/11	[=2]
h.+ i 070b/05, 070b/08	hikâyet (ar.)
[=3]	h. 063b/02, 065b/06, 065b/11,
hicret (ar.)	076a/05, 078b/02, 081a/02,
h. 040b/04	090b/06, 098a/02
[=1]	h.-i menuçehrden 095a/01
hiç (fa.)	h. iderler 049b/05, 103b/12
h. 036a/06, 040b/07, 044a/10,	h. iderlerki 057a/04
044b/07, 044b/08, 044b/09,	h.+ im 074b/13
044b/10, 044b/12, 045a/01,	h. olinur 018a/03, 020a/01,
048a/12, 048a/13, 050a/11,	021b/07, 022b/02, 023b/03,
051a/12, 054a/06, 101a/08,	026b/02, 035b/01, 039a/12,
101b/14, 105a/08, 107b/04,	039b/06, 040a/07, 042a/08,
107b/08, 108a/01	044a/04, 046a/10, 047b/01,
h.+ dür 105b/01	048b/12, 049a/07, 050a/01,
h.+ le 105b/01	065a/03, 070a/09, 072b/07,
[=22]	073b/11, 082a/12, 084a/04,
hiçbir (fa. + tr)	084b/07, 086b/03, 088b/01,
h. 019a/04, 019a/05, 025b/13,	091a/08, 094b/01, 100b/06,
044b/06, 106a/13, 106b/06,	106a/08, 106b/11
107a/08	h. olimmişdur 052a/09
[=7]	[=45]
hidâyet (ar.)	hikmet (ar.)
h. 003a/04, 016a/13	h. 007a/11, 008b/03, 045b/11,
h.+ i 002a/12	065a/11, 091b/09
h.-i refîkliğiyle 105a/04	h.-i imtizâc 001b/06
h. oldu 037a/09	h.+i irtışam 006b/02
[=5]	h.-i mahż 010a/01
hiddet (ar.)	h.-i nizâm 027b/
h. 033b/09	h.+ den 006b/03, 007a/05,
h.+ i 064a/02	027b/09
[=2]	h. olan 008b/08
hiffet (ar.)	[=13]
h.-i 'aklıdan 035a/05, 059b/08	hikmet-yâri (ar.)
h.+ den 097b/03	h.+ dür 065a/11
h.+ e 107b/02	[=1]
[=4]	hikmeten (ar.)

h. 075b/01 [=1]	[=5]
hilāf (ar.)	hindbād (fa.)
h. 078a/06	h. 032b/11 [=1]
h.-ı rāy 080b/09	hirāset (ar.)
h. etmedüm 044a/10	h. 047b/05, 073a/13
h. etmeye 041a/01	h.+ ine 066b/01 [=4]
h.+ ınlı 091a/05	hired-mendān (fa.)
[=5]	h. 050b/02
hilāfet (ar.)	h.+ a 050b/09 [=2]
h.+ lerinde 003a/13 [=1]	hirz (ar.)
hil̄at (ar.)	h.-cenān-ı verd-zebān 005b/10 [=1]
h. 055b/12, 056a/05	hişār (ar.)
h.+ ı 055b/13	h. 049a/06, 099b/03
[=3]	h. eylemiş 095a/03
hile (ar.)	h. idüb 100b/08 [=4]
h.+ si 044b/06 [=1]	hişşe (ar.)
hilm (ar.)	h.-i nām 047a/06
h. 023b/02, 024a/05, 027b/05, 077b/01, 080b/09, 085b/11 [=6]	h.+ si 058a/02 [=2]
himāyet (ar.)	hīta (ar.)
h. 029b/08, 073a/13	h.-yi emānetindeyüz 083b/04 [=1]
h.-i bilād 077b/10 [=3]	hitāb (ar.)
himmet (ar.)	h. 051a/01, 059b/06
h. 019b/01, 067b/02, 083b/02	h. eyledükde 052b/10
h.-i küllinüñ 100a/08	h.+ ıyla 010a/13
h.+ e 032a/02	h.+ ı kibriyā 060b/12
h. eyleyeler 037b/06	h. idüb 090b/09
h.+ in 092a/05	h. itmek 015b/05 [=7]
h.+ ine 067b/03	hitabe (ar.)
h.+ leri 054a/11 [=9]	h. idüb 095a/04 [=1]
himmetlik (ar. + tr.)	hitabsuz (ar. + tr.)
h. 067b/04 [=1]	h. 060a/07 [=1]
hind	hızlān (ar.)
h. 022a/10, 032a/03, 032a/08, 098b/12	h.-ı āhiret 107a/10
h.+ e 048a/11	

[=1]	
hizmet (ar.)	
h. 028b/12, 032a/02, 032b/08, 034a/05, 050b/07, 061b/08, 062a/04, 062a/06, 062a/02, 062b/11, 069b/09, 069b/10, 078a/01, 078b/11	091a/11
h.+ de 072a/12, 090b/04	h.+ lar 041b/05
h.+ e 061b/06, 061b/10, 076b/09, 086a/06	[=6]eps
h. etmege 104a/13	hizmet-kârlık (ar. + tr.)
h. etmegi 104a/12	h.+ dur 054a/09
h. etmezdüñ 104b/02	h.+ ı (hizmetkârlığ) 072b/03
h.+ i 055a/01, 061b/12, 062a/01	[=2]
h.+i du ^c alarında 005b/08, 05b/11	hod-mahall (fa. + ar.)
h.+i ķadîmesi 062b/07	h.+i miḥnet 035b/05
h.+i kâtib-i şâ ^c ırleri 005b/02	[=1]
h.+i mezbûre 005b/03	hor (fa.)
h.+i pâdişâh 050b/11	h. 061b/05
h.+i pâdişâha 051a/11	h. olmayaşın 049a/01
h.+i sultân 029a/09	[=2]
h.+i şerife 075a/01	horâsân (yer. i.)
h.+i şerîfine 024a/06	h.+ ı 047b/06
h.+i 'ubûdiyyet 007b/13	h.+ uñ 047b/02
h. ide 051b/04	[=2]
h.+ in 052a/05, 081b/06	hoş (fa.)
h.+ üñ 062a/08	h. 024a/05, 030a/03, 048a/02, 086b/01, 088a/07, 091a/04, 091b/05
h.+ inde 041b/01, 055a/02, 062a/10, 078a/03, 081b/02, 081b/04	h.+ ca 058a/09
h.+ ünde 077b/13	h. eyleyeler 077a/08
h.+ inden 054b/13, 077b/13, 089b/12	[=9]
h.+ ine 052a/06, 053a/02, 062a/11, 072b/12, 076a/08, 088b/10	hoşca (fa. + tr.)
h. itmek 050b/10	h. 080a/08
[=59]	h. 098b/04
hizmet-kâr (ar.)	[=2]
h. 058a/13	hoşlık (fa. + tr.)
h.+ ı 091a/09	h.+ ı (hoşlûğ) 063a/05
h.+ uñ 052b/13, 062a/11,	h. olmaya (hoşlûğ) 053a/12
	[=3]
	hoşnûd
	h. 013b/12
	h.-ı halķ 031a/11
	h. iderler 107b/13
	h. idesin 108a/01
	h. ola 040a/09, 053a/10
	[=6]
	hoşnûdluk
	h.+ indan 040a/11, 064a/07
	[=2]

hūb (fa.)		h.+ inuñ 081a/10 [=6]
h. 097a/03		
h.+ dur 096a/05		
[=2]		
hubbu'd-dünyā (ar.)		h.-i hizmet 062b/07, 062b/11
h. 012b/05		h.-i ni' met 069b/12
[=1]		h.-i ri' āyet 069a/02
hubbu'l-mäl (ar.)		h.-i sâbıkasın 062a/04
h. 012b/05		h.-i sâbıkı 062a/07
[=1]		[=6]
hubbü'l-cāh (ar.)		hulāşa (ar.)
h. 012a/05		h. 101b/13
[=1]		h.-i mevcûdât 010a/08
hubbü'z-zaleme (ar.)		[=2]
h. 012a/03		hulefā (ar.)
[=1]		h.-yi râşidin 002a/12
hucub (ar.)		h.+ dan 053b/01
h.+ imı 037b/01		h.+ nuñ 088b/01
[=1]		[=3]
huccāc (ar.)		hülhk (fa+tr)
h. 057a/11		h. 024a/05
[=1]		h.+ la 068a/07
huccet (ar.)		[=1]
h. 104a/10		hulk (ar.)
[=2]		h. 003/02, 010b/13, 17b/07, 019a/02, 024a/09, 024b01, 27b/07, 029b/12
hudā (ar.)		[=1]
h. 025a/07		hulūl (ar.)
h.-yi 'azze 095b/03		h. iderek 005a/09
h.-yi tebareke 034a/10		[=1]
h.+ dan 036a/04, 036a/08, 036a/12		hūr (ar.)
h.+ ya 033a/06, 034b/13		h. 009a/08, 037b/02
[=8]		[=2]
hudāī (ar.)		hurg (ar.)
h. 034b/10		h. 044a/09
[=1]		[=1]
hudāvend (fa.)		hurūc (ar.)
h.+ iñe 104b/04		h. 008b/11
[=1]		h.+ 1 086a/10
huddām (ar.)		[=2]
h. 007a/09, 041b/01, 050b/05		husemā (ar.)
h.+ dan 078b/11		h.+ sıñı 107b/12
h.+ in 053b/05		[=1]

ħusr - (ar.)	[=1]
ħ.- i 105b/04	
[=1]	
ħusrev (fa.)	
ħ. 097a/11	
[=1]	
ħussād (ar.)	
ħ. 019a/09, 019b/04	
ħ.+ dan 019a/07, 019b/04	
ħ.+ 1 078a/02	
ħ.+ uñ 021a/07	
[=6]	
ħussa-mend (fa.)	
ħ. 042a/02	
[=1]	
ħuṣūl (ar.)	
ħ.- 1 034a/13	
ħ.-1 ' afiyyet 029b/10	
ħ.-1 maڭşūd 028a/11	
ħ.-1 murād 030a/11	
ħ.+ i 028a/04, 034b/05	
[=6]	
ħuṣumet (ar.)	
ħ. 059a/11	
[=1]	
ħuṣūr (ar.)	
ħ. 101a/06	
[=1]	
ħuṣūṣ (ar.)	
ħ. 045a/11, 055a/03, 081b/08	
ħ.+ da 074a/05, 080b/06	
ħ.+ 1 081b/09	
ħ.+ larda 055a/04	
ħ.+ larında 015a/07	
[=8]	
ħuṣūsen (ar.)	
ħ. 040a/12, 085b/02	
[=2]	
ħuṣūṣī (ar.)	
ħ. 071b/13	
[=1]	
ħuṣ (fa.)	
ħ. 058b/04	
	[=1]
ħuṣ-yār (fa.)	
ħ.+ lara 093a/01	
[=1]	
ħuṣk-leb (fa.)	
ħ. 094a/10	
[=1]	
ħuṣūnet (ar.)	
ħ. 084b/04	
ħ.+ le 040a/03	
[=2]	
ħuṭām (ar.)	
ħ. 100a/12	
[=1]	
ħuṭbe (ar.)	
ħ.+ de 100b/09	
ħ. idüb 100b/09	
[=2]	
ħuṭur (ar.)	
ħ. +dur 28a/09	
ħūy (fa.)	
ħ. 009a/12, 009b/03, 017b/05,	
017b/06, 026a/13, 088a/07	
ħ.+ 1 027a/05	
ħ.- la 016b/05	
ħ.+ laruñ 027a/03	
ħ.+ larından 026b/03	
[=10]	
ħuylulik (fa. + tr.)	
ħ. 025a/08	
[=1]	
ħużūr (ar.)	
ħ. 033a/07, 061b/09	
ħ.-1 bāriye 106a/10	
ħ.-1 bi-pāyān bāb-1 sādis	
030b/01	
ħ.-1 kahhārī 092a/09	
ħ.-1 şeriflerine 035b/09	
ħ.+ da 019b/05	
ħ.+ 1 067b/11	
ħ.+ ina 074a/11, 074b/08	
ħ.+ inda 036b/01, 057a/02,	
059a/04, 085b/08	

- h. ider 109b/13
 h.+ larında 057a/11
 h.-ı sermedi 110a/02
 h.+ una 022b/10, 081b/08
 [=19]
- hużżār** (ar.)
 h. 088a/04
 h.-ı meclis 087b/13
 h.+ dan 068b/04
 h.+ in 084b/10
 [=4]
- hüccāc** (ar.)
 h.-ı yūsuf 098a/02
 h.+ uñ 098a/13
 [=2]
- hüccetü'l-islām** (ar.)
 h. 067b/08
 [=1]
- hüküm** (ar.)
 h. 093a/04
 h.-ı hādimüllezzāt 068a/02
 [=2]
- hükemā'** (ar.)
 h. 026a/01, 026a/11, 045b/04,
 054b/13, 059b/08, 071a/04,
 071b/11, 101a/05, 109a/03
 h.+ dan 020a/05
 h.-ı bağdād 032a/12
 h.-ı hind 032a/03, 032a/07
 h.-ı yunān 025a/01, 033a/12,
 042a/03
 h.-yı fārs 027b/12
 h.-ı pārs 045a/02
 h.+ sündan 107a/01
 [=19]
- hükemäen** (ar.)
 h. 057b/09
 [=1]
- hükkām** (ar.)
 h. 069a/13
 h.+ ınnı 041a/11
 [=2]
- hük̄m** (ar.)
- h. 040b/12, 073b/06
 h. idüb 002a/06
 h.+ i 092a/02
 h.+ ine 011b/11, 093b/06,
 014b/03
 [=7]
- hük̄emet** (ar.)
 h. 006a/06, 037b/10, 038a/10,
 072b/03
 h.+ i 040a/12
 h.+ le 007b/09
 [=6]
- hümām** (ar.)
 h. 023b/03
 [=1]
- hümüm** (ar.)
 h. 066b/06, 093a/03
 [=2]
- hüner** (fa.)
 h. 098a/01
 h.-mend 047a/11
 h.+ e 018a/01
 h. isteye 097a/07
 h.+ ler 096b/05
 h.+ lerden 091b/08
 h.+ lerüñ 097a/08
 [=7]
- hüner-där** (fa.)
 h. 086b/03
 [=1]
- hünerver** (fa.)
 h.+ dür 018a/03
 [=1]
- hürmet** (ar.)
 h. 032a/11, 079a/03
 [=2]
- hürrem** (fa.)
 h. olup 019b/09
 [=1]
- hüsн** (ar.)
 h. 027b/06, 091a/10
 h.-ı ahlāk 003b/11
 h.-ı ahlāk 011a/01

h.-i ḥalḳ 017b/07	1.+ dur 014a/08
h.-i ḥalḳdan 032a/06	[=3]
h.-i ḥalḳuñ 003a/02	ıṣrār (ar.)
h.-i ta' bīr 027a/10	1. 013a/08
[=7]	[=1]
hüsni (ar.)	ıṣṭilāḥ (ar.)
h. 003a/02	1. 086b/01
[=1]	[=1]
hüş-yār (fa.)	‘ıṣret (ar.)
h. 078b/05	‘1.+ i 019b/09
[=1]	[=1]
hüveydā (fa.)	ıtlāk (ar.)
h.+ dır 007b/02	1. iderler 054b/01
[=1]	[=1]
hüzn (ar.)	ıttılā‘ (ar.)
h. 012b/12, 100a/08	1. 043b/11
h.+ i 100a/11	[=1]
[=3]	‘iyāl (ar.)
ıraq (tr.)	‘1. 005a/04
1. eyleyeler 047a/13	‘1.-1 şikeste-bāle kāfi 004b/05
1. ol 025a/12	‘1.+ e 005a/11
[=2]	[=3]
‘ıräk (yer. i.)	ızṭırāb (ar.)
‘1. 098a/02	1.+ a 108a/06
[=1]	1.+ indan 072b/12
ıräk (tr.)	[=2]
1. 108b/06	‘iyd (ar.)
[=1]	‘1.+ a 092b/03
ırmag (tr.)	[=1]
1.+ a 077a/11	i - (tr.)
1.+ da 077a/11	i.- di 018b/03, 021b/08,
[=2]	022b/05, 023a/01, 023b/05,
ıṣgā (ar.)	026b/03, 042a/09, 042a/10,
1. 045b/02	046a/04, 046b/07, 048b/10,
1. etmeyüb 058b/08	050a/02, 050a/03, 052a/11,
[=2]	055b/05, 057b/10, 060b/01,
ıṣr - (tr.)	068b/04, 070a/13, 076a/07,
1.- dıkda 070a/13	076b/13, 081b/04, 084b/08,
1.- dugı 070b/04	086b/07, 087a/02, 087a/07,
1.- maya 080a/10	087b/11, 089a/13, 091a/06,
[=3]	091a/09, 091a/10, 098a/04,
ıṣmarlamak (tr.)	098a/13, 100b/12, 103b/13,
1. 014b/02, 014b/04	104b/12, 105a/03, 107b/06,

- 107b/13
 i.- diler 104b/13
 i.- dum 022b/11, 023a/01,
 057a/09, 076a/12, 076b/06,
 107b/11
 i.- düñ 070b/05, 107b/09,
 107b/10
 i.- düb 006b/12, 012a/13,
 061b/03, 088a/05
 i.- dügi 050b/08
 i.- dügin 105a/06
 i.- dügüm 042b/03
 i.- dum 042a/11
 i.- ken 004a/10, 005a/13,
 005b/04, 010a/12, 026b/06,
 038a/07, 053b/02, 053b/03,
 058b/12, 060b/11, 066b/11,
 084a/11
 i.- müşsin 081b/10
 i- se i. 004b/09, 017a/07,
 018b/05, 020a/10, 022a/08,
 040a/02, 041a/08, 045a/09,
 045a/10, 048a/04, 050b/12,
 054a/05, 055a/12, 058b/07,
 060a/05, 060b/02, 060b/05,
 060b/06, 061a/03, 063a/10,
 063a/12, 064a/07, 064a/09,
 064b/08, 068a/10, 068b/12,
 069a/06, 071b/03, 071b/11,
 072b/06, 076a/04, 077a/11,
 079b/01, 079b/06, 079b/07,
 079b/12, 080a/05, 080b/09,
 082b/11, 083a/03, 087b/12,
 089b/01, 089b/10, 090a/07,
 090b/03, 093b/03, 097b/03,
 101a/04, 108b/03, 108b/12,
 109a/01, 109b/13
 i.- sem 084a/12, 084a/13
 i.- seň 026a/11, 026b/10,
 040a/10, 065b/13, 066a/07,
 082b/03, 088a/03, 093b/02
 [=132]
- i^cānet (ar.)
- 107b/13
 i. 079b/07
 i. eyle 039b/03
 [=2]
- ‘ibād (ar.)
 ‘i. 038a/07, 069a/05
 ‘i.+ dan 038a/09
 [=3]
- ‘ibādet (ar.)
 ‘i. etmek 053a/05, 053a/07
 ‘i.+ in 052a/05, 069b/11
 ‘i.+ inden 038b/11
 ‘i. itmeğin 007b/11
 ‘i.+ lere 008a/13
 [=7]
- ‘ibāret (ar.)
 ‘i.+ den 086b/02
 [=1]
- ibkā’ (ar.)
 i.+ dur 092b/11
 i.-ı devlet 031b/04
 i.- yı 052a/02
 [=3]
- ibn (ar.)
 i. 002b/11, 002b/12, 004/06,
 023a/05, 034/a06, 034b/01,
 042a/10, 072a/09
 [=8]
- ibnū'l-hākān (ar. + fa.)
 i. 002b/11
 [=1]
- ibnū'l-huṭṭāb (ar.)
 i. 031b/03
 [=1]
- ibnū'l-sultān (ar.)
 i. 002b/10
 [=1]
- ibrām (ar.)
 i. etmeye 060a/13
 [=1]
- ‘ibret (ar.)
 ‘i. 085a/10
 [=1]
- ibtidā (ar.)

i. 066b/07, 076a/10	[=10]
i. etmeye 060a/09	
i. itdüm 006b/08	
[=4]	
ibtiħāc (ar.)	
i.-1 salṭanat 002b/02	
[=1]	
ibtisāt (ar.)	
i. 056b/07, 056b/12	
[=2]	
icāb (ar.)	
i. ider 075a/10	
[=1]	
icābet (ar.)	
i.- i 104a/04	
i.-i dāvet it 104a/11	
[=2]	
icād (ar.)	
i. iderse 080b/01	
i. etmekdür 011a/15	
[=2]	
icāzet (ar.)	
i. 023b/10	
i. olmuş olur 085b/01	
[=2]	
iclāl (ar.)	
i.+ leri 006a/02	
[=1]	
icmāl (ar.)	
i.-i tefsīr 033a/03	
[=1]	
ictimā‘ (ar.)	
i. 063b/13	
[=1]	
ictināb (ar.)	
i. 008b/13, 037b/05, 090a/03	
i.+ a 055a/09	
i. etmesi 080a/02	
i.+ 1 080a/01	
i. ide 041a/07	
i. ideler 059a/04	
i. idüb 063b/12	
i. itdiler 105a/08	
iç (tr.)	
i. 047a/04	
i.+ inde 103b/06, 103b/09	
[=3]	
iç - (tr.)	
i.- e 051a/08	
i.- er 101b/04	
i.- meye 077a/12	
[=3]	
içerü (tr.)	
i. 098a/06	
[=1]	
içre (tr.)	
i. 003b/11, 080b/08, 094b/13,	
104b/04	
[=4]	
içün (tr.)	
i. 002a/03, 002b/05, 003b/01,	
005b/08, 007b/09, 010b/05,	
011b/01, 011b/02, 011b/06,	
014a/06, 014a/07, 019b/13,	
020a/09, 034a/08, 036b/03,	
036b/04, 041a/06, 044a/13,	
048a/01, 050b/03, 052a/13,	
053b/07, 055b/08, 057a/12,	
063b/07, 063b/09, 063b/10,	
067a/02, 067b/06, 067b/10,	
070b/10, 073b/02, 081b/08,	
081b/13, 083b/01, 084a/07,	
085a/10, 088a/10, 090a/06,	
091a/07, 100b/09, 106b/07,	
107b/04, 107b/06	
i.+ dür 081b/06	
[=46]	
idbār (ar.)	
i. 004b/11	
[=1]	
idici (tr.)	
i.+ dir 012b/06, 044b/11,	
044b/12, 048b/08, 071a/030,	
98a/12	
[=5]	

idin - (tr.)	i.-i hizmet 034a/05
i.- e 045b/05	[=3]
i.- müş 103b/13	i.
[=2]	[=1]
idrāk (ar.)	ihrāc (ar.)
i. 010a/07	i. 088b/07, 100a/05
[=1]	[=2]
'iffet (ar.)	ihrāk (ar.)
'i. 033b/05	i. itdugi 092b/04
[=1]	[=1]
ifhām (ar.)	ihsān (ar.)
i. eyleyüb 066a/11	i. 013b/02, 024b/12, 033a/11,
[=1]	043b/09, 056a/03, 060b/04,
iftā (ar.)	061a/02, 066b/10, 068b/05,
i.+ sinca 004a/11	070a/07, 084b/06, 094b/07
[=1]	i.+ a 038a/12
iftār (ar.)	i.-i 'azime 066b/13
i.+ da 023a/06	i.+ dir 022a/09
i. ide 104a/08	i. etmegden 081a/07
[=2]	i. eyle 024b/09, 024b/12
ihānet (ar.)	i. eyleye 077b/07
i. 018b/02, 079b/07	i.-i firāvan 021a/06
[=2]	i.-i şıfat 010a/12
ihbār (ar.)	i.-i şehriyārinün 060b/05
i.+ lar 076a/03	i.-i şerifleri 005b/09
[=1]	i.+ in 004b/08, 056b/01
ihdā (ar.)	i.+ uñ 056b/04
i. 002b/05	i.+ ina 014a/05
i.-i sa ^c ādet 031b/04	i.+ indan 068b/01
[=2]	i. ideyim 065b/13
ihdās (ar.)	i. idüñüz 077b/06
i. idüb 088b/04	i. idüb 001b/05
[=1]	i. itdiyse 024b/08
ihfā (ar.)	i.+ la 066b/03
i. 059a/05	i.+ lar 066b/02
i.+ sı 065b/12	i.+ lar itdi 091b/06
i.+ sında 064b/02	i.+ ları 057b/01
[=3]	i. olsun 018b/13
ihlāş (ar.)	i. olub 064b/07
i. 013b/01	[=38]
[=1]	ihtikā (ar.)
ihmāl	i.-i sırr 064b/06
i. 061b/05, 085a/12	[=1]

ihtilâl (ar.)	i.+ 1 083b/07
i. 065b/02	i.+ uñ 067b/13
[=1]	i.+ inca 002b/03
ihtilât (ar.)	i. itdüm 081b/03
i. etmeyeler 063b/13	[=10]
[=1]	ihtiyârlık (ar. + tr.)
ihtimâl (ar.)	i. 005a/08
i. 059a/07	[=1]
i.+ dür 091b/01	ihtiyât (ar.)
i.+ i 025b/13, 071b/02, 101a/01	i. 066b/05
[=5]	[=1]
ihtimâm (ar.)	ihtiyâtî (ar.)
i. 076a/05	i. 064b/03
i. etmek 078b/09	[=1]
i. etmeyüb 082a/03	ihyâ (ar.)
i. olınub 069a/08	i. 050b/03
[=4]	[=1]
ihtirâm (ar.)	ihyânен (ar.)
i.-ı şehriyârı 072a/08	i. 077a/09
i.+ in 072b/02	[=1]
[=2]	iħżâr (ar.)
ihtirâz (ar.)	i.+ ina 057b/05
i. 028b/11	[=1]
i.-ı kibr 034a/11	‘ikâb (ar.)
[=2]	‘i.+ a 037b/01, 040b/06
ihtisâb (ar.)	‘i.+ in 085a/11
i. 078a/13	[=3]
[=1]	ikâmet (ar.)
ihtışâş (ar.)	i. ider 076a/07
i. 009a/02	[=1]
[=1]	ikâzet (ar.)
ihtışâm (ar.)	i.-i bezl-i berr 038a/11
i.+ 1 071a/08	[=1]
[=1]	ikbâl (ar.)
ihtiyâc (ar.)	i. 043a/05
i.+ dan 035a/04	i.+ e 004b/12
i.+ 1 101a/10	i.+ dür 042b/12
i. idüb 054b/10	i.-i mu‘ āvenet 096a/13
[=3]	i.+ ine 041b/13
ihtiyâr (ar.)	[=6]
i. 026a/12, 063a/06, 080b/13,	ikdâm (ar.)
084b/05, 097b/06	i. 060a/13, 076a/05, 076b/12
i. etmişüzdür 081b/06	i. etsun 024b/03

i. eyleyüb 109b/07 [=5]	ilā (ar.) i. 050a/10 [=1]
ikdāmlu (ar. + tr.) i. olmakdur 013b/06 [=1]	‘ilāc’ (ar.) ‘i.-1 dāfi‘ 020a/06 ‘i. ide 104a/03 [=2]
iki (tr.) i. 013a/01, 048b/02, 059a/06, 065a/05, 069a/07, 069b/07, 071b/07, 078b/04, 079a/02, 081a/04, 090b/01, 092a/07, 094a/05, 105b/10, 107b/07 i.+ si 059b/03 [=16]	ilāhi (ar.) i. 009b/11, 016a/03, 016a/06, 051b/13, 054a/13 [=5]
ikinci (tr.) i. 026a/13, 027a/07, 039a/09, 044a/09, 045b/06, 047b/13, 052a/04, 064a/10, 065b/02, 078b/06, 078b/13, 092a/11 [=12]	i‘lām (ar.) i. 045b/01, 066a/10 i. eyleyesin 066a/07 i.-1 din 038a/12 i. ideydüñ 073a/05 [=5]
ikiyüz (tr.) i. 083a/10 [=1]	i‘lān (ar.) i.-1 menārifine 038a/12 i.-1 şer‘-i mübin 002a/02 [=2]
ikrāh (ar.) i. 061b/05 [=1]	ilçi (tr.) i.+ si 057b/10 [=1]
ikrār (ar.) i. 008a/11 [=1]	ile (tr.) i. 001b/06, 002a/11, 002b/01, 003b/07, 003b/13, 004a/02, 004a/10, 005a/04, 005a/10, 005b/03, 005b/08, 006b/04, 006b/10, 007a/01, 007b/08, 007b/11, 008a/04, 008a/11, 008b/07, 008b/09, 009a/12, 009b/09, 010a/03, 010a/04, 010b/01, 010b/06, 010b/09, 010b/12, 010b/13, 011a/03, 013a/04, 013b/11, 016a/05, 016b/10, 017a/07, 017b/01, 018a/04, 018b/09, 019a/04, 019a/05, 019b/12, 020b/11, 021a/13, 021b/12, 022a/07, 024a/04, 024a/12, 026a/09, 027a/10, 027b/04, 027b/05, 028a/01, 028a/06, 028a/09,
iksār (ar.) i.-1 hemm 100a/08 [=1]	
iktidār (ar.) i. 005a/10 i.+ 1 002b/03 i.+ uñ 068a/01 [=3]	
iktifā (ar.) i. etmez 074a/03 [=1]	
iktisāb (ar.) i.-1 fezāyil 093a/07 i. itmedükce 009a/01 [=2]	

028b/13,	029a/12,	031b/04,	090a/01,	090a/11,	090a/13,
031b/08,	031b/13,	032a/01,	090b/06,	092a/09,	092b/03,
032a/02,	032a/04,	032b/09,	092b/04,	093a/04,	093a/06,
033b/13,	034a/03,	034b/13,	094a/08,	094b/10,	094b/11,
035a/13,	036a/01,	037b/06,	094b/12,	095a/01,	095b/06,
038a/03,	038a/09,	039a/05,	097a/02,	097a/07,	099a/08,
039b/07,	040a/01,	040a/03,	099a/09,	100a/03,	100b/08,
040b/08,	041a/06,	041b/05,	101a/03,	101a/06,	101a/07,
042a/01,	042b/04,	042b/07,	101a/08,	101a/13,	103a/13,
043a/08,	043a/13,	043b/01,	104a/06,	104a/07,	104a/10,
044a/06,	044b/03,	044b/04,	105b/04,	106a/06,	106b/02,
044b/05,	045a/07,	045a/11,	107a/06,	108b/05,	108b/13,
045b/13,	046b/12,	047a/01,	109b/04,	109b/10,	109b/11,
047a/02,	047a/03,	048a/02,	109b/12,	110a/01,	110a/05,
048a/06,	048b/10,	050b/02,	110a/06		
050b/06,	051a/11,	051b/08,	i.+ dür	054a/08,	097b/05
052a/07,	052a/10,	052a/13,	i.+ n	017b/03	
053a/03,	053b/03,	054b/05,	[=239]		
055a/10,	055b/03,	055b/05,	ilerü (tr.)		
055b/09,	055b/12,	056a/05,	i.	039b/05,	062b/08,
056a/11,	056b/05,	057b/01,		087a/08,	
058b/05,	059a/02,	059a/05,		087b/11,	106a/11
059a/09,	060a/07,	061a/10,	[=5]		
061b/01,	061b/02,	061b/04,	ilet - (tr.)		
061b/05,	061b/08,	062b/10,	i.- mez	098b/06	
063a/06,	064a/04,	064a/08,	[=1]		
064b/02,	064b/11,	064b/12,	ilhāh (ar.)		
064b/13,	065b/13,	066a/02,	i.	073a/09	
066b/04,	067a/13,	067b/04,	[=1]		
069a/08,	070b/02,	070b/03,	illā (ar.)		
070b/07,	070b/09,	071b/06,	i.	028a/05,	028a/07,
072a/07,	072a/08,	072a/13,		028a/10,	028a/12,
073a/09,	073b/09,	073b/12,		053b/08,	060a/05,
074a/07,	074b/12,	075a/03,		071a/09,	
075b/11,	075b/13,	077b/01,		073b/10	
078b/12,	079a/08,	079b/08,	[=11]		
080a/04,	080a/09,	080b/10,	‘illet (ar.)		
080b/11,	080b/13,	082a/07,	‘i.	076a/10	
082b/07,	082b/10,	083a/04,	[=1]		
083a/08,	083a/11,	084b/05,	‘ilm (ar.)		
085a/11,	086b/08,	086b/11,	‘i.	008b/03,	008b/08,
086b/13,	087b/02,	087b/03,		011b/09,	
088a/02,	089a/03,	089b/02,		105a/01	
				[=4]	
			iltifat (ar.)		
			i.+ ma	061b/11	

i.+ lari 050b/13 [=2]	079b/08, 084b/06, 092b/12, 105b/01 [=28]
iltimās (ar.) i. 094b/04 [=1]	imlā (ar.) i. 086b/02 [=1]
iltiyām i. 063a/12 [=1]	imsāk (ar.) i. idüb 011b/06 [=1]
imām (ar.) i. 021b/08, 023a/08, 023a/10, 023a/12, 023a/13, 023b/03, 023b/08, 023b/10, 024a/04, 067b/08 i.-hüseyin rādiyallahu 081a/12 i.-ı enşārı 032b/03 i.-ı mezbürdan 032b/06 [=13]	imtihān (ar.) i. 057a/03 i.+ a 043b/07 i. etdükce 086a/07 i. etmedin 057a/02 i. ideler 044a/01 [=5]
imān (ar.) i. 006b/10, 016b/03 i. + dandur 041a/03 i. + dur 060b/11 i.-ı billāh 013a/11 i.+ ı 016b/02, 041b/09, 060b/12 [=8]	imtişāl (ar.) i.-ı emr 069b/08 i. etmezsem 090b/13 [=2]
‘imāret (ar.) ‘i.-ı bilād 069a/05 ‘i.-ı vilāyet 045b/13 ‘i. etmezsiñ 081a/03 [=3]	imtizāc (ar.) i. 001b/06 [=1]
imdād (ar.) i. 087a/09 i. etmeyüb 079b/07 i.+ ına 087a/12 [=3]	‘inād (ar.) ‘i. 013a/04 [=1]
imdi (tr.) i. 027a/03, 037a/09, 043a/08, 043a/13, 044a/08, 051b/05, 058a/08, 060a/02, 060b/02, 062b/03, 062b/13, 066a/04, 069a/04, 069b/02, 071a/03, 071b/09, 072a/05, 073a/11, 073b/08, 074a/03, 074b/09, 076b/09, 077a/13, 078a/08,	in‘ām (ar.) i. idüb 055b/13 [=1]
	‘inān (ar.) ‘i.-ı ihtiyārı 083b/07 [=1]
	inanmamak (ar. + tr.) i.+ dur 011a/14 [=1]
	‘ināyet (ar.) ‘i.-ı bārı 029a/13 ‘i.-ı bi-gāyeti 002b/01 ‘i.+ inden 039b/02 ‘i.+ leri 043b/05 [=4]
	inbisat (ar.) i. 090a/07

[=1]	[=1]
incin - (tr.)	insāniyyet (ar.)
i.- üb 040b/10	i. 008b/09
[=1]	[=1]
infi` āl (ar.)	insü'l-`avām (ar.)
i. 060a/01	i. 013a/03
[=1]	[=1]
inkār (ar.)	inşā (ar.)
i. idüb 011a/14	i. 086b/02
[=1]	[=1]
inkiyād (ar.)	inşā `allah (ar.)
i. 086a/01	i. 082a/01
[=1]	[=1]
inkibāz (ar.)	inti` ḥaṣ (ar.)
i. 004b/12	i. 004b/13
[=1]	[=1]
inkisāb (ar.)	intikāl (ar.)
i. 009a/05	i. idüb 066b/07
[=1]	[=1]
iñle - (tr.)	intisāb (ar.)
i.- r 035b/03	i. 009a/05
i.- rsin 035b/03	[=1]
[=2]	intizām (ar.)
ins (ar.)	i. 006b/02
i. 001b/02	i.-1 memleket 047a/09
[=1]	i.-1 umūr-1 salṭanat 002b/04
inşāf (ar.)	[=3]
i. 027a/07, 038a/11, 079b/05	intizār (ar.)
[=3]	i. 039a/10
insān (ar.)	[=1]
i. 007b/04, 011a/07, 108b/03,	intizāri (ar.)
108b/05	i. 039a/10
i.-1 kāmil 032a/03, 036a/02	[=1]
i.-1 şāhib-i iz` ān 011a/04	ir - (tr.)
i.+ a 008b/05, 031a/13, 037a/09	i.- dügünü 095b/12
i.+ dan 021b/06	i.- dükde 108b/10
i.+ 1 001b/05, 015b/13, 109a/08	i.- e 097a/02, 109a/05
i.+ uñ 009b/10	i.- meye 089a/06
i.+ uñ 008b/01	i.- mez 053a/11
i.+ uñ 017a/02, 024a/13	[=6]
[=18]	īrād (ar.)
insanī (ar.)	i. 079b/11
i. 039b/04	i. eyleye 072a/02

[=2]	[=3]
ıraq (tr.)	irişüril- (tr.)
i. 104b/11	i. -e 026a/09
[=1]	
ırān (yer. i.)	irme- (tr.)
i. 086b/03, 086b/10	i.- ye 077b/09
[=2]	[=1]
i^crāż (ar.)	ırtesi (tr.)
i.-i e ^c ādī 042a/06	i. 021b/13, 074b/01
[=1]	[=2]
‘irfān (ar.)	irtifa^c (ar.)
‘i. 016b/01	i. 052a/02
[=1]	[=1]
iriş - (tr.)	irtihāl (ar.)
i. 082a/09	i. itdükde 106a/09
i.- di 056a/09	[=1]
i.- dik 087a/07	irtikāb (ar.)
i.- diki 076b/07	i. 008b/08
i.- dire 093b/06	[=1]
i.- dirmek 071a/06	irtışam (ar.)
i.- dükde 075b/03	i. 006b/02
i.- e 025b/12, 038b/02, 056b/04,	[=1]
058b/03, 061b/09, 070a/07,	‘isā-dem (ar.+fa.)
077a/11, 091b/07, 106a/12	‘i. 003b/09
i.- ecek 069b/05	[=1]
i.- meden 094b/13	işfahān (yer. i.)
i.- mek 090a/12	i. 057b/09
i.- meyüb 070a/04	i.+ da 058a/01
i.- müş 057a/06	i.+ danım 057b/08
i.- üb 043a/07, 066b/06,	[=3]
082b/07, 106a/02	iskender-‘unvān (ar.)
i.- ür 026a/09, 049b/12	i. 002b/09
[=27]	[=1]
irişdür - (tr.)	islām (ar.)
i.- di 067a/04	i. 042a/12
i.- e 089a/04	i.+ a 021b/10, 022a/03
i.- üb 040b/02, 056b/02,	[=3]
068a/13, 104a/08	ism (ar.)
i.- ür 102b/12	i.-i insāniyyet 008b/09
[=7]	i.+ iyle 006b/06
irişmek (tr.)	[=2]
i.- 096b/07, 097a/01	ısnā (ar.)
i.+e (irişdürmeye) 067a/12	i. 033a/02
	[=1]

isnād (ar.)	[=5]
i. 085b/06	
[=1]	
isrāf (ar.)	
i. 011b/07	
[=1]	
istanbul (yer. i.)	
i.+ da 004a/03	
[=1]	
iste - (tr.)	
i.- di 053a/04	
i.- diklerinde 086b/10, 086b/12	
i.- diyse 020a/06	
i.- dügünde 053b/04	
i.- dükde 023b/10, 023b/12,	
087b/09, 094b/02, 108b/08	
i.- medigün 094b/07	
i.- mez 018b/12	
i.- mezsin 102a/07	
i.- r 082b/11, 088a/03, 101b/12,	
106a/03	
i.- rim 082b/09	
i.- rler 078a/07	
i.- rsen 039b/01, 048b/13,	
049a/02, 049a/03, 094b/05,	
094b/06, 094b/08	
i.- se 096a/04, 096b/07, 097a/01	
i.- ye 097a/07	
i.- yelüm 095a/07	
i.- yüb 023b/06, 023b/13	
[=34]	
iste- (tr.)	
i. 040a/11	
[=1]	
istemek (tr.)	
i. 047b/13, 048a/01	
i.+ dür 011b/05, 013b/08	
[=4]	
ister - (tr.)	
i.- im 018a/06, 066a/05,	
098a/10	
i.- ler 054b/02	
i.- sen 040a/08	
	[=5]
isti‘ānet (ar.)	
i. 095a/09	
[=1]	
istid‘ā (ar.)	
i. 058b/02	
[=1]	
isti‘dād (ar.)	
i. 043b/07	
[=1]	
istifā (ar.)	
i.+ s1 071a/11	
[=1]	
istifāl (ar.)	
i. 045a/11	
[=1]	
istifsār (ar.)	
i. eyledi 034b/02	
i. eyleyeler 077b/01	
[=2]	
istigfār (ar.)	
i. 036b/04, 037a/07	
[=2]	
istignā (ar.)	
i. 060b/06, 102a/09	
i.-y1 fer 054b/09	
i. etmeye 060b/04	
[=4]	
istihdām (ar.)	
i. 054b/02	
i. etmek 086a/06	
[=2]	
istihkāk (ar.)	
i. 099a/08	
[=1]	
istihkām (ar.)	
i. 047a/09, 085a/03	
[=1]	
istikāmet (ar.)	
i. 059a/10, 078a/08	
i.+ de 050b/07	
[=3]	
istimā‘ (ar.)	

- i. eyledi 037a/06
 i. ider 066a/06
 i. itdüğinde 082b/01
 [=3]
- istimālet** (ar.)
 i. 048a/02
 [=1]
- istimdād** (ar.)
 i. idüb 079b/01
 [=1]
- istirāhat** (ar.)
 i. 108b/13, 110a/01
 i.+ da 109b/12
 i.+ dur 033b/07
 i. oldukça 095b/08
 [=5]
- ış** (tr.)
 i. 011b/01, 044b/07, 071b/07,
 095a/08, 098b/05, 099a/01,
 099a/04
 i.+ de 015a/10, 018b/02,
 066a/05
 i.+ dir 025a/13
 i.+ e 025b/13, 086a/09
 i.+ i 012a/12, 012b/10, 014a/08,
 014b/02, 040a/12, 053a/06,
 071b/09, 082a/05, 098b/06,
 098b/13, 099b/09, 103b/11
 i.+ im 081b/13, 094a/11
 i.+ in 082a/05, 082a/07
 i.+ inde 013b/06, 079a/05,
 082a/03, 094b/09, 109a/08
 i.+ ine 014a/11
 i.+ iñe 025b/10
 i. işlese 072b/04
 i.+ lerde 027a/06, 047b/08
 i.+ lerden 015a/03, 095b/01
 i.+ lere 014b/09, 015a/02,
 015a/04, 097b/01
 i.+ leri 012b/13, 045b/08,
 055a/07
 i.- lerün 094b/08
 i.+ lerinden 069a/09
- i.+ lü 050b/01
 i.+ üñ 049a/04, 081b/11,
 082a/03
 [=54]
- ışā‘at** (ar.)
 i.-ı ‘adl 038a/11
 [=1]
- ışāret** (ar.)
 i. buyurub 052b/12
 i.+ dür 033a/09
 i. idüb 075a/11
 i.+ inde 006a/09
 i.+ iyle 086a/02
 [=5]
- ışbu** (tr.)
 i. 051b/08
 [=1]
- ışıt -** (tr.)
 i.- 050a/05
 i.- düm 045a/05, 051a/09
 i.- dügi 047b/04
 i.- e 071b/06
 i.- eler (işideler) 061a/12
 i.- ilmeye (işidilmeye) 046b/07
 i.- mek 096a/05
 i.- üb (işidüb) 020b/04,
 053b/12, 066a/12
 [=11]
- ışkence** (fa.)
 i. 015b/06
 [=1]
- ışle -** (tr.)
 i.- dükde 011b/01
 i.- se 072b/04, 097a/02
 i.- ye 099a/05
 i.- yesin 036a/03
 i.- yicek 098b/12
 i.- yüb 048b/07
 [=7]
- ışlemek** (tr.)
 i.+ de 099a/05
 i.+ den 099a/04
 i.+ dür 011b/03, 012a/13

- [=4]
- işlememek** (tr.)
i. 099a/04
[=1]
- işlen** - (tr.)
i.- meğe 009a/12
[=1]
- işlülüğ** (tr.)
i.+ ün 025b/13
[=1]
- ‘ışrin** (ar.)
‘i. 031a/04, 031a/09, 031b/03,
031b/07, 031b/11, 032a/03,
032a/07, 032a/12, 032b/02,
062b/05, 063a/04, 063a/13,
063b/09, 064a/05, 064a/12
[=14]
- ‘ışret** (ar.)
‘i.+ e 018a/13
[=1]
- ıssüz** (tr.)
i. 012b/08
[=1]
- ıştial** (ar.)
i.-i umûr 092a/08 [=1]
- ıştibâk** (ar.)
i.-i ‘âriż 057b/05
[=1]
- ıştigâl** (ar.)
i. 037b/06
i. idüb 037a/08
[=2]
- ıstihkâk** (ar.)
i.+ i 059b/12
[=1]
- ‘ışve** (ar.)
i.-i medh 041a/06
[=1]
- it** - (tr.)
i. (bûs it) 090b/11
i. (en‘âm it) 047a/05
i. (icâbet-i dâvet it) 104a/11
i. (giyû it) 100b/04
- i. (ķabûl it) 022a/11
i. (nażar it) 077b/08
i. (seħâ it) 025b/04
i.- di (ziyân itdi) 004b/10
i.- di (‘amel itdi) 083b/10
i.- di (du‘âlar itdi) 083b/09
i.- di (fermân itdi) 066b/09
i.- di (gâreb itdi) 075b/02
i.- di (ħalq itdi) 016b/03, 16b/06
i.- di (helâk itdi) 021a/04
i.- di (iħsân-1 firâvan itdi)
21a/06
i.- di (iħsânlar itdi) 091b/06
i.- di (ķahr itdi) 053b/13
i.- di (mušâhebet itdi) 076b/01
i.- di (münâcât itdi) 016b/03
i.- di (naşıḥat itdi) 048b/13
i.- di (ri‘âyetler itdi) 082a/08
i.- di (su‘âl itdi) 056a/07,
091b/01
i.- di (ṭaleb itdi) 075b/04
i.- di (te’emmûl itdi) 082b/05
i.- diki (su‘âl itdiki) 044a/05,
076a/09
i.- dikleri (‘afv itdikleri)
050a/13
i.- diler (ictinâb itdiler) 105a/08
i.- diler (ķiyâs itdiler) 087a/07
i.- diler (su‘âl itdiler) 020b/09,
056b/08, 078b/02, 081a/03,
089a/11
i.- diler (ta‘rif itdiler) 055b/06
i.- diler (tasadduk itdiler)
91a/08
i.- di (ma‘zûl itdi) 047b/06
i.- di (seleb itdi) 083b/07
i.-di (tavşîf itdi) 057b/05
i.- diler (perâkende itdiler)
076b/08
i.- dum 044a/13
i.- dum (afv itdum) 050a/13
i.- dum (āzâd itdum) 023b/01
i.- dum (bûs itdum) 091a/03

- i.- düm (eyilik itdüm) 068b/12
 i.- düm (fikr itdüm) 091a/02
 i.- düm (hac itdüm) 057a/09
 i.- düm (haṭā itdüm) 018b/05
 i.- düm (iḥtiyār itdüm) 081b/03
 i.- düm (ta‘yīn itdüm) 044a/11
 i.- düm (tedārik itdüm) 021a/02
 i.- dümki (ḥavf itdümki) 056a/11
 i.- düñ (ihānet itdüñ) 018b/02
 i.- düñ (siyānet itdüñ) 018b/01
 i.- düñ (żarar itdüñ) 018b/08
 i.- düñüz 044a/06
 i.- düm (haṣr itdüm) 056a/10
 i.- dirdigi (münādī itdürdigi) 098a/05
 i.- dire (bi-dirīğ itdire) 082a/12
 i.- dire (def‘ itdire) 080a/11
 i.- dire (mebzūl-i ‘am itdire) 056b/02
 i.- dire (taḥkīk itdire) 086a/02
 i.- dire (terk itdire) 088a/12
 i.- diyse (iḥsān itdiyse) 024b/08
 i.- dügi 019a/12, 038b/04
 i.- dügi (‘atā itdügi) 056b/07
 i.- dügi (cem‘ itdügi) 075a/05
 i.- dügi (cülüs itdügi) 066b/08
 i.- dügi (iḥrāk itdügi) 092b/04
 i.- dügi (müsāhede itdügi) 072b/11
 i.- dügi (vezīr itdügi) 058a/06
 i.- dügi (zirā‘at itdügi) 108b/12
 i.- dügim (murād itdügi) 075a/12
 i.- dügimden 018b/09
 i.- dügin 062a/04
 i.- dügүñ (edā itdüğüñ) 070b/10
 i.- dügүñ (keşf itdüğüñ) 067a/02
 i.- düginde 083a/07
 i.- düginde (‘arż itdüginde) 087b/01, 088b/11
 i.- düginde (‘atā itdüginde)
- 056b/05
 i.- düginde (su’āl itdüginde) 022b/11
 i.- düginde (fehm itdüginde) 090a/03
 i.- düginde (istimā‘ itdüginde) 082b/02
 i.- düginde (ṭaleb itdüginde) 065a/04, 082b/05
 i.- düginde (teżellüm itdüginde) 073a/02
 i.- düginde (teslīm itdüginde) 089a/08
 i.- düginden (sebḳat itdüginden) 061b/12
 i.- düginden (şart itdüginden) 066a/08
 i.- dügini 086a/02
 i.- düginden (niyyet itdüginden) 075a/07
 i.- dükde 066b/12, 094b/04
 i.- dükde (‘arż itdükde) 104a/09
 i.- dükde (gūzar itdükde) 070a/11
 i.- dükde (irtihāl itdükde) 106a/09
 i.- dükde (müsāhede itdükde) 078b/12
 i.- dükleri 005b/08, 045b/02, 069b/09
 i.- düklerinde (azar itdükleri) 098a/11
 i.- düklerinde (ṭaleb itdüklerinde) 052b/02
 i.- düklerinden (tereddüd itdüklerinden) 084b/03
 i.- düm 004b/09, 006b/10, 076b/04
 i.- düm (‘afv itdüm) 023a/12
 i.- düm (‘ār itdüm) 070b/09
 i.- düm (āzād itdüm) 070b/11
 i.- düm (endīṣe itdüm) 090b/12
 i.- düm (ibtidā itdüm) 006b/08

- i.- düm (murâd itdüm) 081b/09
 i.- düñ 015b/04
 i.- düre (sa' y itdüre) 055a/09
 i.- dürmeyüb 017a/11
 i.- dürüb 017a/13
 i.- dürür (ferâmûş itdürüür),
 062a/01
 [=121]
- it (id) (tr.)**
- i. 069a/01
  - i.- e (bende ide) 110a/03
  - i.- e (cevr ide) 102a/08
  - i.- e (fâ 'ide ide) 094b/04
  - i.- e (feth-i kelâm ide) 060a/10
  - i.- e (fikr ide) 096a/03, 096b/04,
 098b/07
  - i.- e (gayri ide) 098b/13
  - i.- e (hârid ide) 108b/07
  - i.- e (hazîr ide) 071a/13
  - i.- e (hazr ide) 039a/11
  - i.- e (hîşm ide) 063b/10
  - i.- e (hidâyet ide) 016a/13
  - i.- e (hizmet ide) 051b/04
  - i.- e (ictinâb ide) 041a/07
  - i.- e (iftâr ide) 104a/08
  - i.- e ('ilâc ide) 104a/04
  - i.- e (menzûr ide) 077b/09
  - i.- e (meyl ide) 097a/11
  - i.- de (sa' y ide) 052a/01
  - i.- de (taleb ide) 041a/05
  - i.- e 068a/09, 102a/06, 102a/11
  - i.- e (murâd ide) 086a/06
  - i.- e (müsâhede ide) 059b/01
  - i.- e (ref' ide) 041a/08
  - i.- e(rücû' ide) 090b/01
  - i.- e (sa' y ide) 045b/06,
 064b/05, 069b/06
  - i.- e (şarf ide) 004b/08
  - i.- e (şarf-i maķdur ide) 005b/04
  - i.- e (şurû' ide) 080a/07
  - i.- e (ta' cîl ide) 078b/13
  - i.- e (taleb ide) 095a/10
  - i.- e (yardım ide) 097a/13
  - i.- e (zann ide) 108b/07
  - i.- e (ziyâde ide) 072b/02
  - i.- ebole 047b/06
  - i.- ebilirler 083a/11
  - i.- e(dahil edebilmezler)
 078b/01
  - i.- ecek ('arz edecek) 062a/12
  - i.- ecek (su'âl edecek) 059b/10
  - i.- eler 008a/13, 061a/13
  - i.- eler (taleb ideler) 040b/12,
 040b/13
  - i.- eler 071b/06
  - i.- eler (dilşâd ideler) 057b/02
  - i.- eler (haşîl ideler) 044b/01
  - i.- eler (ictinâb ideler) 059a/05
  - i.- eler (imtihân ideler) 044a/01
  - i.- eler (iz' ân ideler) 071b/12
  - i.- eler (meyl ideler) 093a/08
  - i.- eler (meyl-i terbiyet ideler)
 044a/01
  - i.- eler (mübâlağa ideler)
 064b/02
  - i.- eler (ziyâde ideler) 044a/03
  - i.- elim (hazer idelüm) 095a/07
  - i.- em ('afv idem) 048a/11
  - i.- emedün 059b/10
  - i.- emezler (takrîr edemezler)
 077a/10
  - i.- en 041a/06
  - i.- en ('udûl iden) 002a/10
  - i.- en (eyülik iden) 068b/02
  - i.- en (mu'âriza iden) 053b/13
  - i.- en (sebkât iden) 060a/08
  - i.- enin (ikbâl-i mu'âvenet
 idenin) 096a/13
  - i.- enlerden (hareket
 edenlerden) 063a/02
  - i.- enleri ('amel idenleri)
 060b/10
  - i.- er 061a/06
  - i.- er (aç ider) 104b/10
  - i.- er ('acele ider) 108b/03
  - i.- er ('akîbet-i berbâd ider)

- 097a/12
 i.- er ('aṭṣān ider) 102b/07
 i.- er (āzād ider) 097a/13
 i.- er ('azīz ider) 060b/09
 i.- er (delālet ider) 030b/12
 i.- er (dūrbīnlik ider) 076b/13
 i.- er (düşmenlik ider) 025a/04
 i.- er (ḥased ider) 019a/11
 i.- er (helāk ider) 101b/12
 i.- er (la^c net ider) 049b/13
 i.- er (efzūn ider) 052a/03
 i.- er (ḡażab ider) 051b/02,
 053b/09
 i.- er (ḥakīr ider) 060b/07,
 060b/11
 i.- er (ḥużūr ider) 109b/13
 i.- er (icāb ider) 075a/10
 i.- er (ikāmet ider) 076a/07
 i.- er (istimā^c ider) 066a/06
 i.- er (ḳaṭ^c ider) 082b/06
 i.- er (keşf ider) 065b/07
 i.- er (makrūm ider) 052a/04
 i.- er (müyesser ider) 079a/11
 i.- er (raḥmet ider) 049b/12
 i.- er (rivāyet ider) 050a/07,
 090b/07
 i.- er (şükriṇi ider) 103a/12
 i.- er (ṭaleb ider) 103b/01
 i.- er (teccerru^c ider) 019b/06
 i.- er (virān ider) 102a/13
 i.- er ('ukūbet ider) 090b/13
 i.- erdi 084a/05
 i.- erdi (bahş iderdi) 108a/04
 i.- erdi (dermaḥzen iderdi)
 075a/06
 i.- erdi (ḥasenāt iderdi) 082b/01
 i.- erdi (helāk iderdi) 021a/01
 i.- erdüñ 107a/03
 i.- erek 008a/10, 022a/04
 i.- erek (ḥulūl iderek) 005a/09
 i.- erek (tavṣīf iderek) 071b/04
 i.- erek (te^c accub iderek)
 087a/11
 i.- erim ('ukūbet iderim)
 088b/09
 i.- erim (divān iderim) 081a/05
 i.- erim (ḳatl iderim) 082b/07
 i.- erim (ricā iderim) 057b/01
 i.- erüz (mufāraḳat iderüz)
 107a/06
 i.- erler 063a/12
 i.- erler (ḥiṣm iderler) 059a/01
 i.- erler (ḥikāyet iderler)
 049b/05, 103b/12
 i.- erler (hoṣnūd iderler)
 107b/13
 i.- erler (iṭlāk iderler) 054b/01
 i.- erler (naḳl iderler) 081b/05
 i.- erler (tefvīż iderler) 073a/11
 i.- erlerki (ḥikāyet iderlerki)
 057a/04
 i.- erse (īcād iderse) 080b/01
 i.- ersem (taḳayyūd idersem)
 074a/02
 i.- ersen ('adl idersen) 047a/04
 i.- ersiñ 082b/06
 i.- ersin (ḳatl idersin) 082b/08
 i.- ersin (ṭaleb idersin) 103a/13
 i.- esin 025b/06, 025b/08,
 025b/09, 102a/04, 102a/07,
 103a/10
 i.- esin (artık idesin) 106a/06
 i.- esin (def^c idesin) 036b/09
 i.- esin (hoṣnūd idesin) 108a/01
 i.- esin (ḳaṣd idesin) 036a/07
 i.- esin (medh idesin) 102a/03
 i.- esin (mu^c ālece idesin)
 104a/11
 i.- esin (mübāṣeret idesin)
 036a/11, 036b/02
 i.- esin (nazm idesin) 026a/08
 i.- eydüm 084a/12
 i.- eydin 091a/05
 i.- eydüñ (i^c lām ideydüñ)
 073a/05
 i.- eyim 036a/05

- i.- eyim ('arż ideyim) 052b/12,
074b/06, 075a/01, 087b/12
 i.- eyim (helāk ideyim) 042b/08
 i.- eyim (ihsān ideyim) 065b/13
 i.- eyim (mübāşiret ideyim)
020a/11
 i.- eyim (tafeb ideyim) 023b/10
 i.- eyim (tamām ideyim)
056a/04
 i.- iñ 022b/10, 056a/04
 i.- iñ (tefhîm idüñ) 068b/09
 i.- inceye (ṭulūc idinceye)
052a/12
 i.- iñiz 094a/02
 i.- iñiz (ihsān idiñiz) 077b/07
 i.- üb 008a/12, 008b/08,
012a/12, 013a/05, 016a/05,
016b/06, 016b/08, 018b/03,
035a/13, 037b/13, 043b/05,
050a/09, 050b/07, 053a/03,
054b/04, 055a/05, 066b/02,
070a/10, 075b/06, 080a/08,
082b/04, 084b/04, 087a/05,
087b/02, 088b/07, 090a/03,
093a/12, 103b/13, 109b/03
 i.- üb ('add idüb) 052b/04,
081a/06, 093a/05
 i.- üb ('arż-ı ihtiyyāc idüb)
054b/10
 i.- üb ('avdet idüb) 056a/02,
108b/03
 i.- üb ('ubûr idüb) 108a/13
 i.- üb (ahz idüb) 098a/06
 i.- üb (bağlı idüb) 093b/05
 i.- üb (bülend idüb) 091b/06
 i.- üb (cehd idüb) 090b/02
 i.- üb (cemc idüb) 050a/09,
075a/07, 075b/08, 095a/04,
107a/11
 i.- üb (dâmenbûs idüb) 057b/07
 i.- üb (def idüb) 067a/12
 i.- üb (def ü'l-vakt idüb)
024a/03
 i.- üb (duā idüb) 048b/13
 i.- üb (duā ălar idüb) 021a/05
 i.- üb (emr idüb) 057b/06
 i.- üb (enām idüb) 091a/06
 i.- üb (endişe idüb) 055a/04
 i.- üb (esir idüb) 075b/06
 i.- üb (ferâgât idüb) 015b/10
 i.- üb (feza idüb) 066b/10
 i.- üb (fikr idüb) 020a/10,
096b/10
 i.- üb (gäyet-pesend idüb)
055b/11
 i.- üb (gününde idüb) 017a/08
 i.- üb (güzar idüb) 022a/01
 i.- üb (hamle idüb) 087a/10
 i.- üb (harîd idüb) 108b/02
 i.- üb (hâtīr-nevâzılıklar idüb)
053a/04
 i.- üb (hâtim idüb) 007b/06
 i.- üb (hâvâf idüb) 087a/12
 i.- üb (hâzz idüb) 091b/04
 i.- üb (hişâr idüb) 100b/08
 i.- üb (hitâb idüb) 090b/09
 i.- üb (hiştâbe idüb) 095a/04
 i.- üb (huştâbe idüb) 100b/09
 i.- üb (hüküm idüb) 002a/07
 i.- üb (ictinâb idüb) 063b/12
 i.- üb (imsâk idüb) 011b/06
 i.- üb (imtişâl idüb) 069b/09
 i.- üb (inām idüb) 055b/13
 i.- üb (inkâr idüb) 011a/14
 i.- üb (intikâl idüb) 066b/07
 i.- üb (istimdâd idüb) 079b/02
 i.- üb (işâret idüb) 075a/11
 i.- üb (iştigâl idüb) 037a/08
 i.- üb ('itâb idüb) 073a/09
 i.- üb (i'tikâd idüb) 093b/07
 i.- üb (iyiliği idüb) 022a/12
 i.- üb (izhâr idüb) 014a/08,
059b/12
 i.- üb ('izzet idüb) 053b/12,
082b/12
 i.- üb ('izzetler idüb) 020a/11

- i.- üb (ḳabūl idüb) 016b/05,
088b/12
- i.- üb (ḳāl idüb) 084b/13
- i.- üb (ḳanā^cat idüb) 093a/07,
109b/09
- i.- üb (kelām idüb) 076b/13
- i.- üb (ma^c şiyet idüb) 035b/10
- i.- üb (ma^c zūl idüb) 098b/01
- i.- üb (maẓhār-ı ihsān idüb)
001b/05
- i.- üb (meşveret idüb) 095a/09
- i.- üb (meyl idüb) 020b/05
- i.- üb (muşallıḥ idüb) 073b/01
- i.- üb (muşāhede idüb) 042b/10
- i.- üb (mülâḥaza idüb) 080a/01
- i.- üb (müşāhede idüb) 011a/08,
109a/11
- i.- üb (müşāvere idüb) 043a/13,
073b/12
- i.- üb (müttehem idüb) 063b/11
- i.- üb (naḳl idüb) 030b/02
- i.- üb (nazār idüb) 015b/02,
021a/02, 035a/10, 079a/09,
086b/11
- i.- üb (nehiyye-i leşker idüb)
076b/07
- i.- üb (pāk idüb) 013b/01
- i.- üb (peydā idüb) 071a/01
- i.- üb (rabṭ idüb) 105a/07
- i.- üb (resm idüb) 080a/10
- i.- üb (ri^c āyet idüb) 069b/08
- i.- üb (sa^c y idüb) 016a/07
- i.- üb (şabr idüb) 015a/03
- i.- üb (şarf idüb) 008a/05,
017a/05
- i.- üb (sevk idüb) 056b/01
- i.- üb (şurū^c idüb) 006b/08
- i.- üb (şükr idüb) 038a/10
- i.- üb (ta^c accüb idüb) 035b/05
- i.- üb (ta^c zīm idüb) 038a/04
- i.- üb (taḥṣīl-i mizāc idüb)
064a/06
- i.- üb (taḳayyūd idüb) 041a/13
- i.- üb (taḳdīr idüb) 039a/07
- i.- üb (taḳrīr idüb) 020b/08,
077a/06, 089a/11
- i.- üb (ṭaleb idüb) 052b/01,
055b/07, 083a/06, 101b/07
- i.- üb (ṭarḥ idüb) 080b/01,
089a/01
- i.- üb (ṭarḥ-ı temekkün idüb)
004b/05
- i.- üb (te^cemmül idüb) 020a/08
- i.- üb (tefaḥḥuṣ idüb) 073a/05
- i.- üb (tefaḥḥur idüb) 046b/08
- i.- üb (tefekkür idüb) 086a/07
- i.- üb (tekālif-i ihdāṣ idüb)
088b/05
- i.- üb (tekmīl idüb) 052b/08
- i.- üb (terk idüb) 012b/01,
088b/04
- i.- üb (tesīr idüb) 037a/06
- i.- üb (teveccüh idüb) 058b/11,
058b/12
- i.- üb (tirāş idüb) 055b/10
- i.- üb (ümīd-vār idüb) 012b/02
- i.- üb (vaż^c idüb) 088a/11
- i.- üp (vefā idüb) 021a/05
- i.- üb (yād idüb) 007a/01
- i.- üb (zabṭ idüb) 039a/04
- i.- üb (zaḥīre idüb) 017a/06
- i.- üb(zuhūr idüb) 086a/08
- i.- ügün (bī-zamān idüğün)
084a/10
- [=331]
- i^cṭā'** (ar.)
- i. 003b/03, 005b/05, 008a/08
  - [=3]
- īṭā^cat** (ar.)
- i. 028b/04, 029b/09, 065b/01
  - i.+ lerinden 069b/10
  - [=4]
- īṭāb** (ar.)
- i. 040b/06, 051a/01, 052b/10,
061b/01, 063b/01, 073a/08,
085a/11

- ‘i.-āmīz 058a/05
 ‘i.-i ‘aleyhe 056a/13
 ‘i.+ a 055b/03
 ‘i. idüb 073a/09
 ‘i.+ larından 063a/05
 [=12]
- itdür-** (tr.)
 i.- dürmeye 041a/12
 i.- eler (ḥāṭırnişān itdüreler)
 080b/11
 i.- meye (ḥatā itdurmeye)
 079b/01
- ithām** (ar.)
 i.-1 hizmet 061b/07
 [=1]
- ‘izām** (ar.)
 ‘i. 006a/13, 007a/07, 007a/09.
 037b/07
 [=4]
- i‘tibār** (ar.)
 i.+ 1 067b/03
 [=1]
- i‘tikād** (ar.)
 i.-1 ehl-i sünnet 013a/12
 i. idüb 093b/07
 i. itmekdür 013a/13
 [=3]
- i‘timād** (ar.)
 i. 070a/03, 081a/01
 i. etmeyeler 086a/07
 i.+ 1m 067a/03
 i. olınacak 105a/06
 [=5]
- i‘timāden** (ar.)
 i. 061b/12
 [=1]
- i‘tirāf** (ar.)
 i. etmeye 090a/11
 [=1]
- i‘tirāz** (ar.)
 i. etmiş 059b/09
 [=1]
- i‘tizār** (ar.)
- i. 064a/04
 [=1]
- itmām** (ar.)
 i.- 1 041b/07
 i.-1 mehām 039a/03
 [=2]
- itmek** (tr.)
 i. 008b/12, 010b/05, 015b/05,
 018a/06, 039a/05, 050b/08,
 050b/10, 086a/03, 086b/11
 i.+ dedür 093a/11
 i.+ dür 011b/08, 011b/10,
 013a/07, 013a/12, 013a/13,
 013b/09, 013b/10, 013b/12
 i.+ e 017b/06
 i.+ le 024a/05
 [=19]
- ittibah** (ar.)
 i.+ lara 038a/06
 [=1]
- ittibā‘n** (ar.)
 i.+ dan 075b/04
 [=1]
- ittibā‘ü'l-hevā** (ar.)
 i. 012a/07
 [=1]
- ittifāken** (ar.)
 i. 066a/08, 076a/07, 086b/07
 [=3]
- ittihāz** (ar.)
 i. etmek 043b/06
 [=1]
- ittişāl** (ar.)
 i. 041b/08
 [=1]
- ‘ivaż** (ar.)
 ‘i. 025a/08
 [=1]
- ivmek** (tr.)
 i. 015a/05
 i.+ dür 012b/09
 [=2]
- ‘iyāli** (ar.)

‘i. 032b/02	k. + 1 004a/04
[=1]	[=2]
‘iyd-i edhā (ar.)	kā ‘inat (ar.)
‘i.+ da 058a/01	k. 010a/08
[=1]	[=1]
izāle (ar.)	kabāhat (ar.)
i.-i қahrı 063b/06	k. 027a/09
[=1]	k. + i 086a/08
izcān (ar.)	[=2]
i. 011a/04, 071b/12	ka‘be (ar.)
i.+ a 015b/13	k. -i mükerremeden 057a/07
[=3]	[=1]
izdiyād (ar.)	kabīh (ar.)
i.-i meveddetdür 034a/12	k. 055a/09, 071b/09
i.-i ni‘ met 052a/02	k. -i ahvāl 090a/13
i.-i tezhīb-i ahlāk 010b/01	[=3]
i.+ 1 083b/08	kābil (ar.)
[=4]	k. 007b/13, 037a/05
izhār (ar.)	[=2]
i. 072b/05	kābiliyet (ar.)
i.-i ‘acz 054a/09	k. 060b/01
i. eyleye 065b/06, 085b/07	k. + leri 044a/02
i. idüb 014a/08, 059b/12	k. + in 043b/08
i. olınmağa 090b/03	[=3]
[=7]	kabūl (ar.)
izz (ar.)	k. 027a/13, 045b/03, 063a/06
‘i. 004b/13, 061b/13, 084b/11	k. + de 038b/08
[=3]	k. + e 058b/03
izze (ar.)	k. + ī 062b/02
‘i. 093b/12	k. idüb 016b/05, 088b/12
[=1]	k. it 022a/11
izzet (ar.)	[=9]
‘i. 004a/09, 026b/11, 031a/10,	kabż (ar.)
032b/07, 044a/02, 053b/12,	k. -i rūḥ 036b/03
072a/07, 072a/10, 079a/03,	k. olub 106a/10
082b/12, 089a/09, 089b/05	[=2]
‘i.+ i 026b/05, 026b/06,	kaç (tr.)
027a/02, 084a/09	k. 004a/03, 005b/03, 005b/06,
‘i.+ ler 020a/11, 082a/07,	023b/13, 026a/10, 037a/11,
87b/02	049b/06, 075b/01, 088b/07,
[=19]	093a/04, 094b/03, 107a/02,
kā ‘im-makām (ar.)	109a/10
k. 005a/13	[=13]

kaç- (tr.)		[=1]
k.- ub	101b/06	
	[=1]	
kaçan (tr.)		
k.	016b/02, 016b/06, 019b/08,	
020b/03, 021b/05, 021b/07,		
027a/09, 036b/02, 038b/04,		
040b/11, 043a/03, 043b/05,		
043b/06, 046b/02, 053b/10,		
056a/07, 058b/03, 058b/11,		
059b/06, 060a/10, 062b/02,		
063a/13, 064b/07, 064b/12,		
071b/13, 074b/07, 079a/07,		
085a/13, 085b/05, 086a/04,		
087a/06, 089a/07, 089b/13,		
090a/07, 090a/08, 095a/02,		
095a/08, 095a/10, 096a/12,		
096b/07, 096b/08, 096b/11,		
100b/13, 106a/08, 106a/10,		
106b/12		
k.+ ki	053a/09, 085a/09,	
096b/03		
	[=49]	
kaçmak (tr.)		
k.	095a/07, 101b/09	
	[=2]	
kadar (ar.)		
k.	003b/07, 011a/08, 018a/01,	
018b/08, 018b/10, 024a/01,		
031b/13, 039b/10, 043a/07,		
050b/12, 060b/05, 066b/04,		
093b/03, 096b/04		
k.+ i	060a/11	
	[=15]	
kadd (ar.)		
k.+ in	032a/13	
	[=1]	
kadem (ar.)		
k.	072a/08, 083a/10, 084b/07	
k.-i sıdkla	083a/13	
	[=4]	
kādi (ar.)		
k.	021b/09	
	[=1]	
kādiyyü'l-hācāt (ar.)		[=1]
k.	082a/10	
	[=1]	
kadīm (ar.)		
k.	031b/10	
	k.+ i	088b/03
	[=2]	
kadīme (ar.)		
k.+ si	062b/08	
	[=1]	
kādir (ar.)		
k.	037a/03, 040a/02, 041a/08,	
054a/01, 064b/05, 078b/04,		
079b/02, 083b/11, 090b/03,		
107b/10, 107b/11		
k. idiler	104b/13	
k. idüñ	107b/10	
k.+ im	107b/11	
k. ise	060a/05	
k. iseñ	040a/10, 093b/01	
k. olā	024b/03, 025a/02	
k. olabilür	034b/07	
k. olamadılar	087b/09	
k. olamayub	024b/13	
k. olayduñ	104a/13, 104b/02	
k. olduğu	060a/03	
k. oldukça	055a/07, 062a/05,	
071a/06		
k. olmaya	047b/05, 065a/02,	
077a/12		
k. olur	037a/02	
k.+ sin	037a/03	
	[=33]	
kādiyyü'l-haremeyn (ar.)		
k.	029a/08	
	[=1]	
kadrü'l-imkān (ar.)		
k.	093a/05	
	[=1]	
kāfi (ar.)		
k.	004b/06, 093a/06	
	[=2]	

kaftān (ar.)		ḳ.- mayasın 026a/01, 048b/11 ḳ.- mayub 046a/06, 069a/10, 084a/02, 093a/03
	ḳ.+ imin 091a/02 [=1]	
kağıd (fa.)	k. 086b/13 [=1]	ḳ.- maz 095b/01, 103b/07, 105b/13
kahhār (ar.)	ḳ.+ dan 054a/01 [=1]	ḳ.- müşdur 106b/11 ḳ.- müşuz 100b/10
kahhāri (ar.)	ḳ. 092a/10 [=1]	ḳ.- sa 101a/04, 103a/09 ḳ.- sak 102a/12
kāhillik (ar. + tr.)	k. 029b/04 k.+ den 032a/10 [=2]	ḳ.- ub 009b/06, 020a/06, 046a/02, 092a/11, 103a/12 ḳ.- ur 009a/10, 102b/02 [=35]
kahṛ (ar.)	ḳ. 072b/04 ḳ.+ i 063b/06 ḳ.+ indan 054a/03 ḳ. itdi 053b/13 [=4]	ḳāl (ar.) ḳ.+ indan 084b/10 ḳ. idüb 084b/13 [=2]
kā'ide (ar.)	ḳ. 069b/07, 080b/01, 092a/04 ḳ.-i evvel 039a/05 ḳ.-i həsene 080a/12 ḳ.+ ler 089a/01 ḳ.+ yi 039a/04 [=7]	ḳal' (ar.) ḳ. ola 100b/13 [=1]
kā'ime (ar.)	ḳ.+ si 047a/07 [=1]	ḳalb (ar.) ḳ. 005a/09 ḳ.-i həzinümden 083b/06 ḳ.+ i 015a/05, 090b/05 ḳ.+ inde 085b/07 ḳ.+ leri 074b/12 ḳ.+ lerinde 059a/10 [=7]
ḳal - (tr.)	ḳ.- a 038b/01, 042a/08, 065b/09, 068a/03, 106a/07, 106b/11 ḳ.- an 105b/10 ḳ.- asın 048b/11 ḳ.- dı 049b/06, 049b/07, 106b/10 ḳ.- dum 090b/12 ḳ.- madı 107a/08 ḳ.- maya 024b/05	ḳaldır - (tr.) k.- asın 040a/01 ḳ.- ub 025b/01, 091a/03 [=3]
		ḳalem ḳ. 055b/07, 055b/08, 055b/09, 056a/11, 86a/11, 086b/13 ḳ.+ i 055b/09, 056a/04 ḳ.+ iñ 056a/03 ḳ.+ in 056a/05
		ḳalib ḳ.+ e 005a/09 [=1]
		ḳalıl (ar.) ḳ. 060b/06

[=1]	036a/08, 101b/10
kalk - (tr.)	[=4]
k.- dukda 050a/12	kandan (tr.)
k.- maya 050a/11	k. 036a/05
k.- mayalar 039b/08	[=1]
k.- sun 050a/10	kāni^c (ar.)
k.- ub 076a/12, 098a/13	k. 061a/03, 061a/07, 103a/02,
[=6]	104b/08, 104b/09
kalkan (tr.)	[=5]
k.+ dur 049b/04	kankı (tr.)
[=1]	k. 042b/02, 099a/06, 099a/08
kalkmak (tr.)	[=3]
k. 053b/04	kānūn (ar.)
[=1]	k. 088a/11
kalmak (tr.)	k.-1 dile 092b/01
k.- 101a/01	k.-1 pesendideleri 006a/08
[=1]	[=3]
kām (fa.)	kapu (tr.)
k.+ a 094b/13	k.+ īda 043a/03
k.-1 dünyādan 104b/05	k.+ ma 058a/02
[=2]	k.+ sıń 044b/06
kāmil (ar.)	k.+ sına 072b/10
k. 032a/03, 036a/02, 037a/01,	k.+ sında 043a/04
047a/11, 059b/06, 087b/10	k.+ ya 056a/01, 056a/08
[=6]	[=7]
kāmilü'l-ahlāk (ar.)	kapucı (tr.)
k. 003a/03, 010b/02	k. 098a/08
[=2]	[=1]
kamu (tr.)	kār (fa.)
k. 091b/08, 099b/09	k. 003a/07, 005a/10, 047b/10,
[=2]	095b/11, 096a/10, 098b/02,
kanā^cat (ar.)	098b/03, 100a/06
k. 026a/13, 029b/10, 034a/11,	k.-1 azīm 050b/10
103a/01, 103a/13, 104b/07	k.-1 devlete 040b/01
k.+ da 093a/05	k.-1 rūzgārdur 096a/11
k. idüb 093a/06, 109b/09	k.+ dan 043b/03
k.+ ten 030a/13	k.+ uñ 040a/02
[=10]	[=12]
kanad (ar.)	karanlık (tr.)
k.+ 1 096a/08	k. 097b/11
[=1]	[=1]
kanda (tr.)	karār (ar.)
k. 004b/09, 019b/07, 022b/10,	k. 018b/11, 057b/07, 106a/01

ḳ.+ da 093b/09	k.+ sinden 051a/08
ḳ. eyleye 048b/01	[=4]
ḳ. virdi 018a/13	kāṣid (ar.)
[=6]	ḳ. 076b/06
karārgāh (ar.)	ḳ. gelüb 076a/11
ḳ. 091b/13	[=2]
[=1]	kaṣr (ar.)
kār-dar (fa. + ar.)	ḳ.-ı saltanatuñ 047a/07
k.+ larından 041a/12	ḳ. + ü'l-emel [=1014a/13
[=1]	[=2]]
karındaş (ar.)	kaṣ (tr.)
ḳ.+ ım 066b/13	ḳ.+ ı 091a/12
ḳ.+ ımdan 066a/03	[=1]
[=2]	kāṣifi'lı uyūb (ar.)
karişık (tr.)	k.+ dur 017b/13
ḳ. 101a/13	[=1]
[=1]	kat' (ar.)
karīb (ar.)	ḳ. 012a/03, 095b/02, 105a/07
ḳ. 045b/10, 071a/10	ḳ.-ı ta' alluk-ı ḫadem 084b/07
[=2]	ḳ.-ı tevekkü 029b/13
karībiyyatı (ar.)	ḳ.-ı dest-i rica 035a/01
ḳ.+ı 068a/11	ḳ. ider 082b/06
karībü'l-irtihal (ar.)	[=7]
ḳ. 004b/01	kat (tr.)
[=1]	ḳ. 022a/13
kāriz-rek (fa.)	ḳ.+ ında 017b/01, 024a/11,
k.-ı maḳām-ı 037b/10	086a/09
[=1]	ḳ.+ ından 037a/05
karşı (tr.)	[=6]
ḳ.+ sında 042a/13	katı (tr.)
[=1]	ḳ. 016b/09
karşulaşmak (tr.)	[=1]
k.+ dur 013a/05	katı'ı (ar.)
[=1]	ḳ. 019b/03
kaṣd (ar.)	[=1]
ḳ. 015b/09, 042b/07, 059a/11	kātib (ar.)
ḳ. etmedin 066a/04	k.-ı şa'ırleri 005b/02
ḳ. etmeyiñiz 094a/03	[=1]
ḳ.+ı 066a/03	kātil (ar.)
ḳ. idesin 036a/07	ḳ. 020b/13
[=7]	ḳ.+ dir 019a/03
kāse (fa.)	[=2]
k. 019b/06, 023a/07	katıl (ar.)

ķ.-i nefse 065a/10	ķ.+ yā 075a/06
ķ. etmege 050a/02	[=8]
ķ. iderim 082b/07	kazan - (tr.)
ķ. idersin 082b/08	ķ.- a 047a/01
ķ.+ ine 066b/05, 066b/09	ķ.- müşsin 103a/08
[=6]	k.- ub 040b/05
kavā' id (ar.)	[=2]
ķ.+ i 011a/02	każiyyü'l-hācāt (ar.)
ķ.-i dīn 079a/12	ķ. 016b/07
ķ.-i hūrmeti 089b/06	[=1]
ķ.-i muşālihi 080b/05	każiyye (ar.)
ķ.-i sālife 078a/10	ķ. 098a/13
ķ.+ leri 080a/10	ķ.- i c̄lām 066a/10
[=6]	ķ.+ yi 048b/02
kıvām (ar.)	[=3]
ķ.-i mülk 002a/02	kebāb (ar.)
[=1]	k. 093a/11
kavī (ar.)	[=1]
ķ. 087a/04	kebīr (ar.)
ķ.+ dür 096a/01	k. 081b/07
[=2]	[=1]
kāvil (ar.)	keder (ar.)
ķ. 073b/09	k. +in 063b/09
[=1]	[=1]
kavl (ar.)	kefāret (ar.)
ķ.+ i 013b/10	k.+ leri 081a/10
[=1]	[=1]
ķavm (ar.)	kelām (ar.)
ķ.-i mūsāyı 022b/05	k. 059b/02, 072a/02
[=1]	k.-i c̄izzet 026b/11
ķavrıl - (tr.)	k.-i c̄izzeti 026b/04, 026b/06,
ķ.- ub 093a/11	027a/01
[=1]	k.-i cevher-i niżām 006b/01
ķayır - (tr.)	k.-i dürer-bārī ile 010b/06
ķ.- madan 012a/12	k.-i dürr-i meknūnı 037a/05
[=1]	k.-i gūherrīzı 010b/12
ķazā (ar.)	k.-i hikmet-i niżām 027b/10
ķ. 013b/13, 050a/03	k.-i mecidde 024b/06
ķ.-i refte 032b/05	k.-i mefħar-ı niżāmında
ķ.-i mārabb-i nefsāniyye	068b/09
039b/04	k.-i mūhiş-i Peyāmı 066a/11
ķ.-yi āsumānıden 095a/06	k.+ a 060a/09
ķ. olur 094a/06, 094a/07	k.+ ı 045b/02

k.+ ina 058b/05	060a/09, 060b/13, 061b/06,
k. ide 060a/10	062a/04, 063b/08, 065b/11,
k. idüb 076b/12	066b/01, 067a/07, 067b/05,
[=19]	067b/12, 068a/04, 068b/12,
kelime (ar.)	070a/11, 070b/03, 072a/01,
k.-i şerîfde 065a/05	075b/04, 077b/03, 080a/01,
k.-i tevhîd 008a/10	080b/04, 082a/05, 086a/05,
[=2]	088a/13, 089b/09, 090a/01,
kem (fa.)	090a/02, 090a/06, 090a/09,
k.+ i 085b/08, 096a/03	090a/13, 090b/02, 097a/13,
[=1]	097b/09, 102a/10, 108b/01,
kemâl (ar.)	108b/02
k.+ de 042b/11	k.+ de 058b/01
k.+ den 038b/04	k.+ den 025b/02, 040b/11,
k.+ e 047b/10	041a/05, 041a/08, 060a/09,
k.-i gayret 076b/10	063b/04, 063b/06, 077b/03
k.-i ihtiyyâr 080b/12	k.+ ler 054a/12
k.-i taķayyûd 055b/09	k.+ lere 054b/02, 054b/10,
k.-i taķayyûd 061b/04	087a/07, 089a/03
[=6]	k.+ lerin 062a/10
kemlik (fa. + tr.)	k.+ mi 087b/06
k. 068b/12, 102a/06	k.+ muñ 044b/03
k.+ i (kemlig) 069a/01	k.+ n 021a/09
k.+ iñ (kemlig) 069a/01	k.+ ñe 018b/02
k.+ inden (kemlig) 102a/07	k.+ ñi 018b/03
[=2]	k.+ nüñ 034a/07
kenâr (ar.)	k.+ si 069b/10, 105b/09
k.+ ina 026b/04, 106b/13	k.+ sin 086a/01
k.+ indandan 070a/10	k.+ ye 013b/02, 015b/03,
[=3]	017a/02, 017b/04, 025a/03,
kendi (tr.)	025a/05, 038b/03, 039a/06,
k. 020b/06, 021a/02, 051b/10,	039a/08, 040b/11, 041b/03,
085b/07, 094a/02, 094b/12	045b/05, 046a/12, 067a/13,
k.+ ñi 087b/05	068b/02, 069b/09, 084b/02,
k.+ ye 021a/03	090a/05
[=9]	k.+ yi 011b/02, 014a/12,
kendü (tr.)	014b/03, 026a/03, 060a/12,
k. 011a/06, 012a/06, 013b/07,	062b/06, 062b/08, 065b/10,
021a/09, 026a/02, 027b/02,	067b/10, 072a/12, 078b/07,
035a/09, 038a/06, 039a/04,	093a/04, 095a/03, 097a/04,
039b/13, 041a/10, 041b/02,	099a/07, 106a/05
044a/12, 044b/01, 047b/04,	k.+ yle 058b/03
051b/13, 055a/13, 055b/01,	[=112]

kendüz (tr.)		kesel (ar.)	
	k.+ in 011b/04 [=1]		k. 084b/03 [=1]
kenz (ar.)		kesik (tr.)	
	k.-i münderic 006a/09 [=1]		k. 096a/09 [=1]
kerāhiyyet (ar.)		keşir (ar.)	
	k. 070a/06, 107a/06 [=2]		k. 081a/08 k.+ i 060b/06 [=2]
kerāmet (ar.)		keşire (ar.)	
	k. 011a/03 [=1]		k.-i celîle 110a/01 [=1]
kerem (ar.)		keşirü'n-nef (ar.)	
	k. 003b/12, 018a/04, 097b/12 k.+ iñ 068b/06 k.+ iñizden 018b/05 k.+ lerüñ 097a/10 [=6]		k.-nef ^c olduğu 011a/08 [=1]
keremullâhu (ar.)		kesr (ar.)	
	k. 034a/02 [=1]		k.-i şân 061a/11 [=1]
kerhî (ar.)		keşret (ar.)	
	k. 026b/02 [=1]		k.-i a ^c dâ 032b/01 k.-i gam 092b/09 k.-i mücâma ^c at 032b/13 k.-i şekâvetlerinden 065b/01 k.+ in 086b/11 [=5]
kerîm (ar.)		keşf (ar.)	
	k. 056b/06 k.+ i 016a/08 k.-i nefs 017b/07 k.+ ler 097a/07 [=4]		k. 065b/06, 065b/13 k.-i sırr-i sultân 065b/09 k. etmemek 066a/01 k. etmeyeler 062a/05 k. ider 065b/07 k. itdüğün 067a/02 [=7]
kerîme (ar.)		ketmân (ar.)	
	k. 056a/08 [=1]		k.-i esrâr 064b/06 [=1]
kes (tr.)		kevn (ar.)	
	k.- dügim 056a/02 k.- erim 082b/03 [=2]		k. 001b/02, 083b/13 k.-i ķabiliyetleri 044a/02 [=3]
kesb (ar.)		keyd (ar.)	
	k.-i esbâb-ı āhiretden 093a/02 k.-i si ^c ādet 109b/09 k.+ e 005a/10 k.+ inden 092a/10 [=4]		k.+ ine 085b/05

[=1]	[=1]
keyfiyyet (ar.)	kırk (tr.)
k.-i aḥvāl-i dünyā 007a/13, 099b/12	ḳ. 006b/04, 022b/08, 027b/09 [=4]
k.-i aḥvāl-i selāṭīn-i ḫizām 006a/13, 007a/07, 037b/07	kısm (ar.)
k.-i aḥvāl-i vüzerā-yı ḫizām 007a/09	ḳ.+ 1 088a/09 [=1]
k.-i aḥvāli 104a/09	kısmet (ar.)
k.-i aḥvāliñi 042b/09	ḳ.+ in 093b/06 [=1]
[=8]	kıt� a (ar.)
kıl - (tr.)	ḳ. 050b/01, 053a/04, 061a/04, 095b/09, 103a/01, 108a/07, 109a/03 [=7]
ḳ.- d1 070b/12	kıyām (ar.)
ḳ.- duğına 038a/10	ḳ. 078a/03
ḳ.- dum 006b/12	ḳ.-i cihāndārī 028a/06
ḳ.- ınub 100a/05	ḳ.-i salṭanat 033b/03 [=3]
ḳ.- ma 058a/10, 100b/04	kıyāmet (ar.)
ḳ.- sak 109b/01	ḳ. 036b/11, 050a/08
ḳ.- sañ 101b/02, 101b/03	ḳ.+ de 038b/02, 038b/12 [=4]
ḳ.- ub 043b/07, 066b/03	kıyâs (ar.)
[=11]	ḳ. 017a/13
kılıç (tr.)	ḳ. itdiler 087a/07
ḳ. 083a/10	ḳ. olinub 069b/05 [=3]
ḳ.+ ları 083a/09	kıyasçı (ar. + tr.)
ḳ.+ laruñ 083b/02	ḳ.+ yla 087a/09 [=1]
[=3]	kıyl (ar.)
kılım - (tr.)	ḳ. 084b/10, 084b/13 [=2]
ḳ.- dıkca 009a/05	kıymet (ar.)
ḳ.- dıktan 043b/11	ḳ.+ in 067b/13 [=1]
ḳ.- duķdan 010b/01, 066b/06	kıymetlü (ar. + tr.)
ḳ.- maǵa 006a/02	ḳ. 001b/07 [=1]
ḳ.- mış 050b/03	kız (tr.)
ḳ.- ur 009b/02	ḳ.+ 1dur 090b/10, 090b/11
[=6]	
killet (ar.)	
ḳ.+ e 030b/10	
[=1]	
kılmak (ar.)	
ḳ. 079a/10	
ḳ.+ dur 017a/07	
[=2]	
kır - (tr.)	
ḳ.- ub 056a/05	

ķ.+ uñ 091a/02	025a/11,	025a/12,	025b/07,
[=3]	025b/08,	026a/01,	026a/02,
kızcağız (tr.)	026a/03,	026a/05,	026a/07,
ķ. 090b/09	026a/09,	026a/11,	026b/02,
ķ.+ 1 090b/10	026b/03,	026b/10,	027a/05,
[=2]	027b/13,	028a/13,	028b/11,
ki (fa.)	029a/02,	029b/06,	029b/10,
k. 001b/02, 004b/10, 007b/01,	030a/01,	030a/05,	030a/10,
007b/02, 007b/12, 008b/01,	030b/10,	031a/01,	031a/05,
008b/05, 008b/10, 009b/10,	031a/09,	031a/13,	031b/07,
011a/12, 011a/13, 011a/15,	032a/03,	032a/08,	032b/03,
011b/01, 011b/03, 011b/04,	032b/04,	032b/07,	033a/08,
011b/05, 011b/07, 011b/09,	033b/03,	033b/06,	033b/10,
011b/10, 011b/13, 012a/02,	034a/02,	034a/09,	034b/01,
012a/03, 012a/04, 012a/05,	034b/05,	034b/07,	034b/11,
012a/06, 012a/07, 012a/08,	034b/12,	035a/03,	035a/07,
012a/09, 012a/10, 012a/11,	035a/08,	035a/10,	035b/01,
012a/12, 012a/13, 012b/02,	035b/05,	035b/07,	035b/08,
012b/03, 012b/04, 012b/05,	035b/09,	035b/13,	036a/04,
012b/06, 012b/07, 012b/08,	036a/05,	036a/06,	036a/07,
012b/09, 012b/11, 012b/12,	036a/08,	036a/09,	036a/10,
012b/13, 013a/01, 013a/03,	036a/11,	036a/12,	036b/02,
013a/04, 013a/06, 013a/07,	036b/03,	036b/06,	036b/07,
013a/08, 013b/01, 013b/02,	036b/09,	036b/10,	036b/11,
013b/03, 013b/06, 013b/08,	036b/12,	037a/01,	037a/04,
013b/09, 013b/10, 013b/11,	037a/10,	037b/09,	038a/06,
013b/12, 013b/13, 014a/02,	038b/01,	038b/09,	039a/02,
014a/03, 016a/01, 016b/02,	039a/06,	039a/07,	039a/09,
016b/11, 017b/12, 018a/03,	039a/12,	039b/01,	039b/03,
018a/06, 018a/07, 018b/05,	039b/06,	039b/07,	039b/11,
018b/08, 018b/10, 018b/11,	039b/12,	039b/13,	040a/05,
019a/02, 019a/03, 019a/04,	040a/07,	040a/08,	040a/11,
019a/10, 019a/13, 019b/04,	040b/07,	040b/11,	040b/13,
019b/12, 020a/01, 020b/03,	041a/03,	041a/07,	041a/08,
020b/09, 020b/12, 021a/02,	041a/10,	041b/03,	041b/06,
021a/07, 021b/02, 021b/05,	042a/03,	042a/08,	042a/10,
021b/07, 021b/08, 021b/10,	042b/06,	042b/07,	042b/10,
022a/02, 022a/05, 022a/06,	042b/12,	043a/07,	043a/08,
022a/13, 022b/02, 022b/03,	043a/09,	043b/01,	043b/06,
023a/04, 023b/03, 024a/07,	043b/09,	044a/04,	044a/06,
024a/08, 024a/13, 024b/02,	044a/08,	044a/11,	044a/13,
024b/13, 025a/01, 025a/02,	044b/06,	045a/02,	045a/08,
025a/04, 025a/05, 025a/09,	045b/13,	046a/10,	046b/01,

046b/03,	046b/05,	046b/11,	067b/09,	067b/10,	068a/01,
046b/12,	047a/06,	047a/08,	068a/05,	068a/09,	068a/11,
047b/01,	047b/02,	047b/04,	068b/03,	068b/04,	068b/05,
047b/07,	047b/12,	048a/03,	068b/08,	068b/10,	069a/07,
048a/08,	048a/10,	048a/11,	069a/09,	069a/12,	069a/13,
048a/13,	048b/03,	048b/05,	069b/12,	069b/13,	070a/02,
048b/11,	048b/12,	048b/13,	070a/05,	070a/06,	070a/08,
049a/03,	049a/06,	049a/07,	070a/09,	070a/13,	070b/05,
049a/08,	049a/09,	049a/13,	070b/13,	071a/04,	071a/13,
049b/01,	049b/02,	049b/05,	071b/03,	071b/06,	071b/07,
050a/01,	050a/04,	050a/07,	072a/01,	072a/02,	072a/03,
050a/09,	050a/10,	050a/11,	072a/06,	072a/09,	072a/11,
050b/02,	050b/09,	050b/10,	072b/07,	073a/01,	073a/12,
050b/11,	051a/04,	051a/07,	073b/10,	073b/11,	073b/12,
051a/09,	051b/02,	051b/08,	073b/13,	074a/04,	074a/06,
051b/13,	052a/06,	052a/09,	074a/08,	074a/09,	074b/02,
052b/06,	052b/13,	053a/05,	074b/03,	074b/04,	074b/07,
053a/12,	053b/01,	053b/05,	074b/09,	074b/11,	075a/02,
053b/06,	054a/02,	054b/09,	075a/09,	075a/11,	075b/07,
054b/13,	055a/04,	055b/06,	076a/05,	076a/10,	076a/11,
055b/08,	055b/10,	056a/02,	076b/04,	076b/06,	077a/03,
056a/09,	056b/04,	056b/06,	077a/05,	077a/09,	077a/10,
056b/08,	056b/09,	056b/10,	077b/03,	077b/04,	077b/05,
057a/06,	057a/08,	057b/01,	077b/06,	077b/07,	077b/08,
058a/13,	058b/02,	058b/03,	078a/07,	078a/11,	078b/02,
058b/09,	058b/11,	059a/08,	078b/03,	078b/04,	078b/07,
059a/09,	059b/08,	059b/10,	078b/11,	079a/03,	079a/05,
059b/11,	059b/13,	060a/03,	079a/07,	079a/08,	079a/11,
060a/10,	060a/12,	060b/04,	079b/02,	079b/04,	079b/13,
060b/08,	060b/09,	060b/10,	080a/07,	080a/08,	080a/12,
060b/11,	060b/12,	061b/04,	080b/04,	080b/07,	080b/13,
061b/06,	061b/07,	061b/08,	081a/01,	081a/03,	081a/05,
062a/08,	062b/02,	062b/04,	081a/07,	081a/10,	081a/12,
062b/10,	063a/08,	063b/11,	081b/02,	081b/05,	081b/06,
064a/01,	064a/06,	064a/08,	081b/07,	082a/04,	082a/13,
064b/01,	064b/03,	064b/09,	082b/02,	082b/06,	082b/09,
065a/02,	065a/03,	065a/04,	082b/13,	083a/01,	083a/09,
065a/09,	065a/12,	065a/13,	083a/12,	083b/10,	084a/04,
065b/03,	065b/04,	065b/07,	084a/06,	084a/11,	084b/05,
065b/08,	065b/09,	065b/11,	084b/06,	084b/08,	084b/10,
065b/12,	066a/03,	066a/05,	084b/12,	085a/02,	085a/04,
067a/05,	067a/08,	067a/09,	085a/13,	085b/07,	085b/09,
067b/01,	067b/02,	067b/04,	085b/13,	086a/02,	086a/04,

- 086a/05, 086a/08, 086a/10,
 086b/03, 086b/04, 086b/13,
 087a/02, 087a/04, 087a/06,
 087a/07, 087b/02, 087b/03,
 087b/04, 087b/05, 087b/11,
 088a/01, 088a/02, 088a/09,
 088b/01, 088b/08, 089a/05,
 089a/11, 089b/07, 089b/08,
 089b/11, 090a/05, 090a/09,
 090b/01, 090b/05, 090b/07,
 090b/09, 090b/12, 091a/01,
 091a/02, 091a/08, 091b/02,
 091b/04, 091b/11, 092a/02,
 092a/05, 092a/07, 092a/08,
 092a/11, 092b/02, 092b/06,
 093a/01, 093b/01, 093b/08,
 093b/11, 093b/12, 094a/04,
 094a/06, 094a/07, 094a/13,
 094b/01, 094b/03, 094b/06,
 094b/10, 095a/02, 095a/05,
 095a/06, 095a/08, 095a/10,
 095a/11, 095b/02, 095b/11,
 095b/13, 096a/03, 096a/07,
 096a/11, 096b/07, 096b/12,
 097a/04, 097a/05, 097a/06,
 097a/08, 097a/11, 097a/12,
 097a/13, 097b/01, 097b/02,
 097b/07, 097b/09, 097b/13,
 098a/11, 098b/05, 098b/07,
 098b/08, 098b/12, 099a/01,
 099a/03, 099a/04, 099a/05,
 099a/06, 099a/07, 099a/09,
 099a/10, 099a/12, 099b/01,
 099b/03, 099b/04, 099b/05,
 099b/06, 099b/07, 099b/08,
 100a/01, 100a/10, 100a/12,
 100a/13, 100b/07, 100b/12,
 101a/02, 101a/03, 101a/05,
 101a/06, 101a/07, 101a/12,
 101b/01, 101b/09, 102a/02,
 102b/03, 103a/01, 103a/04,
 103a/06, 103a/08, 103a/09,
 103a/11, 103a/13, 103b/01,
- 103b/02, 103b/05, 103b/08,
 103b/12, 104a/07, 104b/07,
 104b/10, 104b/11, 104b/13,
 105b/02, 105b/11, 105b/12,
 106a/01, 106a/02, 106a/03,
 106a/05, 106a/11, 106b/02,
 106b/03, 106b/04, 106b/05,
 106b/06, 106b/12, 107a/04,
 107a/07, 107b/01, 107b/07,
 107b/09, 107b/12, 107b/13,
 108a/01, 108a/12, 108b/05,
 109a/03, 109a/08, 109a/12
 [=701]
- kibār** (ar.)
 k. 062b/13
 k.+ dan 053b/02, 070a/09
 k.+ uñ 081a/02
 [=4]
- kibr** (ar.)
 k. 011b/03, 014b/04, 034a/12,
 054a/11, 068a/05
 k.+ i 008a/07
 k.+ ine 052b/05
 [=7]
- kibriyā** (ar.)
 cenāb-1 k. 010a/12, 019a/08,
 060b/13, 068b/09, 079a/07
 k.+ nuñ 053a/08, 054a/03
 [=7]
- kifāf** (ar.)
 k.-i nafağa 004b/05
 [=1]
- kifāyet** (ar.)
 k. 046a/12, 060a/10
 k.-i 'aklı 096b/02
 k.-i devletidür 080b/05
 k.+ den 049b/07
 k.+ in 080b/04
 [=6]
- kim** (fa.)
 k. 003a/01, 006b/09, 016a/13,
 019a/06, 019b/13, 022b/01,
 024b/03, 025b/05, 025b/06,

025b/13,	027b/06,	027b/07,	050a/10,	050a/11,	050b/10,
034b/02,	034b/07,	035a/07,	051a/04,	051a/07,	051a/10,
043b/02,	044a/01,	053b/10,	053b/08,	059a/09,	065a/01,
054a/02,	057b/05,	057b/08,	065a/02,	065a/12,	065a/13,
060a/07,	082a/09,	091b/07,	065b/07,	067b/10,	070a/03,
094a/09,	094a/12,	094b/03,	073b/06,	084b/12,	096a/02,
097a/03,	099b/06,	099b/09,	096a/06,	096a/12,	097a/11,
100b/06,	103b/04,	104b/04,	097a/12,	097b/09,	098b/07,
105a/09,	105a/11,	108a/09,	101a/08,	104a/03,	105a/09,
109a/04			107a/09,	108a/11	
kim (tr.)			k.+ de	027a/06	
016b/03,	034b/08,	037a/02,	k.+ den	025a/03,	025a/06,
053a/05,	065b/09,	067b/04,	027a/09,	028b/01,	061a/10,
075b/07,	077b/05,	080a/12,	064b/11		
097a/04,	097a/05,	097a/06,	k.+ dür	067b/09	
097a/13,	099b/05,	103a/01	k.+ ler	024a/08,	043a/02,
k.+ de	084b/06		046a/07,	050a/12,	062b/10,
k.+ e	044a/01,	091b/07,	089a/12		
097a/01,	102a/07		k.+ lerdür	078b/03	
k.+ i	105a/01		k.+ lere	040a/13,	045b/08,
k.+ iñ	027a/05,	036b/09,	046a/05,	106b/11	
097a/03			k.+ leri	047a/13,	107b/03
k.+ in	027b/07,	090b/10,	k.+ nüñ	012a/09,	019b/08,
099a/12			030a/06,	038b/13,	042b/12,
k.+ lerdür	078b/03		046a/11,	057a/01,	058b/08,
[=6]			062a/09,	098b/12	
kimesne (tr.)			k.+ ye	011b/06,	018a/06,
k.	052a/10,	055b/06,	075b/04,	018b/13,	020a/03,
079b/13,	084a/13,	086a/05	033a/13,	051b/02,	053b/13,
k.	imişsin	081b/10	059b/06,	063b/02,	063b/10,
k.+ ler	043b/09,	047a/12,	066b/02,	068b/04,	084a/11,
107a/02			102a/02,	108a/11	
k.+ ye	058b/11,	091b/02	k.+ yi	014a/07,	043b/05,
[=12]			083b/12,	098a/02,	102a/02
kimse (tr.)			k.+ yile	100a/12	
k.	012a/06,	012b/02,	013a/01,	[=111]	
013a/04,	019b/07,	024b/02,			
025a/02,	025a/03,	025a/04,	k̄in (fa.)		
025a/05,	025b/12,	026a/02,	k.	014b/04,	063b/09
026a/03,	026a/07,	035b/08,	k.+ e	085b/09	
036a/08,	038b/12,	040b/09,	[=3]		
042a/09,	044a/07,	044a/11,	kirā (ar.)		
047b/04,	048a/13,	050a/01,	k.-nümaye	005a/07	
			[=1]		

kışret (ar.)	k. 041a/10, 059a/01 k.-i emvâl 100a/04 k.-i hizmeti 062a/01 [=4]	k.- dırrib 086b/05 k.- duñ 082a/04 k.- maya 040a/03, 060b/08 k.- maz 017b/09 k.- mazlar 106a/13 k.- rken 023a/07 k.- yub 040a/03 [=14]
kisve (ar.)	k.-i ka' be 057a/06 [=1]	
kişi (tr.)	k. 022a/08, 036a/06, 043b/01, 057b/11, 093b/10, 099a/07, 101a/11, 106a/02, 109b/13 k.+ lerüñ 095a/08 k.+ nüñ 024b/05, 092a/02, 105b/06 k.+ ye 091b/09 k.+ yi 017b/05, 049b/01, 102b/12 [=17]	kocalt - (tr.) k.- ub 105b/09 [=1]
kişilik (tr.)	k. itmekdür 013b/09 [=1]	kolaylık (tr.) k. 095b/05 [=1]
kitâb (ar.)	k. 003b/03, 006b/07 k.-ı 'azâb 037b/01 k.-ı hikmetten 006b/03 k.-ı mezbûre 005b/07 [=5]	komak (tr.) k.- 086b/12 [=1]
kitâbet (ar.)	k. 086b/02 [=1]	konıl - (tr.) k.- müş 104a/07 [=1]
kitmân (ar.)	k.-ı 064a/13 k.-ı esrâra 065a/02 [=2]	konuşmak (tr.) k.+ dur 013a/04 [=1]
kızb (ar.)	k. 014b/05 [=1]	kopur - (tr.) k.- ub 070a/11 [=1]
ko - (tr.)	k.- dı 056a/06, 074b/08, 106b/08 k.- dıklarında 107a/01 k.- dilar 074a/11	kork - (tr.) k.- arsin 082b/06 k.- maya 048a/13 [=2]
		korkmak (tr.) k. 094a/06 k.+ dur 012a/06 [=2]
		korku (tr.) k.+ dan 099a/11, 099b/01 k.+ sindan 012a/01 k.+ su 099a/12 k.+ sun 014a/02 [=5]

korkut - (tr.)		ḳ.+ im 091b/03
	ḳ.- ub 017a/12	ḳ.+ inden 054a/03
	[=1]	[=5]
kostantiniyye (yer. i.)		kudret-dih (ar.+ fa.)
	ḳ.+ den 042b/06	ḳ.-i ḥ akł 006b/09
	ḳ.-i ṭayyibe 004b/03	[=1]
	[=2]	kudsullāh (ar.)
koy - (tr.)		ḳ. 067b/08
	ḳ.- uñ 106b/05	[=1]
	ḳ.- ub 022b/07, 026b/05,	kudūm (ar.)
	057a/07, 068a/10, 075a/06,	ḳ. 060b/08
	087a/05, 091a/03, 107a/11	ḳ.-i devlet 006a/01
	[=8]	[=1]
koyun (tr.)		kul (tr.)
	ḳ.+ indan (koynundan) 026b/04	ḳ. 025b/09, 072a/12, 074a/01,
	[=1]	075a/03
koyun (tr.)		ḳ.+ 1 038a/07, 063b/08
	ḳ. 069a/13, 069b/03	ḳ.+ ıdir 022a/10
	ḳ.+ dan 069b/02	ḳ.+ ına 072b/08
	[=3]	ḳ.+ uñdan 072b/13
kök (tr.)		ḳ.+ larındırlar 084b/06
	k. 100b/13	ḳ.+ lık 072a/11
	ḳ.+ i 100b/12	[=11]
	[=2]	kulak (tr.)
köpri (tr.)		ḳ. 090b/04
	k. 108a/12, 109a/09	[=1]
	ḳ.+ dür 100b/05	küllük (ar.+ tr.)
	k.+ nüñ 108b/06, 108b/07	ḳ. 015b/06
	[=5]	ḳ.+ in (küllüğ) 053a/01
körlük (fa.+ tr.)		[=2]
	k.+ den 029b/03	kulüb (ar.)
	[=1]	ḳ.+ uñı 067a/13
kubh (ar.)		ḳ.+ ları 077a/05
	ḳ. 036a/01	[=2]
	ḳ.+ a 036b/01	kumār (ar.)
	ḳ.+ ı 090b/01, 090b/02	ḳ.-i nerd 033a/02
	[=4]	[=1]
kudemā (ar.)		kur - (tr.)
	ḳ.-i meşhūrlardandur 096a/12	ḳ.- sa 080a/13
	[=1]	[=1]
kudret (ar.)		kurān (ar.)
	ḳ. 065a/11, 083b/10	ḳ. 026b/10
	ḳ.-i bārī 020b/11	ḳ.-i mecidde 043a/09, 093b/12

[=3]	
kürb (ar.)	kuvâyâ (ar.)
k.-ı padışāh 072a/07	ķ.-yi leṭā 'if 016a/03
[=1]	[=1]
kürbān (ar.)	kuvvet (ar.)
ķ. 058a/02	ķ. 032a/10
[=1]	[=1]
kürbiyyet (ar.)	kuvvetlen - (ar.+ tr.)
ķ. 068a/11	ķ.- dir 016b/07
[=1]	ķ.- dirdi 016b/05, 016b/08
kurt (tr.)	[=3]
ķ. 069b/02	kužā^c a (?)
[=1]	ķ. 012b/11
kuri (ar.)	[=1]
ķ. 100b/02	kübrâ (ar.)
[=1]	ķ. 107a/01
kurtul - (tr.)	ķ.-ı hükemā 026a/11
ķ.- a 099b/02	k.-ı hükemā-ı yunandandur
[=1]	025a/01
kurtulmak	[=3]
ķ. 101b/07	küdüret (ar.)
ķ.+ a (kurtulmağ) 101b/14	k.+ den 077a/08
[=1]	[=1]
kurul - (tr.)	küfr (ar.)
ķ.- müş 100b/05	ķ. 016b/06
[=1]	ķ.+ dür 011a/13
küs (fa.)	ķ.+ i 016b/06
ķ. 072b/09	[=3]
[=1]	küfrân (ar.)
kuşur (ar.)	ķ.-ı ni ^c metde 067a/03, 070a/01
ķ. 037b/02	küfranü'n-ni^cme (ar.)
[=1]	ķ. 011b/09
kuş (ar.)	[=1]
ķ. 096a/09	kühen-kär (fa.)
ķ.+ a 096a/03	ķ. ola 025a/06
[=2]	[=1]
küşiş (fa.)	kül (tr.)
k. etmek 089b/06	ķ. 019a/12
k. eyleye 038a/13, 083b/11	[=1]
[=3]	külli (ar.)
kütlü (tr.)	ķ. 034b/03, 045a/10, 045a/11
ķ. 045a/05	k.+ nün 100a/08
[=1]	[=4]
	külliyye (ar.)

- k. 080b/04
[=1]
- kümelā** (ar.)
k. 103b/05
[=1]
- künüz** (ar.)
k.-ı rumuz 009b/12
[=1]
- küstəhī** (fa.)
k.-yi fakırān 029a/05
[=1]
- küstəhlīk** (fa.+ tr.)
k. 090a/08
k.+ dan 032a/11
[=2]
- kütüb** (ar.)
k. 006a/05, 027b/09
k.-ı evrāk 006a/02
k.-ı hikmetden 007a/05
k.+ lerinde 054b/13
[=5]
- lā-cürm** (ar.)
034b/09
[=1]
- lā-ercāl** (ar.)
1. 073b/10
[=1]
- lafz** (ar.)
1.+ ı 072a/13, 008b/06
[=1]
- läg** (fa.)
1. 044a/10
[=1]
- lähik** (ar.)
1. 098b/01
[=1]
- lahza** (ar.)
1. 095a/11, 095a/13, 095b/01,
106a/01
[=4]
- la^cın** (ar.)
1.+ den 033a/07
[=1]
- lakin** (ar.)
l. 018b/01, 043a/06, 080b/08,
108b/05
[=4]
- lälezär** (fa.)
l.-ı cihān^c aceb 092b/10
[=1]
- läm** (ar.)
l. 032a/13
[=1]
- lämi^c** (ar.)
l. 103a/03
[=1]
- la^cnet** (ar.)
l. ider 049b/13
[=1]
- lä-reyb** (ar.)
l.+ dür 059a/03
[=1]
- lä-reybin** (ar.)
l.+ den 007b/04
[=1]
- läyik** (ar.)
l. 017b/08, 045a/06, 046a/04,
048a/05, 051b/05, 058b/01,
062a/11, 078b/03, 093a/01,
105b/01, 110a/03
l.+ a 069b/06
l.-ı ^caṭıyyet 018b/07
l.-ı ^cukübetsin 018b/06
l.+ dir 049b/08
l.+ dur 073a/03
l. olan 015b/13, 092a/04,
097b/01, 109a/08
l. olasın 037a/04
l. olmağa 008b/09
l. olub 071a/11
[=23]
- läyih** (ar.)
l. 041b/11
[=1]
- lä-yu^cadd** (ar.)
l. 023a/03

[=1]	levāzīmāt (ar.)
lā-yuḥṣā (ar.)	l.+ dandur 069a/06
1. olub 023a/03	[=1]
[=1]	levāzīme (ar.)
lāzīm (ar.)	l.-i umūr-ı pādişāhī 047a/06
1. 008b/05, 015b/13, 037a/09,	[=1]
046b/04, 074b/04, 078a/09,	levī (ar.)
107a/12, 109a/08	l.-i żamīrlerin 054b/04
1.+ dur 028b/01, 033a/13,	[=1]
036b/03, 062a/03, 069b/08,	lezīz (ar.)
073a/08, 074b/02	l.-i 007b/07, 070b/07
1.+ e 063a/07	l.-i ḡazīz 010a/02
1.+ esi 061a/04	[=2]
1. gelen 085a/11	lezzet (ar.)
1. olab 073a/11	l. 070b/02, 070b/03
1. olan 067a/07, 072a/05,	1.+ e 055a/02
072a/10, 080a/01, 105b/02	l.-i dünyādan 104b/11
1. oldur 071b/05	[=4]
[=25]	līk (fa.)
leb (fa.)	l. 096a/05
1.-i teşneye 102b/04	[=1]
[=1]	līkin (ar.)
leh (ar.)	l. 094a/09
1. 004a/07	[=1]
[=1]	lisān (ar.)
leşker (fa.)	l.-i türkīye 006b/02
1. 028b/08, 074a/02, 083a/12	1.+ ları 083b/01
1.+ i 044b/09, 100b/08	[=2]
1. idüb 076b/07	lokma (ar.)
[=6]	l.-i şāfi 093a/06
letā'if (ar.)	[=1]
1. 063a/09	lutf (ar.)
1.-i ḥarā'ifi 016a/03	l. 003b/07, 014a/05, 028b/02,
[=2]	033a/11, 054a/12, 062a/02,
letāfet (ar.)	068b/05, 079a/08
1. 056b/05	[=8]
[=1]	mā-'adā (ar.)
levāhīk (ar.)	m. 059b/09, 059b/13
1.-i emsāl emr 062a/06	m.+s1 049b/08
[=1]	m. 080b/02
levāzīm (ar.)	m.+ s1 045b/03
1.-i rağbet 029b/06	m.+ s1 ḡāķibet 017a/05
[=1]	[=6]

mā'ide (ar.)		m. olma 094b/09
m.-i 006a/11		m. olmaya 080b/13
m.-i cāh 068a/13	[=5]	
[=2]		
ma'ākid (ar.)		magżūb (ar.)
m. 006a/10		m. 063b/11
[=1]		[=1]
ma'ārif (ar.)		māh (fa.)
m. 009b/11		m. 071b/06
m.-i ḥaḳāyik 009a/04		m.-i tābāndur 104b/04
[=3]		[=2]
ma'āṣi (ar.)		maḥālāt (ar.)
m. 109b/06		m.+ dan 055a/03
m.+ den 037b/05		[=1]
[=2]		mahall (ar.)
ma'āṣ (ar.)		m. 036b/07
m. 004b/13		m.+ de 036b/03, 037a/03,
[=1]		059a/02
ma'āyiş (ar.)		m.-i ḡaẓabda 033b/13
m.-i ḥavf itdümki 056a/10		m.-i ḥatirdur 029a/09
[=1]		m.+ i 059b/10
mā-beyin (ar.)		m.-i dūzeħe 037a/02
m.+ de 066a/10		m.-i ḡaẓabında 063b/13
m.+ inde 002a/06		m.-i ḥavādiṣdür 073b/02
m.+ lerinde 095b/06		m.-i iltifātları 050b/13
[=3]		m.-i ḫabūlde 038b/08
ma'ādet (ar.)		m.-i mevt 092b/02
m.-ārā memleket-pirā ve		m.-i nuķūş-1 ḥaḳāyik 054b/03
003b/08		m.-i 'ubūr 109a/09
[=1]		m.-i ḵarūretde 073b/07,
māder (fa.)		074b/10
m. 033a/05		m.+ de 074a/09, 074b/04,
[=1]		075a/12
mā-fī-hā (ar.)		m.+ inde 015b/07, 048b/06,
m. 092b/12		057a/03, 062a/01, 062b/02,
m.+ nñn 108a/10		085b/11, 086b/04, 090a/07
[=2]		m.+ ine 078b/10
mağara (ar.)		m.+ lerde 056b/07, 059a/09
m.+ da 103b/13		m.+ leri 062a/13
m.+ ya 104a/06		m. ola 099a/04
[=2]		[=33]
mağrūr (ar.)		mahalsüz (ar.+ tr.)
m. 030a/07, 068a/04, 068a/08		m. 078b/07
		[=1]

mahal-ter (ar.+ fa.)	[=2]
m.+ de 096a/07	
[=1]	
mahāmid (ar.)	
m. 061a/08	
[=1]	
mahāṭa (ar.)	
m.-1 ḥiṭa-yı 083b/04	
[=1]	
mahbūb (ar.)	
m. 071a/02	
m.-1 dil-pesend 070a/12	
[=2]	
mahbūr (ar.)	
m.-1 ṭāriķ-i hidāyeti 002a/11	
[=1]	
mahcūb (ar.)	
m.+ a 091b/01	
[=1]	
mahfi (ar.)	
m. 045a/13, 050b/09	
m.+ ce 076b/01	
m. olan 064b/09	
[=4]	
mahfuz	
m. 041a/13	
[=1]	
mahiṣal (fa.+ ar.)	
m. 003b/10	
[=1]	
mahlük (ar.)	
m. 067b/10	
m.+ a 104b/02	
m.-1 ḫāleme 068b/06	
m.-1 ḫibādet etmek 053a/07	
m.+ ina 065a/08	
m.+ uñ 053a/10	
[=6]	
mahlükât (ar.)	
m.+ dan 001b/06, 007b/08	
[=2]	
mahmūz (ar.)	
m. 028b/09, 101a/07	
	[=2]
mahrem (ar.)	
m.-i esrār olub 065b/04	
m.-i rāzi etmişken 067a/01	
[=2]	
mahrem-dār (ar.)	
m.-+1 067a/01	
mahremiyet (ar.)	
m. 060b/01	
[=1]	
mahrūm (ar.)	
m. 018b/03, 024b/04, 054a/07	
m.+ laruñ 081a/08	
m. olmak 091a/05	
[=5]	
mahrūs (ar.)	
m. 042a/08	
[=1]	
mahsūr (ar.)	
m.-1 āhiret olur 092a/11	
[=1]	
mahsūrū'd-dārin	
m. 009b/09	
[=1]	
mahşuş (ar.)	
m. 008a/13	
m.+ durlar 054a/12	
m. ola 071a/13	
[=3]	
mahşer (ar.)	
m.+ deki 055b/02	
[=1]	
mahv (ar.)	
m. 019a/11	
m. olur 021a/09	
[=2]	
mahż (ar.)	
m. 010a/01, 092b/10	
[=2]	
mahzūn (ar.)	
m.-1 ḥazīneyi 017a/06	
[=1]	
mahzūrāt (ar.)	

m.-1 uğreviyeden 034a/04 [=1]	m. 052a/04 [=1]
mahzūz (ar.) m. olduğından 055b/11 m. olub 070b/09 [=2]	mağsim'ür-rezzāk (ar.) m. 082a/09 [=1]
mā'il (ar.) m. 038a/02 [=1]	maksūd (ar.) m. 028a/11 [=1]
ma'işet (ar.) m.+ ine 017a/04 m.-i ḥiyāle 005a/11 [=1]	ma'kul (ar.) m. 018a/07 [=1]
makālet (ar.) m. 010a/07 [=1]	makûle (ar.) m. 064b/11, 088a/07 m.-i ḥarekâtda 063a/03 m.-i telezzüzât-1 mekruhe 109b/04
makām (ar.) m.+ da 099a/02, 099a/03 m.-1 muḥarremdür 027b/08 m.-1 vilâyet 037b/10 m.+ında 072b/01 [=5]	m.+ de 063a/01 m.+ lere 077a/13, 085b/09 m.+ leri 055a/02, 089b/04 m.+ lerinüñ 054a/10 m.+ ye 080b/07 [=11]
makāmet (ar.) m.+ de 071a/03 [=1]	makżiyyü'l-merām (ar.) m.+ durlar 068b/08 [=1]
makarr (ar.) m. 050b/12 [=1]	māl (ar.) m. 004a/12, 004b/02, 004b/07, 031a/06, 037a/12, 045a/10, 045b/01, 049b/12, 071a/02, 073b/09, 073b/13, 074a/03, 074a/05, 074b/12, 075b/02, 075b/06, 075b/08, 080b/07, 088b/05, 088b/08, 101b/08, 101b/11, 105a/02, 106a/07, 109a/04 m.+ a 073b/07, 075a/03, 076b/12, 105b/10
makāsid (ar.) m.-1 fā'idə 006a/11 [=1]	m.+ dur 104b/07 m.+ i 012b/05, 017a/12, 046a/11, 048a/03, 049b/06, 068a/09, 075a/05, 086a/04, 086a/05,
makbūl (ar.) m. 024a/11, 089b/08, 089b/10, 091a/09 m.-i ḫâlem 029a/06 [=5]	m.-1 harām 031b/06
makdur (ar.) m. ide 005b/04 [=1]	
makhūr (ar.) m.-1 başarı 043b/12 [=1]	
makrūn (ar.)	

- m.-ı ƙarūnı 103a/03
 m.-ı muzeḥrefāt 005a/05
 m.-ı pādiṣāhiyle 082a/13
 m.-ı sultānīden 083a/01
 106a/06
 m.+ imdan 023b/01, 070b/11
 m.+ in 017b/02, 075b/10,
 106b/07
 m.+ uñ 049a/02, 106b/10,
 108b/09
 m.+ ina 012a/09, 071a/01
 m.+ uña 049a/05, 065b/03
 m.+ indan 017b/05, 089a/07
 m.+ inı 011b/05, 011b/07,
 100a/13
 m.+ uñı 075b/11
 m.+ uñ 017a/10
 [=64]
- māl-dār** (ar.)
 m. ise 048a/04
 [=1]
- mālik** (ar.)
 m. 017a/03
 m.-i mülk 002b/01
 [=2]
- mālikāne** (ar.)
 m. 092a/02
 [=1]
- mālikü'l-berr** (ar.)
 m. 002b/08
 [=1]
- ma'�ūl** (ar.)
 m. itmeğin 005a/10
 [=1]
- ma'�ūm** (ar.)
 m. 011a/03, 043b/02
 m. ola 008b/10
 m. olmadı 076b/02
 [=4]
- ma'ムūr** (ar.)
 m. 046b/12
 m. eyler 046b/12
 m. eyleye 046b/11
- [=3]
- ma'نā** (ar.)
 m. 006b/04, 081b/05
 m.+ nuñ 027b/10
 m.+ sin 068b/09
 m.+ yi 089b/13
 [=5]
- mānend** (fa.)
 m. 061a/12
 m.-i māḥışal 003b/10
 [=2]
- mānende** (fa.)
 m.-i ab-ı zülāl 102b/05
 [=1]
- māni'** (ar.)
 m. 017b/06
 m.-i 'izz 004b/13
 m. olacak 061b/09
 m. olmak 082b/11
 m. olur 030b/08
 [=5]
- ma'نī** (fa.)
 m. 007a/05
 [=1]
- manşıb** (ar.)
 m. 080b/12
 m.+ da 084a/11
 m.+ ı 012a/05, 084a/07
 [=4]
- mansūr** (ar.)
 m. 052b/10, 052b/12
 m.+ a 053a/03
 [=3]
- manzūr** (ar.)
 m.-ı nażar-ı 'ināyetleri 043b/05
 m. ide 077b/09
 [=2]
- mā-rabb** (ar.)
 m.-i nefsāniyye 039b/04
 [=1]
- ma'raz** (ar.)
 m.-ı adavetdür 071a/04
 m.-ı fenāda 004a/12, 092a/12

m.-ı helākdadur 065a/02	[=5]
m.-ı hıṭāb 055b/03	maşlahat (ar.)
m.-ı ḡażab 059b/03, 060b/02	m. 071b/10
m.-ı mehlekedür 019a/04	m.+ dur 034b/03
m.-ı ḥaṣem-i pürşür 050b/13	m.-ı şahān-ı cihān 039a/03
[=9]	m.+ larda 078b/09
ma‘rifet (ar.)	m.+ larından 081b/04
m.+ leriyile 045a/12	[=5]
m.-ı mevcüdi 010a/04	maşraf (ar.)
[=2]	m.+ a 083a/05, 083a/07
ma‘rūf (ar.)	[=2]
m. 018a/04, 026b/09, 026b/13,	mastūr (ar.)
027a/02	m.+ dur 082b/13
m.-ı kerḥī 026b/02	[=1]
m.+ dur 068a/07	ma‘ṣer (ar.)
[=6]	m.-i devlet-penāh 028b/07
ma‘rūz (ar.)	m.-i istirāḥatdur 033b/07
m. olmaya 061b/13	[=2]
m. olmayub 072a/07	maşrīk (ar.)
[=2]	m. olmuşlardır 089b/05
marżī (ar.)	[=1]
m. 068b/08	maṭla‘ (ar.)
[=1]	m.-i şuhb-ı sa‘ādet 003a/07
maşāliḥ (ar.)	[=1]
m.-ı ra‘iyyet 034b/03	maṭlūb (ar.)
[=1]	m. 028a/12
maşdar (ar.)	[=1]
m.+ ı 003a/02	maṭlūk (ar.)
[=1]	m.-ı maḳāmetde 071a/02
mashara (ar.)	[=1]
m. 098a/06, 098a/09, 098a/11	māye (fa.)
m.+ lar 098b/03	m.-i fehm-i idrāk 010a/07
[=4]	m.+ sidür 025a/09
masharalıḥ (ar.+ tr.)	[=2]
m.+ a 098b/03	ma‘yūb (ar.)
[=1]	m. ola 097b/01
ma‘ṣī (ar.)	[=1]
m.+ yi 048b/07	ma‘z (ar.)
[=1]	m. 056b/09, 056b/11
ma‘ṣiyyet (ar.)	[=3]
m. 013a/09, 036a/03, 036a/07	māzāri (ar.)
m.+ e 013a/08	m. 031a/04
m. idüb 035b/10	[=1]

mažarrat (ar.)	m. idüb 098b/01
m.-ı ā` dā-yı dünyā 006a/07	m. itdi 047b/06
[=1]	[=3]
mažbūt (ar.)	ma`zūr (ar.)
m. 041a/13	m. 065a/13
[=1]	[=1]
ma`zeret (ar.)	ma`zurat (ar.)
m. 053a/04	m.+ lar 082a/07
[=1]	[=1]
mazhār (ar.)	me`yūs (ar.)
m.+ ı 003a/04	m. 054a/07
m.-ı hidāyet oldu 037a/08	[=1]
m.-ı ihsān idüb 001b/05	me`āni (ar.)
m.-ı luṭf 003b/06, 054a/12	m.-yi ilāhi 009b/11
[=5]	[=1]
mazinne (ar.)	mebğüz (ar.)
m. etmesi 059a/07	m. 017b/11
[=1]	[=1]
māžiyye (ar.)	meblağ (ar.)
m. 037a/07	m. 083a/04m.+ dan 018b/10
m.-ı rājmeḥ 039a/01	m.+ ı 018a/08, 018b/02,
[=2]	018b/11
mazleme (ar.)	[=5]
m.+ de 055b/01, 055b/03	mebnī (ar.)
m.+ ler 067b/12	m. 006b/04, . 027b/09
m.+ ye 056a/12	m.+ dür 054b/13
[=4]	[=3]
mazlūm (ar.)	mebzūl (ar.)
m.+ laruň 077a/03, 082a/09	m. 082a/12
[=2]	m.-i `am itdire 056b/02
mažmūn (ar.)	[=2]
m.+ ı 109a/12	mecālis (ar.)
m.-ı ayet-i şerifle 007b/12	m.+ de 063b/12
m.-ı sa`ādet-i meşhūnunca	[=1]
002a/05	mecāliset (ar.)
m.-ı şerīfince 001b/04	m. 061b/02
m.-ı terhīb-i mefhūmunca	[=1]
002a/09	mecāz (ar.)
m.-ı terhīb-i temevvüti 009b/08	m.+ dur 092a/03
m.+ inca 004b/11, 073b/03	m. olan 092a/05
[=8]	[=2]
ma`zūl (ar.)	mecīd (ar.)
m. 084a/04	m.+ de 024b/06, 043a/09,

093b/13	m.+ inca 002a/10, 009b/06
[=3]	[=6]
mecîde (ar.)	mefhûm (ar.)
m.-i sübħānī 009a/03	m.+ inca 073b/04
[=1]	[=1]
meclis (ar.)	meger (fa.)
m. 087b/13	m. 035b/04, 064a/09, 065a/12,
m.+ de 057b/10, 059b/05	087a/01, 087b/10, 108a/02
m.+ ime 018b/12	[=5]
m.+ inde 053b/01	mehâlik (ar.)
[=5]	m.+ lerden 008b/11
mecmû'a (ar.)	[=1]
m.-ı ālem 007b/06	mehâm (ar.)
[=1]	m.-ı maşlahat-ı şahān-ı cihān
medâr (ar.)	039a/03
m.-ı salṭanat 039a/03	[=1]
m. olmayub 005a/11	mehâmid (ar.)
[=2]	m.+ den 064a/11
meded-kâr (ar.+ fa.)	[=1]
m.+ ı 079b/08	mehâsin (ar.)
m. ola 096b/12	m. 016b/01
[=2]	m.-ı evşâf-ı eşfâk 016a/04
medh (ar.)	[=2]
m. 013b/11, 014a/10, 071b/04	mehbit (ar.)
‘işve-i m. 041a/06	m.-ı envâr-ı dakâyîk 054b/04
m.+ den 102a/03	[=1]
m. idesin 102a/03	mehcûr (ar.)
[=6]	m. 017b/04, 035a/12
medhûr (ar.)	[=2]
m. 017b/01	mehlek (ar.)
m.-ı ahlâk 017b/10	m.-ı nī metdûr 029a/03
[=2]	[=1]
medîd (ar.)	mehleke (ar.)
m. 005a/03, 092b/02	m.+ dür 019a/04
[=2]	[=1]
mefħar (ar.)	mehrûh (fa.+ ar.)
m.-ı niżāmında 068b/09	m. olabilmek 089b/08
[=1]	[=1]
mefhûm (ar.)	mehsûr (fa.+ ar.)
m.-ı münîfi 016a/11	m.-ı āħirete 017b/04
m.-ı münîfin 051b/03	[=1]
m.-ı münîfince 001b/09	mekâbiħ (ar.)
m.-ı sā ādet 036b/05	m.+ lerin 064a/12

[=1]	
mekān (ar.)	m. + i 038b/01
m. 001b/02	[=1]
m.-ı sa ^c ādet 005b/13	melāmet (ar.)
m.+ inda 038a/01	m. 061a/13
[=3]	m. itmeñ 022a/06
mekārim (ar.)	[=2]
m.-ı ahlāk 016a/04	melbūsāt (ar.)
m.+ ine müdāvemet 061a/09	m. 071b/01
[=2]	[=1]
mekin (ar.)	melekiyye (ar.)
m.+ lerinde 005b/13	m. + ye 008b/11
[=1]	[=1]
mekkī (ar.)	melekü'l-mevt (ar.)
m.+ den 034b/02	m. 036b/02
[=1]	[=1]
meknūn (ar.)	melik (ar.)
m.+ ı 037a/05	m. 066b/10, 081b/12, 082b/09
[=1]	m.-ı ādil olan 046b/10
mekrūh (ar.)	m.-ı haşlet 003b/04
m. 072a/02, 072b/05, 089b/10	m.-ı hinde 048a/11
m.+ e 109b/04	m.-ı rūm 042a/13, 044a/04
[=4]	m.-ı şeref 028b/11
mekrūhāt (ar.)	m.+ e 039b/07
m.-ı dünyeviyye 034a/03	m.+ iñe 104a/12
[=1]	[=11]
mekûle (ar.)	melikşāh (ar.+ fa.)
m.+ nüñ 043b/13	m. 083b/05
[=1]	m.+ a 083a/01
melā'ik (ar.)	[=2]
m.-ı sıret 003a/04	melūl (ar.)
[=1]	m. 084b/10
melāl (ar.)	[=1]
m. 062b/05, 102b/07	memālik (ar.)
[=2]	m. + i 042b/08
melālet (ar.)	[=1]
m. 092b/09	memdūh (ar.)
m.-ı dünyā 031a/02	m.-ı benī ādemdür 029a/06
[=2]	[=1]
melālet-nişin (ar.+ fa.)	memlek̄et (ar.)
m. 030a/02	m. 039b/05, 047a/09
[=1]	m.-pirā 003b/08
melālik (ar.)	m.+ e 040b/04
	m.+ i 041b/11, 047b/05

m.+ iñ 104a/01	menfür (ar.)
m.+ ini 041a/13	m.-ı ^c aleyhden 063b/12
[=8]	m.-ı ḥalā ^c iķdur 017b/12
me'mūn (ar.)	[=2]
m. 029a/05	menfûre (ar.)
[=1]	m. 109b/04
me'mûr (ar.)	[=1]
m. 002a/07, 005b/03	menkûl (ar.)
m.+ dur 061b/04	m. 024a/12
m.-ı ^c ibādet 007b/11	m.+ dür 032b/07, 035b/08,
m. ola 090b/06	081b/07, 081a/12
[=5]	[=5]
men^c (ar.)	mennâü'l-hayr (ar.)
m. 015b/07	m. 025a/06
m. eyleye 079b/08	[=1]
m.+ ine 055a/12	menüt (ar.)
[=3]	m. 038a/13
menâfi^c (ar.)	[=1]
m. 071a/06	menzil (ar.)
m.+ dür 109a/04	m. 035a/10
m.-ı cemîle 109b/11	m.-ı bekâya 017a/06
m.-ı keşîr 081a/08	m.+ ine 005a/07
[=4]	[=3]
menâkîb (ar.)	menzilet (ar.)
m. 064a/11	m. 003b/07
[=1]	[=1]
menâr (ar.)	menzil-gâh (ar.+ fa.)
m.-ı ḥâkku'lyâkîn 002a/03	m.+ dur 091b/13
[=1]	[=1]
menârif (ar.)	mer^cî (ar.)
m.+ ine 038a/12	m. 019b/04, 044a/06, 060b/09,
[=1]	065b/05, 069a/04
menâzil (ar.)	[=5]
m. 071b/01, 092a/01	mer^câ (ar.)
[=2]	m. 041b/08
menba^c (ar.)	[=1]
m.-ı ^c adl 003a/07	merâhil (ar.)
[=1]	m.+ dür 092a/01
menfa^cat (ar.)	[=1]
m. 041a/05, 070a/07	merâtib (ar.)
m.+ in 107a/13	m.-ı ^c ilm 008b/07
[=3]	m.-ı fakrî 035b/04
	m.-i a ^c lâ-yî melekiyyeye

008b/11	[=2]
m.-i a ^c lāsı 008b/01	
[=4]	
merci^c (ar.)	
m. 017a/05, 092a/09	
m.-i āk̄ibet olan 037a/12	
m.-i niçe 003a/08	
[=4]	
merd (fa.)	
m. 033b/02, 034a/03	
m.-i ākil 031b/12, 036a/02	
m.-i ākil 032b/03	
m.-i dānā 030a/06	
m.-i dānādan 033a/12	
m.-i dehemminin 028b/08	
m.-i ḫabil 037a/05	
m.-i māzārī 031a/04	
m.-i sāhib-i zekā 033b/12	
m.-i şemşirzen 028b/10	
m.-i tüvānānuñ 032a/13	
[=13]	
merdmān (fa.)	
m. 029b/12, 030a/04, 030b/05	
[=3]	
merdūd (ar.)	
m. 017b/11	
m.-i nazār 043b/12	
[=2]	
merdüm (fa.)	
m. 077a/12	
[=1]	
merdümān (fa.)	
m. 029b/12, 030a/04, 030b/05	
[3]	
merdüm-āzār (fa.)	
m. 097a/10	
[=1]	
merdüm-āzārī (fa.)	
m. 031a/04	
[=1]	
merg (fa.)	
m. 106b/08	
m.+ i 027b/06	
	[=2]
mergūb (ar.)	
m. 091a/09	
[=1]	
merhamet (ar.)	
m. 026b/02, 027a/12, 045b/06,	
048b/06, 064a/03, 065a/08,	
079a/08, 079b/05, 089a/09	
	[=13]
merkūbāt (ar.)	
m. 071b/01	
[=1]	
mersūm (ar.)	
m. 066b/06	
m.+ lerinde 006a/01	
[=2]	
mertebe (ar.)	
m. 003a/03, 052b/06, 064b/05,	
069b/04, 072a/07, 072a/12,	
076b/11, 080b/12, 086a/01	
m.-i ḥayvāniyyetde 009a/10	
m.-i ḫanā ^c at 034a/11	
m.-i ta ^c rīf 057b/04	
m.-i sezāvār 054b/03	
m.-i zühd 109b/07	
m.+ lerile 077b/02	
m.+ sin 070b/11	
m.+ sine 005a/08, 068a/04	
m.+ siyle 037b/13	
[=19]	
	[=5]
mervī (ar.)	
m.+ dir 032b/12, 039a/02	
m.+ dür 045b/13, 053b/01,	
087b/04	
	[=1]
mesābe (ar.)	
m. +sindeyüz 088a/02	
mesār (ar.)	
m.+ lıķ 057a/04	
[=1]	

meşārif (ar.)	m. olub 046a/07
m.+ i 034b/06	[=1]
mescid (ar.)	meşakkat (ar.+ tr)
m. 021b/09, 022a/01	m. 019b/05, 097a/01
m.+ de 021b/08	m.+ e 054b/11
[=3]	m.+ in 107a/12
meselzede (ar.+ fa.)	[=4]
m. 051a/06	meşakkatlı (ar.+ tr.)
[=1]	m. 078a/01
meserret (ar.)	[=1]
m. 019b/09	meşayih (ar.)
[=1]	m. 083a/02
mesīhā (ar.)	m.+ den 088b/10
vaṣf-1 m.+ dur 027b/06	[=2]
[=1]	meşgül (ar.)
mesīl (ar.)	m. 026b/05, 058b/05, 073b/07,
m.+ lerden 071a/12	074a/01, 074a/06
[=1]	m. iken 053b/03
meskenet (ar.)	m. ola 085a/08
m. 054b/10	m. olduğına 058b/13
[=1]	m. oldum 035a/13
mesned (ar.)	m. olma 104a/11
m.+ e 084b/11	m. olub 038b/05
[=1]	[=11]
mesnūn (ar.)	meşhūn (ar.)
m.+ dur 097b/06	m.+ unca 002a/06
[=1]	[=1]
mesrūr (ar.)	meşhür (ar.)
m. 018a/09, 018a/10	m. 025a/01, 068a/06
m. olmaz 030a/07	m.-1 ḥālem 018b/09
[=3]	m.+ lardandur 096a/12
mestūr (ar.)	m. ola 064b/13
m. olasın 036a/12	[=5]
[=1]	meşmūl (ar.)
mesūl (ar.)	m. olub 068b/07
m.+ e 059b/11	[=1]
m.-1 muḥātab 060a/03	meşşāk (ar.)
[=2]	m.-1 rāḥ-1 sefere 005b/06
mes ’ūl (ar.)	[=1]
m. 092b/05	meşveret (ar.)
[=1]	m. 094b/11
mes ’ūlī (ar.)	m.-i nā-dān 029a/11
	m.-i zenān 030b/12, 031a/07

m.+ den 044b/09	094a/09, 110a/05
m. idüb 095a/09	m.-i terbiyet ideler 044a/01
[=6]	m. etmek 092b/09
metā^c (ar.)	m. etmekle 080a/04
m. 093b/02, 100a/04	m. eylemekdür 012a/09
m.-i dünyaya 099b/12	m. eyleye 085b/01
m.-i seri ^c ü'zevāldür 092a/12	m. eyleyen 093a/09
m.+ n 108b/02	m. ide 097a/11
[=5]	m. ideler 093a/08
mevcūd (ar.)	m. idüb 020b/04
m.+ i 010a/04	[=20]
m. ola 084b/07	meymenet (ar.)
[=2]	m.+ i 041b/10
mevcūdāt (ar.)	[=1]
m. 010a/09	meyūs (ar.)
[=1]	m.+ laruñ 081a/09
meveddet (ar.)	[=1]
m. 028a/10	meyve (fa.)
m.+ dür 034a/12	m.+ yi 047b/09
[=2]	[=1]
mevhūb (ar.)	meyyali (ar.)
m.+ dur 096a/05	m. ola 058b/01
[=1]	[=1]
mevkī^c (ar.)	mezālim (ar.)
m.-i 035b/06	m.+ iñ 069a/11
[=1]	[=1]
mevşūf (ar.)	mezbür (ar.)
m. 018a/05	m. 035b/01
m. ola 067b/04	m.+ dan 032b/06, 035a/07
[=2]	m.+ dan 034b/11
mevt (ar.)	m.+ e 005b/03, 005b/07
m. 092b/02, 109a/05	m.+ i 057b/11
m.-i hücüm 093a/04	[=7]
m.+ de 108b/07	mezelleť (ar.)
m.+ den 094a/05	m.+ e 070a/05
[=5]	[=1]
mev'ūd (ar.)	mezkür (ar.)
m. kılub 066b/03	m.+ dur 024a/12, 054b/13,
[=1]	072a/09
meyl (ar.)	m.+ uñ 054b/07
m. 028b/13, 065a/10, 089a/09,	[=4]
091a/13, 091b/01, 091b/03,	mezmūm (ar.)
091b/04, 092b/04, 093a/01,	m. 017b/01, 017b/10, 035b/11

[=3]	
mışbāḥ (ar.)	
m.-ı maḳāṣid-ı fā’ide 006a/11	m.-ı meblāğ 083a/04
[=1]	m.-ı meblāğı 018a/08
mışdāk (ar.)	m.+ ı 011a/05, 023b/07
m.+ inca 009a/09, 016a/08,	m.+ indan 012b/11, 046a/12
017a/10, 068b/13, 104b/08	m.+ inuñ 086b/05
[=5]	[=16]
mışır (ar.)	milk (ar.)
m.+ dan 075a/02	m.-i ḥudādan 036a/07
[=1]	m.+ inde 036a/09
miftāḥ (ar.)	[=2]
m.-ı fütūhı 009b/13	millet (ar.)
m.-ı ma‘ āķid 006a/10	m. 002a/02, 002b/01, 003b/01,
[=2]	041b/04
mihék (ar.)	m.+ e 038b/05, 065b/02
m.-i imtiḥāna 043b/07	[=6]
[=1]	min-ba‘d (ar.)
mihmān (fa.)	m. 078a/10
m. olduğın 109a/10	[=1]
[=1]	min-ba‘de (ar.)
mihmānḥāne (fa.)	m. 088b/13
m.+ de 004a/13	[=1]
[=1]	minnet-dār (ar.)
mihmāni (ar.)	m. olmazlar 062a/10
m. 110a/04	[=1]
[=1]	minnetsüzlik (ar.+ tr.)
mihnet (ar.)	m.+ den 032a/09
m. 035b/06	[=1]
m.+ le 106b/09	min-vech (ar.)
[=2]	m. 005a/02
mihṛ (fa.)	[=1]
m.+ iñ 094a/08	misāfir (ar.)
m.+ inde 094a/09	m. 093a/05
[=2]	m.-i mihmānḥānede 004a/13
mihrbānlık (fa.+ tr.)	m.+ ler 109b/10
m. 064a/03	m.+ lerdür 091b/13
[=1]	[=4]
mikdār (ar.)	misāfir-hāne (ar.+ fa.)
m. 023b/05, 055b/12, 076b/01,	m. 037a/10
083a/04, 083a/08, 089a/07	m.+ de 109a/10
m.+ da 105b/02	[=2]
m.+ ı 086b/08	miṣāl (ar.)
	m. 080b/10
	m.+ dür 074a/13, 103b/08

[=3]	
mişil (ar.)	
m.+ lü 022a/02	
[=1]	
misk (ar.)	
m. 047a/02	
[=1]	
miskin (ar.)	
m. 006b/07	
[=1]	
miskinān (ar.)	
m. 033a/10	
[=1]	
miskiyyetü'l-hitām (ar.)	
m.-ı 027b/11	
[=1]	
misknāk (ar.)	
m. + fa. 102b/08	
[=1]	
misł (ar.)	
m.+ i 096a/07	
[=1]	
mismār (ar.)	
m.-ı devām 082b/10	
[=1]	
miyān (fa.)	
m.+ ı 101a/06	
[=1]	
mizāc (ar.)	
ta ^c dīl-i m. 001b/05	
taħṣīl-i m. idüb 064a/06	
m.+ ları 080b/13	
[=3]	
mu^c accez (ar.)	
m. 008a/05	
[=1]	
mu^c addelet (ar.)	
m. 039b/08	
[=1]	
mu^c āheze (ar.)	
m. 039b/10	
m.-ı pürħuzurdur 051a/01	
m. olub 088b/06	
[=3]	
mu^c ākib (ar.)	
m. 009b/09, 092b/05	
[=2]	
mu^c ālece (ar.)	
m. idesin 104a/11	
[=1]	
mu^c āmele (ar.)	
m. 090a/02	
m.+ leri 045a/07[=2]	
mu^c ānid (ar.)	
m. 085b/05	
[=1]	
mu^c āraża (ar.)	
m. iden 053b/13	
m.-ı ī ^c rāž-ı e ^c ādī 042a/06	
[=2]	
mu^c āşeret (ar.)	
m. 033a/01	
[=1]	
mu^c ātebe (ar.)	
m.+ si 038b/03	
[=1]	
mu^c āvenet (ar.)	
m. 063b/13, 068a/11	
m. eyleyesin 066a/06	
m. idenin 096a/13	
[=4]	
mu^c āvin (ar.)	
m. 079b/09	
[=1]	
mu^c azzeb (ar.)	
m. olmasun 002a/11	
[=1]	
mu^c azzib (ar.)	
m. 092b/03	
[=1]	
mubaşşır (ar.)	
m. 078b/05	
[=1]	
mū-be-mū (ar.)	
m. 048a/07	
[=1]	

mucāb (ar.)		m.+ iñ 055a/10, 091a/13
m. olur 062b/04		m.+ inden 060b/13
[=1]		m.+ ini 044b/03
mucāleset (ar.)		[=18]
m. 089b/04		muhabbet-efrāz (ar.+ fa.)
[=1]		m.+ dur 092b/12
mūcib (ar.)		[=1]
m. 085a/11		muhaddet (ar.)
m.-i 'uķubet-i ahīridür 031a/02		m. 041b/11
m.-i helākdur 032b/12		[=1]
m.-i kişret 041a/09		muħafaza (ar.)
m.+ ince 008b/02, 008b/04		m.+ larından 074b/03
[=6]		[=1]
mu' cibü'l-rāy		muħafazat (ar.)
m. 049a/04		m. 069b/06
[=1]		m.-i ħāl 069a/07
mudārā (ar.)		[=2]
m. 033a/13		muħakkak (ar.)
m.-yı düşmenān 033b/08		m. 069b/04, 084a/10, 092b/13
[=2]		[=3]
muddē ā (ar.)		muħāl (ar.)
m. 075a/13, 089a/12		m. 099a/04
[=2]		[=1]
mudebbir (ar.)		muħalefet (ar.)
m. 041b/06		m. 051b/02, 069b/13, 072a/01
[=1]		m.-i emrin 051a/12
mufārakat (ar.)		m.-i našíħat-1 dostān 031a/08
m. iderüz 107a/06		m.-i šāħān 031b/09
[=1]		m. etme 094b/06
mufażżal (ar.)		m. etmekle 040b/08
m. 001b/10		m. etmemek 027a/07
[=1]		m. eyleme 049a/01
muġayir (ar.)		m. getürmedi 044a/07
m. 072a/01		[=11]
[=1]		muħalefetsüzce (ar.+ tr.)
muhabbet (ar.)		m. 051b/04
m. 015a/08, 028a/09, 054b/11,		[=1]
061b/11, 062a/02, 062b/12,		muħalif (ar.)
084b/05, 091b/04		m.-i şer̄-i şerīf 064a/09,
m. etmek 091b/01		071b/03
m.+ i 052a/08, 061b/13,		[=2]
091b/03, 092b/01		muħalled (ar.)
m.-i zenān 031b/10		m. 108b/13

m. ola 016a/11 [=2]	m. 015a/08, 043a/12 [=2]
muḥarrem (ar.) m.+ dür 027b/08 [=1]	muḥkem-ter (ar.+ fa.) m. 096b/11 [=1]
muḥarrif (ar.) m. olub 063a/02 [=1]	muḥlis (ar.) m. 041b/05, 085a/01, 085a/03 [=3]
muḥāṭab (ar.) m. 059b/03 m.+ dan 059b/07 m. kılınlıduķdan 010a/13 [=3]	muḥrik (ar.) m.+ dür 019a/06 m. olub 092b/03 [=2]
muḥāṭab (ar.) m. 060a/04 [=1]	muḥtāc (ar.) m.+ dir 009a/12 m.+ ıdur 053a/07 m.+ larin 027a/13 m.+ laruñ 081a/10, 082a/08 m. olan 045a/12 m. olinmadı 087a/13 m. olınsa 074a/07 [=7]
muḥāṭara (ar.) m.+ dur 103b/08 [=1]	muḥtefi (ar.) m. olub 020b/02 [=1]
muḥāvere (ar.) m.+ lerde 090a/02 [=1]	muḥterem (ar.) m. 062b/06 m. olub 052a/08 [=2]
muḥbir (ar.) m.-i feżā'il-i ahlāk 010b/09 m.+ ler 076a/02 [=2]	muḥteremlik (ar.+ tr.) m.+ inden (muḥteremliginden) 068a/04 [=1]
muḥdes (ar.) m. 008a/07 [=1]	muḥtesib (ar.) m. olub 020b/10 [=1]
muheyyā (ar.) m. 061b/10 [=1]	muḥin (ar.) m. 061b/06 m.+ i 003a/10 [=2]
muhibb (ar.) m.-i 085a/04 m.+ ler 085a/01 [=2]	mukābele (ar.) m.-i sultāndan 035a/06 m.+ sinde 070a/08, 078b/12 m.+ sindedür 066b/11
muhibbi (ar.) m. 085a/05 [=1]	
mūhiş (ar.) m.-i Peyāmı 066a/11 [=1]	
muḥkem (ar.)	

[=4]	[=1]
mukābil (ar.)	mukbilān (ar.)
m. olub 086b/09	m. 019b/10
[=1]	[=1]
mukabile (ar.)	muktedā (ar.)
m.+ sinde 024b/09	m.+ larını 022a/02
[=1]	[=1]
mukaddem (ar.)	mukteżā (ar.)
m. 024b/13, 040b/09, 31b/01	m.+ dür 108a/05
m.+ dür 079b/12	m.-yı devlet 054b/09, 063a/07
[=3]	[=3]
mukaddime (ar.)	mukteżīyat (ar.)
m. 006b/05, 007a/03, 007b/01	m.-ı şehvāniyye 040b/08
[=3]	[=1]
mukarreb (ar.)	mulāḥaza (ar.)
m.-i salṭanat 050b/06	m.+ sıń 083b/12
m.-i sultān 078a/03	[=1]
m.+ i 062b/07	munṭazam (ar.)
[=3]	m.-ı ḥāl 048a/05
mukarrer (ar.)	[=1]
m. 089b/11, 091a/06	murād (ar.)
m.+ dür 018a/01, 059a/07,	m. 030a/12, 043b/06, 097b/06,
062a/08, 063a/03, 069b/03,	101a/09
072b/06, 075b/10, 080a/02,	m.-ı ḡamm 068a/12
081a/02, 084b/07, 090a/12,	m.+ a 005a/02, 070a/04
092a/04	m. eyleye 072a/01
m.+ i 005b/08	m.+ ı 079a/10, 079b/04
m. olur 073b/08	m.+ uñ 098b/11
[=16]	m.+ uñca 102a/09
mukarrib (ar.)	m.+ inca 102a/10
m. 018a/07, 018b/04, 086a/12	m. ide 086a/06
m.-i hażret-i şamediyyet	m. itdüğim 075a/12
052a/06	m. itdüm 081b/09
m.-i ittiḥāz 043b/06	[=17]
m.+ lerinden 018a/05, 065b/11	murādāt (ar.)
[=7]	m.+ dur 034a/13
mukayyed (ar.)	[=1]
m. 061a/10, 109b/08	murādlık (ar.+ tr.)
m. olub 010b/02, 061b/05,	m. 070a/05
063a/01, 066b/02, 077a/03	[=1]
[=7]	murāfakat (ar.)
mukayyid (ar.)	m. 096b/03
m. 015a/11	[=1]

muṣāḥabət (ar.)	[=1]
m. 032b/09	
m.-i bedān 031b/09	
m.-i eblehān 030b/12	
m.+ i 089b/04	
m.+ inden 030a/07	
m. idüb 061b/03	
m. itdi 076b/01	
[=7]	
musāḥele (ar.)	
m. 085a/12	
[=1]	
muṣāḥib (ar.)	
m. 043b/05, 058b/03, 089b/03	
m.+ ler 043b/04	
[=4]	
muṣāḥibet (ar.)	
m.+ ine 058b/13	
[=1]	
muṣāḥih (ar.)	
m. 078b/05	
m.+ de 029a/01	
m.+ i 070b/13, 080b/05	
[=4]	
musallaṭ (ar.)	
m. eylemeyeler 085a/09	
[=1]	
muṣallīh (ar.)	
m. idüb 073b/01	
[=1]	
muṣavver (ar.)	
m.+ dür 028a/06	
[=1]	
muṣīrr (ar.)	
m. olmaḳ 013a/08	
[=1]	
muṣībet (ar.)	
m.+ iñ 011b/12	
m.+ ine 012a/10	
m.+ lere 013b/13	
[=3]	
musta‘id (ar.)	
m. 044a/03, 070a/12	
	[=1]
muste‘āri (ar.)	
m.+ de 017a/04	
[=1]	
mutābi‘ (ar.)	
m.+ nüñ 038b/03	
[=1]	
mutāba‘at (ar.)	
m. 072a/03, 072a/06	
[=2]	
mutābik (ar.)	
m. 034b/06, 077a/07	
m.-i ḥareket olnub 078a/10	
[=3]	
mu‘tād (ar.)	
m.+ i 052a/12, 052b/02	
[=2]	
mutāfi‘ (ar.)	
m. 007a/11	
[=1]	
muṭahhare (ar.)	
m.-i ḥażret-i resūlu’llāh	
057a/10	
[=1]	
mut‘aṣṣib (ar.)	
m. 107a/10	
[=1]	
mute‘addid (ar.)	
m. 057a/12	
[=1]	
mute‘affin (ar.)	
m. 020b/10	
[=1]	
mute‘azzab (ar.)	
m. 109a/01	
[=1]	
mu‘temed (ar.)	
m. 086b/01	
[=1]	
mutemetti‘ (ar.)	
m. 108b/13	
[=1]	
mu‘terif (ar.)	

m. olub 027a/11 [=1]	[=2]
muṭlaᶜ (ar.)	mużirretlü (ar.+ tr.)
m. 058b/13 [=1]	m.+ si 017a/02 [=1]
muṭlakā (ar.)	mużtaribü'l-häl (ar.)
m. 060a/12, 085a/11 [=2]	m. 005a/11, 076b/03 [=2]
muṭṭaliᶜ (ar.)	mü'ebbed (ar.)
m. ola 064b/07 m. olalar 085b/06 m. olmuş 064b/04 [=3]	m.+ dür 028a/01 [=1]
muttaṣif (ar.)	mü'ebbez (ar.)
m. 006a/09 [=1]	m. 096a/09 [=1]
muvāfaḳ (ar.)	mü'essir (ar.)
m. 034b/06 [=1]	m. olub 058a/03, 059b/03 [=2]
muvāfaḳat (ar.)	mü'ekkide (ar.)
m. 072a/03, 096b/03 m.-i teşirât 029a/13 [=3]	m.+ i 085b/10 [=1]
muvāfiḳ (ar.)	mübālağa (ar.)
m. 051b/06 m. gelüb 059b/02 [=2]	m. 060b/02, 074b/04 m. etmek 062a/03 m. ideler 064b/02 m.+ lar 066a/01 m. olınmak 063a/03 [=6]
muvāṣalet (ar.)	mübārek (ar.)
m.+ inden 030a/06 [=1]	m. 050a/03 .+ leri 037a/06 [=2]
muvellâᶜ (ar.)	mübāṣeret (ar.)
m. 041a/03 [=1]	m. etmek 066a/05, 086b/09 m. idesin 036a/11, 036b/02 [=4]
muverraᶜ (ar.)	mübāṣiret (ar.)
m. olub 041a/03 [=1]	m. ideyim 020a/10 [=1]
muzah̄refat (ar.)	mübîn (ar.)
m. 005a/05 m.-i dünyâ 092a/08 [=2]	m. 002a/02 [=1]
müzirret (ar.)	mübteṭâ (ar.)
m. 070a/07 m.+ i 099b/13	m.+ dur 109a/12 [=1]

mücāma ^c at (ar.)	[=1]
m. 032b/13	
[=1]	
mücerreb (ar.)	[=1]
m. ola 064b/13	
[=1]	
mücībü'd-da ^c vāt (ar.)	[=1]
m. 016b/04	
[=1]	
mücrim (ar.)	[=6]
m. olduğu 072b/08	
[=1]	
müdāhene (ar.)	[=1]
m. 013a/01	
[=1]	
müdārā (ar.)	[=1]
m. 040a/03	
[=1]	
müdāvemet (ar.)	[=2]
m. 061a/09	
m.-i կumār-ı nerd 033a/01	
[=2]	
müddet (ar.)	[=7]
m. 012b/02, 058a/07	
m.-i ömr-i dirāzda 035b/09	
m.-i ömrime 068b/04	
m.-i medid 005a/03, 092b/02	
m.+ där 070b/06	
[=7]	
müdrik (ar.)	[=1]
m. 087a/02	
[=1]	
müfācā (ar.)	[=1]
m.+ dur 027b/06	
[=1]	
müfred (ar.)	[=1]
m. 073b/03	
[=1]	
müfsid (ar.)	[=1]
m.+ iñ 085b/05	
[=1]	
müft (fa.)	[=1]
m. 035b/08	
müfti (ar.)	[=1]
m.+ ler 041a/04	
[=1]	
müheyyā (ar.)	[=1]
m. 063b/07, 073b/02, 074a/06,	
079a/02	
m. bulunalar 074b/04	
m. etmişim 083a/12	
[=6]	
mühezzeb (ar.)	[=1]
m. 041b/01	
[=1]	
mühimm (ar.)	[=3]
m. 052a/13, 065b/12, 109b/10	
m.+ dir 028b/06	
[=3]	
mühimmāt (ar.)	[=2]
m. 069a/06, 076b/11	
[=2]	
mühim-sāz (ar.+ fa.)	[=1]
m. 083b/10	
[=1]	
mühlet (ar.)	[=2]
m. 036b/04	
m. alub 024a/02	
[=2]	
mükāfat (ar.)	[=6]
m. 026a/10, 078b/12, 109a/02	
m.+ ı 025b/11, 026a/	
m.+ mı 106b/01	
[=6]	
mükemməl (ar.)	[=1]
m. 073b/01	
[=1]	
mükerrem (ar.)	[=1]
m. dutub 072b/02	
[=1]	
mükerreme (ar.)	[=1]
m.+ den 057a/07	
[=1]	
mükerrer (ar.)	[=1]
m. 009a/07	

[=1]	mümkǖn (ar.)
mülâhaza (ar.)	m. 036a/12, 055a/12, 068a/10, 109b/07
m. 055a/05	m. degildür 101b/09
m. idüb 080a/01	m.+ dür 073b/10, 091b/02
[=2]	[=7]
mülâṭafet (ar.)	mümtâz (ar.)
m. 027b/05	m. 001b/07, 007b/08, 010a/03, 037b/13
[=1]	m.-ı hükûmet 038a/10
mülâyim (ar.)	[=5]
m. 014b/08, 063a/01	mümtenîc (ar.)
[=2]	m. olmayub 081b/11
mülâyimet (ar.)	[=1]
m. 027b/04, 055a/08, 063a/12, 077b/01	münâcât (ar.)
[=4]	m. 016b/06
mülâzîm (ar.)	m. itdi 016b/03
m.-ı hizmet-i pâdişâh 050b/11	[=2]
[=1]	münâcezet (ar.)
mülk (ar.)	m. 028b/03
m. 002a/02, 002b/01, 003b/01,	[=1]
004b/02, 005a/12, 030b/03,	münâdî (ar.)
041b/04, 044a/06, 044b/08,	m. 050a/09
045b/01, 065b/02, 065b/03,	m. itdirdiki 098a/04
073b/10, 076b/10, 079a/12,	[=2]
080b/07, 105a/02	münâfîk (ar.)
m.-i belhi 035a/08	m. 066b/12
m.+ den 076a/02	[=1]
m.+ e 044b/12	münâsîb (ar.)
m.+ ī 045a/10, 076a/11	m. 051b/07, 074b/13, 077a/07
m.+ in 093a/12	m.-i devlet 085b/04
m.+ üñde 107a/08	m.+ dür 036a/04, 036a/11
[=25]	m. oldur 036a/07
mülük (ar.)	m. olub 058b/01
m. 054b/13, 055a/02, 068a/11,	[=8]
105a/02	münâżara (ar.)
m.+ a 062a/13	m. 085b/11
m.+ dan 070a/02	[=1]
m.+ uñ 080b/13	münâderîc (ar.)
m. idiler 105a/02	m. 006a/09
[=8]	m.+ dür 065a/05
mü'min (ar.)	[=2]
m.+ üñ 081a/12, 081b/07	münfa' il (ar.)
[=2]	

m. 058a/12	m. 006b/03, 007a/05, 027b/09
m. olub 058a/06	[=3]
[=2]	
münferid (ar.)	mürāca‘at (ar.)
m. 054a/12, 054b/06	m. 072a/04
[=2]	m.+ da 062a/03
münhadir (ar.)	m.+ dur 072a/06
m. ola 042b/13	[=3]
[=1]	mürāyılık (ar.+ tr.)
münhaşır (ar.)	m. 041a/06
m.+ dur 043b/13	[=1]
[=1]	mürde (fa.)
münhezim (ar.)	m.+ ye 049b/11
m. 087b/04	[=1]
m. oldılar 087a/12	
[=2]	mürekkeb (ar.)
münhi (ar.)	m.+ dür 029a/12, 029b/07
m. 110a/05	[=2]
[=1]	müretteb (ar.)
münif (ar.)	m. 073b/01
m. 016a/11	m.+ dür 033b/04
m.+ in 051b/03	[=2]
m.+ ince 001b/09	mürettebter (ar.+ fa.)
[=3]	m. 041b/11
müni‘m (ar.)	[=1]
m. +ün 011b/05	mürşid (ar.)
m.-i ḥakīkī 017a/08	m.-i kāmil 037a/01
[=2]	[=1]
münir (ar.)	mürtefi‘ (ar.)
m.-i erbāb-1 başıre 007b/02	m. 086b/10
[=1]	[=1]
münker (ar.)	mürtekib (ar.)
m. 036b/08	m. 109b/06
[=1]	[=1]
münkesirü'l-bäl (ar.)	mürür (ar.)
m. 005a/12	m. 059a/02
[=1]	m. etmekdedür 083b/13
münsi (ar.)	[=2]
m. 055b/07, 055b/10, 086a/12	müsā‘adet (ar.)
m. idi 055b/05	m. 096a/13
m.+ si 055b/06	m.-i aḥvällerinden 069a/08
[=5]	[=2]
müntahab (ar.)	müsāvāt (ar.)
	m. 080a/03
	[=1]

müsâvî (ar.)		müstakîl (ar.)	
m. 064a/12		m. 054b/06	
[=1]		[=1]	
müsellem (ar.)		müstakîm (ar.)	
m. 090a/04		m. 079a/10, 088a/07	
m.+ dir 003b/11		[=1]	
[=2]		müstakîme (ar.)	
müselmân (ar.)		m. 031b/11	
m. olub 024a/07		[=1]	
[=1]		müste‘ân (ar.)	
müsemmâ (ar.)		m. 006b/08, 007a/03	
m. 006b/07		[=2]	
m. olmağa 008b/09		müste‘är (ar.)	
m. olmaklıkdan 008b/07		m.+ ina 037a/11	
[=3]		[=1]	
muslim (ar.)		müstecmi‘ (ar.)	
m. 099b/08		m.-i ihsân-ı şîfât 010a/11	
[=1]		[=1]	
muslimîn (ar.)		müstedell (ar.)	
m.+ in 071a/01		m. 002a/12	
[=1]		[=1]	
müslümân (ar.)		müstefâd (ar.)	
m.+ uñ 082a/03, 082a/05		m. 043b/02	
[=2]		[=1]	
müsta‘celül-‘amel		müsteħak (ar.)	
m. 049a/04		m.-1 ‘azâb etmeye 105b/04	
[=1]		m.-1 ihsân 094b/07	
müstagrâk (ar.)		m.-1 ni‘ met-i ferâvân 043b/10	
m. eyleyüb 039b/04		m.+ lara 044b/11	
[=1]		m.+ lardan 049a/03	
müstahdem (ar.)		m.+ larin 089a/03	
m.-i hizmet 005b/02		m. oldur 048a/03	
[=1]		[=7]	
müstahhilik (ar.+ tr.)		müsteħsar (ar.)	
m. 024a/12		m.+ 1 075b/13	
[=1]		[=1]	
müstahkem (ar.)		müstevlî (ar.)	
m. eyleyim 082b/10		m. oldi 052b/07	
[=1]		[=1]	
müstahsen (ar.)		müşâbehe (ar.)	
m. 080b/08		m.+ sinde 025b/10, 069b/01,	
m.+e 080a/12		109a/09	
[=2]		m.+ sindedir 108a/12	

m.+ sindeyüz 088a/02 [=5]	[=1]
müşābih (ar.)	müşkilât (ar.)
m. 072b/04	m.-ı ḫukbādan 093a/07 [=1]
m.+ dür 077a/10	müşkül (ar.)
m. ola 047b/11 [=4]	m. 080a/06 [=1]
müşāhede (ar.)	müşrik (ar.)
m. eyleyeler 043b/08	m.-i maşriķ olmışlardır 089b/05 [=1]
m. ide 059b/01	müşterek (ar.)
m. idüb 011a/07, 042b/10, 109a/11	m. 064b/09 [=1]
m. itdügi 072b/11	müşteri (ar.)
m. itdükde 078b/12	m.-tedbîr 003b/08 [=1]
m. itmek 086b/11 [=7]	müşarı'ñ-ileyh (ar.)
müşâhir (ar.)	m. 005a/13 [=1]
m. 107a/01 [=1]	müte'äl (ar.)
müşâvere (ar.)	m. 005a/13 [=1]
m. 045a/12, 074b/01	müte'allik (ar.)
m.-i doştān 033b/08	m. 006b/01, . 011b/08, 045a/10, 052b/05, 055a/07 m.+ dur 086a/13 m.+ durlar 088a/06 m.-ı selâṭîn olub 086a/12
m.+ den 043a/12	mütebehhic (ar.)
m. eyleyesin 043a/08	m. 006a/10 [=1]
m. idüb 043a/13, 073b/12 [=6]	mütecâvîz (ar.)
müşaveret (ar.)	m. 004b/03 [=1]
m. 033b/13 [=1]	müte'ellim (ar.)
müşerref (ar.)	m. olmaları 063a/02 m. olub 059a/01, 088b/06 [=3]
m. 057b/01 [=1]	müte'essif (ar.)
müşeyyed (ar.)	m. olub 082a/06 [=1]
m. 016a/09 [=1]	müte'essir (ar.)
müşfik (ar.)	m. olub 082b/11
m. olan 017b/07 [=1]	
müşîr (ar.)	
m. 075b/12 [=1]	
müs'ir (ar.)	
m.+ dür 033a/03	

[=1]		m. olmuş 061b/06
mütehayyir (ar.)		m. olurum 089a/04
m. 087b/09, 089a/10		
m. olub 088b/10		
[=3]		
mütefa' il (ar.)		
m. olmayalar 086a/09		
[=1]		
mütefāvit (ar.)		
m. olmak 077b/12		
[=1]		
müteferrika (ar.)		
m. 074a/01		
[=1]		
mütefevvik (ar.)		
m. 038a/09		
[=1]		
müteğayyir (ar.)		
m. 052b/07		
[=1]		
müteħarrik (ar.)		
m. 108a/06		
[=1]		
müteħayyir (ar.)		
m.+ um 073b/13		
m. ḫaldım 090b/12		
m. ḫalub 020a/06		
m. olub 056a/06		
[=4]		
mütekabbil (ar.)		
m. 038b/11		
[=1]		
mütekaddim (ar.)		
m.+ īn 069a/13		
[=1]		
mütekaddimin (ar.)		
m. 078a/12		
[=1]		
mütekayyır (ar.)		
m.+ dur 095a/11		
[=1]		
mütekeffil (ar.)		
m. 084b/12		
[=3]		
mütekellim (ar.)		
m. 059b/03		
[=1]		
mütemekkin (ar.)		
m. 038a/01, 095b/08		
m.-i evtād-1 ikbälđür 042b/11		
m.+ lerdür 091b/12		
[=4]		
mütenebbih (ar.)		
m. 061a/13, 078b/04		
m. olmayıcał 061b/02		
[=3]		
müteneffir (ar.)		
m. olub 074b/11		
[=1]		
mütenevvi'a (ar.)		
m. 005a/10		
[=1]		
müterakkib (ar.)		
m.-i füyūzāt-1 mülk 005a/12		
[=1]		
mütereddid (ar.)		
m. olub 076b/05		
[=1]		
mütevâfirter (ar.)		
m. 042a/05		
[=1]		
müteveccih (ar.)		
m. 058b/05, 076a/13		
m. olduklarında 005b/12		
[=3]		
mütevekkil (ar.)		
m. 093b/07		
[=1]		
mütevvic (ar.)		
m.-i tāc-1 ibtiħāc-1 salṭanat		
002b/02		
[=1]		
mütezallim (ar.)		
m.+ lerün 098a/07		

[=1]	[=1]
mütteki (ar.)	nā-dān (fa.)
m. 047a/11	n. 029a/11, 031b/06, 045a/04, 045a/06, 045a/07, 046a/04
[=1]	n.+ dur 060a/08
müttefik (ar.)	n.+ i 103b/11
m.+ dür 024a/13	[=8]
[=1]	nā-dāni (fa.)
müttehem (ar.)	n. 031a/03
m. idüb 063b/11	[=1]
[=1]	nā-dānlık (fa.+tr)
müvecceh (ar.)	n. 062b/09
m. 045b/02	[=1]
[=1]	nādim (ar.)
müveddet (ar.)	n. 014b/08
m.+ i 062b/12	[=1]
[=1]	nādire (ar.)
müyesser (ar.)	n. 038a/09
m. 028a/05, 028a/08, 028a/12, 031b/05, 031b/08, 055a/12	[=1]
m.+ dür 029b/11, 034b/04	nā-ehl (fa.+ ar.)
m. ider 079a/11	n. 098b/05
m. olmayub 005a/03, 009a/08	n.+ e 028b/12, 032b/08, 098b/02
m. olur 051b/08	[=4]
[=11]	nafaka (ar.)
müzäkere (ar.)	n.-i ıyāl 004b/05
m. 058b/12	n.+ larına 049b/07
m.+ ye 045a/12	[=2]
[=2]	nāfi‘ (ar.)
müzd (fa.)	n. 006a/07, 030b/07
m.-i şevāb 007a/01	n.-i devletdür 033b/11
[=1]	[=3]
müzeyyen (ar.)	nā-gāh (fa.)
m. 016a/05, 073b/01	n. 025a/13
[=2]	[=1]
nā-hoşnud (fa.)	nā-gehān (fa.)
n. 040b/10	n. 025b/02, 073b/04
n.+ ligi kendüye 040b/10	[=2]
[=2]	nāğme-perdāz (ar.+ fa.)
nā’ıl (ar.)	n. 010a/05
n. olmaç 005a/02	[=1]
[=1]	nā-hak (fa.+ ar.)
nā-būd (fa.)	n. 103b/11
n. 093a/10	

[=1]	[=1]
nā-hayr (fa.+ ar.)	nā-maṭbū' (fa.+ ar.)
n. 012b/10	n. 071b/11
[=1]	[=1]
nā-hemvār (fa.)	namāz (fa.)
n.+ larına 043b/11	n. 053b/03
[=1]	n.+ a 053b/04, 053b/06,
nahvet (ar.)	062b/01
n.-i pādiṣāḥī 041a/09	n.+ 1 052a/11
[=1]	[=5]
nā'ıl (ar.)	nām-dār (fa.)
n. olur 080a/13	n. 006b/11
[=1]	[=1]
na'im (ar.)	nāme (fa.)
n. 066b/13	n. 034a/07, 044a/05, 087b/05
n.+ de 016a/11, 108b/13	n.+ nüñ 049b/09
[=3]	n. yazub 049b/05
nā-keslik (fa.+tr)	n.+ ye 088a/05
n. 029b/04	n.+ yi 087b/07
[=1]	[=7]
nākış (ar.)	nā-mutenāḥī (fa.+ ar.)
n.-ı 061a/11	n. 052a/01
[=1]	[=1]
nākız (ar.)	nā-muvāfiḳ (fa.+ ar.)
n. eyledi 038a/05	n. 072a/02
[=1]	[=1]
nakı (ar.)	nā-müste'ad (fa.+ ar.)
n. 069a/11, 089a/10	n. 043b/09
n. etmeyeler 090a/10	[=1]
n. eyledükde 106b/13	nān (fa.)
n. iderler 081b/05	n. 004b/10
n. idüb 030b/02	n.-ı kāfi 093a/06
n. olınurki 055b/04	n.-pāre-i şāfiye 004b/06
[=7]	[=3]
nām (ar.)	nānān (fa.)
n. 006b/11, 042a/09, 047a/06,	n. 022b/11, 022b/12
102b/07	
n.-ı sāmīleri 006a/02	nā-pāyidārlıḳ (fa.)
n.+ 1 006b/12, 046b/06, 046b/13	n. 100a/03
n.+ ina 006b/11	[=1]
[=9]	nār (ar.)
nā-ma'kul (fa.+ ar.)	n.-ı dūzeḥde 109a/01
n. 071b/11	n.-ı muḥriķdür 019a/05
	[=2]

nās (ar.)	n.- olub 012a/02
n. 028a/09	[=3]
n.-ı mābeyninde 002a/06	nāz (fa.)
n.+ dan 035a/01	n. 066b/13
[=3]	[=1]
naşayih (ar.)	nazar (ar.)
n. 007a/11	n. 023a/08, 033a/06, 037b/08,
n.-i sūd-mend 006a/12	043b/12, 101b/04, 109b/02
[=2]	n.-ı 036a/12
nā-sāz-kār (fa.)	n.-ı ināyetleri 043b/05
n. 068a/06	n.-ı hāsedlerin 078a/05
[=1]	n.-ı ķabūle 058b/02
naşb (ar.)	n.-ı sultān 030a/03
n. 047a/12	n. etmeye 058b/07
[=1]	n. eyledükde 020b/05
nā-sezā (fa.)	n.+ı 020a/03, 020b/05, 020b/13
n.+ ya 028b/12	n.+ indan 014a/09
[=1]	n.+ inuñ 021a/03
naşīb (ar.)	n. idüb 015b/02, 021a/02, 035a/10, 079a/08, 086b/11
n.+ i 084a/09	n. it 077b/08
n.+ ini 040a/01	[=24]
[=1]	nazm (ar.)
naşīhat (ar.)	n. 003a/01, 003b/05, 019b/11, 022a/10, 047a/01, 048a/02, 098b/04, 105a/08, 106a/05, 106b/09, 109a/12
n.- 025a/05, 034a/08, 039b/01, 039b/07, 041a/05, 048b/05, 061a/13, 091b/10, 094b/03	[=11]
n.-ı dostān 031a/08	nāzır (ar.)
n.-ı fużūlān 030b/13	n. 079a/06
n. itdi 048b/13	[=1]
n.+ la 089a/06	nāzil (ar.)
n. virüb 040a/08	n. olmadı 097b/08
[=14]	[=1]
naşş (ar.)	nazm (ar.)
n. 110a/05, 110a/06	n. 006b/08, 025b/01, 044a/01, 045a/05, 082a/08, 091b/06, 093a/08, 094a/05, 096a/04, 096b/13, 099a/13, 099b/08, 100b/01, 102a/05, 102b/04
[=2]	n. idesin 026a/08
nātīka (ar.)	n. ola 004a/01
n.-ı pürsermāyelerin 008a/08	[=17]
[=1]	
nātuvān (fa.)	
n. 005b/06	
[=1]	
nā-ümid (fa.)	
n.- 012b/03, 082a/04	

ne (tr.)

n. 011a/08, 018a/01, 018b/07,
 019a/06, 020a/05, 022b/12,
 026a/10, 035a/07, 035b/03,
 040b/13, 044a/06, 044a/11,
 044a/12, 044b/04, 045a/09,
 045a/10, 045b/11, 046a/03,
 046b/03, 048a/09, 048a/11,
 053b/11, 055a/03, 055a/11,
 056b/10, 056b/11, 057b/08,
 058a/13, 058b/07, 060a/01,
 060b/04, 060b/05, 061a/02,
 063a/10, 063a/11, 063b/05,
 064a/08, 064b/11, 066a/06,
 066b/11, 069b/04, 071a/07,
 071b/02, 071b/11, 073a/01,
 073a/02, 073a/03, 073b/04,
 073b/05, 074a/04, 074a/05,
 075a/10, 076a/03, 076b/01,
 076b/04, 091a/11, 091a/12,
 091b/01, 091b/03, 091b/13,
 093b/10, 095b/13, 096a/01,
 096b/11, 096b/12, 097a/02,
 098b/04, 098b/10, 100a/01,
 101a/03, 103a/03, 103a/08,
 103a/11, 103b/07
 n.+ dür 056a/06, 067a/05,
 074a/09, 076a/10, 083a/07,
 098a/08
 n.+ ler 073b/04
 n.+ ye 020b/13
 n.-kadar 040a/02, 040a/10,
 041a/07, 043b/07, 054b/06,
 060a/01, 062b/06, 068a/10,
 072b/01, 074b/12, 090a/09,
 093b/01, 093b/03, 096a/04,
 096a/10, 096b/09, 098b/08,
 099a/01, 100a/02, 102a/12
 [=108]

necāt (ar.)

n. 067a/06, 078a/07, 093a/08,
 101a/10
 [=4]

nedāmet (ar.)

n. 017b/03, 026a/08, 043b/01,
 080a/09, 084a/02, 084b/01,
 100a/06
 n.-i encām olur 098b/03
 n.+ de 036b/11
 n.+ den 084a/01
 n. eyleye 079b/03
 [=11]

nedem (ar.)

n. +e 109a/06
 [=1]

nedīm (ar.)

n.+ ine 091a/10
 n. olanlar 089b/10
 [=2]

nef^f (ar.)

n. 071a/05, 071a/07, 083a/03
 n. irişdirmek 071a/06
 [=4]

nefes (ar.)

n.-i mübārekleri 037a/06
 [=1]

nefir (ar.)

n. 072b/09
 [=1]

nefīs (ar.)

n.+ in 067b/06
 n.+ ini 016a/01
 [=2]

nefret (ar.)

n.+ e 074b/11
 [=1]

nefrīn (fa.)

n.-i hās 088a/13
 [=1]

nefs (ar.)

n. 004a/05, 017b/07, 071a/06,
 088a/07, 089b/12
 n.-i 'azīzin 067b/12
 n.-i bed-ḥāhuñ 109b/05
 n.-i mezmūm 035b/11
 n.-i nefīsin 067b/05

n.-i nef̄isini 016a/01	nesne (tr.)
n.+ e 047a/13, 065a/10	n. 028a/01, 028b/01, 028b/06,
n.+ ime 035b/10, 068b/12	029a/02, 029a/06, 029a/09,
n.+ inde 011a/06	029a/12, 029b/03, 030a/11,
n.+ iñdedür 101b/10	030b/03, 030b/11, 031a/02,
n.+ ine 015b/06, 027a/07, 072a/01	031a/05, 031a/09, 031a/13,
n.+ ini 015a/04, 015b/07, 015b/11, 071a/09	031b/04, 031b/08, 031b/13,
n.+ inüñ 027b/02	032a/13, 032b/07, 033a/03,
n.+ le 015a/10	033b/07, 033b/11, 034b/12,
n.+ lerine 089b/09	035a/04, 036a/04, 045a/13,
[=26]	047b/12, 048a/12, 056a/12,
nefsāniyye (ar.)	059b/07, 064a/07, 067a/09,
n. 039b/04	067a/10, 079a/13, 082b/03,
n.-i cismāniyyeden 008b/12	082b/04, 084a/02, 089b/08,
[=2]	089b/13, 100a/07, 103a/07
nefsü'l-emr (ar.)	n.+ den 028b/11, 029b/07,
n.+ de 019a/12, 067b/05	029b/11, 030a/01, 030a/10,
[=2]	033a/09, 033b/03, 035a/03,
nef̄ yī (ar.)	060a/12
n. 080b/07	n.+ ler 071a/13
[=1]	n.+ nüñ 028a/04, 028a/05,
nehb (ar.)	032b/12, 034a/03
n. 075b/02	n.+ ye 028b/05, 040b/13,
[=1]	092a/02, 105b/12
nehiyye (ar.)	n.+ yi 015b/12, 026a/12,
n.-i leşker idüb 076b/07	032b/03, 048b/03, 078b/04,
[=1]	102b/03, 103a/04, 106a/11
nehy (ar.)	[=69]
n. 108b/09	neşat (ar.)
n.-i bāri 009b/01	n. 019b/07, 056b/07, 056b/12
n.+ imde 044a/09	n.-i būsinde 092b/11
[=3]	[=2]
nekir (ar.)	neşe' (ar.)
n. 036b/08	n.-i muhabbeti 092b/01
[=1]	[=2]
nerd (fa.)	n.+ si 105b/13
n. 033a/02	neşr (ar.)
[=1]	n.-i mekārimine 061a/09
nesayīḥ (ar.)	[=1]
n.-i sa ^c ādet-i encām- 027b/11	netā'ic (ar.)
[=1]	n.-i şalṭanat 034b/02
	n.+ i 019b/02
	[=2]

netice (ar.)		081b/05, 082a/07, 086a/06,
n.-i siyādet	031b/08	088b/04, 088b/06, 091b/06,
n.+ ler	070a/01	094b/13, 095b/10, 095b/11,
n.+ si	100a/08	096a/09, 096b/05, 101b/13,
	[=3]	103a/10, 105b/05, 106b/09,
nev^c (ar.)		106b/11, 107b/02, 107b/03,
n.+ dür	026a/10	107b/06, 108a/07, 108b/03,
n.-i insāni	001b/05, 008b/01	109b/11, 109b/13, 002b/05,
	[=3]	004b/07, 011a/05, 017b/06,
nevāḥī (ar.)		020a/08, 020a/12, 021a/05,
n. 038a/01, 041b/06		021a/06, 024b/08, 050b/06,
n.-yi allāh	009a/06	050b/08, 052b/05, 058a/07,
n.-yi ilāhī	016a/05	062b/13, 066b/03, 070b/05,
	[=4]	070b/07, 073a/09, 076b/03,
nevālemend (ar.+ fa.)		091b/02
n. 068b/01		n.+ dür 018a/11, 049a/08
	[=1]	n.+ ler 068a/08
nevmid (fa.)		n.+ si 040b/04
n. 093b/10		[=66]
	[=1]	
nevñā (fa.)		niçün (tr.)
n 105a/13		n. 015b/03, 015b/04, 052b/09,
	[=1]	053b/05, 081a/03, 082b/08,
nevñābāt (ar.)		097b/02, 100b/12, 102a/09
n.+ in	041b/01	n. + ki 100a/12
	[=1]	[=10]
neyle - (tr.)		nidā (ar.)
n.- rsin	026b/12	n. 050a/09
	[=1]	n.-yi ile 055b/02
nışfen (ar.)		[=2]
n. 018a/11		nigāh (fa.)
	[=1]	n. 049b/04, 099b/10
nī'ām (ar.)		[=2]
n.- ı	034b/08	nihān (fa.)
n.+ uñ	037b/03	n. 037b/09, 100b/04
	[=2]	n. eyleñ 065b/08
niçe (tr.)		[=3]
n. 002a/12, 003a/08, 003b/02,		nihānī (fa.)
005a/04, 011a/02, 017b/12,		n. 059b/04
018a/07, 020b/09, 021a/13,		[=1]
034b/04, 040b/02, 043b/08,		nīk (fa.)
043b/10, 044a/02, 047b/05,		n. 033a/06, 045a/03
050b/11, 059a/07, 081b/02,		n.-i haşlet 031a/11
	[=3]	

nīk-ahlâk (fa.+ ar.)	[=2]
n. 003a/05	
[=1]	
nikât (ar.)	
n. 079b/10	
[=1]	
nīk-baht (fa.+ ar.)	
n.-.uñ 096b/06	
[=1]	
nīk-bahthîk (fa.+ ar.)	
n. 070a/06	
[=1]	
nikbet (ar.)	
n.+ i 043b/13	
[=1]	
nīc met (ar.)	
n. 003b/05, 016a/12, 032a/09,	
044b/10, 052a/02, 052a/03,	
069b/12, 070a/08	
n.+ de 070a/01	
n.+ den 042a/01, 070a/06	
n.+ dür 029a/03	
n.+ e 032a/02, 032a/06	
n.+ i 011b/05, 011b/10,	
046a/11, 052a/03	
n.+ i 067a/02, 069b/12	
n.-i ferâvân 043b/10	
n.-i ḥayâtdan 091a/05	
n.-i ilahi 051b/13	
n.-i ḫarâvân 037b/03	
n.-i 'uzmâ 008a/06	
n.-i 'uzmâ-ı fâhire-i vâfire	
038a/08	
n.+ iñ 070b/10	
n. olanuñ 067a/03	
n. olmaz 085a/04	
[=29]	
nisbeten (ar.)	
n. 061a/12	
[=1]	
nişân (fa.)	
n.+ ı 102b/07	
n.+ lar 003b/02	
	[=2]
nişâncılık (ar.+ tr.)	
n. 004a/02	
[=1]	
nişâne (fa.)	
n. 027a/05, 031a/05	
n.+ si 060b/07	
[=3]	
nite (tr.)	
n. 095a/11, 100b/02, 106b/10.	
[=3]	
niteki (tr.)	
n. 038b/08, 060b/13, 095b/03	
026a/04, 049b/01, 095a/11,	
099b/04	
[=6]	
nitekim (tr.)	
n. 022a/09, 024b/06, 040a/04,	
041a/01, 093b/12, 078a/12,	
105b/07, 108a/08	
[=8]	
niyâ (ar.)	
n. 065a/10, 065a/11	
[=2]	
niyyet (ar.)	
n. 080a/04	
n.+ çe 075a/09	
n.+ im 081b/13	
n. itdüğünden 075a/07	
[=4]	
nizâc (ar.)	
n.+ dan 042a/07	
[=1]	
nizâm (ar.)	
n. 006b/01, 027b/10, 041b/05,	
095b/01	
n.+ ı 083a/06	
n.-ı intîzâm-ı memleket	
047a/09	
n.-ı intîzâm-ı umûr-ı saltanat	
002b/04	
n.-ı mülk 003b/01	
n.+ inda 068b/10	

[=9]	[=1]
nokşān (ar.)	nümāyān (fa.)
n. 089a/08	n. 098b/11
[=1]	n. olur 027a/06
nokşānlık (ar.)	[=2]
n.+ ina 019b/02	nüvāzīs (fa.)
[=1]	n. 087b/02
nokṭā (ar.)	n.-i merdmān 029b/12
n. 087a/05, 087b/03	n.-i zenān 030a/08
n.-i pürkār-ı devlet 037b/11	n.+ le 083b/09
[=3]	[=1]
nola (tr.)	o (tr.)
n.+ ydı 084a/12, 084a/13	o. 009a/05, 016a/05, 048a/07, 104b/04, 104b/05
[=2]	o.+ dur 006b/09
nufūs (ar.)	[=6]
n. 038a/04	odun (tr.)
n.-i evlād 005a/04	o. 021a/08, 047b/11
[=2]	o.+ ı 019a/11
nufūz (ar.)	[=3]
n. 078a/12	oğlan (tr.)
[=1]	o. 032b/09
nukūş (ar.)	[=1]
n.-ı hākāyık 054b/03	oğul (tr.)
[=1]	o.+ ımuñ 090b/11
nūş (fa.)	o.+ lar 022a/05
n. 077a/08	o.+ lıķ 072a/13
[=1]	[=3]
nutk (ar.)	ok (tr.)
n.-ı faṣīḥ 001b/06, 009b/13	o. 032b/05, 083a/10
n.-ı lezīz-i ‘azīz 010a/02	o.+ ı 094a/11
n.-ı lezīzi 007b/07	o.+ ları 083a/10
[=4]	[=4]
nuzūl (ar.)	oku - (tr.)
n. 005a/07	o.- duķdan 087b/07
[=1]	o.- yamaz 099a/03
nübüvvet (ar.)	[=2]
n. 038a/02	okumak (tr.)
[=1]	o. 026b/10, 052a/12
nüdemā (ar.)	[=2]
n. 089b/03, 089/03	ol (tr.)
[=2]	o. 001b/01, 008a/13, 009a/13, 009b/12, 018a/07, 018b/11,
nükte (ar.)	
n. 079b/11	

019b/08,	020a/01,	020b/01,	091a/03,	092b/03,	092b/04,
020b/02,	021b/09,	020b/10,	093a/02,	093b/03,	093b/07,
021b/12,	022a/01,	022a/13,	094a/04,	094a/06,	094a/07,
022b/01,	022b/06,	024a/08,	095a/06,	098a/03,	098b/01,
025b/02,	025b/08,	025b/11,	098b/07,	098b/08,	098b/11,
026a/02,	026a/04,	027a/05,	098b/12,	098b/13,	100a/12,
035b/06,	036a/08,	036a/12,	102a/08,	102a/10,	102b/02,
036a/13,	036b/03,	036b/05,	102b/03,	103a/03,	103a/04,
036b/07,	037a/01,	037a/02,	103a/05,	103a/08,	103b/02,
037a/04,	038a/05,	038b/02,	103b/04,	104a/01,	105b/02,
039a/09,	039b/10,	040a/02,	106a/07,	106a/11,	106a/12,
040a/11,	040b/06,	040b/10,	106a/13,	107a/01,	108a/09,
040b/11,	040b/13,	041a/03,	108b/05,	109a/04	
041a/07,	041a/10,	041b/08,	o.+ dur	036a/07,	039a/06,
042a/09,	042a/11,	042b/07,	047a/06,	048a/03,	048a/06,
042b/12,	043a/05,	044a/08,	051b/13,	054b/09,	064a/08,
046b/07,	047a/08,	047a/09,	070a/06,	071b/06,	079a/03
048a/05,	048b/08,	049b/08,	[=195]		
050a/11,	050b/12,	051b/02,	ol - (tr.)		
051b/08,	053b/08,	053b/12,	o. (ıraq ol)	025a/12	
055a/04,	055b/01,	055b/03,	o. (lā-cürm ol)	034b/09	
055b/10,	056a/02,	056a/12,	o.+ dı (eşm oldı)	098a/07	
058a/09,	058b/12,	059a/02,	o.- a	024a/09,	025b/13,
059a/08,	059a/12,	060a/02,	045b/11,	048a/03,	050b/11,
061a/12,	062b/04,	062b/07,	062b/13,	067b/02,	077b/04,
062b/10,	063b/11,	064a/01,	085a/03,	090a/11,	090b/05,
064a/07,	064b/08,	064b/09,	094a/08,	097a/03,	098b/13,
065a/02,	065a/13,	065b/03,	099a/12,	103b/02,	o. 110a/04,
065b/04,	065b/08,	065b/12,	110a/05		
066a/01,	066a/04,	066a/07,	o.- a (‘āfiyetyāb ola)	068b/01	
066a/09,	066b/02,	066b/08,	o.- a (āmāde ola)	079a/02	
066b/09,	067a/12,	067b/09,	o.- a (‘asır ola)	086a/11	
070a/13,	071a/11,	071a/13,	o.- a (āzād ola)	099b/02,	
071b/10,	072a/04,	073a/04,	o.- a (baīd ola)	065a/01	
074a/12,	074b/02,	074b/11,	o.- a (bākī̄ ola)	003b/12	
076b/03,	077a/08,	077a/13,	o.- a (bay ola)	103b/01	
078b/03,	078b/10,	079a/02,	o.- a (berbād ola)	096b/11	
079a/05,	080b/07,	081a/04,	o.- a (berī̄ ola)	064b/08	
081a/05,	081b/09,	082a/06,	o.- a (cā ’iz ola)	086a/04	
082b/11,	083a/10,	085b/09,	o.- a (cārī̄ ola)	096b/13	
086b/12,	087a/03,	088b/02,	o.- a (çobān ola)	034b/09	
088b/08,	089a/06,	089a/12,	o.- a (çoķ ola)	042a/05,	048a/03
089b/08,	090a/04,	090b/02,	o.- a (dā ’im ola)	003a/09	

- o.- a (dānā ola) 096a/02
 o.- a (dervīş-tāb ola) 103b/04
 o.- a (devlet ola) 052a/03
 o.- a (dimiş ola) 059a/13
 o.- a (dimemiş ola) 059a/05,
 o.- a (edā ola) 062b/02
 o.- a (edā olınmış ola) 070a/09
 o.- a (ekmiş ola) 108a/10
 o.- a (eyü ola) 027a/05
 o.- a (fāş ola) 064b/09
 o.- a (fā 'ide-dārı ola) 096b/13
 o.- a (fesāt üzre ola) 049a/13
 o.- a (firāvān-ter ola) 041b/10
 o.- a (gālib ola) 101b/09,
 085b/13
 o.- a (girdāruñ ola) 108a/03
 o.- a (ḥāl ola) 048a/05
 o.- a (ḥāmūş ola) 060a/11
 o.- a (ḥarīs ola) 041a/04
 o.- a (ḥāşıl ola) 053b/10,
 064a/07, 064b/06, 096b/04
 o.- a (ḥavf üzre ola) 054a/04,
 054a/05
 o.- a (ḥāzır ola) 053b/06,
 061b/08
 o.- a (hidāyet ola) 016a/13
 o.- a (hirz-cenān-ı verd-zebān
 005b/11
 o.- a (hoşnūd ola) 040a/09,
 053a/10
 o.- a (hüküm-ı hādimü'l-lezzāt
 ola) 068a/03
 o.- a (‘atā ola) 056b/05
 o.- a (itmiş ola) 050a/11,
 091b/03
 o.- a (ķabūlde ola) 038b/08
 o.- a (ķadir ola) 024b/03,
 025a/02, 078b/04
 o.- a (ķal‘ ola) 100b/13
 o.- a (kühenkār ola) 025a/06
 o.- a (ma‘ lūm ola) 008b/10
 o.- a (ma‘ yūb ola) 097b/01
 o.- a (mahāl ola) 099a/04
 o.- a (mahşūş ola) 071b/01
 o.- a (māni‘ ola) 017b/06
 o.- a (mededkār ola) 096b/12
 o.- a (memür ola) 090b/06
 o.- a (meşgūl ola) 085a/08
 o.- a (meşhūr ola) 064b/13
 o.- a (mevcûd ola) 084b/07
 o.- a (mevşūf ola) 067b/04
 o.- a (meyyalī ola) 058b/01
 o.- a (mu‘ ākīb ola) 092b/05,
 o.- a (muğālif-i şer‘-i şerīf ola)
 064a/10
 o.- a (muğalled ola) 016a/11
 o.- a (muştalī‘ ola) 064b/07
 o.- a (mücerreb ola) 064b/13
 o.- a (münhadir ola) 043a/01
 o.- a (müşâbehesinde ola)
 25b/10
 o.- a (müşâbih ola) 047b/11
 o.- a (nā-ḥoşnūd ola) 040b/10
 o.- a (nā-müvâfiķ ola) 072a/03
 o.- a (nevñā ola) 105a/13
 o.- a (nażm ola) 004a/01
 o.- a (nevñid ola) 093b/10
 o.- a (olmuş ola) 061b/07
 o.- a (pākīze ola) 045a/05,
 o.- a (rūz ola) 110a/04
 o.- a (şadık ola) 025b/09
 o.- a (şalāh üzre ola) 049a/12,
 o.- a (sālim ola) 042a/07
 o.- a (şaqlamış ola) 099b/07
 o.- a (şarf itmiş ola) 100b/01
 o.- a (sārī ola) 052a/08
 o.- a (sebeb ola) 093b/11
 o.- a (şavāb üzre ola) 049a/0
 o.- a (sipâriş ola) 098b/03
 o.- a (söylemiş ola) 096b/10
 o.- a (şubh ola) 073b/04
 o.- a (toğrı ola) 094b/08
 o.- a (üstād ola) 099a/02
 o.- a (vāki‘ ola) 039a/06,
 085b/11, 090b/01
 o.- a (vakıt ola) 025b/06

- o.- a (vesîle ola) 077a/05
 o.- a (yaķın ola) 051a/05
 o.- a (yargār ola) 006b/13
 o.- a (zâhir ola) 064a/03,
 064b/04, 090a/08
 o.- a (zîrekter ola) 096a/10
 o.- a (ziyâde ola) 054b/07,
 054b/08
 o.- abilür (kâdir olabilür)
 034b/07
 o.- abilmek (mehrûh olabilmek)
 089b/09
 o.- acağıñ (şâdîr olacağıñ)
 073b/05
 o.- acaķ (‘âkîbet mercî‘i
 olacak) 092a/09
 o.- acaķ (mâni‘ olacak) 061b/09
 o.- acaķ (sitem olacak) 056a/11
 o.- açaķdur 094a/04, 095a/05
 o.- alar 042a/02, 051b/09,
 o.- lar (cem‘ olalar) 043a/04
 o.- alar (hünerdâr olalar)
 086b/03
 o.- alar (muṭṭali‘ olalar)
 085b/06
 o.- am (bi-ḥavf olam) 048b/03
 o.- am (giriftâr olam) 056a/13
 o.- amadılar (kâdir olamadılar)
 087b/10
 o.- amayub (kâdir olamayub)
 024b/13
 o.- an 004b/02, 008a/07,
 041a/11, 041b/01, 042b/08,
 043a/13, 047b/11, 050a/03,
 051b/13, 052a/10, 055b/06,
 067b/06, 067b/13, 075b/13,
 077b/02, 078a/11, 090a/01,
 091b/08, 108b/04, 109a/08,
 110a/05
 o.- an (‘âkîbet mercî‘i olan)
 017a/05
 o.- an (‘âkil olan) 026a/12,
 093a/13
 o.- an (‘âlî-meşreb olan)
 063b/08
 o.- an (bâki‘ olan) 065b/09
 o.- an (bedbaht olan) 018b/13
 o.- an (buħl olan) 018b/12
 o.- an (câri olan) 066a/10
 o.- an (cehl ü denâ‘et olan)
 008b/06
 o.- an (düşmen-i ‘ukbâ‘ olan)
 109b/05
 o.- an (erķân-ı devlet olan)
 050b/04
 o.- an (esîr-i hevâ olan) 046a/07
 o.- an (hedîyye-i sübħâni‘ olan)
 008a/01
 o.- an (hikmet olan) 008b/08
 o.- an (hîzlân-ı âhiret olan)
 107a/10
 o.- an (ilâhi‘ olan) 016a/03
 o.- an (kâni‘ olan) 104b/08
 o.- an (lâyîk olan) 015b/13,
 092a/05, 097b/02, 109a/08
 o.- an (lâzîm olan) 008b/05,
 037a/10, 067a/07, 072a/05,
 072a/10, 073a/12, 074b/04,
 080a/02, 105b/02
 o.- an (maħall-i ‘ubûr olan)
 109a/10
 o.- an (maħfi‘ olan) 064b/09
 o.- an (mebnî‘ olan) 027b/10
 o.- an (mecâz olan) 092a/05
 o.- an (melik-i ‘âdil olan)
 046b/10
 o.- an (mercî‘-i ‘âkîbet olan)
 037a/13
 o.- an (muħtac olan) 045a/12
 o.- an (mümkin olan) 109b/07
 o.- an (müsfik olan) 017b/07
 o.- an (şabr u şâni‘ olan) 047b/09
 o.- an (şâhib-i cûd olan)
 018a/03
 o.- an (şarf olan) 100a/08
 o.- an (şavâb olan) 015a/01

- o.- an (doğru olan) 015a/01
 o.- an (vâcib olan) 007b/12,
 038a/06
 o.- an (vâkî‘ olan) 047b/08
 o.- an (vârid olan) 038b/13
 o.- anda (ziyâde u sa‘b olanda)
 086b/06
 o.- andan (sîrr-ı müşterek
 olandan) 064b/10
 o.- anın (âşnâ olanın) 025b/08
 o.- anlar 050b/06, 055a/03,
 078a/04, 101b/04
 o.- anlar (ḥalîm olanlar)
 085b/13
 o.- anlar (nedîm olanlar)
 089b/10
 o.- anlara 062b/08
 o.- anlara (ṭâlib-i âhîri olanlara)
 099b/13
 o.- anlardan (mûsteħâk-ı iħsân
 olanlardan) 094b/07
 o.- anlaruñ (vüzerâ vü vükelâ
 olanlaruñ) 077a/01
 o.- anlu (kâni‘ olanlu) 061a/07
 o.- anuñ (gûfrân-ı ni‘ met
 olanuñ) 067a/04
 o.- anuñ (pâk olanuñ) 078a/13
 o.- asın 025a/10, 036a/10,
 049a/11, 049a/12,
 o.- asın (‘āmil olasın) 036a/01,
 043b/01
 o.- asın (‘âşı olasın) 036a/10
 o.- asın (bay olasın) 103b/01
 o.- asın (diri olasın) 048b/10
 o.- asın (getürmemiş olasın)
 103a/05, 103a/10
 o.- asın (giryân olasın) 084a/07
 o.- asın (gitmiş olasın) 106b/03
 o.- asın (götürmemiş olasın)
 106b/02
 o.- asın (lâyîk olasın) 037a/04
 o.- asın (mestûr olasın) 036a/12
 o.- asın (perhîzkâr olasın)
- 025a/12
 o.- asın (şâd olasın) 105a/09
 o.- aydı (maħremiyet olaydı)
 060b/01
 o.- aydı (vâkîf olaydı) 058a/09
 o.- aydüm (eyülük etmiş
 olaydüm) 084b/01
 o.- ayduñ (kâdir olayduñ)
 104b/01, 104b/02
 o.- dî 035a/07, 043b/02,
 046a/03, 052b/07, 073a/02,
 074b/07, 103a/02
 o.- dî (helâk oldı) 020b/07
 o.- dî (lâzım oldı) 107a/13
 o.- dî (mazhar-ı hidâyet oldı)
 037a/09
 o.- dilar (mûteħarrik oldılar)
 108a/07
 o.- dilar (münhezim oldılar)
 087a/12
 o.- duġi 064b/05
 o.- duġi 069b/04
 o.- duġi (gune olduğu) 092b/13
 o.- duġi (mûcrim olduğu)
 072b/08
 o.- duġi (emîn olduğu) 065b/05
 o.- duġi (fâş olduğu) 064b/11
 o.- duġi (kâdir olduğu) 060a/03
 o.- duġi (keşîrû'n-nef' olduğu)
 011a/11
 o.- duġi (şariħü'l-beyân olduğu)
 010a/01
 o.- duġim 084a/10
 o.- duġim (ḥalâş olduğım)
 091a/07
 o.- duġin 108b/09
 o.- duġin (mihmân olduğın)
 109a/11
 o.- duġin (şâdir olduğın)
 078b/11
 o.- duġina (dâde olduğına)
 045b/10
 o.- duġina (meşgûl olduğına)

- 058b/13
 o.- duğına (*żāyi^c* olduğına)
 069b/03
 o.- düğünde (*ma^czūl* olduğunda)
 084a/05
 o.- düğünden (sebeb
 olduğından) 040b/04
 o.- düğünden 59b/09
 o.- düğünden (*h̄ar* olduğından)
 077a/12
 o.- düğünden (mahzūz
 olduğından) 055b/12, 078a/02
 o.- düğünden (sebeb_i beddu^cā
 olduğından) 039a/11
 o.- duğına 019b/05
 o.- düğünden (*ma^clūm*
 olduğından) 011a/04
 o.- duħħi (seħħā olduğħi) 056b/13
 o.- duħħa (kādir olduğħa)
 055a/07, 062a/05, 071a/06,
 083b/11
 o.- duħħa (muste^c āri^ī.de
 olduğħa) 017a/04
 o.- duħħa (sā'il olduğħa)
 004b/09
 o.- duħħa (zāil olduğħa)
 092b/01
 o.- duħħa (bīdār olduğħa)
 105b/13
 o.- duħħa (istirāħat olduğħa)
 095b/08
 o.- duħħan (fevt olduğħan)
 084a/01
 o.- duħħan (*vāki^c* olduğħan)
 059a/13
 o.- duħħar 069a/10
 o.- duħħar (salṭanat-1 ilāħi
 olduğħar) 054a/13
 o.- duħħarında (kā' imakħam
 olduğħarında) 004a/04
 o.- duħħarında (kāmilü'l-ahħlāk
 olduğħarında) 010b/02
 o.- duħħarında (mūteveccih
 olduğħarında) 005b/12
 o.- duħħarinden (şulħ
 olduğħarinden) 100b/08
 o.- dum (esir oldum) 042a/12
 o.- dum (meşgül oldum)
 035b/01
 o.- duñ 018b/10
 o.- duñ (sākin olduñ) 108a/06
 o.- ma 103a/06
 o.- ma ('amel olm) 049a/05
 o.- ma (ġuful olma) 100b/03
 o.- ma (mağrūr olma) 068a/07,
 094b/09
 o.- ma (meşgūl olma) 104a/11
 o.- madan 017a/12
 o.- madi 103a/02
 o.- madi (*ma^clūm* olmadı)
 076b/02
 o.- madi (nāzil olmadı) 097b/08
 o.- maduġin 059b/12
 o.- maduġına 094a/03
 o.- maġa 005b/02, 005b/09
 o.- maġa (cāri olmaġa) 006a/04
 o.- maġa (lāyik olmaġa)
 008b/09
 o.- maġa (mūsemmā olmaġa)
 008b/09
 o.- maġin 010b/04
 o.- magin (bī-dermān olmaġin)
 005b/07
 o.- maġin (karibü'l-irtiħal
 olmaġin) 004b/01
 o.- maġla (yoldaş olmaġla)
 005a/02
 o.- maları (mūteellim olmaları)
 063a/03
 o.- masa 047a/08
 o.- masıyla 075a/04
 o.- masun (*mu^cazzeb* olmasun)
 002a/11
 o.- maya 025b/13, 061a/04,
 071b/08, 079b/04, 096a/02
 o.- maya (ahir.i olmaya)

- 062a/09
o.- maya (ahvāl olmaya)
080b/07
o.- maya (‘ām olmaya) 088b/01
o.- maya (ḥalāṣ u necāt olmaya)
078a/07
o.- maya (ḥoşnūd olmaya)
053a/12
o.- maya (kādir olmaya)
047b/05, 065a/02, 077a/12
o.- maya (ma‘rūz olmaya)
061b/13
o.- maya (mağrur olmaya)
080b/13
o.- maya (puşide olmaya)
091b/11
o.- maya (raḥat olmaya)
099b/01
o.- maya (şād olmaya) 099a/13
o.- maya (şerīf olmaya) 071b/04
o.- maya (şermsā olmaya)
067a/11
o.- maya (tamām olmaya)
099a/01
o.- maya (vāki‘ olmaya)
080a/05
o.- mayalar 074b/03
o.- mayalar (mütefa‘ il
olmayalar) 086a/09
o.- mayan 044a/03
o.- yanuñ 060b/12, 099b/11
o.- mayasın 025a/01, 039b/10,
094b/05
o.- mayasın (bi-behre
olmayasın) 039b/02
o.- mayasın (ḥor olmayasın)
049a/01
o.- mayaydı 046b/06
o.- mayıcaḳ (mütenebbih
olmayıcaḳ) 061b/02
o.- mayınca (tamām olmayınca)
097b/08
o.- mayub 012b/07, 037a/12,
099a/12, 108a/11
o.- mayub (tesellī olmayub)
041a/11, 059a/10
o.- mayub (devāmī olmayub)
004a/12
o.- mayub (emīn olmayub)
014a/04
o.- mayub (fevt olmayub)
024b/04
o.- mayub (gāfil olmayub)
061b/07, 085a/07
o.- mayub (günāh olmayub)
109b/06
o.- mayub (haberdār olmayub)
108b/06
o.- mayub (ḥaķır olmayub)
067b/05
o.- mayub (i‘timād.ım
olmayub) 067a/03
o.- mayub (ma‘rūz olmayub)
072a/07
o.- mayub (mağrūr olmayub)
068a/04
o.- mayub (medār olmayub)
005a/11
o.- mayub (mümteni‘ olmayub)
081b/11
o.- mayub (mütenebbih
olmayub) 061a/13
o.- mayub (müyesser olmayub)
005a/03, 009a/08
o.- mayub (rāzi olmayub)
011b/11, 069b/04
o.- mayub (rencide olmayub)
084a/13
o.- mayub (tābi‘ olmayub)
002a/07
o.- maz 009a/01, 009a/04,
019a/04, 024b/06, 028a/07,
028a/10, 043a/03, 053b/08,
060b/06, 060b/12, 078a/13,
095b/02, 096a/07, 103b/07,
103b/10

- o.- maz (çāre olmaz) 095a/06
 o.- maz (devā olmaz) 094a/11
 o.- maz (fenā olmaz) 094a/08
 o.- maz (ferişte olmaz) 047a/02
 o.- maz (ḥālī olmaz) 090a/07
 o.- maz (mesrūr olmaz) 030a/07
 o.- maz (nīc met olmaz) 085a/04
 o.- maz (revā olmaz) 094a/06
 o.- maz (ṣebāt olmaz) 094a/09
 o.- maz (sirişte olmaz) 047a/03
 o.- maz (ṣenā olmaz) 094a/13
 o.- maz (vefā olmaz) 094a/10
 o.- mazdan (fevt olmaz)
 024b/12
 o.- mazdan (vākīc olmaz)
 059a/12
 o.- mazlar (minnetdār olmaz)
 062a/10
 o.- mazsa 059a/02
 o.- mazşın 015b/04
 o.- mazuz (behremend
 olmazuz) 102b/02
 o.- müş 110a/05
 o.- müş (ḥār olmış) 059b/12
 o.- müş (muṭṭalīc olmiş) 064b/04
 o.- müş (mütekeffil olmiş)
 061b/06
 o.- müş (yoldāş olmiş) 108a/02
 o.- müşdur 019a/10, 043b/09,
 079a/07
 o.- müşdur (ṣādir olmuşdur)
 073a/01
 o.- müşdur (vārid olmuşdur)
 016b/10
 o.- müşlar 096a/07
 o.- müşlardır 043b/12
 o.- müşlardır (müsriķ-i maşrik
 olmuşlardır) 089b/05
 (o.- müşmidir 105a/09
 o.- müşlara (żulm olmuşlara)
 098a/04
 o.- sa 027a/10, 098b/11,
 100a/02, 100a/03, 101b/06
- (gāfil o.- sa 069b/02
 o.- sañ 058a/12
 o.- sun (ihsān olsun) 018b/13
 o.- sun (yeksān olsun) 019a/01
 o.- ub 003a/09, 005b/09,
 005b/11, 010b/07, 013a/02,
 014b/09, 017a/09, 017b/11,
 020b/13, 024a/01, 026b/07,
 035b/03, 041b/12, 042a/02,
 042a/06, 043b/04, 045b/07,
 047b/08, 051a/06, 053b/03,
 057b/05, 058b/06, 060b/07,
 064a/06, 065b/01, 071a/03,
 072b/01, 073b/07, 074b/13,
 076a/04, 076a/06, 076b/03,
 078a/03, 078b/05, 079a/04,
 079b/03, 080a/03, 081b/03,
 081b/13, 083a/09, 083b/02,
 086a/05, 086b/06, 086b/13,
 088b/07, 089a/10, 092b/02,
 093b/04, 093b/07, 094a/10,
 098b/01, 103b/11, 108b/13
 o.- ub ('aks olub) 009b/04
 o.- ub ('ālī-meşreb olub)
 063b/08
 o.- ub ('alīm olub) 010a/02
 o.- ub ('āmil olub) 089a/06
 o.- ub ('azīm olub) 054a/11
 o.- ub (āgāh olub) 066b/01,
 075a/08
 o.- ub (ākībetendīş olub)
 093a/13
 o.- ub (berāber olub) 038b/07
 o.- ub (bī-īc tibār olub) 070a/04
 o.- ub (bī-tāb olub) 020a/05
 o.- ub (cem̄c olub) 020b/11,
 076b/09, 087b/08
 o.- ub (dilīr olub) 087a/04
 o.- ub (etmez olub) 070a/03
 o.- ub (fehm olub) 086b/01
 o.- ub (fesād olub) 059a/11
 o.- ub (ğayūr olub) 058b/11
 o.- ub (haberdar olub) 041a/12

- o.- ub (*halâş* olub) 008b/07,
095b/08
- o.- ub (*hâlk* olub) 020b/12
- o.- ub (*hâriş* olub) 075a/03
- o.- ub (*hâsene* olub) 010b/09
- o.- ub (*hasta* olub) 104a/01
- o.- ub (*hayf* olub) 040b/04
- o.- ub (*hîzmetde* olub) 072a/12
- o.- ub (*hurrem* olub) 019b/09
- o.- ub (*ihsân* olub) 064b/07
- o.- ub (*kâbil* olub) 007b/13
- o.- ub (*ķabż* olub) 106a/10
- o.- ub (*lâyık* olub) 071a/11
- o.- ub (*lâyuḥṣâ* olub) 023a/04
- o.- ub (*maḥrem-i* esrâr olub)
065b/05
- o.- ub (*maḥzuż* olub) 070b/10
- o.- ub (*mes'ûlî* olub) 046a/08
- o.- ub (*meşgûl* olub) 038b/05
- o.- ub (*meşmûl* olub) 068b/07
- o.- ub (*mu'terif* olub) 027a/11
- o.- ub (*muħarrif* olub) 063a/02
- o.- ub (*muħriķ* olub) 092b/03
- o.- ub (*muħtefi* olub) 020b/02
- o.- ub (*muħterem* olub) 052a/08
- o.- ub (*muħtesib* olub) 020b/10
- o.- ub (*muķâbil* olub) 086b/09
- o.- ub (*muķayyed* olub)
010b/02, 061b/05, 063a/01,
066b/02, 077a/04
- o.- ub (*muteessir* olub) 082b/12
- o.- ub (*muverra'* olub) 041a/03
- o.- ub (*mü'eşşir* olub) 058a/03,
059b/03
- o.- ub (*münâsib* olub) 058b/01
- o.- ub (*münfa'* il olub) 058a/07
- o.- ub (*müselmân* olub) 024a/07
- o.- ub (*müte'* allîk-1 selâṭîn olub)
086a/13
- o.- ub (*müteellim* olub)
059a/01, 088b/06
- o.- ub (*müteessif* olub) 082a/06
- o.- ub (*müteħayyir* olub)
- 056a/06, 087b/09, 088b/10
- o.- ub (*müteneffir* olub)
074b/11
- o.- ub (*mütereddid* olub)
076b/05
- o.- ub (*nâ-ümid* olub) 012a/02
- o.- ub (*perişân* olub) 075a/05
- o.- ub (*râci'* olub) 021a/04,
038b/03
- o.- ub (*râžî* olub) 014b/03,
061a/03, 082a/02
- o.- ub (*şâ'im* olub) 023a/06
- o.- ub (*sahî* olub) 056b/06
- o.- ub (*sâkin* olub) 064a/02
- o.- ub (*serâsîme* olub) 072b/11
- o.- ub (*şerîk* olub) 055b/01,
056a/13
- o.- ub (*tâb* olub) 066a/13
- o.- ub (*toḳ* olub) 104b/09
- o.- ub (*uyanîk* olub) 078b/07
- o.- ub (*üzre* olub) 066b/05
- o.- ub (*vâki'* olub) 095b/07
- o.- ub (*vârid* olub) 010b/03,
016b/12
- o.- ub (*yeħmuħabbet* olub)
085a/02
- o.- ub (*yoldaş* olub) 017b/04
- o.- ub (*zâhir* olub) 070b/01
- o.- ub (*żayı'* olub) 046a/06
- o.- ub (*ziyâde* olub) 062b/11
- o.- ub (*berdâma* olub) 078a/06
- o.- ub *i'timâd* olub) 081a/01
- o.- ur 009b/10, 017b/07,
018a/10, 020a/10, 021b/07,
025b/02, 025b/05, 030a/03,
031b/13, 036a/06, 039a/05,
045a/05, 046b/04, 057b/13,
059b/10, 059b/11, 059b/12,
060a/01, 060b/03, 061a/07,
064a/08, 064b/10, 069a/07,
071b/11, 076a/04, 093b/11,
094a/07, 095a/06, 095b/02,
098b/11, 099a/13, 099b/06,

- 101b/07, 101b/08, 104b/09
 o.- ur (‘ayib olur) 096b/05
 o.- ur (ağāh olur) 060b/01
 o.- ur (‘azīz olur) 075b/11
 o.- ur (bā‘is olur) 040b/03
 o.- ur (bī-hāşıl olur) 084a/04
 o.- ur (dilir olur) 101b/11
 o.- ur (f‘ il olur) 097a/02
 o.- ur (fāş olur) 064b/08
 o.- ur (gālib olur) 009b/01
 o.- ur (gamlar olur) 093b/12
 o.- ur (giriftār olur) 070a/05
 o.- ur (güsāde olur) 095b/03
 o.- ur (h̄ār olur) 075b/11
 o.- ur (habāset olur) 067b/06
 o.- ur (hāşıl olur) 030a/11,
 034b/12, 035a/04
 o.- ur (icāzet olmış olur)
 085b/01
 o.- ur (kādir olur) 037a/02
 o.- ur (ķazā olur) 094a/06,
 094a/07
 o.- ur (maħsūr-ı āħiret olur)
 092a/11
 o.- ur (maħv olur) 021a/09
 o.- ur (māni‘ olur) 030b/08
 o.- ur (mucāb olur) 062b/04
 o.- ur (muķarrer olur) 073b/08
 o.- ur (muyesser olur) 051b/08
 o.- ur (nāīl olur) 080a/13
 o.- ur (nedāmet-i encām olur)
 098b/04
 o.- ur (nūmāyān olur) 027a/06
 o.- ur (olmiş olur) 085b/01,
 085b/03, 085b/10
 o.- ur (perākende olur) 074a/02
 o.- ur (pesend-i şehriyāri olur)
 087b/12
 o.- ur (rāci‘ olur) 069a/02
 o.- ur (rāğbet olur) 034b/10
 o.- ur (şādir olur) 071b/03
 o.- ur (şaklamağ olur) 083a/04
 o.- ur (sālim olur) 034a/04
 o.- ur (sebeb olur) 040b/06
 o.- ur (tók olur) 104b/08
 o.- ur (vāki‘ olur) 077a/09
 o.- ur (vāşıl olur) 032a/05,
 034b/13
 o.- ur (zā‘il olur) 032a/09
 o.- ur (zāhir olur) 020a/03,
 097b/03, 098b/10
 o.- urdu 056b/08
 o.- urdu (helāk olurdu) 020a/04
 o.- urdum 018b/09
 o.- urken 076a/13
 o.- ursa 009a/13, 044a/02,
 052b/11, 075a/01, 075a/09,
 090a/10, 099a/08, 105b/05
 o.- ursa (bed olursa) 009b/03
 o.- ursa (hezār olursa) 018a/02
 o.- ursam 074a/01
 o.- ursız 018a/09
 o.- ursun 036a/03, 065a/13
 o.- urum 068b/12
 o.- urum (mütekeffil olurum)
 089a/04
 [=707]
- olın - (tr.)**
- o.- a 045b/03
 o.- a (‘arż olına) 062b/03
 o.- a (taleb oluna) 038b/04
 o.- a (vāki‘ olına) 058a/11
 o.- acağ (i‘timād olınacak)
 105a/06
 o.- an 019b/04
 o.- duķda 010b/11
 o.- ir 076a/05
 o.- madı (muhtac olınmadı)
 087a/13
 o.- maga 069b/06
 o.- mağa (izhār olınmağa)
 090b/03
 o.- masın 062b/01
 o.- maya (terk olınmaya)
 045a/09
 o.- mayub 069b/13

- o.- mayub (ferāmuş olnmayub)
069b/13
- o. mayub (renc̄ide olnmayub)
063a/05
- o.- maz 081a/01
- o.- maz (merhamet olnmaz)
077b/06
- o.- müş (edā olnmış) 070a/09
- o.- müşdur 079b/11, 083b/08
- o.- müşdur (hikāyet olnmışdur)
052a/09
- o.- müşdur (zíkr olnmışdur)
021b/01
- o.- sa (muhtāc olınsa) 074a/07
- o.- ub 005b/05, 043b/10,
045b/02, 061a/09, 072a/04
- o.- ub ('amel olnub) 009b/02
- o.- ub (ihtimām olnub) 069a/08
- o.- ub (kīyās olnub) 069b/05
- o.- ub (mutābiķ-1 hareket
olnub) 078a/10
- o.- ub (taŷin olnub) 047a/12
- o.- ub (taḥammül olnub)
054b/12, 063a/10
- o.- ur 020a/01, 040a/07,
062a/09, 062b/03, 084b/08,
100b/07
- o.- ur (cem̄ olnur) 074a/08
- o.- ur (hikāyet olnur) 018a/03,
021b/08, 022b/02, 023b/03,
026b/02, 035b/01, 039a/12,
039b/06, 042a/08, 044a/04,
046a/10, 047b/01, 048b/12,
049a/07, 050a/01, 065a/03,
070a/09, 072b/07, 073b/11,
082a/13, 084a/04, 086b/03,
088b/01, 091a/08, 094b/01,
106b/12
- o.- ur (rivāyet olnur) 056b/06,
081b/02, 095a/02
- o.- ur (sitem olnur) 063a/08
- o.- ur (taḥmīl olnur) 080b/03
- o.- ur (taķaddüm olinur)
- 062b/13
- o.- ur (teşhiş olnur) 064b/12
- o.- ur (zíkr olinur) 011a/12
- o.- urki (naķl olnurki) 055b/04
- o.- ursa (te ḥir olnursa)
087a/03
- [=78]
- olınmak** (tr.)
- o. 063a/04, 063a/06, 063a/11,
071a/04
- [=4]
- olmak** (tr.)
- o. 004b/06, 005a/03, 007a/13,
008b/07, 012a/07, 012a/08,
013a/08, 013b/02, 013b/12,
014b/06, 014b/07, 014b/08,
014b/11, 014b/13, 015a/05,
015a/08, 015a/10, 015a/11,
015a/12, 015a/13, 024a/07,
032b/10, 045a/13, 052a/07,
054a/05, 054a/06, 059a/03,
061a/10, 069a/09, 071b/05,
072b/06, 075a/10, 075b/09,
075b/13, 077b/12, 080b/06,
082b/11, 085b/04, 088a/08,
091a/05, 097a/09, 097a/10,
098b/08, 101b/08, 103b/09,
103b/10, 105b/10, 105b/11
- o+ a (olmağa) 046a/02
- o.+ dur 012a/01, 012b/04,
012b/05, 012b/07, 012b/08,
012b/12, 013a/03, 013a/07,
013a/09, 013b/05, 013b/06,
013b/07, 013b/10, 014a/04,
034a/11
- o.+ in (olmağın) 099b/12
- o.+ la (olmağla) 093a/02
- [=65]
- olmamak** (tr.)
- o.+ dur 097a/11
- o.+ in (olmamağın) 052b/03
- o.- mamaķdur 078b/07
- o.- mamişdur 035b/12

[=4]	
on (tr.)	
o. 004b/02, 017a/11, 027a/05, 039a/04, 069b/07, 079b/10	
[=6]	
oninci (tr.)	
o. 027b/04, 041a/10	
[=2]	
onlar (tr.)	
o. 050a/13	
[=1]	
orda (tr.)	
o. 039b/12	
[=2]	
oruç (fa.)	
o.+ in 104a/07	
[=1]	
otur - (tr.)	
o. 053b/08	
o.- du <small>k</small> da 023a/06	
o.- m <small>i</small> ş 021b/08	
o.- ub 042a/13, 052b/03, 090b/08, 092a/10, 098a/07	
o.- urken 035a/09	
[=10]	
oturmak (tr.)	
o.+ dur 012b/09	
o. +dan 081b/01	
[=2]	
ögid (tr.)	
ö.+ in 098b/12	
[=1]	
ögmek (tr.)	
ö.+ dür 099a/08	
[=1]	
öğret - (tr.)	
ö. 091b/08	
[=1]	
ögün - (tr.)	
ö.- meyüb 011b/09	
ö.- üb 013a/06	
[=2]	
ögüt (tr.)	
ö. tutub 013b/05	
ö. verici 013b/05	
[=2]	
öl - (tr.)	
ö.- di 049b/06	
ö.- dükden 048b/09	
ö.- e 099b/02	
ö.- memiş 106b/04	
ö.- meyesin 048b/11	
ö.- mez 106b/04	
[=6]	
öldür - (tr.)	
ö.- düñ 107b/04	
[=1]	
ölmemek (tr.)	
ö. 107b/04	
[=1]	
ölüm (tr.)	
ö. 099a/11, 102a/13	
ö.+ i 014b/01	
ö.+ üni 107b/05	
[=4]	
‘ömr (ar.)	
‘ö. 003b/13, 039b/11, 099b/04	
‘ö.-i ‘azîz 100a/01	
‘ö.-i ‘azîzini 092a/06	
‘ö.-i dirâzda 035b/09	
‘ö.-i guzeşte 032b/06	
‘ö.-i kirâ-nümaye ihtiyârlık 005a/07	
‘ö.+ e 105b/11	
‘ö.+ i 019b/12, 039b/11, 093a/11	
‘ö.+ imde 068b/04	
‘ö.+ in 105b/03, 105b/06	
[=15]	
öñ	
ö.+ inden 021b/09	
ö.+ ine 023a/07, 056a/06, 095a/08	
ö.+ ünde 104a/07	
ö.+ ünden 022a/01	
ö.+ üne 015b/11, 057a/07	

	[=8]			
ört - (tr.)		066a/02, 071a/01, 080/03, 086a/08, 087b/04, 087b/04, 090a/04, 107b/03	066b/04, 072a/07, 081a/10, 087a/02, 087b/13, 090b/05, p.+ a 040a/08, 057a/13, 058b/01, 072b/04, 075a/08, 079a/03, 087b/01, 049b/05, 057b/04, 071a/12, 075a/08, 079a/08, 087b/05, 104a/05,	074b/01, 086a/04, 087b/01, 088a/04, 104a/05,
	ö.- miş 104a/06			
	[=1]			
örti (tr.)		086a/08, 087b/04, 090a/04, 107b/03	087a/02, 087b/13, 090b/05, 104a/05,	087b/04, 088a/04, 104a/05,
	ö.+ si 104a/06			
	[=1]			
öte (tr.)		p.+ a 040a/08, 057a/13, 058b/01, 072b/04, 075a/08, 079a/03, 087b/01, 049b/05, 057b/04, 071a/12, 075a/08, 079a/08, 087b/05, 104a/05,	040a/08, 057a/13, 058b/01, 072b/04, 075a/08, 079a/03, 087b/01, 049b/05, 057b/04, 071a/12, 075a/08, 079a/08, 087b/05, 104a/05,	
	ö. 108b/06, 108b/07			
	[=2]			
ötüri (tr.)		077a/04, 086a/01, 087b/04, 087b/04, 087b/05, 104a/03	079a/03, 087b/01, 087b/05, 104a/03	075a/08, 079a/08, 087b/05, 104a/03
	ö. 044a/12, 044b/01			
	[=3]			
öyle (tr.)		p.+ dan 071b/02		
	ö. 022a/06, 025a/03, 025b/12, 037a/03, 048a/05, 048b/10, 050a/11, 058b/08, 064a/06, 066a/03, 069a/09, 089a/13, 100b/03, 105b/06, 106a/07, 108b/04, 109b/13	p.+ dur 050b/01, 102a/01		
	[=17]			
öz (tr.)		p.-i ādildir 039a/01		
	ö. 019b/11	p.-i ālem-penāh ile 004a/10		
	ö.+ ün 019b/13	p.-i azīmū'l-şān 036a/13		
	[=2]	p.-i āl-i oşmān 003a/12		
‘öz’ (ar.)		p.-i cemm-i ḥaşem 003a/01		
	‘ö.+ in 027a/12	p.-i cihāna 059a/12		
	[=1]	p.-i şahīb-i zeķāya 028b/06		
pā (fa.)		p.-i zūhaşem 107b/08		
	p.-yi bürehne 100b/02	p.+ ı 056a/13, 086b/07, 086b/10, 088a/13, 104a/01	072a/12, 072a/12, 088a/13, 104a/01	
	[=1]	p.+ ım 074a/13, 083a/08		
pādişāh (fa.)		p.+ ıma 104a/13		
	p. 003b/06, 018a/10, 018a/13, 018b/06, 039a/07, 042a/10, 042b/04, 043a/04, 046b/02, 046b/11, 047a/02, 047b/09, 048a/03, 049b/08, 050b/06, 050b/11, 051a/04, 051a/09, 051b/02, 051b/10, 052a/06, 054a/08, 057a/02, 058b/03, 059a/06, 059b/01, 059b/06, 059b/13, 061a/02, 064a/08, 065a/03, 065a/08, 065b/11,	074a/11, 087a/01, 104a/08		
		p.+ uña 042b/04		
		p.+ īyle 082a/13		
		p.+ la 094b/02		
		p.+ lar 045a/05, 048b/05, 050b/03, 081b/02, 085b/08, 089b/08	047b/07, 069b/01, 040b/05, 043b/03, 047b/12,	
		p.+ lara 040b/05, 045a/02, 045b/04, 050b/09, 071a/13	047b/07, 069b/01, 040b/05, 043b/03, 047b/12,	
		p.+ lardan 018a/05, 028b/02,	069b/01, 040b/05, 043b/03, 047b/12, 050b/09, 071a/13	

- 029b/07, 091a/08
 p.+ ları 046a/01
 p.+ laruñ 042a/03, 046b/02,
 051a/08
 p.+ larından 086b/03
 p.+ ligi 045b/09
 p.+ lik 046a/09
 p.+ uñ 053a/08, 064b/01
 [=130]
- pādişāhān** (fa.)
 p.-1 āl-i ḥ osmāndan 002b/07
 p.-1 dil-i ittibahlara 038a/05
 p.-1 fāzıldan 038b/10
 p.-1 kudemā-1 meşhūrlardandur
 096a/11
 [=4]
- pādişāhī** (fa.)
 p. 041a/09, 047a/06
 p.+ den 004a/02
 p.+ ye 046a/13, 066b/08
 [=5]
- pādişāhlıķ** (fa.+ tr.)
 p. 037b/09, 037b/13, 064a/05
 p.+ uñda (pādişāhlıg) 042b/07
 [=4]
- pāk** (fa.)
 p. 007b/04, 010a/07, 010a/11,
 078a/13, 085b/08
 p.+ 078a/13, 102a/04
 p. idüb 013b/01
 p. olmaķ 014b/06
 [=9]
- pākīze** (fa.)
 p. 041b/04, 045a/06, 088a/07
 [=3]
- pākīze-gī** (fa.)
 p.-yi dīn 028a/01
 [=1]
- pāre** (fa.)
 p. 004b/10, 019b/10, 019b/11,
 057a/07
 [=4]
- pārs** (fa.)
- p. 045a/02
 [=1]
- pārṣīyān** (fa.)
 p. 094b/09, 097a/08
 [=1]
- pāsbān** (fa.)
 p. +1 027a/04
 [=1]
- pāy** (fa.)
 p.+ 1dur 099b/11
 [=1]
- pāyān** (fa.)
 p.+ a 109a/05
 [=1]
- pāye** (fa.)
 p. 072a/06
 [=1]
- pāyidār** (fa.)
 p. 100a/02
 [=1]
- peder** (fa.)
 p. 033a/05
 [=1]
- pediz** (fa.)
 p. 075a/09
 p. olmaķ 080b/06
 [=2]
- pekar** (tr.)
 p. 012b/12, 091b/08, 106b/11
 [=3]
- penāh** (fa.)
 p. 019a/09, 051a/10
 p.+ danım 057a/08
 [=3]
- pend** (fa.)
 p. 022a/11
 p.-i müslim 099b/08
 p.+ dür 099b/10
 [=3]
- perākende** (fa.)
 p. 075a/05, 101b/01
 p. itdiler diyü 076b/08
 p. olur 074a/02

- [=4]
- perde** (fa.)
 p.-i ufūle 042b/13
 p.-i zevāle 096b/09
 [=2]
- perhīz** (fa.)
 p.-i a^c dā 033b/11
 p.-i perhīzkārlıkdən 030a/12
 p.+ e 033b/01, 103a/01
 p. eyleye 097a/05
 p. olmaķdur 097a/10
 [=6]
- perhīz-kār** (fa.)
 p. 047a/11, 079a/11
 p.+ larun 025a/10
 p. olasın 025a/11
 p. olmaķ 088a/08
 [=4]
- perhīz-kārlıķ** (fa.+ tr.)
 p. 030b/08
 perhīz-i p.+ dan 030a/12
 [=2]
- perişān** (fa.)
 p. olub 075a/05
 [=1]
- pertev** (fa.)
 p.+ i 056b/03
 [=1]
- pervāz** (fa.)
 p. 010a/05
 [=1]
- pes** (fa.)
 p. 007b/11, 008b/05, 008b/10,
 015b/12, 017b/05, 021a/04,
 035a/13, 036b/03, 036b/06,
 036b/10, 037a/09, 043b/02,
 046b/11, 051b/05, 053a/07,
 054b/01, 055a/02, 060a/02,
 062a/02, 063a/03, 064b/01,
 069b/07, 074b/01, 077a/01,
 078a/09, 091a/01, 092a/04,
 108a/10, 109a/07
 [=29]
- pesend** (fa.)
 p. 071b/04, 091b/05
 p.-i şehriyārī olur 087b/12
 p. idüb 088a/04
 [=4]
- pesendide** (fa.)
 p. 028a/11, 035b/13, 102a/08
 p.-i ahlāk 010b/03
 p.+ leri 006a/08
 [=5]
- peşimān** (fa.)
 p. 024b/13
 [=1]
- peşimāni** (fa.)
 p. 035a/05
 [=1]
- peşimānlıķ** (fa.+ tr.)
 p. 084a/03
 [=1]
- peyām** (fa.)
 p.+ i 066a/12
 [=1]
- peydā** (fa.)
 p. 025b/02
 p. idüb 071a/01
 [=2]
- peygamber** (fa.)
 p. 016b/13, 019a/02, 021a/10,
 033a/04, 038b/08, 043a/10,
 046b/07, 051a/02, 051a/13,
 097b/04, 097b/07, 100a/09,
 104b/05, 105b/07
 [=13]
- peymān** (fa.)
 p.+ uñ 094a/08
 [=1]
- pinhān** (fa.)
 p. 065b/09, 065b/10, 098b/11,
 107a/03
 p. duṭa 098b/09
 p. eyledi 107a/04
 [=6]
- pir** (fa.)

p. 067a/05, 106b/03	p.+ lerin 008a/08
p.-i m ^c anānuñ 027b/10	[=1]
p.+ lerdür 097b/02	pür-şür (fa.)
p.+ ligüñ 097b/06	p. 050b/13
[=5]	[=1]
pirāmen (fa.)	rabb (ar.)
p.-i hıttaları 042a/07	r. 040a/05
[=1]	r.-i ġafūruñ 004a/05
pirān (fa.)	[=2]
p. 046a/06	rabbānī (ar.)
[=1]	r. 051a/11
pister (fa.)	[=1]
p.-i istirāhatda 109b/12	rabbī (ar.)
[=1]	r. 016b/03, 016b/07
pişgāh (fa.)	[=2]
p. 006a/01	rabbü'1-ġarra (ar.)
[=1]	r. idüb 069b/09
pişmānlık (fa.+ tr.)	r.+ ya 054a/06
p. 099a/05, 100a/06, 109b/02	[=2]
[=3]	rābi^c (ar.)
püşide (fa.)	r. 007a/10, 028a/02, 028a/11,
p. 037b/09, 100a/01	028b/04, 028b/09, 029a/01,
p. olmaya 091b/11	029a/04, 029a/08, 029a/10,
[=3]	029b/01, 029b/05, 029b/09,
pür (fa.)	029b/13, 030a/04, 030a/05,
p.-intibāh 003b/08	030a/09, 030b/01, 030b/05,
[=1]	030b/09, 030b/13, 031a/04,
pür-huzur (fa.+ ar.)	031a/08, 031a/12, 031b/02,
p.+ dur 051a/02	031b/06, 031b/07, 031b/10,
[=1]	032a/02, 032a/06, 032a/11,
pür-iftihār (fa.+ ar.)	032b/02, 032b/05, 032b/10,
p.+ 1 084b/12	033a/01, 033a/06, 033a/11,
[=1]	033b/02, 033b/05, 033b/09,
pür-kār (fa.)	033b/13, 034a/05, 035a/02,
p.-1 devlet 037b/11	035a/06, 036b/02, 051b/11,
[=1]	060b/07, 064a/05, 080a/10,
pür-mağz (fa.)	085a/06, 091b/09
p. 080a/09	[=51]
[=1]	rābi^c ā (ar.)
pür-nūr (fa.+ ar.)	r. 067b/07
p. olub 003a/09	[=1]
[=1]	rābi^c en (ar.)
pür-sermāye (fa.)	r. 071a/07

[=1]	[=1]
rābt (ar.)	rahmān (ar.)
r. 073a/13	r. 009a/07
r. idüb 105a/07	r.+ a 034b/10
[=2]	[=2]
rācić (ar.)	rahmāni (ar.)
r. olub 021a/04, 038b/03	r. 009a/04
r. olur 069a/02	[=1]
r.- olduğuñdan 080b/02	rahmehumallāh (ar.)
[=4]	r.+ lardan 039a/02
radıya'llāhü (ar.)	[=1]
r. 023a/05, 023a/08, 023a/10,	rahmet (ar.)
023a/12, 023a/13, 031b/03,	r. 040b/12, 047a/01, 056b/03
031b/12, 034a/02, 044b/05,	r.+ e 040b/02
081a/12	r.-i rahmāna 034b/10
[=10]	r. ider 049b/11
rağbet (ar.)	r.+ le 007a/02
r. 026a/07, 028b/13, 029b/06,	[=7]
034b/10, 039a/07	rahmetullāh (ar.)
r.-i 069a/03	r. 026b/03, 034b/02, 050a/06
r.-i dünyā 100a/11	[=3]
[=7]	rahm (fa.)
rāh (ar.)	r.+ e 040b/01
r.-i buħl 093b/05	[=1]
r.-i haķdan 104b/03	rāī (ar.)
r.-i necāt 067a/05	r.+ īe 094b/09
r.-i şavāb 044b/08	[=1]
r.-i sefere 005b/06	ra‘iyye (ar.)
r.+ indan 008a/05	r. + ye 039b/06
[=6]	[=1]
rāhat (ar.)	ra‘iyyet (ar.)
r. 019b/05, 055a/01, 099b/01,	r. 034b/03, 045b/120 051b/11,
107a/13	069a/13
r.+ a 032a/04	r.+ de 080a/03
[=5]	r.+ den 029b/09
rahathlik (ar.+ tr.)	r.+ i 044a/06
r. 108a/11	r.+ üñ 046b/01
[=1]	[=7]
rāhdārān (fa.)	rakam (ar.)
r. 108b/08	r. 086a/12
[=1]	[=1]
rāhil (ar.)	rāst (fa.)
r.- i 110a/04	r. 020a/03, 021a/01, 022a/03,

045b/07	r.-i ins 001b/02
[=4]	[=1]
rāsthık (fa.+ tr.)	re‘āyā (ar.)
r. eyleye 046b/03	r. 038b/05, 046a/08, 069a/04, 077a/09, 079a/04
[=1]	r.+ dan 028b/04
rāşidin (ar.)	r.+ dur 069a/04
r. 002a/13	r.+ nuñ 044b/02, 044b/13
[=1]	r.+ ya 039a/08, 040a/05, 040a/09, 040b/03, 041a/09, 045b/06, 048a/02, 088b/13
reviş (ar.)	[=17]
r. 078a/09	rebāb (fa.)
r.-i mülk 079a/12	r.-i dīn 006a/05
[=2]	[=1]
ravża (ar.)	redd (ar.)
r. 057a/10	r. eyleye 063b/11
r.-i celāl 041b/13	[=1]
r.-i rīd̄vān 037b/02	reddiye (ar.)
r.-i yī 017b/08	r.+ den 016b/11
[=3]	[=1]
rāy (fa.)	ref (ar.)
r. 003b/13, 041b/02, 042a/04, 043b/03, 044b/06, 046a/05, 064a/10, 075b/12, 080b/09, 094b/12	r. 084b/11
r.+ i 096b/01	r. eyleyeler 069a/12
r.-i kāmil 087b/10	r. ide 041a/08
r.-i şā ’ib 054b/05	r.+ ine 066a/04, 076a/04
r.-i sākīb 077a/01	[=5]
r.-i tedbir-i umūri 006a/06	refī‘ (ar.)
r.-i tedbīr 003b/02	r. 079a/09
r. görüb 071b/13	[=1]
[=17]	refīk (ar.)
rāyiha (ar.)	r.+ ligiyle 105a/04
r.+ sıñ 020b/04	[=1]
[=1]	refte (fa.)
rāzī (ar.)	r. 032b/05
r. 053a/10, 067a/01, 069b/04, 089b/01	[=1]
r. olub 014b/03, 061a/03, 082a/02	rehber (fa.)
r. olmaķ 014b/13	r.+ i 003a/10
r. olmayub 011b/11	[=1]
[=9]	reh-nümün (fa.)
rāzik (ar.)	r.+ suz 096a/06
	[=1]
	remīde (fa.)

- r. 074b/03 [=2]
r. etmeyüb 083b/12
[=2]
- remz** (ar.)
r.+ inde 006a/09
[=1]
- renc** (fa.)
r. 019b/05, 019b/12, 043a/07,
099a/05, 106a/06
r.-i dünyāyla 105b/03
[=6]
- rencide** (fa.)
r. 083b/12
r. etmeyüb 024a/05
r. olmayub 084a/13
r. olinmayub 063a/05
[=4]
- reng** (fa.)
r.-i siyāh 102b/09
r.-i sūd 102b/08
[=2]
- resā’il** (ar.)
r.+ den 006a/05
[=1]
- resāle** (ar.)
r.-i pir-i m̄anānuñ 027b/10
[=1]
- resm** (ar.)
r. 045a/09, 088a/11, 088b/04
r.-i müstahsene 080a/12
r. idüb 080a/10
[=5]
- resūl** (ar.)
r. 026a/04, 041a/01, 045b/09,
050a/07
[=4]
- resūlu’llāh** (ar.)
r. 009a/06, 010b/10, 040a/04,
049b/02, 050a/04, 057a/10
[=6]
- reşha** (ar.)
r. 069a/02
r.-i 086a/11
- [=2]
revā (fa.)
r. 016b/08, 036a/09, 036a/13,
039a/08, 062b/04, 069b/11,
084a/06
r.+ dur 050b/02
r. etmege 081a/09
r. olmaz 094a/06
[=10]
- revān** (fa.)
r. 025b/05
r.+ dur 022a/10
[=2]
- revāyih** (ar.)
r.-i muhdaş 008a/07
[=1]
- reviş** (fa.)
r. 089a/01
r.-i կադիմি 088b/03
[=2]
- rey** (ar.)
r.+ de 042a/08
r.+ den 042b/03
[=2]
- rezā’il** (ar.)
r.-i nefsāniyye-i cismāniyyeden
008b/12
r.+ den 009a/01
[=2]
- rezile** (ar.)
r.-i seyyi’eden 016a/02
[=1]
- rezzāk** (ar.)
r. 057a/05
r.-i beni-‘adəm 007b/03
[=2]
- rīdvān** (ar.)
r. 037b/02
r.+ a 017b/08
[=2]
- rifk** (ar.)
r. 027b/04, 040a/02, 041b/03,
046a/04, 055a/08, 077a/13

- r. eyle 040a/06
 r. eyleye 040a/06
 [=8]
- riżā (ar.)**
- r. 033a/05, 035a/01, 053a/13,
 055a/13, 064a/05, 080b/08,
 084b/05
 r.-ı ḥudāī 034b/09
 r.-yı ḥaḳḳ 029b/11
 r.-yı fāṣikān 030b/05
 r.+ 'sına 040b/07
 r.+ sı 083a/05
 r.+ sı 040a/10, 053a/08,
 053b/10, 064a/04
 r.+ sına 053a/09
 r.+ sıni 040b/07
 [=18]
- riżāu'llāh (ar.)**
- r. 081b/13
 [=1]
- rizk (ar.)**
- r.-ı bī-pāyānı 037b/03
 r.-ı ḥudādan 036a/04
 r.+ in 075b/02
 r.+ uñ 082a/09
 r.+ ma 012a/09
 [=5]
- rīcāyet (ar.)**
- r. 051b/09, 067a/07, 069a/02,
 100a/02
 r.-ı ayādları 077b/11
 r.-ı ibād 069a/05
 r.-ı cānib- haḳda 051b/12
 r.-ı cānib-i haḳ 051b/09
 r.-ı cānib-i ḥaḳḳ 079b/11
 r.-ı cānib-i pādişāh 051b/10
 r.-ı cānib-i rāc iyyet 051b/11
 r.-ı edeb 089b/05
 r.-ı hātırların 062b/12
 r. eyleye 079b/13
 r.+ i 051b/11, 054a/08
 r. idüb 069b/07
 r.+ ler itdi 082a/08
- [=18]
- ricā (ar.)**
- r. 006b/10, 014a/13, 035a/01
 r. iderim 057a/13
 r.+ sıń 016b/05
 [=5]
- ricāl (ar.)**
- r. 073b/09
 [=2]
- rif̄at (ar.)**
- r. 003b/04, 003b/07, 004a/09,
 004b/13, 032a/11, 043b/13,
 052a/04
 r.+ e 032a/01
 r.+ in 044a/02
 [=6]
- rik̄a (ar.)**
- r. 055b/10
 [=1]
- rik̄ab (ar.)**
- r.+ larından 081b/03
 [=1]
- risāle (ar.)**
- r. 006b/04, 007a/05
 [=2]
- risālet (ar.)**
- r. 057a/08
 [=1]
- rivāyat (ar.)**
- r. 011a/02
 [=1]
- rivāyet (ar.)**
- r. ider 050a/06, 090b/06
 r. olmur 056b/05, 081b/02,
 095a/02
 [=5]
- riyā (ar.)**
- r. 011b/01
 r. eylemekdür 013b/01
 r.+ lar 096b/06
 [=3]
- riyāset (ar.)**
- r.+ e 032a/05

[=1]	r.-i reviṣ 089a/01
riyāż (ar.)	[=3]
r.-i ravża ² -ı rıḍvān 037b/01	rūşenā (ar.)
r.-i ravżayı 017b/08	r. 074b/12
[=2]	[=1]
riyāżet (ar.)	rūy (fa.)
r.+ ine 054b/12	r.-i teżellül 072b/12
[=1]	r.-i zem̄inde 002a/06, 002a/13
riżā ³ (ar.)	[=3]
r.-i ḥakk 031a/10	rūyā (ar.)
[=1]	r.+ sinda 106a/04
rubā‘ī (ar.)	r.+ ya 105b/12
r. 016a/12	[=2]
[=1]	rūz (fa.)
rūh (ar.)	r. 093a/10, 110a/04
kąbż-ı r. 036b/03	r.-i cezāda 040b/05
r.+ im 106a/10	r.-i kıyāmet 036b/11
[=2]	r.-i kıyāmetde 038b/11
rūhāni (ar.)	r.-i firūzda 005b/01
r.+ ye 008b/13	r.+ ı 079a/10
[=1]	r. ola 110a/04
ruhsat (ar.)	[=8]
r. 082b/12, 086b/06	rūzgār (fa.)
[=2]	r. 031a/07, 096b/11
rūm (ar.)	r.+ a 079a/02, 092a/13, 105a/06
r. 042a/13, 044a/04	r.+ da 006a/03
[=2]	r.+ dur 096a/11
rūmi (ar.)	r.-i muvāfaḳat 096b/03
r.+ den 030b/02	r.+ in 093b/08
[=1]	[=9]
rumiyān (ar.)	rūba‘en (ar.)
r. 093b/01	r. 018a/12
[=1]	[=1]
rumūz (ar.)	rūbā‘ī (ar.)
r. 009b/12	r. 017b/06, 017b/13, 068a/07,
[=1]	092b/10
reviṣ (ar.)	[=4]
r. 078a/09	rūcū‘ (ar.)
r.-i mülk 079a/12	r. 018b/06
[=2]	r. eyleye 090a/05
rūşen (ar.)	r. eyleyeydi 090b/02
r. 007b/02	r. ide 090b/01
r.-i ‘alāmetdür 029b/03	[=4]

rükñ (ar.)	s.-nişân şâlis 030a/13 [=21]
r.+ i 047a/08	
r. +üñ 047a/10	
[=1]	
rüsvā (fa)	
r. 067a/11	
r.-yı dünyā 009b/08	
[=2]	
rüşvet (ar.)	
r. 085a/13, 085b/02, 085b/03	
r.+ e 085b/01	
r.+ i 085b/02	
[=5]	
sā'ir (ar.)	
s. 011a/06	
[=1]	
sā'ib (ar.)	
ş. 054b/05	
[=1]	
sā'ıl (ar.)	
s. oldu¤ca 004b/08	
[=1]	
sā'ım (ar.)	
ş. olub 023a/05	
[=1]	
sā'ır (ar.)	
s. 001b/06, 010a/03, 014b/05, 017a/02, 041a/11	
[=5]	
sā'ādet (ar.)	
s. 003a/07, 005b/01, 005b/13, 016a/12, 031b/05, 033a/08, 036b/05, 042a/05, 096b/09	
s.-i encām 027b/11	
s.-i meşhūnunca 002a/05	
s.-i müsā'adet 096a/13	
s.-i uhreviye 093a/07	
s.+ dür 034a/13	
s.+ e 005b/12, 032a/01	
s.+ i 042b/12	
s.+ le 005b/11	
s.+ dür 031a/10	
s.- i 050b/12	
sā'at (ar.)	
s. 082a/07, 095a/12	
s.+ iñ 038b/10	
[=3]	
sā'āt (ar.)	
s . 92a/01	
[=1]	
şā'b (ar.)	
ş. 078a/01, 080a/06, 086b/06	
[=3]	
şabâh (ar.)	
ş. 039b/12, 052a/11	
[=2]	
sâbîk (ar.)	
s. 078a/09	
s.+ ı 062a/07	
[=2]	
sâbîka (ar.)	
s.+ nuñ 075b/07	
s.+ sın 062a/04	
[=2]	
şabîrsuzlîk (ar.+tr.)	
ş.+ la 094b/13	
[=1]	
sâbi (ar.) ^c	
s. 030b/06, 032a/07, 058a/12, 061b/04, 086a/01	
[=5]	
sâbi'an (ar.)	
s. 068a/10, 071b/13, 080b/12	
[=3]	
sâbi' (ar.)	
ş. 029a/05	
[=1]	
şabr (ar.)	
ş. 012b/07, 026b/01, 029a/08, 033b/13, 044b/10, 047b/07, 047b/09, 095a/01, 101a/07, 102b/13	
ş.+ dan 030a/11	
ş. etmek 060a/03	

- ş. etmekdür 054b/12
 ş. etmezsin 053b/05
 ş. eyle 023b/11
 ş. eylemekdür 014a/01
 ş. eyleye 095a/10
 ş.+ 1 034a/13
 ş. idüb 015a/03
 ş. itmekle 024a/05
 [=20]
- saç** (tr.)
 s.+ ları 057a/06
 [=1]
- saçıl -** (tr.)
 ş.- müşdir 106b/10
 [=1]
- saçlu** (tr.)
 s. 057b/13
 [=1]
- şadākat** (ar.)
 ş. 029b/08, 059a/10, 085a/03
 [=3]
- şadāret** (ar.)
 ş.-i 'uzmā 004a/03
 ş.+ leri 005b/01
 [=2]
- şademât** (ar.)
 ş.-i zelzäl 068a/02
 [=1]
- şādīk** (ar.)
 ş. 025b/09, 030b/06, 031b/12,
 085a/01, 085a/05
 ş.+ a 078b/01
 [=6]
- şādiku'l-kuł** (ar.)
 ş. 079a/11
 [=1]
- şādır** (ar.)
 ş. 027a/09, 073a/01, 073b/05
 ş. olduğuñ 078b/11
 ş. olmuşdur 073a/01
 ş. olur 071b/03
 [=6]
- şādis** (ar.)
- s. 029a/02, 030b/01, 032a/03,
 036b/11, 056b/13, 061a/08,
 080b/06, 085b/04
 [=8]
- sādisen** (ar.)
 s. 068a/03, 071b/02
 [=2]
- şadr** (ar.)
 ş.-i hatırlırdur 050b/12
 [=1]
- şaf** (ar.)
 ş.+ lar 086b/09
 [=1]
- şāfi** (ar.)
 ş. 003a/03, 035a/02, 103b/07,
 103b/09
 [=4]
- şafīyyü'z-zāt** (ar.)
 ş. 010a/09
 [=1]
- şagīrin** (ar.)
 ş.+ e 068a/12
 [=1]
- şagılık** (tr.)
 ş. 109a/05
 [=1]
- sahī** (ar.)
 s.+ dür 056b/09, 056b/10
 s. olub 056b/06
 [=3]
- şāhib** (ar.)
 ş. 037a/05, 047b/07, 076a/05,
 076a/10
 ş.-i 'akl 028a/08
 ş.-i 'akl-ı dirāz 096a/06
 ş.-i cūd 018a/02
 ş.-i devlet 003b/04
 ş.-i halkuñ 010b/12
 ş.-i hırs 105a/12
 ş.-i iz̄ān 011a/04
 ş.-i iz̄āna 015b/13
 ş.-i rāy 003b/02, 043b/03,
 046a/05

- ş.-i rāy-ı kāmil 087b/10
 ş.-i şabr 047b/09
 ş.-ı tedbir 002b/05
 ş.-i temiz 007b/07
 s.-i zekā 033b/12
 ş.-i zekāya 028b/06
 ş.+ dür 069b/01
 ş.+ i 017b/11, 069b/03,
 091a/10, 093b/04, 103b/02,
 105a/02
 ş.+ ine 017a/03
 ş.+ ini 017a/07
 ş.+ leri 098a/05
 ş.+ lerin 041b/02
 ş.+ lerinden 097b/12
 [=33]
- şāhibü'l-insān** (ar.)
 ş.- a 109a/08
 [=1]
- şahīh** (ar.)
 ş. 013b/10
 ş.+ de 077b/04
 [=2]
- şahrā** (ar.)
 ş.+ ya 050a/08
 ş.+ yı 102b/04
 [=2]
- şā'i** (ar.)
 s. 107a/10
 [=1]
- şā'ib** (ar.)
 ş.+ leri 054b/05, 077a/02
 [=2]
- sa'iide** (ar.)
 s. 029b/01
 [=1]
- şā'iķa** (ar.)
 s. 070a/07
 s.+ sim 057a/01
 [=2]
- şā'il** (ar.)
 s.+ e 059b/09
 [=1]
- şā'ir** (ar.)
 s. 007a/09, 038a/07, 038a/09,
 050b/05, 058a/13, 061a/11,
 062b/07, 064b/04, 077b/11,
 088a/04, 101b/06
 s.+ e 085a/10
 [=11]
- şākīb** (ar.)
 ş. 077a/01
 [=1]
- şakın-** (tr.)
 ş. 067a/06
 [=1]
- şakınmak** (tr.)
 ş. 014b/12, 015a/09
 [=2]
- şakin** (ar.)
 s. 047a/11
 s. olduñ 108a/06
 s. olub 064a/02
 [=3]
- şakla -** (tr.)
 ş. 099b/10
 ş.- düm 044a/09
 ş.- mayub 058b/02
 ş.- mazlar 063b/09
 ş.- müş 099b/07
 ş.- r 049b/01
 ş.- r idi 023a/01
 ş.- ya 048a/06, 095b/13,
 099b/06
 ş.- yub 059a/08
 [=11]
- şaklamak** (tr.)
 ş.- 083a/04
 [=1]
- şaklan -** (tr.)
 ş.- ur 083a/09
 [=1]
- şaklu** (tr.)
 ş. 022b/11, 025a/13, 099b/06
 [=3]
- sal -** (tr.)

s.- ur 019a/06	§. 070b/12
[=1]	[=1]
salâh (ar.)	salmak (tr.)
§. 015a/10, 015b/04, 037b/06, 049a/11, 049a/12, 062b/02	§. 053b/07
§.-1 sa ^c adet-nişân 030a/12	[=1]
§.+ a 040b/02	
[=8]	
şalat (ar.)	saltanat (ar.)
s. 062b/02	s. 002b/02, 002b/04, 003b/01, 027b/13, 029b/06, 033b/04, 034b/03, 039a/03, 050b/06, 054a/13, 054b/06, 063a/07, 066b/07, 073a/03
sâlife (ar.)	s.+. da 035a/09, 076b/11
s. 078a/10	s.+. dan 079a/12
s.+ leri 045a/09	s.+. dir 037b/11
[=2]	s.+. 1 030b/04, 034a/08
şâlih (ar.)	§.-1 âliyye 004b/03
§. 035b/11, 052a/10	s.+. uñ 047a/07
§.+ e 016a/06, 108b/11	[=22]
§.+ lere 012a/04	
[=5]	
sâlim (ar.)	şamediyyet (ar.)
s. 042a/06, 047a/11	s. olmak 052a/07
s. olur 034a/04	[=1]
[=3]	
şâlis (ar.)	sâmi (ar.)
§. 007a/08, 028a/02, 028a/09, 028a/13, 028b/03, 028b/09, 028b/13, 029a/04, 029a/07, 029a/10, 029b/01, 029b/04, 029b/08, 029b/12, 029b/13, 030a/04, 030a/08, 030b/09, 030a/13, 030b/05, 030b/13, 031a/03, 031a/07, 031a/11, 031b/02, 031b/06, 031b/10, 032a/01, 032a/06, 032a/10, 032b/01, 032b/05, 032b/09, 033a/01, 033a/05, 033a/10, 033b/01, 033b/05, 033b/08, 033b/12, 034a/05, 035a/01, 035a/05, 036a/10, 050b/04, 051b/10, 060b/03, 063b/09, 067b/02, 080a/07, 085a/01	
[=52]	s. 029a/08, 030b/10, 032a/12, 034a/01, 058b/03, 061b/11, 086a/05
sâlisen (ar.)	[=6]
	şâminan (ar.)
	§. 072a/06, 081a/06
	[=2]
	şan - (tr.)
	§.- ma 101a/12
	[=1]
	saña (tr.)
	s. 018b/03, 018b/07, 018b/09, 022a/13, 024b/08, 025b/12, 026b/08, 026b/11, 027a/01, 036b/08, 043a/07, 043a/08, 047a/05, 050a/05, 053b/09, 065b/12, 065b/13, 067a/03, 073a/03, 073a/06, 083b/07,

- 083b/08, 084b/13, 087b/06,
 089a/05, 089a/12, 101b/05,
 106a/12, 106b/10, 107a/10,
 107a/12, 107b/06, 107b/13,
 108a/02, 108a/04
 [=35]
- şan^cat** (ar.)
 ş. 045a/01
 [=1]
- şandük** (ar.)
 ş.+ lara 075a/05, 075a/11
 ş.+ larda 075b/09
 ş.+ lardadır 075a/12
 ş.+ ları 075b/03, 075b/06
 [=6]
- şāni^c** (ar.)
 ş. 008a/06
 [=1]
- şānī** (ar.)
 ş. 007a/06, 028a/02, 028a/03,
 028b/02, 028b/08, 028b/12,
 029a/04, 029a/07, 029a/10,
 029a/13, 029b/04, 029b/08,
 029b/09, 029b/12, 030a/03,
 030a/08, 030a/12, 030b/04,
 030b/08, 030b/12, 031a/03,
 031a/06, 031a/11, 031a/12,
 031b/01, 031b/05, 031b/09,
 032a/01, 032a/05, 032a/10,
 032b/01, 032b/05, 032b/09,
 032b/13, 033a/05, 033a/10,
 033b/01, 033b/05, 033b/12,
 034a/05, 035a/01, 035a/05,
 036a/06, 037b/07, 047b/07,
 047b/09, 051b/10, 054b/11,
 060a/11, 063a/13, 067a/11,
 077b/02, 080a/02, 084b/02
 ş.+ den 044b/10
 [=52]
- şāniyyen** (ar.)
 ş. 069a/11, 069b/11
 [=2]
- sarāy** (fa.)
- s. 081a/03
 s.-ı bākiye 108b/10
 s.+ dur 081a/05
 s.+ im 081a/04
 [=4]
- şarf** (ar.)
 ş. 008a/13, 093a/12, 100a/07
 ş.-ı mağdur ide 005b/03
 ş. etmeden 044b/11
 ş. etmege 016a/06
 ş. etmeyüb 092a/06
 ş. etmiş 100b/01
 ş. eyleye 039b/06
 ş. ide 004b/07
 ş. idüb 017a/05
 ş. idüp 008a/05
 ş. itmekdür 011b/08
 [=13]
- sārī** (ar.)
 s. ola 052a/08
 [=1]
- şariħü'l-beyān** (ar.)
 ş.-ı olduğu 009b/13
 [=1]
- sarp** (tr.)
 s. 077b/13
 [=1]
- sāsān** (ar.)
 s. 046a/01
 s.+ dan 046a/01
 s.+ uñ 045b/09
 [=3]
- şat -** (tr.)
 ş.-ı ub 026b/13
 ş.-ı un alınır 035b/06
 [=2]
- şatvet** (ar.)
 s.-ı saltanat 063a/07
 [=1]
- şavāb** (ar.)
 ş. 044b/08, 049a/04, 077b/10
 ş.+ a 094b/12
 ş. olan 015a/01

	[=5]	
şavlet (ar.)		şebat (ar.)
s.+ lerine 087a/11		s.-1 devletidürler 043a/05
[=1]		s.-1 dinle 038a/13
şavt (ar.)		s.+ ı 108a/11
s.+ ı 092b/12		s.+ in 082b/10
[=1]		s. olmaz 094a/09
sa'y (ar.)		[=5]
s. 018a/01, 038a/12, 039b/13,		sebeb (ar.)
061b/07, 065a/10, 081a/10,		s. 040b/04, 046a/02, 052a/02
083b/11, 089b/06, 093a/02,		s.-i bed-du'ā 039a/11
093a/07		s.-i helākdur 099b/07
s.-1 cemīlden 030b/01		s.-i melālet-i dünyā 031a/02
s.+ dadur 108b/05		s.-i te'līf-i kitāb 003b/03
s.+ dan 108b/05		s.+ den 019a/07, 043a/05,
s.+ dur 108b/05		051a/02, 097b/03, 100a/09,
s. etmek 110a/02		104b/05
s. eyle 093b/02		s.+ in 020b/08, 089a/11
s. eyleye 008b/10, 055a/12,		s.+ iyle 024b/03, 040b/01,
067b/01, 090a/06, 090b/03		040b/03, 046a/08, 046b/07,
s. ide 045b/06, 052a/01,		058a/08, 092b/04, 105b/03
064b/05, 069b/06		s.+ le 056b/10
s. idüb 016a/07		s. müheyŷā 063b/07
s. itdüre 055a/09		s. ola 093b/11
s. itmek 010b/05		s. olur 040b/06
[=28]		[=27]
say - (tr.)		sebil (ar.)
s.- aruz 102b/03		s.-i vâzîlhâdur 019b/03
[=1]		[=1]
sayd (ar.)		sebkât (ar.)
s.-1 bî-hadd 033a/01		s. etme 060a/07
[=1]		s. iden 060a/07
sâye (fa.)		s. itdüğinden 061b/12
s.+ ñi 107a/07		[=3]
s.+ si 107a/07		sebz (fa.)
s.+ sine 106a/01		s. 019b/09
[=3]		[=1]
sayıl - (tr.)		seccâde (ar.)
s.- ur 056b/13		s. 052b/02
[=1]		[=1]
seb^c (ar.)		sefahat (ar.)
s. 033b/10		s. 062b/09
[=1]		[=1]
		sefer (ar.)

- s. 035a/11, 066b/06
 s.+ den 109b/11
 s.+ e 005b/06, 023b/07,
 024a/01, 101a/03
 s. etmemiş 107b/09
 [=8]
- sefərgāh** (ar.+fa.)
 s.+ dur 101a/02
 [=1]
- sehā** (ar.)
 s. 017b/12, 018a/04, 018b/09,
 027a/04, 056b/13, 078b/10
 s.+ da 081a/07
 s.+ dur 021a/10, 022b/02
 s. it 025b/04
 s.+ ī 049a/05
 [=11]
- sehāb** (ar.)
 s.-i raḥmet 056b/03
 s.-i ʐulmet-i idbār 004b/11
 [=2]
- sehāvet** (ar.)
 s. 030b/09, 033b/05
 s.+ den 032a/05
 [=3]
- sehv** (ar.)
 s. 079a/13, 079b/01, 090a/11
 s. etmişim 056a/03
 [=4]
- sekizinci**
 s. 027b/02, 041a/03
 [=2]
- sekr** (ar.)
 s. 102b/06
 [=1]
- selām** (ar.)
 s.+ in 104a/08
 [=1]
- selāmet** (ar.)
 s. 033b/07, 090b/05
 s.+ e 032a/07
 [=3]
- selāmetü's-sadr** (ar.)
- s. 014b/04
 [=1]
- selātin** (ar.)
 s. 054a/10, 071b/13, 073a/10
 s.-i ՚ıʐām 007a/07
 s.-i cihān 002b/06
 s.-i māziye 039a/01
 s.-i müşirdan 075a/02
 s.+ den 071a/05
 s.+ i 075b/07
 s.+ īň 077b/13
 s. olub 086a/12
 055a/01, 058b/10, 063b/07,
 070a/02
 s.-i ՚ıʐām 006a/13, 037b/07
 s.-i cihān 003a/08
 s.+ den 073b/11
 s.+ e 043b/13, 062a/03
 s.+ īň 061a/08, 061b/11,
 079b/08
 s.+ lerüň 063a/04
 [=14]
- selātinü'l -'aşr** (ar.)
 s. 002b/08
 [=1]
- seleb** (ar.)
 s. itdi 083b/06
 [=1]
- selef** (ar.)
 s.+ de 018a/04
 [=1]
- seles** (ar.)
 s. 033a/07
 [=1]
- sem^c** (ar.)
 s.+ ine 098b/01
 [=1]
- semere** (ar.)
 s. 089b/02, 096b/04
 s.-i devlet 031b/08
 s.-i ՚ayr 090a/05
 s.+ siyle 067a/10
 [=5]

- semîr** (ar.)
 s.-i ticâri 033a/02
 [=1]
- semm** (ar.)
 s.-i kâtil 020b/13
 [=1]
- sen** (tr.)
 s. 018b/03, 018b/06, 021b/07,
 024b/08, 036a/03, 036b/08,
 040a/06, 048a/11, 048b/08,
 056a/11, 057b/02, 059b/10,
 066a/05, 067a/02, 068a/08,
 087b/05, 088a/02, 102a/07,
 103a/12, 103a/13, 104a/13,
 104b/01, 105a/10, 105a/11,
 106a/05, 107a/03, 107b/03,
 107b/10, 107b/11, 107b/13,
 108a/06
 s.+ den 023a/01, 024b/12,
 040a/09, 059b/13, 066b/10,
 068b/07, 073a/05, 089b/01,
 107a/08
 s.+ i 023b/01, 025b/01,
 042b/04, 042b/08, 048b/09,
 066b/13, 070b/11, 077b/09,
 107a/03
 s.+ sin 047a/04, 049a/11
 s.+ üñ 018b/10, 024a/08,
 036b/10, 042b/09, 043a/06,
 052b/13, 065b/07, 068b/05,
 082a/02, 082b/09, 083a/13,
 091a/13, 094b/07, 103a/08,
 104a/12, 104b/02, 107b/04,
 107b/06, 108a/02, 108a/03
 s.+ ünle 102a/05
 [=73]
- senâ'** (ar.)
 s. 013b/11, 041a/06, 063a/11
 s.-yi merdmân 030a/04
 [=4]
- sencileyin** (tr.)
 s. 067a/03
 [=1]
- sene** (ar.)
 s. 005b/03, 045b/10, 057a/09,
 057b/09, 058a/01, 081a/13,
 083a/01, 089a/07
 s.+ den 004a/03, 004b/03
 s.+ dür 004b/07
 s.+ ler 081b/02
 s.+ nin 038b/11
 [=13]
- ser -** (tr.)
 s.- medi 110a/02
 [=1]
- serâdîkât** (ar.)
 s.-i ālem 007b/03
 [=1]
- serâ-perde** (fa.)
 s.-i devletüñ 082b/09
 [=1]
- ser-āsimé** (fa.)
 s. olub 072b/11
 [=1]
- ser^c-asker** (fa.+ar.)
 s.+ ler 087a/06
 [=1]
- ser-efrâz** (fa.)
 s. 001b/10, 007b/09
 [=2]
- ser-encâm** (fa.+ar.)
 s. 100a/06
 s.-i hâli 075b/09
 s.+ in 078b/06
 [=2]
- serîr** (ar.)
 s.-i saltanatda 035a/09
 [=1]
- serî^cü'z-zevâl** (ar.)
 s. 004a/13, 092a/12
 [=2]
- serkeşlik** (fa.+tr)
 s. 078b/13
 [=1]
- serkeşte** (fa.)
 s. 102b/11

[=1]	s.+ in 070a/10
sertlik (fa.+tr)	[=1]
s. 048b/05, 048b/06, 061b/01	seyyi'ə (ar.)
[=3]	s. 011a/12
ser-ver (fa.)	s.+ den 011a/13, 016a/02
s.-i kā 'inat 010a/08	s.+ nüñ 016b/09
[=1]	[=2]
setr	seyyiāt (ar.)
s. 018a/01, 067a/02	s.+ dan 103a/07
s. etmege 064b/05	[=1]
s. eyleye 064a/12	seyyid (ar.)
s. itmekdür 011b/10	s. 057b/12, 058a/04
[=5]	[=2]
settārū'l-hünér (ar.)	sezā (fa.)
s. 017b/13	s.+ dur 022b/01
[=1]	s.+ larınca 109a/02
settārū'l-'uyūb (ar.)	[=2]
s.+ dur 017b/12	sezā-vār (fa.)
[=1]	s. 054b/03, 062a/11
sev - (tr.)	s.-i ihsān 043b/09
s.- erim 048a/10, 048a/13	[=3]
s.- mekdür 012b/05	siddīk (ar.)
[=3]	s. 085a/04
sevāb (ar.)	[=1]
s. 007a/01, 082a/02	ṣıdk (ar.)
s.+ da 057b/02	ṣ.-i zuhūra 007b/05
s. etmekdedür 093b/01	s.+ la 083a/13 [=1]
s.+ 1 038b/07	[=2]
s.+ indan 024b/04, 026a/01	ṣifāt (ar.)
[=7]	s. 010a/12, 057a/01
sevinmek (tr.)	[=2]
s.+ dür 012a/11	ṣifat (ar.)
[=1]	s. 019b/02, 064b/13, 071a/10,
sevk (ar.)	084b/06
s. 082a/11	ṣ.-i imāndur 060b/11
s. idüb 056b/01	ṣ.-i ketmān-ı esrār 064b/05
[=2]	ṣ.-i mezkūruñ 054b/07
sevmek (tr.)	ṣ.+ dur 060b/09
s. 014a/09, 092b/08	ṣ.+ 1 067b/04
s.+ dür 012a/04, 012a/05,	ṣ.+ uñ 011a/02
012b/06, 014a/07	[=10]
[=6]	ṣihhat (ar.)
seyr (ar.)	s. 045a/03

- [=1]
sındur - (tr.)
 s.- mamağā 044b/09
 s.- ub 042a/12
 [=2]
sındurmak (tr.)
 s.+ dur 012b/01
 [=1]
sırr (ar.)
 s. 064b/08, 064b/06, 064b/09
 s.-ı sultān 065b/10
 s.+ ı 064b/12
 s.+ ım 065b/12
 s.+ ımı 067a/02
 [=8]
şıyānet (ar.)
 s. 018b/01, 073a/13
 [=2]
sīc̄ adet (ar.)
 s. 109b/09
 [=1]
sibāk (ar.) [=1]
 s.+ ı 027a/04
sifāriş (fa.)
 s.-ı hizmet 032b/08
 s. etmişdür 073a/07
 [=2]
silāh (ar.)
 s. 028b/08
 [=1]
sim-āb (fa.)
 s.+ a 083b/02
 [=1]
simār (ar.)
 s. 097b/13
 [=1]
śinā (ar.)
 s.+ dan 022b/03
 [=1]
śine (fa.)
 s.+ sin 084a/02
 [=1]
siñek (tr.)
- s. 074a/09, 074b/08
 s.+ ler 074a/12, 074b/09
 [=4]
sipāh (fa.)
 s. 073a/10, 080a/03, 087a/05
 s.-ı āmīde 048a/04
 s.-ı ķavīdūr 096a/01
 [=5]
sipāh-dār (fa.)
 s.+ ların 087a/12
 [=1]
sipāh-dārān (fa.)
 s.+ lar 087a/06
 [=1]
sipāhi (fa.)
 s.+ sin 073a/12
 [=1]
sipāriş (fa.)
 s. ola 098b/02
 [=1]
siper (fa.)
 s.+ dür 049b/01
 [=1]
siret (ar.)
 s. 003a/04, 027b/07
 s.+ idür 025a/11
 [=3]
sirişte (fa.)
 s. olmaz 047a/02
 s.-ı 038a/02
 [=2]
sitāyiş (fa.)
 s.-ı ṭāmā ān 030a/09
 [=1]
sitem (fa.)
 s. 056a/11, 063a/05
 s. etmek 099a/10
 s. etmekle 067b/07
 s. etmeyüb 088b/13
 s. eyleye 025a/05
 s.+ inde 078a/06
 s. olınur 063a/08
 [=8]

sitem-kār (fa.)	[=4]
s. 085a/08	
s.+ e 033b/01	
[=2]	
sitte (ar.)	
s. 033b/06	
[=1]	
siyādet (ar.)	
s. 031b/08	
s.+ i 042a/05	
[=2]	
siyāh (fa.)	
s. 086b/05, 102b/09	
s.+ uñ 087a/05	
[=3]	
siyāh-dār (fa.)	
s.+ lar 087a/01	
[=1]	
siyāk (ar.)	
s.-ı taķdīr-i rabbānī 051a/10	
[=1]	
siyāset (ar.)	
s. 028b/02, 065a/09, 073a/04	
s.+ de 072b/04	
s. etmegin 072b/08	
[=5]	
siz (tr.)	
s. 018b/05, 083b/03, 098a/11	
s.+ den 077b/08	
s.+ e 035a/07, 044a/07, 077b/07	
s.+ iñ 097b/05	
s.+ iñledür 034a/10	
s.+ lerden 077b/07	
s.+ e 083a/03	
[=11]	
şofra (ar.)	
s.+ ya 023a/06	
[=1]	
şohbet (ar.)	
s.-ı zenān 029a/10	
s. etmeyeler 061b/03	
s. eyleye 097a/07	
s.+ in 091b/05	
şoñra (tr.)	
s. 004a/03, 010b/01, 012b/03,	
020a/12, 022b/09, 023b/07,	
023b/12, 024b/13, 032b/04,	
043a/06, 043b/11, 046a/02,	
048b/09, 052a/11, 058a/11,	
058b/10, 059a/13, 060a/04,	
063b/06, 066a/02, 066a/08,	
066b/07, 084a/01, 087b/07,	
088b/06, 088b/07, 089a/04,	
092b/13, 095b/05, 100b/08	
s.+ dan 011a/15	
[=31]	
şor - (tr.)	
s.- díki 057b/07	
s.- dilar 048a/08, 048a/11,	
048b/02, 099a/06, 105b/11	
s.- duğında 042b/03	
s.- dum 067a/05	
[=8]	
sögme (tr.)	
s.+ den 044a/09	
[=1]	
söyle - (tr.)	
s. 042b/06, 050a/06, 065a/09,	
098a/08	
s.- digin 090a/11	
s.- diler 076b/04	
s.- dügi 058b/09, 059b/02,	
076b/02	
s.- müş 090a/11, 096b/10	
s.- müşler 098b/04	
s.- nen 032b/04	
s.- rim 065b/12	
s.- ye 055a/04, 059b/07,	
060a/05, 061b/01	
s.- yim 026b/08, 050a/05	
s.- yüb 052b/06, 058a/05	
[=23]	
söylemek (tr.)	
s. 015b/05	
s.+ den 012a/06, 059a/04	

- s.+ e 107b/10, 107b/11
[=5]
- söyleş -** (tr.)
s.- dükde 027b/04
s.- e 059a/06
s.- üb 077b/01
[=3]
- söyleşmek** (tr.)
s. 027b/05
[=1]
- söz** (tr.)
s. 024b/05, 032b/05, 059a/04,
059b/05, 060a/07, 061a/12,
082b/07, 099a/09
s.+ den 058a/03
s.+ e 060a/07, 074a/08
s.+ i 058b/10, 097a/01
s.+ im 052b/11
s.+ in 058b/08
s.+ iñ 068b/08
s.+ iñe 059a/05
s.+ inc 104a/09
s.+ ler 052b/06, 058a/05
s.+ lerden 058b/09
s.+ lerinüñ 085b/10
s.+ üm 026b/08
[=23]
- şu** (tr.)
ş. 077a/12, 094a/12
ş.+ dur 102b/04
ş.+ yla 080b/13
[=4]
- şū** (fa.)
s.-i niyet 080a/04
[=1]
- su'äl** (ar.)
s. 010b/11, 020b/08, 035a/12,
037a/13, 040b/05, 042b/02,
046a/03, 060a/09, 073a/08,
083a/07, 085b/10, 089a/11,
109a/06
s. buyurmışlar 034b/11
s.+ e 059b/11, 087b/11
- s. eyledi 049a/08
s. eylediler 035a/07
s. eyledüm 042b/09
s. etmedüm 059b/13
s. eylediklerinde 045b/11
s. eylediler 095b/12
s. eylerler 036b/08
s. eyleye 059b/07
s. idecek 059b/10
s.+ iñ 060a/02, 087b/08
s.+ inden 034b/04
s. itdi 056a/07, 091b/01
s. itdiki 044a/05, 076a/09
s. itdiler 056b/08, 078b/02,
081a/03
s. itdüğünde 022b/10
[=36]
- sübəsū** (fa.)
s. 102b/06
[=1]
- şubḥ** (ar.)
ş.-ı sa^c ädet 003a/07
ş. ola 073b/04
[=2]
- şūd** (fa.)
s. 029b/13, 102b/08
s.-mend 006a/12
s.+ i 004b/11
[=4]
- şüde** (fa.)
s. kılıub 043b/07
[=1]
- şüdmend** (fa.)
s. 089b/13
[=1]
- şudūr** (ar.)
ş.+ i 054b/08
[=1]
- şuhuṭu'l-każā** (ar.)
s. 011b/11
[=1]
- şulb** (ar.)
s.+ indan 079b/10

[=1]	s. 018a/12, 033b/06, 033b/10
suleħā (ar.)	
§. 083a/02, 087b/08	
[=2]	
sulħ (ar.)	
§. 095b/06	
§. oldukçalarından 100b/08	
[=2]	
sultān (ar.)	
s. 002b/10, 002b/11, 002b/12,	
003a/01, 029a/09, 030a/03,	
031b/05, 033b/01, 052a/09,	
052b/09, 054a/01, 057a/05,	
057a/11, 057b/07, 057b/11,	
058a/02, 059a/05, 060a/08,	
060a/11, 060b/04, 062b/05,	
062b/06, 063b/10, 064b/07,	
065b/10, 072a/05, 072a/09,	
072b/07, 072b/09, 072b/12,	
073a/02, 073b/06, 074a/08,	
074b/05, 075a/02, 075a/11,	
078a/03, 080b/09, 080b/12,	
081b/06, 083a/06, 090a/01,	
090a/08, 090a/13, 091a/13,	
091b/04	
s.+ a 052b/04, 052b/08,	
054a/05, 057a/09, 058a/08,	
074b/08, 075b/03, 090a/12	
s.+ dan 035a/06	
s.-i selāṭin-i cihān 002b/06	
s.-i selāṭinü'l- aşr 002b/08	
s.+ 1 075b/05, b082a/11	
s.+ im 070b/06, 090b/10	
s.+ uñ 053a/01, 062b/07,	
062b/10, 063a/13, 064a/02,	
067b/11, 074b/07, 075b/12,	
080b/10, 082b/13, 083a/05,	
089b/04	
[=73]	
sultāni (ar.)	
s.+ den 083a/01	
[=1]	
sulusevn (ar.)	
s. 032b/06, 032b/11, 033a/07,	
033a/12, 033b/02, 034a/01,	
034a/06	
[=7]	
suret (ar.)	
§. 075a/09, 079b/12, 096b/08	
§.-i hāli 087a/13	
§.-i hidāyet 003a/04	
§.-i sefahat 062b/09	
§.+ de 054b/01, 060a/03	
§.+ dedür 071a/12	
§.+ in 020b/06	
[=10]	
sureten (ar.)	
§. 072b/05, 080b/07, 091b/12	
[=3]	
susuz (tr.)	
§. 077a/11	
[=1]	
sūū'l-zann (ar.)	
s. 012b/03	
[=1]	
sübāt (ar.)	
s.+ 1 080b/03	
[=1]	
subħ (ar.)	
§. 078a/03	
[=1]	
sübħān (ar.)	
s.+ uñ 053a/01	
[=1]	
sübħāne (ar.)	
s. 003a/10, 079a/05	
[=2]	
sübħāni (ar.)	
s. 009a/03	
s. olan 008a/01	
[=2]	
sūhan (ar.)	
s.- gü 045a/06	

[=1]	
sükün (ar.)	
s. 014b/07	[=4]
s.+ dan 032a/07	şafî (ar.)
s.+ 1 012b/07, 021b/06, 021b/07	§. 093a/06
[=7]	§.+ ye 004b/06
süküt (ar.)	[=2]
s. etmegi 060a/05	şâh (fa.)
s. eyleye 060a/06	§. 033b/03, 048a/07, 053a/06
[=2]	§.-1 dânâ 028b/06
sülük (ar.)	§.-1 yunan 030b/02
s. 050b/06, 077b/03	§.+ a 048a/05
[=2]	[=6]
sülüsin (ar.)	şâhân (fa.)
§. 033a/02	§. 031b/09
[=1]	§.-1 cihân 039a/03
sünen (ar.)	[=2]
s.-i peyğamber 033a/04	şahs (ar.)
[=1]	§. 037a/01, 098a/03
sünnet (ar.)	§.+ uñ 058a/09
s. 013a/12, 013a/13	[=3]
[=2]	şâ'ib (ar.)
sür - (tr.)	§. etme 094b/09
s.- esiz 087a/08	[=1]
s.- üb 072b/13	şâ'ir (ar.)
[=2]	§.+ leri 005b/02
süreyyâ (fa.)	[=1]
§. 071b/06	şâkî (ar.)
§.-yı menzilet 003b/07	§. 089a/13
[=2]	[=1]
şâd (fa.)	şâkir (ar.)
§. 030a/02, 099b/01, 101a/11,	§. 089b/02
101a/12, 105a/10	[=1]
§. olmaya 099a/13	şâkirdlik (ar.)
[=6]	§. etmişidi 104a/02
şâdî (fa.)	[=1]
§. 095b/09	şâkirt (ar.)
[=1]	§.+ leri 022a/03
şâdkâm (fa.)	[=1]
§. 105a/09	şâm (fa.)
[=1]	§. 075a/06, 075b/01, 075b/05,
şâdlık (fa.+tr)	078a/03
§. 108a/11	[=4]

şan (ar.)		§. 010b/04
§. 061a/11		[=1]
§.-ı devlet-nişan 034b/09	şefik (ar.)	§. 029a/02
§.-ı feşahat 010a/06		[=1]
[=3]	şefkat (ar.)	
şānehu		§. 029b/07, 045b/06, 089a/09
§. 011a/14, 037b/12, 038a/08,		§. etmek 048b/06
043a/09		§. eylen 065a/08
[=4]		§.-ı ra ^c iyet 045b/12
şarāb (ar.)		[=6]
§.-ı zehr 019b/06	şeh (fa.)	
[=1]		§.+ e 045a/06
şart (ar.)		§.+ ler 071b/05
§. 051b/12, 054a/08		[=2]
§. eyleki 088b/12	şehd-rīz (ar+fa.)	
§.+ ı 056b/04		§. 007b/07
§. itdüginden 066a/08		[=1]
§.+ la 069a/07	şehevat (ar.)	
§.+ ladur 065b/12		§.+ ı 039b/03
§.+ ları 089b/07		[=1]
[=8]	şehen-şāhān (fa.)	
şavt (ar.)		§.-ı ruy-ı zeminleri 002a/13
§.+ uñ 064a/13		[=1]
[=1]	şehen-şāhī (fa.)	
şayed (fa.)		§.+ ye 051b/06
§. 059a/09, 091a/01		[=1]
[=2]	şehid (ar.)	
şe'y (ar.)		§. 031a/12
§.+ e 102b/12		[=1]
[=1]	şehir (fa.)	
şe'āmet (ar.)		§.+ de 081a/04
§.-ı ḥallāk 042a/07		§.-ı reyde 042a/08
[=1]		§.-ı reyden 042b/03
şeb (fa.)		§.+ dendür 042b/02
§. 093a/10		§.+ iñ 068b/07
[=1]		[=5]
şedid (ar.)		şehriyār (fa.)
§. 002a/11		§. 074a/05, 074b/09
[=1]		[=2]
şefakatenli'l-'ibād (ar.)		şehriyārī (fa.)
§. 002a/01		§. 072a/08
[=1]		s.+ den 005b/04
sefekaten (ar.)		

ş.+ nüñ 060b/06	şeni ^c (ar.)
ş. olur 087b/12	fi ^c l-i ş.+ a 030b/07
ş.+ ye 051b/05	[=1]
[=5]	
şehvāniyye (ar.)	şer^c (ar.)
ş. 040b/08	ş. 040b/08, . 085a/11
[=1]	ş.-i mübīn 002a/02
şehvet (ar.)	ş.-i şerīf ola 064a/09
ş. 034a/12	ş.-i şerīf 071b/03
[=1]	[=5]
şekāvet (ar.)	şerā'it (ar.)
ş. etmek 053a/06	ş.-i mesārlık 057a/04
ş.+ lerinden 065b/01	ş.-i salṭanat 029b/06
[=2]	[=2]
şeker (fa.)	şerbet (ar.)
ş. 101a/06, 101a/13	ş.-i şifāyı 077a/07
[=2]	[=1]
şekl (ar.)	şeref (ar.)
ş.-i sūlūk 077b/03	ş. 028b/11
ş.+ in 021a/02	ş.+ indendir 097b/07
ş.+ ine 028b/08	[=2]
[=3]	
şekvā (ar.)	şerīf en (ar.)
ş. 102a/07	ş. 068b/02
[=1]	[=1]
şemātet (ar.)	şeri^c at (ar.)
ş. 012a/10	ş.-i ābād 028a/03
[=1]	ş.+ larda 024a/11
şeml (ar.)	[=2]
ş.-i naşāyiḥ-i sūd-mend 006a/12	şerīf (ar.)
[=1]	ş. 071b/04
şemmecik (ar.+tr)	ş.+ de 057a/09, 065a/05,
ş. 056a/03	097b/06, 079a/07, 080a/11
[=1]	ş.+ den 040b/09
şems (ar.)	ş.+ e 075a/01
ş.-i felek 102b/05	ş.+ 007b/10 i 008a/09, 010b/03,
[=1]	010b/09
şemşir-zen (fa.)	ş.+ ile 019a/10
merd-i ş. 028b/10	ş.+ iñ 051b/03
[=1]	ş.+ ince 001b/04, 068b/11
şenā (ar.)	ş.+ ine 024a/06
ş. olmaz 094a/13	ş.+ le 007b/12
[=1]	ş.+ leri 005b/09
	ş.+ lerine 035b/09
	ş. ola 064a/10

[=21]	§.+ e 107a/10, 109a/12
şerik (ar.)	§.+ i 039a/07, 048a/09, 096b/11, 106a/13
ş.+ leriyle 056a/10	§.+ ine 094a/03
ş. olub 055b/01, 056a/12	§.+ le 044a/08
ş.+ e 084b/13	§.+ lerden 048a/09
[=4]	§.+ lere 011b/08, 092a/06
şer' iye (ar.)	§.+ üñ 106a/01
ş. 034b/05	[=41]
[=1]	şeyatın (ar.)
şerm (ar.)	§.+ e 037b/04
ş.+ i 109a/06	[=1]
[=1]	şeyh (ar.)
şerm-sär (fa.)	ş. 034b/07, 081b/10, 081b/12, 088b/11, 089a/11
ş. 057a/04, 067a/11	ş.-i kebir 081b/07
[=1]	ş.-i mezbürden 034b/10
şerr (ar.)	ş.-i şahib 037a/05
ş. 079b/10	ş.+ e 089a/10
ş.+ in 055a/11, 069a/12	ş. eytdi 037a/02
ş.+ inden 019a/09	ş.+ iñ 082a/07
[=4]	[=11]
şevahid (ar.)	şeyhühet (ar.)
ş.-i devletüñ 042b/10	§.+ e 004a/09
[=1]	[=1]
şevärib (ar.)	şeyniyye (ar.)
ş. 103b/06	ş.+ den 036a/11
[=1]	ş.+ den 036a/02
şevket (ar.)	ş.+ ye 036b/01
ş. 061a/11	[=3]
ş.+ leri 054b/09	şeytân (ar.)
[=2]	ş.-i laçindeden 033a/06
şey' (ar.)	[=1]
ş. 011a/15, 011b/06, 011b/09,	şicär (ar.)
024b/02, 025a/07, 044a/06,	ş. 039a/05
044b/11, 045a/03, 045a/04,	[=1]
045b/05, 093b/03, 094a/03,	şiddet (ar.)
094a/04, 095a/05, 095b/13,	ş. 063a/12
099a/03, 102a/02, 102b/12,	[=1]
103a/09, 104b/05, 106a/12,	şifa (ar.)
106b/06, 107b/04, 108a/02,	ş. 019a/05
109a/03	ş.+ yı 077a/07
ş.+ de 044b/06	[=2]
ş.- den 012a/02	
ş.+ dür 025b/07, 105b/10	

şikāyet (ar.)	[=1]
§. etmeyüb 063b/02	
§. eylemeyeler 039b/09	
[=2]	
şikeste-bāl (fa.)	
§. + e kāfī 004b/05	
[=1]	
şināstlık (ar.+tr.)	
§. + a (şināstlığa) 071a/11	
[=1]	
şī‘r (ar.)	
§. 103a/09, 104b/03	
[=2]	
şīrāz (yer. i.)	
§. + da 076a/07	
[=1]	
şīrin (fa.)	
§. 027b/03	
[=1]	
şirk (ar.)	
§. 059a/09	
[=1]	
şışe (fa.)	
§. 088a/02	
§. + ye 088a/04	
§. + yi 088a/03	
[=1]	
şīve (fa.)	
§.-i dānā 059b/05	
[=1]	
şiyem (ar.)	
§. 042a/01	
§.-i fazl 003b/12	
[=2]	
şol (tr.)	
§. 096a/03	
[=1]	
şu‘ā‘ (ar.)	
§.-i afitāb-ı ikbāle 004b/12	
§.+ ı 056b/03	
[=2]	
şu‘ārā (ar.)	
§.-yi rebāb-ı dīn 006a/05	
	[=1]
şugl (ar.)	
§. 053b/02	
[=1]	
şūm (ar.)	
§. 035b/11	
[=1]	
şūmlık (ar.+tr.)	
§.+ ile 039b/10	
[=1]	
şūr (fa.)	
§.-ı dest-i şahrāyı 102b/04	
[=1]	
şūr-āb (fa.)	
§.+ a 101b/02, 101b/03	
[=2]	
şurū‘ (ar.)	
§. etmeyeler 086a/10	
§. ide 080a/07	
§. idüb 006b/08	
[=3]	
şurūt (ar.)	
§.+ ı 066a/10	
[=1]	
şübhe (ar.)	
§.-i ḡubārī 083b/06	
[=1]	
şükr (ar.)	
§. 008a/10, 032a/01	
§.-i bī-inkīzā 001b/01	
§.-i ni‘met 052a/03, 070a/08	
§.-i şān-ı feşāhat 010a/05	
§.+ den 032a/05	
§. eylemekdir 013b/04	
§.+ i 024b/08	
§. idüb 038a/10	
§.+ in 070b/10	
§.+ ini 103a/12	
§.+ ün 052a/01	
[=13]	
şükrāne (ar.)	
§.+ leri 053a/13	
[=1]	

şüküfte (fa.)	ta^c ām (ar.)
§. 101a/05	t.+ lar 070b/07
[=1]	[=1]
şürb (ar.)	ta^c arruż (ar.)
§. 109a/13	t. etmedüm 043a/06
[=1]	[=1]
ta (tr.)	ṭā^c at (ar.)
t. 023a/01, 038a/13, 039b/08,	ṭ. 052a/04
043b/01, 048b/08, 048b/10,	ṭ.+ in 013b/01
052a/02, 052a/06, 057a/01,	ṭ.+ ina 038b/07
057a/03, 058a/11, 060a/03,	ṭ. işleyüb 048b/07
060a/08, 063a/01, 064b/05,	[=4]
067a/10, 070a/08, 073a/05,	
076b/06, 077a/05, 077b/08,	ta^c ayyūş (ar.)
077b/09, 078a/11, 079b/02,	t.+ e 109b/09
082a/04, 090a/05, 090b/05,	[=1]
096a/07, 104a/07, 104a/11	
[=30]	tāb (fa.)
ṭā^c ife (ar.)	t. olub 066a/13
ṭ.+ leri 088a/06	[=1]
ṭ.+ si 051a/05	
ṭ.+ sinüñ 043a/03	ṭab^c (ar.)
[=3]	ṭ. 086b/01
ṭā^c ir (ar.)	ṭ.-i şerike 084b/13
t.-i vücûd 010a/03	[=2]
[=1]	
ta^c accüb (ar.)	ṭab^c a (ar.)
t. 022a/04	t. 072a/02
t. idüb 035b/05	[=1]
t. iderek 087a/11	
[=3]	ṭabak (ar.)
ta^c accül (ar.)	ṭ. 074a/10, 074b/07
t. 034a/05	[=3]
[=1]	
ta^c addī (ar.)	ṭābān (ar.)
t. 055a/12, 088b/03	t.+ dur 104b/04
t.+ leri 085a/09	[=1]
[=2]	
ta^c alluk (ar.)	ṭabaristān (ar. coğ.)
t.-i ķadem 084b/07	ṭ.+ da 095a/03, 100b/07
t. etmiş 091b/03	[=2]
[=2]	
	ṭabi^c (ar.)
	t. 012a/07, 047a/13
	t. olmayub 002a/07
	[=3]
	ṭabi^c at (ar.)
	ṭ.+ den 019b/01
	ṭ.+ larına 072b/05
	[=2]
	ṭabi^c atlu (ar.+tr.)

t.+ ligündan 058a/06 [=1]	t. olinub 054b/12, 063a/10 [=5]
ta^cbır (ar.) t. 027a/10, 045b/03 [=2]	tahayyür (ar.) t. 080a/09 t.-ı pürmağz 080a/09 [=2]
tabl (ar.) t. 072b/09 [=1]	tahiye (ar.) t.+ lerinden 098a/02 t.+ ye 098a/03 [=2]
tab-nāk (fa.) t.+ ları 010a/11 [=1]	tahkīk (ar.) t. 057b/03, 084b/05, 085a/09, 089b/13, 095a/12 t.-i mükāfati 026a/09 t. eyleye 064a/09 t. itdüre 086a/02 [=8]
tābūt (ar.) t.+ ı 106b/13 t.+ uñ 106b/05 [=3]	tahmīl (ar.) t. 062b/10, 087a/04, 090a/05 t. olinur 080b/03 [=4]
tāc (fa.) t. 030b/03, 035a/08 t.-ı ibtihāc-ı salṭanat 002b/02 [=3]	tahmīnen (ar.) t. 090b/08 [=1]
tācdāri (fa.) t. 028a/07 [=1]	tahrīr (ar.) t. 006b/10 t.+ e 087b/13 t.+ ine 006b/07 [=3]
ta^ccıl (ar.) t. 020a/11, 052a/13, 085a/10 t. ide 078b/13 [=4]	tahşıl (ar.) t. 088b/05 t.+ e 104b/13 t.-i ahlāk 010b/07 t.-i ahlāk-ı mehāsin 016a/13 t.-i ahlāka 010b/04 t.-i dostān 033a/09 t.-i hüsn-i ahlāk 011a/01 t.-i māla 073b/06 t.-i mizāc idüb 064a/06 t.-i muhabbet 028a/09 t.-i yār-ı bīriyā 033b/12 [=11]
tācir (ar.) t. 049b/06, 108b/01 [=2]	tahśīn (ar.)
ta^ccız (ar.) t. 062b/05 [=1]	
ta^cdıl (ar.) t.-i mizāc 001b/05 [=1]	
tağ (tr.) t. 025b/03 t.+ ı 065b/01 [=2]	
tahammül (ar.) t. etmek 027b/01 t. eylemek 095a/01 t.+ ı 071a/10	

t. 063a/11	[=1]
t. olmak 071b/04	takdīs (ar.)
[=2]	t.+ i 008a/04
taht (ar.)	[=1]
t. 030b/03, 035a/08, 035b/07, 090b/08, 095a/04	taklīd (ar.)
t.-ı murāfaḳat 096b/03	t. 002b/04
t.-ı pādiṣāhiye 066b/08	t.+ i 071a/12
t.-ı yeddinde 077b/02	[=2]
t.+ i 096b/12	takrib (ar.)
[=9]	t.-i sa‘ādeti 050b/12
tahvīl (ar.)	[=1]
t. olmağa 046a/02	takrir (ar.)
[=1]	t. 045b/02, 080b/05, 080b/10
takaddüm (ar.)	t. idemezler 077a/10
t. olinur 062b/13	t. idüb 020b/08, 077a/06, 089a/11
[=1]	[=7]
takarrüb (ar.)	takṣīrāt (ar.)
t. eyleye 051a/11	t. 015b/08
t.-ı hażret-i rāḥmān 009a/07	t.+ ina 063b/04
t.-ı sultān 080b/12	[=2]
[=3]	takvā (ar.)
takayyūd (ar.)	t. 032a/01
t. 017a/11, 055b/09, 061b/04, 073b/07, 074b/02, 076b/12	t.+ ya 037a/08, 037b/06, 109b/08
t. etmegi 109b/10	[=4]
t. etmese 073b/07	takvīm (ar.)
t. etmeyüb 075a/04	t.-i dīn 002a/01
t.+ i 078a/11	[=1]
t. idüb 041a/13	takviyelen (ar.+tr.)
t. idersem 074a/02	t.- dür 016b/04
t.-i da‘vāt 062a/06	[=1]
[=11]	tal‘at (ar.)
takdīm (ar.)	t.+ uñ 108a/03
t.-i te ‘hīrin 078b/06	[=1]
t. eyleye 052a/06, 053a/09	taleb (ar.)
[=3]	t. 041a/06, 071a/07, 082b/04
takdīr (ar.)	t.-i hācetde 083b/01
t.-i rabbānī 051a/11	t.-i rizā-ı ḥudāī 034b/09
t. idüb 039a/07	t.+ de 061b/08
[=2]	t. etmek 071a/05
takdīrce (ar.+tr.)	t. etse 027a/12
t. 054b/08	t. eyledükde 023b/06

- ẗ. eyledüklerinde 034a/09
 ẗ. eyleyeler 071b/10
 ẗ. ide 041a/05, 095a/09
 ẗ. ideler 040b/12
 ẗ. ider 103b/01
 ẗ. idersin 103a/13
 ẗ. ideyim 023b/09
 ẗ. idüb 052a/13, 055b/07,
 083a/06, 101b/07
 ẗ.+ ine 061a/03
 ẗ. itdi 075b/04
 ẗ. itdüğinde 065a/04, 082b/05
 ẗ. itdüklerinde 052b/01
 ẗ. olına 038b/04
 [=28]
- tālib** (ar.)
 t.-i ahiri 099b/13
 [=1]
- tama^c** (ar.)
 ẗ. 012a/09, 012b/06, 078a/09,
 103b/02, 105a/12
 ẗ.-i zillet 061a/06
 ẗ.+ dan 088a/08
 t. etmeye 071a/02
 ẗ. etmeyüb 093a/01
 t.+ indan 086a/04
 t. idicidir 071a/03
 t. olnımaƙ 071a/04
 [=12]
- tāma^cān** (ar.)
 ẗ. 030a/09
 [=1]
- tama^c-kāri** (ar.+fa.)
 ẗ. 031a/03
 [=1]
- tamām** (ar.)
 t.-i cevārih-i a^c žā 058b/05
 t.-i lezzet 070b/01
 t.+ i 089a/03
 t. ideyim 056a/04
 t. olmaya 099a/01
 t. olmayınca 097b/08
 [=6]
- tāmi^c** (ar.)
 ẗ. 103a/04
 [=1]
- ta^cmīr** (ar.)
 t.-i bilād 051b/06
 t.-i dil-i miskinān 033a/10
 [=2]
- ta^cn** (ar.)
 ẗ.-i düşmanān 030b/04
 [=1]
- tanı -** (tr.)
 t.- yub 013b/11
 [=1]
- tanrı** (tr.)
 t.+ nuñ 089b/11
 [=1]
- tapdur -** (tr.)
 t.- müş idi 022b/05
 [=1]
- tar** (tr.)
 ẗ.+ hık 095b/11
 [=1]
- tarab** (ar.)
 ẗ.+ uñ 061b/10
 [=1]
- taraf** (ar.)
 t.-i āhireti 055a/06
 t.-i ḥakkı 079b/13
 t.-i ḥılaf 078a/06
 t.-i padişāh 080a/03
 t.-i pādişāha 079a/03
 t.-i rağbeti 069a/03
 t.-i şehriyāřiden 005b/04
 t.+ a 090b/01, 108a/13
 t.+ da 076a/03
 t.+ dan 073b/05, 076a/13
 t.+ i 009b/01, 051b/09,
 068b/13, 069a/04, 075b/07
 t.+ in 075b/02, 088b/03
 t.+ ina 020b/03, 020b/04,
 067a/07, 074b/13, 088b/02,
 090a/09, 090b/02
 t.+ indan 063b/08, 066a/06,

076a/11, 089a/05, 090a/02, 090a/04, 108a/12 t.+ inuñ 054a/08 [=34]	[=4]
tarḥ (ar.)	tāsīc (ar.)
t.-i temekkün 004b/05 t. idüb 080b/01, 089a/01 [=2]	t. 029a/11, 031a/01, 032b/02, 034a/06, 059a/03, 062a/12, 086a/09 [=7]
tārif (ar.)	tāsīc an
t. 055a/10, 057a/03, 057b/04, 061a/09 t. itdiler 055b/06 [=5]	t. 073a/10, 081a/08 [=2]
tarīk (ar.)	taşmīm (ar.)
t. 079b/08, 088a/11 t.-i emānetden 060b/08 t.-i ḥalāṣ 078a/07 t.-i ḥakdan 002a/10 t.-i hidāyeti 002a/11 t.-i istikāmetde 050b/07 t.-i şer̄ iye 034b/05 t.+ in 064b/03 t.+ iyle 055a/08, 058b/02 t.+ lere 015b/09 [=12]	t. 086b/13 [=1]
tarḥik (tr.)	taşvīr (ar.)
t. 095a/01 t.+ dan 095b/07 [=2]	t. 006b/10 [=1]
taşadduk (ar.)	taş (at.)
t. itdiler 091a/08 t. virür 083a/03 [=2]	t. 088a/02 t.+ a 088a/03 t.+ i 088a/04 [=3]
taşalluf (ar.)	taşra (at.)
t. 013a/05 [=1]	t. 036a/08, 060b/08, 101b/01, 106a/11 [=4]
taşarruf (ar.)	tat - (tr.)
t.+ dan 092b/01 t.+ unda 041a/11 [=2]	t.- maya 097b/01 [=1]
taşdīk (ar.)	tatlu (tr.)
t. 026a/09, 064a/09, 066a/02 t. itmekdür 013a/12	t. 026b/01, 070b/07, 100b/04 [=4]
	tatluluk (tr.)
	t.+ ların 037b/03 [=1]
	tavassut (ar.)
	t. 017a/04 [=1]
	tavṣid (ar.)
	t.+ i 061a/10 [=1]
	tavṣīf (ar.)
	t. 055a/10, 057b/04 t. etmeye 057a/03 t. iderek 071b/04

[=4]	
ta^cyīn (ar.)	t. 027a/10
	[=1]
	te^cemmūl (ar.)
t. 005b/08, 086a/06	t. 015a/12, 086a/07
t.-i ihsān 061a/02	t. idüp 020a/08
t. etmedüm 044a/13	t. itdi 082b/05
t. itdüm 044a/11	
t. olınub 047a/12	
[=6]	
ṭayr (ar.)	[=4]
	te^cessüf (ar.)
t.+ e 012b/04	t.+ ümden 084b/01
[=1]	[=1]
tayyib (ar.)	tehemten (fa.)
t.+ e 004b/04	t.+ in 028b/08
[=1]	[=1]
tāz (fa.)	te^chir (ar.)
t. 080a/06	t.+ in 078b/06
[=1]	[=1]
tażarru^c (ar.)	te^clif (ar.)
t. 054b/11, 054a/09 064a/04,	t. 006b/07, 006b/11
066b/12, 072a/03, 080b/09	t.-i kitāb 003b/03
t.+ ı 072b/13	[=3]
[=6]	te^cälā (ar.)
tāzece (fa.+tr.)	t. 003a/11, 011a/13, 011b/10,
t. 070a/11	013a/11, 013b/04, 014a/01,
[=1]	014a/02, 021b/10, 022a/02,
tāzele - (fa.+tr.)	023a/01, 024b/07, 031b/03,
t.- yüb 062a/07	034a/10, 037b/12, 038a/08,
[=1]	040a/09, 041a/01, 043a/09,
tāzi (fa.)	046b/13, 049b/11, 049b/13,
t.+ ye 028b/09	050a/08, 050a/12, 051b/01,
[=1]	053a/09, 053a/12, 065a/01,
tāziyān (fa.)	073a/07, 079a/05, 079b/03,
t.+ ye 096a/07	082a/01, 083a/13, 093a/05,
[=1]	093b/06, 095b/04
ta^czīm (ar.)	t.+ nuñ 012a/01, 014a/05,
t. 013b/11	038a/07, 038b/12, 039b/02,
t. eyleñ 065a/07	040a/10, 040b/07, 049a/01,
t. idüb 038a/03	050a/10, 052b/13, 053b/07,
[=3]	053b/10, 065a/07, 067b/10,
tāziyāne (fa.)	069b/10, 094b/05
t. 028b/09	t.+ ya 039b/09
[=1]	[=55]
te^cvīl (ar.)	te^cayyüs (ar.)
	t.+ leri 007b/08

[=1]	
tebāh (fa.)	t.+ i 041b/02, 075b/12
	t.+ inde 064a/10
[=1]	[=17]
tebareke (ar.)	te^cdīb (ar.)
	t. eyleye 079a/01
t. 034a/10	[=1]
[=1]	tedric (ar.)
tecāvüz (ar.)	t. 047b/09
	t.+ le 090a/12
t. 012b/11, 078a/11	[=2]
t. etmeyüb 072a/11	tefaḥḥuṣ (ar.)
t. eylemez 036b/05	t. 060a/13
[=4]	t.-i māla 076b/12
tecāvüzlik (ar.+tr.)	t. etmege 085a/08
	t. etmek 076b/05
t. eyleyenleri 079a/01	t. idüb 073a/05
[=1]	t. itmedin 057b/03
tecdid (ar.)	[=6]
	tefahur (ar.)
t.-i hizmet 062a/06	t. idüb 046b/08
[=1]	[=1]
tecerru^c (ar.)	tefekkür (ar.)
	t. 020a/08, 074a/05
t. ider 019b/06	t. idüb 086a/07
[=1]	[=3]
tecessüs (ar.)	tefhim (ar.)
	t. 071b/12, 080b/10
t. 027a/08, 076b/12, 085a/07	t. idüñ 068b/09
t.+ inde 060a/13	[=3]
[=4]	tefrika (ar.)
tecrübe (ar.)	t. 074b/03
	[=1]
t. 046a/05, 098a/12	tefsir (ar.)
[=2]	t. 033a/03
tedārik (ar.)	[=1]
	tefvīż (ar.)
t. 031b/01, 071b/11, 083a/12	t. iderler 073a/11
t. eylerim 075a/13	t.-i hizmet 028b/12
t. itdüm 021a/02	[=2]
[=5]	teğāful (ar.)
tedbīr (ar.)	t. itme 021b/06
	[=1]
t. 003b/13, 020a/09, 043b/03,	tehettük (ar.)
044b/06, 047b/13, 094b/10	
t.-i ihdā 002b/05	
t.-i memleket 039b/05	
t.-i nā-dān 031b/06	
t.-i şāibleri 054b/05, 077a/02	
t.-i umūri 006a/06	
t.-i umūr-ı salṭanat 003b/01	
t.-i vāṣif-ı nişānlar 003b/02	

t.-i merdum 077a/11 [=1]	[=1]
tehevvr̄ (ar.) t. 012a/12 [=1]	telattuf (ar.) t. 080b/09 [=1]
tehi-dest (fa.) t. 005a/03 [=1]	telef (ar.) t.-i māl 031a/06 [=1]
te'hir (ar.) t.+ e 086b/12 t. eylemek 015a/04 t. olınursa 087a/03 [=3]	telezzüzät (ar.) t.-i mekruhe 109b/04 [=1]
tehlike (ar.) t.+ ye 078b/08 [=1]	temekkün (ar.) t. idüb 004b/05 [=1]
tehniye (ar.) t. 005b/13 [=1]	temelluk (ar.) t. etmek 063a/13 [=1]
tekaddüm (ar.) t. 062b/08 [=1]	temettu' (ar.) t. 006b/03 [=1]
tekaddür (ar.) t. 040a/02, 040a/10, 041a/07 [=2]	temevvüt (ar.) t.+ i 009b/08 [=1]
tekālif (ar.) t.-i ihdāş idüb 088b/04 [=1]	temhidi (ar.+fa.) t. 080b/05 [=1]
tekāža (ar.) t. 024a/04 [=1]	temiz (ar.) t. 007b/07 t.+ i 009b/11 [=2]
tekebbür (ar.) t. 034a/05 t.+ lenmekligi 041a/08 [=2]	temyiz (ar.) t. 010a/02 [=1]
tekebbürlük (ar.+tr.) t. 013a/06 [=1]	ten (fa.) t.+ i 005a/09 t.+ ümüzi 102a/13 t.+ le 100b/03 [=3]
tekmil (ar.) t. idüb 052b/08 [=1]	tena'um (ar.) t. 055a/02 t.-i cennet-i hūr 009a/08 t.-i günagün 109b/12 [=2]
tekrar (ar.) t. 052b/01	tena'umât (ar.)

t.-i cemīle-i celīleyi 016a/09 [=1]	t.-i tāma ^c 078a/08
tenekkür (ar.)	t. eylediñiz 035a/08
t.+ de 101b/01 [=1]	t.+ i 034a/03
terbiyet (ar.)	t. idici 048b/08
t. ideler 044a/01 [=1]	t. idüb 012b/01, 088b/03
terceme (ar.)	t. itdüreki 088a/12
t. 021b/05 [=1]	t. olinmaya 045a/09
tercīh (ar.)	[=15]
t. eyleye 055a/06 [=1]	terkīn (ar.)
tercümān (ar.)	t. 061b/10 090a/03
t. 042b/02 t.+ a 042b/02 [=2]	[=2]
tercüme (ar.)	tertīb (ar.)
t. 006b/03 [=1]	t. 006b/06
tereddüd (ar.)	t.+ ine 074a/02, 074b/02
t. 074a/05 t. itdüklerinden 084b/03 [=2]	[=3]
terekkün (ar.)	teselli (ar.)
t. 061b/10	t. 041a/10 [=1]
terennüm-sāz (ar.+fa.)	teshīr (ar.)
t.-i gūlistān 010a/06 [=1]	t.+ i 073b/09 [=1]
tereşşuh (ar.)	tesīr (ar.)
t.-i esrār-ı töhmetden 064b/13 [=1]	t. 029a/13 [=1]
terhīb (ar.)	teskin (ar.)
t.-i mefhūmunca 002a/09 t.-i temevvüti 009b/08 [=2]	t.-i hiddet 033b/09 [=1]
terk (ar.)	teslīm (ar.)
t. 052a/05, 080a/11, 089a/02 t.-i dūnyā 035a/13 t.-i hazz-ı nefs 089b/12 t.-i mecāliset 061b/02 t.-i şehvet 034a/12	t. 083b/07, 086a/02 t. itdüğinde 089a/08 [=3]
	tesvīfū'1-'amel (ar.)
	t. 012b/09 [=1]
	teşbīh (ar.)
	t. 062b/01 [=1]
	teşhiş (ar.)
	t. 059b/10 t. olinur 064b/12

[=2]	
teşne (fa.)	t. olinmişdur 083b/08
	[=1]
t. 101b/04	
t. bulur 106a/05	
t.+ ler 106a/03	
t.+ ye 102b/05	
	[=2]
teşrif (ar.)	
	[=1]
t.-i mekān-ı sa ^c ädet 005b/13	
	[=1]
teşviş (ar.)	
	[=1]
t. 098b/06	
	[=1]
tetebbu^c (ar.)	
	[=4]
t. 006b/02	
	[=1]
tevaffuk (ar.)	
	[=1]
t.+ a 053b/07	
	[=1]
tevakķu (ar.)	
	[=1]
t.-i fitne 051a/05	
	[=1]
tevāżu^c (ar.)	
	[=4]
t. 013b/03, 015b/06, 033b/05	
t.-i pesendide 028a/10	
	[=1]
tevbe (ar.)	
	[=1]
t. 036b/04	
	[=1]
teveccüh (ar.)	
	[=3]
t. buyurduklarında 005b/05	
t. idüb 058b/11, 058b/12	
	[=1]
tevekkū (ar.)	
	[=1]
t. 029b/13	
	[=1]
tev'emān (fa.)	
	[=1]
t.+ dur 061a/05	
	[=1]
tevfiķ (ar.)	
	[=1]
t. 105a/04	
	[=1]
tevfiż (ar.)	
	[=1]
	[=1]
tevhid (ar.)	
	[=2]
t. 008a/04, 008a/10	
	[=1]
tez (fa.)	
	[=1]
t. 042a/07	
	[=1]
tezāyüd (ar.)	
	[=1]
t. bulub 096b/01	
	[=1]
tezellül (ar.)	
	[=4]
t. 054a/09, 054b/11, 072a/03,	
072b/13	
	[=1]
tezellüm (ar.)	
	[=1]
t. itdügünde 073a/02	
	[=1]
tezhīb (ar.)	
	[=1]
t.-i aħħlak 010b/01	
	[=1]
tezkire (ar.)	
	[=3]
t. 086b/13, 087a/04, 087a/06	
	[=1]
tezmin (ar.)	
	[=1]
t.+ in 093a/03	
	[=1]
tezyin (ar.)	
	[=1]
t. 006b/06	
	[=1]
ṭifil (ar.)	
	[=1]
t. 049b/07	
	[=1]
ṭig (fa.)	
	[=1]
t.+ ı 028b/10	
	[=1]
ṭilsim (ar.)	
	[=1]
t.-i ā ^c żam 009b/11	
	[=1]
ṭirāş (fa.)	
	[=1]
t. eyle 055b/08	
	[=1]
t. eyler 055b/07	
	[=1]
t. idüb 055b/09	

[=3]	
tryneṭ (ar.)	
t. 003a/05	
t.-i pāk 010a/07, 010a/11	
[=3]	
ṭib (ar.)	
t.-i ḥazfa 077a/06	
[=1]	
ticāret (ar.)	
t.+ e 108b/01	
[=1]	
ticāri (ar.)	
t. 033a/02	
[=1]	
tiḥ (ar.)	
t.-i şefīk 029a/02	
[=1]	
tir (fa.)	
t.-i āhların 083b/02	
[=1]	
tiryāk (ar.)	
t. 019a/04	
[=1]	
tiż (fa.)	
t. 086b/01, 096b/11, 097b/02	
[=3]	
tiżi (fa.)	
t. 076a/04	
[=1]	
tiżlik (fa.+tr.)	
t. 012a/13	
[=1]	
ṭog - (tr.)	
t.- a 073b/04	
t.- dum 046b/10	
t.- madin 073b/03	
[=3]	
ṭogrı (tr.)	
t. 014b/10, 015a/12, 015b/09,	
044b/02, 044b/09	
t. ola 094b/08	
t. olan 015a/01	
	t. olmak 015a/10
	[=8]
ṭogrılık (tr.)	
t. 038b/06, 044b/03, 078a/08,	
106b/01, 106b/02	
t.+ lara 015b/09	
	[=6]
ṭok (tr.)	
t. olub 104b/09	
t. olur 104b/08	
	[=2]
ṭokin - (tr.)	
t.- ub 020b/06	
	[=1]
ṭokuz (tr.)	
t. 079b/11	
	[=1]
ṭokuzuncı (tr.)	
t. 027b/03	
	[=1]
ṭolu (tr.)	
t.+ ya 071a/04	
	[=1]
ṭopraḳ (tr.)	
t.+ da 065b/08, 065b/10	
	[=2]
ṭöhmet (ar.)	
t.+ den 064b/08, 065a/01	
	[=2]
ṭudak (tr.)	
t.+ ları 051a/08	
	[=1]
ṭufüliyyet (ar.)	
t.+ den 004a/08	
	[=1]
ṭuhfe (ar.)	
t. 060b/03	
	[=1]
ṭul (ar.)	
t.-i eyyām 003b/12	
t.-i intizāri 039a/10	
	[=2]
ṭulūc (ar.)	

tfoot (fa.)	t. idinceye 052a/11 [=1]	t.+ dur 014a/05 [=6]
tfoot'1-āmāl (ar.)	t. 012a/08 [=1]	tfootul - (tr.)
tfoot - (tr.)	t. 026b/08 t.- mak 014b/10 t.- ub 026b/09, 042a/13, 087a/08 [=5]	t.- ub 069a/05 [=2]
tfoot (ar.)	t.-i sinādan 022b/03 [=1]	tüccār (ar.)
tfoot - (tr.)	t.- sin 048a/12 t.- sun 048a/09 [=2]	t.+ lar 020b/10 [=2]
tfootān (fa.)	t. 086b/07 [=1]	tünd (fa.)
tfoot - (tr.)	t. 049a/06 t.- a 025a/06, 041a/13, 041b/02, 041b/03, 041b/08, 073b/02, 095a/10, 096b/11 t.- an 060b/09 t.- ic1 049b/04 t.- ma 049a/03 t.- mam 048b/03 t.- maya 040b/09 t.- mayub 065b/05 t.- maz 106a/02 t.- ub 013b/05, 015b/11, 037b/04, 041b/13, 042b/13, 088b/03, 104b/12 [=22]	t. 068a/07 [=1]
tfootī (fa.)	t.-yi nağmeperdāz 010a/05 [=1]	türk (tr.)
tfootmak (tr.)	t. 014a/10, 014a/13, 015a/02, 025a/10, 106a/03	t.+ ler 100b/07 [=1]
		türki (tr.+ar.)
		t. 006a/04 t. +ye 006/03 [=2]
		türlü (tr.)
		t. 102b/03 [=1]
		tüvānā (fa.)
		t.+ nuñ 032a/13 [=1]
		u (ar.)
		u. 002b/04, 003a/05, 003b/12, 004a/09, 004a/12, 004b/02, 004b/07, 005a/04, 005a/09, 005a/10, 006a/05, 006a/06, 006a/13, 006b/09, 007b/04, 008a/12, 009a/05, 009a/06, 009a/08, 009a/12, 010a/02, 011a/02, 011a/03, 011a/08, 011b/12, 011b/13, 012a/10, 012b/13, 013b/13, 014a/05, 014b/05, 015a/01, 016b/10, 017b/01, 017b/03, 017b/04, 017b/07, 017b/10, 017b/11, 017b/12, 018a/04, 023a/03, 023b/03, 025a/06, 025b/04, 026a/12, 027a/04, 027b/07, 028a/10, 028b/02, 028b/03, 028b/08, 028b/09, 029b/13,

030b/03,	033a/05,	033a/11,	067b/05,	068a/04,	068a/08,
033a/12,	033b/02,	033b/06,	068a/12,	068a/13,	068b/05,
033b/10,	033b/13,	034a/01,	068b/06,	069a/04,	069a/05,
034a/02,	035a/08,	035a/10,	069b/05,	069b/11,	070a/04,
035a/11,	035a/12,	035b/02,	070a/07,	071a/02,	071b/01,
035b/05,	035b/07,	036b/12,	071b/03,	071b/04,	071b/07,
037a/12,	037a/13,	037b/01,	072a/03,	072b/04,	072b/09,
037b/02,	038a/04,	038a/10,	072b/10,	072b/12,	073a/08,
038a/11,	039a/04,	039a/05,	073a/10,	073a/13,	073b/01,
039b/05,	040b/03,	040b/06,	073b/05,	073b/06,	073b/10,
041a/08,	041b/01,	041b/02,	073b/13,	074a/01,	075a/04,
041b/03,	041b/04,	041b/09,	075b/02,	075b/06,	075b/08,
042a/01,	042a/04,	042a/07,	075b/12,	076b/10,	076b/11,
043b/03,	043b/08,	043b/13,	077a/09,	077a/10,	077a/13,
044a/09,	044b/01,	044b/02,	077b/10,	078a/03,	078a/04,
044b/06,	044b/07,	044b/10,	078a/05,	078a/07,	078a/09,
044b/13,	045a/01,	045a/04,	078a/11,	078b/05,	079a/12,
045a/07,	045a/10,	045a/11,	079b/01,	079b/05,	079b/09,
045b/01,	045b/02,	046a/05,	079b/10,	080a/03,	080a/05,
046b/01,	046b/03,	047a/12,	080a/06,	080a/07,	080b/07,
047b/03,	047b/05,	047b/07,	080b/09,	080b/10,	080b/11,
047b/09,	047b/13,	048a/04,	080b/12,	082a/11,	082a/12,
048a/06,	048b/06,	050b/05,	082b/01,	083b/06,	083b/11,
050b/08,	051a/01,	051b/05,	084a/09,	084a/10,	084b/03,
051b/07,	052a/02,	052a/05,	084b/04,	084b/05,	084b/06,
052b/05,	052b/10,	053a/06,	084b/10,	084b/11,	084b/13,
053b/13,	054a/01,	054a/03,	085a/05,	085a/09,	085a/11,
054a/09,	054b/09,	054b/11,	085b/06,	085b/08,	085b/09,
055a/01,	055a/02,	055a/05,	086a/03,	086a/06,	086a/07,
055a/08,	055a/09,	055b/03,	086a/12,	086a/13,	086b/01,
056b/01,	056b/07,	056b/12,	086b/02,	086b/06,	087a/04,
057a/01,	058b/04,	060a/13,	088a/08,	088a/10,	088b/01,
060b/03,	060b/04,	060b/05,	088b/04,	088b/13,	089a/02,
060b/06,	061a/05,	061a/11,	089a/06,	089a/09,	089a/10,
061b/03,	061b/05,	061b/07,	089b/06,	090a/04,	091b/01,
061b/09,	062a/02,	062a/05,	092a/01,	092a/03,	092a/05,
062b/09,	062b/12,	063a/01,	092a/06,	092a/11,	092b/03,
063a/06,	063a/13,	063b/02,	092b/04,	092b/09,	093a/01,
063b/03,	063b/09,	063b/12,	093a/03,	093a/10,	093a/13,
064a/10,	064b/10,	065a/10,	095a/01,	096a/13,	096b/12,
066a/08,	066a/10,	066a/12,	097a/03,	097b/10,	097b/12,
066a/13,	066b/01,	066b/05,	097b/13,	099b/10,	100a/06,
066b/06,	066b/10,	066b/13,	100a/07,	100a/08,	100a/13,

- 100b/01, 101a/10, 102b/06,
 102b/07, 103a/06, 103a/07,
 103b/11, 105a/01, 105a/02,
 105a/03, 105a/08, 105a/12,
 105b/01, 105b/02, 105b/06,
 107a/13, 108a/11, 108b/02,
 108b/11, 109a/02, 109a/08,
 109a/13, 109b/03, 110a/06
 [=397]
- ‘ubūdiyyet** (ar.)
 ‘u. 007b/13, 054b/02
 ‘u.+ in 008a/04
 ‘u.+ inden 089b/11
 [=4]
- ‘ubūr** (ar.)
 ‘u. 109a/09
 ‘u. idüb 108a/13
 ‘u.+ unda 108a/13
 [=3]
- uç** (tr.)
 u.+ undan 017b/09
 [=1]
- ‘ucb** (ar.)
 ‘u. 011b/03, 052b/05, 091b/08
 ‘u.-i ni‘met 016a/12
 [=3]
- uç -** (tr.)
 u.- amaya 096a/04
 u.- ar 096a/03
 u.- sun 096a/09
 [=4]
- uçmak** (tr.)
 u. 096a/04
 [=1]
- ‘udūl** (ar.)
 ‘u. iden 002a/10
 [=1]
- ‘udvānī** (ar.)
 ‘u.-yi dünyā 109b/04
 [=1]
- ufūl** (ar.)
 u.+ e 042b/13
 [=1]
- uğra** - (tr.)
 u.- dum 023a/02
 u.- ma 018b/12
 u.- mayalar 074b/13
 u.- sa 063b/01
 u.- yub 092a/13
 [=5]
- uğur** (tr.)
 u.+ dan 087a/09
 [=1]
- uğurla** - (tr.)
 u.- müş 047b/03
 [=1]
- uhrevi** (ar.)
 u.+ ye 093a/07
 [=1]
- uhreviyye** (ar.)
 u.+ den 034a/04
 [=1]
- ‘uhūd** (ar.)
 ‘u. 066a/10
 [=1]
- ‘ukāb** (ar.)
 ‘u. 051a/01
 [=1]
- ‘ukālā** (ar.)
 ‘u. 024a/13, 087b/07
 ‘u.+ ya 071b/06
 [=3]
- ‘ukbā** (ar.)
 ‘u. 009b/09
 ‘u.-yi bākīnūñ 105a/05
 ‘u.+ dan 093a/08
 ‘u. olan 109b/05
 [=4]
- ‘ukūbet** (ar.)
 ‘u. 082b/07
 ‘u.-i ahiridür 031a/02
 ‘u. eyleye 091a/01
 ‘u. ider 090b/13
 ‘u. iderim 088b/09
 ‘u.+ sin 018b/07
 [=6]

‘ulemā (ar.)	‘umūmen (ar.)
‘u. 024a/09, 040a/07, 041a/04, 083a/02, 087b/08	‘u. 053a/13 [=1]
‘u.-yı dīnden 068b/03	
‘u.+ lardan 041a/07 [=7]	
ulu (tr.)	umūr (ar.)
u. 091b/07 [=1]	u. 047a/10, 062a/12, 062a/13 u.+ dan 045a/04
ulula - (tr.)	u.+ 1 006a/07, 029a/01, 040a/12, 045a/10, 045b/01, 076b/10
u.- yub 065a/07 [=1]	u.-1 cumhūrinuñ 079b/09 u.-1 devleti 041b/11 u.-1 dīn 043b/04
ululanmak (tr.)	u.-1 eyālet 038a/13 u.-1 külliyye 080b/04
u.+ dur 011b/03 [=1]	u.-1 muzaḥrefāt-1 dünyā 092a/08
‘ulyā (ar.)	u.-1 pādişāhī 047a/06
‘u.-1 nādire 038a/09	u.-1 saltanat 002b/04
‘u.+ ya 008b/08 [=2]	u.-1 saltanat 003b/01
um - (tr.)	u.-1 saltanatı 034a/08
u.- duğrı 077b/04 [=1]	u.-1 sipāh 073a/10
‘umde (ar.)	u.+ a 061b/04, 080a/07
‘u.+ si 064a/13 [=1]	u.+ da 054b/05
umenā (ar.)	u.+ lar 045a/12
u. 088a/05, 088a/06 [=2]	u.+ larda 078b/08
umerā (ar.)	u.+ larına 011a/08
u.-yı zālim 085a/06 [=1]	u.+ uñ 078b/05, 083b/08 [=29]
ummak (tr.)	umūri (ar.)
u. 032b/11 [=1]	u.+ nüñ 080a/06 [=1]
‘ummāl (ar.)	‘unf (ar.)
‘u. 041a/12, 088a/09	‘u. 040a/03
‘u.-i rāhdārān 108b/08 [=3]	‘u. eyle 040a/07
‘umūm (ar.)	‘u. eyleye 040a/06 [=3]
‘u. 045a/11	unsiyyet (ar.)
‘u.+ a 086a/03 [=2]	u.+ i 062b/11 [=1]
	unut - (tr.)
	u.- maya 058b/10 [=1]
	‘unvān (ar.)

‘u.-ı ‘izzet 031a/10 [=1]	uyan - (tr.) u.- dıkda 106a/04 [=1]
ur - (tr.) u. 088a/04 u.- asın 088a/03 u.- madın 087b/06 u.- maya 079b/03 u.- sam 087b/06 u.- ub 061b/10, 075b/02, 084a/03 u.- ur 019b/08 [=9]	uyanık (tr.) u. olub 078b/07 [=1]
urdur - (tr.) u.- arak 017b/03 [=1]	uyu - (tr.) u.- ma 039b/08 u.- Yam 048a/13 u.- yan 105b/12 [=3]
‘urefā (ar.) ‘u. 085a/04 [=1]	‘uyūb (ar.) ‘u.+ ı 018a/02 ‘u.+ in 027a/08, 027b/02 [=3]
urmak (tr.) u.+ dan 099a/11 [=1]	uzak (ar.) u. 012a/08 [=1]
‘urūc (ar.) ‘u. itmek 008b/12 [=1]	uzat - (tr.) u.- up (uzadub) 098a/09 [=1]
‘uryān (ar.) ‘u. 035b/02 [=1]	‘uzlet (ar.) ‘u. 103b/13 [=1]
uşlu (tr.) u. 040a/12 [=1]	‘uzmā (ar.) ‘u. 004a/04, 008a/06 ‘u.-ı fâhire-i vâfire 038a/08 [=3]
‘usret (ar.) ‘u. 073b/08, 074a/03 [=2]	uzun (tr.) u. 012a/08 [=1]
uşul (ar.) u.-ı ḫanā‘ at 029b/10 [=1]	uzunluk (tr.) u.+ ı (uzunlığı) 044b/13 [=1]
uşak (tr.) u. 032b/09 u.+ ı (uşāğ) 049b/07 [=2]	ü (ar.) ü. 001b/02, 002a/01, 002a/02, 002b/01, 003a/07, 003b/01, 003b/10, 003b/13, 004a/09, 004b/02, 004b/13, 005a/01, 005a/08, 005a/09, 006b/10, 008b/03, 008b/04, 008b/05, 008b/08, 009a/06, 009a/11, 009b/01, 013b/04, 013b/11,
utanmak (tr.) u. 015a/06 [=1]	

014a/13,	014b/04,	014b/05,	üç (tr.)
015b/08,	016a/04,	016b/01,	ü. 023b/06, 047b/12, 065a/12,
018a/04,	019b/02,	019b/05,	076a/08, 076a/09, 078b/03
019b/09,	019b/12,	023b/02,	ü.+ üñ 078b/10
024a/05,	025b/05,	027b/04,	[=7]
027b/05,	028a/02,	028b/13,	üçüncü (tr.)
030b/04,	031b/12,	033a/04,	ü. 026b/01, 027a/08, 039b/03,
033a/07,	034a/12,	037a/08,	044a/10, 045b/07, 048a/01,
037b/06,	038a/01,	038a/11,	053a/08, 055a/03, 064a/11,
038b/05,	038b/06,	041a/09,	065b/04, 078b/08, 079a/01
041b/04,	041b/05,	041b/09,	[=12]
042a/05,	043b/03,	043b/04,	ülfet (ar.)
044a/02,	044a/06,	044a/09,	ü. 028a/09, 029a/01
045b/01,	045b/03,	048a/08,	ü.-i bedān 029a/10
051b/06,	054a/11,	055a/10,	ü.+ i 062b/11
055a/12,	056a/11,	057a/04,	[=4]
057b/02,	058b/06,	059a/07,	ümenā (ar.)
059b/03,	060a/02,	061b/13,	ü.+ dan 085a/13
063a/05,	063a/12,	063b/02,	ü.+ lar 065b/03
063b/08,	064b/10,	065a/08,	ü.+ yi 085a/07
065b/02,	065b/03,	065b/06,	[=3]
066a/04,	067b/07,	068a/05,	ümerā (ar.)
068b/05,	070b/13,	071a/08,	ü. 077b/11, 085a/13
071b/04,	071b/08,	071b/09,	ü.+ dan 084a/04
071b/12,	072a/03,	072a/07,	[=3]
072a/08,	073a/06,	073a/12,	ümīd (fa.)
073b/01,	073b/05,	074a/06,	ü. 014a/05, 014a/13, 062b/02,
075a/13,	076a/04,	076b/10,	095b/02
077b/01,	079a/12,	080a/06,	ü.+ de 103a/05
080a/11,	080b/09,	083a/02,	ü.+ dür 057b/01
083b/13,	084a/09,	084b/02,	ü.+ in 012a/03
085b/11,	087a/11,	088a/07,	ü.+ inde 066b/11
088a/11,	088a/12,	089a/02,	[=8]
089a/09,	091a/10,	091a/13,	ümīd-vār (fa.)
091b/03,	091b/04,	091b/09,	ü. 054a/06, 103b/10, 106a/13
091b/10,	092a/01,	092a/04,	ü.+ laruñ 081a/09
093a/02,	096b/01,	097b/02,	ü. idüb 012b/02
100a/02,	100a/09,	100a/11,	ü. olmaç 054a/06
101a/09,	104b/13,	105a/01,	ü. olmaçdan 054a/05
105a/02,	105a/03,	106a/06,	[=6]
107b/06,	107b/09,	109a/13,	ümmet (ar.)
109b/07, 109b/08			ü.+ i 010b/04
[=154]			[=1]

ümniye (ar.)	076b/06, 077a/02, 079a/04, 080a/03, 085a/03, 085a/10, 090a/03, 092a/02, 094a/07, 095b/01, 100b/05, 101a/09
ü.+ siyle 004b/06	
[=1]	
üstād (ar.)	ü. 033b/01 ü. 099a/01 ü.+ 1 094b/04 ü.+ 1 094b/01 [=4]
ü. 033b/01	ü.+ dür 059a/11, 067a/08
ü. 099a/01	ü. olub 066b/05 [=59]
ü.+ 1 094b/04	
ü.+ 1 094b/01	
[=4]	
üst (tr.)	ü.+ indedür 043a/07 [=1]
ü.+ indedür 043a/07	v. olan 007b/12, 038a/06 [=3]
[=1]	
üş - (tr.)	ü.- di 074a/12 [=1]
ü.- di 074a/12	v.-i vedāyi ^c 008a/06 [=1]
[=1]	
üzere (tr.)	ü. 052b/02 [=1]
ü. 052b/02	v.-i kerīmi 016a/08 v.+ e 014b/10 [=2]
[=1]	
üzeri (tr.)	ü.+ lerinden 069a/12 ü.+ mize 108a/04 ü.+ nde 048b/01, 052b/02, 090b/08, 095a/04, 106a/01 ü.+ ne 020b/01, 023a/07, 040b/09, 080b/03, 086b/08, 093b/05 ü.+ ne gelmek 075a/07 [=13]
ü.+ lerinden 069a/12	v. 023b/06, 023b/13 v.-i va ^c İdümde 044a/10 v. eyleye 040b/13 v.+ lerden 020a/12 v.+ sine 103b/10 [=6]
ü.+ mize 108a/04	
ü.+ nde 048b/01, 052b/02, 090b/08, 095a/04, 106a/01	
ü.+ ne 020b/01, 023a/07, 040b/09, 080b/03, 086b/08, 093b/05	
ü.+ ne gelmek 075a/07	
[=13]	
üzre (tr.)	ü. 006b/04, 006b/05, 008a/10, 009a/06, 009b/01, 009b/08, 013a/09, 013b/02, 014b/07, 015a/08, 015a/12, 015a/13, 015b/02, 015b/04, 016a/06, 016a/11, 017a/04, 027b/09, 038b/06, 039b/08, 041b/08, 042a/02, 045a/09, 045b/07, 046b/03, 049a/04, 049a/11, 049a/12, 049a/13, 051b/09, 053b/03, 054a/04, 056b/07, 058b/12, 059a/10, 065b/03, 071b/08, 071b/12, 072a/12, 073a/13, 075a/13, 075b/07,
ü. 006b/04, 006b/05, 008a/10, 009a/06, 009b/01, 009b/08, 013a/09, 013b/02, 014b/07, 015a/08, 015a/12, 015a/13, 015b/02, 015b/04, 016a/06, 016a/11, 017a/04, 027b/09, 038b/06, 039b/08, 041b/08, 042a/02, 045a/09, 045b/07, 046b/03, 049a/04, 049a/11, 049a/12, 049a/13, 051b/09, 053b/03, 054a/04, 056b/07, 058b/12, 059a/10, 065b/03, 071b/08, 071b/12, 072a/12, 073a/13, 075a/13, 075b/07,	v.-i tufūliyyetden 004a/08 [=1]
ü. 006b/05	
ü. 008a/10	
ü. 013b/02	
ü. 014b/07	
ü. 015a/12	
ü. 015b/04	
ü. 016a/06	
ü. 017a/04	
ü. 027b/09	
ü. 038b/08	
ü. 041b/08	
ü. 042a/02	
ü. 045a/09	
ü. 045b/07	
ü. 046b/03	
ü. 049a/04	
ü. 049a/11	
ü. 049a/12	
ü. 049a/13	
ü. 051b/09	
ü. 053b/03	
ü. 054a/04	
ü. 056b/07	
ü. 058b/12	
ü. 059a/10	
ü. 065b/03	
ü. 071b/08	
ü. 071b/12	
ü. 072a/12	
ü. 073a/13	
ü. 075a/13	
ü. 075b/07	
vācib (ar.)	
v.+ dür 045b/04	
v. olan 007b/12, 038a/06	
[=3]	
vād^c (ar.)	
v.-i vedāyi ^c 008a/06	
[=1]	
va^c d (ar.)	
v.-i kerīmi 016a/08	
v.+ e 014b/10	
[=2]	
va^c de (ar.)	
v. 023b/06, 023b/13	
v.-i va ^c İdümde 044a/10	
v. eyleye 040b/13	
v.+ lerden 020a/12	
v.+ sine 103b/10	
[=6]	
vāfir (ar.)	
v. 042a/01, 047b/03, 049b/06, 066b/02	
[=4]	
vāfire (ar.)	
v. 038a/08	
[=1]	
vahd (ar.)	
v.-i tufūliyyetden 004a/08	
[=1]	
vahdāniyyet (ar.)	
v. 008a/11	
[=1]	
vahdet (ar.)	
v. 034a/05	
[=1]	
vāhibü'1-ā^c tāyā (ar.)	
v.+ nuñ 008a/07	

[=1]	
vahim (ar.)	v.-1 mevtde 108b/07 v.-1 sehā 056b/13 v.-1 talebde 061b/08 v.+ e 064a/01 v.+ i 024b/04 v.+ i 053b/03 v.+ inde 062b/03
[=1]	
vahiy (ar.)	v. 097b/07
[=1]	
vakı̄d (ar.)	v.+ imde 044a/10
[=1]	
vākā` (ar.)	v.+ dan 020a/04 v. oldı 073a/02
[=2]	
vakār (ar.)	v. 085b/11 v.-1 şehriyāriye 051b/05 v.+ i 084b/11 v.+ in 057a/02
[=4]	
vakāyi` (ar.)	v. 092a/13
[=1]	
vāki` (ar.)	v. 039a/06, 043b/08, 047b/08, 093a/06 v. ola 085b/11, 090b/01 v. olduðdan 059a/13 v. olına 058a/11 v. olmaya 080a/05 v. olmazdan 059a/12 v. olub 095b/07 v. olur 077a/09
[=12]	
vākīf (ar.)	v. etmeye 060a/12 v. olaydı 058a/09
[=2]	
vakı̄t (ar.)	v. 022b/03, 025b/06, 048a/01, 064b/08, 073b/05, 084a/01 v.-1 ömr 005a/07 v.-1 hevli 036b/07
[=15]	
vakı̄tāki (ar.+fa.)	v. 109a/04
[=1]	
vālā (fa.)	v. 003a/06
[=1]	
vālī (ar.)	v. 040a/05
[=1]	
valla (ar.)	v. 088b/09
[=1]	
vām-kār (fa.)	v.+ uñ 037a/11
[=1]	
var - (tr.)	v.- am 004b/10 v.- ayım 036a/09 v.- dügumda 081b/10 v.- dügünde 076a/09 v.- dum 056a/08 v.- duguñda 088b/12 v.- mayasın 037a/01 v.- mayub 076a/08 v.- sun 088b/08 v.- ub 020b/04, 023b/12, 026b/04, 051a/09, 057b/06, 066a/09, 072b/12, 081b/09, 088b/03, 088b/10, 089a/10, 090b/07, 091a/02, 102a/07
[=23]	
var (tr.)	v. 018b/11, 021b/05, 022a/12, 023b/05, 026b/08, 042b/06, 047a/08, 052b/11, 065b/12,

- 066a/04, 070a/01, 071b/02,
 074b/05, 074b/06, 075a/01,
 081a/04, 083a/05, 087a/02,
 087b/11, 087b/12, 088b/12,
 091a/12, 091a/13, 091b/04,
 092a/05, 103a/11, 108a/07,
 108b/12
 v.+ dur 051b/12, 067b/02,
 081a/08, 092a/08
 v.+ inı 105a/12
 v. idi 042a/09, 070a/12,
 073a/04
 v. idiki 091a/09
 [=37]
- vārid** (ar.)
 v. 019a/10, 079a/07
 v.+ dür 077b/04
 v. olan 038b/13
 v. olmuşdur 016b/10
 v. olub 010b/03, 016b/12
 [=7]
- vāris** (ar.)
 v.+ lere 049b/12
 v.+ leri 049b/12
 [=2]
- varlık** (tr.)
 v.+₁ (varlığı) 046b/01, 046b/02,
 105a/13
 [=3]
- vartा** (ar.)
 v.-₁ helāka 059b/04
 v.+ dan 091a/07
 [=2]
- vaşif** (ar.)
 v. 010b/13
 v.-₁ mesīhādur 027b/06
 v.-₁ nişānlar 003b/02
 v.+ in 058a/10
 [=4]
- vāşıl** (ar.)
 v. 017b/08
 v. olmak 004b/06
 v. olur 032a/04, 034b/13
- [=4]
vāşıta (ar.)
 v. 088b/02, 088b/08
 [=2]
- vasiti** (ar.)
 v. 055b/04
 [=1]
- vaşiyyet** (ar.)
 v. 065a/04
 v.+ inde 106a/09
 v.+ ler 065a/05
 [=3]
- vāşl** (ar.)
 v.+ uñ 094a/12
 [=1]
- vātan** (ar.)
 v.-₁ aşlıyesi 108b/04
 [=1]
- va^cz** (ar.)
 v. 041a/04
 [=1]
- važ^c** (ar.)
 v. 050b/08, 051b/07, 063a/01
 v.-₁ hikmet 065a/11
 v.-₁ vaķārin 057a/02
 v. idüb 088a/11
 [=6]
- važ^c** (ar.)
 v. 059a/12
 [=1]
- vāžih** (ar.)
 v. 041b/09
 v.+ dur 019b/03
 [=2]
- vazife** (ar.)
 v.+ si 095a/08
 [=1]
- ve** (ar.)
 v. 001b/01, 001b/02, 001b/06,
 001b/07, 001b/10, 002a/01,
 002a/02, 002a/03, 002a/12,
 002a/13, 002b/02, 002b/04,
 002b/06, 002b/08, 002b/11,

003a/03,	003a/04,	003a/11,	021a/09,	021a/10,	021a/12,
003a/12,	003b/01,	003b/03,	021b/01,	022a/06,	022a/08,
003b/05,	003b/08,	003b/12,	022a/11,	022b/07,	023a/03,
004a/04,	004a/05,	004a/07,	023a/04,	023b/02,	023b/07,
004a/08,	004a/13,	004b/02,	023b/09,	024a/09,	024a/10,
004b/12,	004b/13,	005a/04,	024a/11,	024a/12,	024a/13,
005a/07,	005a/08,	005a/11,	024b/01,	024b/09,	025a/03,
005a/12,	005a/13,	005b/03,	025a/04,	025a/05,	025a/10,
005b/06,	005b/07,	006a/02,	025a/12,	025b/09,	025b/11,
006a/03,	006a/04,	006a/06,	025b/12,	026a/05,	026a/07,
006a/07,	006a/08,	006a/09,	027a/04,	027a/10,	027a/12,
006a/10,	006a/11,	006a/12,	027a/13,	027b/03,	027b/05,
006b/01,	006b/02,	006b/03,	027b/06,	027b/11,	027b/13,
006b/05,	006b/06,	006b/07,	028a/06,	028a/07,	028a/09,
007a/09,	007a/11,	007a/13,	028a/10,	028a/11,	028b/06,
007b/02,	007b/06,	007b/08,	028b/07,	029a/03,	029a/06,
007b/13,	008a/04,	008a/06,	029b/06,	029b/10,	030a/02,
008b/03,	008b/11,	008b/13,	030a/07,	030b/11,	031a/02,
009a/01,	009a/02,	009a/03,	031a/06,	031a/10,	031b/04,
009a/05,	009a/07,	009b/06,	031b/08,	031b/10,	032a/13,
009b/09,	009b/12,	010a/02,	032b/07,	033a/05,	033a/08,
010a/03,	010a/06,	010a/07,	033b/04,	033b/07,	033b/11,
010a/08,	010b/10,	011a/01,	034a/04,	034a/10,	034a/11,
011a/06,	011a/07,	011a/08,	034a/12,	034b/01,	034b/03,
011a/12,	012a/10,	012b/04,	034b/06,	034b/08,	034b/10,
013a/10,	013a/13,	013b/02,	035a/07,	035a/08,	035a/10,
013b/09,	013b/10,	014a/10,	035a/11,	035a/12,	035b/02,
014b/01,	014b/05,	014b/07,	035b/06,	035b/08,	035b/11,
014b/08,	015a/06,	015a/12,	035b/13,	036a/01,	036a/02,
015b/04,	015b/06,	015b/07,	036a/10,	036b/01,	036b/04,
015b/08,	015b/09,	015b/13,	036b/08,	036b/11,	037a/07,
016a/04,	016a/06,	016a/09,	037a/12,	037b/01,	037b/02,
016b/09,	016b/13,	017a/02,	037b/03,	037b/06,	037b/08,
017a/08,	017a/13,	017b/02,	037b/09,	037b/10,	037b/11,
017b/12,	017b/13,	018a/02,	037b/13,	038a/01,	038a/02,
018a/04,	018b/01,	018b/04,	038a/05,	038a/09,	038a/10,
018b/07,	018b/10,	018b/12,	038a/11,	038a/12,	038b/01,
019a/01,	019a/03,	019a/04,	038b/04,	038b/05,	038b/08,
019a/10,	019a/12,	019a/13,	038b/11,	039a/01,	039a/03,
019b/01,	019b/02,	019b/03,	039a/07,	039b/04,	039b/05,
019b/05,	019b/07,	019b/08,	039b/08,	039b/09,	039b/10,
020a/02,	020a/06,	020a/08,	039b/11,	039b/12,	040a/01,
020a/13,	020b/13,	021a/05,	040a/03,	040a/04,	040a/05,

040a/10,	040a/12,	040b/03,	055a/12,	055a/13,	055b/05,
041a/02,	041a/03,	041a/04,	055b/13,	056a/08,	056b/04,
041a/05,	041a/06,	041a/09,	056b/05,	056b/06,	056b/07,
041a/11,	041a/12,	041a/13,	057a/01,	057a/03,	057a/06,
041b/01,	041b/02,	041b/04,	057a/10,	057a/11,	057a/12,
041b/05,	041b/10,	041b/11,	057b/02,	057b/03,	057b/04,
041b/12,	041b/13,	042a/01,	057b/12,	057b/13,	058a/04,
042a/02,	042a/04,	042a/07,	058a/12,	058a/13,	058b/01,
042a/09,	042a/12,	042b/08,	058b/04,	058b/05,	058b/07,
042b/13,	043a/01,	043a/02,	059a/02,	059a/08,	059a/10,
043a/04,	043a/05,	043a/10,	059a/11,	059b/01,	059b/09,
043a/11,	043b/02,	043b/03,	059b/11,	060a/01,	060a/05,
043b/06,	043b/09,	043b/11,	060a/10,	060b/06,	060b/10,
043b/12,	044b/05,	044b/07,	060b/12,	061a/03,	061a/09,
044b/08,	044b/09,	044b/10,	061a/10,	061a/11,	061a/13,
044b/12,	045a/01,	045a/03,	061b/01,	061b/06,	061b/09,
045a/04,	045a/10,	045a/12,	061b/10,	061b/11,	062a/01,
045b/01,	045b/02,	045b/06,	062a/03,	062a/04,	062a/06,
045b/08,	045b/09,	045b/13,	062a/12,	062b/01,	062b/04,
046a/04,	046a/06,	046a/07,	062b/06,	062b/07,	062b/09,
046a/08,	046a/11,	046b/12,	062b/11,	062b/12,	063a/06,
046b/13,	047a/04,	047a/05,	063a/07,	063a/08,	063a/09,
047a/06,	047a/09,	047a/11,	063a/10,	063a/11,	063b/01,
047b/10,	048a/11,	048a/13,	063b/03,	063b/10,	063b/13,
048b/01,	048b/02,	048b/03,	064a/01,	064a/02,	064a/03,
048b/06,	048b/07,	048b/09,	064a/04,	064a/05,	064a/09,
049a/02,	049a/03,	049a/04,	064a/11,	064a/12,	064a/13,
049a/05,	049b/02,	049b/04,	064b/01,	064b/03,	064b/04,
049b/06,	049b/12,	049b/13,	064b/10,	064b/13,	065a/07,
050a/05,	050a/07,	050a/09,	065b/01,	066a/06,	066a/10,
050b/05,	050b/06,	050b/07,	066a/12,	066a/13,	066b/02,
050b/09,	050b/10,	050b/13,	066b/03,	066b/04,	066b/12,
051a/01,	051a/02,	051a/05,	066b/13,	067a/02,	067a/09,
051a/13,	051b/06,	052a/01,	067a/10,	067a/12,	068a/01,
052a/02,	052a/08,	052a/10,	068a/02,	068a/03,	068a/04,
052b/05,	052b/07,	052b/13,	068a/06,	068a/11,	068a/12,
053a/10,	053a/11,	053b/01,	068a/13,	068b/01,	068b/02,
053b/08,	053b/12,	054a/03,	068b/06,	068b/12,	069a/06,
054a/07,	054a/09,	054a/12,	069a/08,	069a/09,	069a/11,
054a/13,	054b/02,	054b/04,	069a/12,	069a/13,	069b/01,
054b/05,	054b/06,	054b/07,	069b/03,	069b/07,	069b/10,
054b/08,	054b/09,	055a/02,	070a/02,	070a/05,	070a/12,
055a/06,	055a/08,	055a/10,	070b/07,	070b/11,	071a/06,

071a/07,	071a/08,	071a/09,	085b/08,	085b/10,	085b/11,
071a/10,	071b/01,	071b/06,	085b/12,	086a/02,	086a/10,
071b/10,	071b/11,	071b/12,	086a/11,	086a/12,	086b/01,
072a/01,	072a/02,	072a/03,	086b/02,	086b/13,	087a/09,
072a/05,	072a/06,	072a/07,	087a/12,	087b/02,	087b/04,
072a/12,	072a/13,	072b/02,	087b/13,	088a/04,	088a/06,
072b/03,	072b/05,	072b/13,	088a/08,	088a/10,	088a/11,
073a/01,	073a/06,	073a/08,	088b/05,	089a/01,	089a/02,
073a/13,	073b/01,	073b/02,	089a/03,	089a/09,	089a/13,
073b/03,	073b/06,	073b/09,	089b/01,	089b/02,	089b/04,
074a/02,	074a/05,	074a/06,	089b/05,	089b/06,	089b/07,
074a/13,	074b/02,	074b/03,	089b/10,	089b/11,	089b/13,
074b/04,	074b/10,	074b/13,	090a/02,	090a/06,	090a/07,
075a/03,	075a/05,	075b/06,	090a/08,	090a/10,	090a/11,
076a/01,	076a/02,	076a/03,	090a/13,	090b/03,	090b/04,
076a/05,	076b/04,	076b/10,	090b/05,	090b/06,	090b/08,
076b/12,	076b/13,	077a/02,	090b/13,	091a/07,	091a/09,
077a/07,	077a/08,	077a/09,	091a/11,	091b/03,	091b/05,
077a/11,	077b/03,	077b/04,	091b/10,	092a/01,	092a/03,
077b/06,	077b/10,	077b/11,	092a/09,	092a/13,	092b/04,
078a/01,	078a/04,	078a/08,	092b/05,	092b/06,	092b/09,
078a/09,	078a/10,	078b/03,	092b/12,	093a/01,	093a/06,
078b/04,	078b/08,	078b/09,	093a/07,	093a/08,	093b/02,
078b/13,	079a/01,	079a/02,	093b/04,	093b/07,	093b/11,
079a/03,	079a/05,	079a/06,	094a/02,	094a/03,	094b/03,
079a/08,	079a/09,	079a/10,	094b/06,	094b/08,	094b/09,
079a/11,	079b/01,	079b/03,	094b/11,	095a/04,	095a/06,
079b/05,	079b/06,	079b/07,	095a/07,	095a/10,	095b/01,
079b/09,	079b/12,	080a/12,	095b/03,	095b/09,	095b/10,
080a/13,	080b/10,	080b/12,	096b/03,	096b/08,	096b/11,
081a/01,	081a/05,	081a/08,	096b/13,	097a/09,	097a/10,
081a/09,	081b/05,	081b/11,	097a/12,	097a/13,	097b/02,
082a/04,	082a/07,	082a/08,	097b/03,	097b/04,	097b/06,
082a/11,	082b/13,	083a/03,	097b/07,	097b/10,	097b/12,
083a/10,	083a/12,	083b/01,	098a/01,	098a/06,	098a/07,
083b/02,	083b/03,	083b/04,	098b/13,	099a/02,	099a/08,
083b/08,	083b/11,	083b/12,	099b/04,	099b/12,	099b/13,
084a/01,	084a/03,	084a/09,	100a/03,	100a/05,	100a/07,
084a/12,	084b/04,	084b/09,	100a/10,	100b/10,	100b/12,
085a/01,	085a/02,	085a/03,	101a/02,	101a/03,	101a/04,
085a/04,	085a/06,	085a/07,	101a/06,	101a/07,	102a/02,
085a/08,	085a/09,	085a/12,	102a/03,	102a/04,	102a/05,
085a/13,	085b/02,	085b/06,	102a/12,	102b/01,	102b/03,

- 102b/10, 102b/13, 103a/01,
 103a/08, 103b/01, 103b/03,
 103b/07, 103b/08, 104a/07,
 104b/06, 104b/11, 105a/01,
 105a/02, 105a/03, 105a/04,
 105a/05, 105a/06, 105a/07,
 105a/13, 105b/02, 105b/07,
 105b/11, 105b/13, 106b/01,
 106b/02, 106b/03, 106b/04,
 106b/05, 106b/07, 106b/08,
 107a/05, 107a/08, 107a/11,
 107a/12, 107a/13, 107b/02,
 107b/04, 107b/06, 107b/10,
 107b/11, 107b/13, 108a/10,
 108a/11, 108a/13, 108b/02,
 108b/11, 108b/13, 109a/01,
 109a/04, 109b/03, 109b/04,
 109b/06, 109b/08, 109b/11,
 109b/12, 110a/04
 [=971]
- ve'l-bahr** (ar.)
 v. 002b/08
 [=1]
- ve'l-đarrü'l'at** (ar.)
 v. 107b/08
 [=1]
- ve'l-häşil** (ar.)
 v. 018a/13
 [=1]
- ve'z-zemm** (ar.)
 v. 014a/10
 [=1]
- verbäl** (ar.)
 v. 045b/01
 [=1]
- vech** (ar.)
 v. 063a/06, 067a/08, 071b/08,
 077a/02
 v.+ e 034a/02
 v.+ le 005b/06, 046b/04,
 051a/12, 055a/11, 061b/03,
 068b/10, 075b/05, 078a/11,
 090a/08, 101b/14, 102b/01
- [=16]
vedāc (ar.)
 v. etmege 094b/02
 [=1]
vedāyiç (ar.)
 v. 008a/06
 [=1]
vedīc a (ar.)
 v. ķilinub 100a/05
 [=1]
vefā (ar.)
 v. 032b/10
 v. idüp 021a/05
 v. olmaz 094a/10
 v.+ s1 103b/09
 v.+ y1 012a/13
 [=5]
vefā-där (ar.+ fa.)
 v. 026a/13
 [=1]
vefəsuz (ar.+tr.)
 v. 094a/09
 [=1]
vehämet (ar.)
 v.-i 'akibeti 039b/09
 [=1]
vekähe (ar.)
 v. 012b/12
 [=1]
vekälet (ar.)
 v.-i külli 045a/11
 [=1]
vekil (ar.)
 v.+ i 023b/05, 023b/08
 [=2]
veläkin (ar.)
 v. 084a/10
 [=1]
vel-häşil (ar.)
 v. 024a/02
 [=1]
velī (ar.)
 v. 070a/06, 096b/06

v.-yi nīc met 003b/05 [=3]	vezir (ar.) v. 029a/04, 045a/07, 057b/03, 072b/02, 074a/04, 074a/09, 074b/02, 075b/13, 079a/11, 079b/04, 082b/04, 082b/05, 082b/09, 084b/11, 085a/13, 104a/02, 104a/05, 104a/08, 104a/10, 104a/13
veli-nīc met (ar.) v.+ üñ hāk-ı nīc meti 069b/12 v.+ üñe 036a/06 [=1]	v.-i dānā 045a/02 v.-i emīn 028a/02 v.-i h̄ayr-h̄āh 028b/07 v.-i nā-dān 045a/03
verd-zebān (ar.) v.005b/10 [=1]	v.-i nāmdār 006b/11 v.-i pādişāh 003b/06 v.+ den 028b/02, 029b/08
verici (tr.) v. 013b/05 [=1]	v.+ e 058a/03, 072a/10, 074b/01, 082b/12 v.+ i 007a/01, 045a/05, 052a/09, 082a/13, 082b/08, 104a/02, 104a/05
veril - (tr.) v.- mişdür 091b/07 [=1]	v. itdügi 058a/06 v.+ ler 085b/03 v.+ lerine 073a/11 v.+ üñ 067a/07, 070a/12, 075a/08
ver-kār (fa.) v. 047a/12 [=1]	[=46]
vesā'ir (ar.) v. 008a/12 [=1]	vilāyet (ar.) v. 037b/10, 045b/13, 073b/09, 076b/10, 107b/06
vesile (ar.) v. 046b/06 v. ola 077a/05 [=2]	v.-i mertebe 003a/03 v.+ den 070b/13 v.+ densin 057b/08 v.+ i 045b/05 v.+ inden 108b/01 v.+ ine 043a/06, 094b/02, 108b/02, 109b/11
vesvese (ar.) v.-i şeytān-ı lāc īnden 033a/06 [=1]	v.+ inüñ 075b/01 v.+ ler 041a/11
veyā (ar.+fa.) v. 059a/13, 072a/01, 085b/05, 089b/08, 101b/07, 101b/08, 103a/06 [=8]	[=16]
vezā'if (ar.) v. 089a/03.	vildān v. 037b/02 [=1]
vezāret (ar.) v.-i 084b/12 v.-i h̄izmetinden 077b/13 v.-i umūrinüñ 080a/06 v.+ e 078b/02 v.+ inde 084b/08 v.+ le 004a/02 [=6]	vir - (tr.)

- v. 022b/01, 027a/01, 094b/03
 v.- di 018a/13, 027a/03,
 046b/05, 048b/04, 056b/09,
 070a/13, 082b/13, 089a/13,
 089b/02, 104a/10
 v.- diğι 011b/10
 v.- dik 107a/11
 v.- dikleri 056a/04
 v.- diler 034b/05, 034b/12,
 046a/05
 v.- dum 035b/07
 v.- dügin 070b/08
 v.- düginden 066b/01
 v.- düği 017a/10
 v.- düğine 014b/13
 v.- dükde 023b/09
 v.- düklerinde 021b/12
 v.- dükten 066a/02
 v.- e 021b/11, 058b/02,
 065b/02, 079b/04, 082a/09
 v.- eler 074b/12
 v.- emedüm 023a/02
 v.- enüñ 085b/03
 v.- enlere 085b/01
 v.- eyim 027a/01
 v.- ildüğine 017a/11
 v.- ile 098b/05
 v.- ilse 098b/06
 v.- ilüb 045a/11
 v.- ir idim 022b/13
 v.- irler 063a/09
 v.- mege 109b/06
 v.- megin 076b/02, 076b/08
 v.- mek 027a/08, 085b/02,
 099a/10
 v.- mekde 092a/07
 v.-meye 045b/08, 059b/08,
 067a/10, 067b/07
 v.- meyeler 040a/13, 084b/13
 v.- meyüb 037b/05, 063b/03,
 093a/04, 105b/03
 v.- mez 053a/13, 095a/07,
 107a/09
- v.- müşdün 018b/11
 v.- müşler 034a/09, 046a/09
 v.- se 056b/11
 v.- seler 105a/12
 v.- sem 018a/11
 v.- señiz 018a/08, 018a/10
 v.- üb 027a/02, 039b/01,
 039b/07, 040a/08, 040a/13,
 048b/05, 049a/09, 060a/04,
 060a/11, 075a/08, 085b/12,
 088b/08, 090a/05, 099b/09,
 101b/08
 v.- ür 025a/08, 056b/11,
 056b/12, 082b/03, 083a/03,
 102a/04
 v.- ür kāni^c 061a/07
 v.-ürse 055a/13, 056b/11
 [=95]
- virān** (fa.)
 v. ider 102a/13
 [=1]
- vird** (ar.)
 v.+ den 052b/08
 v.+ inden 052b/03
 [=2]
- virici** (tr.)
 v. 013b/05
 [=1]
- viril -** (tr.)
 v.- di 107b/07
 v.- müşdür 091b/07
 [=1]
- virilme -** (tr.)
 v.- yecek 067a/09
 [=1]
- virmek** (tr.)
 v. 015b/12, 048a/02, 060a/01,
 101b/11, 110a/04
 [=5]
- virmemek** (tr.)
 v.+ dür 011b/07
 [=1]

virmez (tr.)	v.+ a 019b/01
v. 025b/07	[=4]
[=1]	
vizr (ar.)	vükelā (ar.)
v.+ i 080b/02	v. 004b/08, 065b/03, 065b/04, 076b/09, 077a/01, 077b/11, 087b/07
[=1]	v.-yı devlet 050b/04
vuruş - (tr.)	v.-yı fihāme 006b/01
v.- ı 045a/09	v.-yı şāhib-ı tedbīr-i ihdā 002b/05
[=1]	
vuşūl (ar.)	v.+ larından 076a/06
v. 005a/08	v.+ ya 069b/07
v.-ı matlūb 028a/11	[=12]
v.- ı 034a/12	
[=3]	vüs̄at (ar.)
vuşūli (ar.)	v.+ e 095b/12
v. 028a/05	[=1]
[=1]	
vużū (ar.)	vüzerā (ar.)
v.+ ya 026b/05	v. 002b/05, 004b/08, 006a/13, 050b/04, 069b/07, 076b/09, 077a/01, 079b/08, 087b/07
[=1]	v.-yı ‘ızām 007a/09
vü (ar.)	v.-yı sāhib 003b/02
v. 002b/05, 004b/08, 011b/08, 012a/07, 012a/10, 013b/13, 014a/03, 014a/13, 030a/06, 032b/11, 033a/02, 033a/11, 033b/09, 034b/04, 044b/05, 050b/04, 053a/13, 054b/12, 056b/03, 059b/05, 062b/04, 063a/08, 063a/11, 065b/03, 065b/04, 067a/11, 068a/07, 068b/08, 072a/06, 073a/09, 076b/09, 077a/01, 077a/03, 078b/10, 081a/07, 083a/02, 087b/08, 088b/13, 089b/03, 094b/04, 100b/10, 107a/01, 109a/02	
[=49]	v.+ dan 070b/12
vücūd (ar.)	v.+ lar 065b/04
v. 010a/03	v.+ nuñ 077b/10, 079b/10, 080b/04
v.-ı ādem 065a/10	v.+ sindan 057a/05
v.-ı pāk 007b/04	v.+ sınuñ 073b/12
v.-ı tezmiñin 093a/03	v.+ ya 088a/06
	[=19]
	yā (ar.)
	y. 010b/10, 016b/03, 016b/07, 026b/12, 036a/05, 036a/08, 040a/05, 047a/02, 050a/04, 052b/10, 058b/12, 059a/13, 059b/07, 063b/01, 063b/05, 063b/10, 070a/07, 079a/08, 095a/13
	[=21]
	yād (fa.)
	y. eylemek 014b/02
	y. idüb 007a/01
	[=2]

yādigār (fa.)		ya^cnī (ar.)	
y. 006b/13, 068a/03		y. 011b/08, 011b/11, 013a/08,	
[=1]		014b/11, 015a/01, 015b/05,	
yāhūd (ar.)		015b/06, 019a/09, 021a/08,	
y. 056b/09		022a/09, 024b/07, 024b/12,	
[=1]		026a/06, 038b/10, 041a/02,	
yak - (tr.)		043a/11, 045b/12, 046b/09,	
y.- ar 019b/13, 025b/01		047a/07, 049a/11, 049b/03,	
y.- uñ 106b/06		049b/11, 051a/04, 051a/07,	
y.- ub 019a/11		051b/01, 056a/10, 065a/06,	
[=5]		071b/08, 077b/05, 092b/08,	
yakıcı (tr.)		095b/04, 096a/08, 097b/05,	
y. 047b/11		100a/11, 103b/06, 104b/07,	
[=1]		105b/09	
yakın (tr.)		[=37]	
y. 020b/03, 041b/03, 051a/04		yap - (tr.)	
y.+ 1 043a/03		y.- ub 022b/05	
[=4]		[=1]	
yakın (ar.)		yapıl - (tr.)	
y. 038b/01, 081a/01, 084b/04		y.- ub 020a/13	
[=3]		[=1]	
yakın-ter tr.+fa.)		yār (ar.)	
y. 051a/05		y. 033b/02, 035a/10, 096b/12	
[=1]		y.-1 bīriyā 033b/12	
yalın (tr.)		y.-1 vefādār 026a/12	
y.+ dur 098a/09		y.+ 1 096b/13	
[=1]		y.+ i 097a/03	
yan (tr.)		y.+ īdür 079b/09	
y.+ ina 057a/05		[=8]	
y.+ uñda 043a/13		yara - (tr.)	
y.+ inda 052a/07, 070a/03,		y.- r 046a/13	
089b/08, 090b/09, 096b/08,		y.- ya 025b/11	
105a/13		[=2]	
y.+ uñdan 084b/11		yaramak (tr.)	
[=9]		y. 025b/13	
yan - (tr.)		[=1]	
y.- a 051a/08, 053a/03		yaramaz (tr.)	
y.- arak 109a/01		y. 011a/15, 012b/03, 015a/03,	
y.+ inca 070a/11		026a/02, 030b/09, 045a/04,	
[=4]		048b/01, 070a/01, 080a/13,	
yandur - (tr.)		088a/11, 099b/07	
y.- d1 022b/07		y.+ lari 080a/11	
[=1]		y.+ larin 089a/02	

[=13]	
yaramazlık (ar.)	
y. 025a/13, 097a/12	087a/03
y.+ a (yaramazlığı) 025a/04	y.- dıklarından 055b/11
y.+ dan 025a/12	y.- uñ 106b/05
y. etmiş 084a/12	y.- ub 049b/05, 087b/05,
y.+ i (yaramazlığı) 067a/11	088a/05
[=6]	[=9]
yārān (fa.)	yazdur - (tr.)
y.-ı müstaķīme 031b/10	y.- diki 049b/09
y.+ ından 047b/13	[=1]
[=2]	yazıl - (tr.)
yardım (fa.)	y.- müşdur 106b/04
y. 048a/01	[=1]
y. ide 097a/13	ye - (tr.)
[=2]	y. 095a/13
yār-gār (fa.)	y.- düğin 070b/03
y. 006b/13	y.- mege 070b/02
[=1]	[=3]
yarın (tr.)	yed (ar.)
y. 025b/04, 025b/06	y.-i āriyetde 004b/01
[=2]	y.-i bahtiyārlarına 002b/03
yarlığa - (tr.)	y.-i digerāta 100a/05
y.- ya 007a/03, 046b/13	y.+ inde 077b/02
[=2]	[=4]
yārılık (tr.)	yedi (tr.)
y. 025a/04	y. 038b/12, 038b/13, 044a/08,
[=1]	067a/08, 081b/08
yaş (tr.)	[=5]
y.+ dan 094a/13	yedinci (tr.)
y.+ ında 090b/08	y. 027b/01, 040b/11, 044b/03
y.+ ından 094a/10	[=3]
[=3]	yeg (tr.)
yat - (tr.)	y. 099b/02
y. 039b/11	y.+ dir 085a/06
y.- asın 039b/10	y.+ dür 094b/11, 094b/12,
[=2]	095a/01, 099a/04
yavaş (tr.)	[=6]
y. 014b/07	yegāne (fa.)
[=1]	y.-i devrāndan 050a/02
yaz - (tr.)	[=1]
y.- asın 056a/12	yehūdī (ar.)
y.- dı 055b/10, 086b/13,	y. 023b/06, 023b/13, 024a/06

	[=5]	
ye²is (ar.)		yeter (tr.)
y. 012a/02		y. 036b/09
[=1]		[=1]
ye²is-bār (ar.+fa.)		yetir - (tr.)
y. 032b/02		y. 082a/08
[=1]		[=1]
yek (fa.)		yevm (ar.)
y. 110a/03, 110a/04		y.-i nedāmetde 036b/11
y.+ i 091a/03		[=1]
y.+ ini 091a/02		yevmü's-su'äl (ar.)
[=4]		y.+ de 079b/02
yek-dil (fa.)		[=1]
y. 085a/02		yig - (ar.)
[=1]		y.- duğuñ 106b/09
yek-muhabbet (fa.)		[=1]
y. olub 085a/02		yıl (tr.)
[=1]		y. 023b/07, 024a/01, 046a/02,
yeksān (fa.)		102b/01
y. olsun 019a/01		[=4]
[=1]		yılan (tr.)
yektā (fa.)		y.+ uñ 020a/09
y.+ y1 007b/05		[=1]
[=1]		yi - (tr.)
yemek		y.- düm 023a/10
y.+ e (yemeğe) 104b/02		y.- megin 101b/01
[=1]		y.- meye 048b/09
yer (tr.)		y.- mezdüñ 104b/01
y. 079a/05		y.- r idüñ 070b/05
y.+ den 067a/08, 086b/10		y.- rim 070b/07
y.+ e 020b/11, 026b/05,		y.- yesin 048b/08
056b/03, 067a/09		y.- yü 047a/04, 100b/04
y.+ inde 056a/03, 102b/02,		y.- yüb 021a/09
103a/09		[=10]
y.+ ine 052a/01, 098a/07		yicek (tr.)
y.+ lere 011b/07, 049a/02		y.+ lerin 101a/13
[=14]		[=1]
yeryüzi (tr.)		yigin (tr.)
y.+ ne 020b/12		y. 101b/03, 101b/03
[=1]		[=2]
yesir (ar.)		yigirmi (tr.)
y.+ de 095b/06		y. 054a/08
[=1]		[=1]
		yigrek (tr.)

- y.+ dür 081a/13
y.+ i (yigreg) 027a/03
[=2]
- yigitlik** (ar.)
y. 013b/09
[=1]
- yne** (tr.)
y. 018b/05, 019b/13, 021a/03,
022a/01, 023b/02, 023b/13,
024a/02, 031a/01, 032b/06,
034b/10, 035b/08, 053b/01,
063b/03, 063b/05, 072a/11,
072b/01, 081b/11, 082b/03,
082b/13, 087b/04, 088b/08,
091a/01, 100b/03, 105a/12,
106a/05, 108b/02
[=27]
- yir** (tr.)
y. 083a/10
y.+ de 090a/10, 107a/11
y.+ e 019b/07, 069a/10,
072b/13, 094b/07
y.+ ine 017a/10, 075b/08
y.+ lerden 069b/06
y.+ lerinden 069a/10
y. virildi 107b/07
[=12]
- yitik** (tr.)
y. 109a/12
[=1]
- yok** (tr.)
y. 075a/10, 083a/03, 092b/11,
102a/01, 103b/09
y.+ dur 019a/13, 024b/02,
026b/13, 043a/12, 044b/07,
044b/08, 044b/09, 044b/10,
044b/11, 044b/12, 045a/01,
045a/03, 045a/04, 071b/07,
074a/10, 078a/01, 085b/08,
089b/13, 100b/11, 101a/01,
101a/11, 102a/04
[=27]
- yol** (tr.)
- y. 037b/05, 044b/10, 063b/03,
100b/05, 105b/02
y.+ a 022a/12
y.+ dan 023b/11
y.+ i 015a/01, 022a/13
y.+ in 015b/03
y.+ ina 014a/11, 017a/10,
022b/13
[=13]
- yoldaş** (tr.)
y.+ idir 092b/09
y. olmağa 005a/02
y. olmuş 108a/02
y. olub 017b/04
[=4]
- yoldaşsuz** (tr.)
y. 106a/13
[=1]
- yolla -** (tr.)
y.- yub 108b/10
[=1]
- yufka** (tr.)
y. 015a/05
[=1]
- yumşak** (tr.)
y. olmak 014b/08
[=1]
- yumşaklık** (tr.)
y. 013a/02
[=1]
- yunan** (tr.)
y. 030b/02, 030a/05, 033a/12,
042a/03
y.+ dandur 025a/02
[=5]
- yük** (tr.)
y.+ lerin 101a/02
[=1]
- yüksek** (tr.)
y. 094a/08, 095b/10
y.+ ler 095b/10
[=3]
- yürü -** (tr.)

y.- düklerinde 087a/10	zāhi (ar.) r
y.- meyüb 075b/08	ż. 005a/01, 059a/02, 064b/04, 073b/05, 080b/04
[=2]	ż. eyleye 064a/11
yürümek (tr.)	ż.-i ebāhirdür 068b/02
y. 014b/09, 015a/02	ż. ola 064a/03, 090a/08
[=2]	ż. olmak 059a/03
yüz (tr.)	ż. olub 070b/01
y. 018a/06, 018a/09, 018a/10, 025a/07, 027b/03, 041b/13, 042b/13, 084b/04	ż. olur 020a/02, 097b/03, 098b/10
y.-biñ dinār 083a/02	[=14]
y.+ den 075a/10, 101b/13	zahire (ar.)
y.+ i 012b/12, 096b/08	ż.-i āhiret 092a/10, 109a/07, 109b/10
y.+ in 069b/13, 085b/09, 096b/09	ż. idüb 017a/06
y.+ inden 052b/09, 071b/09, 079b/07, 085b/12	[=3]
y. ṭuta 095a/10	zahmet (ar.)
y.+ ün 077a/13	z. 097a/02, 106a/06
y.+ ünden 015b/07, 063a/09	z.+ i 103a/02
[=24]	[=3]
yüzlü (tr.)	zāyi‘ān (ar.)
y. 013a/02	ż. 039b/08
[=1]	[=1]
zā’il (ar.)	zā’id (ar.)
z. 004b/02	z. 056b/06
z. olur 032a/09	[=1]
[=2]	zā’if (ar.)
żabt (ar.)	ż.+ iñ 089a/03
ż. 073a/13, 075b/06	[=1]
ż. idüb 039a/04	zā’il (ar.)
[=3]	z. 092b/01
zād (ar.)	[=1]
z. 035a/11	zākir (ar.)
[=1]	z.+ dürler 089b/02
zafer (ar.)	[=1]
ż. 066b/05, 086b/07, 087a/04	zalem (ar.)
ż.-i ā‘dā 028a/07	ż.+ yi 012a/03
[=4]	[=1]
zāhid (ar.)	zālim (ar.)
z. 031b/07, 033b/06	ż. 085a/06, 085a/08
z.-i biñ-‘ilm şāñi 030a/08	ż.+ den 021b/10
[=3]	ż.+ ler 048b/01
	ż.+ leri 056a/10

[=5]	
zālimān (ar.)	
ż. 030b/06	ż.-i ahmağdan 032b/10
[=1]	ż.+ ı 017a/13
zālim-ṭab^clu (ar.+tr.)	ż.+ ım 018b/08
ż.+ lara 040a/13	ż.+ ın 018b/10
[=1]	[=10]
zamān (tr.)	
z. 020a/08, 025b/07, 029b/13,	żararlu (ar.+tr)
046b/03, 049a/08, 057b/08,	ż. 088a/12
077b/10	[=1]
z.+ da 104a/01	zārılık (fa.+tr.)
z.-i hilāfetlerinde 003a/13	z. 084a/05
z.-i vezāretinde 084b/08	[=1]
z.-i yesirde 095b/05	żarūr (ar.)
z.+ ında 020a/02, 046b/10,	ż. ise 058b/07
050a/01	[=1]
z.+ ınuñ 039a/05	żarūret (ar.)
z.+ lardan 020b/09	ż.+ de 073b/08, 074b/10
[=16]	[=2]
zamāne (ar.)	
z. 049a/11, 049a/12, 099b/08	zāt (ar.)
z.+ ye 099b/09	ż.-i 'azīmü'sşānların 037b/12
[=4]	ż.-i eħadiyyetini 008a/02
żamīr (ar.)	ż.-i tabnākları 010a/11
ż.-i mün̄ir 007b/02	ż.+ ında 003b/11, 088a/07
ż.+lerin 054b/04	ż.+ larını 104b/11
[=2]	[=6]
zann (ar.)	
ż.+ ıyla 106a/03	zātī (ar.)
ż. ide 108b/06	z. 054b/03
[=2]	[=1]
zār (fa.)	
z. 070a/04, 084a/10	żāyi^c (ar.)
z. eylemekdür 011b/13	ż. etmesi 069b/02
z.+ ı 066b/12	ż. etmeye 092a/07
[=4]	ż. olduğına 069b/03
zarā ḥif	ż. olub 046a/06
ż.- i 016a/03	[=4]
[=1]	
żarar (ar.)	
ż. 017a/13, 018b/08, 053a/11,	zebūn (ar.)
069b/05, 083b/12, 089a/05	z. 075a/04
	ż.+ ı 085b/03, 085b/04
	[=3]
	zecr (ar.)
	z.+ den 088b/06
	[=1]
	zecriyyet (ar.)
	z.+ dir 035b/06
	[=1]

zehārif (ar.)		z.+ den 102a/04
z.+ i 092a/03		z.+ i 014a/10
z.-i dünyā 100a/04		z.-i merdmān 030b/05
[=2]		[=4]
zehī (fa.)		zen (fa.)
z. 106b/02		z.-i bedlikā' 032b/01
[=1]		[=1]
zehr (ar.)		zenān (fa.)
z. 019b/06, 105b/05		z. 029a/10, 030a/09, 030b/13,
z.-i helāhil 020b/13		031a/07, 031b/10
[=3]		z.+ dan 032b/10
zehrlü (ar.+tr.)		[=6]
z. 101a/13		zer^c (ar.)
[=1]		z. 026a/10
zekā (ar.)		[=1]
z. 030b/09, 033b/13		zerre
z.+ ya 028b/07		z. 048a/07, 048a/08, 106b/13
[=3]		[=3]
zekāvet (ar.)		zevāde (ar.)
z. 064b/10		z. 017b/03
[=1]		z.+ den 035a/11
zekiyyü'sifat (ar.)		[=1]
z. 010a/09		zevāhir (ar.)
[=1]		z. 016a/04
zelīl (ar.)		[=1]
z. 019a/12, 075a/04		zevā'id (ar.)
fi ^c l-i z.+ den 032a/08		z.-i maşrafa 083a/05, 083a/07
z.+ dür 093b/03		[=2]
[=4]		zevāl (ar.)
zelzāl (ar.)		z.+ de 042b/13
z. 068a/02		z. +e 096b/09
[=1]		z.+ iñ 011b/05
zemīme (ar.)		[=2]
z.+ den 014b/05		zikr (ar.)
z.+ dür 013a/10		z.-i ahlāk 007a/03
[=2]		z.-i cemilleri 006a/03
zemīn (fa.)		z.-i mahāmid 061a/08
z. 025b/03		z.+ i 006b/12
z.+ de 002a/06		z. eylemek 027a/10
z.+ leri 002a/13		z. olınmışdur 021a/13
[=3]		z. olınur 011a/12
zemm (ar.)		[=7]
z. 102a/04		zikrū'l-mevt (ar.)

- z. 014b/01
 [=1]
zikrü'l-minne (ar.)
 z. 013b/03
 [=1]
zillet (ar.)
 z. 033b/11, 061a/06
 z.+ e 030b/09
 [=3]
zillullah (ar.)
 z. 054b/01
 [=1]
zimām (ar.)
 z.-i iktidāri 002b/03
 [=1]
- zindān** (fa.)
 z.+ dur 081a/05
 [=1]
zindegānlilik (fa.+tr)
 z. 100a/02
 [=1]
zır (fa.)
 z.-i dest-i cihān 077b/09
 z.-i deste 077b/08
 z.-i zemīn 025b/03
 z.+ dir 095b/09
 [=4]
zırā (fa.)
 z. 008b/01, 009a/11, 017a/03,
 018b/02, 018b/07, 019a/13,
 019b/03, 024b/05, 025b/06,
 040b/01, 040b/09, 042b/12,
 043b/08, 048a/07, 053a/09,
 054a/02, 054a/10, 054b/12,
 058b/10, 059a/05, 060b/01,
 060b/05, 060b/11, 061a/04,
 061b/13, 062a/08, 062a/10,
 062a/13, 062b/09, 063a/07,
 063b/07, 064b/09, 065a/10,
 067b/03, 068b/02, 071a/02,
 071a/10, 071b/02, 072a/04,
 073a/06, 073b/02, 073b/06,
- 077b/12, 077b/13, 079b/13,
 081b/13, 083b/13, 084a/08,
 085a/03, 085a/13, 090a/12,
 091b/13, 093b/03, 093b/11,
 099a/01, 099b/07, 101b/10,
 104b/13
 [=58]
zirāc at (ar.)
 z. itdügi 108b/12
 [=1]
zirek (fa.)
 z. olmak 015a/11
 [=1]
zirek-ter (fa.)
 z. ola 096a/10
 [=1]
zirve (ar.)
 z.-i kemälde 042b/11
 [=1]
zişt (fa.)
 z. 096b/06
 [=1]
zişt-ter (fa.)
 z. 096b/10
 [=1]
ziyā (ar.)
 z. 056b/02
 [=1]
ziyād (ar.)
 z.-i ziyan 044b/12
 [=1]
ziyāde (ar.)
 z. 013a/06, 017a/02, 029b/03,
 048a/10, 053b/12, 054a/02,
 058a/03, 061a/03, 061b/12,
 066a/01, 067b/07, 071a/10,
 072a/08, 074a/12, 074b/04,
 077b/12, 082a/13, 084a/12,
 086b/06, 088b/05, 101b/12,
 103b/01
 z.+ dür 080b/06, 091a/12
 z. eyleye 072b/03
 z. ide 072b/02

- z. ideler 044a/03
 z.+ ler 065b/13
 z. ola 054b/07, 054b/08
 z. olub 062b/11
 [=31]
- ziyān** (ar.)
 z. 004b/11, 044b/12, 096a/07
 z.-ı mu^c accez 008a/05
 z. eyleye 040b/11
 z.+ ı 099b/11
 z. irişmek 096b/07
 [=7]
- ziynet** (ar.)
 z.-ı dünyayı 104b/12
 [=1]
- zū-haşem** (ar.)
 z. 107b/08
 [=1]
- zuhūr** (ar.)
 z. 054b/08
 z.+ a 007b/05, 008a/06
 z.+ ina 049b/09
 z. idüb 086a/08
 [=5]
- zül** (ar.)
 z. 109a/06
 [=1]
- zulm** (ar.)
 z. 038b/04, 051b/07, 055a/12,
 056a/11, 069b/05, 076a/03,
- 079b/05, 080a/05, 085a/09,
 088a/10, 088b/13, 099a/09
 z.-ı iħtilāl 065b/02
 z.+ e 055a/07, 055a/13
 z. etmem 041a/10
 z. eyledüm 035b/10
 z. itdürmemege 041a/12
 z.+ lerin 098a/05
 z. olmuşlara 098a/04
 [=20]
- żulmāt** (ar.)
 z.-ı nefrete 074b/11
 [=1]
- żulmet** (ar.)
 z.-ı idbār 004b/11
 [=1]
- żulüm** (ar.)
 z.+ leri 040b/03
 [=1]
- zūr** (ar.)
 z.-ı kiyāmetde 038b/02
 [=1]
- zühd** (ar.)
 z. 037a/08, 037b/06, 103a/01,
 109b/08
 [=4]
- żūlāl** (ar.)
 z. 102b/03, 102b/05, 106a/04
 [=3]

KİŞİLER DİZİNİ

‘abdulmelik ebū hāzīm mekkī	[=5]
‘a. 034b/01	
[=1]	
anūşirvān	
‘abdurrahmān paşa	[=1]
‘a. ‘a. 003b/06, 006b/11	
[=2]	
ardeşir	
‘abdullāh bin ‘ömer	
‘a. 044b/05,	a. 020a/07, 039a/12, 048b/12
[=1]	[=3]
aristetālis	
‘abdullāh bin ḥasan	
‘a. 053b/02, 053b/04, 053b/06,	a. 003b/09, 029a/11
053b/10	[=2]
‘a.+ a 053b/12	
[=5]	
batlamyus	
‘adudu’d-devle	
‘a. 081b/08, 082a/06	b. 098b/07, 099a/03, 101b/05,
[=2]	105a/11
buzurcmihr	
ahmed hān, sultān	
a. 002b/12	b. 028a/03, 031a/04, 047b/07,
[=1]	048b/04, 094a/01, 099b/05
[=6]	
ahnef kayş	
a.+ a 049a/08	c.- i 030b/06, 031b/11
[=1]	[=2]
cemher	
ağmeş	
a. 021b/08, 021b/10, 022a/01,	c.+ den 078b/02
022a/05	[=1]
‘a.+ üñ 022a/03	ebū abīde zāhid

e. 031b/07 [=1]	efrasiyab	e. 095a/02, 095b/06, 100b/07 [=3]
ebū ‘alī mubā‘ī.		
e. 043a/02 [=1]	emīr buhārī	e. 033a/02
ebū ca‘ fer ḥārun		eyyūb
e. 043a/01 [=1]		e. 028a/12 [=1]
ebū fażıl hind		fahrü’d-devle deylemī
e. 043a/02 [=1]		f. 076a/06, 076a/08 [=2]
ebū mansūr		fażl bin sehl
e. 052b/08 [=1]		f. 084b/08 [=2]
ebū naṣır ḡāzī		feridūn
e. 042a/09 [=1]		f. 047a/01, 047a/04 [=2]
ebū yūsuf		fenāḥüsrev
e. 021b/09 [=1]		f. 048a/08 [=1]
ebū zer zāhid		hārūn er-Reṣīd
z. 033b/06		h. 090b/07 [=2]
z.- i 085a/05z.		h.+ a 091a/04 [=2]
eflatun		hasan başrı
e. 003b/09, 097b/09, 101a/12, 102b/11, 103b/07, 107a/09 e.+ i 031a/09 [=7]		h. 034a/07, 050a/06 [=2]
		hasan ibni buya

h. 042a/10, 042b/06	iskender
[=2]	i. 020a/02, 020a/04, 020a/11, 020b/08, 021a/04, 094b/03,
hażret-i ‘Ali	107a/02, 107b/05, 107b/10
h. 034a/02	i.-i rūmīden 030b/02
[=1]	i.+ e 020a/08, 020b/07, 039a/12, 048b/12
hażret-i dānyāl	[=14]
d. 081b/01	iskender zülkarneyn
[=1]	m. 022b/03, 022b/06, 022b/09, 022b/12
hażret-i Mūsā	i. 033b/03, 094b/01, 106b/12 [=3]
m. 022b/05	īmām ensārī
[=5]	i. 032b/03
hüseyin ibni muḥammed amidi	[=1]
h. 004a/06	īmām hüseyin
[=1]	i. 081a/12
hüseyin ibni ‘āli	[=1]
h. 023a/05	kādī ebū yūsuf
[=1]	ḳ. 021b/11
hüsrev	[=1]
h. 097a/11	ķasım
[=1]	ḳ. 043a/01
ibrāhim edhem	[=1]
i. 002b/12, 035a/02, 035a/03, 035b/12, 036b/06	keykravus
[=5]	ḳ. 096a/01, 102a/11 [=2]
ishāk	lokṁān
i. 099b/08	l. 003b/07, 014b/a/05, 028b/02, 028b/05, 030b/10, 031a/01,
[=1]	

033a/11, 054a/12, 062a/02, 068b/02, 079a/08 [=11]	‘ö. 034a/07 [=1] şāhib bin imād
mahmūd ḡāzī m. 072b/07 [=1]	b. 076a/06 [=1] sāmirī
menucehr m. 100b/07 m.+ den 095a/02 m.+ i 095b/07 m.+ üñ 095b/06 [=4]	s. 022b/04, 022b/13 s.+ yi 022b/07 [=3] sancar s.+ uñ 057a/05 [=1] sindbād s. 096b/07 [=1] sokrat̄
mu‘āviye m. 049a/07 m.+ ye 049a/13 [=2]	s. 028b/05, 033a/07, 103b/12, 104a/04, 104a/09, 104b/01 s.+ a 104a/02, 104a/03 [=1] süleymān s. 002b/09, 002b/11, 003a/01 [=1] tuğrul t.+ uñ 052a/09 [=1] yahyā-yı vasiti y. 055b/06, 055b/09, 055b/13, 056a/07
‘osmān ‘o. 003a/11 ‘o.+ dan 002b/07 [=2]	
‘ōmer ibnū’l-haṭṭāb ‘ö. 031b/03 [=1]	
‘ōmer ibni ‘abdu’l-azīz	

y.-yı vasiti 055b/04

y.+ ya 055b/12

y.+ yı 055b/07

[=7]

yūsuf

y. 098a/02

[=1]

zinon-ı Asgar

z.107a/06

[=1]

zinon-ı ekber

z. 025a/01

[=1]

DÜZELTMELER

Metinde harfleri yanlış ya da eksik yazıldığı için metin bağlamından hareketle düzeltilerek okunan kelimelerin listesidir.

ابکر eylemekdür (013b/01)

توابندن sevābından (024b/04)

خیان hıyānet (050a/01)

خذر hāzər (051a/02)

دشمنه düşmāmına (063b/01)

مشغول meşgūl (085a/08)

ایتد itdi (091b/01)

حقيقه hafīfdür (097b/02)

اولع olur (101a/08)

ارتق artık (101b/03)

ادام iķdām (109b/07)

بعلمهسى bulmağa (101a/02)

SONUÇ

Lübb-i Lübâbü'l-Hikme 18. yüzyılda Osmanlı Devletinde yazılmış bir ahlak risalesidir. Risalenin yöneticileri hedef alıyor olması ona bir siyasetname niteliği kazandıan en önemli özelliğidir. Müellifi Hüseyin Râzî bin Muhammed Amidî (ö. 1708) Osmanlı Padişahı II. Süleyman'ın vezirlerinden olan Nişancı Abdurrahman Abdi Paşa'nın (ö. 1691) divan kâtibidir, yani dönem siyasetnamelerinin çoğunun müellifi gibi devlet görevlisidir.

Lübb-i Lübâbü'l-Hikme dönem siyasetnamelerinden farklı olarak Yunan, Fars ve Hint tarihinden fazlaca alıntı içerir. Eserde İskender, Anuşirvan, Buzurcmihr, Menucehr, Aristo, Sokrat, Zenon, Batlamyus, Sindbad gibi pek çok Yunan, Fars ve Hint şahsiyetin adı geçmektedir. Ayrıca sık sık “hükemâ-yı yunan”, “hükemâ-yı fars”, “hükemâ-yı hind” tamlamaları görülür. Eser İslam dışı kültürlerden alıntılar içerde de doğrunun ve güzelin kaynağı olarak İslami ilkeleri göstermeye devam eder. Yabancı şahıslar çoğu kez İslamlılaştırılarak hikayeleştirilmiştir, anlatım yer yer ayet ve hadislerle desteklenir.

Eser nesih hat ile yazılmıştır ve fiziksel olarak gayet iyi durumdadır. Arapça ayeti kerime ve bazı hadisler hariç hareke kullanımı çok sınırlıdır. Türkçe kelimelerde esre, üstün ve ötre hiç kullanılmamıştır. Med, tenvin, şedde ve cezm kullanımı sınırlıdır. Eserin ilk sayfalarında daha sık görülen bu harekeler ilerleyen sayfalarda seyrekleşmeye başlamıştır. Arapça ve Farsça kelimelerin bazlarının yazıllarında hatalar vardır. Noktaları eksik ya da yanlış işaretlenmiştir harfler görülür. Türkçe kelimelerin bazlarının yazımında da tutarsızlıklar görülmektedir. Ayrıca eserde kimi zaman bazı ifadeler bir ikileme içermeden ya da anlam farkı yaratmadan yinelenmiştir.

Eser hareke içermediğinden ses özelliklerini tespit edebilmek güçtür. Kalınlık incelik uyumunda kaf (ق), kef (ڧ) ve gayn (ڻ) harflerinden, düzlük yuvarlaklık uyumunda ise vav (و) ve ye (ي) harflerinden ipuçları yakalanmaya çalışılmıştır. Metindeki ses özelliklerinde Eski Anadolu Türkçesi'nin etkisi vardır. Eklerde ünlü yuvarlaklaşması belirgindir. -mAdIn ekinin son sesi hala dar ünlülü görülmektedir. Kelime başı /i/ ~ /e/ değişiminde iki sesli örneklerde rastlanır.

Lübb-i Lübâbü'l-Hikme'nin biçim özelliklerinde de Eski Anadolu Türkçesinin etkileri görülür. -gII II. Teklik Emir ki yalnızca bil- fiillerine eklenmiş şekilde ve çok nadir olarak görülse de hala mevcuttur. Eserde emir kipi de istek kipi de görülür. Eserde

gelecek zaman çekimi için yalnız -IsAr eki kullanılmıştır, -yor, -yorır şimdiki zaman çekimi ise yoktur.

Zengin bir söz varlığına sahip olan eser 21.667 sözcükten, eserin dizini ise 3.847 madde başından oluşmaktadır. Bu madde başlarının 2.584'ü Arapça kökenlidir ya da en az bir Arapça biçim birimle kurulmuştur. 666'sı Farsça kökenlidir ya da en az bir Farsça biçim birimle kurulmuştur. 664'ü Türkçe kökenlidir ya da en az bir Türkçe biçim birimle kurulmuştur.. Eserde dağınık şekilde yer alan Arapça ayet, hadis gibi alıntılar birkaç cümlelik parçalardan oluşmaktadır ve bu alıntıların Türkçe tercümeleri genellikle alıntıdan hemen sonra ifade edilmiştir. Eserin son iki varlığında geçen dualar ve hifz ayetleri dışında Türkçe bütünlüğünü bozacak ölçüde Arapça ya da Farsça bölümler yoktur

Lübb-i Lübâbü'l-Hikme bilgiye ve bilmeye dayalı Türk siyasetname geleneğinin 18. yy'daki temsilcisidir. Hem kamu yönetiminde hem ülkeler arası ilişkilerde iktidarın tesisi ve korunmasında bilginin işlevi eserdeki odak noktalarındandır. Bilgiyi genişletmek iktidarı güçlendirmek ve korumakla eş anlamlıdır:

“imdi saña gerekdür ki erbâb-ı hîred ile müşâvere idesin [...] müşâvereden muhkem arka yokdur (042a/08 ve 042a/12)”

Bu çalışmada edebî birikimizin okunurluğunu ve yaygınlığını artırmak için çeviri ve dil incelemesi yapılmış, zengin kelime varlığını ortaya çıkarmak için biçimbirimsel üretime dayalı dizin sunulmuştur. Çalışmamızın bugüne kadar yapılmış çalışmalara katkı sunacağını ve gelecekte yapılacak çalışmalara yardımcı olacağını umuyoruz.

KAYNAKLAR

- Adalıoğlu, H. (2004) "Siyasetnamelerin Klasik Kaynakları", *Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C:5 Aralık, s.2.
- Altay, A. (2011) "Klasik Dönem Osmanlı Siyasetname Geleneğine Bir Bakış", *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, literature and History of Turkish or Turkic*, Volume 6/3 Summer s.1795-1809.
- Aydemir, Ö. K. (2013) "Kutadgu Bilig'in Dilinde Bilgi Kavramı ve İşlevi", *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Volume 8/1 Winter 2013, s.803-810.
- Aydemir, Ö. K. (2010) *Gencine-i Adalet Üzerine Dilbilgisi İncelemesi ve İktidar Felsefesi Bakımından Söylem Çözümlemesi*, (Basılmamış Doktora Tezi), Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- Beysanoğlu, Ş. (1957) *Diyarbakırlı Fikir ve Sanat Adamları*, Şehir Matbaası, İstanbul.
- Caferoğlu, A. (2013) *Türk Dili I-II*, Enderun Kitabevi, Ankara.
- Çağbayır, Y. (2007) *Ötüken Sözlük*, Ötüken Yayıncıları, İstanbul.
- Derin, F. Ç. (2008) *Abdurrahman Abdi Paşa Vekayi-namesi Tahlil ve Metin Tenkidi*, Çamlıca Yay. İstanbul.
- Derin, F. Ç. (1988) "Abdi Paşa, Nişancı" *İslam Ansiklopedisi* C:1 s.75.
- Develi, H. (2008) *Osmanlı Türkçesi Kılavuzu I*, Kesit Yayıncıları, İstanbul.
- Develi, H. (1995) *Evliya Çelebi Seyahatnamesine Göre 17. Yüzyıl Osmanlı Türkçesinde Ses Benzesmeleri ve Uyumlar*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara.
- Devellioğlu, F. (2006) *Osmanlıca Türkçe Ansiklopedik Sözlük*, Aydın Kitabevi, Ankara.
- Dilçin, C. (1983) *Yeni Tarama Sözlüğü*, Türk Dil Kurumu Yayıncıları, Ankara.
- Duman, M. (1995) *Evliya Çelebi Seyahatnamesine Göre 17. Yüzyılda Ses Değişmeleri*, Türk Dil Kurumu Yayıncıları, Ankara.
- Ercilasun, A. B. (2003) "İlk Müslüman Türk Devletlerinde Dil ve Edebiyat", *Türkler*, C.5 Ankara.
- Ercilasun, A. B. (2010) *Başlangıçtan Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi*, Akçağ Yayıncıları, Ankara.
- Ergin, M. (2001) *Osmanlıca Dersleri*, Boğaziçi Yayıncıları, İstanbul.
- Ergin, M. (2000) *Türk Dil Bilgisi*, Bayrak Yayıncıları, İstanbul.
- Ergin, M. (1995) *Orhun Abideleri*, Boğaziçi Yayıncıları, İstanbul.
- Hacıeminoğlu, N. (1992) *Türk Dilinde Edatlar*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayıncıları, İstanbul.

- Gülsevin, G. (2008) "Türkiye Türkçesi Ağızlarında Kıpçakça Denilen Unsurlar Üzerine" *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, literature and History of Turkish or Turkic*, Volume 3/3 Spring s.378-387.
- Kafesoğlu, İ. (1996) *Türk Milli Kültürü*, Boğaziçi Yayıncıları, İstanbul.
- Kanar, M (2009) *Arapça-Türkçe Sözlük*, Say Yayıncıları, İstanbul.
- Karaağaç, G. (2012) *Türkçenin Dil Bilgisi*, Akçağ Yayıncıları, Ankara.
- Karpuz, H. Ö. (1991) *Abdurrahîm Karahisârî'nin Vahdetnâmesi*, (Basılmamış Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Kartallioğlu (2011) *Klasik Osmanlı Türkçesinde Eklerin Ses Düzeni (16, 17 ve 18. Yüzyıllar)*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Korkmaz, Z. (1979) "Eski Anadolu Kaynaklarının Yayınında Transkripsiyonla İlgili Değerlendirmeler" *Türkoloji VIII*, Ankara. s.67-78.
- Özezen, M. Y. (2015) *Ana Çizgileriyle Osmanlı Türkçesinde Arapça Etkilerin Grameri*, Karahan Kitabevi, Adana.
- Özgen, M. K. (2010) "Bursalı Mehmet Tahir'in Ahlak Risalelerimiz Adlı Eseri", *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Bilimname Dergisi*, XVIII, 2010/1 s.251-264.
- Redhouse, J. W. (2006) *A Turkish English Lexicon*, Çağrı Yayıncıları, İstanbul.
- Redhouse, J. W. (2016) *Müntahabât-ı Lügât-ı Osmaniyye*, Türk Dil Kurumu Yayıncıları, Ankara.
- Sami, Ş. (2009) *Kamus-ı Türkî*, Çağrı Yayıncıları, İstanbul.
- Sır, A. N. (2007) *Mehmed Za'îm Câmi'ü't-Tevârîh (202a-327b Giriş-Tenkitli Metin-Sözlük-Dizin)*, (Basılmamış Doktora Tezi) Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul.
- Steingass F. (1930) *A Comprehensive Persian-English Dictionary, Including The Arabic Words And Phrases To Be Met With In Persian Literature*, Çağrı Yayıncıları,
- Şahin, H. (2011) *Eski Anadolu Türkçesi*, Akçağ Yayıncıları, Ankara.
- Timurtaş, F. K. (1999) *Osmanlı Türkçesi Grameri III*. Alfa Yayıncıları, İstanbul.
- Türk Dil Kurumu (2005) *Türkçe Sözlük*, Türk Dil Kurumu Yayıncıları, Ankara.
- Uğur, A. (2001) *Osmanlı Siyaset-nameleri*, Millî Eğitim Bakanlığı Yayıncıları, Ankara.

ÖZGEÇMİŞ

20 Haziran 1987'de Ankara'nın Polatlı ilçesinde doğmuştur. İlk öğrenimini Polatlı B.H.N. Mihçioğlu İlkokulu'nda, orta öğrenimini Polatlı Anadolu Lisesi'nde tamamlamıştır. 2009 yılında Ege Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde başladığı lisans öğrenimini 2013 yılında tamamlamıştır. 2014 yılında Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nda başladığı yüksek lisans öğrenimini bu tez ile tamamlayan Gökhan ÖZCANER halen Pamukkale Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde 2014 yılında başladığı araştırma görevliliği görevine devam etmektedir ve evlidir.

TIPKIBASIM ÖRNEKLERİ

نَفَمْ يَادِ شَاهِ بِهِمْ حَشْمَ سَلَطَانِ سَلِيمَانِ شَاهَمْ

خَلْقِ حَسَبِيْ فِي الْمُحْسِنِيْ لَفَنْ مَضْدِرِيْ

كَامِلِ الْأَخْلَاقِ وَصَافِيِّ دَلِ وَلَائِتِ رَتِبِهِ

بِرْمَلَانِ سَبِيرِ وَصَوْبِيِّ هَدَيَتِ مَظْهِرِيْ

كَمْسَتِبِرِيِّوْ لِيَنِكِ أَخْلَاقِ وَلِيَنِتِ عَالِهِ

كَوْرِرِشِرِيِّزِمْ جَهَانِ بِسِرِيِّهِ وَالْأَكْوَهِيِّ

مَطْلَعِ بَجَ سَعَادَاتِ مَنْبِعِ دَلِ وَقَاسِ

مَجْعِيْنِيِّ سَلَطِينِيِّ جَهَانِ خَالِكِ دَرِيِّ اَغَابِ

مَجْعِيْنِيِّهِ سَلَطِينِيِّ جَهَانِ بِهِمْ حَشْمِ

مَجْعِيْنِيِّهِ سَلَطِينِيِّ جَهَانِ بِهِمْ حَشْمِ

مَجْعِيْنِيِّهِ سَلَطِينِيِّ جَهَانِ بِهِمْ حَشْمِ

مَجْعِيْنِيِّهِ سَلَطِينِيِّ جَهَانِ بِهِمْ حَشْمِ

فَلَلَّهُمَّ كَمَلْكَ الْمُلَكَّ تَكُونُ تَلَكَ مَنْ تَشَاءُ

اَرْدَهِ عَنَيْتِ بِعَسِيِّ اِلَهِ مَالِكِ وَمَعْلُوكِ

وَقَوْجِ اَتِيَاجِ سَلَطَتِ وَرَبِكَ بَلْقَى مَا يَشَاءُ

يَمْكَارِ اَخْنَيِرِجَهِ زِيَامِ اَفَدِرِيِّ يَمْجَيَارِيِّ

تَقْلِيلِ وَنَظَامِ اَمْوَالِ سَلَطَتِ وَيَالِتِ

اِيجِيِّنِيِّهِ وَرِدِيِّ كَوَلَى صَاحِبِ تَبِرِيِّهِ

وَلِنَصْفِرِ سَلَطَانِ سَلَطِينِيِّ جَهَانِ وَهِبَهَانِ

خَرَافِيِّنِ دَهِيزِنِ يَادِشَاهِانِ الْعَمَانِيِّنِ

سَلَطَانِ سَلَطِينِيِّنِيِّ وَنَفَاقِنِيِّ الْبَ

الْبَنِيِّ وَلِيِّرِ سَلِيمَانِ نَشَارِنِ اَسْكَنِرِغَفُونِ

بَاسْطِ الْأَلَانِيِّ وَالْأَمَانِ سَلَطَانِيِّنِيِّ

وَهَفَاقِانِيِّ الْمَأْفَانِ سَلَطَانِ سَلِيمَانِ اَبِيِّ

سَلَطَانِ اَبِيِّ هَيْمَانِ اَبِي سَلَطَانِ اَحْمَدِهِانِ

كِل

سپنان فل المعن دا اندیکه سلطان
نامنسته کله بزیره دی یوکده خاییه بعث اشام
بیک ایلوچه منصوري خیره عالمه اطراف ز
لولاری و ب معذره اینسایی **فطمه بنفاث**
بنان کوچه عبارت امک **گردب یخندر**
ایشی شفاؤت امک **ناه وریش** ایشین
خدا جیدر **پیک** ک خاقه مخلوق عیادت
امک **اوچی** جات ک بینان رهاسن ادشله
مناسنه نقدیم ایله تری اینکه **خر** عاله ها
بنادن ساصی و خسته او لامخونک خشم
غصینک کاضه ایمه تری ایک العیاذ بالله
برینه دن ک جمعه الخشنود اولیه خشم الله
عملا خلائق هدا و کناری **جدایله** فیض

ایلووی بری ار دیجہ گوارا دارمک و نارو جطب
اینکل تیل ایونصو معنادی اینه مبارا و زنی
اوئریت وردند خلاص ملمعین حکمت اندی
پیچه ای ماسدله فرمی بخت علیا ب سلطانه
پیونک سمجح و کریمه و عظمت و خوش بخشنده نیجه
سوزن رسپس بایوی به تهیه کیمیا کو خدیفندنک
پیش روی معنی و پیضی مسنوی اوله می یعنی
الیومضوی و در زن یکل بایوب سلطانه کلری
سلطان دخی عضوی بور ندان یخون کلندنک دیو
عناب و خطاب ایالوکلن منصی لبیری باخافه
خاطر علیکلر ان کلسنی بر سردم لار کریزمه

دَرْبَيْ فَادِرْفَهْ دَرْدَانْ سَلَطَانْ خَفِيرْ

تَرَادَهْ حَرْفَ إِلَيْهِ زَرْ إِنْجِيرْ دَكَشِيرْ هَمْ
خَانَكَ دَرَنَانْ عَطَنَهْ دَرَنَانْ وَعَصِيرْ دَنَنْ

حَرْفَ اُونَسَهْ أَوْ لَاجَدَ خَارِفَانْ خَوَفَانْ
إِلَاهَ بَشِيرْ سَلَطَانْ إِمَيدَهْ دَارْ لَفَنْ إِسَهْ

سَهِيلَ الغَرْبَهْ إِسَيدَهْ دَارْ لَوَكَ كَرَهْ هَيْ بَلَيْهِ
كَنْ خَذَلَكَ هَرَهْ بَيْنَهْ صَبَرْ لَسَهْ كَهْ خَلَفَهْ

دَحْ نَازَهْ حَاظَهْ دَلَهْ عَيْدَلَهْ إِيَّيَكَهْ حَنْ
إِثَايَاهَ شَاهَهْ لَفَكَ سَعَاهَيَهْ بَكَهْ لَيْشَطَهْ لَهَهْ
وَلَرَنَكَ دَهَهَهْ دَهَهَهْ سَهِيَهْ مَهَادَهْ دَهَهَهْ
عَالَنَاتَهْ أَوْنَ خَلِيَهْ حَاطَهْ بَيْهْ نَوْقَهْ صَلَهْ

وَبَهْ دَرَلَاهْ خَنَادَنْ بَرَسَنَتْ جَهَنَنْ
كَاهَنَنْ عَبَدَلَهْ بَرَهَنَهْ مَاظَلَهْ بَكَنْ خَلَفَهْ بَرَلَهْ
إِلهَ مَشْغَلَهْ لَكَنْ تَمازَهْ فَيَكَهْ لَاهَهْ أَهَهْ
خَاطِئَهْ كَلَامَكَيْنْ عَيْدَلَهْ غَانَهْ فَالْفَيْنَهْ
كَنْ خَذَلَكَ هَرَهْ بَيْنَهْ صَبَرْ لَسَهْ كَهْ خَلَفَهْ

عَالَنَاتَهْ أَوْنَ خَلِيَهْ حَاطَهْ بَيْهْ نَوْقَهْ صَلَهْ
أَولَنْ أَوكَسَهْ كَيْهَيَكَهْ كَاهَهَهْ دَهَهَهْ
خَلِيفَهْ الْجَوْهَرْ سَكَهْ عَصَبْ إِلَهَ دَهَهَهْ
عَيْدَلَهْ إِيَّيَكَهْ بَيْنَهْ حَنْ تَعَالَيَنَكَهْ حَصَلْ

دَرِيجَهْ

أَوْ لَاعِيزَهْ خَضِينَهْ إِلَمْ كَحَهْ حَظِيهْ بَهَهْ
إِسَهَهْ بَعِدَالَهْ دَيَهْ بَعَيْهْ إِلَهَهْ بَلَهْ
عَسَارَهْهَهْ إِيَّانَهْ كَسَنَهْ غَصَبْ وَهَيَّاهَهْ

عَلِيْمٌ وَجِيْبُّا
وَتَبَرُّ الْمُرْبِّيْنَ اَيْ رَبِّ عَلِيْلَيْنَ
وَرَبِّ الْمُكَفَّرِيْنَ اَيْ رَبِّ الْمُكَافِرِيْنَ
إِنِّي مُعْنَيْتُ عَلِيْمٌ بِالْكَلْمَانِ وَالْمُجَدِّدِ
حَافِظًا وَهُوَ حَمِيْرٌ وَيَخْطُلُ لَنَا
وَلِكَلْمَانِيْغَيْرِيْنَ اَيْ وَيَقْبِلُ لَنَا
يَابِلُو وَرَبِّ عَادِيْهِ يَحْصُدُهُ مِنْ اَحْسَانِهِ
مَحْمَدٌ وَرَبِّ الْكَلْمَانِ وَالْمُكَافِرِ
هَا هَذِهِ كُلُّ سِيَاهَيْنِ وَجَهَلُكَالِكَلْمَانِ
سَقْمَا حَمْعُونِيَا وَكَمَا لَهُمْ حَافِظُينَ وَلَيْلَيْنِ

فِي الْبَيْتِ وَرَحْمَةً فِي الْبَيْتِ وَسَعَادَةً فِي الْأُجُورِ
وَرَبِّا أَبْنَاءَ مَنْ تَعَاكِلُهُ لَوْلَيْنَ يَعْمَلُ
الْعِبْدَ إِنَّ لِلْمُحْمَدِ إِيمَانَ
وَلِلْمُحْمَدِ إِيمَانَ
وَلِلْمُحْمَدِ إِيمَانَ

مشغول اوله الله او بله زهني احلا دعا بوي دن

بسم اللّٰه الرّٰحْمٰن الرّٰحِيْمِ يَا امْلَأْ بِالْجُدُودِ الْكَرَمِ

وَلِكَانِيَاتٍ وَرَبَابٍ تَعْلَمُ كُلَّ شَيْءٍ حَفْظٌ
وَخَفْلَا مِنْ كُلِّ شَيْكِنٍ مَا رَأَهُ وَجَهَنَّمَ إِلَيْكَ

الروح والعلم ونافذة العبر في جميع
أوقات العصر، وله من المؤلفات
عشرات الكتب، منها:
كتاب العجب والغرابة في علم الفلك
كتاب العجب والغرابة في علم الفلك
كتاب العجب والغرابة في علم الفلك
كتاب العجب والغرابة في علم الفلك
كتاب العجب والغرابة في علم الفلك

تَنْبِيل

مشغول ربه الله امريل ذهني جلا دعا بدر
سلمه الاجر الحبر يا مني المجد و كل ما
و ياما من يغتصب ليعبد الا يوم و ما كل الفساد
والهم و ما يأكل له الانت و الله يا من يخلف
اللهم و القلم و ما من ساري العرب في العجم
و حفظه و ما قل و اذن ليه و اشباح صدري بالفن
وابا قل ايل الشفاعة و اذن ليه حافظه
حفظه و ايل اين هم لم يفهم ما يفظه
و مهمني تأولى العرالان و ادار ذيفني عالمها
ما كلام في بالعجم و الحفظ باحى يا فور
يا اذ الحال و الا ذكر لم يخونك بالزوج

مشغول ربه الله امريل ذهني جلا دعا بدر
سلمه الاجر الحبر يا مني المجد و كل ما
و ياما من يغتصب ليعبد الا يوم و ما كل الفساد
والهم و ما يأكل له الانت و الله يا من يخلف
اللهم و القلم و ما من ساري العرب في العجم
و حفظه و ما قل و اذن ليه و اشباح صدري بالفن
وابا قل ايل الشفاعة و اذن ليه حافظه
حفظه و ايل اين هم لم يفهم ما يفظه
و مهمني تأولى العرالان و ادار ذيفني عالمها
ما كلام في بالعجم و الحفظ باحى يا فور
يا اذ الحال و الا ذكر لم يخونك بالزوج

الفا درونه هرم ديرس علم فران حفظ
اليه اشتدر دين او تمدا به عاليه هكم ينفعنه
خرب ايل ندر